

ဘရိုးပရိုးသောသမုန့်

မေတ္တာရှင်

(ရွှေပြည်သာ)

ဘရိုးပရိုးသောသမုန့်

မေတ္တာရှင်

(ရွှေပြည်သာ)

အရှင်းကရိုစ္စသော သမဝင်

ပယ္ယာရှင်

(ရွှေပြည်သာ)

ဘရိုးပရိယေသန

မေတ္တရှင်

(ရွှေပြည်သာ)

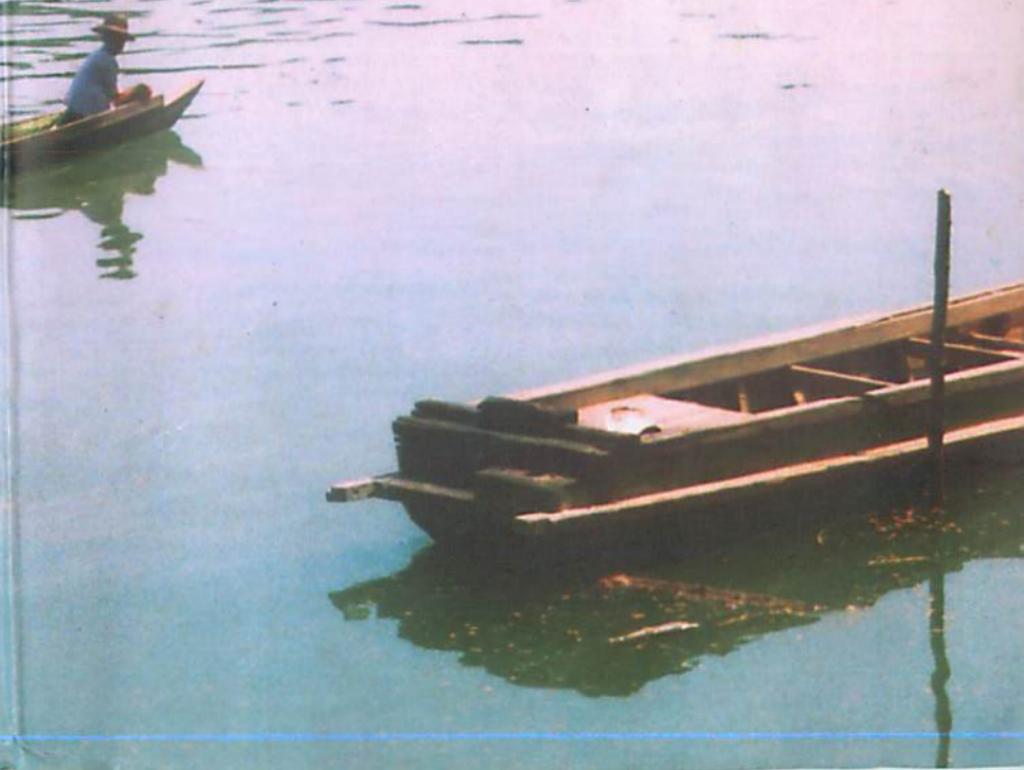
အရှုံးဖရိယေသန ဘဝာရီ

မေတ္တရှင် (ရွှေပြည်သာ)

သရိုံးဟရိယမဒသ

ဓမ္မတရှင်

(ရွှေပြည်သာ)

ဘရုံးပရိသာမှု

ဓမထာရ်

(ရွှေပြည်သာ)

မေတ္တာရှင်(ခြေပြည်သာ)

၏

မြို့မြို့ကန်ဝာဘသာရွေးနည်း

သို့မဟုတ်

အရှုံးမရှုံးသောဒသန

ပိုမိုပြန်စာမျက်နှာ

စာမျက်နှာပြုချက်အမှတ်
၂၃၀၂၀၆၀၆၀၇
မျက်နှာပြုချက်အမှတ်

၃၂၀၄၀၅၀၆၀၀

အုပ်စု

၂၀၀၀ ဧပြီ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးကျောင်း(ယွေ့ပြည်သာပေ)

အမှတ် ၁၁၁၊ ရန်လမ်း၊ ကျောင်းတားဖြူနယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
မျက်နှာပြုပို့

STARS EMPIRE PRINTING SERVICE

အတွင်းပို့

COLORZONE OFFSET

မျက်နှာပြုပလ်

STARS COLOUR REPRO

Ph; 242933.09 99 20594

အတွင်းပလ်

EMPIRE COLOUR REPRO

Ph; 724376

မျက်နှာပြုပို့

ကိုယ့်တင်း(ရွှေပြည်သာပေ)

ပြန်ချိန်

ရွှေပြည်သာပေ

မန္တလေးကျောင်းလမ်း၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း

တန်ဖိုး

၁၇၀၀ ကျပ်

၆/၁၀ ရပ်ကွက်၊ ချမ်းတွင်းလမ်း၊ ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း။

မာတိကာ

အင်ကြောင်းဘရာ

စာမျက်နှာ

အခန်း ၁

- ကဗ္ဗာအချမ်းသာဆုံးပိုင်း ----- ၁
- ဘာသာအမည်ရနိုင်ရန် လိုအပ်သောအိမ်များ ----- ၂
- ဗုဒ္ဓဂယာဉ် ရှုပ်ပွားအမှုနှင့် ဖွောနည်း ----- ၄
- ဗုဒ္ဓ၏ မေတ္တာနှင့် သာသနပြုနည်း ----- ၅
- ဗုဒ္ဓနှင့် ဥပါလီ ဝါဒပြိုင်ပွဲ ----- ၉
- ဗုဒ္ဓ၏ သဘောထားကြီးမားမူ ----- ၁၂
- လူသားအစ်ဆိတာ ----- ၁၂

အခန်း ၂

- ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းပေါ်မှ ဘာသာခြားအမျိုးသမီးကြီး ----- ၁၄
- စာဖြေခရစ်ယာနှင့် ခြေားခြင်းအကြောင်း ----- ၁၆
- အနှစ်ဝါးပါးဘုရားရှိခိုးခြင်း သေဘေးမှုလွှတ်သူ ----- ၁၇
- နမော တထားပြိုင် သေဘေးမှုလွှတ်သူ ----- ၂၀
- နတ်ဖြစ်သွားသော လင်နိုင်းရာ ----- ၂၃
- ပန်းမော်ဆရာတော်၏ ကိုယ်တွေ့ပွဲနှင့်တန်ခိုးများ ----- ၂၆
- ဂုဏ်တော်တန်ခိုးဖြင့် လာသုတိုးသောရှုပ်ဆိုးကိုယ်တော် ----- ၂၉

(၁)

- ဝေသာလီပြည်ကဲသို့ ဘီလူးတော်ဆိုက်ရောက်သော
ငုန်းဂိုဏ်ကျော်ရွှေ့ ————— ၃၀
- လူသားအားလုံးနှင့်ဆိုင်သော သဘာဝဘာသာ ————— ၂၂
- ရောက္ခာရက်ပြစ်ခြင်းအကြောင်း ————— ၃၅
- ဘာသာပြားတို့ကို စွဲထောင်စည်းဖွံ့ဖြိုးနည်း ————— ၃၆

အခန်း ၃

- တရားတော်၏ ဂုဏ်ရည်များ ————— ၄
- တရားတန်ဖိုးပြင့် ကင်ဆာင်ရောဂါပ္ပါယူသူ ————— ၈
- အစောင်းဘဲ အသက်ရှုည်နေသူများ ————— ၂၅
- မိတ်ထောင်းလို့ ဂိုလ်ကြော်ရွှေ့သူ ————— ၇၃
- မိတ်ပျော်လို့ကိုယ်နှင့် ပြစ်ခြင်းအကြောင်း ————— ၂၉
- ကင်ဆာင်ရောဂါကို တရားပြင့်ပျော်ကြော်စေသော
ရုပန်နိုင်သား ————— ၂၂
- အစဉ်အတိုင်းကျော်ရမည့်ပိဿာနာ ————— ၂၅
- ငါးရွှေးသောကြော် ကလေးတစ်ယောက် မသေသင့်ဘဲ
သေရခြင်း ————— ၂၇
- ဦးသုစိတ္တာ၏ ယရိတ်နှင့် မေတ္တာတန်ဖိုး ————— ၂၃
- ပစိတ်တရားကြော် ဗျွှေဘာသာပြစ်လာသူ ————— ၆၀
- ဟရိတ်ရွှေ့ပတ်သူ့ရှိယားရမည့်အရိုး ————— ၆၁
- အကြိုးတွေ့အပုံပျော်စေသောပိဋ္ဌး ————— ၆၃

အခန်း ၄

- ဗျွှေရှုပုံးသာလီတော်၏ ဂုဏ်ရည်များ ————— ၆၂
- ထိုးတွေ့ယ်သင့်သောဘာသာ၌ နှိုးရမည့်အရိုးများ ————— ၆၅

(၈)

■ သေခါနီမှ ဗုဒ္ဓကိုကြည့်ညံခွင့်ရသူ	၆၉
■ ဗုဒ္ဓကိုကြည့်ညံ၍ နတ်ပြစ်သွားသော တိဇ္ဈာန်းများ	၇၁
■ ကဲ့ချဲ့ခြင်းနှင့်ဆုံးမခြင်း	၇၃
■ သဘောထားသေးသူနှင့် တိုးသူတို့ အယူအဆ	၇၅
■ လူမှိုက်လူလိမ္မာခွဲပြောနည်း	၇၇
■ ဘုရားစကားတော်ကိုနားမထောင်ခြင်းကြော်း	၇၉
■ ချစ်ခြင်းဖြင့်သာ ရှုမြင်ပါ	၈၁
■ အဖွဲ့တစ်ခုစည်းလုံးညီညွတ်ဖို့ လိုအပ်သောအဂါများ	၈၁
■ အကောင်းမြင်ပါဘိရိယာ မတ္တရာဆရာတော်	၈၂
■ တရားရှိသူနှင့် မရှိသူ ခွဲပြောနည်း	၈၄
■ ဝိုင်နားကပ်ငရောင်ကြောင့်ပါးပြောင်သူများ	၈၈
■ မိန္ဒာင့်တူသောအိန္ဒိယာ	၉၀
■ စိန္ဒုဗ္ဗတော်နှင့်ပျော် ဘေးဒက်သူများ	၉၁
■ ဂြောက်လိုးစောနှင့် သစ်ကန်ဘုရား	၉၃
■ အိန္ဒိယစ်သားနှင့် ဗုဒ္ဓရုပ်ဗုံးတော်	၉၄
■ မသေခင်နတ်ပြည့်၌ မိမာန်ပေါက်သူ	၉၅
■ အမြင်ကျဉ်းသွားနှင့် အမြင်ထွယ်သူ	၉၇
■ နတ်ပြဟာများကို မမြင်ရခြင်းအကြော်း	၁၀၀
■ နတ်ပိမာန်တို့တင်ပေါက်ခြင်း မပေါက်ခြင်းအကြော်း	၁၀၂
■ သွွှေ့ကြောင့်သေားမှုလွှတ်ခဲ့သူ	၁၀၅
■ ဦးရာမအသက်ကို ကယ်သောစောင်းယောက်	၁၀၆

အခန်း ၅

■ လူသားတိုင်းစွေးမျိုးတော်စပ်ခဲ့ဖူးကြသည်	၁၀၀
■ ဗုဒ္ဓကို သားအရာ်ကဲသို့ ချုပ်ခင်ကြည့်ညံသူ	၁၀၁

(၁)

- အမြင်သုံးမျိုး: —————— ၁၂
- ညေသာမူတော်မြို့ကောင်းကျိုးများ: —————— ၁၃၅
- ဘူတော်ကောင်းမှတ်ကျောက် —————— ၁၃၆
- လူဦးရေရှည်ပါးမှစည်ကားခြင်းအကြောင်း —————— ၁၃၇
- ဆရာတော်ကိုဆဲ၍ အသေဆိုးသေရသူ —————— ၁၃၉
- တရေရာနှုန်းတိုင် အဆဲခံခြင်း —————— ၁၄၃
- မိန္ဒီဖလာဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် တကယ်ဗုဒ္ဓဘာသာကို
ခွဲခြားနည်း —————— ၁၄၅
- စဲသူကို ကျေးဇူးတင်လိုက်ခြင်း —————— ၁၅၆
- သဝဏ္ဏဘာမ်း အကောင်းမြင်ပါဒါ —————— ၁၅၈
- (လူကာသတ်) ကြော်ယူခြင်းနှင့်ဆင်းလျှင်းတြောက်မျိုး: —————— ၁၃၀
- ရွှေဟာဆရာတော်၏ သက်ရှည်ကျိုးမာနည်းလေးဖြာ —————— ၁၃၃
- စံကော်ဆရာတော်၏ သက်ရှည်ကျိုးမာလေးဂါတာ —————— ၁၃၃
- အရွှေနမေတ်နှင့် ပယောကရန် —————— ၁၃၆
- ဘန်းကြီးချင်သည့်ကိုယ်သည် ယုတ်မာသောဆိတ် —————— ၁၃၈
- အတူငါးများမရှစ်အပ်သွားနှင့် ရှစ်အပ်သူ —————— ၁၄၀
- သိမ်တာဗျိုင်းမဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း —————— ၁၄၄
- ဇိုလသူငွေးအမွှဲခဲ့နည်း —————— ၁၄၅
- ပေါက်ပေါက်ပွဲနှစ်သမီး —————— ၁၄၇
- မျက်မှောက်ဘဝ်၏ စားရင်သာဒါန၏ ကောင်းကျိုးများ: —————— ၁၅၁
- ပြို့ကြာဖြစ်သွားသော ဘာသာခြားသမီးပျိုး —————— ၁၅၄
- ယမမင်းလှုတ်ထားသော တမန်ပါးမျိုး: —————— ၁၅၆
- ဝါးကြာက်လုံးဒါနကြောင့် ငရ်ဘေးမှုလွှတ်ခဲ့သူ —————— ၁၅၆
- အမိမိရဲ့ဘဝနောက်ကြောင်း —————— ၁၅၇
- တတိယအရွှေ့ယူလွှာတိုင် တတိယကြာက်ဘာသာ —————— ၁၅၉

(c)

အစိုး ၆

- ဓမ္မစိန္ဒာနဘာသာဆွဲနည်း ----- ၁၆၁
- ယပ်ရမည့်တရားသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုရမည့်တရားဘုံးပါး ----- ၁၆၃
- မယ်ကြည်ရာအကြောင်း ဆယ်ပါး ----- ၁၆၅
- ကိုယ်တိုင်သီလျင် စွန့်ပယ်ကြ ----- ၁၇၀
- ယပ်ရမည့်တရားသုံးပါး ----- ၁၇၁
- ပြည့်စုရမည့်တရားသုံးပါး ----- ၁၇၂
- မေတ္တာဟူပုံ ----- ၁၇၃
- အောက်တည်ရာလေးပါးကို ရခြင်း ----- ၁၇၅
- လေးသင့်နှင့်ကမ္မာတစ်သိန်းတွဲစိပ် ----- ၁၈၀
- ကမ္မာတစ်သိန်း ----- ၁၈၂
- ဒါနပါဂီ----- ၁၈၃
- ဝိဇ္ဇာ-ကင်းဆိတ်ခြင်းသုံးမျိုး ----- ၂၂၂
- ဘာသာငော်ဒေါင်းဆောင်ကောင်း၏ အရီ ၂ ရွက် ----- ၂၂၆

အစိုး ၂

- ဘာသာကူးပြေားဖို့မဟုတ် စိတ်ထားဖြူစင်ဖို့သာဖြစ်၏ ----- ၂၂၂
- သမှာယသစွာလီးမျိုး ----- ၂၂၇

အစိုး ၈

- အဆုံးမျှိုးသာဒသန ----- ၂၃၁
- ဖန်ဆင်းရှင်းသုံးဦး ----- ၂၃၄
- ခွဲန်းစွဲဗာနှင့်တွဲသော်ပါသကာ ----- ၂၃၆
- ဥပါသကာရတနာ ----- ၂၃၂
- ကပြားမှုဒ္ဓဘာသာနှင့် တကယ်မှုဒ္ဓဘာသာ ----- ၂၃၂
- လ၊ နေပမာ ----- ၂၃၉

(၁)

■ ငရဲမြပ်မလာ ခိုးသူဗုံမာ	၃၃၀
■ နတ်ပြည်မြပ်မလာ မစေတွင်မှ လွှတ်သူဗုံမာ	၃၃၂
■ တာဝတီသာမှာ နှစ်ရက်သုံးရက်ကြာ	၃၃၃
■ ထိုးတွင်းကန်နှင့်တွေသော တစ်ယူသန်သာမာ	၃၃၅
■ အချိန်မကျဘဲ ပိုက်ခဲ့သောပုဂ္ဂိုလ်မ	၃၃၇
■ အသက်ကိုရှာ ဖို့မက်ဥပမာ	၃၃၈
■ သေသူနှင့်ရှင်သူမှာ သံတွေခဲ့ပမာ	၃၃၉
■ အသက်ကိုရှာ ဆရာတင်မှတ်သံ ဥပမာ	၃၄၂
■ အသက်ကိုရှာ မီးကိုလုပ်ကျေးသောဥပမာ	၃၄၅
ပိုက်ဆဲလျှော်ထုတ်ယူသူ ဥပမာ	၃၄၅

အခန်း ၉

■ ဘဝဆက်တိုင်း သမွှေ့ဒို့ဗုံဘာသာဖြစ်ဖို့ကျင့်စဉ်	၃၅၅
■ ပို့ကတ်ကို လေ့လာသင်ယူပြုးသုံးမျိုး	၃၇၂
■ ပညာနှင့် ဗဟိုသတ်	၃၈၂
■ မကိုလုပ်ရရန် အရိုဓရန်တန်	၃၈၄
■ အခြားဘာသာတရားများကို လေ့စာခြင်းဖြင့် မိမိဘာသာတရား၏ မြင်မြတ်မှုကိုပြု၏	၃၉၅

(အဆုံးမရှိသောဘယ်နှင့် မာတိကာဖြီး၏ ။)

အခုံ ၁

ကမ္မာ အခမ်းသာဆုံးနိုင်ငံ

အောင်သင်း၊ ကျွန်တော် မျက်လုံးတစ်ဖက်ကရယ်လျက် မျက်လုံး တစ်ဖက်
က ငိုလျက် ပြန်ရတော့မယ်၊ ကျွန်တော် ဂျာမနီက ထွက်လာခဲ့ တာကြာပြု၊
တခြားနိုင်ငံတွေမှာလည်း လေ့လာခဲ့ရသေးတယ်၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်
မိသားစုနဲ့ပြန်ပြီး တွေ့ရမှာမို့လည်း ပျော်တယ်၊ ဒါပေါ်မယ့် ခင်ဗျားတို့ရဲ့
ဒီလောက်ချမ်းသာတဲ့ တိုင်းပြည်က ခွာရမှာအတွက်လည်း ဝမ်းနည်းမိတယ်။

အောင်သင်း၊ ခင်ဗျားရဲ့ မိတ်ထဲမှာ ရှုပ်ဝဏ္ဏပစ္စည်းတွေ အလျှောပယ
ပေါ်နေတာကို ချမ်းသာတယ်လို့ထင်နေသလား၊ ဟူတ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်
တို့ဆီမှာ ပစ္စည်းတွေပေါ်ပါတယ်၊ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပေါ်နေတာပဲ၊ အဲဒါ
ကြောင့် ဒီပစ္စည်းတွေနောက်က အမောတကော လိုက်နေကြရတယ်၊ ဟိုဘက်
ခန်းက ရေဒီယိုဝယ်တော့ ဒီဘက်ခန်းက ရေဒီယိုဝယ်နိုင်အောင် ကြံးစားရ
တယ်။

ဟိုဘက်ခန်းက ကက်ဆက်ဝယ်တော့ ဒီဘက်ခန်းက ကက်ဆက်
ဝယ်ပြန်တယ်၊ ဟိုဘက်ခန်းက ရှုပ်မြောင်သံကြားဝယ်တော့ ဒီဘက်ခန်းက
ရှုပ်မြောင်သံကြား ဝယ်နိုင်အောင် ကြံးစားရတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့
ဟိုဘက်ခန်းကဝယ်လိုပါ၊ အဲဒီလိုမှ မဝယ်နိုင်ရင် နေလို့မရတော့ဘူး၊ မိတ်
ဆင်းရဲနေရတာပဲ၊ ကြာတော့ လူတွေဟာ ဘာကြောင့် ဒီလိုလုပ်နေ ရတယ်

ဆိတာ ကိုယ့်ဘာသာ မသိကြတော့ဘူး။

သူများမှာရှိလျက်နဲ့ ကိုယ်မှာမရှိရင် စိတ်မချမ်းသာတော့ဘူး၊ အဲဒီလို သူများနည်းတဲ့ ဝယ်လိုက်နိုင်မှပဲ သက်သာရာရတယ်၊ အဲဒါကို သူတို့ ပျော်တယ်လို့ ထင်နေကြတယ်၊ အဲဒီလို ပျော်တယ်လို့ထင်ပြီး သက်သာ ရာရအောင်လုပ်ရင်း သေကုန်ကြရတာပဲ၊ ဒီမှာ မစွာတာသင်း၊ ဥရောပ တစ်တိုက်လုံးမှာ လိုက်ရှာရင်တောင်မှ မဟာစည်တို့ ဝေဘူတို့လို့မြင်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမျိုးတစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စ တွေ့နိုင်မယ် ထင်သလား။

င်များတို့ဆီမှာ ဒီလို့မြင်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ ဘယ်လောက် များသလဲ ဒီလို့လူသားတိုင်း စိတ်ချမ်းမြှေ့အောင် ဆောင်ရွက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် မျိုးတွေ ဘယ်လောက်ကြယ်ဝတဲ့တိုင်းပြည်လဲ။ ဒီတိုင်းပြည်မျိုးကိုမှ ချမ်းသာ တယ်လို့ မပြောရင် ဘယ်တိုင်းပြည်မျိုးကို ပြောရမလဲ။

(ရှာမနိအမျိုးသား ပါ၌သတေသီ ဒေါက်တာဘရောင်း ဘဇ္ဇာ-ခနှစ်က ဆရာအောင်သင်းကိုပြည်တော်ပြန်ခါနီးတွင် ပြောနဲ့သောအမှတ်တရကား)

ဘာသာအမည်ရနိုင်ရန် လိုအပ်သောအဂါများ

ဘာသာတရားဟူသမျှသည် တစ်မျိုးမဟုတ် တစ်မျိုးသော အ ကြောင်းများ၊ ကြောင့် ကြည်ညီလေးစားထိုက်သည်ချည်းဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဘာသာဝင် တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိ၏ ဘာသာတရားကို အထွက်အထိပ် သို့ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်စဉ် အခြားဘာသာဝင်များ၏ ဘာသာ တရားများ ကိုလည်း မြင့်မားအောင် ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရ၏။ သဝေဟိတေ (ပါသံဌာ)သံယမ်စာ၊ ဘဝသုဒ္ဓံ စ ကူးဆုံးတို့ အမှန်အားဖြင့် အားလုံးသော ဘာသာ အယူဝါဒတို့သည် မကောင်းမှုကို မပြုမိရန် စောင့်စည်းခြင်း၊ စိတ်၏ စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုဂိုဏ် (ညွှန်ပြု) သည်သာဖြစ်၏။

(အသောကမင်းကြီး၏ ကျောက်စာဖွင့်များကို အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် နေလှုနှင့် အရှင်အာဒီစွာဝံသတို့၏ ဘာသာပြန်ချက်များဖြစ်၏)

ဤကျောက်စာဖွင့်ဆိုချက်များအရ ဘာသာအမည်ရနိုင်ရန်အတွက်-

ဖော်ရှင်(နွဲပြည်သာ)

၃

၁။ သူတစ်ပါးဘာသာကို ဖျက်စီးခြင်း၊ ရှုတ်ချုပြင်း မပြုရ။

၂။ သူတစ်ပါးဘာသာကို တရားသဖြင့် တိုးတက်ကြီးပွားအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ခွင့်ပြုရမည်။

၃။ မကောင်းမူကို မပြုမီစေရန် စောင့်စည်းပေးခြင်း ရှိရမည်။

၄။ စိတ်ကို ကံလေသာမှ စင်ကြော်စေရန် ညန်ပြနိုင်စွမ်း ရှိရမည် ဟူသော ဤအကိုလေးချက် လိုအပ်၏။

ကံလေသာအားလုံးက်င်းပြီးသောသူ တည်ထောင်သော ဘာသာသည် သာလျှင် ဤအကိုလေး ချက်နှင့် ညီနိုင်မည်ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓကား အကျဉ်းဆယ်ပါး၊ အကျယ် ထောင့်ငါးရာ ကံလေသာများကို ဝါသနာအငွေ့မျှ မကျင့်အောင် အရဟတ္တမဂ်ဘု၏၊ သွေ့ညျှတည်ကြဖြင့် ပထ်သတ်တော်မှူးပြီးဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဗုဒ္ဓ၏အယူဝါဒများသည် အကိုင်းပြီး ဘာသာ အမည်ရနိုင်သည့် အကိုလေးချက်နှင့်ညီသည့်အပြင် သမိုင်းတစ်လျောက် အမြှင့်မြတ်ဆုံး ဘာသာအဖြစ် စာပေပညာရှင်၊ သမိုင်းပညာရှင်များက မှတ်ချက်ချမှုကို ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်၏။

(မှတ်ချက်)။ ၁။ တဗြားဘာသာများ၏ အကြောင်းများတို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသား သော သညာသီနှင့် ပညာသီ (သွေ့ဝိုပ်သုနာကျော်စွဲ) စာအိပ် တွင်လည်းကောင်း၊ ရေးသူအမည် မမှတ်မိတော့သည့် “ဘာသာတရားတို့၏ နိဒါန်း”အမည်ရှိ စာအိပ်တွင် လည်းကောင်း အကျယ် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။

ဗုဒ္ဓ၏ အခြားဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များအပေါ် သဘောထားကြီးသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို တင်ပြဖူး။ ဥပါလီအမည်ရှိ သူကြော်သည် နိုဂုဏ်နာဇူးတွေကို ရှိနိုင်သူမျှဖြစ်၏။ နိုဂုဏ်နာဇူးတွေကို သူတို့ဘာသာဝင် အားလုံးက ဘုရားဟုပင် ယုံကြည်ကြ၏။ နိုဂုဏ်၏ အအွှေ့ဖွေ့ကို ဗုဒ္ဓ၏ အအွှေ့ဖွေ့နှင့် တစ်ထပ်တည်းတူအောင် သူတို့၏ ဘာသာ ဝင်တို့က ရေးသားဖော်ပြုလေ့ရှိကြ၏။ ရပ်တုထုလုပ်ရန်ပင် ဗုဒ္ဓရှုပ်ပွား

နှင့်တူအောင်လိုက်ပြီး ထုလုပ်ကြခြင်းကား လွန်လွန်းသည်ဟု ထင်မြေ၏။

ဗုဒ္ဓကယာဉ် ရပ်ပွားအမျှန်တိရွေးနည်း

သူ၏အမည်ကိုနိဂုံစားပွဲတော်လည်းကောင်း၊ရှိမ်းဘုရားဟူ၍
လည်းကောင်း၊မဟာဝိရုဟူ၍လည်းကောင်းသုံးမျိုးခဲ့၍သုံးစွဲလော်ရှိ၏။
သူသည် ဗုဒ္ဓမုပ္ပါဒီ နှစ်အတော်ကြာကတည်းက ဘုရားဟု အမည်ခံပြီး
အိန္ဒိယတစ်ခွင့် လူညွှန်လည်နေသူဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓထက် အသက် သုံးဆယ်ခန့်ပို့ကြီးမည်ဟူလည်း ခန့်မှုန်းရ၏။
 ကြည်ညီမှု လေးမျိုးတွင် လူခံမာကော် ဆင်းရဲခေါင်းပါးသော အကျင့်ကို
 ကြည်ညီသူသည် ရာခိုင်နှုန်းအများဆုံးဖြစ်ရာ ဆင်းရဲခေါင်းပါးသော
 အကျင့်ကိုအမိဘထား၍ ကျင့်ကြသော နိုက္လာကိုလည်း ကြည်ညီသူ များပြား
 စွာရှိသည်သာဖြစ်၏။

(မှတ်ချက်)။ ။ အဆင်းကို ကြည့်ပို့သူ၊ အသံကို ကြည့်ပို့သူ၊ ဆင်းရဲ ခေါင်း

ပါးသောအကျင့်ကို ကြည့်ညိုသူ၊ တရားကိုကြည့်ညိုသူ
ရာခိုင်နှင့် အကျယ် ဖော်ပြုပုံကို ကျွန်ုပ်တို့ရေးသားသော
'ယုံမှတ်လို့ ပုံအပ်မိသူများ အကြောင်း-j' တွင် ဖတ်ရှုနိုင်
သည်။

သဗ္ဗာရှင်(ဖျောက်သာ)

သဖြင့် ဓာဒကျောင်းတော်သို့ ဝင်လာရင်း အရွှေ့ပ၊ သလွှာပပြောရင်းက ဒက်သုံးပါးနှင့် ကံသုံးပါးအကြောင်းကို ရောက်သွား၏။ နိဂုံက ကာယ ဒက်၊ ဝစ်ဒက်၊ မနောဒက်ဟု ဒက်သုံးပါး သတ်မှတ်၏။ ဓာဒက ကာယကံ၊ ဝစ်ကံ၊ မနောကံဟု ကံသုံးပါးသတ်မှတ်၏။ အမည်သာ ကွဲပြားပြီး သုံးပါး သတ်မှတ်ပုံခြင်းကား အတူတူသာ ဖြစ်၏။

သိသာစွာ ကွဲပြားသွားသောအချက်ကား နိဂုံက ကိုယ်ဖြင့်ပြုသော ကာယဒက်၏ ကာယကံကို အပြစ်အကြေးဆုံးဟု သတ်မှတ်ပြီး ဓာဒက စိတ်ဖြင့် ပြုရသော မနောကံကို အပြစ်အကြေးဆုံးဟု သတ်မှတ်ခြင်း ပင်ဖြစ်၏။ နိဂုံကံ၏ တပည့်သည့် ဓာဒကံကို အကျယ်မေးမြန်း လျော်ထား ခြင်းမပြုဘဲ သတ်မှတ်ချက် မတူဘို့ပုံ အပေါ် ယံလောက်ကိုသာ မေးမြန်းပြီး ကျောင်း သိပြန်သွား၏။ အကျယ်ဟောကြားချက်ကို နာကြားမိလိုက်လျှင် ဓာဒ၏ သာဝက ဖြစ်သွားမှာစိုးရိမ် သည့်အတွက် အကျယ်မေးမြန်း ဆွေးနွေးခြင်း မပြုဘဲ ပြန်သွားခြင်း ဖြစ်၏။

တိတ္ထိတို့သည့် ဓာဒ၌ လူတွေကို သူ၏သာဝကများဖြစ်သွားအောင် ဆွဲဆောင် ဖျားဟောင်းနိုင်သော မာယာ၏ လောကီအတတ်ပညာ တစ်ခုကို တတ်မြောက် ထားသည့်ဟု ယူဆထားကြ၏။ ပုံထဲလုပ်မှန်သမျှ ကိုယ်နှင့် နှိုင်းပြီး ကိုယ်ချင်းစာကြည့်တတ်သည့်မှာ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်၏။ သူတို့ ဟောကြားသော တရားကို နာယူကြသူ အယောက်တစ်ရာတွင် သူတို့ကို ကြည့်ညီပြီး သူတို့သာဝကဖြစ်သွားသူ လေးငါးယောက်ခန့်သာရှိပြီး ကျွန် ကိုးဆယ်ကျော်တိမှာ သူတို့သာဝကဖြစ်မသွားကြပေ။

ဓာဒတရားကို နာကြားမိသူမှန်သမျှ ဓာဒ၏ သာဝကချည်းသာ ဖြစ်သွားကြ၏။ တိတ္ထိတို့အနေဖြင့် ထိုသို့နာကြားမိသူမှန်သမျှ မိမိ၏ သာဝကဖြစ်သွားအောင် မဟောနိုင်။ ထိုသို့ဖြစ်ရန် ဟောနိုင်ဖို့ဆုံးလျှင် လူတွေကို မိမိဘက်ပါအောင် ဆွဲဆောင်နိုင်သော လောကီမာယာ အတတ် ပညာတစ်ခုခုကို အသုံးချုပ်မည်ဖြစ်၏။ ဓာဒကံကိုယ်တိုင်လည်း ထိုကဲ့သို့ လောကီအတတ် ပညာတစ်ခုခုကို အသုံးချုပ်သောကြောင့်သာ ယခုလို

အောင်မြင်နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု တိဋ္ဌဌီတိုက သူတိုကိုယ် နှင့်ဆိုင်းပြီး ယူဆ ထားခြင်းဖြစ်၏။

အမှန်ကား ဗုဒ္ဓ၏ မဓာဂာဓာတ်ကြောင့်သာ ယခုလို အောင်မြင်ခြင်း ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓ၏ ကိုယ်တွေ့တစ်ခုကို ထုတ်ပြန့်။

တစ်ခါတွင် ဘုရားအမျှူးရှိသော သံသာတော်များကို မလျေမင်းများက မလျေတိုင်း ကုသံနာရုပ်ပြည်သို့ ပင့်ဆောင်၏။ အိမ်စောင့်တစ်ယောက်ကို ချုန်ထား၍ ပြည်သူပြည်သားအားလုံး ဘုရားအမျှူးရှိသော သံသာတော် များကို ဖူးမျှော် ကြိုဆိုကြရမည်။ မကြိုဆိုသူများ ဒက်ငွေဆောင်စေဟု အမိန့်တော် သတ်မှတ်လိုက်၏။ ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်သော နေရာများ တွင် အမိန့်အာဏာ သုံးခြင်း၊ ကြေးပစ်ခြင်းများသည် မသင့်လျော်ပေါ်ပေ။

ယခုကိစ္စ၍ အမိန့်အာဏာကို သုံးခြင်းဖြစ်၏။ ကြေးပစ်ခြင်း ဟူသည် ကျောင်းဆောက်မည်၊ ဘုရားတည်မည်၊ ဘုန်းကြီးယံ့လုပ်မည် တစ်အိမ်ငါး ထောင် မထည့်မနေရဟု သတ်မှတ်ခြင်းမျိုးဖြစ်၏။ ထိုသို့ သစ္စာတရားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ရမည့်နေရာ၌ အမိန့်အာဏာဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊ ကြေးပစ်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းများသည် သာသနာကို ကြည်ညီပြီးသူများ အကြည်ညီ ပျက်စွေ၍ သာသနာကို မကြည်ညီ သေးသူများ ပို၍ မကြည်ညီစေရန်သာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မသင့်လျော်ဟု ဆိုရခြင်း ဖြစ်၏။

ကြေးပစ်ခြင်းသည် လောဘကြောင့်ဖြစ်၏။ အမိန့်အာဏာသုံးခြင်း သည် ဒေါသကြောင့်ဖြစ်၏။ ဗုဒ္ဓသည် လူသားတို့အား လောဘ၊ ဒေါသ စသော ကိုလေသာတို့မှ ကင်းပြီးအောင် ပြုလုပ်ရန် သာသနာတော်ကို တည်ထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် လောဘ၊ ဒေါသပါမလာအောင် ဂရိစိုက်သင့်၏။

ဝေသာလီပြည်သို့ ဘုရားအမျှူးရှိသော သံသာတော်များ၊ ကြွဲလာ တော်မူ သောအပါ ပြည်သူပြည်သားများ စည်ကားသို့ကြိုက်စွာ ကြိုဆိုကြ ၏။ ထိုသူများတွင် ဗုဒ္ဓကို တကယ်ကြည်ညီသောကြောင့် ကြိုဆိုသူများ ပါသကဲ့သို့ အမိန့်အာဏာ ကို ကြောက်သောကြောင့် ကြိုဆိုသူများလည်း

ဓမ္မဂျာရှင်(၁၇၂၅)

၃

ပါသည်သာဖြစ်၏။

ဗုဒ္ဓ၏ မေတ္တာနှင့်သာသနာပြနည်း

ရောမောင်းသားကြီးသည်ကား အမိန့်အာကာကြောင့် လာရောက်
ကြိုလိုရသူဖြစ်၏။ ထိုအကြောင်းကို မသိသော အရှင်အာနန္ဒာက သူငယ်ချင်း
ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ရောမောင်းသားကို တွေ့လိုက်သည်နှင့် -

“အို-ဒကာရောဇာ ဘုရားအများရှိတဲ့ သံသာတော်များကို လာကြိုလို
သလား။ ခုလိုဂုဏ်နာသုံးပါးကို ကြည်ညိုတဲ့သူအဖြစ်နဲ့တွေ့ရတာကို ကျွန်ုပ်တို့
ဝမ်းသာ အားရ ဖြစ်ရပါတယ်”

ဟု ပြောလိုက်မိ၏။ ထိုအခါ ရှုံးမူ့သွားသောမျက်နှာနှင့်အတူ ရောဇာ
မင်းသားကြီး ပြန်ပြောလိုက်သည်က -

“အရှင်အာနန္ဒာ ကျွန်ုပ်ကား ဘုရားအများရှိသော သံသာတော်များကို
ကြည်ညို သောကြောင့် လာရောက်ကြိုလိုနေခြင်းမဟုတ်ပါ။ ငွောက်ဆောင်
ရမည် စိုးသောကြောင့်သာ လာရောက်ကြိုလိုခြင်းဖြစ်သည်” ဟူ၏။

ရောမောင်းသားကြီး၏ စကားကိုကြားလိုက်ရသည်နှင့် အရှင်အာနန္ဒာ
သည် အလွန် စိတ်မကောင်းဖြစ်သွား၏။ ထိုကြောင့် ရောမောင်းသားအား
ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညိုတဲ့ထဲကို လိုက်၏။ ဗုဒ္ဓက ရောမောင်းသားကို ရတနာသုံး
ရှား ထဲကြည်ညှိတဲ့ထဲကို ဖြစ်လာစေရန် ဝါဘုရားအတွက် အပန်း
မကြီးဟု မိန့်တော်မူပြီး ရောထဲထည့်စူးသော ဥစ္စသီမေတ္တာများကို ပို့သပေး
ရာ ရောသည် မိခင်ပျောက်သွားသော န္ဒားယောက်သည် မိခင်ကို မရမက
တွေ့အောင်ရှာဖွေသကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓကို မတွေ့ တွေ့အောင် ရှာဖွေကာ ယခုလို
လျောက်၏။

“မြတ်စွာဘုရား ယနေ့မှစ၍ ဘုရားရှင်လိုအပ်သမျှ ပစ္စည်းလေးပါးကို
တပည့်တော် တော်ထဲကို တည်းသာ ပေးလှုပါမည်။ တစ်ခြား မည်သူဆီ
ကမှ အလှုံခံတော်မူပါနှင့်ဘုရား”

“ချုစ်သားရောဇာ ဝင်နယ်အားလုံးအတွက် ပွဲ့ထွန်းပေါ်ပေါ်

တော်မူခဲ့ရသော ပါဘရားသည် သင့်လျှိုဒ်နံးမှုကိုလည်း အလျှော့ခံသကဲ့သို့
တဗြားသူ၏ လျှိုဒ်နံးမှုကိုလည်း အလျှော့ခံမည်သာဖြစ်၏။”

၌သာမကကိုထောက်၍ ဗုဒ္ဓသည်ဝေနေယူများ ရတနာသုံးပါးသို့
သက်ဝင်ယုံကြည်လာရောင် လောကီမာယာအတတ်ပညာကို အသုံးပြုခြင်း
မဟုတ်ဘဲ ဘဝများစွာ ဆည်းပူးအားထုတ်လာခဲ့သည့် မေတ္တာပါရမီကို
အသုံးပြုခြင်းသာ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။

နိဂုံးလက်ထောက်တပည့်သည် သူကျောင်းသို့ ပြန်ရောက်သည်
နှင့် နိဂုံးအား ထိုအကြောင်းကိုပြောပြ၏။ သူတို့ဂိုဏ်း၏ ဒကာရင်း
ဖြစ်သော ဥပါလီအမည်ရှိ သူကြွော်လည်း ထိုစကားများကို နားထောင်
လိုက်ရ၏။

ဥပါလီသူကြွော်သည် ဉာဏ်စည်းစီမံကြွော်သကဲ့သို့ အသီည်းပညာနှင့်
စကားပြား အတတ်ပညာလည်း ကြွော်ဝသူဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် နိဂုံး
လက်ထောက်၏ စကားဆုံးသည်နှင့် “ဒါဆိုရင် ရဟန်းကြီးဂေါတမ အယူ
ဝါဟာ အတော်ကို မှားနေတာပဲ၊ ဆရာကြီးသာ ခွင့်ပြုမယ်ဆိုရင် ရဟန်း
ကြီးဂေါတမနဲ့ ဝါဒ သွားပြု၍ချင်ပါတယ်၊ ကိုယ်နဲ့ကျူးလွန်တဲ့ ကာယာဒဏ်
ကသာ အပြစ်အကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး စိတ်နဲ့ကျူးလွန်တဲ့ အပြစ်ဟာ ဘာမျှ
မပြောပလောက်ဘူးဆိုတာ လူတိုင်းသိနေ ကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝါဒပြု၍ခဲ့
ရင် ကျွန်ုပ်က နိုင်မှာ သေချာပါတယ်၊ ဝါဒပြု၍ပွဲရှုံးသွားတာနဲ့ တစ်စိတ်ထောင်
နေတဲ့ ရဟန်းကြီးဂေါတမဟာ ဆရာကြီး နိဂုံးရဲ့ တပည့်ဖြစ်လာဖို့ တာဝန်
ယူပါတယ်”

သစ္စာလေးပါးမသိမှ အဝိဇ္ဇာ၏ ဖုံးလွမ်းခြင်းကို ခံကြရသော လူသား
မှန်သမျှသည် မိမိကိုယ်ကိုသာ အထင်ကြီး၏။ သူတစ်ပါးကို အထင် သေး၏။
သို့အတွက် လောကကို မိမိအတွက်သာ အသုံးချလို၏။ မိမိကိုယ်ကိုကား
လောကအတွက် အသုံးချရမှန်းမသိ။ လူတို့၏ အတ္ထမာနသည် မည်မျှထိ
ကြီးမားသွားသနည်းဆိုလျှင် မိမိကိုယ်ကို လောက အတွက် အသုံးချသော
သူကိုပင်လျှင် လေးစားရကောင်းမှန်း မသိကြ၊ လူ့အ ဖုံးကိုပွဲန်းတပ်ပြီး

ကဲရဲရှုတ်ချု။

မိမိကိုယ်ကို လောကအတွက် အပြည့်အဝအသုံးချသလို တပည့်သာဝက တို့ကိုလည်း အသုံးချဖော်သည့် ဗုဒ္ဓကိုပင်လျှင် လူမျိုးတုံးနေသူ လူမျိုးတုံးဖော်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ မည်သည့်အလုပ်ကိုမှ မပြုလုပ်ဖော်သာ အကိုရိယဝါဒရှိသူ ဟူ၍လည်းကောင်း ကဲရဲရှုတ်ချု လျော်၏။ ယခုလည်း ဗုဒ္ဓကို သူ့အကာဖြစ်သူ ဥပါလီလောက်မျှ အရည်အချင်းမရှိဟု ယူဆထားသော နိဂဏ္ဍသည် ဥပါလီ၏ အပြာအဟောကြောင့် “ဂေါတမဗုဒ္ဓ တစ်ယောက် သူ၏ တပည့်အဖြစ် ရလာလျှင် ကောင်းဖို့”ဟူသော ယူဆချက်ဖြင့် ဝါဒပြိုင်ပဲကို သွားခွင့်ပြုလိုက်၏။

ဗုဒ္ဓနှင့် ဥပါလီ ဝါဒပြိုင်ပဲ

ထိုအပါ လက်ထောက်တပည့်က ဥပါလီသူကြော်ယို ဗုဒ္ဓထဲ ဝါဒသွားပြိုင်ဖို့ မလွှတ်သင့်ကြောင်း ဂေါတမဗုဒ္ဓတစ်ကျမ်းထားသော လောကီမာယာအတတ်ပညာကြောင့် ဥပါလီသည်သာလျှင် ဘုရား၏ တပည့်သာဝက ဖြစ်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း အပြင်းအထန် ပြာဆိုကန့်ကွော်၏။

ဗုဒ္ဓကို အထင်သေးထားသော ‘နိဂဏ္ဍက ဥပါလီသာ အနိုင်ရ မည်ဖြစ်ကြောင်း’ ပြန်လည် ပြာဆိုပြီး ဝါဒပြိုင်ရန် လွှတ်လိုက်၏။ ထင်ရှားသော သူငြောင်းတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဥပါလီရောက်လာသည့်နှင့် ဗုဒ္ဓက တရားသဖြင့် စကားပြားနည်းတစ်ခုကို တင်ပြ၏။

“ဥပါလီ ဝါဒပြိုင်ပြီး စကားပြားလိုသော သင့်အနေဖြင့် စစ်သူကြီးနေရာမှ ပြားဆိုမည်လော့၊ သို့တည်းမဟုတ် ပညာရှိနေရာမှ ပြားဆိုမည်လော့”

“အရှင်ဂေါတမ စစ်သူကြီးနေရာဟူသည် အဘယ်ပါနည်း။ ပညာရှိနေရာဟူသည် အဘယ်ပါနည်း”

“စစ်သူကြီးနေရာဟူသည် တစ်ဖက်က ယုတ္တိရှိရှိ မှန်မှန်ကန်ကန် တင်ပြသော်လည်း လက်မခံဘဲ မိမိဘက်က နိုင်လျှင်ပြီးရောဟူသော သဘောဖြင့် ပြားဆိုဆွေးနွေးခြင်းမျိုးတည်း။ ပညာရှိနေရာဟူသည် မှန်လျှင်

မှန်သည့်အတိုင်း၊ မှားလျင် မှားသည့်အတိုင်း ဝန်ခံ၍ ပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်းမျိုးတည်း”

“အရှင်ဂေါတမ ပသာရိနေရာမှသာလျှင် ပြောဆိုဆွေးဆွေးပါမည်”

“သိဖြစ်လျှင် မေးဖူး၊ သင့်စိတ်ထဲရှိသည့်အတိုင်း ဖြေဆိုလော့၊ သင်တို့၏ ဂိုဏ်း ဆရာကြီးသည် ဉာဏ် စကြံလျောက်ရင်း စိတ်က မသိ လိုက်ပဲ ပိုးဆွဲတို့ကို နှင့်ခြေ သတ် ဖြတ်မိမ်။ သင်တို့ယူဆသည့်အတိုင်း အပြစ် အကြီးဆုံး ကာယက်ဖြင့် သတ်ဖြတ်မိပြီဖြစ်၏။ သို့သော် မနောက်ကား မပါလိုက်- ထိုဆရာကြီးတွင် အပြစ်ရှိ၊ မရှိ သင်ဖြေဆိုလော့”

“သေစေလိုသော စိတ်တေတနာမပါသည့်အတွက်ကြောင့် ပိုးရွှေတိုကို နှင့်မြတ်သော ဆရာကြီးမှာ အပြစ်မပိုပါ”

“ဉာဏ်တော်မြန်မာရှိသူများ၏ အမြတ်ဆင့် ဖြစ်ပါသည်။ သင့်အဖြေသည် မနောက် ထက် ကာယက်က ပိုအပြစ်ကြီးသည်ဟူသော သင်တို့အယူဝါဒနှင့် ဆန္ဒကျင် ဘက်ဖြစ် နောက်”

ကာယစွမ်းအားထက် မနောစွမ်းအားက ပိုမိုကြီးမားကြောင်း သိဖော်ရန် အောက်ပါ မေးခွန်းများကိုလည်း မေး၏။

“ကုန္တချိ၍ များပြားလှသော လူများကို သူ့ပြောသည့်အတိုင်း
တစ်ယောက်တည်းဖြင့် အရိုးတစ်ပုံ၊ အသားတစ်ပုံဖြစ်အောင် ခုတ်သတ်မည့်
ဆိုသည်မှာ မဖြစ်နိုင်ပါ”

“ကျားမြေးပါသည်”

“ထိုသို့သော စိတ်တန်ခိုးရှင်က ဤမြို့မှ လူများကို တစ်ခက်ခြင်းဖြင့် မိလောင်ပြာကျအောင်လုပ်ဟု ပြောဆုံးလျှင် သူပြောသည့်အတိုင်းပြုလုပ်နိုင်ပါမည်လေ”

“ပြုလုပ်နိုင်ပါမည်”

“ဥပါလီစဉ်းစား၍ ဖြော်သင့်အဖြော်များသည် သင်တို့ ယူဆတားသော ကာယကသာ အပြစ်ကြီးသည်။ မနောက အပြစ်မကြီးဟူသော အယူဝါဒနှင့် ရှေ့နောက်ဆန့်ကျင်နေ၏”

ထိုကဲသို့သော ဥပမာသုံးမျိုးကို နာကြားပြီးသွားသည့်နှင့် ဥပါလီသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို ခံယူခွဲပြုရန် တောင်းပန်၏။ ထိုအခါ ဗုဒ္ဓက-

“ဥပါလီ သင်ကဲသို့သော ထင်ရှားသောသူတစ်ယောက်သည် ဘာ သာ အယူဝါဒတစ်ခုမှ ဘာသာအယူဝါဒတစ်ခုသို့ လွယ်ကူစွာ မပြောင်းသင့် စဉ်းစား ချင့်ချိန်ပြီးမှ ပြောင်းသင့်၏”ဟု မိန့်တော်မူ၏။

မိမိဘာသာလူများလျှင် ပြီးစတမ်းသဘောမျိုးဖြင့် မရမက ဆွဲဆောင် နေကြသော ဘာသာရေးလောကတွင် ဗုဒ္ဓကသူဘာသာသို့ ကူးပြောင်း ဝင်ရောက် လာသူတစ်ယောက်ကိုပင် ချက်ချင်းလက်မခံသေးဘဲ စဉ်းစား ချင့်ချိန်ဖို့ သတိပေးနေသည်မှာ ထူးထူးခြားခြား ကြည်ညိုစရာ ကောင်းလှသော အချက်ပင် ဖြစ်၏။ ထိုထူးခြားချက်ကို ဥပါလီကလည်း သတိထား မိသည်သာဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်-

“မြတ်စွာဘုရား တခြားဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များဟာ ကိုယ့် ဘာသာ လူများလျှင် ပြီးစတမ်းသဘောမျိုးဖြင့် ဆွဲဆောင်သိမ်းသွင်းနေကြ ချိန်မှာ ဘုရားရှင်ကတော့ ကိုယ့်ဘာသာသို့ ဝင်လာသူတစ်ယောက် ကိုပင် ချက်ချင်းဝင်ရောက် ခွင့်မပြုဘဲ စဉ်းစားချင့်ချိန်ဖို့ သတိပေးနေပါ သည်။ သည်အချက်ကြောင့်လည်း တပည့်တော်ဟာ မြတ်စွာဘုရားကို ပိုလိုသာ အကြည်ညိုတို့မိပါတယ်။ ဒါကြောင့် တပည့်တော်အား ရတနာသုံးပါးကို အသက်ထက်ဆုံး ကိုးကွယ်သူဟူ၍ မှတ်တော်မူပါဘုရား”

ဗုဒ္ဓ၏ သဘောထားကြီးမားမှု

“ဥပါလိ-သင်၏ နေတိမ်သည် နိဂဏ္ဍနှင့် အသင်းအပင်းတို၏ နှစ် ပေါင်းများစွာ စားအိမ်သောက်အိမ်ကြီးဖြစ်ခဲ့၏။ ရေတွင်းကြီး သမွုဖြစ် ခဲ့၏။ ရတနာသုံးပါးကို ကို ကို ကွဲပိုးဆည်းကပ်သူဖြစ်ပြီး နောက်၌လည်း နိဂဏ္ဍ နှင့် အသင်း အပင်းတို့အား ကျွေးမွှေးမြဲ ကျွေးမွှေးလော့”

“မြတ်စွာဘုရား အရင်က တပည့်တော်ကြားဖူးခဲ့သည်မှာ ဗုဒ္ဓသည် ရတနာသုံးပါးကိုသာ လူ၍ စေသည်။ တဗြားသူ၏ မလျှို့စေရဟု ဖြစ်ပါသည်။ ယခု လက်တွေ့ကြုံရသောအချင့်တွင်ကား မြတ်စွာဘုရားသည် ရတနာ သုံးပါးမှ တစ်ပါးသော သူများကိုလည်း ကျွေးမွှေး လူ၍ ဒါန်းပေါ်သည်။ အကြားနှင့် လက်တွေ့ တဗြားစီဖြစ်နေပါသည်။ ကြုံအချက်ကြောင့်လည်း မြတ်စွာဘုရားကို တပည့်တော်သည် ပိုမို၍သာ ကြည်ညိုမိပါသည်။ တပည့် တော်ကို အသက်ထက်ဆုံး ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ် ကို ကွဲပို့သူ၍ မြတ်တော်မူပါ”

လူသားအစစ်ဆိုတာ

မနုသုတ္တဘာဝေါဒလူလောဆိုတဲ့ တရားတော်မှာ မနုသုလို့ ဟော တော်မူ ခဲ့တယ်။ မြန်မာလို့ လူလို့ပြန်တယ်။ လူသားပေါ့၊ မြတ်စွာ ဘုရားက ဘူးကြောင့် လူလို့ခေါ်သလဲ။ မနုသုမှာ ပါ၌စကားနှစ်ခု ဆက်ထားတာ မနုရယ်၊ ဉာသုရယ်၊ မနုနဲ့သုတ္တတော့ မနုသု 'ဖြစ် သွားတယ်။ မနုဆိုတာက စိတ်၊ ဉာသုဆိုတာက မြင့်မြတ်တာ၊ စိတ်ထားမြင့် မြတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်။

သာရတ္တို့ကာကျိမ်းမှာ မနုသုရသုန္တတာယမနုသု - ‘စိတ်ထား မြင့်မြတ် သောကြောင့် မနုသုခေါ်ရတယ်’လို့ ဖွင့်ဆိုထားတာတွေ့ရတယ်။ စိတ်ထားမြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အရည်အသွေးသုံးမျိုးရှိရတယ်။ သူရော-ရုစွမ်းသတ္တိရှိခြင်း၊ သတိမန္တာ-သတိတရားနဲ့ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြုတွေစရိယပါ သော- မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးနိုင်ခြင်း၊ မနုသု -လူသားမှန်ရင် ရဲစွမ်းသတ္တိရှိရမယ်။

သတ်ဖြတ်တိုက်ခိုက်၊ ခီးဆီး၊ ဆဲဆိုရဲတာမျိုးကို ပြောတာမဟုတ်ဘူး။

ဒါနပြုတဲ့နေရာ၊ သီလဆောက်တည်တဲ့နေရာ၊ ဘဝနာတရား အားထုတ်
တဲ့နေရာ တွေမှာ နောက်မတွေ့နဲ့ ခွဲမှုံးသတ္တိရှိရမယ်။ မနုဿလူသားမှန်ရင်
သတိတရား ရှိရတယ်။ ကိုယ့်စိတ်ကို သတိထား ကြည့်ရမယ်။ ကိုယ့်
ဘာကြောင့်တွေးနေတယ်ဆိုတာ သတိထားရင်သိတယ်။ စိတ်ထား မြင့်မြတ်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သမ္မတော်ဘာက်နဲ့ အမြဲသတိထားပြီးတော့ မကောင်းတာ
မကြံစည်ဘူး။ ကောင်းတဲ့ တရားကိုသာ ကျင့်ဆောင်တယ်။

မနုဿလူသားမှန်ရင် မြတ်သောအကျင့်ကိုသာ ကျင့်သုံးရတယ်။
နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တရား၊ သတိပဋိနှင့်တရား၊ မရှင်ရှစ်ပါးတရားစတဲ့
ဗောဓိပက္ခိယတရား ရှုံ-ပါးကို ကျင့်သုံးနေရတယ်။ ကန္တာလူလှိုးရေ
ဘယ်လောက်တိုးတိုး ဒီအရည်အချင်းသုံးမျိုးရှိမှ မနုဿစာရင်းဝင်တယ်။
လူဖြစ်ဖို့ လွှာယ်ပါတယ်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒါနဲ့မှတ်ကျောက်တင်ကြည့်ပါ။
မနုဿလို့ ခေါ်နိုင်တဲ့ လူနည်းနည်းလေးပဲ ရှိပါတယ်။ မနုဿမဟုတ်တဲ့
လူတွေဟာ အမန္ဒဿပေါ့။ လူနဲ့ပုံသဏ္ဌာန် တူပေါမယ့် မနုဿလူအစစ်
မဟုတ်ဘူး။

(စစ်ကိုင်း ဝါးချက်ဆေးရှိနှင့် ပြောက်ဒဂုံကဗ္ဗာန်းနည်းနည်းလေးပဲ ရှိပါတယ်။ မနုဿလူသား' စာအုပ်-မှု)

အခန်း -၁-ပြီး၅။

အခန်း ၂

ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းပေါ်မှ ဘာသာခြားအမျိုးသမီးဖြေး

၂-၁-၂၀၀၅ နောကပင်ဖြစ်၏။

ဧရာဝတီပြည်သာမြို့၊ မန္တလေးကျောင်းပေါ် သို့ အသက် ၃၀- အရွယ်ခန့်ရှိ
အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦး တက်လာ၏။ ကျောင်းပေါ် ရောက်သည့်နှင့် အမျိုး
သမီးကြီးသည် သင့်တော်သော နေရာတစ်ခုတွင် ကျိုးကျိုးထိုင်လိုက်သည်
ကိုတွေ့ရ၏။ ဘုရားကို ဦးမချေခြင်း၊ စာရေးသူကို ဦးမချေခြင်းတိုကို မြင်ရ^၁
သဖြင့် ဘာသာခြားတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားနေ၏။

သို့ဖြစ်လျှင် မိမိနှင့်မဆိုင်သော ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်းပေါ် သို့ အဘယ့်
ကြောင့် တက်လာရသနည်း။ လိုအပ်သော အကူအညီကို ပေးရန် အတွက်
ဘုရားခုန်းရှေ့နားရှိထိုင်ခဲ့ပေါ် သို့စာရေးသူက တက်ထိုင်လိုက်ရ၏။ စာရေး
သူကို မြင်လိုက်သည့်နှင့် သားတစ်ယောက်ကို မြင်လိုက်ရသည့် မိမ်အလား
နှစ်လိုဝင်းမြောက်စွာ ပြုးလိုက်သော အပြုးကို ထိုအဖွား၏ နှုတ်ခမ်းနှင့်
မျက်လုံးတို့တွင် ထင်ရှားစွာ တွေ့လိုက်ရ၏။ ဘဝပေး အတွေ့ အကြုံအရ^၂
ကြုံအဖွားသည် ရတနာသုံးပါး အကြောင်းကို ပြည့်စုံအောင် နာကြားရလျှင်
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု စာရေးသူ သုံးသပ်လိုက်မိမ်၏။

ပုဂ္ဂိုလ်ခင်မှ တရားမင်ဆိုသော စကားအတိုင်း ခင်မင်မှုရှိမှုတရားတော်

အော်ရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၁၅

ကိုလိုချင်စွာ နာယူမည့်ဖြစ်သောကြောင့်-

“အမိုး-ဦးဟွေး ဘာကူညီရမလဲ၊ လိုအပ်တာကိုပြောပါ။ ဘာသာခြား ဘုန်းကြီးဆိုပြီး အားမနာပါနဲ့ ဆွဲမျိုးသားချင်းလို သဘောထားပြီး ပြောဆို ဆက်ဆံနိုင်ပါတယ်”ဟု မိတ်ဆက်လိုက်၏။

အဖွား၏ မျက်နှာအနေထားကိုကြည့်၍ ကရင်တိုင်းရင်းသူ တစ် ယောက်ဖြစ်ကြောင်းသိ၍ ယခုလိုမိတ်ဆက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အဖွားထံမှ စကားသံ ထွက်လာ၏။

“တပည့်တော်မပြေားလေး ဒီကျောင်းအတွက် ထင်းသယ်ဖို့ဆိုပြီး လိုက်သွားတာ ကြောနေလို လာခေါ်တာပါဘုရား”

“အမိုးက ဘာသာခြားသာဖြစ်တာ ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ စကားပြော တတ်သားပဲ”

“တပည့်တော်မက ရန်ကုန်ဖြူ၊ ထဲက သားတစ်ယောက်ဆီမှာ နေတာ ပါဘုရား။ အိမ်နားက ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်းတွေကိုလည်း အိမ်ကသား မသိအောင် မကြောခက် လိုအပ်တာတွေ သွားသွားလှုံးလို့ ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ ခင်မင်ပြီး စကားပြောတတ်တာပါဘုရား”

“အခါ ရွှေပြည်သာကို အလည်လာတာလား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား၊ ရွှေပြည်သာမှာ သားအကြီးဆုံးတစ်ယောက် ရှိပါတယ်။ သူက တပ်ထွက်ပါ။ သူဆီ အလည်ခက် လာတာပါ”

“ဒီသားကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာထင်တယ်။ အမိုးမှာ သားသမီးက ဘယ်နှစ်ယောက် ရှိသလဲ”

“ငါးယောက်ရှိပါတယ်”

“ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘယ်နှစ်ယောက်လဲ”

“သားသုံးယောက်က တပ်ထဲဝင်တဲ့ အချိန်ကစပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ် သွားတာပါ။ ကျွန်ုတဲ့ သားတစ်ယောက်နဲ့ သမီးတစ်ယောက်ကတော့ ()ဘာ သာပါ”

“အမိုး ဒီဘာသာထဲရောက်တာ ဘယ်လောက်ကြာသွားပြီလဲ”

“နှစ်ငါးဆယ်ကျော် ကြာသွားပါပြီ။ ၁၆-နှစ်သမီးအရွယ်ကစပြီး ဒီဘာသာထဲ ရောက်လာတာပါ။ ဒီအရှင်ကတော့ စာဖြူ။ (ခရစ်ယာန်) ကရင်ပါ”

စာဖြူခရစ်ယာန်ခေါ်ရခြင်းအကြောင်း

(မှတ်ချက်)။ ။ ရောက်မဂ်လာပြုလုပ်သော (နှစ်ခြင်း)ဘာသာကို ‘ပရိတ်ကို စတင့်’ ဟု ခေါ်၏။ ရောဖြန်းမဂ်လာပြုလုပ်သော (ရောဖြန်း) ဘာသာကို ရိုမိုက်က်သလစ် ဟု ခေါ်၏။ ၁၅၅၅-ခုနှစ်တွင် ပရိတ်ရှိ ဘုန်းတော်ကြီး ဖါသာပီတာတွန်း မြန်မာပြည်သို့ စတင်သယ်လာသည်။ ဘဝဘရုပ္ပန်စ်၊ ၉၉လိုင်လ ၁၃-ရက် နေ့တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု မက်ဆာချူး၊ ဆက် ပြည်နယ်၊ မော်ဒလင်းမြို့သား ဆရာယူဒသနှင့် အနီးတို့ မြန်မာပြည်သို့ ရောက်ရှိ။ ထိုအချိန်က ဆရာယူဒသန် သည် ၂၅-နှစ် အရွယ်သာ ရှိသေးသည်။ ဘကြီးတော်မင်းတရား လက်ထက်ပင် ဖြစ်၏။

သူရောက်ပြီး ၆-နှစ်အကြာ ဘဝဘရုပ္ပန်စ် ၉၂-တွင် မောင်နော ဆိုသူ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင် စုဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ၂၆- ရက်အကြာ ၉၉လိုင် ၂၃-ရက်တွင် မောင်နော၏ မိတ်ဆွဲ မောင်ပြားနှင့် မောင်သာလှုတို့ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် ဖြစ်ကြ၏။ ဆရာယူဒသန်သည် ဆူးလေစေတီအနီး ဧပ်ထက်၌ နေ့စဉ်နေထိုင်ကာ ပုံနှိပ်စာရွက်ဖြူ။ ကလေးများကို ဝင့် ပေးကမ်းပြီး သူ၏ သာသန၊ ပြုလုပ်ငန်းကို စတင်သည်။ ထိုစာရွက်ဖြူ။ လေးများကို အဖွဲ့ပြု၍ နောင်တွင် ‘စာဖြူခရစ်ယာန်’ဟု အမည်တွင်လာ ခြင်းဖြစ်၏။

ဘဝဘ-ခုနှစ်တွင် ဆရာကောမန် အနီးမောင်နှင့် ရှိလုပ်လနီးမောင်နှင့် တို့ထပ်မံရောက်ရှိ သာသန၊ ပြုကြ၏။ မောင်နော နှစ်ခြင်းခံသည်ရောကန်မှာ မဂ်လာတံ့ခါးမှထွက်၍ ရွှေတိဂုံ ဘုရားသိသွားရာ ဆံတော်ကြံးလမ်းဘေး၊ ဆရာတော် ဦးကေတု၏ သုံးထပ်ကျောင်းအနီး တည်ရှိသည်ဟုဆို၏။

ဆရာယုဒသန မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိပြီး ၉-နှစ်အတွင်း ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင် ၁၈-ဦးထိ ရရှိခဲ့၏။

၁၈၁၉	=	မောင်နော၊ မောင်ပြား၊ မောင်သာလှု။
၁၈၂၀	=	မမင်းလှု၊ မောင်ရွှေဝါ၊ မြတ်ယာ၊ သာရာ ညီတွေး၊ မောင်ကွယ်၊ ဦးရွှေငံး။
၁၈၂၁	=	ဦးအင်း၊ မမြတ်လေး၊ မောင်လေး။
၁၈၂၂	=	မတူတ်၊ မယ်စု၊ မနု၊ ကိုသာဇ်၊ မယ်မီ။

ဤကား အမိုး၏ ရိုးဖြောင့်မှုပင် ဖြစ်၏။ ရိုးဖြောင့်ခြင်းသည် ဆရာ ကောင်း ရွှင်း၊ တရားထူးရွှင်း၏ အဓိကအကြောင်းတစ်ခုပင် ဖြစ်၏။ အကြောင်းကား အမိုးက ထိုသို့ ရိုးသားစွာ ဖြေလိုက်သောအခါ စာရေးသူ အနေဖြင့် ပြည့်စုစွာ ပြောပြလိုသော စေတနာဖြစ်လာသောကြောင့် ပင်တည်း”

“အမိုးနားထောင်ချင်တယ် ဆိုရင်တော့ ရတနာသုံးပါးကြောင့် ကောင်းကျိုးရပုံတွေ၊ အန္တရာယ်ကင်းပုံတွေကို လက်တွေ့၊ အနေနဲ့ရော တစ်ဆင့်ကြား၊ အနေနဲ့ပါ ပြောပြပေးမယ်လေ အမိုးနားထောင်မှုလား”

“နားထောင်ပါမယ်ဘုရား ပြောပြပေးပါ”

အနှစ်ပါးပါးဘုရားရှိခိုးဖြင့်၊ သေဘေးမှုလွှတ်သူ

“ပထမဆုံး ဦးပွဲ့ဌ်းကိုယ်တွေ့တစ်ခုကို စပြောပြမယ်။ ဦးပွဲ့ဌ်း ခုနစ်နှစ်သား အချွေယ်လောက်ကပေါ့။ မယ်တော်ကြီးက ဦးပွဲ့ဌ်းတို့ကို အနှစ့်ဘာ အနှစ်ပါးပါးဘုရား ရှိခိုးတစ်ခုကို သင်ပေးထားတယ်၊ ဘုရား ရှိခိုးက-

ဗုဒ္ဓဂေါ်အန္တန္တာ၊ ဓမ္မဂုဏ်အန္တန္တာ

သံသူဂုဏ်အန္တန္တာ၊ မာတာပိတုဂုဏ်အန္တန္တာ

အာစရိယဂုဏ်အန္တန္တာ၊ အန္တန္တာ အနှစ်ပါးပါးတို့ကို ရှိသေစွာ နာမာမီ— ရှိခိုးပါ၏တဲ့။

အဲဒီဘုရားရှိခိုးကို သားတို့အဲမြဲရှိခိုး၊ အန္တရာယ်ကင်းတယ်၊ ဘေးရှင်းတယ်၊ မကောင်းဆိုးဝါးတွေ ခုက္ခလာပေးလို့ မရနိုင်ဘူးလို့ ပြောပြထားတော့ ဦးပွဲ့ောင်းက ဒီဘုရားရှိခိုးကို သိပ်အားကိုးတာပေါ့။ မယတော်ကြီး မထင် မှတ်ပဲပြောလိုက်တဲ့ အဲဒီစကားလေးကြောင့် ဦးပွဲ့ောင်းဟာ ဂု-နှစ်သားအရွယ်နဲ့ သေရမယ့်ဘေးကနေ ကင်းဝေးခဲ့ရတယ်”

“ဘယ်လိုသေားမျိုးနဲ့ ကြံ့ရတာလဲဘုရား”

“မကောင်းဆိုးဝါးကြောင့် သေမယ့်ဘေးမျိုးနဲ့ဆုံးရတာပါ။ တစ်နေ့တော့ ဦးပွဲ့ောင်းတို့ အိမ်နဲ့မျက်စောင်းထိုးက ဝက်သားရောင်းတဲ့ အမျိုးသမီးကြီး တစ်ယောက် သေသွားတယ်။ ဒီအမျိုးသမီးကြီးဟာ အရပ်က ရှည်ရည်၊ အသားက မဲ့မှ မျက်လုံးက ပြူးပြူးနဲ့ မသေခင်ကတည်းကကို ကြောက်စရာ ကောင်းနေတယ်”

“သူ့သေပြီး နှစ်ရက်လောက်ပရှိသေးတယ်၊ အသုဘတော် မချေရ သေးဘူး၊ သူ့အလောင်းကြီးက သူတို့အိမ်ရှေ့မှာရှိတုန်းပေါ့၊ ဦးပွဲ့ောင်းက တို့တဲ့လမှာ မွေးတဲ့သူ့ဆိုတော့ အအေးကြိုက်တယ်၊ ဒါကြောင့် အိမ်ထဲမှာ မအိမ်ပဲ အိမ်အပြင်က တန်းလျားလေးပေါ်မှာပဲ အိပ်တတ်တယ်၊ အဲဒီနေ့ညာမှာတော့ အမေကပြောတယ်၊ သားကြီး ဒီငါးရက်လောက်တော့ အိမ်ထဲမှာ ဝင်အိပ်ချင် အိပ်ပါလားလို့ ပြောတယ်၊ အသုဘ အိမ်ရှိနေလို့ ကြောက်မှာစိုးလို့ ပြောတာပါ”

“ဦးပွဲ့ောင်းက အမေ-ကျွန်တော်မကြောက်ဘူး။ အိမ်အပြင်မှာပဲ အိပ်မယ်လို့ ပြောလိုက်တော့ အမေက အနန္တာ အနန္တငါးပါးကိုသာ ရှိခိုးပြီးအိပ်၊ ငါ့သားကို ဘယ်မကောင်းဆိုးဝါးကမှ ခုက္ခလာပေးနိုင်ဘူးလို့ အားပေးပြီး အမေအိမ်ထဲပြန်ဝင် သွားတယ်၊ ဦးပွဲ့ောင်းလည်း အနန္တငါးပါးကို ဘုရားရှိခိုးပြီး အိမ်အပြင်ဘက်မှာ တစ်ယောက်တည်း အိပ်နေကျအတိုင်း အိပ်လိုက်တယ်၊ ကလေးဆိုတော့ ခကုနဲ့ အိပ်ပျော်သွားတာပါပဲ”

“အိပ်မက်ပဲလား တကယ်ပဲလားဆိုတာကတော့ ဦးပွဲ့ောင်းအဲ အချိန်ထိ မဆုံးဖြတ် နိုင်သေးဘူး။ မျက်စွဲထဲမှာ ထင်ထင်ရှားရှားကြီး

မြင်နေရတာ တော့ အမှန်ပဲ။ လူခြေတိတ်ဆိတ်တဲ့ သန်းခေါင်ကျော်ဘချိန် လောက်လည်း ရောက်ရော၊ အသားမည်းမည်း၊ မျက်လုံးပြူးပြူးနဲ့ ဝက်သား သည်ကြီးဟာ ဦးပွဲ့်းတို့အိမ်ရှိရာတဲ့ တစ်လျမ်းခြင်း လျောက်လာတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ သူ့မဲ့ အဓိပ္ပာယာ နှင့်အဓိယက ဆယ်ဆလေသာ် ပိုဂုဏ်နှင့် တော့ ဦးပွဲ့်းတို့ အိမ်ခြေစည်းရုံးဟာ သူ့ဒုးခေါင်းလောက်ပဲ ရှိနေတာပေါ့”

“ဦးပွဲ့်းကို မြင်လိုက်တာနဲ့ သူဟာ ခြေစည်းရုံးကို ကျော်ပြီး အိမ်ဝိုင်း ထဲ ဝင်လိုက်တယ်၊ အုံသြာစရာကောင်းတာက ဒီလောက်ကြောက် စရာကောင်း တဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးမှ ကြီးကို တွေ့နေရပေမယ့် ဦးပွဲ့်းစိတ်ထဲမှာ ကြောက် စိတ် ပေါ် မလာတာပဲ ဘာ့ကြောင့် ကြောက်စိတ် မပေါ်တာလဲ ဆိုတော့ အနှစ် ဝါးပါးဘုရား ရှိခိုးဆိုတဲ့ အားကိုးရှိနေတဲ့ အတွက်ကြောင့်ပဲ၊ သူဟာ သေချာ ကုန်းကြည့်လိုက်ပြီး ဦးပွဲ့်းငဲ့ အကျိုး နောက်ကျော် ကော်လုံစကနေ ဆွဲပြီး မလိုက်တယ်၊ ဦးပွဲ့်းဟာ လက်အုပ်လေးချိပြီး တန်းလန်းလေး ပါသွား တယ်”

“လက်အုပ်ချိလိုက်တာဟာ အနန္တဝါးပါးကို ရှိခိုးဖို့ အသင့်ပြင် လိုက်တာပါ၊ သူဟာ ဦးပွဲ့်းကို ညာလက်နဲ့မယ့်ပြီး သူဘယ်လက်ဖေါ်းပေါ်ကို တင်လိုက်တယ်၊ ပြီးတော့ သူ့ရဲ့မျက်နှာဆီ ဆွဲယူသွားပြီး သေချာကြည့်တယ်၊ ကြောက်တတ်တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ဆိုရင် သူကို မြင်လိုက် ကတည်းက လန်းသောများမဟုတ်လား၊ အခုံးပွဲ့်းက သူ့လက်နဲ့မယ့်သွားဘဲ့အထိ ဘာမှ မဖြစ်သေးတာဟာ သူ့အတွက် အုံသြာစရာဖြစ် နေတာပေါ့”

“ခါကြောင့်လည်း အနီးကပ်ယူကြည့်ဟန်တူပါတယ်၊ ဦးပွဲ့်းဟာ အနှစ် ဝါးပါးဘုရားရှိခိုးကြောင့်သာ သူကိုမှကြောက်တာပါ၊ သူဟာ လူဘဝက သေသွားပြီဖြစ်တဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးပါးဆိုတာကိုတော့ အလိုလို သိနေတယ်၊ သူဘယ်ဘက် လက်ဖေါ်းပေါ်ရောက်တာနဲ့ ဦးပွဲ့်းက၊ အနှစ်ဝါးပါး ဘုရား ရှိခိုးကို ရွှေ့ကုန်တော့တော့တာပဲ၊ ဘုရားရှိခိုး ဆုံးတာနဲ့ သူဟာ ဦးပွဲ့်းကို တန်းလျားပေါ် သေချာပြန်တင်ပေးပြီး အိမ်ဝိုင်းထဲကနေ စိတ်ပျက်တဲ့ အူး အရာနဲ့ ပြန်လှည့်ထွက်သွားတယ်”

အမိုးသည် စာရေးသူ၏ ဖြစ်ရပ်ကို အတော်စိတ်ဝင်စားသွားဟန် တူ၏။ မျက်တောင်မခတ် သေချာစိတ်ကြည့်နားထောင်နေရင်းက ယခုလို ပြောလာ၏။

“အံ့ဩစရာပါလား ဆရာတော် ရတနာသုံးပါးဟာ တကယ်ကို အား ကိုး ထိုက်တာပါလား။ နောက်ထပ်ဖြစ်ရပ်တွေရှိရင် ဆက်ပြောပြပါဘီး။ တပည့်တော်မ နားထောင်ချင် ပါသေးတယ်”

“ဦးပွဲ့ဗျားရဲ့ ဖြစ်ရပ်မျိုး လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၈-နှစ်ကျော်က လည်း ဖြစ်ခဲ့ဘူးတယ်”။

နမော့ဗုဒ္ဓသူ ဖြင့် သီလူးဘေးမှ လွတ်ပြောက်သူ

“ဟင်-နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ပါးရာကျော်ဆိုတော့ ကြာလျှပြီးဘုရား၊ ဆရာ တော်တောင် မမွေးသေးပဲနဲ့မီအကြောင်းတွေ ဘယ်လိုလုပ်သိနေသလဲ ဘုရား”

“မြတ်စွာဘုရား ဂောကြားတော်မူးခဲ့တဲ့ ပိဋကတ်စာပေတွေကို ကြည့်ပြီး သိရတာပါ”

“ပြောပါဘုရား တပည့်တော်မ စိတ်ဝင်စားပါတယ်”

“ဗုဒ္ဓလက်ထက်ကပေါ့ (ရာဇ်ရှိ)မြို့မှာ ဆင်းရဲ့တဲ့ ဘာသာခြား မိသားစုတစ်စု ရှိတယ်။ သူ့တို့မိသားစုတဲ့က ဆယ်နှစ် အရွယ်သားလေး တစ်ယောက်ဟာ တြေားကလေး တစ်ယောက်နဲ့အတူ ဂုဏ်ပေါင်းကစားတယ်။ အခုခေတ်စကားနဲ့ ဆိုရင်တော့ ပေသီးကစားတယ်ပဲ ပြောပါတော့။ ပေသီး ပစ်တဲ့ အခါတိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ကလေးက နမော့ဗုဒ္ဓသူလို့ ဆိုဆိုပြီး ပစ်တယ်။ ပစ်တဲ့ အခါတိုင်း မှန်တာကများတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ကလေးက ချဉ်းပဲ နိုင်နေတာပေါ့”

“ဒါကို ဘာသာခြားကလေးက မခံနိုင်ဘူး။ ဟိုကလေးအနိုင်ရရ သွားတာဟာ နမော့ဗုဒ္ဓသူ လို့ ဆိုလိုပဲ၊ နောက်တစ်ခါ ပေသီးကစားရင် ပါလည်း ဆိုနိုင်ရ မယ်ဆိုတဲ့အသိနဲ့ နမော့ဗုဒ္ဓသူကို အမြဲတမ်းရွှေတ်ဆို လေ့ကျင့်နေတယ်။”

“နမောဗုဒ္ဓသုရဲ၊ အဓိပါယ်က ဘာလဲဘူရား”

ဤကြားဖြတ်မေးခွန်းကို ထောက်သောအားဖြင့် အမိုးသည် စာရေး
သူ၏ စကားအပေါ် အတော်စိတ်ဝင်စားနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိသာ၏။

“နမောဗုဒ္ဓသုရဲ၊ အဓိပါယ်က မြှတ်စွာဘူရားအား ရှိခိုးပါ၏—တဲ့
ဆိုနေကျ ဆိုတော့ ဘာသာခြားကလေးရဲ့ ပါးစပ်ဟာ နမောဗုဒ္ဓသုကို
စွဲမြှုပ်သွားတာပေါ့။ တစ်ရက်တော့ ဒီကလေးရယ် သူဖောင်ရယ်ဟာ ထင်းခုံတဲ့
ရအောင် မြို့ပြင်ကို နွားလှည်းမောင်းပြီး ထွက်လာကြတယ်။ မြို့ပြင် သချိုင်း
ထဲရောက်တော့ လှည်းဖြတ် ဒေါက်ထောက်ပြီး နွားတွေကို အစာ ရှာစားရ
အောင် ခဏလွှတ်ပေးထားလိုက်တယ်”

“ထင်းတွေခုတဲ့ပြီးလို့ ညျှနေစောင်းတဲ့အခါ သူ့အဖောက လွှတ်ထားတဲ့
နွားတွေကို လိုက်ရှာရင်း မြို့ထဲထိ ရောက်သွားတယ်။ နွားတွေက ပြန်ချိန်
နောက်ကျနေတော့ သူတို့ဘာသာအိမ်ကို ပြန်သွားကြတာပေါ့။ နွားတွေကို
ပြန်တွေ့ရတဲ့အချိန်မှာ နေကဝင်သွား ပါပြီ။ ဒါကြောင့် အင်ဖြစ်သူဟာ
သားအတွက် စီးရိမ်တဲ့စိတ်နဲ့ မြို့ပြင် အမြန်ထွက်ရအောင် သုတ်ခြေတင်
ရှာပါတယ်။ ဆယ့်နှစ် အရွယ်သူ့သားက သချိုင်းထဲက လှည်းအောက်မှာ
တစ်ထောက်တည်း မဟုတ်လား”

“မြို့ရိုးအပေါက်ဝကို ရောက်တာနဲ့ သူ့ပါးပိုက “ဟာ” ဆိုတဲ့ အာမေ
ခုံတဲ့သဲ တစ်သံထွက်သွားတယ်။ ဘာ့ကြောင့်လဲဆိုတော့ မြို့တဲ့ခါးကြီးက
ပိတ်ထားပြီး ဖြစ်နေလိုပါပဲ။ မြို့ပြင်က သားထုတ်လေးကတော့ ကြောက်
ကြောက်နဲ့ ထင်းလှည်းအောက်မှာ ဝင်ထိုင်ရင်း ဖောင်အလာကို မျှော်နေရာ
တယ်။ မျှော်ရင်း မျှော်ရင်းပဲ ညဉ်နက်လာတော့ သားထုတ်လေးဟာ အိပ်ပျော်
သွားရှာတယ်။ ဒီအချိန်မှာပဲ မြို့ပြင်မှာနေတဲ့ ဘီလူးနှစ်ကောင်ဟာ အစာရှာရ
အောင်ထွက်လာရင်း ကလေးကိုတွေ့သွားကြတယ်။ ဘီလူး တစ်ကောင်က
သမ္မာဒီဇိုံ— ကောင်းသော အယူရှိတယ်၊ ကျုန်တစ်ကောင်က မိစ္စာဒီဇိုံပေါ့”

“ဘီလူးတစ်ကောင်က ကလေးအသားချို့ချို့လေးကို စားချင်တာနဲ့
အတော်ပဲ လို့ပြောပြီး ကလေးရှုံးမှာရပ်လိုက်တယ်။ သမ္မာဒီဇိုံဘီလူးက

ရမ်းမလုပ်သင့် ကြောင်း ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်ကိုးကွဲယ် နေထဲကလေး ဆိုရင် နတ်ကောင်း နတ်မြတ်တွေက အပြစ်ပေါ်တတ်ကြောင်း ပြောဆိုတား မြစ်ပါတယ်။ အစားငန်းနေထဲ ဘီလူးဟာ မိတ်ဆွဲရဲ့ အကြံပေးချက်ကို လက်မခံပဲ ကလေးရဲ့နှစ်ခြေထောက်ကို သွားဆွဲလိုက်ပါတယ်”

“ခြေထောက်ကို ဘီလူးက ဆွဲလိုက်တာနဲ့ ကလေးက နမော့ဗွဲသွေးလို့ ထောင်ပြီး ရွှေတ်လိုက်တယ်။ ဒီလိုရွှေတ်လိုက်တာနဲ့ ခြေထောက်ကို ဆွဲနေထဲ ဘီလူးရဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးဟာ မီးတွင်းထဲအချခလိုက်ရသလို ပူးလောင်သွားလို့ ကလေးရဲ့ ခြေထောက်ကို လွှေပြီး နောက်ကို ခုန်ဆုတ်သွားတယ်”

ဘဲဒီအခါ သမ္မာဖိဋ္ဌဘီလူးက -

“သင်မြတ်စွာဘူးရားကို ကိုးကွဲယ်ဆည်းကပ်တဲ့ သူတော်ကောင်း ကလေးကို ပြစ်မှားမိပြီ။ ဒီအပြစ်ဒဏ်အတွက် သားငယ်လေးကို ဘေးမ ရောက်အောင် တစ်ညာလုံး စောင့်ရှောက်ဖို့ရယ်။ ညစာမစားရသေးတဲ့ သားငယ်လေးအတွက် ညစာရှာပေးဖို့ရယ်ကို တာဝန်ယူရမယ်လို့” ပြောလိုက် တယ်။

မိစ္စာဖိဋ္ဌဘီလူးဟာ သူ့အပြစ်အတိုင်း ဘုရင်ရဲ့ပွဲတော်အုပ်ကို သွားယူပြီး သားငယ်ကို ကျွေးရှာတယ်။ ဒီလိုကျွေးတဲ့အချိန်မှာ သားငယ်ရဲ့ မိဘများ ပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်း ဖန်ဆင်းပြီးတော့ ကျွေးတယ်။ ပြီးတော့ တစ်ညာလုံးဘေး မရောက်အောင် စောင့်ရှောက်ပြီး မိုးလင်းမှ ပြန်သွားတယ်။ ဘုရင့်ပွဲတော် အုပ်တွေ မှာလည်း သားငယ်ကို ဘီလူးတစ်ကောင် ကိုယ်တိုင် ဘုရင့်နှင့် တော်ထဲက စားစရာများကို ယူ၍ ကျွေးခြင်းဖြင့်ဖြောက်လို့လိုက်ရှာရင်းနဲ့ မင်းချင်းတွေဟာ ကလေးရော၊ စာရော၊ ပွဲတော်အုပ်တွေရောကို ဘုရင့်ထဲရောက်အောင် ဆက်သလိုက်တယ်။

“အကြောင်းစုံသိသွားတဲ့ ဘုရင်ဟာ သားငယ်နဲ့ သူ့ရဲ့မိဘတွေကို ကြိုးကျေယ်စွာ ထောက်ပုံချိုးမြောက်တဲ့အတွက် ချမ်းသာတဲ့ သူ့ဖွေးတွေ ဖြစ်သွားကြတယ်။ အခို့ဖို့ ဘာမှုမသိပဲနဲ့ ရွှေတ်ဆိုတဲ့ ဘုရားရှိနိုးလေးတောင်

ဒီလောက်စွမ်းနေရင် အဓိပါယ်သာသီပြီး ရှိခိုးရင် ဘယ်လောက်များ စွမ်းလိုက်မလဲ ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့အတူ သားငယ်နဲ့တက္က မိသားစုအားလုံးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တွေဖြစ်သွားကြတဲ့အပြင် နောက်ဆုံးမှာ သားအမိသားအဖ သုံးညီးလုံး ရဟန်ဖြစ်သွားကြတယ်”

“အုပြုစရာပါလား ဆရာတော်၊ ဘာသာခြားကလေးဟာ နမော ဗုဒ္ဓသာရဲ့ အဓိပါယ်ကို သေချာမသိပဲနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်ပဲနဲ့ ရွှေ့ဆိုတာ တောင် ကောင်းကျိုးတွေရပြီး အန္တရာယ်တွေကင်းရှင်းခဲ့တာဟာ တကယ့်ကို အုပြုစရာ ကောင်းပါတယ်ဘုရား”

“ဒီထက် အုပြုစရာကောင်းတာရှိသေးတယ်အမှုးရဲ့”

“ပြောပါဦးဘုရား”

နတ်ဖြစ်သွားသော လင်းနှီးသားဝါးရာ

“ဂေါတမဘုရားရှင်ထက် အရင်ပွင့်တဲ့ ကသာပဘုရားရှင် လက်ထက် အခါ တုန်းက လင်းနှီးအကောင်ဝါးရာဟာ ကျောက်လိုက်ရှိုံး တစ်ခုမှာ ငန်ထိုင်ကြတယ်။ ရဟန်းတော်တွေ ရွှေ့ဖတ်သရုံးသယ်တဲ့ တရားသံကို ဘာမှနားမလည်ပဲ နာယူခဲ့ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့လင်းနှီးဘဝမှာ ကုသိုလ်ဆိုလို့ ပီတရားနာတာလေး တစ်ခုပဲရှိတယ်”

“လင်းနှီးဘဝက သေကြတဲ့အခါ ဘာမှုမသိပဲ တရားနာခဲ့တဲ့ ဓမ္မ သဝန် ကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ကို ရောက်ရတယ်။ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် မှာရှိတဲ့ နတ်စည်းစိမ်တွေကို အစုန်အဆင် အပြန်ပြန် အလှန်လှန် နှစ်ပေါင်းများစွာ အကြောကြီးစံစားပြီး နောက်ဆုံးဘဝမှာတော့ ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရား သာသနာမှာ သူငြေးသားတွေချည်းပဲ လာဖြစ်ကြတယ်”

“နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် အဓိပါယ်နဲ့ သက်တမ်းအရေအတွက်ကို သေချာ သီချင်ပါသေးတယ်ဘုရား”

“မြင်းမို့ရိတောင်ရဲ့ အရှေ့အရပ်မှာ ငန်ထိုင်ပြီး ကွန်္မာနတ်တွေကို အပ်ချုပ်ရတဲ့ နတ်မင်းကြီးကို စတရုံးလို့ခေါ်တယ်။ မြင်းမို့ရိတောင်ရဲ့ တောင်အရပ်မှာ ငန်ထိုင်ပြီး ကုန်္ဘာနတ်တွေကို အပ်ချုပ်ရတဲ့ နတ်မင်းကြီးကို

ဝိရှင်က လိုခေါ်တယ်၊ မြင်းမိုရ့ တောင်ရဲ့ အနောက်အရပ်မှာ နေထိုင်ပြီး နတ်နိုင်းတွေကို အုပ်ချုပ်ရတဲ့ နတ် မင်းကြီးကို ပိုဂုပက္ခလို့ ခေါ်တယ်၊ မြင်းမိုရ့တောင်ရဲ့ မြောက်အရပ်မှာနေထိုင်ပြီး နတ်သို့လူးတွေကို အုပ်ချုပ်ရတဲ့ နတ်မင်းကြီးကို ကုဝေရလို့ ခေါ်တယ်၊ နတ်မင်းကြီး လေးပါးအုပ်ချုပ်ရာ ဘုံးကြာနဖြစ်လို့စတုမဟာရာဇ်ဘုံးလို့ ခေါ်တဲ့ ဒီဘုံးဟာ လူသက်နဲ့ တွေ့ကြည့်ရင် အနှစ်ကိုးသန်း အသက်ရှည်တယ်”

“မဟလူလင်နဲ့တက္ခ ၃၄-ယောက်သော နတ်တို့၏ ဖြစ်ရာငွာန ဖြစ်သောကြောင့် တာဝတီသာလို့ ခေါ်သတဲ့။ ဒီတာဝတီသာနတ်တွေက လူသက်နဲ့ဆိုရင် ဘုံးကုဇ္ဈာနဲ့ အနှစ်ခြောက်သန်း အသက်ရှည်တယ်။ ဆင်းရဲ ကင်းတဲ့ဘုံးဖြစ်လို့ နတ်ချမ်းသာသို့ ကောင်းစွာ ရောက်တတ်တဲ့ဘုံးဖြစ် လို့ ယာမာလို့ ခေါ်တယ်။ သူတို့က ၁၄-ကုဇ္ဈာနဲ့ လေးသန်း အသက် ရှည်တယ်။ ရွှေ့လန်းခြင်းသို့ ရောက်တတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် တုသိတာ လို့ ခေါ်တယ်။ သူတို့က ၅၂-ကုဇ္ဈာနဲ့ အနှစ်ခြောက်သန်း အသက်ရှည်တယ်”

“ပင်ကိုယ်ရှိပြီးသား စည်းစိမ်ထက် အလွန်အကဲခံစားလိုတဲ့ အတွက် အာရုံ ဝါးပါးကို မိမိစိတ်ကြိုက်ဖန်ဆင်းပြီး ခံစားတတ်လို့ နိမ္မာနရတိ နတ်လို့ ခေါ်တယ်။ သူတို့က ၂၃၀ ကုဇ္ဈာနဲ့ လေးသန်း အသက်ရှည်တယ်။ နိမ္မာနရတိနတ်တွေလို့ ကိုယ်တိုင်ဖန်ဆင်းစရာ့ တောင်မလိုပဲ အစေအပါး နတ်တို့က အလိုက်သိစွာ ဖန်ဆင်းပေးတဲ့ အာရုံတွေကို ခံစားတတ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ပရနိမ့်တဝါသဝတ္ထိလို့ လို့ ခေါ်တယ်။ သူတို့က လူသက်နဲ့ဆိုရင် ၉၂-ကုဇ္ဈာနဲ့ ခြောက်သန်း အသက် ရှည်တယ်”

“ဒီခြောက်ဘုံးထက် တုသိတာနတ်ဘုံးမှာ နောက်ပွင့်မယ့် အရိမေ တွေယျ ဘုရားအလောင်းနတ်သားရှိတယ်။ ပရနိမ့်တဝါသဝတ္ထိဘုံးတော့ ဘုရားသာသနာကို ဖျက်ဆီးတတ်တဲ့မာရ်နတ်ကြိုးရှိတယ်။ သူက နတ်မင်းတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူပုန်နတ်ကြီးလိုပဲ ပြောရမှာပေါ့”

(မှတ်ချက်)။ မြှင့်မိုရ့တောင်သည် ယူဇာ ၈၄၀၀၀- မြင်းလှ ၈၀၈ လှသည့်အတွက် အကာသသူရဲများ မရောက်နိုင်ကြသောကြောင့် မတွေ့

ခဲ့ခြင်းဟု ယူဆနိုင်။ တောတောင်ရေမြေများသည် အမြဲပြောင်းလဲ နေကြသည်။ တောင်အမေရိကတိုက်နှင့် အာဖရိကတိုက်သည် ရှေးက တစပတည်းတစ်ပြင်တည်းရှိခဲ့၊ နောက်မှာကဲ့သွားပြီး တဗြားစီဖြစ်သွားခဲ့၊ ရေအောက်အခြော့(ဖောင်ဒေးရှင်း)တစ်ရှာထည်းတည်နှိုင်နှင့် အထောက်အထားများကို တွေ့ရကြောင်း သိပုံပညာရှင် များကတင်ပြကြ။ သာမန် စိတ်တန်ခိုးသာ ရှိသော မျက်လှည့်ဆရာ ဒေးပစ်ကော်ပါမီးသည်ပင် ရထားကြီးများ၊ လေယဉ်ကြီးများ မို့ထိမြင့်မားသော ရှုပ်ထြားများကို ဖျောက်ပြနိုင်သေးရာ သူထက် စိတ်တန်ခိုးများစွာ မြင့်မားသော နတ်မြားဟွာများအတွက် မြင်းမိုင်တောင်ကို ဖျောက်ပြဖို့ရာ အလုပ်သည် ခဲယဉ်းစရာ မရှိပေ။ မြင်းမိုင်တောင်ရှိ မရှိမေးသွားသော လှုပ်ယောကျိုးအတွက် ဆက်စပ်မှုရှိတုန်း အတွေးတစ်စကို ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်၏။

“လင်းနှီးဝါးရာဘဝကလာတဲ့ သူငြေးသားဝါးရာဟာ အရွယ်ရောက်တဲ့အခါ အရှင်သာရိပုတ္တရာထဲမှာ ရဟန်းပြုကြတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဘုရားရှင်က တာဝတီးသာ နတ်ပြည်မှာ ဝါတွင်းသုံးလပါတ်လုံး မရပ်မနား အဘီဓမ္မာ တရားတော်ကို ဟောကြားနေတယ်။ ဆွမ်းစားချိန်ကျတော့ နိမ့်တရုပ်ပွားတစ်ဆူကို ဆက်ဟောခေါ်ပြီး ဘုရားရှင်တော့ မြောက်ကျန်းကို ကြပြီး ဆွမ်းခဲ့ဘူးပေးတယ်။ ဆွမ်းဘူးပေးပြီးလို့ နေ့သန့်စင်လဲ အချိန် အတွင်းမှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို နတ်ပြည်မှာဟောခဲ့တဲ့ အဘီဓမ္မာ တရားတော်ကို အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြန်ဟောတယ်”

“အရှင်သာရိပုတ္တရာက သူအကျဉ်းနာထားရတဲ့ အဘီဓမ္မာတရားကို တပည့် ရဟန်းဝါးရာအား မကျဉ်းမကျယ်ပြန်ပြီးတော့ ဟောကြားတယ်။ အဘီဓမ္မာ တရားကို လူသားတွေထဲမှာ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပြီးရင် အရင်ဆုံးနာကြားရတဲ့သူတွေ ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ အကြောင်းကတော့ ကသ္ဌပဘုရား လက်ထက် အခါတုန်းက လင်းနှီးဘဝနဲ့ကျောက်လိုက်ဂုဏ်မှာ အဘီဓမ္မာ တရားကို နာကြားခဲ့ဖူးလိုပါပဲ။ ဒီဘဝမှာတင်ပဲ လွှယ်ကူးသောအကျင့်၊ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်နဲ့ နိမ္မာန်ကို မျက်မှာက်ပြုသွားကြရတယ်။”

“အဲ့အုပ်စရာပါလား ဆရာတော်၊ အသိဉာဏ်မရှိတဲ့ တိရဋ္ဌာန်တွေ
တရားနာတာတောင် ဒီလောက်ကောင်းကျိုးတွေရရင် အသိဉာဏ်ရှိတဲ့
လူသားတွေသာ နာကြားရရင် ဒီထက်ကောင်းကျိုးအနောက် ရရှိနိုင်မှာပေါ့
ဆရာတော်”

“သေချာတာပေါ့အမိုးရဲ့ တစ်လောကဆရာတော် ဦးဉာဏ်သာရ
နဲ့အတူတူ စာပေပေါ်က်တာဘွဲ့ရသွားတဲ့ မန္တလေးမြို့က ဗန်းမော်ဆရာ
တော်ဦးကုမ္ပဏီရရဲ့ ကိုယ်တွေ့ပဋ္ဌာန်းတန်ခိုးလက်တွေ့အကျိုးတွေကို ပြောပြ
ချင်တယ်”

“ပြောပြပါဘုရား”

“မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတဲ့ တရားတော်တွေကို နာကြားနေသူတွေ
ရွှေတ်ဖတ်သရေရှာ်ယ်နေသူတွေ စဉ်းစားတွေးခေါ်နေသူတွေ ပွားများအား
ထုတ်နေသူတွေဟာ ဒီဘဝမှာလည်း သောတာပန်တည်နိုင်တယ်။ ဒီဘဝမှာ
မတည်ရင် နောက်ဘဝနတ်ပြည်မှာ သောတာပန်တည်နိုင်ကြောင်း အင်္ဂါးရှင်း
ပါ၌တော် သောတာနိဂုံတယ်မှာ ဟောထားတယ် အမိုးရဲ့။ ဒါကြောင့်
ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်တွေကို ကြံးရင်ကြုံသလို နာကြားမှုးကိုလည်း
ပြုသင့်တယ်။ ရွှေတ်ဖတ်သရေရှာ်ယ်မှုးကိုလည်း ပြုသင့်တယ်”

ဗန်းမော်ဆရာတော် ကိုယ်တွေ့ပဋ္ဌာန်းတန်ခိုးများ

“ဘဇ္ဇာ-ခုနှစ်လောက်က မန္တလေးတိုင်း၊ တောင်သာမြို့နယ်ထဲက
ရွာတစ်ရွာမှာ သိမ်သမုတ်ပွဲပြုလုပ်တယ်။ အဲဒီသိမ်သမုတ်ပွဲကို မန္တလေးမြို့၊
ဘုရားကြီးတိုက်၊ နယားကျောင်း ဆရာတော်ဦးမေဓါယျရဲ့ တာဝန်ပေး
ချက်အရ ဗန်းမော်ဆရာတော်ဦးမေဓါယျရဲ့ တာဝန်ပေး အဲဒီသိမ်သမုတ်ပွဲရွာက ကျောင်းထိုင်
ဆရာတော်က ဦးပွဲ့ရဲ့ ငယ်သူငယ်ချင်းမို့ ဦးပွဲ့ရဲ့ကိုလည်း လှမ်းပင့်လို့
ကြသွားရတယ်”

“သိမ်အောင်ပွဲအဖြစ် တရားပွဲချီးမြှင့်တဲ့ အခါ ဗန်းမော်ဆရာတော်က

သူကိုယ်တွေ့ပဋိန်းအကျိုးနဲ့ ဂုဏ်တော်အကျိုးတွေအကြောင်းကို ဟောသွားတာ သိပ်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။ ဗန်းမော်ကျောင်း တိုက်ကြီးအတွင်းမှာ ကျောင်းဆောင်တွေ အတော်များများ ရှိတယ်။ နှစ်ကာလည်းကြာဖြူဖြုပ်မယ့်သူကာလည်းမရှိတော့ ဆွေးမြှေ့ပျော်စီးနေတဲ့ ကျောင်းကများတယ်။ မိတ်ဆွေ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ဗန်းမော်ဆရာတော်ကို တိုက်တွေးသတဲ့”

“ဦးကုမာရာ အရှင်ဘုရားကျောင်းတွေလည်း စုတ်ပြတ်နေပြီ၊ ကျောင်းတွေ ပြန်ကောင်းအောင် ပဋိန်းပစ္စယနီဒွေသကို နေ့စဉ်ရွှေ့ပါလို့ တိုက်တွေးသတဲ့။ ဒါပေမယ့် ဆရာတော်က မရွှေ့ဖြစ်ဘူးတဲ့ မရွှေ့ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းကတော့ အချိန်မရတာရယ်၊ သိပ်မယ့်ကြည်တာရယ်ကြောင့်ပဲတဲ့။ တစ်နှေ့တော့ ပဋိန်းရွှေ့ဖြစ်ဖို့အကြောင်းတစ်ခုကို တွေ့လာရတယ်”

“မန္တလေးမြို့၊ အောမိကုန်းရပ်ကွက်က သီလရှင်ကြီးတစ်ပါးဟာ ပစ္စယနီဒွေသကို မနက်တစ်ကြိမ်၊ ညာတစ်ကြိမ် နေ့စဉ်ရွှေ့သတဲ့။ မရွှေ့ခင်မှာ နတ်ပြဟာ အားလုံးကို တရားနာ လာကြဖို့ ပိတ်ကြားတယ်။ ရွှေ့ပြီးလို့ အမျှပေးပြီးတဲ့အခါမှာလည်း သူလို့အပ်နေ တဲ့အရာများကိုလည်း ပိုင်းဝန်းကျည့်ဖို့တောင်းဆိုသတဲ့။ နှစ်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ဒီသီလရှင်ကြီးဟာ အောင်မြင်တဲ့ သာသနာပြု သီလရှင်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်လာတယ်”

“ကျောင်းဆောင်ပေါင်းများစွာပါဝင်တဲ့ စာသင်တိုက်ကြီးတစ်တိုက်ရယ်၊ ရိပ်သာကြီးတစ်ခုရယ်ကို တည်ထောင်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ဥက်တော်အတော်မြင့်မားတဲ့ စေတီတော်ကြီးတစ်ဆူကိုလည်း အောင်မြင်စွာ တည်ထားကိုးကွယ်နိုင်ခဲ့တယ်။ အဘိဓမ္မာတရားဟာ နတ်ပြည်မှာ ဟောခဲ့တာဆုံးတော့ နတ်တွေဟာ ဒီအဘိဓမ္မာ တရားကို သိပ်နာကြားချင်ကြတယ်။” ဒဲကြောင့် သူတိနာကြားချင်တဲ့အဘိဓမ္မာကို ရွှေ့ဖတ်ပေးတဲ့သူများကို ကျေးဇူးဆပ်တဲ့အနေနဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး ပေါ်များအောင် စောင့်ရှုံးရောက်ပေးကြတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

“ရွှေ့ဖတ်သက်ကြာလာတဲ့အခါ ပဋိန်းတရားကို နတ်တွေ လာ

ရောက်နာယူကြောင်း အထောက်အထားတွေကိုလည်း တွေ့ရသတဲ့။ အလွန် မွေးကြိုင်တဲ့ အနဲ့တွေရလာရင် ဂန္ဓမာဒတော်ကန်တွေပါ တရား နာ လာရောက်ကြောင်း သိရသတဲ့။ သီလရှင်ကြီးရဲ့အကြောင်းကို သိပြီး တဲ့အခါ ပန်းမော်ဆရာတော်က စဉ်းစားသတဲ့ သူလိုအပျိုးသမီး တစ်ယောက် တော် ပဋ္ဌာန်းတန်ခိုးနဲ့ သာသနာ ပြုခိုင်သေးရင် ငဲ့လို အပျိုးသား တစ်ယောက်က ဘာလို သာသနာ မပြုခိုင်ရမှာလလို့ ကိုယ်ကိုယ်ကိုအား ပေါ်ပြီး ပဋ္ဌာန်း ပစ္စယန်ခွေသကို ရွတ်လိုက်တာလများ မကြောမိမှာပဲ ပန်းမော်တိုက်ထဲက ကျောင်းဆောင်တွေဟာ အလိုလို အလှု၍ရှင်ပေါ်လာပြီး ပြုပြင် ဆောက်လုပ် လိုက်တာ အားလုံး ကျောင်းဆောင်သစ်တွေချည်း ဖြစ်သွားခဲ့ တယ်”

“တစ်ခါကလည်း ဆရာတော်ကျောင်းမှာ အရပ်ဆိုးဆိုးနဲ့ ဦးပွဲ့ဌား တစ်ပါး ရှိသတဲ့၊ ဝါကတော့ ဆယ်ဝါတော်ကျောင်နေပြီ။ ဒါပေမယ့် ဘုန်းကဲ က သိပ်နည်းတာပဲတဲ့။ သူကိုမြင် လိုက်တာနဲ့ ဆွမ်းခံအိမ်က ကလေးတွေဟာ တက်မတတ်ချက်မတတ် ငိုတတ်သတဲ့။ အဲသလောက်ကို ရပ်ဆိုးတဲ့ ကိုယ် တော်ပေါ့။ ဒါကြောင့်လည်း သူသပိတ်ကို ကြည့်လိုက်ရင် ဆွမ်းကလည်း နည်းနည်း ဟင်းကလည်း နှစ်ခွာက်သုံးခွာက်အပြင် ပိုမရဘူးတဲ့။ တစ်ခါတော့ ဆရာတော်က သူ့ကိုခေါ်ပြီး ပုံတီးတစ်ကုံးစွဲနဲ့ပြီး ဘုရားဂုဏ်တော်ပုံတီး စိပ်ခိုင်းတယ်။ တစ်နေ့နှစ်ကြို့မဲ့ပေါ့”။

ဂုဏ်တော်တန်ခိုးဖြင့် လာသံတိုးသော ရွှေပ်ဆိုးကိုယ်တော်

ဆရာတော်က ဘုရားဂုဏ်တော်ကိုးပါးကို ဆယ်ပါးဖြစ်အောင်ခွဲပြီး စိပ်ခိုင်းတယ်။ ဆရာတော်စိပ်ခိုင်းတဲ့ နည်းက –

အရဟံ

= လူနတ်ပြုဟွာသတ္တဝါအားလုံးတို့၏ ပူဇော်
အထူးကို ခံယူတော်မူလိုက်ပါပေ၏။

သမ္မာသမ္မာခွေ့

= အလုံးစုံသောတရားတို့ကို ကိုယ်တိုင်မှန်စွာ သီမြင်တော်မူပါပေ၏။

ဝိဇ္ဇာစရကသမ္မာနွေ့

= အသိဉာဏ်ဝိဇ္ဇာ၊ အကျင့်စရကနွင့် ပြည့်စုံတော် မူ ပါပေ၏။

၁၇၅
သမ္မတနိဒါန(ဇူလိုင်လသာ)

၂၅

- သဂ္ဗတော့ = ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူ တတ်ပါပေ၏။
- လောကဝို့ = သတ္တာလောက၊ ပြုကာသလောက၊ သရီရလောက ဟု ဆိုအပ်သော လောက သုံးပါးကို သိမြင်တော် မူပါပေ၏။
- အနှစ္းရော့ = လောကသုံးပါးတွင် အမြတ်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော် မူပါပေ၏။
- ပုဂ္ဂိုလ်သမ္မတနာရထိ = ဆုံးမထိုက်သူကို အောင်မြင်စွာ ဆုံးမတော်မူတော်သည် ပုဂ္ဂိုလ်ထူး ဖြစ်တော်မူပါပေ၏။
- သတ္တာအောင်မန္တသာနံ = လူနတ်ပြောဌာ သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူပါပေ၏။
- ဗုဒ္ဓိ = သစ္ာလေးပါးတရားကို သိမြင်တော်မူပါပေ၏။
- ဘဂဝါ = ကူးသူရုပ်ယာ၊ မမှာ၊ ယသ၊ သီရိ၊ ကာမ၊ ပယတ္တတည်းဟူသော ဘုန်းတော် ခြောက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူပါပေ၏။

(မျတ်ချက်)။ ပါရာမိက၏အဋ္ဌကထာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာများတွင် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ဆယ်ပါးဖွံ့ဖြိုးပြုသည်။ ဂိုဏ်းဆရာများက ကိုးပါး လုပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

“အဲဒီဂုဏ်တော်ကို မနက်ဆယ်ပါတ်၊ ဉာဏ်ပါတ် မပြတ်အောင် စိပ်ခိုင်းတယ်၊ ကြားအချိန်မှာလည်း မေတ္တာဘာဝနာကို ရသလောက် ပွားများခိုင်းတယ်။ လအတော်ကြားလာတာနဲ့ အရှပ်ဆုံးကိုယ်တော်ဟာ ဘုန်းကြီးကြီးလာတယ်။ အရင်ကဆွမ်းဆိုရင် တစ်ပါးစာ လောက်ပဲရတယ်။ အခုဆိုရင် သပိတ်နဲ့အပြည့် အလျှောက် ရလာလို့ လေးပါးပါး စာလောက် တယ်။ အရင်က ယင်းခွက်ဆိုရင် တစ်ခွက်နှစ်ခွက်ပဲရတယ်။ ခုလိုဂုဏ်တော် ပွားပြီးတဲ့ အခါမှာတော့ ခွက်နှစ်ဆယ်၊ သုံးဆယ်ထိရလာတယ်။ ဗန်းမော

တိက်ထဲမှာတော့ ဘုန်းအကြီးဆုံး ကိုယ်တော် ဖြစ်သွားတယ်”

“တစ်ရက်တော့ သူ့လာတိမြို့က အလျောပင့်လို့ ရန်ကုန်ကတစ်ဆင့် သဘောစီးပြီး ရောဝတီမြစ်ရှိုးအတိုင်းကြသွားတယ်။ လမ်းခုလတ်က မြို့နယ်တစ်ခုကို သဘောကပ်တော့ ကမ်းနားမှာ မဏ္ဍာပြုကြီး ဟည်နေအောင် ထိုးထားပြီး လမ်းတစ်လျောက်လုံးမှာလည်း ရာမေတ်ကာ၊ သဲဖြူခင်းပြီး ငှက်ပျောပင်တွေ အစီအရိုစိုက်ထားတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်။ ရုပ်ဆိုး ကိုယ်တော်ကတော့ထင်သတဲ့ တိပိဋကဓရရာတော်ကြီးတစ်ပါးပါးကို ပင့်ပြီး ပူဇော်မလို့နေမှာပေါ့။ သဘောရပ် လိုက်တာနဲ့ ဆိုင်ရာခရီးသည်တွေအားလုံး ဆင်းတာနဲ့ ဝတ်ကောင်းစားလှ ဝတ်ထားတဲ့ ဒကာကြီး ဆယ်ယောက် လောက် သဘောပေါ်တက်လာပြီး သူ့ကို လာဦးချသတဲ့”

“ရုပ်ဆိုးကိုယ်တော်က လူမှားနေပြီ ထင်တယ်လို့တွေးမိပြီး ဒကာကြီး လူမှားနေ ပြီထင်တယ်။ ဘာကိစ္စလဲလို့ မေးလိုက်တဲ့ အခါ ခေါင်းဆောင် လူကြီးက မမှားပါဘူးဘုရား။ အရှင်ဘုရားမှ အရှင်ဘုရား အစစ်ပါ။ တပည့်တော်နဲ့တက္က ဒီမြို့ပေါ်က သူ့ငွေးကြီးဆယ်ဦးလုံး တစ်ည့်တည်း အိမ်မက်အတူတူ မက်ကြပါတယ်။ မက်တဲ့အိမ်မက်ကတော့ ဒီနေ့ဒီအချိန်မှာ ဒီသဘော မင်းတို့မြို့ကို ကပ်လိမ့်မယ်။ အဲဒီသဘောထဲမှာ ရဟန္တာတစ်ပါး ပါလာတယ်”

“အဲဒီရဟန္တာရဲ့ပုံတော်ဟာ ဒီအတိုင်းပဲဆိုပြီး အရှင်ဘုရားရဲ့ မျက်နှာတော် ပုံကို ထင်ထင်ရှားရားကြီး ပြပါတယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် တပည့်တော် တို့တစ်တွေ ကျောင်းနေရာ သစ်စီမံ ကျောင်းတွေဆောက်ပြီး အရှင်ဘုရား အလာကို စောင့်ကြို့နေကြတာပါဘုရားလို့ လျောက်ထားပြီး ပြန်လည် ရှင်းပြတာတောင် လက်မခံပဲ စွဲတ်ပင့်သွားလို့ ရုပ်ဆိုးကိုယ်တော်ဟာ လိုက်ပြီးကျောင်းထိုင်လိုက်ရသတဲ့ ခုစွဲရင် အဲဒီမြို့မှာ ဘုန်းအကြီးဆုံး ကိုယ်တော်ဖြစ်နေပြီတဲ့ အဲ့အြေစရာ မကောင်းဘူးလား အမိုး”

“ဘုရားတရားတော်ရဲ့ရှုက်တော် ကျေးလူးတော်တွေဟာ အဲ့အြေလို့ မကုန်နိုင်အောင်ပါပဲလား ဆရာတော်”

ဆွဲရှင်(အောင်သာ)

၃၁

“ဘုရားတရားတော်ရဲ့ အစွမ်းကြောင့် အန္တရာယ်က်းသွားပဲ၊
ဘေးရှင်း သွားပဲတွေကိုလည်း အမိုးကိုပြောပြီးမယ်”

“မှန်ပါ ပြောပြုပါဘုရား”

ဝေသာလီပြည့်တဲ့သို့ ရောဂါဘေး၊ ဘီလူးဘေးဆိုတ်သော
နောက်တော်ရွာ

“ရောဝတီတိုင်း၊ လပ္ပတ္တအြို့နယ်ထဲမှာ နောက်တော်လို့ အမည်ရတဲ့
ရွာတစ် ရွာရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်ဘူး။ ဘဇ္ဇာ-ခုနှစ်ထဲမှာ ရောဂါန္တရ^၁
ကပ်ကြီးတစ်ခု ရွာထဲမှာ ဆိုက်ရောက်တယ်။ အများအားဖြင့်တော့ ကာလ
ဝါးရောဂါလိုပဲ ခေါ်ကြတယ်။ ဝါးတွေလျော့လျော့ပြီး သေလိုက်ကြတာ
တစ်လအတွင်း အလောင်းသုံးဆယ်တော်ကျော်သွားတော့ တစ်နေ့ တစ်
လောင်းတော် မကတော့ဘူးပေါ့”

ဒီရောဂါန္တရကပ်ကြီးကို ဖန်တီးတာဟာ မောဟဓာတ်ပဲ။ စိတ်ကို
ဘာဝနာ တစ်ခုမှ မဟုးပဲလွှတ်ထားရင် တွေ့ဝေတဲ့ အသိမှားတဲ့ မောဟဆိုတဲ့
အကုသိုလ် အမြဲတမ်း ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီမောဟအကုသိုလ်က အားကောင်း
လာရင် လူလောကမှာ ရောဂါတစ်မျိုးမျိုးဖြစ်စေပြီး အသေသတ်တော့
တာပဲ”

“မောဟဆိုတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်ဟာ လောကကြီးကို ရောဂါန္တရ ကပ်ကို
လည်း ဖြစ်စေတယ်။ ကမ္မာဖျက်လေထူကြီးကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။
ကမ္မာဖျက်လေကို မောဟဓာတ်က ဖန်တီးပေးလိုက်တာပါ။ ဘယ်သူကမှ
ဖန်တီးပေးလိုက်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီတွေ့ဝေတဲ့ မောဟနဲ့ သေရင်
တိရ္စာန်ဘဝကိုလည်း ရောက်စေပါတယ်”

“အမိုးအနေနဲ့ ဘာသာဆိုတဲ့ အရေခွဲကို ခွာချုပြီးလွှတ်လပ်တဲ့ လူသား
တစ်ယောက်အနေနဲ့ပဲ တွေးကြည့်ပါ။ လူသားတစ်ယောက် သန္တာန်မှာ
ဒီမောဟ ပါတ်ဟာ ရှိသင့်တဲ့တရားလား၊ မရှိသင့်တဲ့တရားလား အမိုး”

“ဘယ်လူသားသန္တာန်မှာမှ မရှိသင့်ပါဘူး ဘုရား”

“ဘာဖြစ်လိုလဲ အမိုး”

“မိမိအတွက်ရော၊ လောကအတွက်ပါ ဘာတစ်ခုမှ ကောင်းကျိုးမပေး လိုပါပဲ”

“မိမိအတွက်ရော လူလောကကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်ပါ ကောင်းကျိုးတစ်ခုမှ မပေးတဲ့ မောဟဓာတ်ကြီး ပေါ်မလာအောင် ပျောက်သွားအောင်ပွားများရတဲ့ သမထဘာဝနာ၊ ပိပသုနာဘာဝနာအလုပ်ကို လူတိုင်း မလုပ်သင့်ဘူးလား အမို့”

“လုပ်သင့်တာပေါ့ဘုရား”

“ငါဘာသာရေးက ညွှန်ပြတဲ့နည်းမှုမဟုတ်ပဲ။ ဘာဝနာပွားတဲ့ အလုပ်ကို မလုပ်ပါဘူးဆိုရင် မိမိအတွက်ရော၊ လောကကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်ပါ မနစ်နာဘူးလားအမို့”

“နစ်နာတာပေါ့ ဘုရား”

လူသားအားလုံးနှင့် ဆိုင်သောသဘာဝဘာသာ

“ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓသာမြို့နယ်ပြတဲ့တရားတော်တွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ နဲ့သာဆိုင်တာမဟုတ်ပဲ။ ဘာသာအသီးသီး၊ လူမျိုးအသီးသီးက လူတွေနဲ့ပါဆိုင်တဲ့ အတွက် သဘာဝဘာသာလို့ ခေါ်တယ်အမို့”

“ဥပမာပေးရရင် လူတစ်ယောက်ဟာ ရောဂါတစ်ခုဖြစ်နေတယ်။ ဆေးသောက်မှ ဒီရောဂါပျောက်မယ်။ သို့သော် အဲဒီရောဂါပျောက်တဲ့ ဆေးကို သူနှစ်ငံကမဖော်နိုင်သေးဘူး။ တခြားနှစ်ငံကဆေးပဲ ရှိတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ ရောဂါတော့ပျောက်ချင်ပါရဲ့ ကိုယ့်နှစ်ငံကဆေးမဟုတ်လို့ မသောက်ဘူးဆိုရင် ဒီရောဂါနဲ့သေရုံပဲရှိတယ်။ ဒီနေရာမှာ ရောဂါပျောက်သွားဖို့က အခိုက်ပဲ။ ကိုယ့်နှစ်ငံက ဆေးပြစ်ဖို့က အခိုက်မကျဘူး”

“ဒီဥပမာအတိုင်းပဲ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဓာတ် ကိုလေသာ ရောဂါတွေ ပျောက်ဖို့အတွက် ဗုဒ္ဓပေးထားတဲ့ ပိပသုနာ ဘာဝနာဆေးကို မဖြစ်မနေသောက်ကြရမယ်။ ကိုယ့်ဘာသာတရားမဟုတ်လို့ မကျင့်သုံး ဘူးဆိုရင်၊ ဘာဝနာဆေးကို မသောက်ဘူးဆိုရင် ကိုလေသာရောဂါနဲ့သေပြီး အပါယကျတာပဲ အဖတ်တင်မှာပေါ့”

“လောကိုကိစ္စတွေနဲ့၌ပြုပွဲနေတဲ့ တပည့်တော်တို့လူသားတွေအနေနဲ့
ဘာဝနာဗွားချိန်ရဖို့ လွယ်ပါမလားဘုရား”

“ဘာဝနာ အလုပ်ဆိုရင် ဘာသာရေးဆရာတွေ အလုပ်၊ ဘုန်းကြီး
တွေရဲ့ အလုပ်လိုပဲ ထင်နေကြတာဟာ သိပ်မှားပါတယ်။ တကယ်တော့
ဘာဝနာဆိုတာ ကျောင်းကုန်ဘုရားသွားမှ တောကဲသွားမှ ဘုရားရှေ့ထိုင်
နေမှ အချိန် တစ်နာရီနှစ်နှာရီရမှု ပွားများကောင်းတဲ့ တရားမဟုတ်ပါဘူး”

“သွားရင်းလာရင်း၊ စားရင်းသောက်ရင်း၊ ရောင်းရင်းဝယ်ရင်း
ပွားများလို့ ရတဲ့တရားပါ။ အခုအမိုး ဦးပွဲ့ကျောင်းကိုလာတဲ့အခါ ၁၅-
မိနစ်လောက် လမ်းမလျောက်ရဘူးလား”

“လျောက်ရပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီလမ်းလျောက်နေချိန်ဟာ ဘာဝနာတစ်ခုခုသာမပွားပဲနေ
မယ်ဆိုရင် အကုသိုလ်ဖြစ်ပြီးကုန်သွားမယ့် အချိန်ပါ။ ဒီအချိန်မျိုးမှာ
လမ်းလျောက်လာရင်း စကြောဝှါးအန္တဆို ရှိကြကုန်သော လူနှစ်းပြော့
သတ္တဝါအားလုံး ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဆင်းရဲကင်း၍ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ
ချမ်းသာကြပါစေ၊ ကောင်းကျိုးလိုရာဆန္ဒ ပြည့်ဝကြပါစေ-လို့ စိတ်ထဲက
ဆိုနေလိုက်ရင် ဒါ မေတ္တာဘာဝနာဗွားလိုက်တာပဲ။

ဒါမှုမဟုတ် -

အရဟံ - = လူနှစ်းပြော့သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ ပူးကော်အထူးကို
ခံယူတော်မူ ထိုက်ပါပော်။

အရုဟံ - = ထောင့်ငါးရာကိုလေသာ အကုန်အကွက်တို့ကို ပယ်
ဖျက် သုတ်သင်တော်မူပါပော်။

အ-ရဟံ - = ဆိတ်ကွုယ်ရာအရပ်၌သော်လည်း မကောင်းမှုကို
ပြုတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား။

လို့ စိတ်ထဲက ဆိုနေလိုက်မယ်ဆိုရင် ဒါ ဓမ္မဒါန်သီဘာဝနာကို
ပွားများလိုက်တာပဲ။ ဒါမှုမဟုတ် မိမိအန္တကိုယ်ရဲ့ကိုပေါက်သော ဒွါဂဲတွေက
နေ အပုပ်ရည်တွေ နေ့စဉ် စွန့်ထုတ်နေရပုံတွေကို အာရုံပြုပြီး-

“**၆၇**—မတင့်တယ်မဖွယ်ရာတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးပါလား၊ စက်ဆုပ်ရှုရှုဖွယ် ခန္ဓာကိုယ်ကြီးပါလား” လို စိတ်ထဲကဆိုလိုက်မယ်ဆိုရင် အသာဘဘဝနာကို ပွားများပြီးသားဖြစ်သွားတာပဲ။ ဒါမှာဟုတ် တစ်နာရီပြီး တစ်နာရီ သေဖွံ့ရာနီးနီးသွားပုံကို အာရုံပြုပြီး—

“**၆၈**—**လူမှာ** သေခြင်းတရားကအမြှန်ပြီး နေခြင်းတရားက အမြှမရှုပါလား— လိုဆင်ခြင်ပွားများလိုက်မယ်ဆိုရင် မရဏာနှယ်တဲ့ ဘဘဝနာကို ပွားများပြီးသားဖြစ်သွားတာပါပဲ။ စိပသနာတရားကို သဘောပေါက်အောင် နာကြားဖူးပြီးသား ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင်လည်း ပထမ ခြေလှမ်းလှမ်းတဲ့ အချိန်မှာဖြစ်နေတဲ့ ခန္ဓာဝါးပါးဟာ ဒုတိယခြေလှမ်း အထိပါမလာပဲ ပထမ ခြေလှမ်းမှာတင် ဖြစ်ပျက် သွားတာကို သတိထား ဉာဏ်နဲ့သိပြီး ခန္ဓာဝါးပါး အနိစ္စလို ရှုပွားလိုက်တာနဲ့ စိပသနာဘဘဝနာကို ပွားများပြီးသား ဖြစ်သွားတာပါပဲ။ “ကဲ ဒီအတိုင်းဆုံး ဘဘဝနာပွားရတာ အချိန်ရွှေး နေစရာ နေရာ ရွှေးနေစရာ လိုသေးလားအနိုး”

“**မလိုတော့ပါဘူးဘုရား**”

ရောဂန္ဓာရတ်ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း

“အခုပြောနေတဲ့ နောက်ရေကျော်ရွာက လူတွေဟာ အဲဒီလို ဘဘဝနာတရား တစ်ခုမှုမပွားဘဲ စိတ်ကိုလွှတ်ထားကြတော့ မောဟာရတ်တွေ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်ပြီး အဲဒီမောဟာရတ်တွေကြောင့် ကာလဝမ်းရောဂါကြီး ဖြစ်လာရတာပါ။ လူတွေကလည်း နေ့တိုင်းသေ၊ အားကိုးစရာ ဓမ္မဆရာလည်း ရန်ကုန်ပြန်ပြီးသွားတော့ သူတို့မှာ အားကိုးမရှုရတော့ဘူး။ အားလုံးဟာ ဒီရွာကနေ ပြောင်းပြီးကြဖို့စိတ်နေကြပြီ။ ဒီအခါမှာ ရပ်မိ ရပ်ဖြစ်ကြတဲ့ ဦး...တ္ထိုး ဦးအောင်မောင်းတို့က ဒီလိုဆိုရင် မဖြစ်တော့ဘူး။ ရွာပျက်သွားလိမ့်မယ်”

“**ရွာတော့အပျက်မခံနိုင်ဘူး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီးတွေဆဲ အကူအညီတောင်းကြည့် ကြမယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးနဲ့အဲဒီအချိန်က ဗဟိုသံစားဝန်ဆောင်**

ဆရာတော်တစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ကနစိချောင်းရွာကျောင်း ဆရာတော်ကြီးကို အကျိုးအကြောင်းသွားလျောက်ပြီး အကူအညီတောင်းတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်မျိုး လွှန်ခဲ့တဲ့ ၂၂၄၀-နှစ်ခန့်ကလည်းဖြစ်ဖူးခဲ့တာမို့ ဆရာတော်ကြီးအနေနဲ့ ဒီရောဂါဘေးကြီး ပပေါ်က်အောင် ပြုလုပ်ဖို့ အခါ်အခဲမရှိပါဘူး”

“ဒါကြောင့် သူတဲ့ပည့်ဖြစ်တဲ့ အလယ်ရောကျော်ရွာကျောင်း ဆရာတော်ဦးကေသရကို နောက်ရောကျော်ရွာမှာ သံသာများများနဲ့ ပရိတ်ပဲ့ ပဋ္ဌာန်ပဲ့ တွေ ကျင်းပပေးဖို့ ရွာသူရွာသား အားလုံးကို သရဏရှိနဲ့ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ဖော်ပြီး ဘာဝနာတရားပွားများများကြဖော်ပို့တာဝန်ပေးလိုက်တယ်။ ဆရာတော် ဦးကေသရလည်း သံသာတွေစုပြီး ပရိတ်ပဲ့ ပဋ္ဌာန်းပဲ့တွေ ရက်ရှည်ကျင်းပပေးလိုက်တာ ကပ်ရောဂါကြီး ပျောက်ကင်း ချမ်းသာသွားပါတယ်”

“လွှန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၂၂၄၀- နှစ်ခန့်ကလည်း ဒီဖြစ်ရပ်မျိုး ဖြစ်ခဲ့ဖူး တယ် ဆိုတာကိုလည်း အကျယ်ရှင်းပြပါဦးဘုရား”

“အဲ့-ခါက ဗုဒ္ဓလက်ထက်ကဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဖြစ်ရပ်တစ်ခကို ပြောတာပါ။ အခု နောက်ရောကျော်ရွာမှာ ဖြစ်ပဲ့နဲ့တစ်ပုံစံတည်းပါပဲ။ အမိုးက ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်လို့ မသိတာပါ။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှန်သမျှ ဒီအကြောင်းကို သိကြတာများ ပါတယ်။ အမိုး သိချင်တယ်ဆိုရင် အကျဉ်းလေးတော့ ပြောပြုမယ်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ဝေသာလီပြည်မှာ အခုလိုပဲ ကပ်ဆိုးရောဂါကြီး တစ်ခု ဖြစ်လို့ လူတွေတရစပ် သေနေလိုက်တာ သိရှိပါတယ်။ မနိုင်အောင် ဖြစ်သွားပါတယ်”

“သေချာမီးရှိခြင်း၊ မြှုပ်နှံခြင်းမပြနိုင်တော့ လူသေနဲ့တွေက အရပ်လေးမျက်နှာမှာရှိတဲ့ သီလူးတွေကို လက်ယပ်ခေါ်သလိုဖြစ်သွားတယ်။ သီလူးသဘက်တွေ ဝင်လာတဲ့အတွက် လူသေနှင့်ဟာ ပိုလိုသာများ လာတယ်။ ကြာရင် တိုင်းပြည်ပျက်တော့မှာဖြစ်တဲ့အတွက် ဘုရားအမှူးရှိတဲ့ သံသာတော်များကို သွားပင့်ကြရတယ်။ ဘုရားအမှူးရှိတဲ့ သံသာတော်များကြောပြီး ရတနာသုတ်ပရိတ်တော်ကြီးကို ရွှေတ်ဖတ်သရုပ္ပါယ်ပေးတဲ့

အတွက်ကြောင့် ရောဂါဘေး၊ ဘီလူးဘေး၊ တ်မှုတ်ခြင်းဘေး တွေကလွှတ်
ပြီး ခမ်းသာသွားကြတဲ့ ဖြစ်ရပ်ကိုပြောတာပါ"

"မုဒ္ဒရဲ့တရားတော်တွေဟာ နှစ်ပေါင်း ၂၅၄၈ - နှစ်ကျော်တဲ့ အထိ
ဟိုအချိန်ကလိုပဲ အဖွဲ့အာနိသင် အပြည့်အဝရှိနေတာဟာ အံ့ဩစရာပါပဲ
ဆရာတော်"။

ဘာသာခြားတို့တို့ ဆွဲဆောင်စည်းရုံးနည်း

(မှတ်ချက်)။ အမိုးသည် စာရေးသူပြောပြသောရတနာ သုံးပါးကြောင့်
အန္တရာယ်ကင်းပုံ၊ ဘေးရှင်းပုံအကြောင်းများကို စိတ်ဝင်
တစား နားထောင် နေသည်မှာ သူကိုယ်သူဘာသာခြား ဆို
သည်ကိုပင် မေ့နေဟန်တူ၏။ ဘာသနာပြုပုဂ္ဂိုလ်များသည်
ဘာသာခြားများကို ဆွဲဆောင် စည်းရုံးသော အခါ သတိပြု
သင့်သော အချက်တစ်ခုရှိ၏။ ထိုဘာသာခြားသည် သွေ့
အားသန်သူလော့ ပညာအားသန်သူ လောဆိုသည်ကို ဦးစွာ
လေ့လာ သင့်၏။

သွေ့အားသန်သူဖြစ်လျှင် ရတနာသုံးပါး၏ ကြည်ညွှေရာ၊ အားကိုး
စရာ ဖြစ်ရပ်များကို ဟောကြားပြီးစည်းရုံးသင့်၏။ ဤနည်းကို အရှင်
သာရိပုဂ္ဂိုလ်ရာက ပေးခဲ့၏။ အရှင်သာရိပုဂ္ဂိုလ်ရာ၏ မယ်တော်ကြီးသည်
အသက်၂၀-ကျော်၊ ၈၀-နှီးပါးရှိသည်အထိ ဘာသာခြားဘဝမှုပင်ရှိ သေး
၏။ သူ၏သားသမီးများအားလုံး ရဟန္တာများဖြစ်သွားကြသော်လည်း ထိုး
ရဟန္တာများကို မွေးထုတ်ပေးသည့် မိခင်ကြီးသည် ဘာသာခြား ဘဝမှုပင်
ရှိနေသေးသည်မှာ တွေးကြည့်တိုင်း စိတ်မကောင်းစရာပင်ဖြစ်၏။

ထိုးကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး အရှင်သာရိပုဂ္ဂိုလ်ရာသည် မယ်တော်ကြီး
တိုက်ခန်းသို့အရောက်ကြလာတော်မူခြင်းဖြစ်၏။ သားတော်ကြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံ
ရမည့် သွေးအန်ရောဂါခံစားနေရသည်ကို မယ်တော်ကြီး စိတ်မကောင်းစွာ
တွေ့မြင်နေရ၏။ လူများအိပ်ချိန် ညည့်နက်သောအခါ သီကြားမင်းနှင့်
ဖြော့မင်းတို့ အရှင်သာရိပုဂ္ဂိုလ်ထဲ လာပြီး ပြုစောင့်ရှောက်ကြ၏။

နတ်မင်းပြဟ္မာမင်းတို့၏ အရောင်ကြောင့် မယ်တော်ကြီး၏ တိုက်ကြီး
တစ်ခုလုံး လင်းထိန်နေ၏။ မိုးလင်းသည်နှင့် ဉာဏ်လာသူများမှာ အဘယ်
ကဲသိသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြောင်း မယ်တော်ကြီးက မေးမြန်း၏။ အရှင်
သာရိပုတ္တရာက သိကြားမင်းနှင့် သူ့တို့ကိုးကွယ်သော ပြဟ္မာမင်းတို့
ဖြစ်ကြောင်း သိရသောအခါ သူ့သားတော်ကြီးကို အလွန်ကြည်ညိုသား၏။
သူသားတော်ကြီးပင် ဤမျှ တန်ခိုးကြီးသေးလျှင် သားတော်ကြီး၏ ဆရာ
ဘုရားရှင်သည်ကား ပို၍တန်ခိုးကြီးပေမှုပဲဟု တွေးမံပြီး မမြင်ရသေးသော
ဘုရားရှင်အပေါ် အလွန်ကြည်ညိုလာ၏။

ထို အချိန်မှာပင် အရှင်သာရိပုတ္တရာက ဘုရားရှင်၏ဂုဏ်တော်
ကျေးဇူး တော်တို့ကို ဟောကြားတော်မူရာ မယ်တော်ကြီးသည် သဖွေခုရာ
သောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်သွား၏။

သဒ္ဓိခုရရသောတာပန် ဟူသည် ကြည်ညိုသောသဒ္ဓိကို အလေးပေးပြီး
သောတာပန် တည်လာသူပင်ဖြစ်၏။ ပရမတ်ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ အဖြစ်
အပျက် ကိုကား ပညာစုရု သောတာပန် လောက်ပြတ်သားခြင်းမရှိချေ။
အနာထပ်နှင့် ဝိသာခါတို့သည်လည်း ထိုသဒ္ဓိခုရသောတာပန် မျိုးဟူပင်
ယူဆရ၏။

အဘယ်ကြောင့်နည်း။ ဘုရားရှင်နှင့် ရဟန္တာများက သူတို့နှစ်ဦးကို
ဟောသောတရား များသည် သဒ္ဓိဖြစ်ဖွဲ့ဖြစ် ခါနစေတနာနှင့်ပတ်သက်သော
တရားများသာ ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်တည်း။ “အနာထပ်က သူ့အေး နာကြားရသော
ဆိုလျှင် သူ့သောခါနီးမှ စာတ် ၆-ပါး တရားကို နာကြားရသောကြောင့်
ဤမျှအရသာ ရှိသောတရားကို သောခါနီးအခါကျမှသာ နာကြားရတော့
သည်ဟုဆိုကာ ဝမ်းနည်းပြီး ငိုကြေးခဲ့ရှုံး။ သင်သည် သဒ္ဓိအားသန်သူ
ဖြစ်သည်က တစ်ကြောင်း၊ စာတ်တရား၊ ပရမတ်တရားများသည် ဉာဏ်
ပညာအားသန်သောသူများကိုသာ ဟောကြားလေ့ရှိကြောင်း အရှင်သာရိ
ပုတ္တရာက ရှင်းပြ၏။

ထိုအခါ အနာထပ်က ကာမဘုံသား လောကီလူသားများတွေ့

လည်း ဉာဏ်ပညာကြီးများသောသူများရှိကြပါသည်။ ထိုသူများကို ရည်ရွယ်၍
ဓမ္မတရား၊ ပရမတ်တရားများကို ဟောကြားသင့်ပါကြောင်း လျှောက်ထား
ခဲ့ရှာခဲ့။

“အမိုးပျော်းရှင်လည်း နားကြစိုလေး နောက်နေ့မှ ဆက်ကြရငွေအောင်”

“တပည့်တော်ကတော့ ဘယ်တော့မှပျော်းမှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်
ပြောရတဲ့ ဆရာတော်မှာ ပင်ပန်းလှပြီ၊ ဒါကြောင့် နောက်နေ့မှ စောစော
လာမယ်ဘူား”

အခုံး - J- ပြီး၏။

စကြပ္ပာတစ်ခုလုံး ထိုးတွယ်မည့်ဘာသာ

“နောင်တစ်ခုနှင့်တွင် စကြာဝို့တစ်ခုလုံး ကိုးကွယ်ကြသည့် ဘာသာတရားတစ်ခုဖြစ်ပေါ် လာလိမ့်မည်။ ထိုဘာသာတရားသည် တစ်ယူသန်ဝါဒ၊ တရားသေ ဝါဒများကိုလည်း ရှောင်လွှဲနိုင်လိမ့်မည်။ သဘာဝတရားနှင့် ဘာသာတရား နှစ်ခုလုံးကို လွှဲမြှုပ်သည့် ဤဘာသာတရားသည် ရှုပ်နာမ် တရားကို ကိုယ်တွေ့ ခံစားသိမြင်မှုနှင့် အဓိပါယ်ပြည့်ဝသည့် ပေါင်းစည်း ညီညွတ်မှုအပေါ် မှာ အခြေခံလိမ့်မည်။ ဤအချက်အလက်များကို ဗုဒ္ဓဘာသာက အဖြေထဲတ်ပေးလိမ့်မည်။ အကယ်ရှုသာ ခေတ်သစ်သိပုံ နည်းကျလိုအပ်ချက်များကို အဖြေထဲတ် ဖြည့်ဆည်း ပေးနိုင်မည့် ဘာသာတရားတစ်ခုရှုလာမည်ဆိုလျှင် ထိုဘာသာတရားသည် ဗုဒ္ဓဘာသာပဲ ဖြစ်လိမ့်မည်။”

‘ကမ္မာကျော်သိပုံဆရာကြီး ဒေါက်တာအဲလဘတ်အိုင်းစတိုင်း’

အမှုန်မြင်သူ၏စကား

“သင်ဟာတစ္ဆေးသို့လ်က ဘွဲ့ကောင်းကောင်းတစ်ခု(သို့မဟုတ်) ကား အသစ်တစ်စီး (သို့မဟုတ်) အသံအလွန်ကောင်းသည့် စတီရိယို ကက်ဆက်တစ်လုံး ဒါမှုမဟုတ် ကမ္မာဘယ် အရပ်ဒေးသမဆို လွှာတွေလွှာတွေလပ်လပ်သွားလာနိုင်တဲ့ အခွင့်အရေးဆိုတာတွေဟာ သင့်ကိုတစ်ကယ်ပဲ ကျော်မှုပေးနိုင်ပါရဲ့လား တကယ်ပဲ ကျော်မှု ပေးနိုင်ပါတယ်လို့ သင့်ဆိုမယ် ဆိုပါတွေ့ ဒါဆိုရင် ကျွန်းမာရပြောချင်ပါတယ်။ အနောက်နိုင်ငံသား တွေဟာ ဒါတွေကို ဤဦးစားရယူရင်းနဲ့ပဲ ဝမ်းနည်းမှာ၊ စီးရိမ်ပူပန်ရမှုတွေ တွေ့ကြုံနေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလိုတက်မက်မှု အဖုံ့ဖုံ့ကို လေးလေးနက် နက် စဉ်းစားသုံးသပ် လေ့လာကြည့်စေချင်ပါတယ်။ ဘဇ္ဂုဒ္ဓ-ခုနှစ်မတိုင်မိက ကျွန်းမာရားယောကျွင့်စဉ်များကို ကျွင့်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်းမဟာ အဲဒီကျွင့်စဉ်များကို အားရင်ကျော်မှုရှိခဲ့ပါဘူး။ ဘဇ္ဂုဒ္ဓ-ခုနှစ်၊ ဗုဒ္ဓလိုင် လမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ တရားရိပ်သာ တစ်ခုမှာ မြတ်ဗုဒ္ဓရဲ့ သစ္စာလေးပါးတရားနဲ့ လက္ခဏာရေးသုံးပါးအကြောင်းကို ပထမဆုံး နာကြားရပါတယ်။ အဲဒီအချိန်

၄၀

အနုပ္ပနီယာဒသန

ကစပြီးမြတ်လွှာဟောကြားတော်မူတဲ့ တရားတော်များမှ လွှဲ၍ ဘယ်အတွေး
အခေါ် အယူအဆတိမ့် အားရကျေနပ်မှု မရှိခဲ့ပါ။

‘ဘာဘရာဂျင်နပ်စ်-(အမေရိကန်)’

အခန်း ၃

တရားတော်၏ ဂုဏ်ရည်များ

နောက်တစ်နေ့တွင် အမိုးတစ်ယောက် အစောကြီးပင် ကျောင်းသို့
ရောက်လာ၏။ ရတနာသုံးပါးကျေးလူ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များကို အမိုး
တစ်ယောက် စိတ်ဝင်စားကြည်ညို နေသည်မှာ အသေအချာပင် ဖြစ်သည်။
စာရေးသူကို တွေ့တွေ့ချင်း အမိုးက မေးခွန်းတစ်ခုထုတ်၏။

“ဆရာတော်မနေ့က အကြောင်းတွေဆက်ပြီး ပြောညီမှုလား ဘုရား၊
တပည့်တော်မ နားထောင်ချင်လို့ အစောကြီးလာခဲ့တာပါ”

“အိုး - အမိုးကသာ နားထောင်လို့ကတော့ တစ်နောက်ပြောပြုမယ်။
အခုထက်ရမှာက တိန်ဂိုလ်ကျောက္ခာကို စိတ်ဝင်စားလွန်းလိုပြုပွဲစွင်းကိုယ်တိုင်
တရားပွဲနှစ်ညွှားဟောစဉ်က ပရိတ်တန်ခိုး လက်တွေ့အကျိုးလေးကို ဆက်
ပြောပြုမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အတွင်းက မမျှော်လင့်ဘဲ ဦးပွဲစွင်း လပ္ပတ္တာ
မြို့နယ်၊ အလယ်ရောကျောက္ခာမှာ သကြန်အခါတွင်း ၂-ရက် တရားစခန်း
သွားဖွင့် ပေးရတယ်”

“ဒီအလယ်ရောကျောက္ခာမှာ ဆရာတော်နဲ့ရင်းနှီးတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမ
တွေ့ရှိ သလားဘုရား”

“ရင်းနှီးတဲ့ဒကာ၊ ဒကာမတစ်ယောက်မှုမရှိပါဘူး”

“ဒီဆိုရင် ဆရာတော်ကို သူတို့ဘယ်လိုလုပ်သိနေကြသလဲဘုရား”

“အင်း-အဲဒီအကြောင်းကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာပဲ။ အမိုး မေးလိုက်မှ တရားတော်အစွမ်း အံ့မခန်းဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုသွားပြီး အမှတ်ရတယ်။ စပြောတုန်းက ပရိတ်တန်ခိုးတော် တစ်ခုအကြောင်းကိုပြောမလို့ အခါတော့ တရားတန်ခိုး အကြောင်းကိုပါ ပြောပြုရတော့မှာပေါ့”

“မှန်ပါ၊ ပြောပြုပါဉိုးဘုရား။ ပိုစုံလေ ကောင်းလေပေါ့ဘုရား”

“ဒီလို အမိုးရဲ့၊ အဲဒီအလယ်ရောကျော်ရွာက ဒေါ်တင်ကြည်လို့ အမည်ရတဲ့ အသက် ၆၀-ကျော်ခန်းရှုတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဟာ ဝါးစွဲးကလိုစာရောဂါတစ်ခုဖြစ်တာအကြောင့် ရန်ကုန်မြို့က ပါရရှုတွေဆီမှာ လာပြီး ပြတယ်။ သိရတဲ့ အဖြေက အသည်းကင်ဆာတဲ့။ ဓာတ်ကင်ရင် သုံးလန်ရမယ်၊ ဓာတ်မကင်ရင် တစ်လပဲနေ့ရမယ် ဆိတဲ့အဖြစ်က လာတယ်”

“သူတို့ဓာတ်ကင်လိုက်ကြသလားဘုရား”

“မကင်ဘူးအမိုးရဲ့၊ သေမယ့် အတူတူ မကင်တော့ဘူး၊ တစ်လပဲနေ့မယ် ဆိုပြီး ရွာပြန်သွားကြတယ်။ ဒေါ်တင်ကြည်ရဲ့သားမက် ကိုငွေ့ရကဉိုးပွဲ့်ငါးကို ကိုးကွုယ်ဆည်းကပ်တဲ့ ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၂-ရပ်ကွက်၊ ရောမြိုင်ပန်းခြံက ပယောဂကုတဲ့ ဆရာတိုး ဦးထွန်းကြည်ရဲ့ တပည့် ဖြစ်နေတယ်။ ဒါအကြောင့် သူယောက္ခမရောဂါ အကြောင်း ဦးထွန်းကြည်ကို လာပြောပြတဲ့ အခါ ဦးထွန်းကြည် ပြန်ပြောလိုက်တဲ့ စကားလေးက ကောင်းတယ်”

“မောင်ငွေရာ လူတိုင်းသေရမှားဆိုသေတဲ့အလုပ်ကို နစ်နာဆုံးရှုံးတယ် လို့ မပြောနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် အနိမ့်ဆုံးရုပ်နာမ်ရဲ့ အဖြစ်အယျက်ကလေးကိုမှ မသိရဘဲ သေရတယ်ဆိုရင်တော့ အလွန်နစ်နာဆုံးရှုံးတယ်။ ဒါအကြောင့် မင်းယောက္ခမကြီး အနေနဲ့ ရုပ်နာမ်အဖြစ်အယျက်လေးကို သိသွားအောင် ဒီဝိပဿနာအကြောက်ခွေတွဲလေးကို သေချာနာခိုင်းပါလို့ပြောပြီး ဦးပွဲ့်ငါး ဟောထားတဲ့ ဝိပဿနာအလုပ်ပေး တရားခွေအကြောက်ခွေကို ပေးလိုက်တယ်”

“ဦးထွန်းကြည်ပြောလိုက်တဲ့စကားဟာ –

ဟော စ ဝယ်သတ် ဦးဝေး

အပသံ ဥဒ္ဓယမ္မယံ။

အေဒ္ဓရန်(အျော်သာ)

၄၃

ကောဟံ ဇီဝတံ သေယျာ၊
ပသာန္တာ ဥဒုယွှာဖြုံ။
ဆိုတဲ့ ဘုရားဟောတရားတော်နဲ့ သွားညီနေပါတယ်။ ဒီဂါထာ
အဓိပါယ်က-

“လူတစ်ယောက်ဟာ အသက်တစ်ရာနေရပေမယ့် ရုပ်နာမ်တိုင့် အဖြစ်
အပျက်ကို မမြင်ဘူး (မသိဘူး)ဆိုရင် မမြတ်ဘူးတဲ့၊ လူတစ်ယောက်ဟာ
တစ်ရက်တည်းနေရပေမယ့် ရုပ်နာမ်တိုင့် အဖြစ်အပျက်ကို မြင်ရတယ်
(သိတယ်)ဆိုရင်တော့ မြင့်မြတ်ပါတယ်တဲ့”

“အဲဒီ ဒေါ်တင်ကြည်ကရော ဆရာတော်ဟောတဲ့ တရားခွေကို
နာကြည့်ရဲလားဘုရား”

“ရေနစ်နေတဲ့သူဟာ ကောက်ရိုးမျှင်တစ်ပင်ကိုသော်လည်း အေးကိုး
ရာ အဖြစ် ဆွဲယူသလို သေရမယ့်နောကိုပြီးတဲ့ လူတစ်ယောက်ဟာလည်း
တွေ့တဲ့အေးကိုးရာကို အရအမိဆွဲယူတော့တာပဲပေါ့”

တရားတန်ခိုးဖြင့်၊ တင်ဆာရောဂါပျောတ်သူ

“ဒေါ်တင်ကြည်ဟာ ငါမှာတရားပဲ အားကိုးရာရှိတော့တယ်ဆိုတဲ့
အတွေးနဲ့ တရား ခွေတွေကို သေချာစွာစိုက်ပြီးနာကြားတယ်။ ဒီအချိန်
မှာတော့ အင်လိပ်ဆေး မှန်သမျက်ကို ဖြတ်လိုက်ပြီး မြန်မာဆေးအနည်း
ငယ်ကိုပဲ မြှုပ်တော့တယ်။ တရားခွေတွေ ကိုစွဲစွဲစိုက်စိုက်နဲ့ သုံးလေးခေါက်
နာပြီး တဲ့ အဆုံးမှာ ရောဂါဟာ သက်သာသလိုဖြစ်သွားတယ်။ တရားကတော့
နာလျက်ပဲ။ ဒီလိုင့် ဆရာဝန်ပြောထားတဲ့ တစ်လပြည့်သွားတယ်။ မသေဘူး။
အစားအသောက်တွေပါ ပြန်ဝင်လာတယ်”

“စိတ်ချလက်ချတော့ ဝမ်းမသာနိုင်သေးပါဘူး။ နောက်သုံးလ
ကြည့်အောင် စိတ်ကထင့်ထင့်နဲ့ စောင့်ကြည့်ကြပြန်တယ်။ သုံးလသာပြည့်
သွားတယ် မသေပြန်ဘူး။ ငါးလကျော်သွားတာနဲ့ သေဆ္ဗြာပြန်ဒေါ်တင်ကြည်
ဆိုပြီး ရွှေသဲမှာ ဖုံးလေးတကျော်ကျော် ဖြစ်သွားတယ်”

“တရားထိုင်လို့ ရောဂါတွေပျောက်သွားတာတော့ ခက်ခဏကြား

ဖူးတယ် ဘုရား။ တရားနာလို့ရောဂါပျောက်တာကတော့ ဒီတစ်ခါပဲ
ကြားဘူးတယ်ဘုရား။ တရားထိုင်တာရယ်၊ တရားနာတာရယ် တူသလား
ဘုရား၊ ဒါမှုမဟုတ် မတူဘူးလား ဘုရား”

အမိုးကား ဘာသာခြားဖြစ်သော်လည်း ဗဟိုသုတမန်ညွှန်ပါ
တကား။

“အတူတူပဲအမိုးရဲ့ တရားကျင့်တာဟာ သုံးမျိုးရှိတယ်။ ထိုင်ပြီး
ကျင့်တာရယ်၊ နာပြီးကျင့်တာရယ်၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်းပြီး ကျင့်တာရယ်တို့
ပေါ့။ ထိုင်ပြီးကျင့်လို့ တရားရသွားတာတွေကိုတော့ ဘာသာခြားဖြစ်တဲ့
အမိုးတော်ကြားဖူးပြီးသားဖြစ်လို့ မပြောတေသုပါဘူး။ နာပြီးကျင့်လို့တရား
ရသွားတာတွေဟာလည်း မရေါ်စိမတွေကိုနိုင်အောင် များပြားလှ ပါတယ်။
မြတ်စွာဘုရား တရားဦးဓမ္မစကြာဟောစဉ်အခါတုန်းက လူထဲက ပွဲဝိုင်း
ပါးညီး၊ မြေဟွာက ၁၀-ကုပ္ပါ နတ်ကအသချို့တော်မှ အရိယာ ဖြစ်သွား
ကြတယ်”

“ဘုရားဖြစ်ဖြစ်ခြင်း ပထမဦးဆုံးကြွလာခဲ့ပါမယ်ဆိုတဲ့ ကတိဝန်ခံ
ချက်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားဟာ ရာဇ်ပြီးဖြူးကို အရောက်ကြွလာပြီး
သစ္စာတရားကို ဟောကြားပေးတယ်။ တရားအဆုံးမှာ ပိမ့်သာရမ်းကြီးနဲ့
လူပေါင်းတစ်သိန်း သောတာပန် တည်သွားတယ်။ ဒါက ဘုရားကိုယ်တိုင်
ဟောလို့ အရိယာဖြစ်တာပါလို့ စောဒကတက်ခဲ့ရင် ကောသမ္မာပြည်က
သာမာဝတီမိဖုရားနဲ့ မောင်းမပါးရာဟာ ခုံဗြ္ဗာရာကျွန်းမာရီက သစ္စာတရား
ကို နာကြားပြီး သောတာပန် တည်သွားတာကို ထောက်လိုက်ပါ”

“တရားဆွေးနွေးလို့ အရိယာဖြစ်သွားတဲ့သာခကကိုတော့ သံယူတ်
ပါ၌တော်၊ ခေမကသုတ်မှာ သွားတွေ့တယ်၊ ခေမကအမည်ရှိတဲ့ မထောင်
တစ်ပါးဟာ မကျန်းမမာဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီမထောင်ကို အခြားမထောင် ၆၀-
က လူနာမေးရှင်း တရားအကြောင်းတွေ ဆွေးနွေး မေးမြန်းဖြစ် သွားတယ်။
ဆွေးနွေးပဲ အပြီးမှာတော့ ပြုဆုံးသူ အရွင်ခေမကရော မေးမြန်းသူ
ရဟန်းအပါး ၆၀-ပါး ရဟန်းဖြစ်သွားကြတယ်။ ပုဂ္ဂလပည် ပါ၌တော်

ပေါ်ကျင်(နှုပ်သာ)

99

မှုံးလည်း နေယျပုဂ္ဂိုလ်တရားရွာတဲ့နည်းကို ဟောတဲ့အခါ တရားနာရမယ်။
ဒါနဲ့မှ မရှင်းလင်းရင် အထပ်ထပ်အခါခါ ဆွဲးနွဲး မေးမြန်းရမယ်လို့
ညုံပြထားတယ်”

မှတ်ချက်။ ။ ဖော်ပြပါ အကြောင်းအရာတို့၏ အကျယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားသော သညာသီနှင့်ပညာသီဟာအုပ်စွဲ ဖတ်ရှိခိုင်ပါသည်။

“တရားနာတာ၊ ဆွေးနွေးတာဟာ ထိုင်တာနဲ့အတူတူပဲဆိုတာကို
လက်ခံပါပြီ ဘုရား၊ အဲဒီလိုတရားနာတာ၊ တရားထိုင်တာ၊ တရားဆွေးနွေး
တာဟာ ဆရာတော်ရှေ့ပိုင်းက ပြောခဲ့သလို စိတ်မှာရှိတဲ့ကိုလေသာ
ရောဂါတွေပျောက်ဖို့ မဟုတ်လား ဘုရား၊ ခုလိုစိတ်မှာရှိတဲ့ ကိုလေသာ
ရောဂါတွေ ပျောက်သွားရှုနဲ့ ရုပ်မှာရှိတဲ့ အနာရောဂါတွေကပါ ဘယ်လိုလုပ်
ပြီး ပျောက်ကုန်တာလဲဘုရား”

အစာမစားဘဲ အသက်ရည်နေသူများ

“ရုပ်တရားတွေ အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေဖို့အတွက် အကြောင်းတရားလေးပါး ရှိတယ်။ သူတို့ကတော့ ကဲ စိတ်၊ ဉာဏ်၊ အာဟာရတို့ပဲ။ အပေါ်ယံကြည့်ရင်တော့ အာဟာရတစ်ခု တည်းကြောင့် ရုပ်ဖြစ်တယ်လို့ ထင်နေကြတာများတယ်။ အာဟာရမစားပဲ့ပဲ့ ကဲ စိတ်၊ ဉာဏ်သုံးပါးကြောင့် ရက်ပေါင်းများစွာ လပေါင်းများစွာ အသက်ရှင်နေနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်”

“အစာအာဟာရမစားဘဲ ဂက်ပေါင်းများစွာ၊ လပေါင်းများစွာ အသက်ရှည်နေနိုင်တယ်ဆိုတာကို ခုံကြားဖူးပါတယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်မဆိုရင် အစားသိပ်မက်တော့ ထမင်းတစ်နှင်းလောက် လွှတ်သွားရင်ပဲ သေမတတ် ခံစားရတာ မဟုတ်လားဘုရား”

“အမိန့်ကတေသာ ဖိတ်တန်ခိုးပါပဲ၊ ထောရဝါဒကျမ်းကန်များမှာတေသာ နိုင်ရောဓာတ် ဝင်စားတယ်ဆုံးတိုတယ်။ ဘုရား၊ ပဒ္ဒေကဗျာ၏ ရဟန်နဲ့ အနာဂတ် အချို့ပဲ ဝင်စားနိုင်တော်ပါ။ ဒီနိုင်ရောဓာတ်ဝင်စားကို ၂-ရက်တိတ် ဝင်စားနိုင်တယ်။ နိုင်ရောဓာတ်ဝင်စားသူရဲ့ သန္တာန်မှာ စိတ်ရယ်၊ စေတသိက်ရယ်၊ စီတွေ့ကြပ်ရယ် မရှိတော့ဘူး။

၂-ရက်အတွင်း စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ ယိုခြင်း၊ ပေါက်ခြင်း တစ်ခုမှုမရှိ တော့ဘူး။ စိတ်မရှိတော့တဲ့ အတွက် စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရပ် မရှိတော့ဘူး။ အစား မစားတော့တဲ့ အတွက် အာဟာရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်လည်း မရှိတော့ဘူး။ ကံဆိတာ စေတနာပဲ။ စေတနာဆိတာ စေတ သိက်ပဲ။ စေတသိက်ဆိတာ စိတ်ကို မြှုပြုးဖြစ်ရတာ၊ အခုစိတ်မရှိတော့ဘူး ဆိတော့ စေတနာစေတသိက်လည်း မရှိနိုင်တော့တဲ့ အတွက် ကံလည်း မရှိတော့ဘူးလို့ ဆိုနိုင်တယ်။

ဒါဆိုရင် နိဂုံရောဓသမာပတ် ဝင်စားချိန် ၂-ရက်အတွင်းမှာ ဥတု ကြောင့် ဖြစ်တဲ့ရုပ်ပဲ ရှိတော့တယ်။ ဒီရုပ်ကြောင့်ပဲ ခန္ဓာကိုယ်ဆက်လက် တည်တဲ့နေတယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ။ မီးမရှိပဲထားတဲ့ ဆရာတော်တွေရဲ့ အလောင်း တော်တွေကနေ ဆံပင်တွေ ရှုည်ထွက်လာတာ၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်းတွေ ရှုည်ထွက်လာတာဟာ တစ်ခုတည်းသာ ကျွန်တော့တဲ့ ဥတုကြောင့်ပါပဲ။

လောကီဘက်ကကြည့်မယ်ဆိုရင် အင်လိပ်ခေါတ်က ဆရာတော် ဦးဝိစာရဟာ အစာအာဟာရမစားဘဲ ရက်ပေါင်းတစ်ရာကျိုး နေသွား ခဲ့တယ်။ အစာမစားတော့ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်မရှိတော့ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ကံကြောင့်၊ စိတ်ကြောင့်၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရုပ်တွေ ဆက်ဖြစ်နေလို့ ရက်ပေါင်းတစ်ရာကျိုးနေ သွားနိုင်တာပါ။

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ ခန္ဓာကိုယ်ကို ညည်းဆဲပြီးကျင့်တဲ့ အတ္ထကိုလမထ အကျင့်ဟာ ဘုရားပွင့်တော်မှုမှုမိကတည်းက ထင်ရှားခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် လည်း ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင်မှားပြီး ခြောက်နှစ်တိတိ ကျင့်ခဲ့မိရှာတာပါ။ အကျင့်မှား ဖြစ်ပေမယ့်လို့ ခေါင်းပါးတဲ့ အကျင့်ဖြစ်တဲ့ အတွက် ကြည်ညိုတဲ့ လူအင်မတန် များတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မှားတဲ့ အကျင့်ဖြစ်ပေမယ့် ရေပဲ သောက်ကျင့်တယ်။ သဲပဲစားကျင့်တယ်၊ အသီးအန္ပာတဲး ကျင့်တယ်ဆိုရင် လူတွေအုန်းထနေအောင် သွားကြတာပေါ့။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဟိမဝတ္ထာတော်မှုဆိုရင် အခုအချိန်ထိအောင် ‘အတ္ထ ကိုလမထကျင့်စဉ်’ကို အစွန်းရောက်သည်အထိကျင့်တဲ့ ဟိန္ဒြာဆာဒူးကြီး တွေ

ପ୍ରେସ୍‌ରିପୋର୍ଟ (ବ୍ୟାଙ୍ଗନ)

အများကြီးရှုပါတယ်။ တစ်ချို့ဆိုရင် သစ်ပင်ရင်းမှာထိုင်ပြီး စိတ်ကိုဖျောက်ထားလိုက်တာ နှစ်ပေါင်းဘယ်လောက်ကြောသွားသလဲဆိုရင် သူခဲ့ခွာတစ်ခုလုံးမြှုတွေတက်ပြီး အသိကိုလုပ်လိုက်တာ လူပျောက်ပြီး ခြေတောင်ပို့ကြီးဖြစ်သွားသတဲ့။ တစ်ချို့ဆာဌး တွေကျတော့ အုတ်ဂူထဲမှာ ခြောက်လာတစ်နှစ်ကြောအောင် အင်တေနဲ့ အသေ အပိတ်ခံပြီးနေတယ်၊ ခြောက်လဒေလို့သို့မဟုတ် တစ်နှစ်စွဲလို့ အုတ်ဂူကို ဖြေကြည့်လိုက်ရင် အသက်ရှင်လျက်တွေ့ရတာပဲတဲ့။

ဒီဆာဒုးတွေဟာလည်း အစာအာဟာရဆိုလို ရေတောင်မသောက်တာ အသေအချာပဲ။ ဒါဆိုရင် အာဟာရကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်မရှိတာကတော့ မှန်နေပြီ။ ဒီအခါန်မျိုးမှာ စိတ်ရှိနေမယ် ဆိုရင်တော့ ကဲ၊ စိတ်၊ ဥတုကြောင့် ဖြစ်တဲ့ရုပ်နဲ့ နေနေတယ်လို့ ဆုံးရမယ်။ စိတ်ကိုမဖြစ်အောင် ချုပ်ထားနိုင်မယ် ဆိုရင်တော့ ဥတုကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရုပ်နဲ့နေတယ်လို့ ဆုံးရမယ်”

ଶିର୍ଯ୍ୟାନ୍ତିରିକ ପରିମାଣରେ ଅନୁଭବ

“ဒါက ကံ၊ စိတ်၊ ဉာဏ်၊ အာဟာရလေးပါးကြောင့်ရပ်ဖြစ်တာကို
ထင်ရှားအောင် ပြောပြတာပါ။ ဒီလေးပါးထဲမှာစိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရပ်ဟာ
အားကောင်း တယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဘူးကြောင့်လဲဆိုတော့ စိတ်ထောင်းတော့
ကိုယ်ကြော်၊ စိတ်ပျို့တော့ကိုယ်နဲဆိုတဲ့ စကားပုံလေး ရှိနေလိုပါပဲ။ ဒီစကားပုံ
လေးက ဦးပွဲးအတွက်တော့ ကိုယ်တွေပဲ၊ ဦးပွဲး ၁၃-နှစ်သား အရွယ်
က ကိုရင်ဝင်တဲ့တယ်။ ဉာဏ်ဆရာတော်က အင်မတန် ဒေါသ ကြီးတော့
နေ့တိုင်း အမှာန်ခံရတယ်၊ အရှိုက်ခံရတယ်။

ခေါင်းကိုထူလိုက်တာ စာအုပ်အဖူးကြီးတောင် စုတ်သွားတယ်”

“ဖြစ်မှုဖြစ်ရလေဘူရာ၊ အဲသလောက်နိုပ်စက်နေတာ ဆရာတော် တို့က ကျောင်းက ထွက်မပြေးကြဘူးလား”

“ကိုရင်ဘဝက မထွက်ချင်တော့ ထွက်မပြေးမိဘူး။ ပေပြီးတော့ ခံနေ တယ်။ တစ်ခါကဆိုရင် ဦးပွဲ့ောင်းရဲ့ ခေါင်းကို သူ့လက်သီးနှံအချက်ပေါင်း များစွာ ထိုးလိုက်တာ အထိုးခံရတဲ့ ခေါင်းတော့မပြောနဲ့ သူ့လက်သီးကြီးဟာ ရောင်ကိုင်းသွားတယ်”

“အဲသလောက်ပဲ ရက်စက်သလားဘူရား”

“ဒါတင်မကသေးဘူး၊ နောက်နှင့်ကျေတော့ ဟောကောင်ဝနာ၊ လာခဲ့၊ မင်းခေါင်းကို ထိုးရလို့ ပါလက်ရောင်သွားပြီ ပရုပ်ဆိုလိမ်းပေးစမ်းလို့ ခိုင်းလို့ သွားလိမ်းပေးရပါသေးတယ်”

“တပည့်တော် စိတ်ပညာကျမ်းစာအုပ်တွေမှာ ဖတ်ဖူးတယ်။ ဘူရား မိဘ ဆရာသမား အချို့ဟာ သားသမီးတပည့်ကို ဂိုဏ်နှက်ဆုံးမတဲ့ အပဲ အပြစ်ကိုပြုပြင် စေခဲင်တဲ့ စိတ်ထက် မိမိဒေါသပြောပျောက်ဖို့ အသုံးချချင်တဲ့ စိတ်ကများနေရင် အဲဒီဆုံးမမှုံးကြောင့် ကလေးဟာ လိမ္မာမလာနိုင်ဘဲ မိဘဆရာသမားအပေါ် စိတ်နှာပြီး လူမိုက်လေးတစ်ယောက်တောင် ဖြစ်လာနိုင်သတဲ့”

“ဦးပွဲ့ောင်းတော့စာပေကြောင့် ကံကောင်းလို့ လူမိုက်မဖြစ်တာ နေမှာ ပေါ့။ အဲဒီလိုနှေ့စဉ် အရှိုက်အနှစ် အမာန်အငောက်ခံနေရတော့ ဦးပွဲ့ောင်း ဟာ သိပ်စိတ်ဆင်းရဲတယ်။ ဘယ်လောက်ထိစိတ်ဆင်းရဲသလဲဆိုရင် အရှုက် ဆွမ်းစားနေရင်း ဘန်းကြီးက ဟောကောင်ဝနာ ပြီးရင် စာတက်ရအောင် လာခဲ့လို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ ဆွမ်းဆက်စားလို့မရတော့ဘဲ ဝမ်းနည်းပြီး မျက်ရည်တွေ ကျလာလိုက်တာ ဆွမ်းပန်းကုန်ထဲတောင် ငါရာက်တယ်”

“သောကရောက်တယ်၊ ဝမ်းနည်းတယ်၊ ပူ့ဆွေးတယ်၊ စိုးရိမ်တယ်ဆုံး တာဟာ စိတ်ဆုံးတာ၊ အမျက်ထွေက်တာနဲ့ အတူတူပဲ၊ ဒေါသဆိုတဲ့ ကံလေသမီးတွေ လောင်နေတာပေါ့။ ဒေါသဆိုတဲ့ စိတ်က ထောင်းတော့

ဖော်ရှင်(အျမှုပြုသာ)

၄၉

ကိုယ်လည်းကြတာပေါ့။ ဒီတုန်းက ဦးပွဲ့ော်းအသက်ဟာ ၁၇-နှစ် လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ရှင့်ထော်ကြမ်း တမ်းနေတဲ့ရှပ်ကြောင့် ဘယ်ကျောင်း၊ ဘယ်အိမ် ကိုရောက်ရောက် လေးဝါးခြောက် ဝါရတဲ့ရဟန်းလို့ပဲ အထင်ခဲ ရတယ်”

စိတ်ပျို့လို့ ကိုယ်နဲ့

“ဒါက စိတ်ထောင်းလို့ ကိုယ်ကြခဲတဲ့အချိန်ပေါ့။ နောက်တစ်ခါ စိတ်ပျို့ တော့ကိုယ်နဲ့ဆိုတဲ့အချိန်ကိုလည်း ကြခဲရတယ်။ အခုလည်း ကြံ့ဆဲလို့ ဆိုရမှာပေါ့။ ဦးပွဲ့ော်းစာသင်တိုက် ရောက်တဲ့ အချိန်ကစ်ပြီး စိတ်တ အားချမ်းသာသွားတယ်။ စာတွေ တက်လိုက်, ကျက်လိုက်, ဘုရားရှိခိုးလိုက်, မေတ္တာပွားလိုက်နဲ့နေရတာကို အလွန်ပျော်နေတယ်။ သွှေ့ကြည်ညိုတဲ့ ကုသိလ်စိတ်တွေ၊ အေးမြှုတဲ့မေတ္တာ ကုသိလ်စိတ်တွေပဲ အမြှုဖြစ် နေရတော့ ရှင့်ထော်ကြမ်းတမ်းနေတဲ့ ဦးပွဲ့ော်းရဲ့ မျက်နှာဟာ တဖြည်းဖြည်း နုပျို့လန်း ဆန်းလာတယ်”

“စိတ်ပျို့တော့ကိုယ်ဟာဘယ်လောက်ထိ နှုန္ဓားသလဲဆိုရင် အသက် ကသာ လေးဆယ်ကျော်လာတယ်၊ တွေ့ရတဲ့သူက ၁၆-နှစ် ၁၇-နှစ် လောက်သာရှိသေးတဲ့ ကိုရင်လေးတစ်ပါးလို့ပဲ ထင်မိကြတယ်။ တစ်ခါက ဆိုရင် ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၅-ရပ်ကွဲက်ထဲက ဒကာတစ်ဦးက ကျောင်းမှာ သားရှင်ပြုအလှုံးလုပ်ဖို့ လျှောက်ထားတာကို ဦးပွဲ့ော်းက ခွင့်ပြု လိုက်တယ်”

“သူတို့အလှုံးကို မှတ်တမ်းတင်ဗြို့ပို့ရှိက်မှာဆိုတော့ ပထမဆုံးအနေ နဲ့ ဘုရား၊ တရား၊ သံသာကို ဦးစွာရှိက်ချင်တယ်။ ဒါကြောင့် မဏ္ဍာလေး ကျောင်းက ဘုရားပုဂ္ဂိုလ်၊ ပိဋကတ်သုံးပုဂ္ဂိုလ်၊ မဏ္ဍာလေးကျောင်း ဆရာတော် ရဟန်ကို အရင်သွားရှိက်ပါဆိုပြီး အလှုံးရှင်က ဗိုဒ်ယိုဆရာတွေကို ကျောင်းလွှဲတ်လိုက်တယ်”

“ဗိုဒ်ယိုရှိက်ကူးရေးအဖွဲ့တွေက မြို့ထဲကဆိုတော့ ဦးပွဲ့ော်းကို ဘယ် သီမှာလဲ၊ သူတို့စိတ်ထဲမှာ မဏ္ဍာလေးကျောင်းဆရာတော်ဦးဝေနဆိုတဲ့

နာမည်ကိုသာ အလျှောင် ကပြာလိုက်လိုသိတာ လူကိုသိတာမဟုတ်တော့
ကျောင်းပေါ်ကိုတက်လာပြီး ဘုရားကိုးချုပြီးတာနဲ့ ကျောင်းပေါ်မှာ တံမြက်
စည်းလွှဲနေတဲ့ ဦးပွဲ့င်းကို လုမ်းမေးတယ်”

“ကိုရင်လေး . ဆရာတော်ရှိလား-တဲ့၊ ဦးပွဲ့င်းကလည်း ရှိပါတယ်
လို့ ပြောပြီး အခန်းထဲကို ဝင်သွားလိုက်တယ်။ သက်န်းကို သပ်သပ်ယပ်ယပ်
လေးပြင်ဝတ်ပြီး အပြင်ကိုပြန်ထွက်လာတော့ သူတို့က ဆက်မေးတယ်။
ကိုရင်လေး ဆရာတော်ဘယ်မှာလဲ-တဲ့၊ ဦးပွဲ့င်းက ရယ်ချင်လိုက်တာ။
ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဆရာတော်ကို ရွှေထားပြီး လိုက်မေးနေတာကိုး။
အဲဒီတော့မှ မန္တလေးကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးဇေနဆိုတာ ကျူးပဲပျော်လို့
ပြောလိုက်တော့မှ သူတို့ အားနာပါးနာ ဖြစ်သွားပြီး မသိလို့မေးမိတဲ့
အကြောင်း တောင်းပန်ကြတယ်”

“ဒီလောက်ဆိုရင် စိတ်ကြောင့်ရှုပ်ဖြစ်ပုံကို အမိုးနားလည်လောက်ပြီလို့
ထင်တယ်”

“မှန်ပါ၊ နားလည်ပါပြီဘုရား”

“ဒါဆိုရင် တရားတန်ခိုးကြောင့် ရောဂါပျောက်သွားပုံကို သဘာဝ
ကျအောင်ပြောပြမယ်။ စိတ်ကက္ခာသိုလ်စိတ်၊ အကုသိုလ်စိတ်၊ အမျာ့ကတ
စိတ်လို့ သုံးမျိုးရှိတယ်။ အပြစ်မရှိခြင်း၊ ကောင်းသော အကျိုးကိုပေးခြင်း၊
လက္ခဏာရှိလို့ ကုသိုလ်စိတ်ခေါ်တယ်။ အပြစ်ရှိခြင်း၊ မကောင်းသော
အကျိုးကိုပေးခြင်း လက္ခဏာရှိလို့ အကုသိုလ်စိတ်ခေါ်တယ်။ ကုသိုလ်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ အကုသိုလ် ဖူးရှုံးလည်းကောင်း မခေါ်ရတဲ့ အတွက် အဗျာ-
ကတလို့ခေါ်တယ်”

“အမျာ့ကတစိတ်က ဂိပ်ကိတ်နဲ့ကြိုယာစိတ်လိုနှစ်မျိုးရှိတယ်၊
ဂိပ်ကိတ်ဆိုတာ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နဲ့ကောင်းကျိုး၊ ဆုံးကျိုးဖြစ်တဲ့
စိတ်တွေပေါ့။ ဥပမာ ဒါနပြုတာဟာ ကုသိုလ်စိတ်အကြောင်းတရားပေါ့။
ဒီကုသိုလ်စိတ် အကြောင်းတရားက နောင်ဘဝမှာ လွှာမြှမ်းသာဘဝ ပဋိ-
သန္တ္တစိတ်၊ နတ်ချမ်းသာဘဝ ပဋိသန္တစိတ်အကျိုးကို ဖြစ်စေ တယ်”

အဇ္ဈာရိ(၁၇၆၂ခု)

၅၁

သူအသက်သတ်တာဟာ အကုသိလိစိတ်အကြောင်းတရားပေါ့။ ဒီ
အကုသိလိစိတ် အကြောင်းတရားက နောက်ဘဝမှာ ငရဲဘဝပုဂ္ဂိုသန္တေစိတ်၊
ဘိရဣ္ဗာန်ဘဝ ပဒ္ဒိသန္တေစိတ် အကျိုးတရားကို ဖြစ်စေတယ်”

“ကြိယာစိတ်ဆိတ်တေတ္တာကတော့ ကိုလေသာအာသဝေကုန်ခန်းပြီးဖြစ်တဲ့
ရဟန္တာများ ရဲ့သန္တာန်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များဟာ တဏ္ဍာကို
အမြစ်ပြတ် ပယ်သတ်ပြီးဖြစ်လို့ နောက်ဘဝမရှိတော့ဘူး။ ဒါကြောင့်
ရဟန္တာများပြုတဲ့ ကုသိလိဟာ ကုသိလိအမည်မလေ့တော့ဘဲ ပြုကာမထူး
ကြိယာသာ အမည်ရတော့တယ်။ ဒီတော့ ကုသိလိစိတ်နဲ့ အကုသိလိ
စိတ်ဆိတ်တေတ္တာဟာ ပုစ္စလုံနဲ့ပဲဆိုင်တယ်လို့ မှတ်ထားလိုက်ပါ”။

ရောဂါဖြစ်ခြင်းအကြောင်းနှင့် ပျောက်ရခြင်းအကြောင်း

“အောက်ဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်ကတော့ ကုသိလိစိတ်နဲ့ဆိုင်
ပါသေးတယ်။ ဒီသုံးယောက်သန္တာန်မှာ အပါယ်ကျစေမယ့် အကုသိလိ
ကတော့မရှိတော့ လို့ မဆိုင်ဘူးလိုပဲ မှတ်လိုက်ပါ”

“ပုစ္စလုံတွေဟာ များသောအားဖြင့် ဘာဝနာတရားနဲ့က်င်းဝေး
ကြတာပဲ များတယ်။ ဒါနဲ့သိလကုသိလိသာ တစ်ခါတစ်ရုံဖြစ်သော်လည်း
ဘာဝနာကုသိလိကတော့ မဖြစ်သလောက်ပါပဲ။ ဘာဝနာမရှိတဲ့ စိတ်ဟာ
အကုသိလိကဲ့အမြဲ ဖြစ်နေတယ်။ အကုသိလိစိတ်ဟာ ညစ်ညမ်းတဲ့အတွက်
သူ့ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရပ်တွေဟာလည်း ညစ်ညမ်းပြီး ရောဂါမျိုးစုံကို ဖြစ်ပွားစေ
တယ်”

“အထင်ရှားဆုံးကတော့ နှလုံးရောဂါနဲ့ သွေးတိုးရောဂါပဲ၊ နှလုံး
ရောဂါက အမြဲတန်းစိတ်ဆင်းရဲ့နေတဲ့သူ့တွေ အဖြစ်များတယ်။ သွေးတိုး
ရောဂါက စိုးရိမ် သောကများတဲ့သူ့တွေ ဒေါသကြီးတဲ့သူ့တွေ အဖြစ်များ
တယ်။ တရားနာနေပြီ၊ တရားထိုင်နေပြီ။ တရားဆွေးနွေးနေပြီဆုံးရင်
ဘာဝနာကုသိလိစိတ်တွေ အမြဲဖြစ်နေတယ်။ ကုသိလိစိတ်ဟာ ဖြူစ်တဲ့
အတွက် သူ့ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ရပ်ဟာလည်း ဖြူစ်သန့်စွင်းနေတယ်”

“ဘာဝနာတရားအလုပ်ကို ကြောကြာလုပ်လာတဲ့အခါ ဖြူစ်တဲ့

ကုသိလ်စိတ္တတွေ ကြာကြာဖြစ်လာတယ်။ ဒီတော့ ဖြူစင်တဲ့ရပ်သစ်တွေ အဖြစ်များလာတာပေါ့။ ဒီအခါမှာ ည်ညွဲမဲ့တဲ့ ရပ်ဟောင်းတွေဟာ ချုပ်ပျောက်သွားပြီး နောက်ထပ်လည်း ည်ညွဲမဲ့တဲ့ ရပ်ဟောင်းတွေဖြစ်ခဲ့ မရတဲ့ အတွက် စိတ်မှာရှိတဲ့ကိုလေသာရောဂါ တွေသာမက ရပ်မှာရှိတဲ့ အနာရောဂါတွေပါ ပျောက်ကုန်ရတာပါ။ အမိုးရှင်း ရဲ့လား”

“ရှင်းပါတယ်ဘုရား။ သေချာထပ်သိချင်သေးတာက ဝိပဿနာ တရားကြောင့် နိုင်ငံခြားသားတွေမှာရော ဒီလိုက်ဆာရောဂါ ပျောက်သွား တာမျိုး ရှိခဲ့ဖူးသလား ဘုရား”

“ရှိဖူးတာပေါ့အမိုးရဲ့။ ကုလသမဂ္ဂဌာန ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ်တဲ့ ဂျပန် လူမျိုး မစွဲတာကိုတာတာနိုဟာ နယူးယောက်မှာနေစဉ် အစာအိမ်က်ဆာ ရောဂါဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အစာအိမ်ရဲ့လေးပုံသုံးပုံကို ခွဲစိတ်ဖြတ်တောက် ပစ်ရတယ်။ ကင်ဆာဆဲလဲတွေ နောက်ထပ်မတိုးပွားအောင် အလွန်ပြင်းတဲ့ ထိုးဆေးတွေသုံးရလို့ ဆံပင်တွေကျော်တယ်၊ လက်သည်း တွေပုပ်တယ်၊ အူတွင်းရောဂါသစ်တစ်ခု ထပ်ဖြစ်တယ်။ သွေးဖြားတွေ ပျက်စီးတယ်၊ နိုင်ငံခြားဆေးကို အမြဲသုံးစွဲသူတိုင်း ခံစားရတဲ့ ဘေးထွက်ရောဂါတွေပေါ့”

တင်ဆာရောဂါကို တရားပြင်းပျောက်စေသော ဂျပန်နိုင်ငံသား

“ဒါကြောင့် ဆေးကိုဆက်မထိုးရဘဲ ရပ်ထားတယ်။ ဆရာဝန်များ အနေနဲ့ သူ့အသက်ရှင်ရေးကို မဆုံးထားနဲ့ ကင်ဆာရောဂါဆက်လက် မတိုးပွားရေးကိုတောင် တာဝန်မယူနှစ်တော့တာကို မစွဲတာကိုတာတာနို သိသွားတယ်။ ဒါကြောင့် မသေခိုင်နေရတဲ့အချိန်လေးကို ဘယ်လို့ အကျိုးရှိအောင် အသုံးချေရမလဲဆုံးတာကို စဉ်းစားမိသွားတယ်။ အကောင်းဆုံးရလာတဲ့ အဖြေကတော့ ဓာတ်စာစားရင်း တစ်ဘက်ကဝိပဿနာတရားကို နာကြားအားထုတ်ဖို့ပဲ”

“ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း ဝိပဿနာတရားကို နာကြားအားထုတ်လိုက်တာ သုံးနှစ်လည်းကြောရော သူ့ရဲ့ကင်ဆာရောဂါဟာ အမြဲပြုတဲ့ ပျောက်ကင်းသွားခဲ့တယ်။ စာရေးဆရာ ဆန်းလွှင်ကိုယ်တိုင် ရန်ကုန် ချမ်းမြှု

အဇ္ဈာရိန်(အဲပြည့်သာ)

၅၃

ရိပ်သာမှု မစွဲတာကိုတာတာနိကို ကိုယ်တိုင်တွေပြီး မေးမြန်းရေးသားခဲ့လို အမိုးကို အခဲလို သေချာပြောပြနိုင်တာပါ”

“ဝိပဿနာတရားကြောင့် ရောဂါပျောက်ကင်းပုံကို အမိုးနားလည် လက်ခံသွားပြီဆုံးရင် ပရိတ်တရားတော်ကြောင့် အသက်ဘေးကလွှတ်ပုံ သာဓကတွေကို ဆက်ပြောပြုမယ်။ အလယ်ရောကျော်တရားစခန်းပြီးတာနဲ့ ပင့်လာတဲ့ ကျေးရွာတွေကို လိုက်ဟောရင်းနဲ့ စောဘောကပြောခဲ့တဲ့ ငန်ရိ ရောကျော်ရွာမှု့လည်း တရားပွဲနှစ်ညာဟောဖြစ်တယ်။ ပထမညာမှာကတည်းက လူတွေ အများကြီးလာနာကြတယ်”

“ဒုတိယညာဟောမယ့် ညနေပိုင်းအချိန်မှာတော့ တရားပွဲကို ဦးစီး ကျွင်းပတဲ့ ဦးအောင်မောင်းရဲ့သားတစ်ယောက်က အနီးကပ်လာဖူးတယ်၊ တရားပွဲမှာကျွင်းတော့ အဝေးကြီးကမို့ သေချာမှုမြင်ရလိုပါတဲ့။ တရားအကြောင်းလေးတွေ ရှင်းပြရင်းနဲ့ နောက်ဆုံးညမှာ သူတရားနာ မလာ နိုင်တဲ့အကြောင်း ပြောလာတယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲလိုမေးကြည့်တော့ သူ့ ယောက္ခာမကြီးက နာတာရှည်ရောဂါ ဖြစ်နေတာကြာပြီတဲ့။ ကနောက်ဆုံး မယလို အားလုံးက ယူဆထားကြတယ်။ စကားမပြောနိုင်တဲ့အပြင် ပက်လက် ကနေ ပြောင်းနေလိုမရအောင် ဖြစ်နေပြီဆုံးတော့လည်း မရတော့ဘူးလို ထင်ကြတာမဆန်းပါဘူး”

“ဒီတော့ ဦးပွဲဗွဲ်းလည်း ပရိတ်ရွှေ့ပြီး ရေမန်းလုပ်ပေးလိုက်တယ်။ သက်တမ်းရော၊ ကံရောမကုန်သေးဘူးဆုံးရင်တော့ ပြန်ကောင်းလာလိမ့် မယလို ပြောလိုက်တယ်”

“ကောင်းသွားသလားဆရာတော်”

“ကောင်းသွားတယ်။ ပရိတ်ရောသောက်ပြီး နောက်တစ်နှာမှာပဲ အိပ်ယာက ထပြီး ထမင်းစားနိုင်တဲ့အထိ ကောင်းသွားတယ်။ ဘာသာခြား ဘဝကလာတဲ့ သူတို့အနေနဲ့ ပရိတ်တရားတော်ရဲ့တန်ခိုးကို ဒုတိယအကြိုး တွေ့ကြရတာပေါ့။ သူတို့ရွာမှု့ဦးပွဲဗွဲ်းနှစ်ညုံးအောင် ဟောခဲ့တဲ့တရား၊ တကယ့်ပုံစံဘာသာ ကျွင်းစဉ်ဖြစ်တယ်။ ဒီတရားတော်ထဲမှာ ဘုရား၊

တရား၊ သံဓာ၊ ရတနာသုံးပါးနဲ့ စွမ်းရည်သတ္တိတွေကို လက်တွေ့ သာမက တွေ့နဲ့ သေချာဟောခဲ့တာကိုး”

“တရားကိုလည်းနာရာ ပရိတ်တရားတော်ရဲ့ အစွမ်းသတ္တိကိုလည်း လက်တွေ့ သိရဆိုတော့ တရားတော်အပေါ် ပိုကြည်ညိုသွားတာပေါ့၊ ပရိတ်တရားတော်ရဲ့ တန်ခိုးဟာ ဒါနဲ့မပြီးဘူး၊ အဲဒီအလယ်ရောကျောက ဦးကြည်အောင်နဲ့ ဒေါ်ကျင့်နဲ့ ဆိုတာရှိတယ်၊ သူတို့ဟာ အရင်က ရိပ်သာ တစ်ခုမှာ အားထုတ်ရင်း တရားမရဘဲ ရောဂါတွေပဲရလာကြတယ်၊ ဒကာကြီးက အားပြတ်ပြီး ဆေးရုံတင် လိုက်ရတယ်၊ ဒကာမကြီးကတော့ စိတ်ဖောက် ပြန်သွားတယ်”

“ဦးပွဲ့ောကြားတဲ့တရားတော်ကို နာကြားအားထုတ်ရတော့မှ နှစ်ယောက်စလုံး တရားတွေပြီး ကျိုးမာရေးတွေ ပြန်ကောင်းသွားကြတယ်။ တရားအားထုတ်လို့ ရူးတယ်ဆိုတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တရားမဟုတ် တာကို တရားလုပ်ပြီး မနိုင်ဝန်ထမ်းရလို့ ရူးတာပါ။ တရားအစစ်အမှန်ဆိုရင် မရူးတဲ့အပြင် အရှုံးရောဂါတောင် ပျောက်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ပဋိစာရိဆိုရင် လင်က မြွှေ့ကိုက်လို့သေတယ်။ သားတစ်ယောက်က ရေနစ် လို့သေတယ်၊ သား တစ်ယောက် က စွန်ချိလို့သေတယ်”

“မိဘနဲ့ညီအစ်ကိုမောင်နဲ့မတွေ့က ငလျင်လှပ်ပြီးတိုက်ပိုလို သေကြ တယ်။ ဒါကြောင့် အဝတ်မဝတ်နိုင်တော့တဲ့အထိ သွေက်သွေက်ခါအောင် ရူးသွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုရား တရားတော်ကိုလည်း နာလိုက် ရရော အရှုံးရောဂါတွေချက်ခြင်းပျောက်ပြီး သောတာပန် တည်သွားခဲ့တယ်။ သောတာ ပန်တည်ချင်ရင် ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ဖို့လို့တယ်။ အရင်ဟာနောက်၊ နောက်ဟာ အရင်သွား လုပ်ရင်တော့ သောတာပန် မတည်ဘဲ ခပ်ချောင်ချောင်ဖြစ်သွားတတ်တယ်”

“အစဉ်အတိုင်းဆိုတာ ဘယ်လိုကျင့်ရမှာလဲဘုရား”။

အစဉ်အတိုင်းထွင့်ရမယ့် ဝိပဿနာ

“အမိုက ကျွမ်းကြည့်ချင်လိုလား”

“သိထားခြင်းအားဖြင့် ကိုယ့်အတွက်အရှုံးမရှိဘူးလို့ ထင်ပါ တယ်ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ အမိုးပြောတာမှန်တယ်။ ဒီလိုအမို့ရဲ့၊ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ အတွက် အစဉ်အတိုင်းကျင့်စဉ် လေးခါကို ဗုဒ္ဓကဟောခဲ့တယ်။ ပထမ တစ်ခုက သပ္ပါဒိသူပနိသာယတဲ့။ အမို့ကတော့ ရုပ်တရား နာမ်တရား အပေါ်မှာပဲ ငါစွဲ သဏ္ဌာယဒီနှင့်ပြုတ်အောင် ဟောပေးနိုင်မယ့် သူတော် ကောင်း ကို ရှာဖွေဆည်းကပ်ပါတဲ့”

“ဒုတိယကျင့်စဉ်က အဲဒီသူတော်ကောင်းဟောတဲ့ သစ္စာတရားကို သေချာနာကြားပါတဲ့။ နာကြားလို့ နားရည်ဝါပြီဆိုတဲ့ အခါကျတော့ သင့်တင့်အောင် နှုလုံးသွေးကြံးကြည်ပါတဲ့။ ပရမတ်ကို မှန်ကန်သင့်မြှတ်အောင် ကြံးစည်နှင့်ပြီ ဆိုတဲ့ အခါကျတော့မှ ရှုမှတ်ပွားများပါတဲ့။ အခါတော့ တရားအားထဲတယ်ဆိုရင် ဘာမှုလည်းသိတာမဟုတ်ဘဲနဲ့ စွတ်ထိုင်နေ တာဟာ တရားကို ပြောင်းပြန်ကျင့် သလိုဖြစ်သွားတာဖော့။ ဒါကြောင့်လည်း တရားအရနည်းကြတာပါ”

“သောတာပန်တည်ဖို့ အဂါလေးချက်ထဲက ဒုတိယမြောက်အဂါ ဖြစ်တဲ့ သဒ္ဓမ္မသဝန်- သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရမယ်ဆိုတာဟာ ကြားနာလို့သိရတဲ့ သုတမယဉာဏ်ကို ဗုဒ္ဓကအရယူခိုင်းတာပါ။ ဘာအကျိုး အတွက် ယူခိုင်းတာလည်းဆိုတော့ စိန္တာမယဉာဏ်ကိုရဖို့ အတွက်ပါပဲ။ စိန္တာမယဉာဏ် ဆိုတာကတော့ မှန်ကန်စွာကြံးစည်စိတ်ကူး ခိုင်တဲ့ညာကိုပေါ့။ သောတာပန်တည်ဖို့ တတိယအဂါဖြစ်တဲ့ ယောနိသောမနသိကာရဆိုတာ စိန္တာမယဉာဏ်ကို ပြောတာပါပဲ”

“ဗုဒ္ဓက ဘာကြောင့် စိန္တာမယဉာဏ်ကို အရယူခိုင်းရတာလဲဆိုတော့ ဘာဝနာမယဉာဏ်ကို ရဖို့အတွက်ပါပဲ။ ဘာဝနာမယဉာဏ်ဆိုတာ အာရုံ-၆-ပါးနဲ့တွေ့ဆုံးတိုင်း အလျော်းသင့် သလိုပွားများရှုပွားတဲ့ညာကို ပြောတာပါ။

ဘာဝနာမယဉ်ဆိတာဟာ သောတာပန်တည်ဖို့ အဂါ လေးချက်ထဲက နောက်ဆုံး အဂါပြစ်တဲ့ ဓမ္မာနဓမ္မပဋိပတ္တကို ပြောတာပါပဲ။ ကဲပရိတ်၊ အကြောင်းကို ပြန်သွားကြော်ဖို့”

“ဦးကြည်အောင်တို့မိသားစုဟာ တရားစန်းပြီးတဲ့ရက် ဉာဏ်ပိုင်းမှာ သူဖိမ်ကို ပင့်ပြီးပရိတ်ပဲ ကျင်းပတယ်။ ပရိတ်ရေကိုလည်းပုံးအကြီးကြီး တွေ့နဲ့ အသင့်ပြင်ထားတယ်။ ဦးပွဲ့ောင်းက ရတနာသုတ်ရယ်၊ ဗောဇ္ဈားသုတ် ရယ်ကို ရွှေ့ပေးတယ်။ အဆုံးမှာတော့ –

အဋ္ဌာနမေတ် ဘိက္ဗဝေ အနဝကာသော

ယံ ပရှုပဏ္ဍမေန တထာဂတာ ဒီပိတာ ရေါရောပေယျ

အနုပဏ္ဍမေန ဘိက္ဗဝေ တထာဂတာ ပရိနိဗ္ဗာယနှီး

တောန သစ္စဝင္းနဲ့ သောတ္ထိ တေ ဟောတုသဗ္ဗား။

ဆိုတဲ့ပါဋ္ဌာနတော်ကို သူးခေါက်ရွှေ့တယ်။ ဒီပါဋ္ဌာနခိုပါယ် အကျဉ်း ကတော့ ဘုရားရှင်တို့ မည်သည် သူတစ်ပါး၏လုံးလပယောကဖြင့် ဘယ် သောအခါမှ မသေါနိုင်၊ ဘုရားရှင်တို့သည် သက်တမ်းအစဉ်အတိုင်းနေ၍၍ မိမိအလိုလိုသာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာနဲ့ ဝင်စံကုန်၏။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စဝကား ကြောင့် ဤပရိတ်ရောနှင့် ဆက်ဆံသူများအားလုံး အမြဲတန်းကျော်းမာ ချမ်းသာ ကြပါစေလို့ အမို့ပါယ်ရပါတယ်”

“နောက်ဆုံးအချက်ကတော့ မှန်ကန်တိကျေတဲ့ သစ္စဝသုံးမျိုးကိုပြုပြီး ရောဂါမျိုးစုံ ပျောက်ဖို့ အမို့ဗာနဲ့ပြုပါတယ်။ ဥပမာအားဖြင့် ကျွန်ုပ်သည် အကြိမ်းရွာ သွေးလျှော့ပါ၏။ ဤဝကားသည် မှန်ကန်ပါ၏။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စဝကား၏ အာန်ဘော်ကြောင့် ပယောကမှန်သမျှ ရောဂါမှန် သမျှ ပျောက်ကင်းပါစေသတည်းပေါ့”

“အဲပရိတ်ရောကို စွဲသောက်လိုက်တာ ဦးကြည်အောင်မှာ နှစ်ပေါင်း များစွာ ကစ္စလာတဲ့ သွေးတိုးရောဂါကြီးပျောက်သွားတယ်။ တစ်ရက်တော့ အလယ်ရောင်ကျော်ရွာနဲ့ မလှုပ်မကမ်းမှာရှိတဲ့ ဘေးပေါက်ရွာက ကိုပါကြီး ဆိတာရောက်လာပြီး ဦးကြည်အောင် သေချာသိမ်းထားတဲ့ ပရိတ်ရေ

နည်းနည်းပေးဖို့ လာတောင်းတယ်”

“ဘာအတွက်လဲဆိုတော့ သူအမျိုးသမီးမစန်းမြင့် ကိုယ်ဝန်က ခွဲမွေးမှ ရမယ်လို့ ဆရာတန်ကပြောလို့ မြို့ဆေးရုက္ခဗိုခွဲစိုးရအောင် သွားကြရမယ်တဲ့။ အဲဒီလို ခွဲစိုးတဲ့အခါ ဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစွာ အောင်မြင်စေချင်လိုပါပဲတဲ့။ ဒါနဲ့ပြီးကြည်အောင်က ပရိတ်ရောတစ်ပူလင်း ပေးလိုက်တယ်။ သူတို့ဟာ ဆေးရုက္ခဗို ခွဲစိုးဖို့ အချိန်မိရောက်ပါတယ်”။

နေ့ရွှေးသောကြောင့် ကလေးတစ်ယောက် မသေသင့်ဘဲသောရခြင်း

“ဒါပေမယ့် စနေနေ့မြို့လို့ နေ့မကောင်းဘူးဆိုပြီး နောက်ရက်ကို ရွှေ့လိုက် တယ်။ လူအချို့ဟာ လောကီပညာမှာတော့ အထက်တန်းဖားဘွဲ့ပညာရှင်တွေပါ။ ဒါပေမယ့် ဘာသာရေးပညာမှာတော့ အောက်တန်းက မူလတန်းအဆင့်ပဲ ရှုပါတယ်။ အဲဒီ အမှားကြောင့် ကလေးတစ်ယောက်ဟာ မသေသင့်ပဲ သေခဲ့ရတယ်။ မိခင်တောင် ပရိတ်ရောတန်ခိုးကြောင့် ကဲကောင်းလို့မသေတာ”

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဘုရားပြောပါပြီး”

“နောက်ရက်ခွဲတော့ အခက်အခဲတွေအများကြီးတွေရတယ်။ ပထမ အခက်အခဲက မြိုက်ခွဲရင်း မီးနှစ်ခါပျက်တယ်”

“ဒါ ဒါဆိုရင် အသက်အန္တရာယ်သိပ်ကြီးတယ်ဘုရား”

“နောက်မွေဆေးပေးတာ မသေသာခဲ့လို့ နှစ်ခါပြန်ပေးရတယ်”

“ဟင် ဒါလဲအသက်နဲ့နီးတာပဲဘုရား”

“ပရိတ်တန်ခိုးကြောင့် မိခင်တော့ မသေဘွဲ့။ ဒါပေမယ့် ကလေးကတော့ နောက်ကျေမှုခွဲလို့ ဝင်းထဲမှာပဲ မွန်းကျပ်ပြီး သေသွားရာတယ်။ မီးနှစ်ခါပျက်တာ မေးဆေး နှစ်ခါပြန်ပေးရတာဟာ၊ မီး တာဝန်ခံတွေရဲ့ ပေါ့ဆမှုပါသလို၊ မစန်းမြင့်ကိုမြန်မြန်သေအောင် ခုက္ခာပေးချင်တဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးတွေရဲ့ ခုက္ခာပေးမှုလည်းပါနိုင်တယ်”

“ဘာကြောင့်ပြောနိုင်တာလည်း ဘုရား”

“တစ်အချက်တ မစန်းမြင့်ဟာ ခွဲစိုးရမယ်လို့ သိလိုက်ရကတည်းက

စိတ်ဟာ အလိုလိုအားငယ်သွားတယ်။ သူကိုယ်သူ သေရမယ့် လူတစ်ယောက်လိုလည်း ခံယူမိသွားတယ်။ အဲဒါဟာ မကောင်းဆိုးဝါးတွေက မစန်းမြင့်လူဘဝမှာ ဆက်မဖော်ချင်အောင် အရင်ဆုံး တိုက်ကွက်ဆင်လိုက်တာပဲ။ နှစ်အချက်က မီးကို မပျက်ပျက်အောင်လုပ်တာရယ်၊ မေးဆေးကို အချို့မတိုင်မိ ပြယ်သွားအောင် လုပ်တာရယ်ပဲ”

“သုံးအချက်ကတော့ မျက်နှာတစ်တောင်လောက်ရှိတဲ့ မကောင်းဆုံးဝါးအယောက်တစ်ရာဟာ မစန်းမြင့်ကို သူတို့နဲ့ အေးအေး အေးအေး လိုက်ခဲ့ဖို့ လာခေါ်တယ်။ မစန်းမြင့်က မလိုက်ဘူးလို့ငြင်းတော့ အတင်း ဆွဲလွှဲပွေ့ဖူးသွားကြတယ်။ မစန်းမြင့်ဟာ အော်ရင်းဟစ်ရင်း၊ ရှန်းရင်း၊ ကန်ရင်းပါသွားတယ်။ အဲဒီလိုပါသွားရင်းနဲ့ တောာနက်ကြီးတစ်ခုထဲ ရောက်တဲ့အပါ ဦးပွဲ့ောင်းကို ရပ်လျက်သား တွေ့လိုက်ရသတဲ့”

“**ဉာဏ်ဆရာတော်ကိုတွေ့လိုက်ရသတဲ့လားဘူးရား**”

“ဟုတ်တယ်၊ ဒါ ကာယက်ရှင် လူနှာကိုယ်တိုင် ပြောပြလို့ အားလုံး သိကြရတာပါ။ ဦးပွဲ့ောင်းကိုမြင်ရတော့ မစန်းမြင့်ဟာ အားတက်သွားပြီး ‘ဆရာတော်ဘူး၊ ကယ်ပါဦးဘူး’လို့ လူမှုးလျော်လိုက်တော့ ဦးပွဲ့ောင်းက မင်းတို့သွားကြ-လို့ လက်ညီးထိုးပြောလိုက်တာနဲ့ မကောင်းဆုံးဝါးအယောက် ၅၀ က ချက်ချင်း ထွက်ပြေးသွားကြတယ်။

“ကျွန်တဲ့ ၅၀- ကိုတော့ မင်းတို့သွားကို ပြန်ပို့လိုက်ကြလို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်း မစန်းမြင့်ကို အေးရှုံးရောက်အောင် ပြန်ပို့ကြရတယ်။ ဤကနဲ့ တစ်ချက်ဖြစ်ပြီးတာနဲ့ မစန်းမြင့်ဟာ သတိပြန်ရသွားသတဲ့”

“အဲဉာဏ်ဆရာပါပဲလား ဆရာတော်”

“ပုံလွန်တော်မူသွားတဲ့ တောင်တန်းဆရာတော်ကြီး ဦးဉာဏ်မသာရဲ့ ပရိတ်ရေရှိရင် ပို့လို့တောင် အဲဉာဏ်ဆရာကောင်းသေးတယ်။ ဆရာတော်ကြီး ပရိတ်ရွတ်နေဆဲအချိန်မှာကိုပဲ ပရိတ်ရေ့တွေဟာ ဆူပြီးပွဲကျလာတယ်။ အဲဒီပရိတ်ရေကိုသောက်တဲ့ အတွက် ရောဂါမျိုးစုံ ပျောက်သွားတဲ့ သာကတွေ အများကြီးပဲ”

ဆွဲရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၃၂

“ဒါအပြင် တဗ္ဗားဆရာတော်တွေရဲ့ ပရိတ်ရောကြောင့် ရောဂါပျောက် သွားတာတွေရော ရှိသေးသလားဘူရား”။

ဦးသုစီတ္ထ၏ ပရိတ်နှင့်မေတ္ထာတန်ခိုး

အများကြီးရှိတာပေါ့၊ ဦးပွဲင်းတို့မွန်လေးကျောင်းက ခုတိယ တရားပြဿနာတော် ဦးသုစီတ္ထ (မင်းဟိန်းထို့)ဆိုရင် သူရွှေ့တဲ့ပရိတ် ရောကြောင့် အသက် ချမ်းသာရသွားသွားဖို့ တောင်ရှိတယ်။ ပထမတစ်ဦးက ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၉-ရပ်ကွက်၊ ပင်းယပန်းခြံမှာ နေထိုင်တဲ့ စာရေးဆရာ လည်းဖြစ်၊ အယ်ခီတာလည်းဖြစ်တဲ့ ဟံသာဝတီဦးအုန်းကြိုင်ရဲ့ သမီး တစ်ယောက်ဟာ အိမ်ထဲမှာ မီးမဖွားနိုင် လို့တော်တော်ခုကွဲရောက်နေတယ်”

“အဲဒီအချိန်မှာ ဆွဲမှုးခဲကြလာတဲ့ ဦးသုစီတ္ထကိုတွေ့တာနဲ့ ဦးအုန်းကြိုင်က အင်္ဂလာလသုတ် ပရိတ်ရွှေ့ပေးဖို့ လျောက်ထားတာကြောင့် ရွှေ့ပေးလိုက်တယ်။ ပရိတ်တရားဆုံးတာနဲ့ ချမ်းချမ်းသာသာ မီးဖွားနိုင်သွားတယ်။ နောက်တစ်ဦးက ရွှေပြည်သာမြို့နယ်၊ အမှတ် ၇-ရပ်ကွက်၊ ရော်မြို့ပန်းခြံက ဆရာကြီးဦးထွန်းကြည့်နဲ့အော်မြသန်းတို့ရဲ့ သားအငယ် ဆုံးလေးဟာ အိပ်ရာထဲမှာ တရောင်ရှောင် ဖြစ်နေတယ်”

“ရောဂါအမည်မတပ်နိုင်ဘူး။ တစ်နှေ့ ဉာဏ်ခင်းမှာ ဦးသုစီတ္ထကို ပင့်ပြီး သားလေးအတွက် ပရိတ်တရားနာကြတယ်။ ပရိတ်တရားတော် ကိုလည်းနာ၊ ပရိတ်ရောကိုလည်း သောက်လိုက်တာ နောက်ရက်မှာရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားတယ်။ တစ်ခါကတော့ ရရှိင်ပြည်နယ်မှာနေထိုင်တဲ့ ဦးသုစီတ္ထရဲ့နှမလေး တစ်ယောက်ဟာ ရောဂါတစ်ခုကို အပြင်းအထန် ခံစားနေရတဲ့အကြောင်း သံကြိုးစာရောက်လာတယ်။

“ဒီအချိန်မှာ ဦးသုစီတ္ထကလည်း သာသနာရေးကိစ္စတစ်ခုနဲ့ အမ်းမြို့နယ်ကို သွားဖို့ရာ ကိစ္စတစ်ခုအကြောင်းပေါ်လာတယ်။ ဦးသုစီတ္ထဟာ နှမငယ်ထံကို ရည်စွဲးတဲ့ ဥပုဒ္ဓယမေတ္ထာပြီး ဗောဇ္ဈာန်သုတ် ပရိတ်ကိုရွှေ့ရင်း ကမ်းပြို့နယ်တွင်းမှာရှိတဲ့ သူတို့ရွာလေးကို အရောက်သွားခဲ့တယ်။ အင်မတန် ခေါင်တဲ့ရွာဖြစ်လို့ ရန်ကုန်ကနေ သူတို့ရွာကို ရောက်တဲ့အထိ

လေးရက် လောက်ကြာတယ်”

“ပထမအုပ္ပန်စရာကောင်းတာက ဦးသုစိတ္ထရွာကို ပြန်ရောက်တာနဲ့ အားလုံးမရတော့သူ့လို့လက်လျှော့ထားတဲ့နဲ့မလေးကို ကျန်းမာရွင်လန်းစွာ တွေ့ရတာပါပဲ။ ဒုတိယအုပ္ပါ စရာကတော့ နဲ့မင်ယောက် စပေါ်တဲ့ရက် ကို မေးကြည့်တဲ့အခါ ဦးသုစိတ္ထမတ္ထာပိုပြီး ပရိတ်စရွတ်တဲ့နေ့ ဖြစ်နေ တာပါပဲ”

“ပန်းတနောက ဒေါ်ဗုံးဒီးအမည်ရှိတဲ့ ဘာသာရွားအမျိုးသမီးကြီး တစ်ဦးဟာလည်း ပရိတ်တန်နီးကြောင့် ဗိုက်အောင့်ရောက်ခဲ့လူးတယ်။ ဒေါ်ဗုံးဒီးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတွေကို အင်မတန်မုန်းတိုးစက်ဆုပ်တဲ့ ဘာသာ ဝင်တစ်ဦးပါ။ ဘယ်လောက်ထိမုန်းသလဲဆိုရင် သူတို့ သွားမယ့် လမ်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတစ်ပါးပါးကို မြင်ရပြီဆိုရင် လာဘ်တို့ တယ်ဆိုပြီး တရှားလမ်းကနေ ပြောင်းသွားတဲ့အထိပါပဲ”။

ပရိတ်တရားကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာသူ

“တစ်ခါတော့ ဒေါ်ဗုံးဒီးမှာ ဗိုက်အောင့်တဲ့ရောက်ဖြစ်တယ်။ ဘာအေးနဲ့မပျောက်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုနဲ့အေးရုတ်လိုက်ရတယ်။ ရက် အတော်ကြောတဲ့အထိ မသက်သာဘူး။ တစ်ရက်မှာတော့ တရှားလူနာ တစ်ဦး ကပင့်လို့ ကြလာတဲ့ရဟန်းတစ်ပါးကို တွေ့လိုက်ရတာနဲ့ ဒေါ်ဗုံးဒီးဟာ တော်တော်ကြည် ညီး သွားတယ်။ ဒီရဟန်းတော်ရွတ်တဲ့ ပရိတ်တရားကို နာလိုက်ရရင် သူရောက်ပျောက် ကင်းသွားမယ့်လိုလည်း စိတ်ထဲက သိပ် ယုကြည့်နေတယ်”

“ဒေါ်ဗုံးဒီးရဲ့အမျိုးသားဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ပါ။ ဒါကြောင့် ပရိတ်အကြောင်းကို ဒေါ်ဗုံးဒီးသိနေတာပါ။ စိတ်ထဲရှိတဲ့အတိုင်း ရဟန်းတော်ကို ပင့်လျှောက်ပြီး ပရိတ်တရားကို နာယူလိုက်တာ ဒေါ်ဗုံးဒီးရဲ့ ဗိုက်အောင့်ရောက်ဟာ တစ်ခါတည်း ပျောက်သွားတယ်။ သံစာတော်တစ်ပါးကို ကြည်သို့တာကဖြီး ဒေါ်ဗုံးဒီးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်ဖြစ်သွားခဲ့တယ်”

“ကြည့်မြင်တိုင်သာဓမ္မကျောင်းမှာ နှစ်စဉ်ပိုချေပေးနေတဲ့ ရွှေအဘီမွှာ

စာချ ဆရာတော်ဦးသုန္ဓရဟာ ဒေါ်ဗူးဒီးရဲ့သားပဲ”

“ပရိတ်ဟာ ဘယ်သူရွတ်ရွတ်စွမ်းတာပဲလား ဘုရား”

“မှုဒ္ဓသတ်မှတ်ပေးတဲ့ အဂါရပ်တွေနဲ့ ညီညာတောင်ရွတ်ရင်
လူရွတ်ရွတ်၊ ရဟန်းရွတ်ရွတ်စွမ်းတာပါပဲ”

“အဲဒီအဂါရတွေ သိပါရစေဘုရား”

“နာယူသူဘက်က အဂါသုံးချက် ရွတ်သူဘက်က အဂါသုံးချက်ရှိ
တယ်။ နာယူသူဘက်က အဂါသုံးချက်ကတော့ ပဋိနန္ဒရီယက်ဝါးပါးက
လွှတ်သူဖြစ်ရမယ်။ က ကံရဲ့အကျိုးကို ယုံကြည်သူဖြစ်ရမယ်၊ ပရိတ်တရား
တော်အပေါ်မှာ ထက်သနတဲ့ ယုံကြည်မရှိရမယ်”။

ပရိတ်ရွတ်သူ ရှိထားရမည့် အဂါ

“ရွတ်သူဘက်က အဂါသုံးချက်ကတော့ ပါမြို့နဲ့ ပုဒ်ဖြုတ်ကို မှန်ကန်
အောင် ရွတ်ရမယ်။ ရွတ်နေတဲ့ ပါမြို့ရဲ့မြန်မာပြန်ကို သို့မဟုတ် အမိပါယ်
အကျဉ်းကို သိနေရမယ်။ လူ၍ဖွေ့ကြော်လာဘတွေကို အမိက မထား
ဘဲစေတနာ၊ မေတ္တာဘို့ အမိကထားရမယ်။ ဒီအဂါသုံးချက်နဲ့ ညီမယ် ဆိုရင်
ဘယ်သူရွတ်ရွတ် ပရိတ်ဟာ အစွမ်းထက်ပါတယ်”

“မြတ်စွာဘုရားရဲ့ နှုတ်ကပတ်တော်အားလုံးဟာ လေးသနဲ့နဲ့ကမ္ဘာ
တစ်သိန်းဖြည့်ခဲ့တဲ့ ပါရမိအားတွေ အပြည့်ပါနေတဲ့အတွက်ကြောင့် မိမိက
စေတနာ မေတ္တာအပြည့်နဲ့သာ ရွတ်ဖတ်သရုပ္ပာယ်မယ်ဆိုရင် အစွမ်းထက်
တာချည်းပါပဲ။ ဦးပွဲ့ငွေ့ရဲ့မယ်တော်ကြီး ဒေါ်သိန်းရင်ဆိုရင် ရေမန်းနဲ့
မားမန်း တအားစွမ်းတယ်”

“ညျဖက်အပြင်က ပြန်လာတဲ့အခါ ကလေးငယ်လေးတွေမှာ မ
ကောင်းဆိုးဝါးတွေ ကပ်ပါလာတတ်ပြီး တက်မတတ်၊ ချက်မတတ် ငိုတတ်
တယ်။ အဲဒီအခါမြို့ဗို့ဆိုရင် မယ်တော်ကြီး ရေမန်းနဲ့ကလေးရဲ့ မျက်နှာကို
တစ်ချက်သာ တော်လိုက် ချက်ချင်းအင့်တိတ်ပြီး ကောင်းသွားတယ်။
မယ်တော်ကြီး မန်းတာက –

ဖွဲ့သွေ့လောကမေးမွှေးဟို

စိတ္တံ ယသာ နကမ္မတီ၊
အသောက် ဝိရင် အော်။

စိတ္တံ ပါ၌သံပုဇွဲကိုရှုတြီးမန်းတာပဲ။ ဒီပါ၌ဟာ မဂ်လသုတ်ပရိတ်
ထဲကပါ။ အခို့ဖို့ကတော့ လောကခံတရားနဲ့ကြော်တွေရတဲ့အခါ ရဟန္တာတို့လဲ
စိတ်ဟာ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိဘူး။ သောကကင်းတယ်။ ကိုလေသာဆိုတဲ့
မြှုကင်းတယ်။ ဘေးကင်းတယ်တဲ့”

“မားမန်းကတော့ ဦးပွဲ့ငြေးတိုကိုယ်တိုင်ကလေးဘဝက လေးကြော်
လောက် အမန်းခံဖွဲ့တယ်။ ဦးပွဲ့ငြေးဟာ ငယ်ငယ်ကအပူး၊ အပ်တွေ
တအားဟေးတော့ မကြောခဏ သွေးစုနာ ပေါက်လေးရှိတယ်။ သွေးစုနာ
ပေါက်တော့မယ်ဆိုရင် တင်ပါးတို့ ပေါင်တို့မှာ အကျိုတ်တွေ ပြီးပေါ်လာ
တယ်။ အကျိုတ်ဖြစ်စမှာ သွားမန်းခိုင်းလိုက်ရင် နောက်နောမှာ မာနေတဲ့
အကျိုတ်ဟာ ပျော်ကျေသွားပြီး တစ်ခါတည်းပျောက်တာပဲ”

“အကယ်၍ အကျိုတ်အဖွဲ့က တော်တော်ကြီးရင့်လာမှ သွားမန်းလိုက်
တယ်ဆိုရင် နောက်ရက်မှာ ချက်ချင်းမှုညွှေပြီး အနာဖေးတက်လာတယ်။
အဲဒီအနာဖေးလေးကို လက်သည်းနဲ့ ကုတ်ချလိုက်တာနဲ့ အနာဝပ်ပြီး
ပြည့်တွေ့ သွေးပုပ် တွေ့တစ်ခါတည်း ထွေကျေသွားတာပဲ”

“တစ်ခါကဆို ကျောင်းကကိုရင်တစ်ပါး မျက်ခွံမှာအဖွဲ့ကြီးတစ်ပုံ
ပေါက် လာတယ်။ မြန်မာဆရာ၊ အဂ်လိုပ်ဆရာစုနေအောင် ကုလိုက်တာ
ဘာဆရာနဲ့မှ မပျောက်ဘူး။ လတောင်တော်တော်ကြာသွားတယ်။ အဲဒီ
အချိန်မှာ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် မယ်တော်ကြီးက မန္တလေးကနေ ရွှေပြည့်သာ
ကို အလည်ရောက်လာတယ်”

“ကိုရင့်မျက်ခွံက အကျိုတ်ကိုပြပြီး အကူးအညီတောင်းလိုက်တာနဲ့
မယ်တော်ကြီးက မားလေးတစ်ချောင်းယူပြီး ဘုရားခန်းရှေ့မှာ ဘုရားရှိခိုး၊
ဝါးပါးသီလ ဆောက်တည်တယ်။ ပြီးတာနဲ့ မားကိုမန်းပြီး ကိုရင့် မျက်ခွံ
ကအကျိုတ်ပေါ်မှာ မားသွားနဲ့ထိပေးတယ်၊ ခုတ်တဲ့သဘောမျိုးပေါ့။ ဒါကိုပဲ
မားမန်းခုတ်တယ် လို့သုံးတာဖါ”

“မန်းပြီးမထောက်ကြီးက ပြောတယ်။ နောက်နေ့ဆုံးရင် ကိုရင့်
အကျိတ်ဟာ နည်းနည်းပိုကြီးလာလိမ့်မယ်။ မကြောက်ပါနဲ့ အဲဒါအထဲမှာ
ရှိနေတဲ့ရောဂါတွေ ကန်ထွက်လာတာတဲ့။ သုံးကြိမ်လောက်မန်းပြီးရင် ကိုရင့်
အကျိတ်ပျောက်ပါပြီတဲ့ ဟုတ်တယ်။ သုံးကြိမ်ပြောက် လည်းမန်းပြီးရော
ကိုရင့်မျက်ခွဲကအကျိတ်လည်း ပျောက်တာပါပဲ”

“အဲဒီဓားမန်းအတွက်ကရော ဘာပရိတ်ကို ရွှေတာလည်းဘုရား”

“အင်းဒီဓားမန်းက ပရိတ်တော့မဟုတ်ဘူး။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့
ဝိနည်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စကားတော်တစ်ခုကိုပဲ ရှေးလူကြီးများက ဓားမန်း
အဖြစ် အသုံးချထားတာပါ ဆိုရတဲ့ပါ၌က “ကပိုယ် ကရောယို၊ ကပိုယ်
ဘန္တ္တာ”တဲ့ ဒါလေးပါပဲ။ ဒီစကားဟာ ဘယ်နေရာမှာသုံးလဲဆိုတော့ ရတန်း
များဟာ သစ်ပင်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း မပြုရသလို အပင်ပေါက်နိုင်တဲ့ မျိုးစွေ
ကိုလည်း ဖျက်ဆီးခြင်း မပြုရဘူး။

အကျိတ်အစုပျောက်စေသောပါ၌

“ဒါကြောင့် ကြံတို့ ငရှုတ်သီးတောင့်တို့ကို စားသုံးတော့မယ်ဆုံးရင်
ရဟန်း တော်က အနီးအနားမှာရှိတဲ့ ဒကာ ဒကာမတစ်ယောက်ယောက်
ကိုဖြစ်စေ ကိုရင် တစ်ပါးပါးကိုဖြစ်စေ ကပိုယ်ကရောယိုလို့ခိုင်းစေရတယ်။
မြန်မာပြန်ကတော့ ဒီကြံတွေ ငရှုတ်သီးတောင့် တွေကို စားကောင်းအောင်
အပ်စပ်အောင် လုပ်လိုက်ပါတဲ့”

“ဒီအခါမှာ အနားမှာရှိတဲ့တစ်ဦးဦးက ကပိုယ်ဘန္တ္တာ - အပ်စပ်
အောင်ပြုပါပြီ ဘုရားဆိုပြီး ကြံဆုံးရင် ဓားတစ်ချောင်းနဲ့ ဓားရာပေါ်သွား
အောင် စတိအနေနဲ့ ခုတ်လိုက်ရတယ်၊ ငရှုတ်သီးဆုံးရင် တစ်တောင့်လောက်
ကို လက်သည်း နဲ့ဆိတ် လိုက်ရတယ်၊ ဒီလိုလုပ်လိုက်ရင် အပင်ပေါက်နိုင်တဲ့
မိမာတ်တွေအားလုံး ပျက်သွားတဲ့အတွက် သုံးဆောင်ကောင်းသွားတယ်”

“တကယ်ပဲ အဲဒီကြံတွေ ငရှုတ်သီးထဲကအစွေတွေဟာ အပင်
မပေါက်တော့ဘူး လားဘုရား”

“မပေါက်တော့ဘူးအမိုး၊ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ဝိနည်းအာဏာစက် စူးရှု ထက်မြေကိုပုံဟာ သိပ်ဖုံးပြုစရာကောင်းတယ်၊ ဓမ္မဒုတာအရှင် ပညာလောတ ဆရာတော်ကြီးက လက်တွေ့ စမ်းသပ်ကြည့်ခဲ့တယ်၊ တစ်ခါတော့ စာသင် သား သံယာတွေအတွက် ကြံးခင်းပိုင်ရှင်တစ်ဦးက ကြံးချောင်းတွေ အများကြီး လာလျှော့သွားတယ်”

“ကြံးအပုံကြီးရှေ့မှာ ဆရာတော်ကြီးက ကိုရင်တစ်ပါးကို ကပ္ပါယံ ကရောထိ လို့ပြော လိုက်တယ်၊ ကိုရင်က ကပ္ပါယံဘန္ဒလို့ပြောလိုက်ပြီး ကြံးအပုံကြီးထဲက တစ်ချောင်းလောက်ကိုပဲ ဓားနဲ့တစ်ချက်ခုတဲ့လိုက်တယ်၊ တစ်ချောင်းကို ခုတ်လိုက်တာနဲ့ ကျွန်တဲ့ကြံးချောင်းတွေ အားလုံးကို ကပ္ပါပြီး သားဖြစ်သွားတာပဲ”

“သံယာတော်တွေကို ကပ်ပြီးတာနဲ့ ပိုင်နတဲ့ကြံးချောင်းတွေကို အတို လေးတွေဖြစ်ပြီး ကြံးတောင်သူတစ်ယောက်နဲ့ ကျောင်စိုင်းထဲက မြေကွက်မှာ စိုက်ခိုင်းလိုက်တယ် မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အာဏာစက်ကြောင့် တစ်ဆစ်မှ အပင် ပေါက်မလာတော့ပါဘူး၊ ကပ္ပါယံ ကရောထိ၊ ကပ္ပါယံ ဘန္ဒဆိုတဲ့ ပါဋ္ဌာ မျိုးစွေကို ချေဖျက်နိုင်တဲ့ အစွမ်းသတ္တိရှိတာကိုသိတယားတဲ့ ရှေးလူကြီး သူမများက အကျိုက်အဖုံးမှာ ရှိနေတဲ့မျိုးစွေကိုလည်း ဖျက်ဆီးနိုင်စွမ်းရှိ ရမယ်ဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ဓားမန်းအဖြစ် တိထွင်ထားခဲ့တာပါ၊ ကဲ အမိုး ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေရဲ့ ဂုဏ်ရည်အကြောင်းကိုတော့ နက်ဖြန်ခါမှ ဆက်ကြ ရအောင်”

အန်း -၃- ပြီး၏။

ကျွန်ုပ်တိန္ဒေဝါးနီးစပ်သော မြတ်ဗုဒ္ဓ

ဗုဒ္ဓသည် ကျွန်ုပ်တိန္ဒေဝါးနီးစပ်၏။ သိရခက်ကြီးမျိုးထဲကမဟုတ်ဘဲ ရိုးစင်းသော၊ အပိုကြီးတည်ချက်ကြီးမားသော၊ အဖော်မမိုး တစ်ကိုယ်တည်း ကေစာရိကျင့်သုံးသော ဉာဏ်ပညာတည်းဟူသော အလင်းဓာတ်အတွက် (မောဟ)ကို တိုက်ဖျက်နေသော လူ သဘာဝလက္ခဏာ ပြက်ပြက် ထင်ထင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည့် မန်သုလူသားတစ်ဦးကို အလွယ်တကူပင် အသင့် တွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။

အဏာရီဆန်ဆန် တစ်ခဲ့နက်သော အုံဘယ်သရဲများနောက်ကွယ်က မန်သုလူသား တစ်ဦးရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် သိရှိခဲ့စားရ၏။ ထိုမန်သု လူသား ကြီးကလည်းပဲ စကြာဝင္းအတွင်းရှိ လူသတ္တဝါတို့အား သတင်းစကား ပေးအပ်ထားတော်မူခဲ့ပါ၏။ ကျွန်ုပ်တို့၏ အကောင်းဆုံး ခေတ် အမြင်များ နှင့် အနီးကပ်ဆုံး တူညီနေကြပါ၏။ လူဘဝအတွင်းရှိ အတိဒက္ခများနှင့် မရောင့်ရမကျေနပ်မှုများသည် အတ္ထနများကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟူ၍ ဗုဒ္ဓက ဟောကြားထားတော်မူခဲ့ပါ၍။

အတ္ထနသုံးမျိုးရှိ၏။ တစ်-ကာမတကျာခေါ် ကာမဂုဏ်လိုလား လိုက်စားမှု၊ နှစ်-ဘဝတကျာခေါ် ဘုံဘဝကို တွယ်တာတပ်မက်မှု၊ သုံး- ပိဘဝတကျာခေါ် သေသွားသည့်နောက် လုံးဝပေါ်ပျက်ပျက်သွားသည် ဟူသော အယူအဆကို တပ်မက် တွယ်တာမှုတို့ဖြစ်ကြပါ၏။ ဌီမံးအေးသူ တစ်ယောက်ဟူ၍ ဖြစ်မြောက် မလာမီသူသည် ကာမဂုဏ်အာရုံများနှင့် အတ္ထနတို့ကို ပယ်စွန်ရပါမည်။ ထိုအပါ သူသည် ကြီးမြတ်သူတစ်ဦးနှင့် ပေါင်းဆုံးသွား၏။

ခရစ်တော်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်းငါးရာကျောကပင်လျှင် ဗုဒ္ဓသည် လူသတ္တဝါတို့ကို မိမိ ကိုယ်ကိုမိမိ မေ့လေ့ရှု့နေသူများဟူ၍ ဘာသာစကား တစ်မျိုးဖြင့် ခေါ်ဆိုတော်မူခဲ့ပါ၍။ ဗုဒ္ဓသည် ကျွန်ုပ်တိန္ဒေဝါးရော၊ ကျွန်ုပ်တို့လိုအပ်ချက်များနှင့်ပါ နီးစပ်ခဲ့ပါ၍။ အကျိုးဆောင်လုပ်ငန်းတွင် ကျွန်ုပ်တို့ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အရေးပါ အရာရောက်မှုအပေါ် ဗုဒ္ဓက ပို၍နားလည်

၆၆

အနုပ္ပါသာဘသုန

သဘောပေါက်၏။ ထိုပြင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးရာအရ သေရ၊ မသေရဟူသော
ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ဝေဝါးခြင်း မရှိပါချေ။

(ကမ္မာကျော် အဂ်လိပ်ကမ္မာသမိုင်းပညာရှင် ထိပ်ချုပြုပဲလ)

အခန်း ၄

ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်၏ဂုဏ်ရည်များ

နောက်နေ့ အမိုးကျောင်းသို့ရောက်လာသောအခါ မျက်နှာသိပ်
မကောင်းသဖြင့် စာရေးသူက သေချာမေးကြည့်ရ၏။

“အမိုး မျက်နှာမကောင်းပါလား၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“တပည့်တော်တို့ဘာသာက သိပ်ချုပ်ချယ်တယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်
ဆရာတော် ကျောင်းလာတာကို ဘယ်သူကသတ်းပိုလိုက်တယ် မသိဘူး၊
မြို့ထဲကသား လိုက်လာပြီး တပည့်တော်ကိုပြန်ခေါ်တယ်ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဘုန်းကြီး ကျောင်းတွေကိုမသွားပါနဲ့၊ သူဘာသာဝင်တွေကြားထဲမှာ
သူသိက္ခာကျတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် အခုချက်ခြင်းပြန်လိုက်ခဲ့ပါတဲ့”

“အမိုးက ဘာပြန်ပြောလိုက်သလဲ”

“ငါအသက် ၂၀-ရှိနေဖြီ၊ ကလေးမဟုတ်ဘူး၊ စဉ်းစားတွေး ခေါ်
တတ်တယ်၊ မြို့ထဲကိုပြန်မလိုက်နိုင်သေးဘူးလို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ စိတ်ဆိုးပြီး
ပြန်သွားတယ်ဘုရား”

“ဘာသာဇ္ဈာဒချယ်မှုနဲ့ပတ်သက်ရင် ဘယ်သူကိုမှာအားနာစရာ မလိုဘူး
အမိုး၊ သုံးလေးနှစ် လောက်သာအသုံးပြုရမယ့် သောက်ရောဖိုးလေး
တစ်လုံး ဝယ်တာတောင် ရမ်းမဝယ်ကြဘူးလေး၊ အကွဲများပါသလား။”

အအက်များ ပါသလားဆိုပြီး ခေါက်ကြည့်တန်ကြည့်၊ ရေထည့်ကြည့်တန် ကြည့်ပြီး ရွှေးချယ်ဆန်းစစ်ရတယ် မဟုတ်လား”

“တခဏတာသုံးရမယ့် သောက်ရေအိုးလေးဝယ်တာကျ သေချာ ဆန်းစစ် ရွှေးချယ်ပြီးတော့ ဘဝသံသရာတစ်လျှောက်ကိုးကွယ်ရမယ့် ဘာ သာ ကျတော့မှ ဆန်းစစ်ရွှေးချယ်ခြင်းမပြုဘ ကိုးကွယ်မယ်ဆိုရင် အဲဒီ လူထက် မိုက်တာ ဘယ်ရှိတော့မလဲ။ ဒီစကားကို အမိုးလက်ခံတယ် မဟုတ်လား”

“လက်ခံပါတယ်ဘုရား၊ ဒါနဲ့ကိုးကွယ်သင့်တဲ့ဘာသာဟုတ်၊ မဟုတ်ကို ဘယ်အချက်တွေနဲ့ ရွှေးချယ်ဆန်းစစ်မလဲဘုရား”

“အင်္ဂါဌာရပါမြို့တော်၊ ကေသမုတ္တိသုတ်အဖွင့်ရယ်၊ အသောကမင်းကြီး ကျောက်စာ ဖွင့်ဆိုချက်ရယ် နှစ်မျိုးကို ဆက်စပ်ကြည့်လိုက်ရင် ကိုးကွယ်သင့်တဲ့ ဘာသာတစ်ခုရဲ့ အဂါးဟာ ၂- ချက်ရှိတယ် အမိုး၊ အဲဒါတွေဟာ-

ကိုးကွယ်သင့်သောဘာသာ၌ ရှိရမည့် အဂါးများ
၁။အပြစ်ကင်းရမယ်၊

၂။ကောင်းကျိုးရှိရမယ်၊

၃။ပညာရှိတဲ့ ကဲ့ရဲ့မှုမှ လွှဲတ်ကင်းရမယ်၊

၄။အခြားဘာသာကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ရှုတ်ချုပ်ခြင်းကင်းရမယ်၊

၅။အခြားဘာသာများ တရားသဖြင့် တိုးတက်ကြေးပွားအောင် ပြုလုပ်ခြင်းကို ခွဲင့်ပြုရမယ်၊

၆။မကောင်းကူ့မပြုမိအောင် စောင့်စည်းပေးနိုင်ရမယ်၊

၇။စိတ်ကို ကိုလေသာမှစင်ကြယ်အောင် ညွှန်ပြနိုင်စွဲမ်းရှိရမယ်၊
ဆိုတဲ့အချက်တွေပဲ။

“ဒီအချက်တွေကို ဘာသာအယူဝါဒရှိသူတိုး သိစေချင်ပါတယ် ဘုရား။ ဆရာတော်အနေနဲ့ ရှုပ်ပွားဆင်းတုကိုးကွယ်ရခြင်းရဲ့ လက်တွေ ကောင်းကျိုးတွေကို ပြောပြနိုင်မလားဘုရား”

“အများကြီးပြောပြနိုင်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ရှုပ်ပွားဆင်းတဲ့ ကိုး

အဇ္ဈာရှင်(နွေ့ပြည်သာ)

ကွယ်မှနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဝိမာနဝတ္ထုမှာ အခုလိုဟောထားပါတယ်”
 တိုင့်ဆွဲနိုဗ္ဗာတေသာပါ၊
 သမ စိတ္တံ့ သမ ဖလံ့၊
 စေတော်ပကို ဟောတူဟို၊
 သတ္တာ ဂုဏ္ဍာ သုဂ္ဂတို့။

“သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှင်၌သော်လည်းကောင်း၊ ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံကြသွားသည့် ဘုရားရှင်အား ရည်မှန်း၍ တည်ထားအပ်သော ဗုဒ္ဓရပ် ပွား၊ စေတိစသည်၌ သော်လည်းကောင်း၊ ကြည်ညိုသောစိတ် အညီအမျှ ထားနိုင်လျှင် ကောင်းကျိုးလည်း အညီအမျှရ၏။ သတ္တဝါတို့သည် ကြည်ညို သော သွှေ့စိတ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာသုကို ဘဝသို့ ရောက်ရရှုန်၏”တဲ့။

“ဆိုလိုရင်းကတော့ သက်တော်ထင်ရှားဘုရားကိုဖြစ်စေ၊ ရုပ်ပွား ဆင်းတဲ့ တစ်ခုခု ကိုဖြစ်စေ စိတ်ထားညီမျှစွာနဲ့ ကြည်ညိုနိုင်ရင် အကျိုးပေး လည်းညီမျွော ရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ မြတ်စွာဘုရားကို သေခါနီးမှ ကပ်ပြီးကြည်ညိုတဲ့ သွှေ့စာတ်ကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်သွားတဲ့ ဘာသာ ခြားလေးတစ်ယောက် အကြောင်းကို စပြောချင်တယ်”။

သေခါနီးမှ ဗုဒ္ဓတိကြည်ညိုခွင့်ရသူ

“ဗုဒ္ဓလက်ထက်ကပေါ့။ ဘာသာခြားလူငယ်လေးတစ်ယောက်ဟာ သေရမယ့် ရောဂါကြီးတစ်ခုကို အပြင်းအထန်ခံစားနေရတယ်။ သူအမည်ကို တော့ မဋ္ဌကုဏ်လို လို ခေါ်တယ်။ ဆွဲမျိုးသားချင်း မိတ်သားတွေက သူရောဂါကို လာကြည့်ကြတယ်။ သူဖောင်က လူနာလာကြည့်တဲ့ သူတွေကို သူအိမ်ထဲ မဝင်စေချင်ဘူး”

“အကြောင်းပြချက်ကတော့ သူစုစောင်းသီမ်းဆည်းထားတဲ့ ဉာဏ် စည်းမိမ်တွေကိုမြင်ပြီး ချေးငှားမှာစိုးလိုပါတဲ့။ ဒါနဲ့ရောဂါသည် မဋ္ဌကုဏ်လို ကို အိမ်ရွှေ့မှာ ထုတ်ထားလိုက်တယ်။ သေခါနီးပြစ်နေတဲ့ မဏ္ဍကုဏ်လို အနေနဲ့ သူဖောင်ကို မတရားမှုန်းသီသော်လည်း ဘာမှုစောဒက တက်နိုင်စွမ်း

မရှုပါဘူး။ ခုတင်ပေါ်မှာ ပက်လက်ကလေးနေရင်း သေရမယ့် အချိန်ကို စောင့်မြှုပ်နေရာတယ်”

“ဒီအချိန်မှာ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က မဋက္ဏာလီသေမှာကိုရော၊ သေပြီး နောက် အပါယ်ငရဲကျေမှာကိုလည်း သိမြင်တော်မူတယ်။ အကယ်၍ ဝါဘာရားကို ဖူးမွှေ့ ကြည်ညီပြီးမှ သေရင်တော့ နတ်ပြည်ကို ရောက် လိမ့်မယ် ဆိတာကိုလည်း မြင်တော်မူတဲ့အတွက်ကြောင့် မဋက္ဏာလီ ရှိရာကိုကြပြီး ရောင်ခြည် တော်ခြောက်သွယ်ကို လွှတ်တော်မူလိုက်ပါတယ်”

“ဘုရားရှင်ရဲ့ရောင်ခြည်တော်ကို မြင်လိုက်ရတာနဲ့ မဋက္ဏာလီဟာ ဘုရားရှင်မှန်း သိသွားပြီး ပက်လက်ကနေပဲ လက်အုပ်ချိပြီး ရှိခိုးကြည်ညီ တယ်။ အဲဒီလို ကြည်ညီပြီး တစ်ခက်အကြာမှာပဲ သေဆုံးသွားပြီး ဗုဒ္ဓကို ကြည်ညီလိုက် တဲ့တစ်ခက်တာ ကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ကို ရောက်ခဲ့ ရတယ်”

“ဘာသာကြားဖြစ်နေတာတောင် မြတ်စွာဘုရားကို သေခါနီးမှ ကပ်ပြီး ကြည်ညီလိုက်တဲ့ ကုသိုလ်လေးကန်တဲ့ရွာသုကိုပို့ပေးခဲ့တယ်ဆိုတော့ ဈေးသည် စကားနဲ့ပြောရရင် ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညီတဲ့သူမှာ တော်တော်ကို တန်ဖိုးရှိပါတယ် ဘုရား”

“ဗုဒ္ဓကိုကြည်ညီရင် လူမပြောနဲ့ တိရှိနှင့်များတောင် နတ်ပြည်ကို ရောက်ပါတယ်”

“ဘုရားကိုကြည်ညီရဲ့နဲ့ တိရှိနှင့်တွေတောင် နတ်ပြည်ကို ရောက်နိုင် တယ်ဆိုတာ တကယ်ပဲလားဘုရား”

“တကယ်ပါအမိုးရဲ့။ အရင်တစ်နေ့က တရားသံကို ကြည်ညီတဲ့ အတွက်ကြောင့် နတ်ပြည်ရောက်ခဲ့တဲ့ လင်းနှီးရာအကြောင်းပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား။ တရားတော်ကို ကြည်ညီတာတောင် နတ်ပြည်ရောက်သေးရင် အဲဒီတရားတော်ကို ဟောကြားတဲ့ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညီတာဆိုရင် ပို့လို တောင် နတ်ပြည်ရောက်ရမှာပေါ့”။

သေတ္တာရှင်(၁၇၂၅)

၃၃

ဗုဒ္ဓကို ကြည်ညီ၍ နတ်ဖြစ်သွားသောတိရှာ့နဲ့များ
“အဘိုးအကြောင်းကိုလည်း ဆက်ပြီးနားထောင်ပါရနေဘူရား”

“နတ်ပြည်ရောက်ခဲ့တဲ့ပထမဆုံးတိရှာ့နဲ့က မြင်းတစ်ကောင်ပဲ။
သူ့နာမည်ကို ကဏ္ဍကလိုပေါ်တယ်။ ဘုရားအလောင်းတော် သိဒ္ဓတ္ထမင်း
သားဟာ ကဏ္ဍကမြင်းကိုစီးပြီး ဖွားသာက်တော် မောင်ဆန့်နဲ့အတူ တောထွက်
တော်မူနဲ့တယ်”

“အနော်မှာသောင် တစ်ဖက်ကမ်းကို ရောက်တဲ့အပါ မင်းဝတ်တန်ဆာ
များနှင့်အတူ ကဏ္ဍကမြင်းကိုပါ ခေါ်ယူစေပြီး မောင်ဆန့်ကို နှင့်တော်သို့
ပြန်ခိုင်းခဲ့တယ်။ ကဏ္ဍကမြင်းဟာ အလောင်းတော်အပေါ် မှာ တအား
ကြည်ညီ နေရာတယ်။ နှင့်တော်ကိုမပြန်ချင်ဘူး။ ဘုရားဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံ
တဲ့အထိ အလောင်းတော်နားမှာပဲ နေသွားချင်တယ်”

“ဒါပေမယ့်သနားစရာကောင်းတာက လူလိုလည်း မပြောတတ်ရှာ
တော့ မလိုက်ချင်ဘဲနဲ့ မောင်ဆန် ဆွဲခေါ်ရာနောက်ကို လိုက်သွားရတယ်။
ကဏ္ဍကမြင်းဟာ အလောင်းတော်ကို လှည့်ကြည့် လှည့်ကြည့်နဲ့ လိုက်သွား
ရင်း ဘုရားအလောင်းတော်ကို မမြင်ရတဲ့နေရာလည်း ရောက်ရော သေပွဲဝင်
သွားရာတယ်”

“သို့သော် အလောင်းတော်ကို ကြည်ညီခဲ့တဲ့ သဒ္ဓိစိတ်ကြောင့်
ကဏ္ဍကမြင်းဟာ နတ်ပြည်ကိုရောက်ခဲ့တယ်။ ဒါဟာ ဘုရားတောင်ဖြစ်
သေးတာမဟုတ်ဘူး။ အလောင်းတော်ဘဝကို ကြည်ညီတာနဲ့တောင်
နတ်ပြည်ကိုရောက်ခဲ့တာပါ။ နောက်ထပ်ဆင်တစ်ကောင်နဲ့ မောက်
တစ်ကောင်ဟာလည်း ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညီခဲ့တဲ့ သဒ္ဓိဓာတ်ကြောင့်
နတ်ပြည်ကို ရောက်ခဲ့ပါတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဉီးဘုရား”

“ဒီဖြစ်ရပ်မှာကတော့ အသင်းအဖွဲ့အစည်းများ စည်းလုံးညီညွှတ်စွာ
နေထိုင်ရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှတ်သားစရာ၊ စိတ်ဝင်းစရာ အတော်မျှေးများ
ပါတဲ့အတွက်ကြောင့် နောက်ကြောင်းသမိုင်းစဉ်လေးကိုပါ ထည့်ပြောပေး

ချင်တယ"

"လူမူရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့မှတ်သားစရာလေးတွေပါ ပါတယ်ဆိုတော့
ပိုကောင်းတာပေါ့ဘုရား။ ရှည်ချင်ရှည်ပါစေ၊ ပြည့်စုံအောင် ပြောပြပါ
ဘုရား"

"ကောသမြိုပြည်မှာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ သာသနာထွန်းကားစည်ပင်
တော်မူနေတဲ့အချိန်ပေါ့။ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဘုန်းတန်ခိုးကြောင့် သံယာတော်
များမှာ ပစ္စည်းလေးပါး အင်မတန်မှုပေါ့များတော်မူကြတယ်။ တစ်နေ့မှာ
သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်းတစ်ပါးဟာ ကုဋ္ဌတိတက်ပြီး ပြန်ဆင်းအလာရွှေ့က်ထဲမှာ
သန့်သက်ရေး အနည်းငယ်ကျွန်းသွားတယ"

"ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းက အဲဒီကုဋ္ဌကို တက်တဲ့အခါ သန့်သက်ရေး
ကျွန်းတာကို တွေ့သွားတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ကုဋ္ဌကဆင်းလာတဲ့ အခါ
သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်းကို သွားပြောတယ်။ သန့်သက်ရွှေ့က်ထဲမှာချွေးမထား
ကောင်းကြောင်း၊ ဒုက္ခိုက်အာပတ် သင့်ကြောင်းပေါ့။ ဒီအခါ သုတ္တန်ဆောင်
ရဟန်းကလည်း သူမသိလို့ချွေးခဲ့မိတာ ဖြစ်ကြောင်း အာပတ်သင့်သည်ဆိုလှုပ်
ဒေသနာကြားမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ပြောပါတယ"

"ဒီအခါ ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းက မသိရင်တော့ အာပတ်မသင့်ပါဘူး။
နောင်အခါသာ ဒီလိုသန့်သက်ရောမကျွန်းပါစေနဲ့လိုပြောပြီး ပြန်သွားတယ်။
သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်းလည်း အာပတ်မသင့်ဘူးလို့ ဝိနည်းဆောင် ရဟန်း
ကိုယ်တိုင်ပြောတော့ ယုံကြည်သွားပြီး ဒေသနာ မကြားတော့ဘူးပေါ့။
နောက်ရက်ကျတော့ ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းက သူတဲ့ပည့်တွေကို ပြောတယ်"

"သုတ္တန်ဆောင်ရဟန်းဟာ ဝိနည်းကို ဘာမှနားမလည်ဘူး။ သန့်
သက်ရောကို ခွဲက်ထဲမှာချွေးခဲ့တယ်။ သင့်သွားတဲ့ဒုက္ခိုက်အာပတ်ကိုလည်း
ဒေသနာမကြားဘူးလို့ အပြစ်ပြောသတဲ့။ ဒီနောမှု ဆုံးမခြင်းနဲ့ ပြစ်တင်
ကဲရဲ့ခြင်းကို သေချာခွဲခြားထားရမယ်အမိုးရဲ့"

"အပြစ်ကို ပြောရတာခြင်းတူနေတော့ ဆုံးမတာနဲ့ ကဲရဲ့တာ
အတူတူလို့ ထင်စရာဖြစ်နေတယ်ဘုရား။ ဒီအချက်ကို သေချာရှင်းပြစ်

ဖော်ရှင်(ကျွန်ုပ်သာ)

၃၃

ချင်ပါတယ”။

ကဲ့ရဲ့ခြင်းနှင့် ဆုံးမခြင်း

“ဆုံးမတာက ဒီအပြစ်မျိုးနောက်ထပ်မဖြစ်စေခဲ့တဲ့ မေတ္တာ ဓာတ်ရယ်၊ ဒီပြစ်မှုရဲ့ဆင်းရဲ့အက်ကို မခံစားစေခဲ့တဲ့ ကရာဏာဓာတ် ရယ်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတာပါ။ ကဲ့ရဲ့ကာက ဝါကသူထက်တတ်တယ်၊ သိတယ်လို့ လူကြားထဲမှာ ထောင်လွှားချင်တဲ့ မာနဓာတ်ရယ်၊ တစ်ဖက်သား ရဲ့ ဂုဏ်သိက္ာတွေ ပျက်စီးစေခဲ့တဲ့ ဒေါသဓာတ်ရယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတာပါ”

“ဒီအချက်ဟာ သိပ်ကျေးလူးများပါတယ်ဘုရား၊ မိမိက လူတစ် ယောက်ကို အပြစ်ပြောတော့မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သေချာဆန်းစစ် နိုင်တာပေါ်ဘုရား၊ မေတ္တာစိတ်၊ ကရာဏာစိတ်နဲ့ပြောတာဆိုရင် ဆုံးမတာ၊ မာနစိတ်၊ ဒေါသစိတ်နဲ့ ပြောတာဆိုရင် ကဲ့ရဲ့တာလို့ လွယ်ကူစွာ ဆုံးဖြတ် နိုင်ပါပြောရား”

“ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းဟာ ပထမတုန်းကတော့ မေတ္တာစိတ်၊ ကရာဏာ စိတ်နဲ့ ပြောတာမှုလို့ ဆုံးမတာပါ။ ဒုတိယပြောတာကျတော့ မာနစိတ်၊ ဒေါသစိတ်နဲ့ ပြောတာဖြစ်လို့ကဲ့ရဲ့လိုက်တာပါ။ မြတ်စွာဘုရားက ဓမ္မပဒ မှာ—

သူဒုသံဝဋ္ဌ မပေါ်သံ၊

အတ္ထနော ပန် ဒုဒ္ဓသံ။

ပရေသံဟီသာ ဝဏ္ဏနံ။

ဉာဏ်တီ ယထာဘုသံ။

အတ္ထနော ပန် ဆာဒေးတီ။

ကလိုဝ ကိတဝါသင္္တာ-တီ-လို့ ဟောကြားတော်မူ ထား တယ်။ အဓိပါယ်က “သူတစ်ပါးအပြစ်ကိုတော့ မြင်လွယ်တယ်။ မိမိအပြစ်ကို တော့မြင်နိုင်ခဲတယ်။ ပါးဖျင်းကို မူတ်လွှင့်သကဲ့သို့ မိမိအပြစ်ကို မြင်လေ မရှိသောသူသည် သူတစ်ပါးအပြစ်တို့ကို ပြောဆိုကဲ့ရဲ့တတ်မျိုး။ ငှက်တို့ကို သတ်လို့သော ငှက်မှုဆိုးသည် ငှက်တို့ကိုသတ်လို့သော မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို

သစ်ခက်စသည်ဖြင့် ဖုံးလွမ်းသကဲ့သို့ (စိတ်ဓာတ်ညွှေ ဖျင်းသောသူသည်) သူတစ်ပါးအပြစ်ကို များများပြောခြင်းဖြင့် မိမိအပြစ် ကိုတော့ ဖုံးလွမ်းလေ့ရှိ၏” တဲ့။

“ဆိုလိုတာကတော့ လူတစ်ယောက်ဟာ သူတစ်ပါးအပြစ်ကို များများပြောလာပြီဆိုရင် ဝေးဝေးက ရှောင်ပေတော့တဲ့။ ဘာဖြစ်လိုလဲ ဆိုတော့ သူဟာမကြာခင်အချင့်မှာ ကိုယ့်အကြောင်းကိုလည်း သူတစ်ပါးကို ပြောမှာ ဖြစ်လိုပါပဲတဲ့”။

သဘောထားသေးသူနှင့် ကြီးသူတို့၏ အထူ အဆ

“သဘောထားသေးသိမ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ မိမိရဲ့မြင်းမြင်တောင်လောက် ကြီးမားတဲ့ အပြစ်ကိုတော့ မမြင်တတ်ပဲ သူတစ်ပါးရဲ့ ဆီးစွဲလောက်သာရှိတဲ့ အပြစ်ကိုတော့ ဆီလိုအပေါက်ရှာမြင်ပြီး ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်တတ်ပါတယ်။ သဘောထား ကြီးမားမြင်းမြှတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ မိမိရဲ့ ဆီးစွဲလောက်သာရှိတဲ့ အပြစ်ကိုကျတော့ ဆီလိုအပေါက်ရှာမြင်ပြီး ပြပြင်သလောက် သူတစ်ပါးရဲ့ မြင်းမြင်ရတောင်လောက်ရှိတဲ့ အပြစ်ကိုကျတော့ မမြင်တတ်ပါဘူး။ မြင်ရင်လည်း အလွယ်တက္ခပဲ နားလည်ခွင့်လွှတ်တတ်ပါတယ်”

“ဒါကြောင့် သူတော်ကောင်းရဲ့ လက္ခဏာတစ်ခုကို စာပေမှာ ပြထားတာက ‘အကျမတ္တ သုဝင္းသု ဘထအသာဝီ’တဲ့။ မြန်မာလိုကတော့ အကျမြှုမှု သေးယောအပြစ်ကလေးကိုသော်လည်း ကြောက်စရာ ဘေးကြီးလို ရှုမြင်တတ်ပါသတဲ့။ ရဟန္တာတစ်ပါးအပြစ် ကျော်ကြားတော်မူခဲ့တဲ့ မိုးညွှေးဆရာတော် ဘရားကြီးဆိုရင် တရားအားထုတ်ခါနီးမှာ နေခဲ့တဲ့ ဘဝတစ်လျောက်ဘာအပြစ်တွေ လုပ်ခဲ့သလဲဆိုတာကို ပြန်လည်ပြီး အသေးစိတ်ဆင်ခြင်တော်မူသတဲ့”

“ဒီလိုဆင်ခြင်တော့ အပြစ်ကိုတွေ့သလားဘုရား”

“သူတော်ကောင်းဆိုတာ ကိုယ့်အပြစ်ကိုသာ ရှာနေကျဆိုတော့ တွေ့တာပေါ့။ ဆရာတော်ငယ်စဉ်ကလေးဘဝတုန်းက ရပ်ကွက်ထဲ လမ်းခင်းထားတဲ့ အုပ်ခဲကျိုးလေး တစ်လုံးကိုကောက်ပြီး ပစ်ခဲဖူးတယ်။ အမှတ်တမဲ့

လုပ်ခဲ့တာ ဖြစ်ပေမယ့် လမ်းကိုဖျက်ဆီးရာ ရောက်နေတယ်။ ဒါကြောင့် သတိရရချင်းပဲ ရပ်ရွှေကိုရောက်အောင်ပြန်ပြီး ဖျက်ဆီးခဲ့မထဲ လမ်းကြီးကို ပြီးစီးသည်အထိ ပြန်လည်ပြပြင်တော်မူပါတယ်”။

လူမိုက် လူလိမ္မာခွဲခြားနည်း

ဒါကြောင့် အဂုတ္တိရပါ၌တော်၊ တိကန်ပါတ် အစွဲယသုတ်မှာ -

၁။မိမိအပြစ်ကို အပြစ်ဟု မမြင်ခြင်း။

၂။အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်သော်လည်း တရားနှင့်အညီမကုစားခြင်း။

၃။သူ့တစ်ပါးက အပြစ်ကို ဝန်ခံပြောကြားလျှင် တရားနှင့်အညီ လက်မခံခြင်း။

ဆိတဲ့အဂါသုံးပါးနဲ့ပြည့်စုံသူကို လူမိုက်ဟုသိရမယ်လို့ ဟောကြား

ပြီး -

၄။မိမိအပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်ခြင်း။

၅။အပြစ်ကို အပြစ်ဟု မြင်ပြီး တရားနှင့်အညီ ကုစားခြင်း။

၆။သူ့တစ်ပါးကအပြစ်ကိုဝန်ခံပြောကြားလျှင် တရားနှင့်အညီ ကုစား ခြင်း။

ဆိတဲ့ အဂါသုံးပါးနဲ့ပြည့်စုံသူကို ပညာရှိသူတော်ကောင်းလို့ သိရ မယ်လို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့တာပေါ့။

“ဒီတရားတော်တွေဟာ လူတိုင်းအတွက် တန်ဖိုးရှိမှန်း ခုမှုသိရ တယ်ဘူရား။ ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းနဲ့ သုတေသနဆောင် ရဟန်းနှစ်ပါး အကြောင်းကို ဆက်ပါဉိုးဘူရား”

“ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းရဲ့တပည့်တွေဟာ သုတေသနဆောင်ရဟန်းရဲ့ တပည့်တွေကို တွေ့တဲ့ အခါသင့်တို့ဆရာသည် ရဟန်းဖြစ်ပြီးဝိနည်းကို နားမလည် ကုဋ္ဌထဲမှာ သန့်သက်ရောကို ချိန်ခဲ့တယ်လို့ပြောတော့ သုတေသန ဆောင်ရဟန်းရဲ့ တပည့်တွေက သူတို့ဆရာကို ပြန်ပြောတော့တာပေါ့။ ဒီအခါ သုတေသနဆောင်ရဟန်းက ဒီ ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းဟာ စိတ်ထား မမှန်ကောင်သူ သာဖြစ်တယ်။ အရင် ငါကိုယ်တိုင်မသိလို့ ဖြစ်တာပါလို့ ဝန်ခံစဉ်က

သူပဲမသီရင်အပြစ် မရှိဘူးလို့ ပြောခဲ့တယ"

"အခုတစ်ခါ အပြစ်ရှိတယလို့ ပြောပြန်ပြီ။ ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းဟာ ရဟန်းဖြစ်ပြီး မူသားပြောသူလို့ ပြန်ပြောလိုက်တယ။ အဲဒီစကား ဝိနည်း ဆောင်ရဟန်းဆီ ရောက်သွားတဲ့အပါ မခံမပုဂ္ဂန်ဖြစ်ပြီး ရဟန်းနှစ်စုံဟာ အကြီးအကျယ် ငြင်းခံခိုက်ရန်စကားများကြတယ"

"ရဟန်းတွေနှစ်စုံကွဲသွားတော့ သူတို့ကို ကိုးကွယ်တဲ့လူတွေလည်း နှစ်စုံကွဲသွားတယ။ လူတွေနှစ်စုံတော့ နတ်ပြော့ဘာတွေပါ နှစ်စုံကွဲသွား ပြန်တယ။ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်က ကျောင်းတော်ကို အရောက်ပြန်ကြလာပြီး ကော်တော်မျိုးစုံနဲ့ ညီညွတ်ရေးတရားကို ဟောကြားတော်မူပါတယ"

"အဲဒီတော့ ညီညွတ်သွားကြရောလားဘုရား"

"ဘယ်ညီညွတ်မှာလဲ။ တစ်ပါးမှ ဘုရားရဲ့စကားကို နားမထောင် ကြဘူး၊ ရဟန်းတစ်ပါးကဆို ထပ်တောင်ပြောလိုက်သေးတယ။ မြတ်စွာဘုရား ဆုံးမတော်မူးမနေပါနဲ့။ ကြောင့်ကြမဲ့ နေတော်မူပါ။ တပည့်တော်တို့ပြဿနာကို တံပည့်တော်တို့ဘာသာ ရှင်းပါမယတဲ့"။

ဘုရားစကားတော်တို့ နားမထောင်ခြင်းအကြောင်း

"ဟင်-ဘုရားသားတော်ရဟန်းတွေဖြစ်နေပြီး ဘုရားစကား တော်ကို ဘာဖြစ်လို့ နားမထောင်ကြတာလဲဘုရား"

"မှန်ကြောင့်ပေါ့။ ဆွမ်း၊ သက်နှုံး၊ ကျောင်း၊ ဆေး ပစ္စည်းလေးပါး ကလည်းပေါ့၊ ကိုးကွယ်တဲ့ဒကာ ဒကာမတွေကလည်းများတော့ မာန တက် နေကြတာပေါ့။ တကယ်တော့ ပစ္စည်းလေးပါးနဲ့ ဒကာဒကာမတွေ ပေါ့များ နေတာဟာ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဘုန်းကံကြောင့်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကောသမြိုက ရဟန်း တွေကတော့ သူတို့ဘုန်းကံ ကြောင့်လို့ ထင်နေကြတယ။ ဒါကြောင့်လည်း ဘုရားစကားကို နားမထောင်ကြတာပေါ့"

"ဘုန်းကံကြီးမားနေတဲ့ ရဟန်းတွေဟာ အဲဒီအချက်ကို အထူး သတိထားသင့်တယ။ ရဟန်းတွေ ပစ္စည်းလေးပါးပေါ့များနေတာ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဘုန်းရိပ် ကံရိပ်ကို ခိုလှုနေရလိုပါ။ မိမိဘုန်းကံလား၊ ဘုရားဘုန်းကံလား

သီချင်ရင် လူထွက်ကြည့်လိုက်ပေါ့၊ ရဟန်းဘဝကလို တစ်ယောက်မှ
လာလျှော့မှာ မဟုတ်တော့ပါဘူး၊ ဝိပဿနာတရားတွေနဲ့ နာမည်ကြီးနေတဲ့
ဓမ္မကထိက ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို တွေ့ဖူးတယ်။ ဒကာ,ဒကာမတွေက
ကြည်ညိုလွန်းလို လျှော့ခါန်းလိုက်ကြတာ ပစ္စည်းလေးပါးအပြင် ကိုယ်ပိုင်ကား
တွေပါ ပါလာတယ်”

“နောက်တော့ ဘုရားဘုန်းကို ကိုယ်ဘုန်းထင်ပြီး လူထွက်သွားတယ်။
လူလည်း ထွက်သွားရော ဘယ်ဒကာ ဒကာမှု လာမလျှော့တော့တဲ့အပြင်
လျှော့ပြီးသား ကားကိုတောင် ပြန်လာတောင်းလို ဘုန်းကြီးလူထွက်က ပြန်မ
ပေးချင်တော့ တြေားဘုန်းကြီးတော်း တစ်ကျောင်းကို လျှော့သွားတယ်လို
လိမ်ပြောလိုက်သတဲ့။ လူထွက်ကြည့်လိုက်မှ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဘုန်းကံဆိုတာကို
သေချာသိသွားတာပေါ့”

“ဘုရားတည်တဲ့ဘိုးတော်အချို့၊ ရဟန်းအချို့ဟာလည်း ဘုရားပုထိုး
စေတိတွေ များများတည်နိုင်လာတဲ့အခါ မာနကြီးလာကြတယ်။ ဘုရားရှင်ရဲ့
ဘုန်းကံကို သူတို့ဘုန်းကံလို ထင်လာကြတယ်။ တကယ်တော့ ဘုရားရှင်ရဲ့
ဘုန်းကံကြောင့် ဘုရားရှင်ပွား၊ စေတိပုထိုးတွေဟာ ဘယ်နေရာမှာ တည်
တည် လွယ်လွယ်ကူကူ ပြီးတာပါ”

“အကယ်၍ ဘုရားပုထိုးစေတိရှင်ပွား တည်သူတွေဟာ မိမိဘုန်းကံ
ကြောင့်လိုထင်ရင် မိမိပုတ္တရှင်တုကြီးတစ်ခုကို လုပ်ကြည့်ပါလား။ ဒကာ
ဒကာမတွေက တစ်ပြားတစ်ချင်တောင် လာလျှော့မှုမဟုတ်ပါဘူး။ ပဲခူးနယ်
ဘက်မှာ ဘိုးတော်တစ်ယောက်ကိုတွေဖူးတယ်။ စေတိတွေတော့ တည်ပါရဲ့
စေတိထဲမှာ သူမေတ်ပုံတွေ၊ သူရှုပ်တုတွေကို အမိကနေရာ အမြင့်မှာယား
တာကို တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဒါဟာ မာနရဲ့ သက်တတွေပဲ”

“တစ်ခါကလည်း စေတိဘုရားတည်တဲ့ တော့ထွက်ဘုန်းကြီး တစ်ပါး
ဟာ ဘုရားရှင်ပွားမျက်နှာမှာ သူမျက်နှာပုံစံကိုထည့်ထားသတဲ့။ မာနဟာ
ဘယ်လောက် ကြောက်စရာကော်းသလဲလို့။ မကြောပါဘူး။ ဥပဇ္ဇာကတ်
တစ်ခုနဲ့ ပျုံတော်မူသွားတယ်။ မာနဟာရဟနာကျမှ အမြစ်ပြတ် ပယ်တာမို့

အင်မတန် နယ်ကျယ်ပြီး သိမ်မွေ့တယ်။ အထူး သတိထားရတယ်”

“ဘယ်လောက်သိမ်မွေ့သလဲဆိုရင် ကိုလေသာတွေကို ပယ်သတ်ပေးတဲ့ မမွန့်ပတ်သက်ပြီးတော့တောင မာနဟာဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်။ ထူးခြားတရားအသိလေး တစ်ခုကို သိလိုက်ရရင် ဒီထူးခြားတဲ့ အသိလေး ကို ငါသာသိတာ တခြားသူတွေမသိသေးဘူးလို့ တွေးလိုက်တာနဲ့ မာနက ကိုယ့်ရှုတ်ပေါ်မှာ ကိုယ်မသိခင် ခွဲ့ဗြီးပြီးသားဖြစ်နေပြီ။ အဲသလောက် သိမ်မွေ့တယ်”

“ရဟန်းတွေကို ဘယ်လို့မဆုံးမလို့မရတဲ့အဆုံး ဘုရားရှင်ဟာ ပလလဲတောထဲကို တစ်ပါးတည်းကြသွားတော်မူတယ်။ ပလလဲတော့ မရောက်ခင် ဝါးတော်ကြီး တစ်ခုထဲကို အရင်ရောက်သွားတယ်။ ဒီဝါးတော်ကြီးထဲမှာ အရှင်အန္တရွှေ၊ အရှင်နန္ဒိယ၊ အရှင်ကိမ်းလမထောင်သုံးပါးတို့ဟာ ညီညာတ် ချစ်ခင်စွာ နေထိုင်ပြီး တရားနဲ့နေတာကိုတွေ့ရတော့ ဘယ်လို့ အပြုအမူမျှိုး ဘယ်လို့စိတ်ထားမျိုးနဲ့ နေကြလို့ စည်းလုံးညီညာတ်ကြတာလဲလို့ မေးတော်သူ ခဲ့တယ်”

“မထောင်သုံးပါးပြေဆိုတဲ့ ညီညာတ်စည်းရုံးစွာ နေထိုင်နည်းဟာ လူအားလုံးနဲ့ဆိုင်ပါတယ်။ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးနဲ့ဆိုင်ပါတယ်။ ယုတေသနအ ဆုံးမိသာစု အားလုံးအတွက်ပါ ဆိုင်ပါတယ်။ ဓမ္မအမေးနဲ့ မထောင်သုံးပါးနဲ့ အဖြေကိုမြင်းမူ မောင်နိုင်မူးက မဟာဗုဒ္ဓဝင် တတိယတွဲနဲ့ စတုတွေ့တွဲကိုမှုံးပြီး အခုလို ထိထိမိမိ ကဗျာဖွဲ့သိထားတယ်”။

အျမ်းခြင်းဖြင့်သာ ရှုမြင်ပါ

* အခါတစ်ပါး၊ မြတ်ဘုရားသည်

သုံးပါးသံသာ၊ ညီညာတ်စွာဖြင့်

သာယာချမ်းမြော၊ တော့မြို့မွေ့သည်

အရှေ့ဝါးတော့၊ ပြည်ကောသို့

အနီးဆီသို့

အေဒ္ဓရင်(ရွှေပြည်သာ)

၃၄

ကြချိတ်မူခဲ့သည်တကား။

- * အို ...ချုစ်သားတို့...ဘယ်သို့စိတ်ထား
ကျင့်ကြပွားလျက်၊ သုံးပါးညီထွေ
နေထိုင်ပေဟု
မိန့်ခြေဗျာ၊ မေးသမျကို
ပြေကြသည့်မှာ ၍၍သိတ်တကား။
- * အရှင်ဘုရား...ဘုရားတပည့်တ်
သုံးဖော်သံမာ၊ နေပါသည်ကား
တစ်ပါးကိုလျှင်၊ တစ်ပါးမြင်သော်
ချစ်ခင်သောအကြည့်၊ ထိမျက်စိဖြင့်
ကြည့်ကြပါသည် အရှင်ဘုရား။
- * ထိပြင်နှိုင်းချို့ပြုဖွယ့်ရှုသော်
မိမိကိုစွာ၊ သူ့ကိုစွာ
ကိစ္စပိုင်းခြား၊ ငြင်းမပွားဘဲ
သုံးပါးညီစွာ၊ ပြေကြပါသည်
ပမာန္တနှင့်ရေပါဘုရား။
- * ထိပြင်စိတ်တွင်း၊ နှုလုံးသွင်း၏
သိတင်းသုံးဖော်၊ ဂါတို့သော်ကား
သင့်လျှော့တူကွာ၊ နေပေရသည်
အရတ်တွာ၊ မိတ်ရင်းချာဟု
ကာယကံမေတ္တာ၊ ဝစ်ကံမေတ္တာ
မနောကံမေတ္တာ၊ ထာဝရတည်ဆောက်
ကြံသက်ရောက်သည်
မျက်မောက်မျက်ကွွယ်ပါဘုရား။

- * ထိုနောက်တွင်ကား၊ ဤသုံးပါးတွင်
တစ်ပါးချင်းကာ ကိုယ့်ဆန္ဒ်
လုံးဝမလိုက်၊ နှစ်ပါးကြိုက်ကို
လိုက်လျော့ကြည်သာ၊ ဖြည့်စွမ်းပါ၏
ကိုယ်သာကဲ့ပြား၊ စိတ်မခြားဘဲ
သုံးပါးအလို့၊ မမောက်မို့သည်
သုံးကိုယ်တစ်စိတ်ပါအရှင်ဘုရား။
- * သို့-အရှင်အနုရွှေ့မထော်
အရှင်နှစ်ယောက်တွင် အရှင်ကိုမိုလ်မထော်
မထော်သုံးပါး၊ မြတ်ဘုရားကို
ပန်ကြားလျော့က်တင်၊ စကားစဉ်၌
နားဝင်ချိုလှစ်၊ အမြင်သစ်ခဲ့
ချစ်ခြင်းအပြည့်၊ ထိုမျက်စီဖြင့်
ရှုကြည့်လေက၊ မြင်တိုင်းလှလိမ့်
လောဘ၊ ဒေါသ၊ အာယာတနှင့်
မာနမျက်စီ၊ ရှိတုံးဘိုက
ကြည့်တိုင်းမလူ၊ ဖြစ်တတ်စွာတည့်
လောကကိုလျှင်၊ လှစေချင်က
ငြိုင်မာနတင်း၊ ငြို့စွှေကင်းလျက်
ချစ်ခြင်းဖြင့်သာ၊ ရှုမြင်ပါဟု
ကဗျာဘတစ်ပုံးရင်မှထုတ်၍
ကျွန်ုပ်လက်ဆောင်ပေးချင်၏။

(မြင်းမူးမောင်နိုင်း)

အဖွဲ့အစည်းဆိုတာ ဦးရေအများကြီးမှ မဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ဦးက
ကျော်လွှာနှစ်ဦးပြစ်လာပြီဆိုရင် ဒါအဖွဲ့အစည်းပါပဲ။ ဒီအဖွဲ့အစည်း စဉ်းလုံး
ညီညွတ်စွာ ရှိစေချင်တယ်ဆိုရင်တော့ အရှင်အနုရွှေ့ကိုသုံးပါးရဲ့ ငော

ထိုင်နည်းကို ကျင့်သုံးသင့်ပြီပဲ”

“ကမျာထက လိုရင်းအချက်တွေကို ထုတ်ပြပါဉိုးဘုရား”။

အဖွဲ့တစ်ခု စည်းလုံးညီညွတ်ဖို့ လို အပ်သောအဂါများ

အဖွဲ့အစည်း ညီညွတ်ဖို့အတွက် ပထမဆုံးလို အပ်ချက်က တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်မြင်ရင် ချစ်ခင်တဲ့မေတ္တာမျက်စိနှင့်ကြည့်ဖို့ပါပဲ။ ရန်လိုတဲ့မျက်စိ၊ အထင်သေးတဲ့ မျက်စိနဲ့ ချိုကြည့်၊ မကြည့်ဖို့ အင်မတန်ရေးကြိုးပါတယ်။ ဒုတိယအချက်ကတော့ လုပ်စရာကိုင်စရာရှိရင် သူအလုပ်၊ ငါအလုပ်လို့ ခွဲခြားမနေဘဲဉိုးတဲ့သူက လုပ်ထားဖို့လိုပါတယ်”

“တတိယအချက်က ကံသုံးပါးလုံးမှာ မေတ္တာတရားထုံးမွမ်းထားပြီး ငါတို့တစ်တွေ အတူနေထိုင်ခွင့်ရတာ အရတော်ပေစွဲဆိုပြီး ဝမ်းသာတတ်ဖို့ လိုပါတယ်”

“ကံသုံးပါးလုံးမှာ မေတ္တာတရားထုံးမွမ်းထားရမယ်ဆိုတာကို အကျယ်ရှင်းပါဉိုးဘုရား”

“မနောက်လိုပေါ်တဲ့ စိတ်ထဲမှာလည်း မေတ္တာဓာတ်တွေ အမြဲတန်းပွားနေရမယ်၊ အဲစိစိတ်ထဲကမေတ္တာတရားဟာ ကာယက်ပေါ်တဲ့ ကိုယ်ထဲကိုရော၊ ဝစ်ကံပေါ်တဲ့ နှဲတ်ထဲကိုရော ရောက်သွားရမယ်၊ ကိုယ်မှာ မေတ္တာဓာတ် ရောက်တယ်ဆိုတာ အချင်းချင်းရဲ့ကိစ္စတွေကို ဘာမှမြော်လင့်ချက်မထားဘဲ ဝင်ရောက်ကူညီ လုပ်ကိုင်ပေါ်တာကို ပြောတာပါ”

“နှဲတ်မှာ မေတ္တာဓာတ်ရောက်တယ်ဆိုတာ စကားပြောတိုင်း တစ်ဖက်သား စိတ်ချမ်းသာမယ့် စကားလုံးမျိုးကိုသာ ရွှေးချယ်ပြောတာကို ဆိုလိုပါတယ်၊ စတုတ္ထမြောက် အချက်ကတော့ အဖွဲ့အစည်း ညီညွတ်စေချင်ရင် မိမိဆန္ဒကို ဘယ်တော့မှရွှေးတန်းမတင်ရဘူး၊ ကျွန်တဲ့လူတွေ ရဲ့ ဆန္ဒကိုပဲရွှေးတန်းတင်ရမယ်။ များသောအားပြင် အဖွဲ့အစည်းတွေ ပြီ့ကွဲပျက်စီးကြတာဟာ အများဆန္ဒထက် မိမိဆန္ဒကိုသာ အတ္ထဆန့်စွာနဲ့ ရွှေးတန်းတင်ကြလိုပါပဲ”

“သိပ်ကိုတန်ဖိုးရှိတဲ့အကြောင်းအရာတွေပါပဲဘုရား”

“နောက်ဆုံးအပိုင်က အကြောင်းအရာနှစ်ခုက ပိုတောင်တန်ဖိုးရှိသေးတယ”

လောဘ၊ ဒေါသ၊ အာဟာတနှင့်
မာနမျက်စီ၊ ရှိတုဘိက၊
ကြည့်တိုင်းမလှ၊ ဖြစ်တတ်စွဲတည့် –တဲ့။
အမိပါယ်က လောဘ၊ ဒေါသစိတ်တွေနဲ့ မကောင်းကွဲကိုသာရှာ
ကြည့်နေမယ်ဆိုရင် လောကကြီးဟာ အမြဲတန်း အရပ်ဆုံးအကျည်းတန်
နေမှာပဲ တဲ့။ ကဲ–ကြည့်စမ်း၊ အမိုး အကောင်းမြင်ဝါဒမရှိတဲ့အတွက်
အမြဲတန်း မိမိလည်း စိတ်ဆင်းရဲရာ သူတစ်ပါးလည်းစိတ်ဆင်းရဲရှိရဲ့ ဘယ်
ကောင်းမလဲ”

“ဒါဆိုရင် ဘယ်လိုကြည့်ရမလဲဘုရား”

“အောက်ဆုံးအပိုင်မှာ ပါတယလေ –
လောကကိုလျှင်၊ လျှစေချင်က
ပြုပြင်မာန်တင်း၊ ပြုရှုကင်းလျက်၊
ချစ်ခြင်းဖြင့်သာ၊ ရှုမြင်ပါ” –တဲ့။

“အမိပါယ်က လောဘ၊ ဒေါသတွေ၊ ကူယာ၊ မစွဲရိုယတွေကင်းစင်
စေပြီး ချစ်ခင်တဲ့ မေတ္တာဓိတ်နဲ့သာကြည့်မယ်ဆိုရင် လောကကြီးဟာ
အမြဲတန်းလှနေမှာပါတဲ့။ အကောင်းမြင်ဝါဒနဲ့ပတ်သက်ပြီးတော့ ရွှေးတန်း
က ထယ်တန်း မြန်မာစကားပြေလက်ရွှေးစင်ထဲမှာ ဖတ်ရတဲ့ မတ္တရာ
ဆရာတော်အကြောင်းကို ပြောပြုမယ”။

အကောင်းမြင်ဝါဒရှိသော မတ္တရာဆရာတော်

“တကယ်တော့ မတ္တရာဆရာတော်ကြီးဟာ တောရာ့ကသာမန်
ဘုန်းကြီး တစ်ပါးပါ။ ဒါပေမယ့် ဆရာတော်ကြီးရဲ့ သည်းခံတဲ့ ‘အမာဂုဏ်’
ကြောင့် မန္တလေးမြို့က မင်းတန်းမင်းကြီးက အဝေးကနေ မတွေ့ရသေးပဲ
ကြည့်ညိုနေတယ်။ အကောင်းမြင်ဝါဒနဲ့ သည်းခံတယ်ဆိုတာ တကယ်
ဟုတ်၊ မဟုတ်သိရအောင် ကပိုယ်ကောတွေကို လျှို့ဝှက်လွှဲပြီး လက်တွေ့စုံ

ဖော်ရှင်(ကျော်သာ)

၀၃

စမ်းစေတယ"

"ကပိုယတ္ထက ဆွမ်းတွေကို မာတောင်နေအောင် ချက်ကပ်ပြီး ဘုန်းပေးရတာ အဆင်ပြောရဲ့လားဘုရားလို့ မေးတဲ့အခါ ဆရာတော်က အဆင်ပြောပါတယ်။ မာမာလေးဆိုတော့ သေချာဝါးရလို့ အရသာတောင် ပိုပေါ်သေးတယ်တဲ့။ နောက်တစ်ခါ ဆွမ်းကိုပျော်စီပြီး ကော်ရည်လို့ ဖြစ်သွားအောင် ချက်ပြီး ကပ်ကြပြန်တယ်။ အဆင်ပြောရဲ့လားဘုရားလို့ မေးလိုက်တော့ အဆင်ပြောတယ် ပျော်နေတော့ အဝါးရသက်သာတာပေါ့တဲ့"

"နောက်တစ်ခါဟင်းတွေကို ဆားမထည့်ဘဲ ပေါ်ရှုတ်နေအောင် ချက်ကပ်ကြပြန်တယ်၊ အဆင်ပြောရဲ့လားဘုရားလို့မေးတော့ အဆင်ပြောပါတယ်။ ဆားပေါ့တော့ သွေးတိုးရောဂါ ကင်းတာပေါ့တဲ့။ နောက်တစ်ခါ ဆားတွေ ငန်နေအောင် ပံ့ပြီး ကပ်ပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါလည်း အဆင်ပြောရဲ့လားဘုရားလို့ မေးလိုက်တဲ့အခါ ပြောပါတယ်။ ဆားငန်တော့ သွေးသန်ပြီး သွေးကြော်တယ်-တဲ့"

"ခြော်-တော်တော်ကို သည်းခံနိုင်တာပါလား ဆရာတော်"

"တကယ့်သူတော်ကောင်းမှန်သမျှဟာ မကောင်းတဲ့လောကဓနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ ဒေါသမဖြစ်အောင် သည်းခံနိုင်သလို့ ကောင်းတဲ့လောကဓနဲ့ တွေ့တဲ့အခါလည်း လောဘမဖြစ်အောင် သည်းခံနိုင်ကြပါတယ်။ တစ်ချို့က သည်းခံတဲ့သူကို လူကြောက်လူပျော်လို့ ဝေဖန်တာဟာ အင်မတန်မှားတယ်။ တကယ်တန်းကျတော့ အကောင်းအဆိုး လောကဓိတွေအပေါ် ခုံ့ လောဘ ဒေါသ မဖြစ်အောင် သည်းခံနိုင်ဖို့ဆိုတာ မလွှာယ်ပါဘူး။ ပညာလည်းရှို့ သူတော်ကောင်းလည်း ဖြစ်မှသာ သည်းခံနိုင်တာပါ"

"ဘုရားအလောင်းတော်များ ဖြည့်ဆည်းရတဲ့ ပါရမိဆယ်ပါးထဲမှာ ခန္ဓိပါရမိပါနေတာကို ထောက်သောအားဖြင့် သည်းခံတယ်ဆိုတာ အထက် တန်းကျတဲ့ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေရဲ့ ကျင့်စဉ်ဆိုတာထင်ရှားပါတယ်"

"ဆရာတော်ကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကြားထဲမှာ ပြောတတ်ကြတဲ့စကား

တစ်ခုနှင့်တယ်။ ဟိုဆရာတော်ကတော့ တရားမရှိဘူး။ ဒီဆရာတော်ကတော့ တရားရှိတယ်ဆိုတာ ဘာကိုကြည့်ပြီးပြောကြတာလဲဘူး၊ စာတတ် တာကို ကြည့်ပြီးပြောတာလား ဒါမှုမဟုတ် တရားဟောကောင်းတာကို ကြည့်ပြီး ပြောတာလား။ ဒါမှုမဟုတ် ဘုရားစေတီ ကျောင်းကန်တိုက်တာတွေ ပေါ်များတာကို ပြောတာလားဘူး”။

တရားရှိဘူးနှင့် မရှိဘူးနည်း

“တစ်ခုမှုမဟုတ်ဘူးအမိုး။ အမိုးမေးတဲ့ မေးခွန်းနဲ့တော်တော်လေး ဆင်တွေတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုကို ပုဂ္ဂိုးတစ်ယောက်က ဗုဒ္ဓကို မေးခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒါလေးကို အမိုးနားထောင်ကြည့် -

“အရှင်ရေးတမသည် တရားကို မျက်မောက်ထင်ထင် ကိုယ်တိုင် တွေ့မြင်နိုင်၏။ ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်၏ဟု ပြောဆိုကြပါသည်။ အဘယ် မျှဖြင့် တရားကို မျက်မောက်ထင်ထင် ကိုယ်တိုင်သိမြင်နိုင်ပါသနည်းတဲ့ ဘုရားရှင် ပြန်ဖြေလိုက်တာက-

“ပုဂ္ဂိုး၊ တပ်မက်သောစိတ်ရှိဘူးသည် ရာဂြိုင် လွမ်းမိုးပီစီးအပ် သည်ဖြစ်၍ မိမိဆင်းရဲရန်လည်း စွဲဆော်အားထုတ်၏။ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲရန်လည်း စွဲဆော်အားထုတ်၏။ မိမိ သူတစ်ပါးနှစ်ဦးလုံး ဆင်းရဲ ရန်လည်း စွဲဆော်အားထုတ်၏။ ကိုယ်ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်း ခံစား၏။ ရာဂါကို ပယ်အပ်ပြီးသည်ရှိသော် မိမိဆင်းရဲရန်လည်း စွဲဆော်အား ထုတ်ခြင်းမပြု။ သူတစ်ပါး ဆင်းရဲစေရန်လည်း စွဲဆော်အားထုတ်ခြင်းမပြု။ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ ပုဂ္ဂိုး၊ အမျက်ထွေက်သောစိတ် ရှိဘူးသည် ဒေါသဖြင့် လွမ်းမိုးပီစီးသည်ဖြစ်၍ မိမိ ဆင်းရဲရန်လည်း စွဲဆော်အားထုတ်၏။ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏။

ဒေါသကို ပယ်အပ်သည်ရှိသော် မိမိဆင်းရဲရန်လည်း စွဲဆော်အားထုတ်ခြင်းမပြု။ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်း မခံစားရ။ ပုဂ္ဂိုး၊ တွေ့ဝေသော စိတ်ရှိဘူးသည် မောဟဖြင့်လွမ်းမိုးပီစီးအပ်သည်ဖြစ်၍ မိမိဆင်းရဲရန်လည်း စွဲဆော်အားထုတ်၏။ ကိုယ်စိတ်ဆင်းရဲခြင်းကိုလည်း

ခံစားရ၏။ မောဟကို ပထ်အပ်သည့်ရှိသော် မိမိဆင်းခဲ့ခြင်းငှာလည်း စွဲဆော် အားထုတ် ခြင်းမပြု။ ကိုယ်စိတ်ဆင်းခဲ့ခြင်းကိုလည်း မခံစားရ၊ ပုဂ္ဂိုး၊ ဤသို့လျှင် တရားကို မျက်မောက်ထင်ထင် ကိုယ်တိုင် သိမြင် နိုင်ပေ၏-လို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။”

(အင်္ဂါဌာနပိဋကတ်၊ တရာ့ပြုဘဏနသုတေ)

“ဒါဆိုရင် အမိုးနားလည်လောက်ပါပြီ။ တရားရှိတယ်ဆိုတာ လောဘ ဖြစ်စရာ အာရုံမှာ လောဘမဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်နိုင်တာဖြစ်ပြီး၊ ဒေါသဖြစ် စရာအာရုံမှာ ဒေါသမဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်နိုင်တာကိုမှ တရားရှိတယ်လို့ ခေါ်နိုင်တာပါ။ အခု မတ္တရာဆရာတော်ကြီးဟာ တရားရှိ လိုသာ ဒေါသဖြစ်စရာအာရုံမှာ ဒေါသမဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင် နိုင်တာပါ”

“ဆရာတော်ကြီး တရားရှိမှန်းကို သိသွားတော့ မင်းတုန်းမင်းကြီးက မန္တလေးကို ပင့်ရောလားဘုရား”

“ပင့်တာပေါ့၊ ဘုရင်ကိုယ်တိုင်စီးတဲ့ သဘောကြီးနဲ့လာပင့်ကြတယ်၊ သူတော်စင်ဖြစ်တဲ့ ဆရာတော်ကြီးအနေနဲ့ ဘယ်အရိုမှာနေနေ အတူတူပါပဲ တော့မှုမြို့၊ မှုလို့ ခဲ့ခြားမှုမရှိဘူး၊ ဆရာတော်ကြီးကို နှစ်ရှည်လများ ကိုးကွယ် လာကြတဲ့ ရွှေသူရွှေသားတွေကတော့ ငိုယ်ကျေနဲ့ကြတာပေါ့၊ ဒကာ၊ ဒကာမ တွေ ငိုယ်ကျေနဲ့တော့ ဆရာတော်ကြီးလည်း ဘယ်စိတ်ကောင်းမလဲ၊ ဘုရင် ကပင့်လိုသာ ကြွေရရှာတာပါ၊ ဒါပေမယ့် သူတော်ကောင်းဆိုတော့ ဖြောနည်း ကရပြီးသားပဲ၊ ‘မှန်လေးမြို့၊ ပေါ်က ငါတရားကို မနာဖူးသေး တဲ့လူတွေ နာကြားရတာပေါ့လေ’ လို့ ပြောပြီး ပင့်တဲ့အတိုင်း လိုက်ကြ ရှာတာပါပဲ”

ဆရာတော်ကြီးကို ပင့်လာတဲ့သဘောကြီး မန္တလေးဆိပ်ကမ်းကိုလည်း ကပ်ရော ဘုရင့်အမိန့်တော်တစ်ခု အသင့်စောင့်နေတယ်၊ အမိန့်တော်က မတ္တရာဆရာတော် ကြီးကို မင်းတုန်းမင်းကြီးက ကိုးကွယ်ခြင်း မပြုလိုတော့ သည့်အတွက် မတ္တရာသို့ အရောတ်ပြန်ပို့စေတဲ့၊ တရားမရှိသူသာဆိုရင် ဘယ်လောက်များဒေါသထွက်စရာ ကောင်းလိုက်သလဲလို့”

“တရားရှိတဲ့ဆရာတော်ကြီး တုန်ပြန်လိုက်တာက ဒါလည်း
ကောင်းပါတယ်။ ငိုယ့်ပြီး ရွာမှာကျွန်ခဲ့ကြတဲ့ ဒကာဒကာမတွေအတွက်
ဝိုးသာစရာပေါ့တဲ့။ သဘောပြန်ထွက်လို့ ရေလယ်ခေါင်လည်းရောက်ရော
အမိန့်တော်တစ်ခု ထပ်လာပြန်တယ်၊ မွန်လေးရွှေမြို့တော်သို့ပြန်လည်ကြရ
မည်တဲ့ ဒါလည်း ဆရာတော်က ဘာမှမပြောပါဘူး၊ အေးအေးဆေးဆေးပဲ
ပြန်လည် ကြတော်မူလာပါတယ်”

“မတ္တရာဆရာတော်ကြီးအတွက် ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ မှန်စိုးရွှေချေ
ကျောင်းမြင့်ကြီးတစ်ကျောင်းကို မင်းတုန်းမင်းကြီးက သေချာဆောက်လုပ်
ထားတယ်၊ ကျောင်းကြီးပေါ်ပုဂ္ဂိုးလို့ ထိုင်ကာစရိတေးတယ် အမိန့်တော်
တစ်ခုက ရောက်လာပြန်တယ်။ မတ္တရာဆရာတော်သည် ကျောင်းမြင့်
ကြီးပေါ်မနေရ၊ ကျောင်းစိုင်းထဲမှ အသေးဆုံး တဲ့ကျောင်းလေးမှာသာ
နေရမည်တဲ့။ ဒီတော့ ဆရာတော်က ဘာပြောတယ်မှတ် သလဲ။ ဒါလည်း
ကောင်းတာပဲ၊ အသက်ကြီးသူဆိုတော့ အတက်ရအဆင်းရ သက်သာ
တာပေါ့တဲ့”

“ဒါနဲ့တဲ့ကျောင်းပေါ်ကို ချက်ခြင်းပြန်ပြောင်းကြရတယ်။ တဲ့ကျောင်း
ပေါ် ရောက်တာနဲ့ နောက်ထပ်အမိန့်တော်တစ်ခု ထပ်ရောက်လာပြန်တယ်။
ကျောင်းကြီးပေါ်မှာပဲ ပြန်သိတင်းသုံးပါတဲ့။ ဒီတစ်ခါ ဆရာတော်ပြောတာက
ဒါလည်း ကောင်းတာပဲ။ တရားနာလာသူ့တွေ ပိုးလုံလေလုံနေကြရတာပေါ့
တဲ့၊ ဓမ္မဂုဏ်ကြောင့် မင်းအကိုးကွုယ်ခံရတဲ့ ဆရာတော်ကြီး ဖြစ်သွား
သော်လည်း မတ္တရာဆရာတော်ကတော့ ဘာမှပြောင်းလဲမသွားဘူး၊ အရင်
အတိုင်းပါပဲ”

“တစ်ရက်တော့ ဆရာတော်ကြီးကို ဝတ်ဖြည့်(နှိပ်)ပေးတဲ့ အခါ
ပေါင်ရင်းနား၊ ရောက်သွားရင် ‘တွေ့နကနဲ့တွေ့နကန’ ဖြစ်သွားလို့ သက်န်းကို
မသိမသာ လှန်ကြည့်တဲ့ အခါ ပိုးလောက်တွေကျနေတဲ့ အနာကြီးကို
တွေ့ကြရတယ်။ တပည့်တွေက ပိုးလောက်တွေ ဖယ်ရှားပြီး ဆေးကုသဖို့
လျှောက်ထားတဲ့ အခါ သူတို့မိသားစုတွေရယ်၊ သူတို့နေတဲ့ အိမ်ရယ်ကို

အဇ္ဈာရိ(နွှေ့ပြုသာ)

၈၃

မဖျက်ဆီးကြပါနဲ့လိုပြောပြီး တားမြစ်သတဲ့”

“နောက်တော့ အဲဒီအနာကြောင့်ပဲ ပျော်လွန်တော်မူရှာပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓက အဂုတ္ထိပါ၌တော်မူာ –

“တုသိလ်ဖြစ်ခြင်း၏ အနီးဆုံးအကြောင်းသည် ယောနီသာ မနသိကာရ (အကောင်းမြင်ဝါဒ) ရှိခြင်းဖြစ်၏။ အကုသိလ်ဖြစ် ခြင်း၏ အနီးဆုံးအကြောင်းသည် အယောနီသာမနသိကာရ (မကောင်းမြင် ဝါဒ)ရှိခြင်း ဖြစ်၏”။

လို့ ဟောကြားတော်မူခဲ့တာပေါ့၊ အဲဒီအဆုံးအမနဲ့တစ်ဆက်တည်း ဒီဒေသနလေးတစ်ခုကိုလည်း အမိုးမှတ်ထားသင့်တယ်”

“အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“မကောင်းကွက်တို့သာကြည့်မည်ဆိုသွင် ပေါင်းနိုင်ဝရာ ပုဂ္ဂိုလ် မရှိ ကောင်းကွက်တို့သာ ကြည့်မည်ဆိုသွင် မပေါင်းနိုင် ဝရာပုဂ္ဂိုလ်မရှိ”။

ဆိုတဲ့ ဒဿနလေးပါပဲ၊ ကဲမြင်းမူ မောင်နိုင်မိုးရဲ့ ကဗျာကိုရှင်း ပြနေတာနဲ့ ဘေးကိုအတော်ထွက်သွားတယ်။ လိုရင်းရောက်အောင် ဆက် သွား ကြေးစိုးရှိ။ မြတ်စွာဘုရားလည်း အရှင်အနုရွှေ့တို့သုံးပါးကို ချီးမှုမ်း စကား ပြောကြားပြီး ဆက်လက်ထွက်လာလိုက်တာ ပလလဲတော်ကို ရောက် သွားတယ်။ ပလလဲအမည်ရှိရှိတဲ့ ဆင်မင်းကြီးတစ်ကောင်တည်း ကျင်လည် ကျက်စားလို့ ပလလဲတော်လို့ခေါ် သတဲ့”

“မြတ်စွာဘုရားကြွလာတာနဲ့ ဆင်မင်းကြီးဟာ အနီးကပ် လူသားတစ် ယောက်ကဲ့သို့ မြတ်စွာဘုရားကို လိုလေသေးမရှိ ပြုစုစောင့်ရှောက်စာယ်။ ရေးရေအေးကအစ သစ်သီးဝလ်အဆုံးပေါ့။ ဆင်ကြီးကလည်း အရင်က ဆင်အပ်ကြီးတစ်အပ်မှာ ခေါင်းဆောင်ပေါ့။ နောက်လိုက်ဆင်တွေက သွားစကားနားမထောင်ဘဲ ထင်သလိုနေ ထင်သလိုစားကြလို့ စိတ်ပျက်ပြီး တစ်ကောင်တည်း လာနေတာပေါ့”

“ဆင်ကြီးအဖြစ်နဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ အဖြစ်ဟာ အတော်တိုက်ဆိုင်ပါလား ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ တော်တော်တိုက်ဆိုင်တယ်။ မြတ်စွာဘုရားလည်း

ဆင်ကြီးရဲ့ အပြုအစုစု ခံယူပြီး ပလလဲတောထဲမှာ တစ်ဝါဆိုတော်မူတယ်”

“ကောသမြိုကရဟန်းတွေက မာနတွေမကျသေးဘူးလားဘုရား”

“ကျတော့မှာပါ။ ဒီလိုနဲ့ ဝါကျေတ်တယ်ပဲဆိုကြပါတော့ ဝါတွင်းရော ဝါကျေတ်တဲ့ အထိပါ ဘုရားကိုလည်းမဖူးရာ၊ ဘုရားတရားတော်ကိုလည်း မနာရတော့ ကောသမြိုမြို့သူမြို့သားတွေဟာ စိတ်မကောင်းကြဘူး။ ဒါ ဘယ်သူ့ကြောင့်လဲလို့ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ ဘုရားဘုန်းကို ကိုယ့်ဘုန်းကံထင်ပြီး မာနကြီးကြတဲ့ ဝိနည်းဆောင်ရဟန်းတွေနဲ့ သုတေသန ဆောင်ရဟန်းတွေပဲဆိုတာကို တွေ့သွားကြတယ်”။

ဓိန်နားတပ်ရောင်ကြောင့် ပါးပြောင်သူများ

“ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ကြမဲ့မလာမချင်း ကိုယ်တော်တွေကို ပစ္စည်း လေးပါး မလူ။ကြနဲ့ဆိုပြီး ဒကာ,ဒကာမတွေက သပိတ်မောက်ကြတယ်။ ရဟန်းသံသာဆိုတာ ဒကာ၊ ဒကာမကိုမြို့ပြီး အသက်မွေးကြရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွဲပဲ ဒိတော့ ကောသမြိုက ပြင်ခုန်ခိုက် ရန်ဖြစ်ကြတဲ့ရဟန်းတွေအားလုံး ငတ်ပြတ်ပြီး ဆင်းရဲခွက္ဗ ရောက်ကြတယ်။ အဲဒီအချေတော့ ဓိန်နားကပ်ရောင်ကြောင့်ပါးပြောင်ရတဲ့ သူတို့ရဲ့ အဖြစ်မှန်ကို မြှင့်သွားကြတယ်”

“ဒါကြောင့် ဒကာတွေကိုပြန်ပြီး တောင်းပန်ကြတယ်။ ဒကာတို့ ဝါတို့ အမှားကို သိကြပါပြီ။ အချင်းချင်းပြန်လည် သင့်မြတ်အောင် နေကြပါတော့မယ်။ ဘုရားရှင်ကိုလည်း ပလလဲတော့ကနေ ကောသမြိုမြို့သူ့ ပြန်ရောက်အောင် ပင့်ပေးပါမယ်။ သင်တို့တတွေကလည်း အရင်အတိုင်း ပစ္စည်းလေးပါးကို ပြန်လည် လူ့ဒါန်းကြပါလို့ပြောမှ ဒကာ, ဒကာမတွေက လည်း ပြန်ပြီးလူ။ဒါန်းကြတယ်”

“ရဟန်းတွေလည်း ဘုရားရှင်ကိုပြန်ပင့်ဖို့ ပြောတတ်ဆိုတတ်ရှိတဲ့ အရှင်အာနန္ဒာကို အကူးအညီတောင်းပြီး ပလလဲတောထဲကို လာခဲ့ကြတယ်။ တော့အဝင်ဝ ရောက်တဲ့အခါ ကျော်တဲ့ရဟန်းတွေက စောင့်ကျော်ရှစ်ခဲ့ပြီး အရှင်အာနန္ဒာတစ်ပါးတည်း ဘုရားရှင်ရှိရာကို ကြွဲလာခဲ့တယ်။ ဘုရားရှင်

ထံကိုကြောတဲ့ အရှင်အာနန္ဒာကိုလည်း မြင်လိုက်ရော ပလလဲဆင်ကြီးဟာ သစ်ပင်ပေါက် တစ်ပင်ကို အမြစ်ကဆွဲနှုတ်ပြီး အရှင်အာနန္ဒာဆီကို ပြေား ထွက်သွားတယ်”

“ဒါအခါ ဘုရားရှင်က ရန်သူမဟုတ်ကြောင်း၊ တပည့်သာဝက တစ်ပါး ဖြစ်ကြောင်း လှမ်းပြောလိုက်မှ ဆင်ကြီးဟာ သစ်ပင်ပေါက်ကို ပစ်ချပြီး အရှင်အာနန္ဒာကို ကြိုဆိုခေါ်ဆောင်လာခဲ့တယ်။ အရှင်အာနန္ဒာဆီက အကြောင်းစုံသိပြီးတဲ့အခါ ဘုရားရှင်က ပြန်လိုက်ဖို့ မတ်တပ်ထလိုက်တာနဲ့ ပလလဲဆင်ကြီးက ဗုဒ္ဓရှေ့ကနေ သူကိုယ်ကြီးကို ကန့်လန်ဖြတ်ရပ်ပြီး ပိတ်ထားတယ်”

“**ခြော်!** သူကိုပစ်ထားခဲ့မှာကို စိုးရိမ်လို့ထင်တယ်ဘုရား”

“ဒါပေါ့အမိုးရဲ့၊ အဲဒီအခါမှာ ဗုဒ္ဓက ပလလဲဆင်ကြီးခဲ့ညီးကင်းကို ကိုင်ပြီး ‘သင်ဟာ အခုဘဝမှာတော့ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်နေလို့ မဂ်ဖို့လိုက် မရနိုင် သေးဘူး။ ဒါပေမယ့် ငါဘုရားကိုပြုစုတဲ့ကုသိုလ်၊ ကြည်ညိုတဲ့ ကုသိုလ် တို့ကြောင့် နောက်ဘဝမှာတော့ နှစ်ပြည်ကိုရောက်ရလိမ့်မယ်။ ငါမှာ ချေချာတ်စရာ ဝင်နယ်တွေ အများကြီးကျော် နေသေးလို့ နေခဲ့ပေါ်းတော့’ လို့ပြောလိုက်တဲ့အခါမှာတော့ ပလလဲဆင်ကြီးဟာ ဝမ်းနည်းလွှန်းလို့ ပါးစပ်ကလည်းအော် မျက်ရည်တွေလည်းကျပြီး လမ်းဖယ်ပေးရှာတယ်”

“ဘုရားရှင်ကြရာလမ်းတစ်လျောက်လို့ကို မမိတ်တဲ့မျက်လုံးနဲ့ လှမ်းကြည့်ရင်း ကျွန်းခဲ့တဲ့ ပလလဲဆင်ကြီးဟာ ဘုရားရှင်လည်း သူမျက်စွေ အောက်ကပျောက်သွားတာနဲ့ လဲကျပြီး သေပွဲဝင်ရှာတယ်၊ တိရစ္ဆာန် ဖြစ်သော်လည်း ဘုရားရှင်ကို ကြည်ညိုခဲ့ တဲ့ကုသိုလ်ကြောင့် နှစ်ပြည်ကို ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီပလလဲတော့က မျောက်တစ်ကောင်ကလည်း ပလလဲဆင်ကြီးကို အားကျပြီး ဘုရားရှင်ကို ပျားအုတ်အုလာပြီးတော့ လျှို့တယ်”

“ပျားအုတ်မှာ မသေသေးတဲ့ပျားကောင်လေးတွေပါနေတော့ ဗုဒ္ဓက မဘုဉ်းပေးဘဲ မျောက်ကို ပြန်ပေးလိုက်တယ်။ ဒါကိုရိပ်မိသွားတဲ့ မျောက်က

ပျေားကောင် လေးတွေကိုဖယ်ရှားပြီး ထပ်ကပ်လျှုံတဲ့အခါမှာတော့ ဗုဒ္ဓက ဘုရားပေးတော်မူပါတယ်။ ဒါကို မျောက်ကတအားဝမ်းသာသွားပြီး သစ်ပင် ပေါ်မှာ လူညွှန်ပတ် ခုန်ပေါက်ပြေးလွှားလိုက်တာ သစ်ကိုင်းစ ရင်ဝကိုစူးမိပြီး သေပွဲဝင်သွားရှာတယ်”

“ဒီမျောက်လည်း ဘုရားကိုကြည့်ညိုလျှုံပါန်းခဲ့တဲ့ကုသိုလ်ကြောင့် နတ်ပြည်ကိုပဲ ရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ခုပြောခဲ့တာတွေက ဗုဒ္ဓကိုကြည့်ညိုရင် လူမပြောနဲ့ တိရဇ္ဇာန်တွေတောင် နတ်ပြည်ကိုရောက်ခဲ့တဲ့သာဓကတွေပါပဲ။ ဆက်ပြောရုံးမှာက ရုပ်ပွားဆင်းတုကိုကြည့်ညိုလျှုံပါန်းတဲ့အတွက် ကောင်းကျိုးချမ်းသာခံစား ရပုံတွေ၊ အန္တရာယ်ကင်းဘေးရှင်းပုံတွေပါပဲ”

“မာတုစေတီ၊ ဓမ္မစေတီ၊ ပရီဘောဂစေတီ၊ ဉာဏ်သေတီရယ်လို့ စေတီလေး မျိုးကို ဦးစွာသိယားသင့်တယ်”

“အမိုးယုံကြည်လည်း ရှင်းပြပါးဘုရား”

“မာတုစေတီဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့မာတ်တော်များနဲ့ ဌာပနာပြီး ထူလုပ် ထားတဲ့စေတီတော် ရုပ်ပွားတော်များကိုခေါ်ပါတယ်။ ဓမ္မစေတီ ဆိုတာက မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ တရားတော်များကို ဌာပနာပြီး ထူလုပ်ထားတဲ့ စေတီတော် ရုပ်ပွားတော်များပါ။ ပရီဘောဂ စေတီဆိုတာ ဘုရားရှင်ရဲ့ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများကို ဌာပနာပြီး ထူလုပ်ထားတဲ့ စေတီတော် ရုပ်ပွားတော်များဖြစ်ပြီး၊ ဉာဏ်သေတီ ဆိုတာ ကတော့ ဆိုခဲ့တဲ့ ပစ္စည်းသုံးမျိုးမပါဘဲ ဘုရားရှင်ကိုရည်စူး မှန်းဆပြီး ထူလုပ်ထားတဲ့ ရုပ်ပွားဆင်းတုတွေပါပဲ”။

မီးနှင့် တူသောအရိယာ

“ဘုရား၊ ပစ္စကဗုဒ္ဓိအပါအဝင် အရိယာသူတော်စင်တွေဟာ မီးနဲ့တူတယ်။ မီးဟာ အသုံးပြုတတ်ရင် ကောင်းကျိုးများစွာပြုပြီး အသုံး မပြုတတ်ရင် တစ်စွဲရလဲး၊ တစ်မြို့လဲးပြုကျေအောင် လောင်ကျွမ်းတတ်သလို သူတော်ကောင်းများကိုလည်း ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်မယ်၊ ကြည့်ညိုမယ်ဆိုရင်

သျော်ရှင်(ဖျော်ပြုသာ)

၉၁

ကောင်းကျိုးအနှစ်ရနိုင်သလို၊ မရှိမသေပြုလုပ်မယ်၊ စောကားမောကားပြုလုပ်မယ်ဆိုရင်လည်း မကောင်းကျိုး အနှစ်ရနိုင်ပြန်ပါတယ်”

“မကောင်းကျိုးရတာရော၊ ကောင်းကျိုးရတာရော နှစ်မျိုးလုံးသိရင် ပိုကောင်းမယ်ဘူး”

“အမိုးကို နှစ်မျိုးလုံး ပြည့်ပြည့်စုစုပြောပြုမယ်။ မကောင်းကျိုးရတာတွေကနေ စပြောပြုမယ်။ ဦးပွဲ့ဗျာတိ အမရပူရမြို့မှာ ပုဂံမင်းတည်ခဲ့တဲ့ ပုထိုးတော်ကြီးဘုရားအိုတာ အခုထိုးတယ်။ စော်တော်ကြီးထဲ ဌာပနာသွင်းတဲ့ အခါ ရွှေသား အစ်နဲ့ထုလုပ်ထားတဲ့ ဘုရားရုပ်ပွားတွေ၊ ရဟနာရုပ်ပွားတွေ အများကြီးပါတယ်။ ဒါအပြင် ကုန်းဘောင်မင်းဆက် အစကနေ သူ့လက်ထက်တိုင် နိုင်ငံကို အုပ်စိုးခဲ့တဲ့ မင်း၊ မိဖုရားရုပ်တွေတွေကိုလည်း ရွှေအစ်နဲ့ ပကတိလွှာခန္ဓာ ကိုယ်အတိုင်း အတိအကျထုလုပ်ပြီး ဘုရားထဲမှာ ဌာပနာခဲ့တယ်”

“ဒုတိယကမ္မာစစ်အတွင်း ဘုရားကြီးကို ပြုစောင့်ရွှောက်မယ့် သူ့လည်း မရှိရော အမရပူရမြို့၊ ဘုန်းအိုးပုပ်ကွက်က ဘာသာခြားတွေဟာ သူတို့ရပ်ကွက်ကနေ ဘုရားကြီးအောက်ထဲထိရောက်အောင် ဥမင်လိုက် ခေါင်းတဲ့ပြီး ဌာပနာပစ္စည်းအားလုံးကို နိုးထုတ်ယူသွားကြတယ်။ သူတို့ရပ်ကွက်ဟာ အရင်တုန်းက ရေထဲမှာတည်ထားတဲ့ ရွှေတစ်ရွာပဲ။ တစ်ရွာလုံးသားတွေ၊ ငါးတွေသတ်ပြီး အသက်မွေးကြတယ်။ ဌာပနာတွေ ဖောက်ယူပြီး မကြေပါဘူး။ သူတို့တစ်စွာလုံး မီးလောင် ခံရတယ်။ လူတွေတည်းတော်တော်ပါသွားတယ်”

“ရေပေါ်မှာတည်ထားတာတောင် တစ်ထိမှုမကျန်အောင် မီးကလောင်ပစ်တယ်။ လူကြီးများကတော့ အကုသိုလ်ကြီးလွန်းအားကြီးလို့လောင်မီးကျတာ လို့လည်းပြောကြတယ်”။

မိန့်ပူးတော်ခီးမိရှု ဘေးခဏ်ထိသူများ

“ရွှေးကစိန်ဖူးတော်ကြီးဆိုတော့ တော်တော်တန်ဖိုးကြီးဟန်တူတယ်။ သူတို့မီးသားစုဟာ အဲခီခီန်ဖူးကြီးရောင်းချုပြီးတာနဲ့ ရပ်ကွက်ထဲမှာ

၉၂

အနှစ်ရှိသောအသုတေ

အချမ်းသာဆုံး ဖြစ်လာတယ်။ သားတွေဟာ ဆိုင်ကယ်ကိုယ်စီဖြစ်လာတယ်။ မကြာပါဘူး။ အကုသိုလ်အကျိုးပေးရှိနဲ့ရောက်တော့ သားတစ်ယောက်က ဆိုင်ကယ်ချင်း တိုက်ပြီး သေတယ်။ နောက်သားတစ်ယောက်ကတော့ ဓာတ်တိုင်ကိုဝင်တိုက်ပြီး သေတယ်”

“ဖင်ဖြစ်သူက ဦးနောက်သွေးကြောပြတ်ပြီး သေတယ်။ ကျွန်တဲ့ မယားနဲ့ သားတစ်ယောက်ကတော့ စိတ်ရောဂါဖြစ်ပြီး အစာရေစာမစားဘဲ ထုပြီး သေသားကြောတယ်”

“အကုသိုလ်ရဲ့ မကောင်းကျိုးကိုတော့ သူတို့မိသားစုရွှေ့လို့ မလွတ်ပါလား ဆရာတော်”

“အံမယ်၊ အံမိုးတောင် ကဲ၊ ကံ၏ အကျိုးတွေကို တော်တော် နားလည် နေပြီပဲ။ ဦးပွဲ့ောင်းအပင်ပန်းခံပြောရကျိုးနှင့်ပါတယ်။ အကုသိုလ် လုပ်တိုင်း ဘယ်ဘာသာဝင်မဆို ဘယ်လူမျိုးမဆို ဘေးလေးမျိုး ထိုက် တယ်အမိုးရဲ့၊ အဲဒီဘေးတွေက –

အတ္ထာနရိုက်ဘေး = မိမိကိုယ်ကို မကြည်ညိုတာ၊ စွဲပွဲကဲရဲ့တာပေါ့၊

ပရာနရိုက်ဘေး = သူတစ်ပါးက မကြည်ညိုတာ၊ စွဲပွဲကဲရဲ့တာ ပေါ့။

အတ္ထာဘေး = အပြစ်ပေးခံရတာ၊ ထောင်ကျတာမျိုးပေါ့၊

ခုရှိတိဘေး = သေပြီး အပါယ်လေးပါးကျရောက်ရတာပေါ့၊

ဒီလေးမျိုးထဲက ပရာနရိုက်ဘေးနဲ့ အတ္ထာဘေးကတော့ ဟန်ဆောင် ကော်းရင်၊ လာသုတိုးနိုင်ရင်လွှဲပါတယ်၊ အတ္ထာနရိုက်ဘေးနဲ့ ခုရှိတိဘေး ကတော့ ဟန်ဆောင်လို့လည်း မရပါဘူး၊ လာသုတိုးလို့လည်း မရပါဘူး၊ စိန့်ဖူးခိုးခဲ့တဲ့ မိသားစုဟာ ဟန်ဆောင်ကော်းလို့လည်း မရပါဘူး၊ လာသုတိုးလို့ ပရာနရိုက်ဘေးနဲ့ အတ္ထာဘေးကတော့ ထိုက်သလောက်လွှဲပါတယ်၊ ဒီပေမယ့် ပါကိုယာ ဘုရားပစ္စည်းကို ခိုးယူတဲ့သူမျိုးတွေ ပဲဆိုတဲ့ အတ္ထာနရိုက်ဘေးကြီးကိုတော့ လာသုတိုးပြီးရွှေ့လို့မရပါဘူး”

“မိမိကိုယ်မိမိဖြည့်ညိုတဲ့ အတ္ထာနဝဒေးကြီးဆိုက်လာပြီဆိုရင်
ဒီဘဝ မှာလည်း အမြတန်းစိတ်ဆင်းပြီး ခုက္ခမျိုးစုနဲ့ တွေ့ကြုံရပါတယ်။
သေပြီဆိုရင်လည်း အပါယ်လေးပါးကို သေချာပေါက်ကျေရပါတယ်”

“အတွေးအခေါ်လေးတစ်ခုရှိတယ်အမိုးငဲ့။ အဲဒါက သူတစ်ပါးကို
မကြည့်ညိုရင် ကုသိုလ်မရရှုဘဲ။ ကိုယ်ကိုယ်ကို မကြည့်ညိုရင် အပါယ်ကျေ
တတ်တယ်တဲ့။ လူဖြစ်စေ၊ ရဟန်းဖြစ်စေ မိမိကိုယ်မိမိ တကယ်ကြည့်ညို
မှသာလျှင် မဂ်ဖိုလ်တရားထူးကိုလည်း ရနိုင်တယ်။ ဘဝကူးလည်း ကောင်း
နိုင်တယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ သူတစ်ပါးကိုဟန်ဆောင်လိမ်းညာ၍ ရသော်
လည်း မိမိကိုယ်မိမိကျတော့ ဟန်ဆောင်လိမ်းညာလို့ မရလိုပါပဲ”

“နောက်တစ်ယောက်ကတော့ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးကြားဖူးနေတဲ့ ကြွောင်း
ဦးစောပါပဲ”

“ဦးစောကရော ဗုဒ္ဓရပ်ပွားတော်ကို မရှုမသေလုပ်ထားတာရှိသလား
ဘုရား”။

ဂြိုန်ဦးစောနှင့် သစ်ထန်ဘုရား

“ရှိတယ်လိုပဲပြောရှုမှာပေါ့။ တစ်ခါတော့ဦးစောဟာ ငြွှေ့သိကို ရောက်
သွားတော့ ကုန်းသောင်မင်းဆက်တွေ ကိုးကွယ်လာတဲ့ သစ်ထန် ဘုရား
တစ်ဆူကို အဆောင်အနေနဲ့ အသုံးချုပ်အောင် ယူလာခဲ့သတဲ့။ သေချာမှတ်
ထားနော်။ သူယူလာစဉ်ကတည်းက ကိုးကွယ်ပွဲလော့ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အဆောင်
ပစ္စည်းအဖြစ် အသုံးချဖို့ ယူလာတာ။ ဒီတော့ ဘုရားကျောင်းဆောင်နဲ့
ဘုရားခုံးနဲ့ဘယ်မှာထားတော့မလဲ”

“သွားလေရာပါအောင် ဖြစ်သလိုထည့်ပြီး ယူသွားမှာပေါ့။ အဲဒီ
အချိန်ကစပြီး ဂြိုန်ဦးစောမှာ ကြမှာဆိုးမျိုးစုင်တယ်။ သေနတ်နဲ့ ချောင်း
ပစ်ခံရလို့ မျက်စွဲတစ်ဖက်ပျက်ခဲ့တယ်။ အဲဒါကိုလည်း မိုလ်ချုပ်
အောင်ဆုံး ကလုပ်ကြံ ခိုင်းတာလို့ ဂြိုန်ဦးစောက အထင်မှားခဲ့တယ်။
အမှန်ကအခြားသူ တစ်ဦးကလုပ်ကြံခိုင်းတာပါ။ မိုလ်ချုပ်က လူနာ
သွားမေးတာတောင် အကောင်းမထင်ဘူးတဲ့။ အပြစ်ကို ပုံးကွယ်ချင်လို့

လာမေးတာလို့ ယူဆသတဲ့”

“အဲဒီသစ်ကန်ဘရားကို အဆောင်အဖြစ်အသုံးချတဲ့အချိန်ကဒြိုးမကောင်းကျိုးတွေကို ဆက်တိုက်ခံစားရင်း နောက်ဆုံးမိုလ်ချုပ်တိုကို လုပ်ကြံးမိုင်းမိခဲ့တဲ့အထိ မှားယွင်းပြီးသောက်အချုခဲ့ရတာပါ”

“ဦးစောလည်း ပုထုလုပ်ဆိုတော့ မကောင်းကွက်ရှိသလို ကောင်းကွက်လည်း တစ်ကွက်တစ်လေရှိုးမယ် ထင်ပါတယ်ဘရား”

“အင်း၊ အမိုးလည်း ယောနိသောမနသံကာရတွေ တော်တော် အား ကောင်းလာပြီပဲ။ ဟုတ်တယ်အမိုး၊ ဦးစောမှာလည်းကောင်းကွက်လေး တစ်ကွက် တော့ ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူအက်လိုပ်လက်ထက် သစ်တော်နှင့်းဖြစ်ခဲ့စဉ်က ဘုန်းတိုးကျောင်းတွေအတွက် သစ်ပါမစ်တွေ အတော်များများ အခမဲ့ချေပေးခဲ့ဖူးတယ်။ ပြီးတော့ ပထမပြန်စာအောင် သံလာတွေ ၅၀-ကျပ်ထိ တိုးပေးခဲ့တာလည်း ဦးစောပဲဖြစ်ပါတယ်”။

အီန္ဒိယစစ်သားနှင့် ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်

“တဗြားနိုင်ငံသားတွေမှာရော ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တွေကို မရိုမသေ လုပ်တဲ့ အတွက် ဘေးဖြစ်တာမျိုးရှိခဲ့သေးသလား ဘရား”

“ရှိတာပေါ့အမိုးခဲ့။ ဦးဇွေးလိုင်ပြုစုတဲ့ ဓမ္မဒ္ဒတစာအုပ်ထဲမှာ မြန်မာပြည်က မိုလ်ကြီးတစ်ယောက်အီန္ဒိယကို စစ်ပညာသွားသင်ရင်း အီန္ဒိယ မိုလ်မျိုး တစ်ယောက်အီမိုက်ကို အလည်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီမိုလ်မျိုးဟာ ရောဂါ တစ်ခု စွဲကပ်ပြီး အိပ်ယာထဲလဲနေတာ လအတော်တွေသွားပြီ။ ဘာရောဂါမှန်း မသိတဲ့ အတွက် ဘာဆေးနဲ့မှ ကုလို့မရဘူး။ မြန်မာမိုလ်ကြီးသွားတွေတဲ့ အချိန်ဟာ အခြေအနေက မကောင်းတော့ဘူး။ မျက်တွင်းကြီး ဟောက်နေပြီး အရှုံးပေါ် အရေတင်ပဲ ရှိတော့တယ်”

“ဒီရောဂါဘယ်အချိန်စဖြစ်တာလဲလို့မေးတဲ့အခါ လျေားရင်း မိန် ချွတ်တဲ့ နေရာက ကျောက်စင်းတုဗုဒ္ဓရုပ်ပွားလေးကို လက်ညွှေးထိုးပြရင်း အဲဒီအရှုပ်လေး ရောက်တဲ့အချိန်ကစပြီး ဖြစ်တာပါ။ သူအနေနဲ့ ရောဂါ အဖြစ်တဲ့နေ့ အဖြစ်သာ သိတာပါ။ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို မိန်ချွတ်နေရာမှာ

အဇ္ဈာန်(အျောက်သာ)

၆၅

မရှိမသေချထားလို့ဖြစ်တာလို့တော့ မသိရှာပါဘူး၊ ခါကြောင့်လည်း ရှုပ်ပွားတော်ကို တြေားမြှင့်မြတ်တဲ့ နေရာပြောင်းထားဖို့ သတိမရတာပေါ့”

“အဲဒီကျမှ မြန်မာဗိုလ်ကြီးက ဒီရှုပ်ပွားဟာ ဗုဒ္ဓရှုပ်ပွားတော်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒီလိုမရှိမသေထားလို့ ယခုလိုကုလိုမရတဲ့ရောက် ဖြစ်ရကြောင်းရှင်းပြတဲ့အခါ အိန္ဒိယဗိုလ်များဟာ သိပ်ကြောက်သွားတယ်။ ဒါဆုံးရင် ဆင်းတဲ့ တော်ကို မြန်မာပြည် ပင့်သွားဖို့ပြောလို့ မြန်မာဗိုလ်ကြီးက မြန်မာပြည် ကို ပြန်ပင့်ခဲ့ရတယ်”

“အိန္ဒိယဗိုလ်များက မြန်မာပြည်မှာ တာဝန်ပြီးဆုံးလိုပြန်တဲ့အခါ အမှတ်တရ အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓရှုပ်ပွားတော်ကော်ဆင်းတုကို ယူလာတာ ဖြစ်တဲ့အကြောင်း နောင်ကျမှုသိရတယ်။ စေတီရှုပ်ပွား၊ ဗုဒ္ဓသာသနိက ပစ္စည်းများနဲ့ ပတ်သက် ပြီး မှတ်သားစရာအတွေးအခေါ်တစ်ခုကို အခုလို ရေးသားခဲ့သေးတယ်”

“စေတီရှုပ်ပွား၊ ဗုဒ္ဓသာသနိကပစ္စည်းများနှင့်စပ်၍ လောက ဝါဟာရ အားဖြင့် ခိုက်သည်ဟုဆိုခြင်းမှာ အလွန်ထင်ရှားသော အချက်ကြီးဖြစ်၏။ သိုပါလျှင် လူတို့သည် မမှုစေတီထိုက်သော တရားစာအုပ်၊ တရားတို့ခွဲ များ၊ ပြက္ခနိုင်ပါပုံတော်များ၊ အရိယာသွားတော်ကောင်းကြီးများ၏ ပုံတော်များကို လေးစားရကောင်းမှန်း မသိရှာကြခဲ့။

ခိုက်သည်ဆိုရာ၌ အထူးမှတ်သားရန်မှာ ရှုပ်တုပုံတော်စသော သာသနိကပစ္စည်းများက ခိုက်သည် (ပါ) ခုကွဲရောက်စေသည်ကား မဟုတ်။ ရှုံးသေရ မည့် အရာ၌ မရှိသေသာ ‘ဗုဒ္ဓအဂါရဝါ၊ မဗ္ဗာအဂါရဝါ၊ သံစာ အဂါရဝါ’ မိမိတို့ အကုသိုလ်ကပင် မိမိတို့အား ခိုက်နေသည်ကို မစဉ်းစားမီ ကြခဲ့။ ယင်းအဂါရဝါတရားကို သာသနာကွယ်ပအောင် လုပ်သော အကျင့်ဆိုးကြီးကူးလည်း ဟောတော်မှုခဲ့၏။

(မွှေ့တုပု၂၀၃)

“ဒီရေးသားချက်ရဲ့ လိုရင်းအချုပ်ကတော့ ရှုပ်ပွားစေတီက ခိုက်တာ မဟုတ်။ ရှုပ်ပွားစေတီကို မရှိသေတဲ့အဂါရဝါစိုးထားက ခိုက်တာဆိုတာ ကို

ပြောချင်တာပါပဲ။ ရုပ်ပွားတော်ကို မြန်မာပြည်ပြန်ပိုလိုက်မှပဲ အီနိုယက ဗိုလ်မျှူးဟာပြန်ပြီး ကျွန်းမာရေးကောင်းသွားတယ်။ နောက် တစ်ခုကလည်း အီနိုယကိုင်းမှာဖြစ်ခဲ့တာပဲ။ ဒါလည်း လွှာနပြည်တော် ပြန်ဘုရားအကြောင်းကြားဖူးသူတိုင်း သိကြပါတယ်”

“အင်လိပ်တွေဟာ မြန်မာပြည်က ကြေးခေါင်းလောင်းတွေ၊ ကြေးဆင်းတုတွေကို ကျဉ်းဆံလုပ်ဖို့ဆိတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ အိန္ဒိယကို သယ်ကြတယ်။ အဲဒီကြေးဆင်းတုတွေထဲမှာ လွှာန်ပြည်တော်ပြန် ဘုရားလည်း ပါသွားတာပေါ့”

“အရည်ကျိုမယ်ဆိုပြီး ရုပ္ပါးတော်ကို ထူရိတ်ချိုးဖဲ့တဲ့ ကုလား
တွေဟာ သွေးအန်ပြီး သေကုန်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း အဲဒီရုပ္ပါးတော်
ကို မဖျက်ဆီးရပဲ ဘေးနားဖယ်ထားကြတယ်။ ဒီရုပ္ပါးတော်ကို မရို့မသေ
ထားကတည်းက အလုပ်ရှုထဲက အလုပ်သမားတွေမှာ ခေါင်းကိုက်၊ ဖျားနာနဲ့
ရောဂါ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု အမြဲဖြစ်နေတယ်။ နောက်ဆုံး အင်လန်က
ဘုရင်မကြိုးကိုယ်တိုင် ခေါင်းကိုက်ရောဂါဖြစ်လာတာ ဘာဆေး နဲ့မှ ကုလို့
မရဘူး။ တစ်ညာမှာတော့ အရည်ကျိုစက်ရှုထဲက ရုပ္ပါးတော်ကိုမြန်မာပြည်
ပြန်ပို့မှ ရောဂါပျောက်မယ်လို့ အိပ်မက် မက်သတဲ့”

“အပေါ်ယြကြည့်ရင် နိုင်ငံရေးအရကြည့်ရင်တော့ အမေရိကန်က^၁
တိုက် နိုက်လို သူတို့ကွဲရောက်ရတာပါ။ နက်နက်နှင့်ကြည့်ရင် ဘာသာရေး
အရ ကြည့်ရင်တော့ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို သက်သက်မဲ့ ဖျက်ဆီးခဲ့တဲ့ အတွက်
ဒုက္ခရောက်ရတာပါ”

“ဗုဒ္ဓရပ်ပွားတော်ကို ကြည့်ညီလှမြန်းတဲ့အတွက် ကောင်းကျိုးရပုံ
ကိုလည်း ပြောပြုပါညီးဘုရား”။

မသေခင် နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ပေါက်သူ

“ပထမတစ်ခုက ပဲ့ဗုံးတိုင်း၊ ဖြူးမြို့နယ်၊ စမ်းမြို့ငြိုင်ရပ်ကွက်က ဒေါ်
ကုလားမ အကြောင်းပဲ။ ဖြူးမြို့နယ်ထဲမှာ ဝဲကြီးအောက်ခုံ ရွာဆိုတာ
ရှိတယ်။ ဒီရွာက ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဘဲကိုပိုးအောက်လို့ ခေါ်တယ်။
သက်တော်ကြီးရင့် လာတော့ ဖြစ်လာတဲ့ရောဂါတွေကို ခံနိုင်ရည်မရှိတော့ဘူး။
တစ်ရက်မှာ ရောဂါတစ်ခုကို အပြင်းအထန်ခံစားရင်း ဆရာတော်ကြီးရဲ့
စိတ်အစဉ်မှာ နတ်ပြည်အာရုံတွေ ထင်လာတယ်”

“လူပြည်မှာ စီးပွားရှာနိုင်ရင် ရှာနိုင်သလောက် ချမ်းသာသလို
နတ်ပြည်မှာလည်း လူဘဝက ကုသိုလ်များများပြုခဲ့ရင် ပြုခဲ့သလောက်
ဆည်းစိမ်ဥစ္စများ ပြားတယ်။ တစ်ချို့က ရွှေ့ပိမာန်၊ တစ်ချို့က ငွေ့ပိမာန်၊
ဘစ်ချို့က ပတ္တမြားမြို့မာန် စသည်ဖြင့် မိမာန်ပေါင်းစုံကို ရင်သပ်ရှုမော
ဖွယ်ရာတွေမြင်ရတယ်”

“တစ်ချို့က သူတို့မျက်စွေနဲ့ကိုယ်တွေမမြင်ရလို့ နတ်၊ ပြဟ္မာတွေ
နှိုတယ် ဆိုတာကို သိပ်လက်မခံချင်ကြဘူးဘုရား”

“အဲဒီလို ပြောတဲ့လူတွေဟာ သူတို့ကို သူတို့အမြင်ကျယ်တယ်။
အတွေးအခေါ်ကြီးမားတယ်လို့ ထင်နောတတ်တယ်။ တကယ်တော့ အမြင်
အျုပ်တာ၊ အတွေးအခေါ်သေးသိမ်တာသာဖြစ်တယ်”

“ဘာဖြစ်လိုလဲဘုရား”

“ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ကိုလေသာဆယ်ပါးလုံးအပြည့်ရှိနေတဲ့ အဘ^(အဖ)က ငါသား မင်းမှာ အဘပြီးရင် အဘိုးရှိတယ်။ အဘိုးပြီးရင်
အဘေးရှိတယ်။ အဘေးပြီးရင် အဘိုးရှိတယ်။ အဘိုးပြီးရင် အဘာင်ရှိတယ်။
အဘာင်ပြီးရင် အဘဘာင်ရှိတယ်။ အဘဘာင်ပြီးရင် အဘဘာရှိတယ်လို့ ပြော
ဟာရင် အဘိုး အဘေးစသည်ကို မိမိမျက်စွေနဲ့မမြင်ရပေမယ့် အဘကိုး
ထားကိုဆပြီး အဘိုးရှိတယ်။ အဘိုးကို ထောက်ဆပြီး အဘေး ရှိတယ်ဆို

တာကို လက်ခံရတယ် မဟုတ်လား”

“ငါမျက်စွဲနဲ့မှ မမြင်ရဘဲနဲ့ အဘိုးတွေ၊ အဘေးတွေရှိတာကို လက်မခံဘူး ဆိုရင် အမြင်ကျဉ်းရာကျမလား၊ အမြင်ကျယ်ရာကျမလား”

“အမြင်ကျဉ်းရာကျတာပေါ့ဘုရား”

“အတွေးအခေါ်ကြီးရာကျမလား၊ အတွေးအခေါ် သေးသိမ်ရာ ကျမလား”

“အတွေးအခေါ်ရာကျတာပေါ့ဘုရား”

“ကိုလေသာအပြည့်ရှိနေတဲ့ အဖေအမေရဲ့ စကားပင်ဖြစ်သော်လည်း လက်ခံထိုက်ရင် လက်ခံရသေးတာ၊ ကိုလေသာအားလုံးကင်းရှင်းပြီးဖြစ်တဲ့ ဘုရား ရဟန်တွေက အဘိုးလာ်မျက်စွဲနဲ့မြင်ရလို့ နတ်ပြုဟွာတွေ၊ ငရဲသားတွေ၊ ပြုတွေတွေ ရှိတယ်လို့ ဟောထားတာကို ပို့ပို့တောင် လက်ခံရမှာ ပေါ့”

“ဒါကိုမှ လက်မခံရင် ပို့ပို့တော့ အမြင်ကျဉ်းရာကျမှာပေါ့၊ ပို့ပို့တော့ သဘောထားသေးသိမ်ရာကျမှာပေါ့”

“ဒီစကားဟာသဘာဝကျပြီး လူတိုင်းလက်ခံနိုင်တဲ့စကားပါဘုရား”။

အမြင်ကျဉ်းဘူးနှင့် အမြင်ကျယ်သူ

“နောက်ထပ်အတွေးအခေါ်နှစ်ခုကို ပြောချင်သေးတယ်။ ရောဂါ ပို့မှားတွေ၊ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက ပို့တွေကို အဆပေါင်းကုဋ္ဌနဲ့ချီပြီးချုံထားတဲ့ မှန်ဘီလူးနဲ့ကြည့်မှ မြင်ရမယ့်ပို့မှားတွေကို ပကတီမျက်စွဲနဲ့ကြည့်လို့ မမြင်ရတဲ့အတွက် လက်မခံဘူးဆိုရင် ဒီလူဟာ အမြင်ကျဉ်းတဲ့လူပဲ့၊ အတွေးအခေါ် သေးသိမ်တဲ့လူပဲ”

“ထိုအတူ အဘိုးလာ်မျက်စွဲနဲ့ကြည့်မြင်လို့ရမယ့် နတ်တွေ၊ ပြုဟွာတွေ၊ ငရဲသားတွေ၊ ပြုတွေဘုံသားတွေကို ပကတီမျက်စွဲနဲ့ကြည့်လို့ မမြင်ရတဲ့ အတွက် လက်မခံဘူးဆိုရင် ဒီလူဟာ အမြင်ကျဉ်းတဲ့လူ၊ အတွေးအခေါ် သေးသိမ်တဲ့လူပဲ”

ပေါ်ဘုရား(၁၇)

၉၉

“ဟောဒီနှင့်ဆိပ္ပင့်လေးကို ဆယ်ပေအကွားလောက်က ပြမယ်ဆိုရင် အမိုး မြင်ရတယ်မဟုတ်လား”

“မြင်ရပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒါမြင်စရာလည်းရှိလို့ မြင်နိုင်စွမ်းလည်းရှိလို့ အဝါနှစ်ချက်လုံး ညီတဲ့အတွက် မြင်ရတာပါ။ နောက်တစ်ခါပေတစ်သောင်းလောက် အဝေးက ငော နှင့်ဆိပ္ပင့်ကို လှမ်းပြေားမယ်ဆိုရင် အမိုးမြင်ပါဉိုးမလား”

“မမြင်ရတော့ဘူးဘုရား”

“အမိုးသေချာစဉ်းစားပြီးမှ သဘောကျွဲသလိုဖြပါ။ အဲဒီလို မြင်ရတာဟာ နှင့်ဆိပ္ပင့်မရှိတော့လို့ မမြင်ရတာလား။ အမိုး မျက်စွဲက မြင်နိုင်စွမ်းမရှိလို့ မမြင်ရတော့တာလား”

“နှင့်ဆိပ္ပင့်ကတော့ ရှိပါတယ်။ တပည့်တော်မျက်စွဲက မြင်နိုင်စွမ်းမရှိလို့ မမြင်ရတာပါဘုရား”

“မြင်စရာကတော့ ရှိနေတယ်။ ကိုယ့်မျက်စွဲကမြင်နိုင်စွမ်းမရှိလို့ မမြင် ရတာကို နှင့်ဆိပ္ပင့်မရှိဘူးလို့ ငွော်ပြုးနေမယ်ဆိုရင် အဲဒီလူကို အမြင်ကျဉ်း တယ်လို့ ခေါ်မလား။ အမြင်ကျယ်တယ်လို့ ခေါ်မလား”

“အမြင်ကျဉ်းတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်ဘုရား”

“အတွေးအခေါ်သေးသိမ်ရာကျမလား၊ အတွေးအခေါ်ကြီးမားရာ ကျမလား”

“အတွေးအခေါ်သေးသိမ်ရာကျပါတယ်ဘုရား”

“ထိုအတူ အဘိညာဉ်မျက်စွဲမြင်နိုင်တဲ့နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ၊ ငရဲသား တွေ၊ ပြီးတွေတွေကို ပကတီမျက်စွဲမြင်ရတာမရှိဘူး လက်မခံဘူးလို့ ပြောတဲ့သူကို အမြင်ကျဉ်းတယ်လို့ ခေါ်မလား အမြင်ကျယ်တယ်လို့ ခေါ်မလား”

“အမြင်ကျဉ်းတယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်ဘုရား”

“ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး သပြေကန်ဆရာတော် အရှင်ဝါသ္ထာဘီ ဝံသက အတွေးအမြင်ဉာဝါးလေးတစ်ခုကို ပေးဖူးတယ်”

“အမိန့်ရှိပါဉီးဘုရား”။

နတ်၊ ပြဟွာများကို မမြင်ရခြင်းအကြောင်း

“ပြဟွာများရုပ်ကို တန်ခိုးကြီးနတ်များပင် မမြင်ရသူတို့က ရုပ်တစ်မျိုး
ဖန်ဆင်ပြီမှ မြင်ကြရသည်။ သာမန်လူများ ဘယ်မှာမြင်ကြ ရပါအဲနည်း။
ထိမျှ သိမ်မွေ့သော ရုပ်ဖြစ်သောကြောင့်ပင် ပကတိမျက်စွဲမျိုး၊ ကမ္မာဇ္ဈို
(ကြောင့်ဖြစ်သောတန်ခိုး) ဉာဏ်မျိုးဖြင့်မမြင်ရဘဲ အဘိညာဉ်ထူး များဖြင့်
သာ တွေ့မြင်ရ၏။

ထိုသို့အဘိညာဉ်ဖြင့်သာ သိနိုင်သောပြဟွာကို မိမိတို့မြင်ရ မတွေ့ရ၍
မရှိဆိုလျှင် မှန်ဘိလ္ထုးဖြင့် ကြည့်မှုမြင်ရသောအရာကို ပကတိ မျက်စွဲဖြင့်
မတွေ့ရ၍ မရှိဟုဆိုသကဲ့သို့သာ ရှိတော့သည်။ လောကတွင် လော်ရှိသော
ရုပ်မှာ အထိအတွေ့ရှိသော်လည်း မပြင်ရ၊ အသံအဆင်ဆက် ပြန်လာသော
အသံလိုင်းရုပ်ဆိုလျှင် ထိတွေ့မှုပင် မထင်ရှား၊ ထိုရုပ်များထက် သိမ်မွေ့
သောရုပ်ဖြစ်၍ နတ်၊ ပြဟွာများကို ပကတိမျက်စွဲဖြင့် မမြင်ရခြင်းဖြစ်
သည်တဲ့”

“မှန်ပါ၊ မှတ်သားစရာကောင်းပါတယ်ဘုရား”

“ဒါဆိုရင် နတ်တွေ့ ပြဟွာတွေ့ရှိတာကို အမိုးရောလက်ခံနိုင်ပြုလား”

“လက်ခံနိုင်ပါပြီဘုရား”

“ဒါဆိုရင် စောဘောက စကားကိုပြန်ဆက်မယ်။ ဆရာတော်ဦးကာကျ
ဟာ ကြီးမားလှပတဲ့ နတ်မြိမ်နှင့်တွေ့ကို လျောက်ကြည့်ရင်း ခွဲ့မြိမ်နှင့်
တစ်ခုနား ရောက်သွားတော့ အဲမြှုပ်စရာကို သွားတွေ့တယ်”

“ဘယ်လိုအဲမြှုပ်စရာလဲဘုရား”

“တဗြားတော့မဟုတ်ဘူး။ ဒီမြိမ်နှင့်နတ်သား၊ နတ်သမီး၊ အရောင်
အဆင်းနဲ့ အခြေအရုံ နတ်သားနတ်သမီးတွေ့ရဲ့ အရောင်အဆင်းဟာ
တော်တော်ကြိုးကို ကွာနေလို့ဆရာတော်ကြိုးက သတိထားမိနေတာပါ။ ဒါနဲ့ပဲ
မေးမိသတဲ့ ဒီခွဲ့မြိမ်က ပိုင်ရှုင်နတ်သားနတ်သမီး မရှိဘူးလား ဆိုတော့

အဇ္ဈာရိ(ရွှေပြည်သာ)

အငြာအရုံနတ်သား နတ်သမီးတွေက ဖြေတယ်။ မရှိသေးဘူးတဲ့ ပိုင်ရှင်ဖြစ်
မယ့်နတ်သမီးက လျှပြည်မှာ သက်ရှိထုတ်ရှား ရှိနေသေးတယ်”

“ဒီရွှေပြိမှာန်ကြီးက အဲဒီအမျိုးသမီးရောက်လာရင် အသင့်နေဆိုင်
အောင်ကြီးပေါက်ပေးထားတာပါတဲ့။ ဒီတော့ စာတတ်ပေတတ် ဆရာတော်
ကြီး ဆိုတော့ ဓမ္မ္မ္မ္လက်ထက်က နှစ်ယသူကြွယ်အကြောင်းကို ချက်ခြင်း
သွားပြီး သတိရတယ်။ နှစ်ယသူကြွယ်ဟာ ဘုရားအမျှုးရှိတဲ့ သံယာများကို
ကျောင်းဆောင်ကြီးတစ်ဆောင် ဆောက်လုပ်ပြီး လျှော့ခိုင်းတယ်။ ကျောင်း
ဆောင်ကြီးရောစက်ချုပြုးတာနဲ့ တာဝတီသာ နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ကြီးတစ်ခု
ချက်ခြင်းပေါက်လာတယ်”

“ဒီအချိန်တုန်းက အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဟာ တန်ဖိုးကြီးမားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆို
တော့ နတ်ပြည်နဲ့ငရဲပြည်ကို မကြာခကသွားပြီး နတ်သားနတ်သမီးတွေရဲ့
လူဘဝကပြုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်တွေ၊ နေရပ်လိပ်စာတွေကို သေချာမေးတယ်။
ငရဲခံနေရသူတွေရဲ့ လူဘဝကပြုခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်တွေနေရပ်လိပ်စာတွေကို
သေချာမေးပြီး လျှပြည်မှာ အတိအကျော်ပြန်ပြီးတော့ ဟောကြားပေးတယ်”

“တစ်ခါတော့ နတ်ပြည်သွားရင်း နှစ်ယသူကြွယ်ရဲ့ရွှေပြိမှာန်ကြီးကို
တွေ့တာနဲ့ အကျိုးအကြောင်းမေးကြည့်တဲ့အခါ နှစ်ယသူကြွယ် မသေခင်က
တည်းက ကြိုပေါက်နေတဲ့ မိမာန်ကြီးဖြစ်ကြောင်း သိကြရတာပါ။ အခု
လည်း ဒီဖြစ်ရပ်နဲ့ တစ်ထပ်တည်းလို့ဖြစ်နေတော့ ဆရာတော်ကြီးက
အငြာအရုံနတ်သား နတ်သမီးတွေကို မေးလိုက်တယ်။ ဒီ မိမာန်ပိုင်ရှင်ဟာ
ဘယ်မြို့၊ ဘယ်ရပ်ကွေက်မှာ နေသလဲ မသိရဘူးလားဆိုတော့ သိရပါတယ်။
တပည့် တော်တို့ကလည်း ပြောပြုချင်နေတာပါ”

“ဒီရွှေပြိမှာန်ပိုင်ရှင်ဖြစ်မယ့် အကျိုးသမီးကြိုနာမည်ကို ဒေါ်ကုလားမလို
ခေါ်ပါတယ်။ ပဲခွားတိုင်း၊ ပြေားမြို့နယ်၊ စမ်းပြော်ရပ်ကွေက်မှာ နေပါတယ်။
ပြေားပေးဆိုင် ရင် ပြေားပေးပါ။ ဆင်းရဲတဲ့ လူဘဝကို မြန်မြန်ပစ်ထားခဲ့ပြီး
ချမ်းသာတဲ့ နတ်ပြည်ကို မြန်မြန်လာခဲ့ပါလို့ မှာလိုက်ပါတယ်တဲ့။ ဆရာတော်
ကြိုးဟာ အံ့ဩလွန်လို့ လိပ်စာကို သေချာမှတ်မိအင်မှတ်တယ်။ သတိပြန်

ရလာတာနဲ့ လိပ်စာကို သေချာရေးမှတ်ပြီး ဒေါ်ကုလားမဖော်ကို တွေ့အောင် ရှာပြီး ဘယ်လိုပါနမျိုးတွေ ပြုတယ်ဆိုတာကို မေးခိုင်းလိုက်တယ်”

“ရှာလိုတွေ၊ ရဲလားဘုရား”

“တွေ့တာပေါ့အမိုးရဲ့။ ဒါပေမယ့် စမ်းမြှုပ်ရပ်ကွက်ဆိုတာကိုတော့ အတော် ကြာအောင် ရှာလိုက်ရတယ်။ ဘုရားကြာင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီအချိန် တုန်းက စမ်းမြှုပ်ရှာလေးကို ရပ်ကွက်အတွင်း သွေးထားတာ သိပ်မကြာသေး လိုပဲ။ အရင်တုန်းက ရှာလေးတစ်ရွာပေါ့၊ တွေ့ရတဲ့အချိန်မှာ ဒေါ်ကုလားမဟာ မှန်းမတစ်ယောက် ဖြစ်နေပါပြီ။ သမီးတစ်ယောက်နဲ့ အတူ ပံပြုတ် ရောင်းစားနေပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရှိုးသားအေးဆေးစွာ နေကြတော့ စားနိုင် သောက်နှင့်၊ ပြုပြုလည်လည်ပါပဲ”

“ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ကပ္ပါယဒကာကြီးများက အကြာင်းစုံပြာပြုပြီး နောက်ဆုံးမှာ မသေခင်နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ကြိုပေါက်ရလောက်အောင် ဘယ်လို ကုသိုလ်ထူးတွေ ပြုလုပ်ထားတယ်ဆိုတာကို သိပါရတေလို့မေးကြတော့ ဒေါ်ကုလားမက ဖြေတယ်။ ဘူးအနေနဲ့ သိန်းနဲ့သန်းနဲ့ ချိပြီး တော့ မလျှော့ဘူးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် အိမ်မှာကိုးကွယ်ထားတဲ့ ဗုဒ္ဓရှုပ္ပါးတော်ကိုတော့ အရှုက်ဆွမ်း၊ နေ့ဆွမ်း ကပ်လျှော့တာ နှစ်ပေါင်း ရဝ-ကျော် လောက်ရှိခဲ့ပါပြေတဲ့။ ဒါကြာင့် နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ပေါက်တယ်ဆိုရင်ဗုဒ္ဓရှုပ္ပါးတော်ကို နေ့စဉ်ဆွမ်းတော် ကပ်လျှော့တဲ့ ကုသိုလ်ကြာင့်ပဲ ဖြစ် ပါလိမ့်မယ်တဲ့”

နတ်မိမာန်ကြိုတင်ပေါက်ခြင်း၊ မပေါက်ခြင်းအကြာင်း

“ဒီလိုဆိုရင် ဗုဒ္ဓဘာသာအများစုဟာ ဗုဒ္ဓရှုပ္ပါးတော်ကို နေ့စဉ်ဆွမ်းတော် ကပ်လျှော့နေကြတာဆိုတော့ အားလုံးလိုလို နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ပေါက်ကြမှာ ပြောဘူး”

“ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်းတော့လည်း မိမာန်မပေါက်နိုင်ပါဘူး”

“ဘာဖြစ်လိုလဲဘုရား၊ ဗုဒ္ဓရှုပ္ပါးတော်ကို ဆွမ်းတော်ကပ်လျှော့တာခြင်း ကတော့ အတူတူပဲ မဟုတ်လားဘုရား”

“ဆွမ်းတော်ကပ်လျှော့တာခြင်းကတော့ တူတယ်။ ဒါပေမယ့် သဒ္ဓိခြင်း၊

အဇ္ဈာရိန်(ဈေးပြည်သာ)

စေတနာခြင်းမတူလို့ အကျိုးပေးပို့ခြင်းလည်း မတူနိုင်ဘူး။ တစ်ချို့သော ဗုဒ္ဓဘာသာတွေ ဆွမ်းတော်ကပ်လျှော့တယ်ဆိုတာ စေတနာသွါးတရားမထောက သန်ဘူး။ ဝတ်ကြော်တန်းကြော်ပဲ ကပ်လျှော့နေကြတာ။ ဗုဒ္ဓကို ဆွမ်းကပ်လျှော့ ချင်တဲ့ သဒ္ဓိစိတ်ထက် ကြီးပွားတိုးတက်ချင်တဲ့လောကာစိတ်က ပိုကဲနေတယ်။ ဒါကြောင့်လဲ ဘုရား ဆွမ်းတော်ကပ်တဲ့အခါ ကြော်စာ လောက်ပန်းကန်လေး နဲ့ကပ်ပြီး ဟင်းတောင်မပါပဲ ထမင်းပေါ်မှာ လူမပြောနဲ့ ငါးတိုင်းတောင် မစားတဲ့ ပေါက်ပေါက်ပွဲတွေ ဖြူးထားလိုက်သေးတာပေါ့”

“ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တဲ့အခါ ဘယ်၊ လာဘ၊ ကုလာစာရွို့တဲ့ အစွမ်းသုံးပါးက လွှတ်မှုကောင်းကျိုးအန္တရရှင်တယ်”
“အဓိပါယ်ရှင်းပြပါဉိုးဘုရား”

“ဘယ်ဆိုတာ ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်တာဟာ ကြောက်လို့ ကိုးကွယ်တာ မဖြစ်စေရဘူးတဲ့။ လာဘဆိုတာက စည်းစိမ်္မာစွာလာသိ လာဘ၊ အခြားအရုံ၊ အကျော်အလောကိုလိုချင်လို့ ကိုးကွယ်တာလည်း မဖြစ်စေရဘူးတဲ့။ ကုလာစာရု ဆိုတာကတော့ အဖိုးအဖွားအဖေအမေတွေ ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်လို့ ကိုယ်လည်းကိုး ကွယ်ဆည်းကပ်တာ မဖြစ်စေရဘူးတဲ့။ ဒေါကုလားမဆွမ်းကပ်တာဟာ အဲဒီ အစွမ်းသုံးပါးက လွှတ်တယ်”

“ရှပ်ပွားတော်ကို တကယ့်သက်တော်ထင်ရှားဘုရားရှင်လို့ သဘော ထားပြီး ဆွမ်းကပ်တဲ့အခါ တစ်ပါးစာဝလောက်အောင် ပြင်ပြီးတော့ ကပ်တယ်။ အိမ်မှာချက်တဲ့ဟင်း ရု-မျိုးရှိရင် ပန်းကန်သုံးပန်းကန်နဲ့ ထည့်ကပ်တယ်။ လက်ဆေးရော စွဲန်း၊ လက်သုတေသနပါးအကုန်ထည့်ပြီး သေချာ ကပ်တယ်”

“ဒီလိုကပ်လျှော့တာဟာ ဘယ်၊ လာဘ၊ ကုလာစာရွိကြောင့် မဟုတ်ဘူး။ ဘုရားရှင်အပေါ် ကြည်ညိုတဲ့ သဒ္ဓိတရားသက်သက်နဲ့ကို ကပ်လျှော့ တာ။ ဒါကြောင့်လည်း မသေခင်မှာကိုပဲ နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ပေါက်ခဲ့ရ တာပေါ့”

“နောက်တစ်ယောက်က စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ကသာခရိုင်းမြို့နယ် က ဘုရားအမ၊ ကျောင်းအမ၊ ရဟန်းအမကိုး ဒေါက္ခာအကြောင်းပဲ။

ဒေါ်ခွောကာ အရင်ဘဝက ဒီမိုးတားဖြူထဲမှာပဲ ဆင်းရဲ နွဲမ်းပါးတဲ့မိန်း ကလေး တစ်ယောက် ဖြစ်စုံတယ်။ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးရဲ သွှန်သင် လမ်းညွှန်ချက် အရ ဗုဒ္ဓရုပ် ပွားတော်ကို သက်တော်ထင်ရှား ဘုရားရှင်ကဲ့သို့ သဘောထားပြီး မိမိရောသောက်တိုင်း ဘုရားရှင်ကို သောက်တော်ရော ကပ်လျှော့တယ်”

“ရေအကျိုးဆယ်ပါးဆိုတာ တောင်းစရာမလိုဘဲ ရတာဆိုတော့ အဲဒီဘဝက သေတဲ့အခါ အရုလိုဘုရားအမ၊ ကျောင်းအမ၊ ရဟန်းအမကြီး အဖြစ် နာမည်ကြီးတဲ့ သူငွေးမကြီးလာဖြစ်ရတာပဲ”

မှတ်ချက်။ ဒေါ်ခွောက် အကြောင်းအရာအကျယ်ကို စာရေးသူ ရေးသား သော ‘ယုံမှတ်လိုပုံ အပ်မိသူများအကြောင်းအတဲ့ J-တွဲ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

“ရေအကျိုးဆယ်ပါးဆိုတာ ပြောပြပါဉီးဘုရား”

“ရေအကျိုးဆယ်ပါးက ဖြစ်ရာဘဝမှာ –

၁။ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံး အနာဂရာဂါက်းပြီး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်တယ်။
၂။ထင်ရှားကျော်ကြားပြီး လူသီများတယ်။

၃။တပည့်သားသမီးမိတ်ဆွေ အဖော်အခြားများပြားတယ်။

၄။လေးလဲထိုင်းမွှင်းခြင်းမရှိဘဲ လျှင်မြန်သွာ်လက်တယ်။

၅။အစာရေစာ မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းဘေးက အမြဲလွှတ်ကင်းတယ်။

၆။အသက်ရှည်တယ်။

၇။အဆင်းလှုတယ်။

၈။ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အမြဲတန်းအေးချမ်းနေတယ်။

၉။ခွှန်အားပလကြီးတယ်။

၁၀။ဉာဏ်ပညာကြီးမားတယ်။

“တပည့်တော်မ ဉာဏ်သိပ်ကောင်းချင်တယ်ဘုရား”

“ဉာဏ်ကောင်းချင်ရင် အမိုးလည်း ရေများများလျှောပဲ့။ ရေအကျိုး

ဆယ်ပါးလက်းလေးက -

“စင်ကြယ်ကျော်ကြား၊ ဖော်များလျှင်မြန်၊

မွတ်သိပ်ဆာခြင်း၊ ကွာက်င်းရပြန်၊

သက်ရှည်ဆင်းလှ၊ ချမ်းမြှေားသန်၊

ဉာဏ်ဝေဖြေး၊ ရေကျိုးကြုံဆယ်တန်” တဲ့။

ရောဝတီတိုင်း၊ ဖော်လုပြုင်ကျွန်းမြှို့နယ်၊ ချော်းဖျားရွာကျော်းမှာ
သိတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူတဲ့ ဆရာတော်ဦးလာဂရဟာလည်း ရေနှစ်သွား
သော်လည်း ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို သတိရ ကြည်ညိုလိုက်တဲ့ အတွက်ကြောင့်
သေဘေးက လွှတ်ခဲ့ရပူးတယ်”

“အကျယ်ပြောပါဦးဘုရား”။

သဒ္ဓါကြောင့် သေဘေးမှုလွှတ်ခဲ့သူ

“ဆရာတော်ဘုန်းကြီးကျောင်းသားဘဝကပေါ့။ ဆရာတော်က
အညာသား တစ်ယောက်ပါ။ တစ်ခါတော့ ဘောလှုံးကွင်းလေးကွင်းစာ
လောက်ကျယ်တဲ့ ငါးကန်ကြီးကို ကျောင်းသားလေးဟာ ပုံဆိုးကို ပူးစီးဖောင်း
လုပ်ပြီးကူးတယ်။ ရေမကူးတတ်ပါဘူး။ ပူးစီးဖောင်းကိုစီးပြီး လောကနဲ့ယုက်ကူး
တာပါ။ ပြစ်ချင်တော့ ကန်လယ်လောက်လည်းရောက်ရော လေပြီး
တစ်ခုက် တိုက်လိုက်တာ ပူးစီးဖောင်းဟာ ပြောကြပြီး ရေထဲနှစ်သွားတယ်”

“ဒီကျောင်းသားလေးဟာ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူကို ဘယ်သူမှ
မဖိုင်းရဘဲ နေ့စဉ်စွေ့မ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်းကို ကပ်လျှော့လေ့ရှိတယ်။ သူငြေနှစ်သွား
တာနဲ့ ရုပ်ပွားတော်ကို အရင်သတိရတယ်။ ရေနှစ်နေရင်းနဲ့ ဒီရုပ်ပွားဝတ်ကို
ငါမရှိတော့ရင် ဘယ်သူများဆွမ်း၊ ပန်း၊ ရေချမ်း ကပ်လျှော့ပါမလဲလို့
တွေးမြှုပ်လိုက်သတဲ့”

“သေရမှာကြောက်တဲ့ဒေါသစိတ်ပေါ်မလာဘ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်ကို
ကြည်ညိုတဲ့သဒ္ဓါမိတ်က အရင်ပေါ်လာတော့ အန္တရာယ်ကင်း ဘေးရှင်း
တော့တာပေါ့။ ရေနှစ်နေဆဲအချိန်လေးမှာပဲ သူနွောတိုင်းစွေ့မ်း၊ ပန်းကပ်လျှော့
နေ့ကြ ရုပ်ပွားတော်ဟာ သူခေါင်းပေါ်တည့်တည့်ရောက်လာတာကို မြင်လိုက်

ရတယ်။ ပေလေးဆယ်ကျော်နက်တဲ့ ရေကန်ကြီးထဲမှာ ဆယ်နှစ်သား
ကျောင်းသားလေးတစ်ယောက် ရေနှစ်မှုတော့ အသက်ရှင်စရာ အကြောင်း
တစ်ခုမှ မရှိပါဘူး”

“ဒါပေမယ့် ဒီကျောင်းသားလေးဟာ အသက်ရှင်သွားခဲ့တယ်။
ရေနှစ်နောက် ကြောထဲက သူဟာရတ်တရဂ်သတိလစ်သလို့ အိပ်ပျော်သလို
ဖြစ်သွားပြီး ကန်ပေါင်ပေါ် အလိုလို ရောက်သွားတယ်။ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓရှင်ပွား
တော်ကို ကြည်ညိုတဲ့ သဒ္ဓစိတ်က သူအသက်ကို မသေအောင် ကယ်တင်
လိုက်တာပါပဲ”

“ဗုဒ္ဓဘာသာမဆိုထားနဲ့၊ ဘာသာခြားဖြစ်နေတာတောင်မှ ဗုဒ္ဓရှင်ပွား
တော်ကို ကြည်ညိုကိုကွုယ်တဲ့အတွက် သေဘေးကလွတ်သွားတဲ့ လူတစ်
ယောက်ရှိခဲ့ဖူးတယ်”

“အမိန့်ရှိပါညီးဘုရား”

“ခုတိယက္ဇာစ်အတွင်းကပေါ့။ အမရူးရှိခြုံမှာ ဦးရာမအမည်ရှိတဲ့
ဘာသာခြား သူငြွေးကြီးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ တစ်ရက်တော့ ဦးရာမဟာ
အရေးကြီးတဲ့ ငွောရေးကြေးရေးကိစ္စတစ်ခုအတွက် ရွာတစ်ရွာကိုလမ်း
လျှောက်သွားတယ်။ ကွွင်းပြင်ကျယ်ကြီးတစ်ခုကိုဖြတ်လျှောက် နေဆဲအချိန်
မှာပဲ ကျေညီနောင်လို့ နာမည်ကြီးတဲ့ ညီပုပ်ပုပ်အရောင်နဲ့ တိုက်လေယဉ်
နှစ်စီးဟာ ရတ်တရဂ်ပေါ်လာပြီး ဦးရာမခေါင်းပေါ်တည့်တည့် ရောက်
အောင် အတင်းမောင်းလာကြတယ်”။

ဦးရာမအသက်ကိုတယ်သော စေတီငယ်

“လေယာဉ်တွေမောင်းလာတဲ့ အနေအထားကို ကြည့်လိုက်တာနဲ့
သူကိုဖို့ မကြွေကြွေအောင်ပြေတော့မယ်ဆိုတာကို ဦးရာမရဲ့စိတ်အာရုံက
အလိုလို သိလိုက်တယ်။ အဲ့၍သွာတောင်းတာက တစ်ကယ်သေ အေးနဲ့
ကြံ့ပြီဆိုတာနဲ့ ဦးရာမဟာ သူကိုးကွုယ်တဲ့ဘာသာက ဘုရားကို အားကိုး

လိမ့်တော်ပဲ ဗုဒ္ဓဘားရှင်ကိုပဲ အားကိုးကြည်ညိုစိတ္ထတွေ တဖွားဖွား
ပေါ်လာတယ်။ ဒုကြောင့်လည်း သူ့မြင်ခဲ့သူးတဲ့ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား၊ စေတီတွေကို
အာရုပြပြီးဘုရားကယ်ပါ။ ဘုရားကယ်ပါနဲ့ အော်ဟစ်ရင်း ခြေားတည့်ရာ
စွဲပြေးနေမိတယ်”

“သူ့ခေါင်းပေါ်တည့်လေယာဉ်တွေရောက်လာတဲ့ အချိန်မှာပဲ
ကိုးတော်ပြည့်မြေစိုက်စေတီလေးတစ်ဆူကို ဦးရာမဖူးတွေလိုက်ရတယ်။
ဘုရားကို သတိရတော့ ဘုရားရှိတဲ့နေရာကို သဒ္ဓိစိတ်ကအလိုက်သိစွာ
ပို့ပေးလိုက် သလိုပါပဲ။ ဦးရာမဟာ ဝမ်းပန်းတသာစေတီတော်ကို လက်အုပ်
ချိမိုးရှိခိုးရင်း ဘုရားကယ်ပါ။ ဘုရားကယ်ပါလို့နှင့်ကအဆက် မပြတ်ဆိုင်း
တယ်”

“ဒီအချိန်မှာပဲ မဟာမိတ်လေယာဉ်က ဦးရာမကိုဂျပန်ထင်ပြီး စက်
သေနတ်နဲ့ပစ်၊ ဗုံးတွေချေနဲ့အဆက်မပြတ်တိုက်ခိုက်တော့တာပဲ။ စေတီလေး
တစ်ရိုက်မှာ စက်သေနတ်သဲနဲ့ ဗုံးကွဲသဲတွေဟာ နားမခံသာအောင် ဆူညံလို့
နေတော့တာပေါ့။ ပစ်ခတ်လို့အားရတော့မှ လေယာဉ်နှစ်စီးဟာ ဦးရာမ
ရှိနေတဲ့ နေရာကနေ မောင်းနှင့်ထွေက်သွားတယ်”

“မီးခိုးတွေလည်းပျောက်၊ ဖုန်မှုန်တွေလည်းပြိုင်ဝပ်သွားတဲ့အခါကျ
တော့မှ စေတီလေးရှေ့မှာ လက်အုပ်ချိလျက်သား ဦးရာမကို ကျန်းမာ
ပကတိချမ်းသာစွာ ရှိနေတာကို တွေ့ကြရပါတယ်။ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားစေတီသာ
မကယ်ရင် သွားသက်ရှင်စရာ အကြောင်းမရှိဘူးဆိုတာကို ဦးရာမ သေသေ
ချာချာ သိပါတယ်”

“အဲဒေါကစပြီး ဦးရာမဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်သွား
တယ်။ နောက်တော့ သွားသားမယားဆွဲမျိုးသားချင်းအချို့ပါ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
တွေဖြစ်လေကြတယ်။ ကဲ့အနိုးဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဒီလောက် ဆို
ကော်ကြော်ဆိုးစွား နောက်နော့မှ သံသာတော်များကို ပြစ်မှုအခြင်း ငဲ့ဆိုးကျိုး တွေ့

ကြည်ညီကိုးကွယ်ခြင်းရဲ့ ကောင်းကျိုးတွေကို ပြောကြ သေးတာပေါ့။
အမိုးက နားထောင်မှုာပေါ့ဘူရား။ တပည့်တော်မ မနက်ဖြန်ခါ စောစော
လာခဲ့မယ်ဘူရား”

အဆုံး -၄- ပြီး၏။

နှုတ္တန္တ

သံစာတော်၏ ဂုဏ်ရည်များ

အင်အားရှိသော ဓာတ်နှင့် အင်အားကြီးမားသော ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ
ကုပ္ပါဒ်ခြင်းသည် ကုပ္ပါသူတို့အတွက် ပိုမို၍ အကျိုးများစေ၏။ ကံနည်း သူတို့
အတွက်ကား ရဲပါပို၍ပင် အကျိုးဆုတ်ယူတ် သွားစေတတ် သည်။ ဥပမာ
မီးနှင့် လျှပ်စစ်ကဲသို့တည်း။ အရိယူပစ်ခံကံကိုလည်း ထိုဥပမာနှင့်အတူ
သဘောသက်ဝင်သင့်၏။

(ရဟန္တနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ထူးများ စာ - ၃၃၂)

ဘယ်အရာမှ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်ထက်ပို၍ မသာလွှန် မကောင်းမြတ်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဟုတ်သော်ရှိ၊ မဟုတ်သော်ရှိ ကျွန်ုပ်သည်
ကမ္မာပေါ်ရှိ ဘာသာတရားကြီးအားလုံးကို လေ့လာခဲ့ဖြေးဖြစ်၏။
လှပတဲ့အရာ မှာရော၊ ပြည်စုံကံလုံတဲ့အရာမှာပါ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့
အမှန်တရား အရိယ သစ္စာလေးပါးနှင့် မရွင်ရှစ်ပါးဆိုတဲ့ အကျွန်ုပ်
တရားလမ်းစဉ်ထက်ပို၍ သာလွှန်ကောင်းမြတ်တဲ့အရာ တစ်ခုမျှ
မတွေ့ရပါ။ ထို့လမ်းစဉ်နှင့်အညီ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ပုံဖော်ရေးအတွက်
ကျွန်ုပ် ကျော်နှင့်ရဲပါ၏။

(ပါမောက္ခရိုက်-စ် ဒေးပစ်)

အခန်း ၅

လူသားတိုင်း ဆွဲမျိုး တော်စပ်ခဲ့ဖူးကြသည်

ယနှုန်းနှုန်းမှုံးတော်စပ်ခဲ့ဖူးကြသားပါ။ ကျောင်း တွင် အမိုးနှင့်သိကျေမ်းသူ မည်သူမှ မရှိသဖြင့် ရောက်ရောက်ခြင်း စာရေးသူကို မတွေ့က အမိုးစိတ်ဓာတ်ကျသွားမှုံးသဖြင့် ကျောင်းပေါ် တွင် အသင့်ထိုင် စောင့်နေရာင်း သတ္တဝါတို့၏ ဘဝသံသရာရှုည်လျားမှ အကြောင်းကို တွေး တော်နေမိ၏။ ဗုဒ္ဓ၏ ဟောကြားချက်ဒေသနာများကို ထောက်ဆက်ညွှန်လျှင် လူသားအချင်းချင်း ဆွဲမျိုးမှတော်စပ်ခဲ့ဖူးသူ တစ်ယောက်မှ မရှိကြောင်း သိရ၏။

ထိုအချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပထဝီသုတေသန၊ တိကဋ္ဌသုတေသန၊ ဗုဒ္ဓ ဟောကြားချင်း။ ပထဝီသုတေသန၊ စို့လိုဂုဏ်း အဓိပါယ်မှာ ယူဇာနာနှစ်သိန်း လေးသောင်း အထူးရှိသော ၅၂၂မဟာပထဝီမြေကြီးကို ရောင့် ရှုံးဖြစ်ရုံးနယ်၍ ဆီးစွေလောက်ရှိသော အလုံးကလေးများကို လုံးရမည်။ ပြီးလျှင် တစ်လုံး ချင်းကောက်၍ ဒါက ငါးအမေး ဒါက ငါးအမေးရဲ့အမေးဟု ဆွဲမျိုး စပ်လျှင် ဆီးစွေခေါ်ရှိသော မြေကြီးလုံးလေးတွေသာ ကုန်သွားမည်။ အမေ အဆက် ဆက်ကား မကုန်ဟူ၍ဖြစ်၏။

၅၃၁ဒေသနာကိုထောက်၍ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အပေါ် ဒေသ ဖြစ်စရာ မုန်းစရာကြုံလာလျှင် ယခုဘဝသံ ၅၃၁အမျိုးသမီးသည် ငါးအပေါ်

အကျိုးပျက်စီးအောင်လုပ်တာ အရင်ဘဝများစွာ ငါ့အမေဖြစ်ခဲ့စဉ်က ငါ့အပေါ် ဖြူစင်တဲ့ စေတနာနဲ့ ပြုစုယုယဲမှာပဲဟု ဒေါသ၊ အာဓာတ်ကို ဖြေဖျောက် သင့်ကြောင်း အကြံပြုထား၏။ တိကဋ္ဌသုတ်၏ ဆိုလိုဂုဏ်း အမိပါယ်မှာ အဗ္ဗာဒိပ်တစ်ကျွန်းလုံးရှိ မြက်သစ်ပင်အားလုံးကို လက်ဆစ် တစ်ဆစ်စီ ခုတ်ဖြတ်ပြီး ပုံထားရမည်။

ပြီးလျှင် တစ်ဖြတ်စီကောက်၍ ဒါက ငါ့အဖော် ဒါက ငါ့အဖော့၊ အဖော့ ဆွဲမျိုးပေါ်လျှင် လက်တစ်သစ်ခန့်စီရှိသော မြက်သစ်ပင်တွေ သာ ကုန်သွားမည်။ အဖောဆက်ဆက်ကား မကုန်ဟူ၍ဖြစ်၏။ ဤဒေသနာ ကိုထောက်၍ အမျိုးသားတစ်ယောက်အပေါ် ဒေါသထွေ့ကရာ ကြံ့လာလျှင် ယခုဘဝသာ ဤအမျိုးသားသည် ငါ့အပေါ် အကျိုးပျက်စီးအောင်လုပ်တာ အရင်ဘဝများစွာ ငါ့အဖောဖြစ်ခဲ့စဉ်က ငါ့အပေါ် ဖြူစင်တဲ့ စေတနာနဲ့ ပြုစုယုယဲမှာပဲဟု ဒေါသ၊ အာဓာတ်ကို ဖြေဖျောက်သင့်ကြောင်း အကြံပြု ထား၏။

ဗုဒ္ဓကို သားအရင်းကဲ့သို့ ချစ်ခင်ကြည်ညို့သူ

မြတ်စွာဘုရား မရှိမအေသတစ်စွဲငြင်လှည့်လည်ပြီး တရားအေသနာ ဟော ပြောစ်အခါက သုသုမာရဂိုမြို့သို့ ရောက်ရှိတော်မူခဲ့၏။ မိကျော်း သံများကိုကြားနေရတ်သောကြောင့် သုသုမာရဂိုရဟု ခေါ် ဆိုခြင်းဖြစ်၏။ ထိုပြီ့သို့ ရောက်ရောက်ချင်း ယခုအမိုးတို့ အရွယ်ခန့်ရှိ နေပြုဖြစ်သည့် နကုလပ်တာနှင့် နကုလမာတာ အမည်ရှိသော အမိုးအဖွား၊ နှစ်ယောက်တို့ သည် မြတ်စွာဘုရားကို မြင်လိုက်သည့်နှင့် သူတို့ ရင်မှုမွေးဖွားသော သား အရင်းကဲ့သို့ ချစ်ခင်သွား၏။ သားအရင်းကဲ့သို့လည်း စွဲယူသွား၏။

ထိုကြောင့် ဘုရားရှင်ကိုတွေ့တွေ့ခြင်း –

“သားရယ် ... အဖော့အမေကို ပစ်ထားပြီး ဘယ်အရပါ၊ ဘယ် အေသထိ သွားနေရတာလဲ၊ ဒီတစ်ခါတော့ အဖောနဲ့အမေကိုပစ်ထားပြီး ဘယ်ကိုမှ မသွားပါနဲ့ သားရယ်”ဟု တစ်တွေ့တွေ့ပြောဆိုပြီး ဘုရားရှင် နောက်မှ တကောက်ကောက် လိုက်နေကြ၏။ ထိုအခါ မျက်တောင်မွေး

တစ်ထောက်လောက်သာ မြင်နိုင်သော ရဟန်းများက -

“ဘုရားရှင်မှာ သုဒ္ဓိဒနနဲ့ မယ်တော်မာယာဆိုတဲ့ အဖော့အဖော့ နေမှန်း သိရက်နဲ့ ဤအဖိုးကြီးနှင့်အဖွားကြီးသည် မဟုတ်တာတွေ လျောက် ပြောပြီး ဘုရားရှင်ကို သူတို့ဘက်ပါအောင်လုပ်သည်”ဟု ပြောဆို ကဲရဲ့၏။

ဘုရားရှင်သိသောအခါ ထိုသိမှပြောသင့်ကြောင်း၊ ဤအဖိုးနှင့် အဖွားသည် ဟန်လုပ်ပြီးပြောနေခြင်း၊ မဟုတ်ကြောင်း၊ ဤအဖိုးနှင့် အဖွားသည် ဝါဘုရား၏ မိခင်နှင့်ဖောင်အဖြစ် ဘဝတစ်ထောင်စီဖြစ်ချက်ကြောင်း၊ ထို ကြောင့် ယခုဘဝထိ သူတို့ရှင်မှဖြစ်သောသားဟု တကယ်ထင်၍ ပြောနေ ခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ရှင်းပြတော်မူခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓသည် သူမှာမျှတောက်ဖွံ့ဖြိုးကြည့် ခြင်းဖြစ်၍ မိမိနှင့်အဖိုးအဖွားတို့၏ သံသရာတစ်လျောက်ကိုပါ အမြစ်ရင်း ထိမြင်နိုင်ခြင်းဖြစ်၏။

ထိုကြောင့်လည်း ဆရာကြီးဦးရွှေအောင်က လူတစ်ယောက်ကို ကြည့် လျှင် စေတနာအမြစ်ရင်းထိမြင်အောင် ကြည့်သင့်ကြောင်းကို ယခုလိုရေး သားခဲ့၏။

အမြင်သုံးမျိုး

ပန်းပင်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆိုရလျှင် ပန်းပွဲ့ကိုမြင်သောအမြင်သည် သုတေသန၌ ဖြင့်မြင်သော အမြင်မျိုးဖြစ်၏။ ပင်စည်ကိုမြင်သောအမြင်သည် အနှစ်တေသန၌ ဖြင့်မြင်သော အမြင်မျိုးဖြစ်၏။ အမြစ်ကိုမြင်သောအမြင်သည် သစ္စာကတေသန၌ ဖြင့်မြင်သောအမြင်မျိုးဖြစ်၏။ အလားတူပင် အနုပညာ နယ်ပယ်၍ ပန်းပုဂ္ဂိုလ်တုနှင့် ပတ်သက်၍ ဆိုရလျှင် ပန်းပုဂ္ဂိုလ်တစ်ခု၏ အသွင် သဏ္ဌာန်ကို သုတေသန၌ ဖြင့် ကြည့်မြင်နိုင်၏။ ပန်းပုဆရာ၏ အတတ် ပညာကို အနှစ်တေသန၌ ဖြင့်မြင် ကြည့်မြင်နိုင်၏။ ပန်းပုဆရာ၏ စေတနာကို သစ္စာကတေသန၌ ဖြင့်မြင် ကြည့်မြင်နိုင်၏။

ထိုကြောင့် သုတေသန၌သည် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပတ်သက်၏။ အနှစ်တေသန၌ ဖိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပတ်သက်၏။ သစ္စာကတေသန၌ ကိုယ်ကျင့် သိကွာပိုင်းဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် ပတ်သက်၏။ ဤသို့

ပညာရှင်များက ဆိုကြ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ လူဘဝကို ရက္ခသူများသည် မိမိတို့၏ ဘဝအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ရာတွင် သစိုကတီဒ္ဓါ အမြင် ဖြင့်မြင်အောင် ကြည့်အပ်၏။

သို့မဟုတဲ့ သုတေသနတို့အမြင်ဖြင့်သာကြည့်ပါက မိမိတို့ ထိုက်တန် သော အရည်အချင်းများရှိသည်၊ မရှိသည်ကို ပစာနမယားဘဲ အားလုံးကို ကျော်လွှား၍ ပစ္စည်းဉာဏ်များကို မရလျှင်ရသည့်နည်းဖြင့် ယူတတ်၏။ ရာထူးဂုဏ်သိန်များကို မရလျှင်ရသည့်နည်းဖြင့် ယူတတ်၏။ ထင်ပေါ် ကျော်ကြားမှုများကို မရလျှင် ရသည့်နည်းဖြင့် ယူတတ်၏။ ထိုအခါ မိမိနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆက်ဆံရေးသည် မလွှဲမသွေ့ အဖူအထစ် ရှိလာမည် ဖြစ်၏။

အဖူအထစ်ဖြစ်လာလျှင် တရားသည်၊ မတရားသည်ကို ပစာန မထားဘဲ၊ ယင်းအဖူအထစ်ကို မရလျှင်ရသည့်နည်းဖြင့် ကျော်လွှားနှင့်အောင် အားထုတ်တော့မည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့အားထုတ်လျှင် လူဘဝကို ရခဲ့စွာ ရလာကြသော လူသားများကို မလွှဲမသွေ့ ကြိုကလေးများ၊ ငှုကလေးများပေမာ ဆက်ဆံရပေတော့မည်။ ထိုသို့ ဆက်ဆံခြင်းသည် လူဘဝကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရလာသော လူသားတစ်ဦး၏ ဆက်ဆံနည်းမဟုတ်၊ တောရှင်းတိရှိစွာနှင့် တစ်ကောင်၏ ဆက်ဆံနည်းမျိုးသာဖြစ်ချေ၏။

(အမြင်များပြေားလဲခြင်း၊ စာ-၆၉-၂)

“ဖော်ပြုပါဒေသနာတော် အထောက်အထားအရ ဘာသာခြားဖြစ်သော အမိုးသည်လည်း ဘဝအဆက်ဆက်က စာရေးသူ၏မိခင်ဘဝသို့ အတော်များများ၊ ရောက်ခဲ့ဟန်တူသည်။ ဘာသာမတူသော်လည်း စာရေးသူကိုတွေ့သောအချိန်မှတစ်၍ သားတစ်ယောက်ကဲ့သို့ သဘောထားပြီး လိုအပ် သမျှကိုကြည့်ပြီး သူတတ်နိုင်သလောက် လျှိုဒိန်းရှာ၏။ စာရေးသူ ဟောပြောသော တရားများကိုလည်း စိတ်ဝင်တစားနားထောင်၏။ ပထမ တွင်ကား အမိုးသည် စာရေးသူအပေါ် သားဟူသော သံယောက်ဖြင့် လျှိုဒိန်းမှု၊ တရားနားနှုံးကို ပြုနေခြင်းဖြစ်၏။”

တရားနာပါ များလာသောအခါ အမိုးသည် တာဝနကျေသဘော

မဟုတ်တော့ဘဲ တကယ့်ကို စိတ်ဝင်စားလာသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယနေ့ ဆိုလျှင် သံယာရတနာကို ပြစ်မှားဖော်ကားခြင်း၏ ဆိုးကျိုး၊ ဖြည့်ညီးကွယ်ခြင်း၏ ကောင်းကျိုးများကို အမိုးစိတ်ဝင်စားအောင် ပြောပြရ ပေါ်းမည့်။ နေ့ခိုင်း၁၂၂၂နာရီခန့် အချိန်မှာပင် ငါးဆင့်ချိုင့်ကြီးတစ်လုံးနှင့် အမိုးရောက်လာ၏။

“ဆရာတော် ဒီနေ့သွေးသွားလျှိုတယ်လှ့ကြားတယ်၊ ဘယ်နှစ်ကြိမ် မြောက်လဲဘုရား”

“အကြိမ် ၅၀ မြောက်ပါ”

“ဆရာတော်က လူကသာခပ်သေးသေးရယ် သွေးကျတော့တော် တော်လျှိုနိုင်တာပဲ၊ ဆရာတော်သွေးအားမြန်မြန်ပြန်ပြည့်အောင်လို့ အမဲ သားတစ်ပိဿာ နှုပ်လာတယ်ဘုရား ဆရာတော်ရက်ဆက်ပြီး ဘုဉ်းပေးပါ”

ပြောပြောဆိုဆိုအမိုးက ငါးဆင့်ချိုင့်ကြီးကို စာရေးသူအနားသို့ မ၊ လာ၏။ စာရေးသူက –

“အမိုး နေလွှဲသွားပြီ၊ ဒီဟင်းတွေကို အခုအချိန်မှာ ကပ်လိုလည်း မရဘူး၊ ဘုဉ်းပေးလိုလဲ မရတော့ဘူး၊ နက်ဖြန်အရှက်ဆွမ်းကျမှပဲ ဘုဉ်းပေးရမယ် ကျောင်းသားကိုပဲ ချိုင်းပေးလိုက်ပါ”ဟု ပြောပြပြီး ကျောင်းသားတစ်ယောက်ခေါ်ပြီး သိမ်းခိုင်းလိုက်၏။ အမိုးသည် သူကိုယ်တိုင် ချက်ထားသောအမဲနှင်းကို ချက်ခြင်းစားစေချင် ဟန်တူသည်။ ချိုင်းသိမ်းသွား သော ကျောင်းသားကိုလှမ်းကြည့်ရင်းဖြင့် သူသိချင်သော မေးခွန်းများကို ထုတ်လာ၏။

“ဆရာတော်တို့ရဟန်းတွေက ၁၂၂၃နာရီကျော်ရင် ဘာမှမစားရတော့ဘူးလား ဘုရား”

“မစားရတော့ဘူး အမိုး”

“ခုလိုသွေးလည်းလျှိုထားရာ ညာစာလည်းမစားရဆိုတော့ ဆရာတော် ညာက်ရောက်ရင် အရမ်းသာမှာပေါ့ဘုရား”

“နေနေကျဆိုတော့ မစားတော့ဘူးအမိုး”

“ဘုရားရှင်က ဘယ်လိုအကျိုးတွေမြင်လို့ ညစာမစားဘို့ တားမြစ် ခဲ့တာလဲဘုရား”။

ညစာမစားခြင်း၏ ကောင်းကျိုးများ

“ညစာမစားခြင်းအားဖြင့် ကုသိလ်အလုပ်တွေ ပိုမို အားထုတ်ဖို့ အချိန်ရ တယ် ကာမရာဂါတွေ အားနည်းလျော့ပါးတယ်၊ ရောဂါးဘယ်မျိုးစုံ အဖြစ်နည်းတယ်၊ အကြောအချိန်တွေလျော့ပြီး အညားအညာပြေတယ်၊ ပေါ့ပါး လျော်မြန်ပြီး နေလိုတိုင်လို့ကောင်းတယ်”

အခုလက်တွေပဲကြည့်လေ ညနေရောက်ရင် အမိုးတိုဗျာ ညစာအတွက် ဝယ်ရခြားရ၊ ချက်ရပြုတဲ့ရာ စားရသောက်ရ၊ ဆေးရကြောရနဲ့ အချိန်တွေ အလကား ကုန်နေတဲ့အချိန်မှာ ဦးပွဲ့ဗျားတို့ ရဟန်းတွေကတော့ ရှုကြတော် ပွားမယ်၊ စာကြည့်မယ်၊ တရားနာမယ်၊ တရားထိုင်မယ် ကုသိလ်တစ်မျိုးမျိုး ရနေတယ်လေ၊ ဒါတွေမြင်လို့ ဘုရားရှင်က ညစာမစားဖို့ တားမြစ်တော် မူခဲ့တာပေါ့”

“ဘုရားရှင်ဟာ ဒီလိုအသေးစိတ်လေးကစပြီး မြင်တော်မူတာဟာ အုံသြက်ည်စရာ ကောင်းလှပါတယ်ဘုရား၊ ဧည့်၊ ဒါနဲ့ ဆရာတော် စိတ်မဆုံးရင် မေးခွန်းတစ်ခုမေးချင်လို့ဘုရား”

“မေးပါအမိုး၊ စိတ်မဆုံးပါဘူး”

“ဆရာတော်တို့ ရဟန်းတွေမှာ ဇိုးမယားယူခွင့်ရှိသလားဘုရား”

“ဘယ်ယူခွင့်ရှိမလဲ အမိုးရဲ့၊ ယူဖို့နေနေသား အမသတ္တဝါ တစ်ဦးဦးနဲ့ မေထုန်မြို့ဝဲလိုက်ရင် ရဟန်းဘဝက တစ်ခါတည်းသေသွားတာပဲ။ ရဟန်းဘဝကို တစ်သက်လုံး ပြန်မရနိုင်တော့ဘူး။ အမိုးက ဘာဖြစ်လို့ ဒီမေးခွန်းကို မေးတာလည်း အကြောင်းရှိမယ်ထင်တယ်”

“တပည့်တော်တို့ဘာသာက ဆရာတွေကတော့ ညစာလည်း စားတယ်၊ မိန်းမလည်း အများကြီး ယူကြတယ်ဘုရား”

ထိုစကားကိုပြောပြီး အမိုးသည် အတန်ကြောတိတ်ဆိတ်သွား၏။ အမိုး တစ်ယောက် ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်များနှင့် သူတို့ဘာသာရေး ဆရာများ၏

၁၁၆

ဘဏ္ဍာပုဒ္ဓသာသန

ကိုယ်ကျင့်သီလကို တိုင်းတာကြည့်နေဟန်တူ၏။ စာရေးသူသည် ဗုဒ္ဓဟော
ကြားထားသည့် သူတော်ကောင်းဟုတ်၊ မဟုတ် မှတ်ကျောက်တင်ကြည့်နည်း
ဂါထာတစ်ဂါထာကို ရှုတ်တရက် သတိရ လိုက်မိ၏။

သူတော်ကောင်းမှတ်ကျောက်

သူယုတ်မာတို့သည် ရွှေအတုကဲ့သို့ သူတော်ကောင်းများအသွေး
အပြင် အခြားအခြားဖုံးကွယ်လျက် လောက်၍ လူညွှေ့လည် နေကြ
ကုန်၏။ သူတော်ကောင်းနှင့် ဆင်တူယိုးများ ထိပုံစွဲလွှားများ ကို
သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ မှတ်ကျောက်ဖြင့် ခွဲခြားကြည်ညိုရာ၏။

(သဂ္လာတစ်၊ သတ္တာတွေ့လသုတ်)

အတော်ကြာမှ အမိုးက မေးခွန်းထုတ်လာ၏။

“မှုစွာဘာသာ ရဟန်းတော်တွေဟာ သီကွာပုဒ်ဘယ်လောက်ကို
စောင့်ထိန်းရသလဲဘူရား”

“အကျဉ်း ၂၂-ပုံ၊ အကျယ်ကုဋ္ဌကို ထောင်ကျော်ကို စောင့်ထိန်း
ရတယ်”

“မနည်းပါလားဆရာတော်၊ တစ်ချို့ရဟန်းတွေလည်း ဒီလောက်များ
တဲ့ သီကွာပုဒ်တွေ မစောင့်ထိန်းနိုင်တာနဲ့ စိတ်ပျက်ပြီး လူဝတ်လဲကုန်ကြမယ်
ထင်တယ်”

“ဘုရားရှင်က ဒီအချက်ကို သိမြင်တော်မျှလို့ သီကွာပုဒ်အများကြီး
မစောင့်ချင်တဲ့ ရဟန်းတွေကို သီကွာပုဒ်တစ်ခုတည်း စောင့်ထိန်းနိုင်းတာ
လည်းရှိတယ်”

“ကုဋ္ဌကို ထောင်ကျော်တောင်ရှိတဲ့ သီကွာပုဒ်တွေက ဘယ်လို့
လုပ်ပြီး တစ်ခုတည်းဖြစ်သွားတာလဲဘူရား”

“ဒီလိုအမိုးရဲ့ တစ်ခါတော့ ရဟန်းတစ်ပါးဟာ အမိုးပြောသလိုပဲ
သီကွာပုဒ်တွေ များလွန်းအားကြီးတော့ မစောင့်နိုင်တော့လို့ လူဝတ်လဲ
ခွဲ့ပြေ့ဖို့ ဘုရားရှင်ကို လျောက်တယ်”

“ဒီတော့ ဗုဒ္ဓက-ချစ်သား၊ သင်သည် သိက္ခာပုဒ်တစ်ခုတည်း ဆိုလျှင် တကာ စောင့်ထိန်းနိုင်မည်လားဆိုတော့၊ တစ်ခုတည်းဆိုလျှင်တော့ စောင့် ထိန်း နိုင်ပါသည်လို့ ပြန်လျှောက်တော့ -

စိတ္တံ့ ရက္ခာထ မေဆာဝိ- ပညာရှိဆိုတာ စိတ်ထဲမှာ ကိုလေသာ ဖြစ်ပေါ်ခွင့် မရအောင် ဘာဝနာတစ်ခုခုကို ပွားများပြီး စောင့်ရှောက်ပါ။ စိတ္တံ့ ရတ္တံ့ သူခါ ဝဟံ- စိတ်ကိုဘာဝနာဖြင့် ကိုလေသာမဝင်အောင် အမြဲ စောင့်ရှောက်သော သူသည် လူနတ်ချမ်းသာကိုသာမက နိဗ္ဗာန်ချမ်း သာထိ ရနိုင်၏။

ဆိုပြီး စိတ်ဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ်တစ်ခုကိုပဲ စောင့်ထိန်းနိုင်းလိုက်တာ လများ မကြောမီမှာ ကိုလေသာအာသဝေါကုန်ခန်းပြီး ရဟနာဖြစ်တော်မူ သွားပါ တယ်”

“စိတ်တစ်လုံးထဲကို စောင့်လိုက်ရတာနဲ့ ကျော်တဲ့ သိက္ခာပုဒ်တွေက ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ပါသွားတာလဲဘုရား”

“အသီးတစ်ရာ အညာတစ်ခုဆိုတဲ့ စကားလိုပေါ့အမိုးရယ်၊ အညာ တစ်ခုကို ဆွဲလိုက်ရင် ကျော်တဲ့အသီးတွေ အကုန်ပါလာသလိုပါပဲ၊ သိက္ခာပုဒ် ပေါင်း ကုဋ္ဌရွှေကိုးထောင်ကျော်ယာ ကာယက်လို့ခေါ်တဲ့ ကိုယ်ရယ်၊ ဝစ်ကံလို့ ခေါ်တဲ့ နှုတ်ရယ်မှာ ဖြစ်ကြတာပါ။ ကိုယ်နဲ့သိက္ခာပုဒ်တစ်ခုကို ကျူးလွှာနှုနို အတွက် စိတ်ကပဲ စရိကြတယ်၊ ဥပမာ ကိုယ်နဲ့ သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးတော့ မယ်ဆိုရင် ခိုးချင်တဲ့စိတ်က အရင်ဖြစ်ရတယ် ပြီးမှ ကိုယ်နဲ့ ခိုးလို့ ရတယ်”

“ဗုဒ္ဓက အဲဒီလို သူတစ်ပါးဥစ္စာကို လိုချင်တဲ့လောဘာ လေး မပေါ်အောင် ဘာဝနာတစ်ခုခုပွားပြီး စိတ်ကိုထိန်းခိုင်းတာ၊ နှုတ်နဲ့ လိမ် ညာပြောတော့ မယ်ဆိုရင် လိမ်ညာပြောချင်တဲ့စိတ်လေးအရင်ဖြစ်ရတယ်၊ ပြီးမှ နှုတ်ကလိမ်ညာ ပြောလို့ရတယ်၊ ဗုဒ္ဓက အဲဒီလို လိမ်ညာပြောချင် တဲ့စိတ်ပေါ်မလာအောင် ဘာဝနာတစ်ခုခုပွားပြီး စိတ်ကိုထိန်းထားခိုင်းတာ၊ ဒါကြောင့် စိတ်ဆိုတဲ့ သိက္ခာပုဒ် တစ်ခုကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရင် ကုဋ္ဌကိုးထောင်ကျော်သော သိက္ခာပုဒ်တွေ အကုန်ပါသွားတယ်လို့ ပြောတာပါ”

“သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား။ ဒီလိုအကျင့်ကောင်းတွေကျင့်နေတဲ့ သံယာတော်များကို စောကားရင်ရရှိမယ့်ဆိုးကျိုးနဲ့ ကြည်ညံးကိုးကွယ်လှု၍ ဒါနဲ့ ရင်ရရှိမယ့် ကောင်းကျိုးတွေအကြောင်းကိုလည်း သိပါရစေဘုရား”

“ရာဇ်ရှုပြုတိမြို့ကြီးမှာ ဗုဒ္ဓသာသနာအလွန်ထွန်းလင်းတောက်ပနေတဲ့ အချိန်ကပေါ့၊ စာပေများမှာတော့ လူဦးရေကိုးကုန္တော်မှာ ခုနစ်ကုန္တော် အရိယာတွေလို့တောင် ဖွင့်ပြုတယ်”

“အခုရော အဲဒီလောက်ရှိပါဦးမလားဘုရား”

“ဘယ်ရှိတော့မှာလ သာဝတ္ထိတို့ ရာဇ်ရှုပြုလို့ဆိုတာ အခုအချိန် မှာတော့ မြှတ်ပင်တွေ တောထနေတဲ့ လွင်ပြင်ကြီးဖြစ်နေတာကို ဦးပွဲ့ောင်းဘုရားဖူးသွားတုန်းက တွေ့ခဲ့ရတယ်”

“အဲဒီလောက် စည်ကားခဲ့တဲ့မြို့ကြီးတွေဟာ အခုအချိန်မှာ ဘာဖြစ်လို့ ခြောက်ခန်းကွယ်ပျောက်သွားတာလဲဘုရား”

“ဒီမေးခွန်းမျိုးကို ဗုဒ္ဓလက်ထင်က ပုဂ္ဂိုးတစ်ယောက်ကလည်း ဗုဒ္ဓကို မေးခဲ့သူးတယ်၊ ပုဂ္ဂိုးရဲ့ လျောာက်ထားချက်ကို ကြည့်ရရင် သာဝတ္ထိ မှာ လူဦးရေ ခုနစ်ကုန္တော်ရှိတာ၊ ရာဇ်ရှုပြုမှာ လူဦးရေကိုးကုန္တော်ရှိတို့တောင် ဟိုးအရင်တုန်းကနဲ့စာရင် နည်းပါးခြောက်ကပ်သွားလို့ လျောာက်ထားတဲ့ ပုံမျိုးပဲ”

“အဲဒါကိုဖြတ်ပြီး အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား”

“ဒီအကြောင်းအရာကို အင်္ဂလိပ်ရို့ရှိပါ၌တော်၊ တိကန်ပါတ်၊ ပလေက သုတေသန ဟောထားတာပါ။ မြန်မာလိုဆိုရင်တော့ လူလောကပျက်စီးခြင်း အကြောင်း သုံးပါးလို့ ဆို့ရမှာပေါ့၊ အခါတစ်ပါးမှာ ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ ပုဂ္ဂိုးတစ်ယောက်ဟာ ဗုဒ္ဓကို အခုလို မေးမြန်းပါတယ်။

လူဦးရေနည်းပါး မစည်ကားခြင်း၏ အကြောင်း

“အရှင်ဂေါတမ ရှုံးအခါက ဤလူလောကသည် အပိမိငဲကဲသို့
လူတိုဖြင့် ပြည့်နှက်နေ၏။ ရွာနိုင်းမင်းနေပြည်တို့သည် ကြက်ပျောစာနှင့်
စည်ကားကုန်၏ ဟူ၍ ဆရာ့ဆရာဖြစ်သော ရှုံးပုဏ္ဏားတို့ပြောသည်ကို
ကျွန်ုပ်ကြားဖူးပါသည်။ ယခုအခါ၌ကား လူဦးရေနည်းပါး၍ ကျိုးတိုး
ကျေတဲ့သာထင်ပါသည်။ မြို့ရွာနိုင်းနေပုံတို့သည်မြို့ရွာနိုင်းအော်
သည့်အဖြစ်သို့ ရောက်နေပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အဘယ်
အကြောင်းကြောင့်ပါနည်း” တဲ့၊ ဗုဒ္ဓက ယခုလို ဖြေကြားပါတယ်။

“ပုဏ္ဏား! ယခုအခါ လူတို့သည် မတရားသော အဓမ္မရာဂြိုင့် တပ်မက်
အပ်ကုန်၏။ မညီမျှသော လိုချင်မှု ဝိသမလောဘဖြင့် နှိပ်စက် အပ်ကုန်၏။
မွှောက်များသောအကျင့် မိစ္စာဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံကုန်၏။ ထိုသူတို့သည် ထက်သော
ဓားလက်နက်များ စွဲကိုင်၍ တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် သတ်ဖြတ်ကြ
ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် လူအများသောကြောက်ကုန်၏။ ဤသို့ သေခြင်းသည်
လူဦးရေလျှော့ပါး၍ ကျိုးတိုးကျေတဲ့သာ ထင်ခြင်း၏ ပထမအကြောင်း
ဖြစ်၏။

ပုဏ္ဏား! ထိုမှတစ်ပါး အဓမ္မရာဂြိုင့် တပ်မက်ကုန်သော, ဝိသမ^၁
လောဘဖြင့် နှိပ်စက်ကုန်သော, မိစ္စာဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော ထိုလူတို့ အား
မိုးကောင်းစွာ မရှားသဖြင့် ဆန်ပါးရှားပါး၍ တ်မွတ်ခေါင်းပါး ခြင်းဖြစ်၏။
ထို့ကြောင့် လူများ သောကြောက်ကုန်၏။ ဤသို့သေခြင်းသည်
လူဦးရေလျှော့ပါး၍ ကျိုးတိုးကျေတဲ့သာ ထင်ခြင်း၏ ဒုတိယအကြောင်း
ဖြစ်၏။

ပုဏ္ဏား! ထိုမှတစ်ပါး အဓမ္မရာဂြိုင့် တပ်မက်ကုန်သော, ဝိသမ^၁
လောဘဖြင့် နှိပ်စက်ကုန်သော, မိစ္စာဓမ္မနှင့် ပြည့်စုံသော ထိုလူတို့ထဲ
အကြီးအကဲဖြစ်သော ဘီလူးတို့သည် ကြမ်းကြုံတ်သော ဘီလူးတို့ကို
စေ့လွှာတ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့် လူအများသောကြောက်ကုန်၏။ ဤသို့သေခြင်းသည်
လူဦးရေလျှော့ပါး၍ ကျိုးတိုးကျေတဲ့သာ ထင်ခြင်း၏ တတိယအကြောင်း

ဖြစ်၏” တဲ့။

(မှတ်ချက်)။ ။ ကုဋ္ဌဓသပါဝံဘာ—သည်ဘက်ရွာ၏ အီမိမိးပေါ်မှ ပုံသွား သော ကြက်သည် တစ်ဖက်ရွာ၏ အီမိမိးပေါ်သို့ သက်ဆင်း နိုင်လောက်အောက် ရွာချင်းနီးကပ်၏ ဟု ဆိုလိုသည်။ အပိုဘိုရိုပါ့၌တော် အရဆိုလျှင် ကြက်ပုံတစ်ကျဟု သုံးရ မည်။ မြန်မာတို့၏ ကြက်ပုံမကျကား အဓိပ္ပာယ် တစ်မျိုး ဖြစ်၏။

အမွှေရာဂဟူသည် သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်း တပ်မက်ခြင်းကို ဆိုလို၏။ ပိဿာမလောဘဟူသည် သူတစ်ပါးတို့၏ စည်းစိမ်း လိုချင်မှုကို ဆိုလို၏။ မိတ္တာမွှေဟူသည် ဆက်ဆံမြို့ဝှုံမှု မပြုသင့်သူ (မိကြီး၊ မိထွေး စသည်) တို့၏ မြို့ဝှုံဆက်ဆံမှုကို ဆိုလို၏။

“ဒီတရားတွေဟာ လူသားတိုင်းနဲ့ဆိုင်တဲ့တရားတွေပဲဘူရား”

“ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို လူသားတိုင်းက လိုက်နာကျင့်ကြ ကြရင် ကဗ္ဗာကြီးတို့ခုလုံးဦးဦးချမ်းမယ်လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ခေါင်းဆောင်တွေက ရဲရဲ့ရဲ့ ပြောရတာပေါ့”

“က ရာဇ်ပြုဟိုပြု့က အရှင်မောဂ္ဂလာန်အကြောင်းကို ဆက်ကြေားစိုး အရှင်မောဂ္ဂလာန်ဟာ တန်ခိုးကြီးတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးဆိုတော့ နတ်ပြည်ကို လည်းသွားတယ်၊ ငရဲပြည်ကိုလည်းသွားတယ်။ နတ်ပြည်က နတ်သား နတ်သမီးတွေရဲ့ လူဘဝကပြုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်တွေကိုမေးပြီး လူဘဝမှာ လိပ်စာ အတိအကျနဲ့ ပြန်ဟောပေးတယ်။ ငရဲပြည်က ငရဲသားတွေရဲ့ လူဘဝက ပြုခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်တွေ ကိုမေးပြီး လူဘဝမှာ လိပ်စာအတိအကျနဲ့ ပြန်ဟော တယ်”

“ဒီလိုလက်တွေ တရားတွေကို နာရတဲ့ အတွက်ကြောင့်လည်း ရာဇ်ပြုဟို က လူအများစုဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲကို ဝင်ရောက်လာကြတယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တွေများလာတော့ တို့တွေမှာ လာသာလာဘတွေ ရွာပါးပြီး တော်မွှတ် လာကြတယ်။ ဒါကြောင့် ခိုးသားငါးရာကိုငွေပေးပြီး အရှင်

မောဂ္ဂရိန်(ဖွံ့ဖြိုးသာ)

မောဂ္ဂလာန်ကို ရိုက်သတ်ခိုင်းကြတယ်။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်ကလည်း အရင်ဘဝတစ်ခုက မိဘနှစ်ပါးကို မိန်းမစကားနားထောင်ပြီး သတ်ဖြတ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကဲ ကြွေးတွေပါလာလို့ ရှောင်မနေတော့ အသတ်လိုက်တယ်”

“အဂ္ဂသာဝကကြီးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကဲကြောင့် ခိုးသားတွေရော၊ သတ်ခိုင်းတဲ့တိတို့တွေရော အမူမှုန်ပေါ်တော့ သေဒက်အချ ခံရတယ်။ သူတို့အားလုံးကို ခေါင်းသာဖော်ပြီး တစ်ကိုယ်လုံး မြေမြှုပ်လိုက်တယ်။ ပြီးတဲ့အခါ သူတို့ရဲ့ ခေါင်းတွေပေါ်ကို ကောက်ရှိုးတွေပုံပြီး မီးရှို့လိုက်တယ်။ ကောက်ရှိုးမီးက ခဏလောင်တာဆိုတော့ သေတော့မသွားဘူး။ ဒါပေမယ့် သေလောက်တဲ့ဒုက်ကိုတော့ ခံကြရတယ်။ ခေါင်းမှာရှိတဲ့ ဆံပင်နဲ့အမွှေးအမျှင်အားလုံး မီးလောင်သွားတာပေါ့။

“အဲဒီအခါကျမှ သူတို့ရဲ့ ခေါင်းတွေကို သံထွန်သွားနဲ့ထွန်ပြီး သတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ဒါဟာ သံသာရတနာကို စောကားတဲ့ ဆိုးကျိုးတွေပေါ့။ ဒီဖြစ်ရပ်က နှစ်ပေါင်း ၂၂၄၀ နှစ်တော်ငိုနေပြီး အခုအချိန်မှာရော ဒီလို ဖြစ်ရပ်တွေရှိရှိနိုင်ပါမလားလို့ စောဒကတက်ခဲ့ရင် ရှိနိုင်ပုံသာမကတွေကို ဆက်ပြောပြုမယ်”။

ဆရာတော်ကိုဆဲ၍ အသေဆိုးနှင့် သေရသူ

“ပဲခူးတိုင်း၊ အုတ်ဖို့မြို့နယ်၊ ဂုဏ်င်းတန်း၊ အုပ်စုရွာကျောင်းဆရာတော်ဟာ ဆရာကောင်းဦးသစ္စာနဲ့ ရပ်ရွာကိုစောင့်ရှောက်တယ်။ ငါးပါး သီလထဲမှာ သုရားမေရာယာဟာ ခေါင်ချုပ်ပဲ့။ ဒီသီလယ်ကျက်တာနဲ့ ကျန်တဲ့ သီလတွေ အလွယ်တကူပျက်တော့တာပဲ့။ ဥပမာပေးရရင် နွားအုပ် အကောင်တစ်ရာမှာ ရန်စပြီး တြေားနွားတွေကို လိုက်ခွေ့တတ်တဲ့ နွားဆိုး တစ်ကောင်ပါလာတတ်တယ်”

“အဲဒီလိုပါလာရင် ဒီနွားဆိုးကို တြေားနေရာသပ်သပ်မှာ ပြီမအောင်ချိထားရတယ်။ ဒါဆိုရင် နွားတစ်အုပ်လုံး အေးချမ်းစွာ စားသောက်နေထိုင်ကြရတယ်။ ဒီနွားဆိုးသာ လွှတ်သွားရင်တော့ နွားခြုံကြီး တစ်ခြုံလုံး ပွာက်လောရှိကုန်တော့တာပဲ့။ အဲဒီဥပမာအတိုင်းပဲ ငါးပါးသီလမှာ သုရားမေ

ရယက ဖောက်ဖျက်လိုက်တာနဲ့ ကျန်တဲ့ကံတွေ အကုန်ပျက်တော့တာပဲ။ ဒါကြောင့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များက သူရာမေဓယကံကြီး မဖောက် ဖျက်မိအောင် အထူးစောင့်ရှောက် ကာကွယ်ပေးကြတယ်”

“ဂုဏ်သုတေသနများ၊ အုပ်စုရွာကျောင်းဆရာတော်ဟာ သူ့ဒါရာများ ကျောင်းစ ထိုင်တာနဲ့ တစ်ရွာလုံးအရက်မသောက်ရဲ အရက်မရောင်းရလို့ပြင်းထန်စွာ တားမြစ်ထားတယ်။ ဒီရွာက ရဲမောင်ဆိုတဲ့ အရက်သမားတစ်ယောက်ဟာ အရက်လည်း သောက်တယ်၊ အရက်လည်းရောင်းတယ်။ ဆရာတော် ရောက်လာလို့ အရက် မရောင်းရဲ မသောက်ရလို့လည်း တားမြစ်လိုက်ရော သူဟာဒေါသဖြစ်ပြီး ဆရာတော်ကို မကြားခံမနာသာ ဆဲရေးတယ်”

“ဆရာတော်ကတော့ သူတော်ကောင်းဆိုတော့ သည်းခံတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် သံယာရို့စောက်းခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံကတော့ သူကို သည်းမခံ ပါဘူး။ ဆရာတော်ကိုဆဲပြီး သုံးရက် အကြာမှာပဲ တော်စပ်မှာ လူသတ်ခံ လိုက်ရတယ်။ ရုပ်ပျက်ဆင်းပါက်ဖြစ်အောင် သတ်ထားတာမို့ အလောင်းကို တွေ့တွေ့ခြင်း ရဲမောင်မှန်းတောင် မသိကြဘူး။ နောက်မှ သူ အပြင်ထွက် ခွာနီး ဝတ်သွားတဲ့ အဝတ်အစားကို အိမ်သားတွေက ပြန်မှတ်မလို့ ရဲမောင် မှန်း သိသွားကြတာ”

“သံယာရတနာကို ပြစ်မှားမိတဲ့ အကုသိုလ်ကံဟာ တော်တော် ကြောက်စရာ ကောင်းတာပါလား ဆရာတော်။ ဒါနဲ့ ဆရာတော်နဲ့ အနီးစပ် ဆုံးနေရာတွေမှာလည်း ဒီလိုအဖြစ်မလို့ပြီးတွေ ရှိခဲ့ဘူးသလား ဘုရား”

“ရှိခဲ့ဖူးတာပေါ့၊ ရွှေပြည်သာက ဦးစိန်ဆိုတဲ့ ဒကာကြီးဟာ သာသနာသန့်ရှင်းရေးမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီတိန်းက မြို့တစ်မြို့က ဆရာတော်တစ်ပါးကို ပထမပါရာလိုက အာပတ်ကျူးလွှန် တယ်ဆိုတဲ့ တစ်ဖက်သတ် စွဲချက်နဲ့ ရိုက်နှက်ညွှေးပန်းပြီး စစ်ဆေးမိ ကြ တယ်။ အစအဆုံးလိုက်ပြီး စစ်ဆေးကြည့်တော့မှာ စွဲချက်ဟာ မတရား သဖြင့် စွဲပိစွဲချက်ဖြစ်နေတယ်”

အဇ္ဈာရင်(ရွှေပြည်သာ)

၁၂၃

“အမှန်သိရတဲ့အချိန်မှာ သူတိုက တော်တော်လက်လွန်ပြီးနေပြီ၊ ဆရာတော်လည်း တော်တော်နာသွားတာပေါ့။ အဲဒီလိုဖြစ်ပြီး မကြာပါဘူး၊ ညျင်းပန်းတဲ့ ဒကာသုံးယောက်ထဲက နှစ်ယောက်က သွေးအန်ပြီး သေသွားတယ်။ အရုံအဖွဲ့ဝင် အငောနနဲ့ခဲ့တဲ့ ဦးစိန်လည်း အဲဒီအချိန်ကစပြီး အဆုပ်နာတဲ့ရောဂါ ဖြစ်တော့ဘာပဲ။ ချောင်းဆိုးတိုင်း သွေးတွေ ပါလာတယ်၊ ဘယ်ဆေးနဲ့ကုက္ယာ မပျောက်တော့ဘူး။”

“သူမှာ ရောဂါဒက်ကလည်း ခံစားရ၊ သေလည်းမသေနိုင်ဆိုတော့ ပိုတောင် ဆိုးသလိုဖြစ်နေတာပေါ့။ ဒါသူကိုယ်တိုင်ပြောပြုလို ဦးပွဲ့ောင်းတို့ သိရတာပါ။ နောက တစ်ခုကတော့ ဦးပွဲ့ောင်းကိုယ်တိုင်ကို အဆဲခံရတာ အမိုးရဲ့။”

စာရေးသူတို့ယ်တိုင် အဆဲခံရခြင်း

“ဘို့-ဖြစ်မှုဖြစ်ရလေ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင်တောင် အဆဲခံရတယ် ဟုတ်လား ဆရာတော်”

“ဟုတ်တယ် အမိုး”

“ဘာဖြစ်လို ဆဲတာတဲ့လဲဘုရား”

“ကော်လမ်းက နည်းနည်းရှည်တယ်”

“ပြောပြပါဘုရား တပည့်တော်စိတ်ဝင်စားပါတယ်”

“ရွှေပြည်သာမှာ ဦးပွဲ့ောင်းရဲ့ တပည့်မလေးတစ်ယောက်ရှိတယ်၊ နာမည်က မလှတဲ့၊ မလှဟာ ဦးပွဲ့ောင်းတို့ ဟောကြားတဲ့တရားတွေနား၊ ဘာသာရေး စာအုပ်မျိုးစုံကိုလည်း ဖတ်ရှုတဲ့အတွက်ကြောင့် တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ယောက်ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မလှဟာ ဘာသာရားတစ်ယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျခဲ့ပေမယ့် ဘာသာပြောင်း မသွားတဲ့အပြင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ဘာသာရားကိုတောင် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်အောင် ဆွဲဆောင် နိုင်ခဲ့တာပေါ့”

“မလှဟာ တမြားမြို့နယ် ဆေးရုံကြီးတစ်ခုက ကိုပါလားလို့ အမည်

ရတဲ့ ဘာသာခြားတစ်ယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျခဲ့တယ်။ မလှက ဦးပွဲ့ဌး
ဟောခဲ့တဲ့ တရားခွေတွေ၊ ရေးခဲ့တဲ့စာအုပ်တွေကိုနာခိုင်း၊ ဖတ်ခိုင်းရင်း
စိတ်ဝင်တစား ရှင်းပြုလိုက်တာ ရက်များမကြောမိမှာ ကိုပါလားတစ်ယောက်
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်လာတော့ဘူပါပဲ”

“တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတော့ တခြားဗုဒ္ဓဘာသာရှိသေးလို့လား
ဘုရား”

“ရှိသေးတယ်အမိုးရဲ့ နောက်တစ်မျိုးကတော့ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာ
တဲ့”

“အဲဒီဗုဒ္ဓဘာသာ နှစ်မျိုးအမိပါယ်ကို ပြောပြပါဦးဘုရား”

“မိမိရဲ့ အဖိုးအဖွား၊ အဖေအမေတွေ ကိုးကွယ်ခဲ့လို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို
ကိုးကွယ်လိုက်တာ၊ တရားလည်းမနာ၊ စာပေလည်းမဖတ်၊ တတ်သိ
နားလည်းသွေးကိုလည်း မမေးမြန်းတဲ့အတွက် ရတနာသုံးပါးအကြောင်း
ဘာမှမသိတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာလို့ ခေါ်တယ်”

“တစ်နှစ်စာ တင်းရွှေက်ကန့်စွဲ့ဗဲ့ ဝယ်တာတောင် အနှမ်းအရှိ အပုပ်
မပါအောင် ဆန်းစစ်ရွေးချယ်ရသေးတာ၊ သံသရာတစ်လျောက် ကိုးကွယ်
ရမယ့် ဘာသာဆိုတာ အချိန်ယူပြီး ရွေးချယ်ဆန်းစစ်သင့်တယ် ဆိုတဲ့
အတွေးနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာ အကြောင်းတရားတွေကို နာကြားတယ်၊ စာအုပ်
တွေကို သေချာ ဖတ်ရှုတယ်။ တတ်သိနားလည်းသူကို မေးမြန်းဆွေးနွေး
တယ်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ တခြားဘာသာများကို ဆန်းစစ်လေ့လာတယ်”

“ဒီလိုဆန်းစစ်လေ့လာလိုက်တဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အနှစ်သာရ
ရှိပုံကို တကယ်သိသွားပြီး တကယ်ကြည်ညိုသွားတယ်။ အဲဒီလို ဗုဒ္ဓဘာသာ
မျိုးကို တကယ်ဗုဒ္ဓဘာသာလို့ခေါ်တယ်”။

မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာကို ခဲ့ခြားနည်း

“သူ့ကတော့ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာ၊ သူ့ကတော့ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဆိုတာကို ဘယ်လို့ခဲ့ခြားပြီး သိနိုင်မလဲဘုရား”

“ဘာသာခြားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျတဲ့အချိန်၊ တခြားဘာသာက ရွှေငွေ

၁၂၅
လွှေ့နှင့်(အျမှုပ်သာ)

ဥစ္စ၊ ရာထူးများနဲ့ ဆွဲဆောင်လာတဲ့ အချိန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုးကို ခဲ့ခြားသိနိုင်ပါတယ်။ ဘာသာခြားနဲ့ အီမံထောင်ကျပြီဆိုရင် မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာက ဘာသာခြားနောက်ကို တစ်ခါတည်းပါသွားတယ်။ တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာက မပါဘူး။ ဘာသာခြား အီမံထောင်ဘောက်ကိုပဲ မိမိဗုဒ္ဓဘာသာ ထဲကို ပါလာအောင် ဆွဲဆောင်စည်းရုံးနှင့်တယ်။ တစ်ဖက်ဘာသာက ရွှေငွေ့ဉာဏ်ရာထူးများနဲ့ ဆွဲဆောင်လာတဲ့ အခါ မိရိုးဖလာ ဗုဒ္ဓဘာသာက တစ်ခါတည်း ပါသွားတယ်။ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာက မပါဘူး။ အဲဒီလို ကွဲပြား တယ်”

“ဗုဒ္ဓဘာသာနှစ်မျိုးအကြောင်းကို နားလည်ပါပြီဘူရား၊ ကိုပါလား နဲ့မလှုတို့အကြောင်းကို ဆက်ပါဉိုးဘူရား”

“ဘုဒ္ဓ-ခုနှစ်၊ နှစ်ဆန်းတစ်ရှင်နေမှာ ကိုပါလားနဲ့ မလှုတို့ အလုပ် ဝင်နေကြတဲ့ ဆေးရုဝင်းကြီးထဲမှာ ပရိတ်ရွတ်ပဲ ကျင်းပတယ်။ ကိုပါလား နဲ့မလှုတို့ဉီးဆောင်ကျင်းပတာဆိုတော့ ဉီးပွဲ့ဗို့ကျောင်းကိုပဲ ပရိတ်ရွတ် ပင့်တာပေါ့။ ပရိတ်ပဲနဲ့အတူ တရားတစ်ပုံးလောက်ကို ဟောပေးစေခဲ့ပဲ ကြောင်း ကိုပါလားတို့က လျော်စားတဲ့အတွက် ပရိတ်ရွတ်အပြီးမှာ ဆည်းဆာတရားပဲအဖြစ် တစ်နှာရို့လောက် တရားဟောပေးလိုက်ပါတယ်”

“ဟောပေးတဲ့တရားအမည်က သရဏဂုဏ်အစွမ်းအံ့မခန်း။ ဒီတရား ဟောပေးရင်းနဲ့ လိမ်စားတတ်တဲ့ နတ်ကတော်တွေ့ရှိတဲ့ အကြောင်းနဲ့ လိမ်စားပဲ တကယ့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကိုပါ ထည့်ဟောပေးလိုက်တယ်”

(မှတ်ချက်)။ ။ ရွှေ့ပွားပေးမည်ဟုပြောပြီး လိုင်မြို့နယ်၊ (၇)ရှင်ကွက်တွင် အချိုကြီးလိမ်သွားသော နတ်ကတော် လက်ပွားဉီးမြင့်ဉီး အကြောင်းကို ကျွန်ုပ် ရေးသားသော ‘ယုံမှတ်လို့ ပုံအပ်မီ သူများအကြောင်း-ဘ’တွင် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။

“ဖြစ်ချင်တော့ တရားနာပရိသတ်ထဲမှာ နတ်ကတော်တစ်ထောက် ပါလာတယ်။ နတ်ကတော်က သူကိုနတ်ကတော်မှန်းသိလို့ စောင်းဟောတာ လို့ယူဆပြီး တရားပွဲပြီးတာနဲ့ ဉီးပွဲ့ဗို့ကျင်းကိုဆဲတော့တာပဲ။ ဒါပေမယ့်ဉီးပွဲ့ဗို့

၁၂၆

အနှစ်ရှိသာသုန္တ

ပြန်ကြပြီးမှုဆဲလို့ ကျေးဇူးတင်လိုက်ရသေးတယ်”

“ဆရာတော်ကလည်း ကိုယ်ရှိဆဲတဲ့လူကိုတောင် ကျေးဇူးတင် တယ်-တဲ့ အဲ့သွေစရာပါပဲ၊ ဘာကိုကျေးဇူးတင်တာလဲဘုရား”။

ဆဲသူတိ ကျေးဇူးတင်လိုက်ခြင်း

“တရားပွဲထဲမှာ ဦးပွဲဌ်ရှိနောက်နဲ့ဆဲရင် ပိုအရှက်ကဲ့မှာပေါ့။ ဦးပွဲဌ်ပြန် သွားမှုဆဲတော့ အရှက်ကဲ့သိသာသွားတာပေါ့။ အဲဒါကို ကျေးဇူးတင် တယ်လို့ ပြောတာ”

“သို့...မှတ်မိပြီ၊ တစ်နောက ဆရာတော် ချစ်ခြင်းဖြင့်သာ ရှုမြင်ပါ ဆိုတဲ့ ကဗျာကိုရှုတ်ပြရင်း၊ တပည့်တော်ကို အသု နတ်စာ ပေးလိုက်တယ်။ အပိုင်းတစ်ခုက ကောင်းကွဲကိုသာ ကြည့်မည်ဆိုလျှင် မပေါင်းနိုင်စရာ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ-တဲ့။ အခု ဆရာတော်က နတ်ကတော်ရဲ့ ကောင်းကွဲကိုရှာကြည့် လိုက်တော့ ဒေါသမဖြစ်ပဲ ကုသိုလ်ဖြစ်သွားတာပေါ့ ဘုရား၊ ဒီသဘောမျိုး မဟုတ်လား ဆရာတော်”

“သိပ်ဟုတ်တာပေါ့၊ အမ့်းကိုပြောရကျိုးနှင့်တယ်။ တကယ်ကို နား လည်သွားတာပဲကိုး။ ဒါဆိုရင် နတ်ကတော်ဘက်ကနေကြည့်ပြီး သဘော ပေါက်သလို ပြောပြစ်းပါဉီး”

“မကောင်းကွဲကိုသာကြည့်မည်ဆိုလျှင် ပေါင်းနိုင်စရာပုဂ္ဂိုလ်မရှိ ဆိုတဲ့ စားအတိုင်း နတ်ကတော်က မကောင်းကွဲကိုရှာကြည့်လိုက်တော့ အကုသိုလ် ဖြစ်သွားတာပေါ့ဘုရား”

“ဘယ်လိုရှာကြည့်လိုက်တာလဲအမ့်း”

“တကယ်တော့ ဆရာတော်က ဒီရပ်ကွဲက်မှာ ဒီတစ်ခါပဲ တရား ဟောဖူးသေးတာပဲဘုရား၊ ဒီနတ်ကတော်ရှိမှန်းဘယ်သိပါ့မလဲ။ လူတွေ အလိမ်အညာ မခံကြရပါစေနဲ့ဆိုတဲ့ဖေတနာနဲ့ ဟောရှာတာပဲလို့ဖြေလိုက်ရင် အကုသိုလ်ဖြစ်စရာ မရှိဘူးဘုရား။ အဓိတော့ ငါကိုစောင်းဟောဘာဆိုပြီး မကောင်းကွဲက် ရှာကြောကြည့်လိုက်တော့ ဆရာတော်ကို ဆဲရေးမိတဲ့ အကုသိုလ်တွေ ဖြစ်ရတော့တာပေါ့ဘုရား။ ဒါနဲ့ ဒီလိုအကောင်းမြင်ဝါဒနဲ့

အဖွဲ့ရှင်(နှေပြည်သာ)

၁၂၃

ကြည့်တတ်အောင် ဆရာတော်ကို ဘယ်သူက သင်ပေးလိုက်တာလဲ ဘုရား”

“အမြဲဗွားများနေတဲ့ မေတ္တာဘာဝနာနဲ့ ဗုဒ္ဓစာပေတ္တာက သင်ပေး
လိုက်တာပါ”

“အကြောင်းတရားကိုသိရမှ တပည့်တော်တို့အတွက် လက်တွေ၊
ကျင့်ကြံဗွားများရခြင်းအကျိုးရှိနိုင်တယ်ဘုရား။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်
အကောင်းမြင်ပါဒဲ၏ ကြည့်တတ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းကို သေချာသိချင်ပါ
တယ်ဘုရား”

“သိရပါတယ်၊ မေတ္တာဘာဝနာမှာ ဌာနလေးချက်ရှိတယ်”

ဟိတာကာရ ပိတ္တိလက္ခဏ မေတ္တာ

ဟိတူပသံယာရ ရသာ

အာသာတဝိနယရသာဝါ

သောမွှာဘာဝ ပစ္စပဋ္ဌာနာ

သတ္တာနဲ့ မနာသဘာဝသာန ပဒဋ္ဌာနာ— တဲ့။

(စောင်းပို့နှင့်)

အမိပါယ်က –

မေတ္တာရဲ့ လက္ခဏာက သက်ရှိသတ္တဝါမှန်သမျှရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို
ကျင့်ဆောင်ခြင်းတဲ့။ မိဘအပေါ်မှ သားသမီးအပေါ်မှုမဟုတ်ဘဲ သက်ရှိ
သတ္တဝါတိုင်းရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ကျင့်ဆောင်မှသာ မေတ္တာဘာဝနာအစ်လို့
မှတ်နိုင်တယ်ပေါ့။ မေတ္တာရဲ့ပြုလုပ်တတ်တဲ့ကိစ္စက အာသာတကို ပယ်ဖျောက်
ပေးခြင်းပဲ။ မေတ္တာရဲ့ ထင်ရှားတဲ့ အခြင်းအရာက စိတ်ထဲမှာ အမြဲတမ်း
အေးမြဲ ပြိုမ်းချမ်းနေတာပဲ။ မေတ္တာဖြစ်ခြင်းရဲ့ အနီးဆုံးအကြောင်းက
သတ္တဝါတွေရဲ့ ကောင်းကွဲကို ရှာဖြို့ကြည့်ရှုတတ်ခြင်းပဲ”

“ဒီဌာနလေးချက်နဲ့ပြည့်စုံလို့ မေတ္တာဘာဝနာယာ ဖြစ်ပေါ်လာတာ၊
တစ်ခါ မေတ္တာဘာဝနာကို ထိရောက်အောင် တကယ်ပွားလာပြီ ဆိုရင်လည်း
ဒီဌာနလေးချက်က တစ်ခါတည်း အလိုလို ပါလာတာပဲ ဆိုတာသိရမယ်၊
ဒါကြောင့် မေတ္တာဘာဝနာကို တကယ်ပွားလာပြီဆိုရင် သူတစ်ပါး ကောင်း

ကွက်ကို အလိုလို ကြည့်တတ်လာတယ်ဆိုတာကို သိနိုင်တာပေါ့”
(မှတ်ချက်)။ အကောင်းမြင်ဝါဒအကျယ်ကို ကျွန်ုပ်တို့ရေးသားသော
“မေတ္တာအစွမ်းအုံမခန်း”စာအုပ်တွင် ဖတ်ရှုနိုင်သည်။

“ဗုဒ္ဓတပေကနေ အကောင်းမြင်ဝါဒရလာပုံတွေထဲမှာ တစ်ခုလောက်
ထုတ်ပြရရင် သုဝဏ္ဏသာမဏေတော်မှာ မိဘနှစ်ပါးပြစ်တဲ့ ဒုက္ခလနဲ့
ပါရိတာတို့ဟာ သားပြစ်သူ သုဝဏ္ဏသာမအတွက် သစ်သီးရှာ့ထွက်ရင်း
ပြန်အလာမှာ မိုးတွေမိလို့ သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်ဝင်ပြီး မိုးကေခါ့
ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့မတ်တပ်ရပ်မိ တဲ့နေရာဟာ တောင်ပို့ကြီး တစ်ခု
ဆိုတာကိုတော့ သူတို့ သတ်မထားမိကြပါဘူး”

“သူတိနှစ်ယောက်ရဲ့ကိုယ်က ချေးတွေနဲ့ ချွဲနေတဲ့မိုးရေတွေဟာ
တောင်ပို့ အပေါက်ထဲကို စီးဝင်သွားကြတယ်။ ဒါကိုတောင်ပို့ထဲက
မြွေဟောက်က ခေါ်သဖြစ်ပြီး အဆိပ်ငွေ့နဲ့ မှုတ်လိုက်တာနှစ်ယောက်လိုး
မျက်စွေ့တွေထဲသွားကြတယ်။ မိုးကလည်းချုပ်၊ မျက်စွေ့ကလည်း ကွုယ်နေ
တော့ အားငယ်ဝါးနည်းပြီး နှစ်ယောက်လိုးသစ်ပင်အောက်မှာ ထိုင်ပြီး
ငိုကြီးနေကြတယ်”

“ဒီအချိန်မှာ မိဘတွေပြန်ရောက်ချိန် ရောက်မလာတော့ သုဝဏ္ဏ
သာမဟာ တောနင်းပြီး လိုက်ရှာလိုက်တာ မိဘနှစ်ပါးကို တွေ့သွားတယ်၊
မျက်မမြှင့်ဖြစ်နေတဲ့ မိဘနှစ်ပါးကို တွေ့လိုက်ရတာနဲ့ သုဝဏ္ဏသာမဟာ ထို့ခြင်း၊
ရယ်ခြင်း နှစ်မျိုးကို ပြုတယ်”

“ငိုတာကတော့ မိဘနှစ်ပါးမျက်စွေ့မမြှင့်ဖြစ်တာကို တွေ့ရလို့ ဆိုတာ
ထင်ရှားပါတယ်ဘုရား၊ ရယ်တာကရော ဘွားကြောင့်လဲဘုရား”

“ရယ်တာက ကောင်းကွက်ကိုမြင်လိုက်တဲ့အတွက်ပဲ”

သုဝဏ္ဏသာမ၏ အကောင်းမြင်ဝါဒ

“မိဘနှစ်ပါးမျက်စွေ့မမြှင့်တာကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီးကောင်းကွက် အဖြစ်
မြင်အောင်ကြည့်သလဲဘုရား”

သျော်ရှင်(နွဲပြည်သာ)

၁၂၉

“ရခဲမှ ရတနာ၊ သီခဲမှ ပညာဆိုတာ ဒါကိုပြောတာပေါ့၊ သုဝဏ္ဏသာမဟာ မိဘနှစ်ပါးကို ကိုယ်တိုင်ပြုစေကျွေးမွေးချင်တယ်။ မိဘနှစ်ပါးကလည်း လက်မခဲ့ဘူး။ ငါတို့ငယ်သေးတယ် လုပ်မကျွေးနဲ့ဘူး။ ငါတို့အသက်တွေကြိုးလာမှ လုပ်ကျွေးလို့ ပြောထားတယ်၊ အခုမိဘနှစ်ပါးလုံးမျက်စွေ့မမြင်ကြတော့ဘူးဆိုတော့ သူက တစ်သက်လုံး အစအဆုံး လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးခွင့် ရတော့မယ်။ အဲဒီကောင်းကွက်ကို မြင်လို့ ရဖိလိုက်တာပဲ”

“အဲချေစရာပါလားဘုရား။ သူတော်ကောင်းတွေရဲ့ မကောင်းတဲ့ လောကခံထဲကင့် ကောင်းတဲ့ လောကခံကို မြင်အောင်ကြည့်တတ်တဲ့ ပညာကိုတော့ လူသားတိုင်းက ဦးခိုက်ကြည့်ညီထို့ပါတယ်ဘုရား”

“ကဲ့နဲ့ကတော်အကြောင်းကို ဆက်ရင်အောင်။ နဲ့ကတော်ဟာ တရားပဲပင့်တဲ့ ကိုပါလားနဲ့ မလှကိုရော၊ တရားဟောတဲ့ ဦးပွဲ့ဗွင်းကိုပါ သတိရတိုင်း ဆဲတယ်၊ မလှတို့နဲ့မောင်နဲ့ကိုလည်း အသက်သေအောင် အောက်လမ်းပညာနဲ့ တိုက်တယ်။ သူတို့လုပ်မယားဟာ ဉာဏ်မှာ ကောင်း ကောင်း အိပ်မရတော့ဘူး။ အိပ်မက်ဆုံးတွေ့မက်တယ်။ နဲ့ကတော်ကြိုးက တစ်နေ့သူတို့ အိမ်ခန်းဘေးမှာ ကြက်သွေးတွေ လာလောင်းထားတယ်”

“ဉာဏ်တာနဲ့ သူတို့လုပ်မယားအိပ်ခန်းထဲမှာ ကြက်ဖြစ်း တစ်ကောင် အတောင်ပဲတွေ့ရှိက်ပြီး လွှဲည့်ပတ်ပျော်တယ်။ လိုက်ပစ်းတော့လည်း မမ့်ဘူး။ ကြာတော့စိတ်တွေ့ခြောက်ခြားပြီး ကျွန်းမာရေးတွေ ချို့ယွင်းလာတယ်။ စီးပွားရေး တွေကျေလာတယ်။ ဒီအချိန်ကျေမှ ဦးပွဲ့ဗွင်းကို အကြောင်းစုံလာလျော်ကြတယ်။ ဦးပွဲ့ဗွင်းက အဋ္ဌာနမေတ် ပါ့်တော်ကို ငွေ့စဉ်သက်စော်ပြီး မှာလိုက်တယ်။ အလွတ်မရခင်ကြားမှာ စာရွက်ကြည့်ရွတ်ပြီး အဲဒီစာရွက်ကိုလည်း ခေါင်းအုံအောက်မှာ ထားအိပ်ဖို့မှာ လိုက်တယ်”

“အနောင့်အယျက်တွေ တတယ်ပဲက်းပျောက်သွားသလား ဘုရား”

“က်းပျောက်သွားပါတယ်။ ကျွန်းမာရေးရော၊ စီးပွားရေးရော အကုန်ပြန် ကောင်းသွားတယ်၊ မလှတို့က ကျွန်းမာရေး၊ စီးပွားရေးတွေ

အကုန် ပြန်ကောင်းသွားပေမယ့် နတ်ကတော်အမျိုးသမီးကြီးကတော့
ကျွန်းမာရေးတွေလည်း ချို့ယွင်းလာပြီး စီးပွားရေးတွေလည်း ထိုးကျ သွား
တယ်။ သံယာတော်ကိုဆဲဆိုတဲ့ အကုသိုလ်က ချက်ခြင်းပြန်ပြီး မကောင်းကျိုး
ပေးတဲ့သဘောပါ”

“အပြစ်ကိုသိလို့ စောစာစီးစီး ပြန်ပြီး တောင်းပန်ကန်တော့လိုက်ရင်
အပြစ်တွေ ကျေပျောက်ပြီး ကျွန်းမာရေး စီးပွားရေး နှစ်ခုလုံးပြန်ကောင်း
လာနိုင်ပါတယ်။ အခုတော့ နတ်ကတော်ဟာ မာနတွေ၊ ဒေါသတွေခဲပြီး
သူအပြစ် သူမမြင်ဘူး။ ဦးပွဲ့ဌားတို့အားလုံးကို မသေသေအောင် အောက်
လမ်းနည်းနဲ့ ဆက်လုပ်နေတယ်”

“အဋ္ဌာနမေတာပါ၌တော်ဂဲ အစွမ်းကြောင့် ဦးပွဲ့ဌားတို့သုံးယောက်လုံး
အောက်လမ်းဘေးကလွှတ်သွားပါတယ်။ နတ်ကတော်အမျိုးသမီးကြီး
မှာတော့ သံယာကိုဆဲဆိုတဲ့ အကုသိုလ်က၊ သူတစ်ပါးကိုအောက်လမ်းနည်း
နဲ့သေအောင် ကြီးစားတဲ့အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် ကုလိုမံရတဲ့ ရောဂါကြီး
တစ်ခုစွဲကပ်ပြီး အိပ်ယာထဲလဲတယ်”

“အသက်ကုန်ခါနီးအချိန်ကျမှ မလှတို့လင်မယားကို ခေါ်ပြီး သူကျူးး
လွန်ခဲ့တဲ့ အပြစ်တွေကို ခွင့်လွှတ်ဖို့တောင်းပန်တယ်။ ဆဲဆိုမိတဲ့ အပြစ်တွေ
ကျေပျောက် ဖို့ ဦးပွဲ့ဌားကိုလည်း အဝေးကနေပဲ လုမ်းကန်တော့ခဲ့ကြောင်း
လျော်စားပေးဖို့ မလှတို့ကိုပြောတယ်။ အကယ်၍ မလှတို့ကသာ
ခွင့်မလွှတ်ဘူးဆိုရင် သူအသေဖြောင့်မှာ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့”

“မလှတို့လင်မယားကလည်း လူထော်တွေဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုစီးပွား
ပျက်ရှုမက သေသည်အထိပါလုပ်ခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက်ကို ချက်ခြင်းတော့
ဒေါသကြောင့် ခွင့်မလွှတ်နိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ နတ်ကတော်ကြီးကလည်း
မလှတို့ပါးစပ်က ခွင့်လွှတ်ပါတယ်ဆိုတဲ့စကားသံကို မကြားရမချင်း မသေနိုင်
ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ချွဲတွေလိုက်လာတဲ့အတွက် နှာခေါင်းက အသက်ရှုလို့
မရတော့ဘူး။ ပါးစပ်ကပဲ တကဲ့ကဲ့ မောပန်းစွာ အသက်ရှုပြီး ခွင့်လွှတ်
ပါတယ်ဆိုတဲ့ စကားသံကို စောင့်နေတယ်”

ဖော်ရှင်(န္တပြည်သာ)

၁၃၁

“လူနာရဲ့အဖြစ်ဆိုးကိုမြင်ရတော့ မလှတို့လင်မယားလည်း တင်းခံ
မင့် တော့ပါဘူး။ ခွင့်လွှာတိပါတယ်လို့ ပြောလိုက်ကြတယ်။ အဲဒီကျတော့မှ
လူနာဟာ အသက်ကုန်သွားတယ်”

“တော်တော်အဖြစ်ဆိုးပါလား ဆရာတော်”

“အဲဒီအဖြစ်ဆိုးထဲကပဲ အဖြစ်ကောင်းလေးတစ်ခုရှိနေသေးတယ်”

“ဘယ်လိုအဖြစ်ကောင်းလဲဘူးရား”

“မကောင်းတာလုပ်မိသော်လည်း ဖုံးကွယ်မထားဘဲ အပြစ်ကို ဝန်ချ
တောင်းပန်ရတဲ့ သူတော်ကောင်းစိတ်ကလေးရှိနေတာဟာ အဖြစ်ကောင်းပဲ။
ပြုမိတဲ့အပြစ်ဆိုတာ ဝန်မပဲရင် နှစ်ဆတိုးတက်တယ်။ ဥပမာ – ခုံးမှူ
တစ်ခုကိုကျူးလွန်မိတယ်ဆိုရင် အောင်အိုဒ်ဒါနက်ဆိုတဲ့ အပြစ်ဖြစ်သွားတာပေါ့။
ဒါကို ဝန်မခံဘဲ ထပ်ပြီး လိမ်လိုက်မယ်ဆိုရင် မူသာပါဒကံဆိုတဲ့ အပြစ်တစ်ခု
ထပ်တိုးသွားတာပေါ့”

“အရိယာသူတော်ကောင်းတွေရဲ့ အသုံးနှင့်အရအတိုးတက်တယ်
လို့ခေါ်တယ်။ ဒီအချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အင်္ဂါးရှုပါ၌တော်မှာ အကျယ်
ဖော်သားတာရှိတယ်”

“တပည့်တော်မ သိပါရစေဘူးရား”

“အဲဒါဆိုရင်လည်းနားထောင် အင်္ဂါးရှုပါ၌တော်၊ ဆတ္တနိပါတ်၊
ကူးကူးသုတေသနမှုရင်းအတိုင်းဖော်ပြုမယ်”။

လွှာဆုတ်

ကြွေးထူးခြင်းနှင့်ဆင်းရဲ့ခြင်းကြောတ်မျိုး

ကာမဂ္ဂက်စည်းစိမ့် ခံစားသောလူတို့၏ လူမှု့ဖြစ်ရခြင်းသည် ဆင်းရဲ့ခြင်း
တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းမရှိ၍ ကြွေးယူရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ့ခြင်း
တစ်မျိုးဖြစ်၏။ ကြွေးယူရန် အတိုးပေးပါမည်ဟု အာမခံရခြင်းသည်လည်း
ဆင်းရဲ့ခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်၏။ အချိန်ရောက်တိုင်း အတိုးပေးရန် အတောင်းခံ
ရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲ့ခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်၏။ အတိုးမပေးနိုင်၍ ကြွေးရှင်

၁၃၂

ဘဏ္ဍာရှင်သောသုဒ

တိုက နောက်မှ တစ်ကောက်ကောက် အလိုက်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲခြင်း တစ်မျိုး ဖြစ်၏။ အကြေးကိုပဲဆပ်ဖိုင်၍ ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ခံရခြင်းသည်လည်း ဆင်းရဲခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်၏။

“အဆိုယာတို့၏ အဆုံးအမျွှေးလည်း သွှေ့၊ ဟိုရို ပြောတွေ့၊ ပြောပေးတရားငါးပါးမရှိသူသည် လူမှုမည်၏။ ထိုလူမှု့၏ ကိုယ့်နှစ် စိတ်သုံးပါးဖြင့် ခုစရိတ်မှုများကို ပုံးကွယ်ရန်အားထုတ်ခြင်းသည် အတိုးတက် ခြင်းမည်၏။ မိမိ၏ ခုစရိတ်မှုများကို သီတင်းသုံးဖော်တို့ကသိ၍ ကဲရဲ့ပြောဆိုခံရခြင်းသည် ကြေးတောင်းခံရခြင်းမည်၏။ ခုစရိတ်မှုများကို ပြုကျင့်မိသူအား သိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌နေစဉ် နှလုံးမသာယာမှနှင့် မကောင်းသောအကြေးများ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းသည် ကြေးရှင်များနောက်မှ အလိုက် ခံရခြင်းမည်၏။ သေလွန်သောအခါ ငရဲဘုံ၊ တိဇ္ဈာန်ဘုံသို့ ရောက်ရ ခြင်းကား ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်မှုခံရခြင်းမည်၏။ ငရဲဘုံတိဇ္ဈာန်ဘုံသို့ ရောက်ရခြင်းသည် အရဟတ္ထဖိုလ်သို့မရောက်စေရန် ဖမ်းဆီး ချုပ်နှောင်ထားသည့် ကြီးစွာသော ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်မှုဖြစ်သည် –တဲ့”

“ဘုရားရှင်ပေးတဲ့ ဥပမာလေးတွေက ကောင်းလိုက်တာဘုရား။ တစ်ခါ တည်း သဘောပေါက်သွားတာပဲ။ ဒါနဲ့ ‘အဋ္ဌာနမေတ်ပါ၌တော်’ အကြောင်းကို ရှုံးတုန်းက ဆရာတော်တစ်ခါပြောခဲ့ဖူးသေးတယ်။ ဒီပါ၌ငရဲနောက်ကြောင်း အပြည့်အစုံကို သိချင်ပါတယ်ဘုရား”

“ဒီပါ၌တော်ကြီးကို လူထုရွှေများရောက်လာအောင်ပွဲထုတ်ခဲ့တဲ့ သူကတော့ သက်တော်ရှည်စံကင်းဆရာတော်ဘုရားကြီးပါပဲ”

“သက်တော်ဘယ်လောက်ထိ ရှည်သလဲဘုရား”

“၁၀ J- နှစ်ထိရှည်တယ်”

“တော်တော်ကို အသက်ရှည်တာပဲ ဘုရား။ တပည့်တော်မလည်း အဖော်လို အသက်ရှည်ချင်တယ်ဘုရား ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ”။

ဖော်ရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၁၃၃

ရွှေဟသာဆရာတော်၏ သတ္တရူည်ကျွန်းမာ နည်းလေးဖြာ

“အသက်ရှည်ကျွန်းမာတဲ့ နည်းကို စံကင်းဆရာတော်ကြီးလိုပဲ အသက်တော် ၁၀၂-နှစ်ရှည်သွားတဲ့ စစ်ကိုင်းရွှေဟသာဆရာတော် ဘုရားကြီး အခုလိုမိန်တော် မူဖူးတယ်။ အသက်ရှည်ကျွန်းမာချင်ရင် “လမ်းများ များ လျှောက်၊ အစာနည်း နည်းစား၊ ခေါင်းအေးအေးထား၊ သောကနည်း ပါစေ”တဲ့ စံကင်းဆရာတော်ကြီး ဟာ ဒီပါဋ္ဌီတော်ကြီးနဲ့ သူတို့မြို့မှာဖြစ်တဲ့ ကပ်ဆိုးဘေးကြီးတွေကို ပယ်ဖျောက်စေ ခဲ့တယ်။ တစ်ခါတော့ ရောဂါဘေး ကြီးတွေ ကျရောက်လာလို လူတွေ တအား သေကြတယ်။ ပရိတ်ရွှေတဲ့ တောင် တော်တော်နဲ့မနိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် စံကင်း ဆရာတော်က အဋ္ဌာနမေတာပါဋ္ဌီကိုပါထည့်ပြီး သံသာတော်များကို ရွှေတဲ့ စေတယ်”

“အဋ္ဌာနမေတာပါဋ္ဌီတော်ကြီးကိုရွှေတဲ့ သေခါနီးလူနာတွေဟာ ရောဂါ တွေ ပျောက်ကင်းပြီး အသက်ချမ်းသာရာပြန်ရသွားကြတယ်။ ကပ်ရောဂါ ဘေးကြီးလည်း ပျောက်ကင်းသွားတယ်။ ဆရာတော်ကြီးဟာ အဋ္ဌာနမေတာ ပါဋ္ဌီတော်နဲ့ အတူ တစ်ခြားဂါထာသုံးဂါထာကို လူလာတိုင်း နေ့စဉ်ရွှေတဲ့ပတ်ဖို့ တိုက်တွေး လေ့ရှိတယ်”

“ဆရာတော်ကြီးကိုယ်တိုင် အသက်ရှည်ကျွန်းမာစွာနဲ့ သာသနာပြု နိုင်တာဟာ ဒီပါဏ္ဍာတော်လေးပုံပြုကြောင့်ပဲလို ယုံကြည်တယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော် ရဲ့စံကင်းရွှေမှာ လေးထောင့်ကျောက်တိုင်ကြီး တစ်တိုင်စိုက်ပြီး ဒီပါဏ္ဍာတော်လေးပုံကို ရေးထားတယ်။ နေ့တိုင်းမရွှေတဲ့ဖြစ်တောင် ကျောက်တိုင်ရှိရာ ရောက်လာလို တစ်နေ့တစ်ပါရွှေတဲ့လည်း အကျိုးမနည်း ဘူးဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ဒီကျောက်တိုင်ကြီး ကိုခိုက်ခဲ့တာပါ”

“ဒီပါဏ္ဍာတော်လေးပုံပြုနဲ့ လိုရင်းအချုပ်မြန်မာပြန်ကို တပည့်တော်မရွှေ့ပါတယ်ဘုရား”။

စံတင်းဆရာတော်၏ သတ္တရူည်ကျွန်းမာ လေးဂါထာ

“ရရမှာပေါ့၊ ကျောက်စာရဲ့ပထမမျက်နှာက –

ပါဋ္ဌီ-အဋ္ဌာန မေတာ ဘိက္ခဝေ အနိဝင်ကာသော၊

ယံ ပရှုပက္ခမေန တထာဂတ် ဇိုင်တာ ဝါရောပေယျ။
အနုပက္ခမေန သီက္ခဝေ တထာဂတာ ပရိနိဗ္ဗာယွှဲ။
တော့ သစ္စဝင္တွန သောလ္မာ မေ ဟောတု သဗ္ဗာ။

(မြန်မာ)။ ရဟန်းတို့ သူတစ်ပါးတို့၏လူလပယောဂဖြင့် ဘုရားရှင်တို့အား ဇိုင်တိကြော်မှ ချေမြင်းမည်သည် မဖြစ်နိုင်၊ (လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်၍)ရခြင်းဟူ သည် မဖြစ်နိုင်ဟုဆိုလို) “ရဟန်းတို့ ဘုရားရှင်တို့သည် သက်တမ်းအစဉ် အတိုင်း နေ၍ မိမိအလိုလိုသာလျှင် ပရိနိဗ္ဗာန်ဝင်စံကြကုန်၏။ ဤ မှန်ကန်သော သစ္စ စကားကြောင့် ငါအား အမြဲတမ်း ကျွန်းမာခြင်း ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်ပါစေ” တဲ့။

ဒုတိယမျက်နှာက -

ပါ၌ - ဒီဝါတပတီ အာဒီဇ္ဈား
ရတ္ထိမာဘာတီ စွဲမှုမာ။
သန္တာဒွေ့ ခတ္ထိယော တပတီ၊
ရုံးယီ တပတီ ပြဟွာကေား။
အထ သဗ္ဗာမဟောရတို့၊
ဓာဒွေ့ တပတီ တေဇာာ။
တာဒီသံ တေဇာမွှဲ့နဲ့
ဓုံးဝန္တာမိ အာဒီရုံး။
နမတ္တာရာနှုဘာဝေနာ
သဗ္ဗာ ပူရောနဲ့ သက်ပွဲ။

(မြန်မာ)။ “နေမင်းသည် နေ့အခါ၌သာလျှင် တင့်တယ်၏။ လမင်းသည် ညအခါ၌ သာလျှင်တင့်တယ်၏။ ပြည့်ရှင်မင်းသည်မင်းမြောက် တန်ဆာ ဆင်ယင်သော အခါ၌သာလျှင် တင့်တယ်၏။ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှာန် သမာပတ် ဝင်စားသော အခါ၌သာလျှင် တင့်တယ်သပါယ်၏။ ဘုရားရှင် သည် သီလာ သမာဓိ ပညာ ပုညာ မဓိုဟ္မာသော တရားဝါးမျိုးတို့ဖြင့် နေရာ ညပါ အမြဲတန်းတင့်တယ်၏။ ထိုသို့ တန်ဓိုးတော် အနိုင်းနှင့် ပြည့်စုံ

အဇ္ဈာရှင်(ဒ္ဓမ္မသာ)

၁၃၅

တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားကို ရှိသေစွာ ရှိခိုးပါ၏။ ဤသို့ ရှိခိုး ရသောတန် ခိုးတလော်အာနဲဘော်ကြောင့် အကြံအစည်မှန်သမျှ အလုံးစုံ ပြည့်ဝရပါ လို၏” တဲ့ -

တတိယမျက်နှာက -

(ပါ၌) နမော တော့ ပုဂ္ဂိသာ၏
နမော တော့ ပုဂ္ဂိသဗ္ဗာ၏
နမော တော့ တိဇ္ဈသံသာရဲ
နမော တော့ အမတ် ၁၁။

(မြန်မာ)။ အာဏာနည်ယောကျားဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုး ပါ၏။

မြင့်မြတ်သောယောကျားဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုး ပါ၏။

သတ္တဝါတို့ကို သံသရာမှ ကူးမြောက်ကယ်တင်တတ်သောမြတ်စွာ ဘုရားအား ရှိခိုးပါ၏။

မသေရာနိဗ္ဗာန်ကို ပေးတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားအား ရှိခိုး ပါ၏ - တဲ့။

စတုတ္ထမျက်နှာက -

ပါ၌ - ထောက် ဗုဒ္ဓိ အတိတာ စ
ထောက် ဗုဒ္ဓိ အနာဂတာ။
ပစ္စပွဲနာ စ ထောက် ဗုဒ္ဓိ
အဟံ ဝန္တာမိ သမ္မဒါ။

(မြန်မာ)။ ပွင့်တော်မူပြီးသမျှသော ဘုရားရှင်အားလုံးတို့အား လည်း ကောင်း၊ ပွင့်တော်မူလတ္ထုံးသော ဘုရားရှင်အားလုံးတို့အား လည်းကောင်း၊ ပွင့်တော်မူဆဲ ဘုရားရှင်အားလုံးတို့အားလည်းကောင်း တပည့်တော်သည် အခါခံသိမ်း ရှိခိုးပါ၏ တဲ့”

“အဋ္ဌနမေတ်ပို့တော်နဲ့ ဟတ်သက်ပြီး လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်လေးတွေ

၁၃၆

အနုပ္ပါသောဒသမ

နောက်ထပ်ရှိသေးသလားဘုရား”။

အဋ္ဌနမေတ်နှင့် ပထောဂရိ

“အများကြီးရှိတာပေါ့။ မိတ်ဝင်တားစရာ တစ်ခုလောက်ပြောပြုမယ်။ ကျောင်းသားတစ်ယောက်ဟာ မြို့၊ ကြီးတစ်ဗြို့၊ ကို စာသင်ရအောင် ထွက်လာ ခဲ့တယ်။ စာသင်ရင်းသားတစ်ယောက်နဲ့ မိတ်ဆွဲဖြစ်ကြတယ်။ နှစ်ယောက်လုံး စာကြိုးစားကြလို့ နှစ်ယောက်လုံးအတန်းထဲမှာ အတော်ဆုံး ဖြစ် နေကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ပထမကျောင်းသားက ဒုတိယကျောင်းသား ထက် ဥက္ကာပိုကောင်းတော့ အမြဲတန်းသူချဉ်း ပထမရနေတယ်”

“ဒုတိယကျောင်းသားက သူကို ဘယ်လို့မှုမြို့ခိုင်အောင် ဖြစ်နေ တယ်။ ဒီအကြောင်းကိုသိသွားတဲ့ ဒုတိယကျောင်းသားရဲ့မိဘများက စာမေးပွဲနီးတဲ့ အချိန်မှာ ပထမကျောင်းသားဟာကျော်မရအောင် စုန်းမ တစ်ယောက်ကို ပြုစားခိုင်းတယ်။ စုန်းမက ခိုင်းတဲ့အတိုင်း ပထမ ကျောင်းသားကို ဗိုက်နာ အောင်လှမ်းပြီး ပြုစားတယ်။ အဲ့သုစရာ ကောင်းတာက အဲဒီလိုပြုစား လိုက်တာနဲ့ ပထမကျောင်းသားက ဘာမှုမဖြစ်ဘဲ ပြုစားတဲ့ စုန်းမသာ ဗိုက်နာလာပြီး ဘာဆေးနဲ့မှ ကုမာပဲ ကြမ်းပြင်ပေါ် လူးလှိမ့်နေရတယ်”

“စုန်းမပါးစပ်ကလည်း တစ်တွေတ်တွေတ်ပြောနေတယ်။ ပထမ ကျောင်းသားကို ရအောင်ခေါ်ပေးပါ။ ပထမကျောင်းသားက ခွင့်လွတ် ပါတယ်လို့ ပြောမှ သူ့လိုက်နာ ရောဂါဟာပျောက်မှာ၊ ပထမကျောင်းသားထဲမှာ ပယောဂ ပြုစားလို့ရတဲ့ အဆောင် ရှိနေပါတယ်လို့ တွေတ်ပြောနေတာနဲ့ ပထမကျောင်းသားကို တောင်းပန်ပြီး ခေါ်လာခဲ့ရတယ်”

“ပထမကျောင်းသားကိုတွေ့တာနဲ့ စုန်းမက သူများခိုင်းလို့ ပြုစားမိ တာကို ခွင့်လွတ်ပါ။ ငါတွေ့လေးခွင့်လွတ်မှ အခေါ်ရောဂါဟာ ပျောက်မှာပါ လို့ တောင်းပန်တာကြောင့် ပထမကျောင်းသားကလည်း ခွင့်လွတ်ပါတယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ဒီလိုပြောလိုက်တာနဲ့ စုန်းမရဲ့ ဗိုက်နာရောဂါဟာ လက်နဲ့ ယူပစ်သလို ချက်ချင်း ပျောက်သွားတယ်”

“အဲဒီတော့မှ စုန်းမကပြောသတဲ့။ ငါတွေ့ဆိုမှာ ပယောဂလုပ်မရတဲ့

အဆောင်တစ်ခုရှိနေတယ်တဲ့။ ဒီတော့ကျောင်းသားကလည်း မရှိပါဘူး။ အဆောင်တွေ၊ အင်းတွေ၊ ဓါတ်လုံးတွေ သူဝါသနာမပါပါဘူးလို့ငြင်းသတဲ့။ ဒါပေမယ့် စုန်းမကလည်း အတိအကျပဲ ပြောနေတယ်။ ပယောဂ ကာကွယ်တဲ့ အဆောင်ရှိပါတယ်။ သေချာရှာ့ကြည့်ပါ။ အဲဒီအဆောင်ရှိလို သူပြုစားလို့မရပဲ ပြုစားတဲ့သူသာ ပြန်ခံရတာပါလို့ ဆက်ရှင်းပြတာနဲ့ ကျောင်းသားလည်း ကျောင်းပြန် ရောက်တဲ့ အခါ သေချာပြန်စဉ်းစား သတဲ့”

“အဲဒီတော့မှ ကျောင်းတက်လာခါနီး ဆရာဘုန်းကြီးက ပါဋ္ဌာတော် တစ်ခုကို စာရွက်နဲ့ရေးပေးပြီး အလွတ်ကျက်ပြီး ရွှေ့ဖတ်ပါ အလွတ်မကျက် နိုင်သေးရင် ကြည့်ဖတ်ပါ။ ဒါမှာအချိန်မရသေးရင်တော့ ဒီစာရွက်ကို ခေါင်းအုံထဲမှာ ထည့်ထားပါလို့ မှာလိုက်တာကို ပြန်သတိရလာတယ်။ ဒါနဲ့ ခေါင်းအုံကို ပြန်ဖောက်ကြည့်တဲ့အခါ အဗ္ဗာန်မေတ်ပါဋ္ဌာတော်ကို စာရွက်နဲ့ ရေးထားတာကို တွေ့ရတော့တာပါပဲ”

“ဒီပါဋ္ဌာတော်ဟာ ပယောဂရန်ကို ကာကွယ်တဲ့အပြင် တစ်ဖက်က ရပ်မသားပဲ ဆက်လုပ်နေရင် သူလုပ်တဲ့အတိုင်း ပြန်ထိသွားတတ်တဲ့ သတ္တိရှိ နေလို့ တန်ပြန်သဘောမျိုးလို့ စံကင်းဆရာတော်ကြီးက မသုံး စေချင်ဘူး။ သုံးလည်း မသုံးသင့်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီအဗ္ဗာန်မေတ်ကို ရွှေ့တော့မယ်ဆိုရင် ဦးစွာ မေတ္တာ ပို့ပါညီးလို့ ဆရာတော်ကြီးက မှာလေ့ရှိတယ်။ တစ်ဖက်ရန်သူကို ပြန်မထိခိုက်အောင် မေတ္တာပွားခိုင်းတာပါပဲ”

“ဒီ အဗ္ဗာန်မေတ် ပါဋ္ဌာတော်ကို မြတ်စွာဘုရားက ဘာအကြောင်း ကြောင့် ဟောခဲ့တာလဲဘုရား”

“အမိုးက မေးတတ်သားပဲ။ ဟူတ်တယ်။ အဗ္ဗာန်မေတ် ရွှေ့ဖတ်တဲ့ သူဟာ ဒီအကြောင်းတွေကို သိသင့်တယ်။ အရှင်ဒေဝဒတ်ဟာ အရင် တုန်းက ရော်အဘိညာဉ်အထိတော်ရတဲ့ ရာန်းကောင်းတစ်ပါးပဲ။ ဒါပေမယ့် သိပ်ဘုံးကြီးချင်တယ်။ သိပ်ကျော်ကြားချင်တယ်။ သိပ်ပြီး လာသံလာသ ပေါများချင်တယ်။ ဒီအချက်သုံးချက်ဟာ ဘုရားရှင်ထံမှာ

အပြည့်အဝရှိ နေတယ"

"ဘုရားရှင်ကို ဖယ်ရှားပစ်ပြီး ဘုရားရှင်နေရာကို ယူလိုက်ရင် ငါဟာ အလိုလိုဘုန်းကဲကြီးမားပြီး ကျော်ကြားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာမှာပဲ လိုတွေးပြီး အကေတသတ်မင်းသားလေးကို အဘိညာဉ်တန်ခိုးနဲ့ သူဖက် ပါအောင် စည်းရုံးလိုက်တယ်။ စည်းရုံးလို့ရသွားတဲ့အခါ မင်းက မင်းအဖောက် သတ်ပြီး ဘုရင်ဖြစ်အောင်လုပ်၊ (ငါကလည်းဘုရားရှင်ကိုသတ်ပြီး ဘုရားဖြစ်အောင် လုပ်မယ်)လို့ အကြံပေးတော့တာပဲ"

ဒါကြောင့် မစိုးရိမ်တိုက်သစ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘဒ္ဒန်သီရိန္ဒာ ဘိဝံသ မထော်မြတ်ကြီးက အခုလို ဉှုပါဒေးတော်မူဖူးတာပဲ။။

ဘုန်းကြီးချင်စိတ်သည် ယုတ်မာသောစိတ်

"အရှင်ဘုရားတို့ ဘုန်းမကြီးချင်ကြနဲ့ ဘုန်းကြီးချင်တဲ့စိတ်ဟာ ယုတ်မာတဲ့ စိတ်ပဲ။ ဘု့ကြောင့်လည်းဆိုတော့ ဘုန်းကြီးချင်တယ်ဆိုတာ လာဘ၊ သက္ကာရာ သံလောကကို လိုချင်တာပဲ။ လိုချင်တာဟာ လောဘ စိတ်ပဲ လောဘစိတ်ဟာ အကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ယုတ်မာတဲ့စိတ်လို့ ပြောရ တာပဲ။ အရှင်ဒေဝဇ်ကြီး ဘုရားရှင်ကို သေကြောင်းကြတာ၊ သံဓာသင်းခဲ့တာဟာ ဘာအတွက်ကြောင့်လဲဆိုရင် ဘုန်းကြီးချင်တဲ့အတွက်ကြောင့်ပဲ။ အခုအဲခိုဘုန်းကြီး ချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် အရှင်ဒေဝဇ်ဟာ အပိုစိရဲမှာ ခံနေရပြီ။ ဒီအချက်ကြောင့်လည်း ဘုန်းကြီးချင်တဲ့စိတ်ကို ယုတ်မာတဲ့စိတ်လို့ ပြောရတာပဲ။ စာပေကို ကြိုးစားလို့ တရားကို ကြိုးစားလို့ သူဖာသာ ဘုန်းကြီးချင်ကြီးပါစေ၊ ဒါကအပြစ်မရှိဘူး၊ ဘုန်းကြီးချင်လို့ စာပေကို ကြိုးစားတာ၊ တရားကို ကြိုးစားတာမျိုးတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး –တဲ့ "

"တော်တော်နက်နဲ့တယ်ဘုရား တပည့်တော်မတော့ လိုက်လို့မမှုဘူး"

"ရဟန်းတွေအတွက်ပြောတာဆိုတော့ ရဟန်းတွေပဲနားလည်မှာပဲ။ ရှင်ဒေဝဇ်တဲ့အကြံပေးတဲ့အတိုင်း အကေတသတ်ဟာ ဖခင်ပိမ့်သာရ မင်းကို သတ်ပြီး ဘုရင်လုပ်တယ်။ ရှင်ဒေဝဇ်ကလည်း ဘုရားရှင်ကို သုံးကြိုးစိုးတိုင် အောင် သေကြောင်းကြတယ်။ ပထမမှားသမားတွေကို လွှတ်ပြီး လုပ်ကြ

ဖော်ရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၁၃၉

ခိုင်းတယ်။ မအောင်မြင်ဘူး။ မြားသမားအားလုံး တရားရှင်တွေ ဖြစ်သား တယ်”

“ဒုတိယ နားလှုပါရိဆင်ကို အရက်တိုက်ပြီး နှင့်သတ်ခိုင်းပြန်တယ်။ ဒါလည်း မအောင်မြင်ဘူး။ နောက်ဆုံး အရှင်ဒေဝေဒတ်ကိုယ်တိုင် ဂိဏ္ဍကျွဲ့ တောင်ပေါ်ကနေ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်ပေါ်ကို ကျောက်မောင်း ဆင်ချုတယ်။ ဒါလည်း မအောင်မြင်ဘူး။ အခုလိုဒေဝေဒတ်က သုံးကြီးမြှုမတိုင်တိုင် လုပ်ကြုံ သတ်ဖြတ်လာတဲ့ အခါ ရဟန်းတော်တွေဟာ ဘုရားရှင်အတွက် အလွန် အမင်း စိုးရိမ်လာကြတယ်”

“ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်သီတင်းသုံးတဲ့ ကျောင်းဆောင်ဘေးမှာ ရဟန်း တွေဟာ စိုင်းပြီးနေထိုင်ကြတယ်။ ဒီအကြောင်းကိုသိသားတဲ့ ဘုရားရှင်က အဋ္ဌာနမေတ် အစရှိတဲ့ စကားကို မိန့်တော်မူတာပါပဲ။ ဘုရားရှင်တို့ရဲ့ အသက်ကို မည်သူမှုလုပ်ကြ သတ်ဖြတ်လို့မရဘူး။ ပူးမန်ကြနဲ့၊ ကိုယ့် နေရာကိုယ်ပြန်ပြီး ကိုယ့်တရားအလုပ်ကိုယ် လုပ်ကြဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်မျိုးပါ”

“အရှင်ဒေဝေဒတ်ဟာ ဘုရားရှင်ကို သေကြားကြုံမရတော့ နောက် ထပ် ဘာဆက်လုပ်သေးလဲဘုရား”

“နောက်ထပ် ဘုရားထံမှာ အချက်ဝါးချက်တောင်းပြီး သံသာ သင်းခွဲတယ်၊ သူတောင်းတဲ့ အချက်ဝါးချက်က –

ရဟန်းတွေဆွမ်းခံသာ စားပါစော်၊ ပို့ဆွမ်း၊ ပင့်ဆွမ်းမစားပါစေနဲ့၊ ပံ့သကူး သက်န်းကိုသာ ဝတ်ရုံပါစော်၊ လျှို့သောသက်န်းကို မဝတ်ပါစေနဲ့၊ တော်မှုသာ နေပါစော်၊ မြို့မှုမနေပါစေနဲ့၊ သစ်ပင်အောက်မှုသာ နေပါစော်၊ အသင့် ဆောက်ထားသောကျောင်းမှာ မနေပါစေနဲ့၊ အသားလွှတ် သာ စားပါစော်၊ အသားဟင်း၊ ဝါးဟင်းကို မစားပါစေနဲ့၊ ထိုအတိုင်း မလိုက်နာသော ရဟန်းအား အပြစ်သင့်စေဟူ၍ အာပတ်ပည် ပေးပါလို့ ဗုဒ္ဓထံတောင်းဆိုတယ်”

“ဗုဒ္ဓက အာပတ်ပည်ပြီး တားမြစ်လိုက်ရင် သာသနာပျက်စီးမှာ ကိုမြင်တဲ့ အတွက် ဝါးချက်လုံးကို ခွင့်မပြုပဲ ပယ်ချုလိုက်တယ်။ ရှင်ဒေဝေဒတ်

ကလည်း ဒါကိုမြင်ပြီးသား ငါကတော့ ဒီဝါးချက်အတိုင်း ပညတ်ပြီး အုပ်ချုပ်မထဲ။ ငါကို ကြည်ညံတဲ့ရဟန်းများ ငါနောက်ကို လိုက်ခဲ့ကြဆိုပြီး သံသာတွေကို စည်းရုံးတယ်။ အသိဉာဏ်နည်းပါးတဲ့ ရဟန်းငယ်ဝါးရာဟာ အရှင်ဒေဝဒတ်ကို အထင်ကြီးပြီး လိုက်သွားကြတယ်”

“ဒီအခါမှာ မြတ်စွာဘူးရားက ဘုန်းကြီးချင်တဲ့သွားများအတွက် အခုလို ဥပမာလေးမျိုးနဲ့ သတိပေးတရားဟောကြားခဲ့တယ်။”

ဝါးပင်ဟာ ဝါးသီးကြောင့် သေကြပျက်စီးရသလို၊ ကျူးပင်ဟာ ကျူးသီးကြောင့် သေကြပျက်စီးရသလို၊ ငှက်ပျောပင်ဟာ ငှက်ပျောသီး ကြောင့် သေကြပျက်စီးရသလို၊ အသုတိရုပ်မြင်းမဟာ အာဏာနည်မြင်း သန္တကြောင့် သေကြပျက်စီးရသလို၊ ဒေဝဒတ်ဟာလည်း လာဘ၊ သဏ္ဌာ ရု သီလောကကို လိုချင်တဲ့လောဘကြောင့် သေကြပျက်စီးပြီး အဝိစိငရဲ့မှာ နှစ်မွန်းရမယ့်ဆိတဲ့ ဟောကြားချက်ကို ဘုန်းကြီးအောင်၊ ထင်ပေါ်ကျောကြား အောင် နည်းမျိုးစုံနဲ့ အားထုတ်နေကြတဲ့ ရဟန်းတော်တွေ သတိပြုသမ့် တယ်။ နောက်ပြီးတော့ အဲဒီလို လာသုတေသနများ မက်မောတဲ့ရဟန်းကို အတွက် သီတင်းသုံးဖော်တွေက မကြည်ညံကြတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း အင်္ဂါးရှိ ပါ၍တော်၊ သတ္တကန်ပါတ်၊ ဓနဝင်၊ ပထမပံ့ယသုတ်မှာ အခုလိုဟော ထားတယ်”။

အတွန်များ မချစ်အပ်သူနှင့် ချစ်အပ်သူ

ရဟန်းတို့ ခုနစ်ပါးသောတရားတိနှင့် ပြည့်စုံသောရဟန်းသည် သီတင်းသုံးဖော်များ မချစ်အပ်သူ၊ မနှစ်သက်အပ်သူ၊ အလေးမပြုအပ်သူ၊ စိတ်နှုလုံးကို မပွားစေသူဖြစ်၏။ အဘယ်တရားခုနစ်ပါးတိနှင့် ဆိုသော်—
၁။ လာသုတ်ကို အလိုရှိခြင်း၊

၂။ အရိုအသေပြုမှုကို အလိုရှိခြင်း၊

၃။ ထင်ရှားကျောကြားမှုကို အလိုရှိခြင်း၊

၄။ ရှက်တတ်မှုမရှိခြင်း၊

၅။ ကြောက်တတ်မှုမရှိခြင်း၊

၆။ ယုတ်မှသောအလိုဂျိခြင်း၊

၇။ မှားသောအယူရှိခြင်းတို့ဖြစ်၏ -တဲ့။

အပြန်အလှန်အားဖြင့် လာသ်ကိုအလိုမရှိခြင်းစတဲ့ အရို ၂-ချက်နဲ့ညီတဲ့ ရဟန်းဆိုရင် သိတင်းသုံးဖော်တွေက ချစ်ခင်ကြမယ်၊ နှစ်သက် ကြမယ်လို့ ဆက်ပြီး ဟောထားတယ်။ ဒီအချက် ၂-ချက်နဲ့ ညီညွှတ်နေ လိုလည်း သိတင်းသုံးဖော် ရဟန်းတွေက အခုအချိန်တိုင်အောင် အရှင် ဒေဝဒတ်အပေါ် မှာ မချစ်ခင် မနှစ်သက်ကြတာပေါ့”

“အရှင်ဒေဝဒတ်နောက်လိုက်သွားတဲ့ ရဟန်းဝါးရာက နောက်ပိုင်း ဘာဖြစ်သွားမေးလဲဘူး”

“ဗုဒ္ဓရဲ့ စေခိုင်းချက်အရ အရှင်သာရိပုတ္တရာနဲ့ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့က နောက်ကလိုက်သွားတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ အရှင်ဒေဝဒတ်က ရဟန်းဝါးရာကို တရားဟောနေတယ်။ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါး လာနေတာကို မြင်သွားတဲ့ ဒေဝဒတ်ရဲ့တပည့် ကောကာလိကက ဒေဝဒတ်ကို သတိပေးတယ်။ အရှင်ဒေဝဒတ်၊ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးကို သတိထားပြီး ဆက်ဆံပါတဲ့”

“ဒေဝဒတ်က ဘဝင်မြင်နေတော့ ကောကာလိက ပြောတာကို ဂရမ စိုက်ဘူး။ အဂ္ဂသာဝကနှစ်ပါးဟာ ဘူးရားထက်သွားကို ပိုကြည်ညီလို့ လိုက်လာ တယ် ထင်ပြီး ခရီးဦးကြံ့ပို့နေရာပေးတယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တရာတို့ ထိုင်ပြီး တဲ့အချိန်မှာပဲ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို တရားဆက်ဟောခိုင်းပြီး သူကခါး ညောင်းလိုဆိုပြီး လဲလျောင်းလိုက်တယ်။ ဒါဟာ ဘူးရှင်ရဲ့ အပြုအမူကို ခိုးယူတာပဲဖြစ်ပါတယ်။ ခေတ္တလဲလျောင်းတယ်သာပြောတယ် သီလ သမာဓိမရှိတော့ အရှင်ဒေဝဒတ်ဟာ ခေတ္တနဲ့ အိပ်မောကျသွားတယ်၊ အရှင် သာရိပုတ္တရာက တရားကို ဆက်ဟောပြတဲ့အခါ ရဟန်းသစ် ဝါးရာဟာ အမြှင့်မှန်တွေရပြီး အရှင်သာရိပုတ္တရာ၊ အရှင်မောဂ္ဂလာန်တို့အတူ ဘူးရှင်ထံ အားလုံးပြန်လိုက်သွားကြတယ်”

“ဒါကိုတွေ့လိုက်ရတဲ့ ကောကာလိကဟာ အရှင်ဒေဝဒတ်ကို တော်ကြီး စိတ်ဆိုးသွားတယ်၊ ဝါပြောနေတဲ့ကြားထဲက အဂ္ဂသာဝက နှစ်ပါး

ကိုလက်ခံပြီး တရားဟောစေတဲ့အတွက် ရဟန်သစ်တွေ ဘုရားရှင်ထဲ ပြန်ပါ သွားပေါ့လို့ ပြောရင်၊ အရှင်ဒေဝဇ်ရဲ့တစ်ကိုယ်လျှော့ကို ဖနောင့်နဲ့ ပေါက်ပါ တယ်။ ဖနောင့်ခုက်ကြောင့် အရှင်ဒေဝဇ်ဟာ ပါးစပ်က သွေးပွဲက်ပွဲက် အနုထွေက်လာတယ်”

“သွေးအနုပြီးသေခါနီးအချိန်ကျမှ သူအပြစ်တွေကို ပြန်တွေးပြီး နောင်တရတယ်။ သူမဟုတ်တာ ဘာပဲလုပ်လုပ် ဗုဒ္ဓကအမြဲ သည်းခဲ့တာ ကိုတွေးပြီး အရှင်ဒေဝဇ် မျက်ရည်မဆည်နိုင်အောင် ပြစ်ရတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သေခါနီးအချိန်မှာ ကန်တော့မယ်ဆိုပြီး ဘုရားထဲ ရောက်အောင် သွားတယ်။ ဒါပေါမယ့် မရောက်ပါဘူး။ တော်ဝါကျောင်း မရောက်ခင်တစ်နေရာမှာပဲ မြေမျိုးပြီးအရိစိ ငရဲကျေသွားတယ်”

“အဋ္ဌာနမေတာပါ့၌တော်အကြောင်း ဒီလောက်သိရရင် ကျေနပ်ပါပြီ ဘုရား။ ဒီသံသာတော်တွေကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်လျှော့ဒါန်းရင် လက်တွေ့ကောင်းကျိုး ရုပ်တွေကိုလည်း ဆက်သိချင်ပါသေးတယ်ဘုရား”

“ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး သိစရာတွေ အများကြီးထဲက စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အချက်တွေကိုရွှေ့ပြီး ပြောပြုမယ်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်က မောင်ပုဇွန်နဲ့ ဘာရိတာလို့ အမည်ရတဲ့ သူ့ဆင်းရဲတိုးမောင်နှင့်ကြတယ်။ သူတို့မှာ ဉာဏ်ရှုအမည်ရှိတဲ့ သမီးလေးတစ်ယောက်လည်းရှိတယ်။ ဆင်းရဲ လွန်လို့ ကိုယ်ပိုင်အိမ်ပရှိတဲ့ သူတစ်ပါးအိမ်ဘေးမှာ အပီးလေးချုပြီး နေကြရတယ်”

“တစ်နှုတော့ နိရောဓာဟာပတ်ကထလာတဲ့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက သူတို့လုပ်မယားကို ချိုးမြောက်တဲ့အနေနဲ့ နံနက်စောစောအချိန်မှာ လယ်ထွုန် နေတဲ့ မောင်ပုဇွန်ရှေ့မှာ သပိတ်ပိုက်ပြီးရပ်တယ်။ မောင်ပုဇွန်ကလည်း စောစော စီးစီး ဆိုတော့တဲ့ တခြားလောင်းလျှောစရာလည်း မရှိတာနဲ့ မျက်နှာသစ် ရေရယ်၊ ဒန်ပူရယ်ကို လျှော့လိုက်တယ်။ ဒန်ပူရယ်တာ သွားတို့က်တဲ့သဘောမျိုး အသုံးပြုရတဲ့ တမာသားတို့ မန်ကျဉ်းသားတို့တို့ အချောင်းလေးတွေ လုပ်ထားတာမျိုးကို ပြောတာပါ။ ရှေးစောင်းတော်က သွားတို့က်တဲ့ သွားတို့က်

ဆေးတို့မရှိတော့ ဒန်ပူ ချောင်းကိုဝါးပြီး ထွက်လာတဲ့ အရည်နဲ့ သွားသန့်ရှုံး ခိုင်မာရေးအတွက် အသုံးပြုကြတယ်”

မှတ်ချက်။ နိဂုရာဓသမာပတ်ဟူသည် စိတ်၊ စေတသိက်၊ စီတ္ထ ရုပ်များ ချုပ်နေပြီး နိဗ္ဗာန်ပျမ်းသာကို မျက်မှုံးကိုပြုနေခြင်းပင် ဖြစ်၏။ နိဂုရာဓသမာပတ်ကို ၂-ရက်ထိ ဝင်စားနိုင်၏။ ထိုသို့ဝင်စားနေချိန်အတွင်း စားခြင်း၊ သောက်ခြင်း၊ ယိုခြင်း၊ ပေါက်ခြင်း မရှိတော့ချေး ၂-ရက်တိတိ မည်သည့် အစားအစာမျှ မစားရသဖြင့် ပါစကဝ်မီးမီးသည် အစာအိမ်ကို ပြင်းစွာ လောင်မြိုက်လျက်ရှိ၏။ ထိုကြောင့် နိဂုရာဓသမာပတ်မှ ထလာလာ ချင်းဆွမ်းလောင်းမည့်သူမရှုံး မဘုံးပေးရလျှင် တစ်ခေခြင်း ပရီနိဗ္ဗာန် ဝင်စံရရှိ၏။ နိဂုရာဓသမာပတ်မှ ထလာစအချိန်သည် ဆွမ်းကို အလွန် လိုအပ်လျက်ရှိသောအချိန် ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုအချိန်မျိုးတွင် လူ။ခွင့်ရသော သူများသည် ယခုဘဝမှုပင် ချမ်းသာသွားတတ်ကြ၏။ မမွေးအငွေကတာ တွင် ဒါနတစ်ဦး ယခုဘဝကောင်းကျိုးရရန် အဂါလေးချက်ထုတ်ပြထား၏။ ထိုအဂါတို့ကား -

၁။ အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရား၊ ရဟန္တာ၊ အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင် တစ်ဦးဦးဖြစ်ခြင်း။

၂။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် နိဂုရာဓသမာပတ်မှ ထလာကာစဖြစ်ခြင်း။

၃။ အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်သည် မလျှော့ခင်၊ လျှော့ဆဲ၊ လျှော့ပြီး စေတနာ သုံးတန်လုံး ထက်သနကောင်းမွန်ခြင်း။

၄။ လျှော့ဘွယ်ဝတ္ထုသည် မွှေ့ယလဒ္ဒတရားသဖြင့် ရရှိလာတာ ဖြစ် ခြင်း တို့ပင်တည်း။

“လင်ဖြစ်သူထံက ရောင့်ဒန်ပူအလျှော့ပြီးတဲ့အခါ ထမင်းလာပို့တဲ့ မယား ဖြစ်သူထံကလည်း ဆွမ်းကိုခံယူတယ်။ ဘာရိတာကလည်း စေတနာ အပြည့်နဲ့ ဆွမ်းနဲ့ ဟင်းတွေကို အကုန်လောင်းလျှော့ပြီး နောက်တစ်ကြိမ် ပြန်ချက်တယ်။ လင်မယား နှစ်ယောက်လုံး တစ်ယောက်အလျှော့တစ်ယောက် ဝါးသာအားရဖြစ်ပြီး သာခုံခေါ်ကြတယ်။ တစ်ယောက်ရဲ့ အလျှော့ကို ကျွန်

၁၄၄

ဘဏ္ဍာနိသာဒသဗုဒ္ဓ

တစ်ယောက်က ဝမ်းသာမှုလည်း လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံး ကုသိုလ်
အတူတူရတယ်”

“ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှတ်သားစရာဖြစ်ရပ်လေးနှစ်ခုကို သတိရတုန်း
ပြောပြေားမယ်။ ပထမတစ်ခုက အခုသိကြားမင်းဖြစ်နေတဲ့ ဦးမာယရဲ့
အတိတ် လူဘဝက နေ့တစ်ယောက်အေကြောင်းပေါ့။ ဦးမာယတို့ လူဘဝက
ဖြစ်စဉ်အခါတုန်းက သာသနာပအခါပါ။ ကုသိုလ်တရား အကြောင်းတွေကို
သွန်သင် ညွှန်ပြပေးမယ်သူ မရှိပါဘူး။ ဦးမာယနဲ့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအပါ
ရုံ-ယောက်ဟာ ကောင်းကျိုးရှိမယ် လို့ထင်ရတဲ့ အလုပ်တွေကိုမှန်းပြီး
လုပ်ကြရတယ်”

“လမ်းဖောက်၊ တံတားပြုဌ၊ ဧရာဝတီးပြုဌ၊ သစ်ပင်စိုက်၊ ရေအိုးစင်
တည် စသည်ဖြင့် ကုသိုလ်လို့ထင်ရတဲ့ အရာမှန်သမျှ အကုန် လျောက်လုပ်
ကြတယ်။ ဦးမာယမှာ ငန်းလေးယောက်ရှိတယ်။ သုကာအမည်ရှိတဲ့
ငန်းမှတစ်ပါး ကျော် ငန်းသုံးယောက်က ကုသိုလ်ပြုတဲ့နေရာမှာ တတ်နိုင်တဲ့
ဘက်က ပါဝင်ကူညီ လျှော့ဒိန်းကြတယ်”။

သုလိတာ ဗျိုင်းမ ဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း

“သုလိတာကတော့ လင်ကုသိုလ်လုပ်ရင် မယားက အလိုလိုရတာပဲ။
ဘာမှ ရိုင်းကူလုပ်စရာမလိုပါဘူးလို့ ယူဆပြီး ကုသိုလ်အလုပ်တွေမှာ ဘာမှ
အကူးအညီ မပေးဘဲ အလုပ်ရင်းပဲ အချိန်ကုန်ပြီး သေဆုံး သွားတယ်။
အားလုံးကွုယ် လွန်ကြတဲ့အခါ ကျော်တဲ့ ငန်းသုံး ယောက်က ဦးမာယတို့နဲ့
အတူ နတ်ပြည်မှာ နတ်သမီးတွေလိုက်ပြီး ဖြစ်ကြတယ်”

“အလုပ်ရင်း ဘဝဆုံးသွားခဲ့ရတဲ့ သုကာကတော့ ဗျိုင်းမလေး
တစ်ကောင်ဖြစ်ရာတယ်”

“သနားစရာပါလားဘုရား ဦးမာယကရော ဗျိုင်းမလေးကို နတ်ပြည်
ရောက်အောင် ပြန်မကယ်ဘူးလားဘုရား”

“ကယ်ပါတယ်။ ဗျိုင်းဘဝဆုံးတော့ တြေားကုသိုလ်တွေပြုခိုင်းလို့
မရတော့ဘူး။ ငါးပါးသီလကိုပဲ လုံအောင်စောင့်ထိန်းခိုင်းတယ်”

“ပျိုင်းမလေးကရော လုံအောင်စောင့်ထိန်းနိုင်ပါမလားဘုရား၊ ဖျိုင်းဆိုတာ သူများအသက်စားတဲ့သူတွဲဝါပဲ”

“စောင့်ထိန်းပါတယ်။ တစ်ခါကဆို သိကြားမင်းက လက်တွေ့ စမ်းကြည့်တယ်။ ပျိုင်းမလေးရဲ့ မနီးမဝေးမှာ ငါးအသေလေး တစ်ကောင် မျိုး ဟန်ဆောင် လိုက်တယ်။ ပျိုင်းမလေးကလည်း ငါးအသေလေးပဲဆိုပြီး စားရအောင်နှုတ်သီးနဲ့ ကောက်ချိလိုက်တယ်။ အဲဒီကျတော့မှ ငါးလေးက အမြိုးလေးလှပ်ပြလိုက်တယ်”

“အမြိုးလှပ်ပြတာကို တွေ့တာနဲ့ ပျိုင်းမလေးဟာ ချက်ချင်း ပြန်လွှာတ် ချလိုက်တယ်၊ မစားတော့ဘူး။ အဲဒီတော့မှ သိကြားမင်းက ငါကိုယ်တိုင် ငါးပါးသီလလဲ့၊ မလဲ့လာပြီး စမ်းသပ်ခြင်းပြစ်တယ်။ ခုလိုင် ငါးပါးသီလလဲ့ရင် သင်ဟာ ဒီဘဝကသေရင် လူ့ဘဝရောက်လိမ့်မယ်။ ငါးပါးသီလကို သေသည် အထိ လုံအောင်စောင့်ပါ လို မှာပြီး နတ်ပြည်ကို ပြန်သွားတယ်”

“ငါးပါးသီလတန်ခိုးကြောင့် သုတေသနတဲ့အပါ လူ့ဘဝမှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ သိကြားမင်းက လူ့ဘဝမှာ လည်း ငါးပါးသီလဆက်လိုပြီး ဒါနပြုဖို့တိုက်တွေ့န်းတယ်။ သုတေသနတဲ့အပါ လူ့ဘဝကသေတဲ့အပါ အသူ့ရာ နတ်ပြည် မှာ နတ်သမီးသွား ဖြစ်တယ်။ အဲဒီကျတော့မှ ဦးမာယနဲ့အတူ နတ်ပြည်မှာ စံစားခွင့်ရတယ်”

“နောက်တစ်ခု မိဘနဲ့သားသမီးကဏ္ဍပေါ့။ တစ်ချို့သားသမီးတွေက မိဘတွေ ကုသိုလ်လုပ်တဲ့အပါ တက်တက်ကြွေကြွေ ကူညီအားပေးမှုမရှိဘူး။ မိဘတွေ ကုသိုလ်လုပ်ရင် သားသမီးက အလိုလိုရတာပဲဆိုပြီး သက်သာ သလို နေတတ်ကြတယ်။ အဲဒါသိပ်မှားတယ်။ မိဘတွေကုသိုလ်လုပ်တိုင်း သားသမီးက အလိုလို မရပါဘူး။ မိဘကုသိုလ်လုပ်ငန်းမှာ တက်ကြစွာ ပါဝင်ကူညီ မှုသာ သားသမီးလည်း မိဘလုပ်တဲ့ ကုသိုလ်အကျိုးကိုရနိုင် ပါတယ်”

“ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး မှတ်သားစရာကောင်းတဲ့ မှုဒ္ဓလက်ထက်က ဇုံးလ သူငွေးကြီးအကြောင်း ပြောပြချင်တယ်။

ဇုံးလအမိပါယ်က ဆံပင်တွေလိမ်ကောက်နေသူလို့ ဖြစ်တယ်။ ဘာ့ကြောင့် လိမ်ကောက်နေရသလဲဆိုတော့ အဖေ မပေါ်ပဲ မွေးတဲ့ တလေးမို့ အမေဖြစ်သူက မွေးမွေးပြီးခြင်း ရေတော်မချိုး ပေးနိုင်ဘဲ အိုးထဲထည့်ပြီး ရေမျှာခံလိုက်ရလိုပဲ။ ဒီတော့ မွေးမွေးချင်းပါလာတဲ့ ဆံပင်တွေက အရို အချွေတွေနဲ့ ခြောက်ကပ်ပြီး တွေ့နဲ့မြိမ်ကုန်တာပေါ့”

“အဖေကဘာဖြစ်လို့ မပေါ်တာလဲဘူရား”

“မပေါ်ဆုံးသူအဖေက ကောင်းကင်ကယ်နေတဲ့ ပိဋကဓိရှင် တစ်ယောက်ပဲ။ သူအမေက ခုနစ်ထပ်တိုက် အပေါ်ဆုံးမှာနေရတဲ့ သူငြေးသမီးပေါ့၊ အဲဒါ ဘယ်သူမှုမသိဘဲ ညားကြလို့ ဒီကလေးကို ကိုယ်ဝန်ရတာပဲ၊ ဒါ့ကြောင့် မွေးမွေးပြီးချင်းမြစ်ထဲမှာ မျှော့ချလိုက်တာ”

“အဲဒိုလို မျှော့ချခံရတာ ဝိုက်းရှိလို့လားဘူရား”

“ရှိတာပေါ့၊ အဲဒါအဆုံးကျမှ ပြောမယ်၊ အဲဒိုလိုမျှော့ချခံရပေမယ့် သူဟာ သူငြေးတစ်ယောက်ရဲ့ ကောက်ယူမွေးစားခြင်းကို ခံရတယ်၊ သူ ရောက်ရောက်ချင်း သူမိဘတွေလည်း စီးပွားတအားတက်လာတယ်၊ ဇုံးလ ဟာ သူကိုယ်ပိုင်အိမ်နဲ့ နေရတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် အိမ်ပိုင်းထဲမှာ ရွှေတော်ကြီး တစ်တော်ပေါက်လာလို့ မွှေ့ခြိပ်မှာ အချမ်းသာဆုံး သူငြေးစာရင်း ဝင်သွားတယ်”။

ဇုံးလသူငြေး၏ အမွှေခွဲနည်း

“ဇုံးလသူငြေးကြီး အသက်အရွယ်ကြီးရင့်လာတဲ့ အခါ တရားဖက်လိုက်စားတော့မှာဆိုတော့ သားသုံးယောက်ကို အမွှေခွဲပေးတယ်။ သူအမွှေခွဲတဲ့နည်းက အင်မတန်သဘာဝကျတယ်။ ပထမဆုံးသားကြီးကို ပေါက်ဆိုန် တစ်ချောင်းပေးပြီး ရွှေတော်ကြီးကိုရသလောက် ပေါက်ယူလို့ ပြောလိုက်တယ်။ သားကြီးလည်း အားကြိုးမာန်တက် ရွှေတော်ကြီးကို ပေါက်ဆိုနဲ့ ပေါက်လိုက်တာ ချွေးပြုက်ပြုက်ကျပြီး တစ်နေသာကုန်သွားတယ် ရွှေတစ်ကျပ်သားတော် ပဲ့ဖွွှေက်မလာဘူး”

“သားကြီးအလျော့ပေးပြီဆိုမှ သားလတ်ကို ပေါက်ခိုင်းတယ်။

သားလတ် ပေါက်တာလည်း သားကြီးလိုပဲ ရွှေတစ်စမှ ပဲမထွက်ဘူး။ နောက်ဆုံးသားငယ်ကို ပေါက်နိုင်းတဲ့ အခါမှာတော့ ရွှေတွေဟာ ပေါက်လိုက် တိုင်း သားငယ် ဖိတ်ကလိုချင်သလောက် အတုံးလိုက် အတစ်လိုက် ပဲထွက် လာတယ်။ အဲဒီကျေတော့မှ ဇုံးလသူ့ရွှေတော်ကြီးက ဒီရွှေတော်ကြီးကို ရထိက် တဲ့ကုသိုလ်ဟာ သားငယ်မှာပဲရှိတယ်”

“ဒါကြောင့် သားငယ်ကို ရွှေတော်ကြီးနဲ့တကွ အမွှေအားလုံး ပေးလိုက်ပြီး သားကြီးနဲ့သားလတ်ကိုကတော့ ရွှေတော်ကြီးကို ပိုင်ဆိုင် ထိုက်တဲ့ ကုသိုလ်ကံမပါ ခဲ့တဲ့အတွက် ညီငယ်ပေးသမျှကိုသာယူပြီး အသက် မွေးကြပေတော့လို့ မှာခဲ့တယ်”

“သားအရင်းချင်းတူရဲ့သားနဲ့ တစ်ယောက်သာရယူနိုင်ပြီး ကျွန်ုတ် ယောက်က ဘုံကြောင့် မယူနိုင်ကြတာလဲဘုရား”

“အကြောင်းက ဒီလိုပါ—

ရှေးဘဝတစ်ခုတုန်းကလည်း ဒီသားသုံးယောက်ဟာ ဇုံးလသူ့ရွှေ့ လောင်းရဲ့ သားတွေပဲ ဖြစ်ခဲ့ကြတယ်”

“ဇုံးလသူ့ရွှေ့လောင်း အမျိုးသားနဲ့ သူ့လို့ဗျာ အကြောင်းတစ်ခု ကြောင့် စကားများရန်ဖြစ်နေကြတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ရဟန်းတော်တစ်ပါးက ကသာပမြတ်စွာဘုရားရဲ့ ဓာတ်တော်ကို ဌာပနာပြီးတည်မယ့် စော်ကြီးဟာ ရွှေအုတ်တွေ လိုလို မပြီးနိုင်ဖြစ်နေတယ်။ ဒကာ၊ ဒကာမများ၊ လိုအပ်တဲ့ နေရာမှာ ဘွားရောက် လျှော့ပါန်းနိုင်ပါတယ်လို့ သူတို့အိမ်ရှေ့မှာလာရပ်ပြီး ကောင်းမှုပြုဖို့ နှီးဆော်တယ်”

“ဇုံးလသူ့ရွှေ့လောင်းအမျိုးသားဟာ ဒေါသဖြစ်နေတာကြောင့် ‘ဘာမှ မလျှော့နိုင်ဘူး၊ အဲဒီစော်ရော ဓာတ်တော်ရော ရေထဲသာမျှောလိုက်’ လို့ ပြောမိသားတယ်။ ဘုရားရှင်ကို တော်ကားတာဖြစ်တဲ့အတွက် အပြစ် သိပ်ကြီးကြောင်း ရဟန်းတော်ကရော၊ နှီးသည်ကပါ ရှင်းပြမှ အမျိုးသားဟာ သူအပြစ်ကို မြင်ပြီး သိပ်ကြောက်သွားတယ်”

“ရဟန်းတော်ရဲ့ အကြံပေးချက်အရ ကျျှေးလွှန်မိတဲ့အပြစ် ကျေ

ပျောက်ဖို့ ရွှေပန်းခိုင် တစ်ခိုင် ပြုလုပ်ပြီး ပူလောကန်တော့ရမှာ ဖြစ်တယ်။ သားအဖ အားလုံး ရွှေပန်းထိန်သည်တွေဖြစ်ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဖင်ဖြစ်သူက သားသုံး ယောက်ကို ရွှေပန်းခိုင် လုပ်တဲ့ နေရာမှာ ကူညီလုပ်ဖို့ပြောတဲ့ အခါ သားငယ်လေးကပဲ လုပ်ပြီး သားကြီးနဲ့သားလတ်က ကူမလုပ်ကြဘူး”

“ဒါကြောင့် အိုးလသူငွေးကြီးဘဝ ရွှေတောင်ကြီးပေါက်လာတဲ့ အခါ သားငယ်ကပဲ သုံးစွဲလို့ရပြီး ကျန်နှစ်ယောက်က သုံးစွဲလို့မရတာပါပဲ။ ဘုရားရှင်ရဲ့ ဓာတ်တော်နဲ့စေတိကို ရေထဲမျှောချလိုက်လို့ပြောခဲ့တဲ့ ဝစ်က် ကြောင့် အိုးလသူငွေးလောင်းဟာ ခုနစ်ဘဝတိတိ ရေမှာ အမျှောခဲ့ရတယ်”

“ဒီဖြစ်ရပ်ကိုကြည့်ပြီး မိဘတွေ ကုသိုလ်ပြုတဲ့ အခါ သားသမီးတွေ လည်း အားကြီးမာန်တက် ပါဝင်ကူညီသင့်ကြတာပေါ့။

က . မောင်ပုဂ္ဂတို့ နေးမောင်နှင့် နှစ်ယောက်အကြောင်း ပြန်ဆက်ရအောင် သူတို့နှစ်ယောက်ရဲ့ အလူဗျာ အဂါလေးချက်နဲ့ ညီတဲ့ အတွက် အချိန်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ ကောင်းကျိုးတွေကို ချက်ချင်းခဲ့စားရတယ်။ မောင်ပုဂ္ဂတွန်ထားတဲ့ မြေကြိုးခဲ့တွေဟာ အကုန်လုံး ရွှေတွေ ဖြစ်ကုန်လှ့ ‘ပိမ့်သာရမင်းကြီးကိုယ်တိုင်က ရွှေသူငွေးဘွဲ့ကို’ ပေးလိုက်ရတယ်”။

ပေါက်ပေါက်ပွင့်နှစ်သမီး

“တစ်ခါကလည်း လယ်သူမလေးတစ်ယောက် ရုတ်တရက်ပိုးထိပြီး ကွုယ်လွှာနှင့်မှာကို အရှင်သာရိပုတ္တရာက မြင်တော်မူတယ်။ အားကြီးစရာ ကုသိုလ် မရှိတဲ့ အတွက် သေပြီးအပါယ်လေးပါးကျမှာကိုပါ သိတော်မူတော့ အားကြီးစရာ ကုသိုလ် ရှိပါစေခြင်းအကျိုးငှာ လယ်သူမလေးထဲ ဆွမ်းအလူဗြာခြွှေတော်မူတယ်။ လယ်သူမလေးမှာလည်း တခြားလျှိုစရာ ဘာမှ မရှိတော့ သူအပျော်းပြေစားရအောင် ယူလာတဲ့ ‘ပေါက်ပေါက်ပွင့်’တွေကိုပဲ မထောင်မြတ်ကို လျှိုလိုက်တယ်”

“မထောင်မြတ်ပြန်ကြပြီး မကြာခင်မှာပဲ ပိုးထိပြီး သေရှာတယ်။ ဒါပေမယ့် ပေါက်ပေါက်ပွင့်လျှိုခဲ့တဲ့ ဒါနကုသိုလ်ကြောင့် နှစ်ပြည်မှာ ‘ပေါက်ပေါက်ပွင့် နှစ်သမီး’ ဆိုပြီး သွားဖြစ်တယ်။ ဒါက သံစာကို လျှိုခိုန်းပဲ

အဖွဲ့
အဖွဲ့

၁၄၉

လောက်အတွက် နောက်ဘဝမှာ ကောင်းကျိုးရပုံပေါ့”

“အခြေခံအတွင်းမှာလည်း လက်တွေ့ကောင်းကျိုးရပုံတွေကို သိချင်ပါ သေးတယ်ဘုရား”

“အမိုးနားထောင်မယ်ဆိုရင် ပြောပြစ်ရာတွေ အများကြီးရှိတယ်”

“နားထောင်ပါမယ်ဘုရား၊ စုံအောင်သာပြောပြပါ”

“မြန်မာပြည်မှာလည်း မောင်ပူဇ္ဈာန်းတဲ့ သံသာကို ဆွမ်းလျှောက် အတွက် ချက်ခြင်းချမ်းသာဆွားတဲ့ သူငြေးတစ်ယောက်ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ သူကို မြတေသာင် သူငြေးမင်း ဦးစိလိုက်ခေါ်တယ်။ သူငြေးဘဲကို သီပေါ်မင်း ကိုယ်တိုင် ပေးခဲ့တာပါ။ ဦးစိဟာ အရင်က လယ်စာရင်းရှားတစ်ယောက်ပါ၊ အင်မတန် ဆင်းရဲတယ်။ မိုင်းတိုင်သူမချိန်း အိမ်ထောင်ကျိုးပြီးတဲ့ အချိန်ကျေမှု မိုင်းတိုင် ခရိုင်အပ်မင်းက လယ်တစ်လုပ်စာချပေးလို့ ကိုယ်ပိုင်လယ်လေး လုပ်ခွင့်ရ သွားတယ်”

“တစ်နှေးခရီးသွား ရဟန်းတော်တစ်ပါးကို သူစားမယ့်ထမင်းနဲ့ ဟင်းကို မစားတော့ဘဲ နှေ့ဆွမ်းအဖြစ် ဆက်ကပ်လျှော့ခါန်းလိုက်တယ်။ အဲဒီအလျှော့ကို မယားကို ပြောပြတော့ မယားကလည်း အားရဝ်းသာ သာဓရခေါ်တယ်။ နောက်မကြာပါဘူး။ သူတို့လယ်ကွက်အလယ်ကောင်မှာ တောင်ပူစာကြီး တစ်ခုပါနေတယ်။ အဲဒီတောင် ပူစာကြီးကို ဖြောချ လိုက်တဲ့အခါ အလယ်မှာ ကျွန်းကြီးဖြစ်နေတယ်။ ဒီကျွန်းကြီးထဲ ရတနာ တွေအပြည့်ရသွားလို့ သူငြေးဖြစ်သွားကြတယ်”

“အဲမြေစရာပါပဲဘုရား”

“မန္တလေးမြို့၊ က မဖိုးရို့ကျောင်းတိုက်ကြီးတို့ စတင်တည်ထောင် လျှော့ခါန်း ခဲ့တဲ့ ကျောင်းဒကာကြီး ဦးသက်ရှည်တို့ သားဖြစ်သူ ဦးကျော်တို့ အကျောင်းဆိုရင် ပိုလိုတောင် အဲမြေစရာကျောင်းသေးတယ်။ သူတို့သားအဖ ဟာ အရင်က မြှင့်ငယ်ကင့် အသီးအနှံကုန်စိမ်းတွေယူပြီး မန္တလေးရေးချီးမှာ ထမ်းရောင်းရတဲ့ အထမ်းသမားတွေဖြစ်တယ်”

“အဲဒီဘဝကနေ လျှော့ချင်တန်းချင်တဲ့ သဒ္ဓါတ္ထဖြစ်လာလို့ ကျောင်း

ဆောက် လျှိုင်းအောင် ကြီးစားရာကင့် သူငြေးဘဝ ရောက်လာကြတာပဲ။ သူတို့သား အဖရော အခ အဗိုးကြားဖူးနေတဲ့ လူပျံတော်ပတ္တုမြား သွေးဆေး ပိုင်ရှင် ဦးမောင်မောင်တို့ရောဟာ လျှိုလှိုချမ်းသာလာတဲ့ သူငြေးတွေပဲ။ ဦးသက်ရှည်တို့ သား အဖဆိုရင် အတွင်းမှာ ရွှေအစစ်ချထားတဲ့ နှစ်ထပ်တို့က ကျောင်းများ၊ တစ်ထပ်တို့က်ကျောင်းများကို မစိုးရိမ်ကျောင်း (တို့က ဟောင်း) အတွင်းမှာ တစ်ဦးတည်းနဲ့ ဆောက်လုပ်လှိုခါန်းခဲ့တယ်”

“ဒါအပြင် မိုးတွင်းဆွမ်းခံမထွက်နိုင်တဲ့ ရက်တွေဆိုရင် စာသင်သား သံမာတွေ ဆွမ်းအဆင်ပြေအောင် ဆွမ်းစားလက်မှတ်တွေ အသင့်ကပ် ထားတယ်။ ဒီလက်မှတ်တွေနဲ့သံမာဝါးရာကျောဟာ မန္တလေးမြို့၊ အတွင်းက ထမင်းဆိုင်တွေမှာ ဘယ်ဆိုင်ပဲစားစား ရတယ်။ အဲဒီလိုသူများနဲ့မတူအောင် လျှိုခါန်းခဲ့လိုလည်း သူများနဲ့ မတူအောင် ချမ်းသာကြတာပါ”

“လူပျံတော်ပတ္တုမြား သွေးဆေးပိုင်ရှင်ဦးမောင်မောင်ဆိုရင် အရင်က ရန်ကုန် ကပ္ပလိက္ခက်သစ်မှာ ဓနိမိုးထရုကာနဲ့နေရတဲ့ ဆင်းရဲ့သား တစ် ယောက်ပါ။ သွေးဆေးကိုလည်း မောင်းလေးတီးပြီး ကိုယ်တိုင်လိုက်ရောင်း နေရတဲ့ အချိန်ပေါ့။ ဒီအချိန်မှာ ဆင္းသရီယနာပွဲကြီးစတော့ သူ့ရဲ့ဆရာရင်း ပထမ မစိုးရိမ်ဆရာတော် ဘုရားကြီး သရီယနာကိုစွဲနဲ့ ရန်ကုန်ကိုကြော တော့ ဦးမောင်မောင်ဟာ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ တပည့်သံမာတွေကို သူ့အိမ်မှာ နေ့စဉ်ဆွမ်းကပ်တယ်”

“ဆွမ်းကပ်ရင်း မိုးမလုံလို့ ဓနိမိုးက မိုးယိုလာတဲ့ အခါ ဆွမ်းရိုင်းကို အပေါ်က ထိုးမိုးပေးရတယ်။ အဲသလောက်ထိ ဆင်းရဲ့ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဥစ္စာဆင်းရဲ့ပေမယ့် ဦးမောင်မောင်တို့မိုးသားစုဟာ သဖွားမဆင်းရဲ့ဘူး။

အိုတ္ထိရိုင်ပို့တော်မှာ ဘုရားရှင်ကလည်း ဟောတော်မူထားတယ်။ သချို့၊ သီလာ၊ သုတေသန၊ စာဂါဏ်၊ ပညာ၊ ဖို့ရို့၊ မြှေတ္တာပ လိုခေါ်တဲ့ သူတော်ကောင်း တရား ၂-ပါးရှိတဲ့ လူဟာ လူချမ်းသာမှာပါပဲတဲ့”

“ဒီသူတော်ကောင်းတရားတွေရှိနေတော့ ဦးမောင်မောင်တို့ မိသား စုကို လူဆင်းရဲလို့မခေါ်ရဘူး၊ လူချမ်းသာလိုပဲခေါ်ရမယ်။ သံမာတွေကို

အေဒ္ဓရှင်(၁၇၆၅။)

၁၃၁

လျှိုဒ်နှင့် နိုင်အောင် ကြီးစားလေ သွေးဆေးက ရောင်းကောင်းလေနဲ့
နောက်ဆုံးမှာ သိန်းပေါင်း ရာနဲ့ရှိပြီး သာသနာကိုထောက်ပဲ လျှိုဒ်နှင့်တဲ့
သူငြေးခြိုးတစ်ဦးဘဝကို ရောက်ခဲ့ရတာပဲ”

“ရန်ကင်းပွဲနိုင်ကာယကျောင်းတိုက်ကြီးနဲ့ စေတိတော်ကြီး၊ မြန်
ကုန်းက မစိုးရိမ်ကျောင်းတိုက်ကြီး၊ မဟာမြတ်မှန်ဝင်းထဲက ဘုရားဖူးတွေ
တည်းခို့ဖို့ နှစ်ထပ်တိုက်မွေးသာလာဆောင်ကြီးထဲတဲ့ သာသနာ အဆောက်အအို
ပေါင်းများစွာကို လျှိုဒ်နှင့်အထိ ချမ်းသာလာတာဟာ သံမျာတော်များ
ကို လျှိုဒ်နှင့်ပူလော်ရတဲ့ အတွက် ယခုဘဝချက်ချင်းခံစားရတဲ့ ကောင်းကျိုး
တွေပါပဲ”

“ဒါနပြုခြင်းအားဖြင့် ပစ္စည်းဉာဏ် ပေါများချမ်းသာတဲ့ အပြင် တခြား
ကောင်းကျိုးတွေလည်း ထပ်ပြီးရရှိပိုင်သေးတယ်”

“ဘယ်လိုကောင်းကျိုးတွေလုပ်ရာ”

“အဲဒီအကြောင်းကို အင့်တွေ့ရပါနိုင်တော်၊ သတ္တကနိုပါတ်၊ သို့ဟ
သေနာပတီသုတ်မှာ ဖော်ထားတယ်။ အမိုးနားထောင်း၊ ဦးပွဲငြင်းပတ်
ပြုမယ်”။

မျက်မွှောက်ဘဝ၌ ခံစားရသော ဒါန၏ကောင်းကျိုးများ

“အခါတစ်ပါး၌မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေသာလိုပြည်၊ မဟာဂုဏ်တော်၊
ကူးလာဂါရကျောင်းတိုက်၌ သိတ်းသုံးနေသည်။ ထိုအခါ သိယမည်သော
စစ်သူကြီးသည် မြတ်စွာဘုရားထံချုပ်းကပ်ပြီး ‘အရှင်ဘုရား မျက်မွှောက်
ထင်ထင် သိမြင် ခံစားနိုင်သည်’ ဒါနအကျိုးကို ဖော်ကြားခြင်းငှာ ဖြစ်နိုင်ပါ
သလား’ဟု မေးလျှောက်သည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် သို့ဟ စစ်သူကြီး၏
မေးခွန်းများကို တွဲပြန်မေးမြန်းချက်များဖြင့် ဖြောက်းတော်မူသည်။

“သို့ဟ ဤလောက်၌ သဒ္ဓနည်းပါး ဝန်တို့စိတ်များပြီး ကြိုင်း မောင်း
ဆဲဆိုတတ်သူနှင့် သဒ္ဓရှင်လန်းပေးကမ်းလျှိုဒ်နှင့်မှုပ် အစဉ်မွဲလျှော်
တတ်သူဟူ၍ လူနှစ်ယောက်ရှိရာ၏။ ထိုသူနှစ်ယောက်တို့တွင် မည်သူကို

ရဟနာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးဦးစွာ ကူညီစောင့်ရှောက်ကြမည်နည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓါရွှေ့လန်းပေးကမ်းလျှော့ခါန်းမှု၌ မွေ့လျှော်တတ်သူကို ရဟနာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးဦးစွာကူညီစောင့်ရှောက်ကြပါလိမ့်မည်”

“သီဟ-ထိသူနှစ်ယောက်တို့တွင် မည်သူထံသို့ ရဟနာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရှေးဦးစွာ ချဉ်းကပ်ကြသနည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓါရွှေ့လန်းပေးကမ်းလျှော့ခါန်းမှု၌ မွေ့လျှော်သူတို့ထံ ရဟနာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးဦးစွာ ချဉ်းကပ်ကြပါလိမ့်မည်”

“သီဟ ထိသူနှစ်ယောက်တို့တွင် မည်သူ၏ပစ္စည်းကို ရဟနာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည် ရှေးဦးစွာအလျှော့ခံကြမည်နည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓါရွှေ့လန်း လျှော့ခါန်းပေးကမ်းမှု၌ မွေ့လျှော်သူ တို့၏ ပစ္စည်းကို ရဟနာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရှေးဦးစွာ အလျှော့ခံကြပါလိမ့်မည်”

“သီဟ-ထိသူနှစ်ဦးတို့တွင် မည်သူသူအား ရဟနာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးဦးစွာ တရားဟောကြားမည်နည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓါရွှေ့လန်းပေးကမ်းလျှော့ခါန်းမှု၌ မွေ့လျှော်သူအား ရဟနာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရှေးဦးစွာ တရားဟောကြားပါလိမ့်မည်”

“သီဟ ထိသူနှစ်ဦးတို့တွင် မည်သူ၏ကောင်းသော ဂုဏ်သတင်း သည် ပုံးနှံမည်နည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓါရွှေ့လန်းပေးကမ်းလျှော့ခါန်းမှု၌ မွေ့လျှော်သူ၏ ကောင်းသောဂုဏ်သတင်းသည် ပုံးနှံပါလိမ့်မည်”

“သီဟ .ထိသူနှစ်ဦးတို့တွင် မည်သူသည် ကြောက်ချုံမှုက်င်းစင် ကြည်လင်သောမျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ပရိသတ်လေးပါးသို့ ချဉ်းကပ်ပုံး မည် နည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ သဒ္ဓါရွှေ့လန်းပေးကမ်းလျှော့ခါန်းမှု၌ မွေ့လျှော်သူသည် ကြောက်ချုံမှုက်င်းစင် ကြည်လင်သော မျက်နှာရှိသည်ဖြစ်၍ ပရိတ်သတ် လေးပါးသို့ ချဉ်းကပ်ပုံးပါလိမ့်မည်”

“သီဟ သဒ္ဓါရွှေ့ပါး၊ ဝန်တိစိတ်များသူနှင့် သဒ္ဓါရွှေ့လန်း၊ ပေးကမ်း

အဇ္ဈာန်(နွှေဖြည့်သာ)

၁၅၃

လျှိဒိန်းမှု၏ မွေးလျော်သူ နှစ်ဦးတို့တွင် မည်သူသည် သေလွန်သော အခါ သုဂတ္တဘုံသိုံးရောက်မည်နည်း”

“အရှင်ဘုရား၊ ထိသူနှစ်ဦးတို့တွင် သဒ္ဓိရွှေ့လန်းပေးကမ်းလျှိဒိန်းမှု၏ မွေးလျော်သူသည် သေလွန်သောအခါ သုဂတ္တဘုံသိုံးရောက်ပါလိမ့်မည်”

သီဟစ်သူကြီးသည် ယင်းသို့ဖြောက်ဗျားပြီး မြတ်စွာဘုရားအား အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်လျောက်ကြားလေသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ ယခုမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သည့် မျက်မှာ်က ထင်ထင် သီမြင်ခံစားနိုင်သော ဒါန၏ အကျိုးတို့၌ မြတ်စွာဘုရားအား ယုံကြည်မှုဖြင့် တပည့်တော်လက်ခံသည်မဟုတ်ပါ။ တပည့်တော်ကိုယ် တိုင်လည်း ဤအကျိုးများကို သီမြင်ပါသည်”

“အရှင်ဘုရား- တပည့်တော်သည် ပေးလျှိုတတ်သူ ဒါနရှင် ဖြစ်ပါ သည်။ ရဟန်ဗုဏ်လိုဘုရားတို့သည် တပည့်တော်ကိုရှေးဦးစွာ ကူညီ စောင့်ရောက် ကြပါသည်။ တပည့်တော်ထံရှေးဦးစွာ ချဉ်းကပ်ကြပါသည်။ တပည့်တော်၏ လျှိုဖုနစ်ဗျားကို ရှေးဦးစွာပေးယူကြပါသည်။ တပည့်တော် အား ရှေးဦးစွာ တရားဟောကြပါသည်။ တပည့်တော်၏ဂုဏ်သတ်းသည် ပုံးနှံးပါသည်။ တပည့်တော်သည် ကြောက်ချွဲမှု ကင်းစင် ကြည်လင်သော မျက်နှာရှိသည် ဖြစ်၍ ပရီသတ်လေးပါးသို့ ချဉ်းကပ်ပုံပါသည်”

“အရှင်ဘုရား၊ ပေးလျှိုတတ်သော အလျှော်ရှင်သည်သေလွန်သော အခါ သုဂတ္တဘုံသိုံးရောက်ရ၏ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသော အကျိုးကိုမူ တပည့်တော်သည် ကိုယ်တိုင်မသိပါ။ ဤအကျိုး၌ မြတ်စွာ ဘုရားအား ယုံကြည်မှုဖြင့် တပည့်တော်လက်ခံပါသည်ဟု လျောက်ကြား လေသည်”

“ကဲ...ကဲ...ဒါနရဲ့ ယခုဘဝလက်တွေ့အကျိုးတွေ့ကို အမိုးသဘော ပေါက်တယ် မဟုတ်လား”

“မှန်ပါ၊ သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား”

“သံယာရတနာဟာ ဒီဘဝကလူသားတွေ့ကိုတင် ကောင်းကျိုး

၁၅၄

အနုယ်သာသာန

ချမ်းသာ ပေးနိုင်တာမဟုတ်ဘူး။ တမလွန်ဘဝက ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုပါ ကောင်းကျိုးချမ်းသာကို ပေးနိုင်စွမ်းရှုတယ်။

မန္တလေးမြို့ပေါ်မှာ မိုးကောင်းကျောင်းတိုက်ဆိုတဲ့ စာသင်တိုက်ကြီး တစ်တိုက်ရှုတယ်။ အဲဒီ စာသင်တိုက်ကြီးထဲမှာ တိုက်ကြီးတစ်လုံး ဆောက်လှု၍ထားတဲ့ ဒကာကြီးဟာ အရင်က ဘာသာခြားတစ်ယောက်ပေါ့”

“ဘာသာခြားကနေ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းကြီးကျောင်း တစ်ကျောင်းကို ဆောက်လှု၍ဖြစ်သွားတာလဲဘုရား”။

ပြီတ္ထာဖြစ်သွားသော ဘာသာခြားသမီးပျို့

“ဒီလိုလေး အဲဒီဘာသာခြား သစ်ကုန်သည်သူငွေးကြီးမှာ တစ်စိုး တည်းသော သမီးပျို့လေးတစ်ယောက်ရှုတယ်။ တစ်နေ့သမီးလေးဟာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့ ရုတ်တရက်သေဆုံးပြီး အိမ်ထဲမှာတင် ပြီတ္ထာ ပြန်ဖြစ် နေတယ်။ ညည်ဆိုရင် သူနေခဲ့တဲ့ အခန်းထဲကနေ အဖောက် လှမ်းလှမ်း ခေါ်ပြီး သုကိုမကောင်းတဲ့ ဘဝကနေ ကယ်ခိုင်းတယ်”

“သူအဖောကလည်း သူတို့ဘာသာက ဆရာတွေပင့်ပြီး ကျော်လွတ် အောင် လုပ်ပေးပေးမယ့် ဘယ်လိုမှ မကျော်လွတ်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ နောက်ဆုံး သူသစ်လုပ်ငန်းထဲက ဗုဒ္ဓဘာသာ မန်နေဂျာတစ်ယောက်ကို အကူအညီ တောင်းပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာတွေထုံးစံအတိုင်း ရဟန်းသံသာတွေပင့် ဆွမ်းတွေ သက်န်းတွေလှု၍ပြီး အမျှပေးမှ မကောင်းတဲ့ ဘဝကနေ ကျော်လွတ်သွားတယ်”

“အဲဒီမှာတင် ဘာသာခြားသူငွေးကြီးဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားပြီး စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ကျောင်းကြီးကို ဆောက်လုပ်လှု၍ဒါန်းခဲ့တာပေါ့။ သံသာ ရတနာဟာ ကောင်းကျိုးရရုံတင်မကဘူး ဆိုးကျိုးတွေ မခံစားရ အောင်လည်း ကာကွယ် တားဆီးပေးနိုင်တယ်။

ပဲ့ဗူးရှုံးမအစပ်မှာ တောင်ငူဘုရင် တပင်ရွှေထိုးတည်ခဲ့တဲ့ စိန်ကြီး ဘုရား ဆိုတာရှုတယ်။ နှစ်ကြားလာပြီး ပြုပြင်မယ့်သူမရှိတော့ ပျက်စီးယုံယွင်း နေတာပေါ့”

သေဇ္ဈာရိ(၁၇၆၅)

၁၅၂

“တစ်ခါတော့ အဲဒီစေတိနားမှာ ရဟန်းတော်တစ်ပါး တရားလာ အားထုတ်တယ်။ ကျောင်းမရှိတော့ သစ်ပင်အောက်မှာပဲ ဖြစ်သလိုနေ ရှာတယ်။ နေပူထဲ မိုးရွာထဲ ဒီအတိုင်းပဲနေရတော့ကြောရင် ကျွန်းမာရေး ထိခိုက်လာနိုင်တာပေါ့။ အဲဒါကို စဉ်းစားမိတဲ့ ဉီးမောင်ကြီးလိုအမည်ရတဲ့ ဓမ္မာဘသာ ဒကာကြီးတစ်ယောက်က တစ်ပါးနေတဲ့ကျောင်းလေး တစ် ကျောင်း ဆောက်လျှို့တယ်”

“အားလုံးပြည့်စုံပြီး အခင်းနေရာကျေမှ ဝါးခြောက်လုံးလို့နေတယ်။ ဉီးမောင်ကြီး ရွာကလည်း အဝေးကြီးဆိုတော့ ပြန်ယူဖို့အချိန်မရဘူး။ ဒါနဲ့ အနီးနားရွာက ဘာသာခြားဖြစ်တဲ့ စောထိုလအမည်ရ ကရင်အမျိုးသား ကြီးဆိုက ဝါးခြောက်လုံး အလျှော့ရတယ်။ ဘာသာမတူပေမယ့် ကူညီတဲ့ အနေနဲ့ စောထိုလက ဝါးခြောက်လုံး လျှော့လိုက်ပါတယ်။ စောထိုလရဲ့ ဘဝ တစ်သက်တာမှာ ဒါနဆိုလို့ အဲဒီဝါးခြောက်လုံး လျှော့တာပဲရှိတယ်”

“စောထိုလဟာ တစ်ရက်တော့ တောင်ပေါ့ ကင့်ကြပျော်စိုင်တွေ ခုတ် ရင်းတောင်ပြိုကျလို့ မြေတွေပါပြီး သေသလိုဖြစ်သွားတယ်။ အများ အမြင် ကတော့ သေသွားတယ်ပေါ့။ စောထိုလဟာ သုံးရက်လောက်ထိ မေ့မော့ နေပြီးမှ သတိပြန်ရလာတယ်။ သတိရလာတာနဲ့ စိန်ကြီးဘုရားက သူဝါး ခြောက်လုံးလျှော့တဲ့ ဆရာတော်ဆီ အတင်းလိုက်ပို့ခိုင်းပြီး သရဏရုံ ဆောက် တည်ကာ ဓမ္မာဘသာထဲ ဝင်လိုက်တယ်”

“သူ့မေ့မော့နေတဲ့အချိန်မှာ ဘာတွေတွေ ခဲ့ရလို့လဲဘူရား”

“သူ့ပြောပြချက်အရ တောင်ပြီပြီးတာနဲ့ သူကိုလူမည်းမည်းကြီး နှစ်ယောက်က မြေကြီးအောက်ထဲကို ညျှပ်ခေါ်သွားသတဲ့။ မြေကြီးအောက်ထဲ ကျတော့ လူဝါဝါကြီး တစ်ယောက်က သူကိုဘာကုသိုလ်တွေ လုပ်ခဲ့သလဲ ဆိုတာကို စစ်ဆေးတယ်တဲ့။ ဒေဝဒ္ဒတသုတေသနမှာ ယမမင်းက လွှတ်ထားတဲ့ တမန်ဝါးမျိုး ရှိတယ်”။

၁၅၆

အနုပ္ပန္မိသာဒသန

ထမမင်းလွတ်ထားသော တမန်ဝါးမျိုး
အဲဒီတမန် ဝါးမျိုးက-

၁။ ကလေး

၂။ သူအို

၃။ သူနာ

၄။ သူသေ

၅။ အကျဉ်းသား

တိုပါပဲ။ “ယမမင်းမေးစစ်ပုံကတော့ အသင်လူသား အသင်လူဘဝမှာ
ရှိစည်တုန်းက သူသေကောင်ကို တွေ့ဖူးလိမ့်မည်။ ထိုသို့ သူသေကိုတွေ့သည့်
အခါ ဝါလည်းတစ်နေ့ကျခိုလိုသေရမှာပါလားလို့ သံဝေဂမဖြစ်ခဲ့ ဘူးလား။
အဲဒီသံဝေဂနဲ့အတူ သေခြင်းတရားရောက်မလာမိ ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘဝနာ
ကုသိုလ်တရားတွေ ပြုထားမှတ်မယ်ဆုံးပြီး ကုသိုလ်တွေ အား မထုတ်ခဲ့ဘူး
လားလို့ ဝါးမျိုးလုံးစုအောင် မေးတယ်”

“တစ်မျိုးမျိုးကို မေးမြန်းစီစစ်နေရင်းနဲ့ ပြုခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကို အမှတ်ရ
သွားရင် ငရဲကချက်ချင်းလွတ်ပြီး နတ်ပြည်ရောက်သွားတဲ့ သူတွေ
အများကြီးရှုပါတယ်။ တကယ်တော့ ‘ယမမင်း’ ဆိုတာ သူတော်ကောင်း
ကြီးပါ။ ငရဲမကျထိုက်သွာတွေ မကျရအောင် မေးမြန်းစီစစ်ပေးနေရှာတာပါ။
တမန်ဝါးမျိုးလုံးကုန်တဲ့ အထိ ကုသိုလ် ပြုတာတစ်ခုမှ မရှိတော့ဘူးဆိုရင်
တော့ ယမမင်းလည်း ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ပဲ”

“ဒုစရိုက်အကုသိုလ်ကံများကို အသင်လူသားကိုယ်တိုင်ပြုခဲ့ခြင်း
ဖြစ်တယ်။ တြေားသူတွေပြုခဲ့တာ မဖုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် အသင်လူသား
ပြုခဲ့တဲ့ အကုသိုလ် ဒုစရိုက်များရဲ့ ဆုံးကျိုးကို အသင်လူသားကိုယ်တိုင်
ခံပေတော့လို့ ပြောပြီး စီတ်မကောင်းစွာနဲ့ မျက်နှာကိုတစ်ဖက် လျည့်သွား
တယ်”။

ဝါးပြောတ်လုံးဒါနကြောင့် ငရဲကေးမှလွတ်ခဲ့သူ

“အဲဒီအချိန်မှာပဲ ငရဲသားကြီးနှစ်ယောက်က စောထိုလကို ဆွဲခံပြီး

၁၅၂
အောဂရိ(ဖျွမ်းပြုသာ)

ပွဲက်ပွဲက်ဆူနေတဲ့ ဆီဒယ်အိုးကြီးထဲကို ပစ်ချလိုက်တယ်။ အဲ့ပြုစရာ
ကောင်းတာက ဒယ်အိုးထဲကိုမကျခင် လမ်းခုလတ်မှာ ‘ဝါးခြားက်လုံး’က
စောထိလအောက်ကနေ ဒယ်အိုးထဲမကျဘောင်လာခံထားတယ်”

“ငရဲသားတွေလည်း အဲ့ပြုသားပြီး စောထိလကို ပြန်မယူလိုက်တယ်။
စောထိလကို ပြန်မယူလိုက်တာနဲ့ ဝါးခြားက်လုံးက ပျောက်သွား ပြန်တယ်။
ဒီအခါ ငရဲသားများက စောထိလကို ဒယ်အိုးထဲပြန်ပစ်ချ လိုက်တာနဲ့
ဝါးခြားက်လုံးက လာခံနေပြန်တယ်။ သုံးကြော်တိုင်အောင် ပစ်ချလိုမရမှ
ငရဲသားတွေက စောထိလကို ယမမင်းကြီးထဲ ပြန်ခေါ်သွား တယ်”

“ယမမင်းကြီးက သေချာစစ်ဆေးကြည့်တော့ မိန်ကြီးဘုရားနားမှာ
သီတင်းသုံးတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါးကို ဝါးခြားက်လုံးလျှော့တာကို သတိရသွား
တယ်။ အဲဒီမှာ ယမမင်းကြီးက စောထိလ အဲဒီလိုက်သို့လိုတွေ ဆက်လုပ်ပါ
လို့ ပြောပြီး ပြန်လွှာတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီမှာတင် စောထိလ ပြန်သတိရလာ
တာပါပဲ”

“”

အမိုးဆီမှ စကားထောက်မရ၍ လျမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ အမိုး
တစ်ယောက်မျက်နှာကို ပုဂ္ဂိုလ်ပြီးငိုကြွေးနေသည်ကို တွေ့ရ၏။

“အမိုး - ဘာဖြစ်လို့ ငိုနေတာလ”

“တပည့်တော်မ ဝမ်းနည်း၊ ဝမ်းသာခံစားရလိုပါဘုရား။ ဝမ်းနည်း
တာကတော့ အနှစ်သာရဘာမှမရှိတဲ့ ဘာသာခြားဘဝမှာ အနှစ် ၂၀- အထိ
နေခဲ့ရ လိုပါဘုရား။ ဝမ်းသာတာကတော့ ရတနာသုံးပါးရဲ့ ကြည့်ညို အား
ထားထိုက်ပုံပုံတွေကို မသေခ်သိခွင့်ရသွားလိုပါပဲဘုရား။ ဆရာတော်ထဲက
ဘုရားရတနာအကြောင်းကို နာယူရစဉ်ကတည်းက တပည့်တော် ဗုဒ္ဓဘာသာ
အဖြစ်ကို ခံယူချင်နေတာပါဘုရား”။

အမိုးရဲ့ဘဝနောက်ကြောင်း

“ဒါပေမယ့် အသက် ၂၀- အရွယ်ရောက်ကာမှ တတိယမြှာက်
ဘာသာကို ပြောင်းရမှာ တပည့်တော်မသိပ်ဝန်လေးနေပါတယ်ဘုရား။

၁၅၈

အနှစ်ရှိသာသောန

ခဲ့ကြောင့်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အဖြစ် ခံယူချင်လျက်နဲ့ မခံယူပဲအောင့်ပြီး နေတာပါပဲ။ အခုတော့ တပည့်တော်မ မနေနိုင်တော့ပါဘူးဘုရား။ နောက်ထပ်ဘယ်လောက်ပဲ နေရနေရ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်နဲ့ပဲနေပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်နဲ့ပဲ သေချင်ပါတယ်ဘုရား”

“အမိုးစဉ်းစားတာမှန်ပါတယ်။ ဘာသာတစ်ခုကနေ တစ်ခြားဘာသာတစ်ခုကို လွှာယ်လွှာယ်မပြောင်းသင့်ပါဘူး။ အခုလည်း အမိုးအနေနဲ့ နောက်ထပ် အချိန်ယူ သေချာစဉ်းစားပြီးမှ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို ခံယူစေချင်ပါတယ်”

“အဲဒီလိုပြောလိုက်တဲ့ အချက်ကလည်း တပည့်တော်မ လက်ရှိ ယူထားတဲ့ ဘာသာနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ ကွာခြားချက်ကို ထင်ထင်ရှားရှား ပြလိုက်တာပဲ ဘုရား”

“တပည့်တော်မ အမြဲတမ်း ဆုတောင်းတယ်။ ဒီလူနဲ့မြန်မြန်သေကဲ့ကွဲပါစေ။ သို့မဟုတ် ရှင်ကွဲကွဲပါစေလိုပေါ့။ တပည့်တော်မဆုတောင်းပြည့်ပါတယ်။ ကလေးခြားကောက် မွေးပြီးတဲ့ အချိန်မှာပဲ ဒီလူဟာရောဂါတစ်ခုနဲ့ ဆုံးသွားတယ်။ တပည့်တော်မဟာ သားငါးယောက်နဲ့ သမီးတစ်ယောက်ကို အဆွဲရောက်သည်အထိ ပင်ပန်းဆင်းရဲ့စွာ ကျွေးမွှေးပြောခဲ့ရပါတယ်”။

တတိယအရွယ်ရဲ့ တတိယမြိုက်ဘာသာ

“မြန်မာပြည်ဗျားတစ်ယောက်ဖြစ်ပါလျက်နဲ့ အသက် ၂၀- အရွယ်ကျေမှ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ အနှစ်သာရုက္ခားတို့သိရတာ သိပ်နောက်ကျနေပါပြီဘုရား။ ခဲ့ကြောင့် အခုပဲ တပည့်တော်မကို သရဏဂုံးဆောက်တည်ပေးပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို သွားသွားပေးပါဘုရား”

“ဇီဝတပရိယန္တ္တာ ဗုဒ္ဓံ သရဏကံ က္မားမိ

ဇီဝတပရိယန္တ္တာ မျှေး သရဏကံ က္မားမိ

ဇီဝတပရိယန္တ္တာ သံလံ သရဏကံ က္မားမိ”

“အသက်ဆုံးသည့် တိုင်အောင် ဘုရားရှင်ကိုကိုးကွဲယူရာဟူ၍ ဆည်း

ဖော်ရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၁၅၉

ကပ်ပါ၏။”

“အသက်ဆုံးသည့် တိုင်အောင် တရားတော်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

“အသက်ဆုံးသည့် တိုင်အောင် သံသာတော်အရှင်မြတ်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်ပါ၏”

သာဓုသာဓုသာဓု

(မှတ်ချက်)။ အဖွဲးဒေါ်မြတ်သည် ယခုအချိန်တိုင်အောင် ရွှေပြည်သာမြို့
 တွင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့၊ ထဲမှ သား
 တစ်ယောက်သည် အလွန် ချမ်းသာ၏။ ဒေါ်မြတ် ဘာသာ
 ခြား ဘဝတွင်ရှိစဉ်က ထိုသားကပင် ကျွေးမွှေးထောက်ပုံ
 ထား၏။ ယခုလွှာဘာသာသို့ ပြောင်းသွားသော အချိန်တွင်
 ကား လုံးဝပေးကမ်း ထောက်ပုံခြင်း မပြုတော့ပါ။ ထိုကြောင့်
 စာရေးသူကပင် အစားလည်းကျွေး၊ တရားလည်း ပေးထား
 ပါသည်။

အနီး-၆-ပြီး၏။

လူဘာသာတရား

ကောင်းကင်ထက်မှာ နေလတွေရှိနေသမျှ မြေကမ္မာပေါ် မှာ လူသား
တွေ တည်ရှိနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဗုဒ္ဓဘာသာရှိနေမှာပါ။ အကြောင်း
မူယင်းသည် လူဘာသာတရားဖြစ်၏။ ခြိုင်းရှိရသော လူသားမျိုးစုံ
တစ်ရပ်လုံး၏ ဘာသာတရားဖြစ်နေသောကြောင့်ပါပဲ။

(သီရိလက်ဘဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဘဒ္ဒရှိနှင့်)

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်သည် အခြားသူတစ်ဦး၏ ကျေးကျွန်မဟုတ်

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးဦးသည် အခြားသူတစ်ဦးဦး၏ ကျေးကျွန်
မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်ဦးဖြစ်လာရေးအတွက် မိမိ၏ လွတ်လွတ်
လပ်လပ်တွေးခေါ် ဝေဖန်ဆိုင်ခွင့်ကို စွန်လွတ်စရာ မလိုအပ်ပါ။ သူ၏ လွတ်
လပ်ခွင့်ကို ဆက်လက် ကျင့်သုန်းနိုင်သည့်အပြင် သူကိုယ်တိုင် ဘုရား ဆုပန်ပြီး
ပညာပါရမီ ဆက်လက်တိုးတက် ဖြည့်ဆည်းရေးအတွက်ကိုသော်မှ ဗုဒ္ဓဘာ
သာက အားပေးထောက်ခံထားပါသည်။ အကြောင်းမှ သမ္မာသမ္မာဖွား
ပစွေကဗုဒ္ဓ၊ သမ္မာသမ္မာ၊ သုတေသနဖွားသူတေသနများတို့အနက် တစ်မျိုး
မျိုးသောဗုဒ္ဓ ဖြစ်နိုင်သည့် ပင်ကိုယ်စွမ်းရည်များ ရှိနေကြသောကြောင့်
ဖြစ်၏။

(ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုတာဘာလဲဟူသော ကျမ်းစာရွင်
မဟာနာယာကထေရာဘဒ္ဒနာဒရ)

အခန်း ၆

ဓမ္မဓိဋ္ဌာန် ဘာသာရွေးနည်း

၁၉၉၄-ခုနှစ်ခန့်ကပြစ်၏။ အသက်သံဃာတယ်ခန့်အရွယ်ရှိ ဖြူဖြိုး။
 သန့်သန့် အမျိုးသားတစ်ယောက်ကျောင်းပေါ် သို့တက်လာ၏။ သူ့လက်ထဲ
 တွင် ဂျပ်စတ္တ။ အလိပ်ကြီးတစ်လိပ်လည်းပါလာ၏။ စာရေးသူကို မြင်လိုက်
 သည်နှင့် -

“ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်နဲ့ တွေ့ချင်လိုပါ”

ဟု လျော့က်၏။ စာရေးသူက -

“ဦးပွဲ့ဗုံးက ဒီကျောင်းက ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ပါပဲ။ ဒကာလေး
 လိုတဲ့အကူအညီကိုပြောပါ။ တတ်နိုင်သမျှ ကူညီပါမယ်”

ဟု ပြောလိုက်ရာ ထိုသူငယ်သည် စာရေးသူကိုကြည့်ပြီး အတော်အုံအြုံ
 သွားဟန်ကို တွေ့ရ၏။

“**ဿာ** - ဆရာတော်က ငယ်ငယ်လေးရှိသေးတာပဲ။ တပည့်တော်က
 ဘာသာ**ခြား**တစ်ယောက်ပါ။ တပည့်တော်တို့ ဓမ္မဆရာက ဘာသာ တစ်ခုကို
 မျက်စွဲမြှုပ်တဲ့ မကိုးကွဲယ်သင့်ဘူး။ မျက်စွဲဖွ့်ပြီး ကိုးကွဲယ်သင့်တယ်။ မင်းတို့
 အနေနဲ့ တခြားဘာသာက ဓမ္မစာပေတွေတို့လည်း လေ့လာပါ။ အထူးသဖြင့်
 ဝိဘဏ္ဍာဏ်ကို အားပေးတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာက စာပေတွေကို အများဆုံးလေ့လာ

ပါလို တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။ ဒုကြောင့် တပည့် တော် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဘုန်းကြီး
ကျောင်းတွေသွား၊ ဆရာတော်များများနဲ့ မေးမြန်းဆွေး ဆွေး၊ မွေ့စာပေတွေ
ဖတ်နဲ့လုပ်နေတာ အတော်ကြောပါပြီဘုရား။ ဒုကြောင့်လည်း ဆရာတော်
တွေနဲ့ စကားပြောတတ်နေတာပါ”

“ကောင်းတယ် ဒကာလေး၊ အင်လန်က ခရစ်ယာန်ဘုန်းကြီး တစ်ပါး
ရဲသားဖြစ်တဲ့ ‘ဒေါက်တာရိုင်းစဒေးဗစ်’ ဟာ ခရစ်ယာန်ဘာသာရဲ့ မွေ့က
ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ မွေ့ထက်သာလွန်ကြောင်း တစ်ကမ္မာလုံးကသီဖော်ပို့ ပို့တွက်
တော်တွေကို အင်လိပ် ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့တာပါ။ ပြန်ဆိုရင်းပဲ ‘ဗုဒ္ဓမွေ့ရဲ့
အနှစ်သာရတွေ’ကို တွေ့ရှုပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သွားတာပါ”

“ဆာအက်ဒွဲင်အာနီးဟာလည်း အာရုတိက်ရဲ့ အလင်းရောင် ကများ
ရှည်ကြီးကို ရေးဖို့အတွက် ဗုဒ္ဓမွေ့တွေကို လေ့လာရင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်ခဲ့
တာပါ။ ဒါဟာ ဘာသာတရားကို မျက်စွဲဖွံ့ဖြိုး တစ်နည်း-ညီးနှောက်တံ့ခါး
ဖွင့်ပြီး ကိုးကွယ်ခဲ့ကြတဲ့ အကျိုးပေါ့။ ဗုဒ္ဓရဲ့ မွေ့ကို လေ့လာတဲ့ အခါမှာ နည်း
ကောင်းလေး တစ်ခုကိုပေးချင်တယ်”

“ပေးပါဘုရား”

“လောကမှာ မိမိရဲ့ အကျိုးမြန်မြန်ပြီးချင်ရင် လူကြီးနဲ့တစ်ခါတည်း
ဝင်တွေ လိုက်တာ အကောင်းဆုံးပဲ။ ပိုအေနဲ့တင်တွေ့နေရရင် ကိုယ်လိုချင်တဲ့
အကျိုးကို တော်တော်နဲ့မရနိုင်ဘူး။ ပိုအက ဘယ်လိုပဲ သဘောကောင်း
ပါတယ်ပြောပြော၊ လူကြီးမဟုတ်တာကတော့ အမှန်ပဲ။ ထို့အတူ ဗုဒ္ဓရဲ့ မွေ့တွေ
ကို လေ့လာတဲ့ အခါ မဂ်ဖို့လိုတဲ့ ကောင်းကျိုးကိုမြန်မြန်ရချင်ရင် ပါ၌
တော်တွေ သို့မဟုတ် ပါ၌တော် မြန်မှာပြန်တွေကို တိုက်ရှိက်ဖတ်စေခဲ့
တယ်”

“ပိုအေနဲ့တူတဲ့ တြေားသူတွေ တစ်ဆင့်ပြန်ရေးတဲ့စာပေတွေ မှာတင်
လမ်းမဆုံးစေချင်ဘူး။ သူသူကိုယ်ကိုယ် စာရေးကြပြီဆိုရင် ကိုယ့်ရဲ့အတူနော
မတိလေးကိုတော့ ထည့်ရေးတတ်ကြတာ မွေ့တာပါပဲ။ ဒုကြောင့် ပါ၌တော်
တွေကို အရင်ပေါက်အောင်ဖတ်ပြီးမှ တြေားသူတွေ ရေးတာကို ဖတ်စေ

ဖော်ရှင်(န္တပြည်သာ)

၁၄၃

ချင်တယ"

"ဥပမာ-ဘိလုံးငှက်နဲ့သိန်းစွန်အကြောင်းကို ဒကာလေးဖတ်ဖူးတယ မဟုတ်လား".

"တန်းကျောင်းမှာ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့တာဆိုတော့ ဖတ်ဖူးပါတယ်ဘုရား"

"အဲဒါကိုဖတ်ပြီး ဒကာလေးသဘောပေါက်တာကို ပြောပြုပါဦး"

"တပည့်တော်သဘောပေါက်တာက ဘိလုံးငှက်လေးဟာ မိမိနေရာ မဟုတ်တဲ့ အရပ်မှာ သွားနေမိလို့ သိန်းစွန်ရဲ့ချိသုတ်ခြင်းကို ခံရတာ၊ မိမိနေရာဖြစ်တဲ့ မြေစိုင်ခဲ့အောက်မှာနေခဲ့တော့ သိန်းစွန်ရဲ့ချိခြင်းကို မခံရတဲ့ အပြင် ငွောတတ်အတင်း လာသုတ်ချိတဲ့သိန်းငှက်ဟာ မြေစိုင်ခဲနဲ့ ဆောင့်မိပြီး သေသွားရတယ်။ ဒီဥပဒေသအတိုင်း လူဟာမိမိကျော်တဲ့ ဒေသမှာ သာ ကျော်စားသင့်တယ်။ မိမိမကျော်တဲ့ ဒေသမှာ မကျော်စားသင့်ဘူး ဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာတစ်ခုကို ရတာပေါ့ဘုရား"

"လူတစ်ရာမှာ ဇူဇ်-ယောက်ကတော့ အဲဒီအတိုင်းပဲ သိထားကြတယ။ ဦးပွဲ့ောင်းတို့ကိုယ်တိုင်လည်း အရင်တုန်းက ဇူဇ်-ယောက်ထဲမှာ ပါခဲ့တာပါပဲ။ ဘူးကြောင့်လဲဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဓမ္မကိုလေ့လာတဲ့အခါ တစ်ဆင့်ရေးတာတွေကိုသာ အဖတ်များခဲ့တာကိုး"

"နောက် ပါ၏တော် မြန်မာပြန်တွေကို တိုက်ရိုက်ဖတ်လာမှ ဗုဒ္ဓရဲ့ အမိက ရည်ရွယ်ချက်ကို သိလာရတယ်။ ဗုဒ္ဓပွဲ့ောင်းပေါ်ပေါက် လာရခြင်းရဲ့ အမိက ရည်ရွယ်ချက်ဟာ လူသားတွေသန္တာရှိတဲ့ ကိုလေသာ အပူမိုးတွေ ကုန်ခန်းပပေါ်ချက်သွားရေးအတွက်ပဲ။ အဲဒီအချက်ကို ဒကာလေးဘယ်တော့မှ မမေ့နဲ့"

"ဘာသာရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓဝါဒလား၊ ဗြဟ္မာဏဝါဒလားဆိုတာ သိချင်ရင် ကိုလေသာကုန်ခန်းရေး၊ နည်းပါးရေးဟုတ်၊ မဟုတ်ဆိုတဲ့ မှတ်အကျောက်ကိုသာ တိုက်ကြည့်လိုက်ပေါ်လာတာပဲ။ ကိုလေသာ ကုန်ခန်းရေး၊ နည်းပါးရေးနဲ့ ဆိုင်ရင် ဗုဒ္ဓဝါဒလို့ သတ်မှတ်နိုင်ပြီး ကိုလေသာကုန်ခန်းရေး၊ နည်းပါးရေးနဲ့ မသက်ဆိုင်ရင် ဗြဟ္မာဏဝါဒလို့ သတ်မှတ်နိုင်တာပေါ့"

“အခုဒကာလေးဖတ်ရတဲ့ မိလိုးငှက်အကြောင်းဟာ သံယုတ်ပါ၌
တော်၊ သက္ကာက္ခိုးသုတ်မှာ ဗုဒ္ဓဟောကြားထားတဲ့ ဒေသနာတစ်ခု ဖြစ်တယ်။
ဒီဒေသနာမှာ ဥပမာန၊ ဥပမေယျလို့နှစ်ခုပါတယ်။ ဒီနှစ်ခုမှာ ဥပမေယျက
လိုဂုဏ်ပဲ့ပါ။ ဥပမာနမှာ မိလိုးငှက်လေးဟာ သူကျက်စားနေကျ မဟုတ်တဲ့
နေရာမှာ သွားကျက်စားလို့ သိန်းငှက်ရဲ့သုတ်ချိခြင်းကို ခံလိုက်ရတယ်”

“ဒီအခါ မိလိုးငှက်က ငါဟာ ကျက်စားနေကျ နေရာမှာ မကျက်စား
တဲ့အတွက် အခုလိုသိန်းငှက်ရဲ့ သုတ်ချိခြင်းကိုခံရတယ်။ ငါကျက်စားနေကျ
နေရာမှာသာ ကျက်စားရင် အခုလို သုတ်ချိတာခံရမှာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြော
ခါးပြီး ငိုနေတဲ့အတွက် သိန်းငှက်က မခံချမ်စိတ်ဖြစ်ပြီး ဒီလောက် အပြော
ကြီးတဲ့ သီလိုးငှက် သင်ကျက်စားနေကျ နေရာကို ပြောစမ်း၊ သင့်ကို
ပြန်လွှတ်ပြီး ရအောင်ဖမ်းပြုမယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်”

“ဒီအခါ သီလိုးငှက်က ထွန်ကျစ်စာခဲတုံးကြီးတွေ ရှိတဲ့နေရာဟာ
ကျွန်ုပ် ကျက်စားနေကျနေရာပဲလို့ပြောတာနဲ့ သိန်းငှက်ဟာ သီလိုးငှက်
ပြောတဲ့နေရာကို လွှတ်ပေးလိုက်တယ်”

“ဒီအခါ သီလိုးငှက်က ကြီးမားတဲ့ မြေစိုင်ခဲတုံးကြီးပေါ်တက်
မတ်တပ်ရပ်ပြီး သိန်းငှက်ကို စိန်ခေါ်လိုက်တယ်။ သိန်းငှက်ကလည်း
အလောတကြီးနဲ့ သီလိုးငှက်ကို အရှိန်နဲ့ဆင်းပြီး သုတ်ချိတယ်။ သိန်းငှက်
သွား ရောက်ခါနီးတာနဲ့ သီလိုးငှက်ဟာ မြေစိုင်တုံးကြီးအောက် ပြေးဝင်
လိုက်တယ်”

“ဒီအခါ သိန်းငှက်ဟာ မြေစိုင်ခဲတုံးနဲ့ ရင်ဝက်ဆောင့်မဲပြီး သေပွဲဝင်
သွားတယ်။ ဒါက ဥပမာပါ၊ သီဇေချင်တဲ့ ဥပမေယျက-ကိုလေသာ ကုန်
အောင် တရားအားထုတ်နေတဲ့ ရဟန်းဟာ သို့မဟုတ် ယောက်ဟာ ကာယာ၊
ဝေဇာ၊ စီးတဲ့၊ ဓမ္မဆိုတဲ့ သတိပဋိနှင့်လေးပါး တစ်ပါးပါးမှာသာ စိတ်ဟာ
ကျက်စားနေရမယ်။ သတိပဋိနှင့်လေးပါးဟာ ယောက်တစ်ယောက်ရဲ့ အမြဲ
ကျက်စားရမယ့်နေရာပဲ”

“ထို့အတူ သီလိုးငှက်အမြဲကျက်စားရမယ့် နေရာဟာ မြေစိုင်ခဲကြီး

အဇ္ဈာရိန်(ဉာဏ်သာ)

၁၆၅

တွေ့ရှိတဲ့ နေရာပဲပေါ့။ ဘီလုံးငှက်ဟာ သူ မကျက်စားရမယ့် လွင်ပြင်လို နေရာမှာ သွားကျက်စားတော့ သိန်းငှက်ရဲ့သုတေသနခြင်းကိုခံရသလို ယောက် ဟာလည်း သူမကျက်စားသင့်တဲ့ အဆင်း၊ အသံ၊ အနှစ်၊ အရသာ၊ အတွေ့၊ အထိ ဆိုတဲ့ အာရုံဝါးပါးပေါ့မှာ သွားပြီး ကျက်စားရင် မာရ်နတ်မင်းရဲ့ လောသ၊ ဒေါသစတဲ့ ကိုလေသာ သိန်းငှက်ရဲ့ သုတေသနခြင်းကို ခံရပြီး ရဟန်းဆိုရင် လူထွက်မယ်၊ ယောက်ဆိုရင် တရားအလုပ် ပျက်သွားမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ”

“အို-သိပ် အို-ဉာဏ်ကောင်းတာပဲ။ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားတော်တွေဟာ ကိုလေသာ ကုန်ခမ်းရေးကိုချည်း ဦးတည်ထားတယ်ဆိုတာ အခုမှုသိရ တယ်ဘုရား။ တပည့်တော်ကလည်း ဗုဒ္ဓရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကို နားလည် အောင်ပြောပြနိုင်မယ့် ဆရာတော်ကို ရှာနေတာကြောပြီ ဘုရား။ ဆရာတော် ကိုတွေ့ရတာ ရောင်တုန်း ရောတွင်းထဲကျသလိုပါပဲ။ ဆရာတော် ခွင့်ပြု မယ်ဆိုရင် ဆရာတော်ရဲ့ကျောင်းမှာ နှစ်လကျော်လောက်နေပြီး ဗုဒ္ဓရဲ့ မွေ့တွေကို ပြည့်ပြည့်စုစုပို့သိအောင် ဆွေးဆွေးမေးမြန်းချင်ပါတယ် ဘုရား”

“ခွင့်ပြုတာပေါ့။ ဦးပွဲ့ောင်းတို့ရဟန်းတော်တွေမှာ ဒီလိုသာသနာပြုတဲ့ အလုပ်မှတ်စုံပါး တရားအလုပ်မှုမရှိပဲ”

“ဒါနဲ့ ဆရာတော် ဝေးလံခေါင်သိတဲ့ တောာရွာတွေမှာရော ဆင်းပြီး သာသနာပြု ဆုံးကြုပါသလား ဘုရား”

“ကြုတယ်၊ သူများမကြချင်တဲ့ နေရာတွေကိုမှ ဦးစားပေးကြပြီး တရားဟော တရားပြပေးတယ်”

“ကောင်းတယ်ဘုရား၊ ဒါဆိုရင် ဆရာတော်က ဒင်ကျိုးငှက်ရဲ့ သာ သနာပြုနည်းနဲ့ သာသနာပြုနေတာဆိုတော့ တပည့်တော် ဝမ်းသာပါတယ် ဘုရား”

“အဆန်းပါလား၊ ဒင်ကျိုးငှက်ရဲ့သာသနာပြုနည်းဆိုတာ ဘာကို ပြောတာလဲ”

“တပည့်တော်တို့ ဆရာက ပြောတာဘုရား။ ဆရာတော်စိတ်မဆိုးဘူး

ဆိုရင်တော့ ပြောပြချင်ပါတယ်ဘုရား”

“ဘာလိုစိတ်ဆိုရမှာလဲ ပြောပြပါ”

“ဒီလိုပါဘုရား ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်တွေရဲ့ သာသနာပြုနည်းက မျိုင်းနဲ့ တူတယ်တဲ့ဘုရား။ မျိုးင်းဟာ ရေပေါ်ပေါ်လာတဲ့ ငါးကိုသာ ဖမ်းစားတယ်။ ရေအောက်ထဲထိ လိုက်ပြီး ငါးကိုမဖမ်းဘူး။ ထိုအတူ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းအများစုဟာလည်း ဖြို့ပေါ်၊ ရွာပေါ်ကတွေ့သမျှ လူလောက် ကိုပဲ ဖော်ပြောပြပြီး သာသနာပြုတယ်။ ဝေးလံခေါင်သီတဲ့ တောရွာတွေထိ လိုက်ပြီး သာသနာမပြုကြဘူး”

“အခြားဘာသာခြား ဆရာတွေကတော့ ဒင်ကျိုးငှက်နဲ့တူတယ်၊ ဒင်ကျိုးငှက်ဟာ ရေပေါ်ပေါ်လာတဲ့ငါးကိုလည်း ဖမ်းစားတယ်။ ရေအောက် ကတဲ့ကိုလည်း လိုက်ပြီးဖမ်းစားတယ်။ ထိုအတူ ဗုဒ္ဓဘာသာမှတစ်ပါး တော်ခြားသောဘာသာခြား ဆရာတွေဟာ ဖြို့ပေါ်ရွာပေါ်မှာလည်း သူ့တို့ရဲ့ သာသနာကို ဖြန့်တယ်။ ဝေးလံခေါင်သီတဲ့ တောရွာတွေမှာလည်း သူ့တို့ရဲ့ သာသနာကိုဖြန့်တယ်။ ဒါကြောင့် ခေါင်တဲ့ အရပ်တွေမှာဆုံးရင် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုတွေ မရောက်တဲ့ အတွက် ဘာသာခြားတွေများနေတာလို့ ပြောပါတယ်*ဘုရား”

ဘာသာခြား ဆရာတစ်ယောက်ဆီကရသော စကားဖြစ်သော်လည်း စာရေးသူတို့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဟန်းတော်များအတွက် အင်မတန် အကျိုးရှိသော စကားပင်ဖြစ်၏။ သာသနာပြုအပြေးပြုပြုပွဲတွင် မြန်မာပြည်၌ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုများသည် ယဉ်နှင့်တူ၏။ နောက်မှ ရောက်လာသော ဘာသာခြား သာသနာပြုများသည် လိပ်နှင့်တူ၏။ ယဉ်သည် အပြေးမြန်သော်လည်း အိပ်နေသောကြောင့် တစ်လုမ်းချင်း ဗြိုင်းသွားသောလိပ်ကို အရှုံးပေးခဲ့ရ၏။

ထိုအတူ မြန်မာပြည်သို့ တော်ခြားဘာသာများထက် အရင်ဆုံး ရောက်လာ သော ဗုဒ္ဓဘာသာသည် အားအကောင်းဆုံး ဖြစ်သောကြောင့် ယဉ်နှင့်တူ၏။ တော်ခြားဘာသာကား နောက်မှ ရောက်လာပြီး အားနည်းသော ကြောင့် လိပ်နှင့်တူ၏။ အရင်ရောက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုများသည်

ဖော်ရန်(ကျွမ်းသာ)

၁၆၃

မြို့ပေါ်ရွာပေါ် လောက်သာ အိမ်ခံပြီး သာသနာပြုနေခြင်းသည် အိပ်ပျော် နေသောယုံနှင့် တူ၏။

မြို့ပေါ်ရွာပေါ်သာမက ဝေးလံခေါင်သီလှသော တောအုံများပါ မကျိန် သာသနာပြုနေသော ဘာသာခြားသာသနာပြုများကား လိပ်နှင့် တူ၏။ ဘာသာခြားဆရာပြောလိုက်သောစကားသည် အိပ်ပျော်နေသော ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာပြုများကို လှုပ်နှီးလိုက်သည်နှင့်တူ၏။ အိပ်ပျော်ရာမှ နှီးနှီးချင်း ထပြီးမည်ဆိုလျှင်ကား ယုန်သည် လိပ်ကို နိုင်မည်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဘာသာရေး အိပ်ပျော်ရာမှ ရဟန်းတော်များ နှီးလာပြီး တော့စွာနှုန်းခြားများ ပါမကျိန် သာသနာ ပြုကြလျှင်ကား ဘာသာခြား သာသနာပြုများကို ကျော်တက်နိုင်ပါသေးသည်။

နိုင်ငံတော်အစီးရကလည်း လူသာသနာပြုသင်တန်း၊ ရဟန်း သာသနာပြု သင်တန်းများကို ဖွင့်လှစ်ကာ တောင်တန်းဒေသများသို့ သာသနာပြု စေလွှတ်ကာ အားပေးကူညီနေဖြေမဟုတ်ပါလော့။ စာရေးသူသည်အတွေးကို ရပ်ခါအမေးအဖြေကို ပြန်စရာ၏။

“ဒကာလေး ကေသမှတ္တိသုတ်ကိုဖတ်ပြီးပြီလား”

“ဖတ်ပြီးပြီ ဘုရား၊ သီပ်ကောင်းတာပဲ။ ဘာသာရွေးချယ် ကိုးကွယ် နည်းကို ဗုဒ္ဓကဘက်မလိုက်ပဲ ဟောထားတာ ဘယ်ဘာသာဝင်မဆို ဖတ်သင့် တယ်ဘုရား”

“ကေသမှတ္တိသုတ်ကို ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ဘာသာရွေးနည်းလို့ နာမည်ပေးသင့် တယ်။ ရွေးချယ်ရမယ်ဘာသာမှာ ရှိရမယ့် အဂါလေးချက်နဲ့ ပယ်စွိန်ရမယ့် ဘာသာမှာရှိတဲ့ အဂါလေးချက်ကို တိတိကျကျဟောထားတယ်။ ဘာသာ အယူဝါဒတစ်ခုကတရားကို ကျင့်သုံးကြည့်လိုက်လို့ -

၁။ ကုသိလ်တရားသာဖြစ်မယ်။

၂။ အဖြစ်ကင်းတဲ့ တရားသာဖြစ်မယ်။

၃။ ပညာရှိတိခီးမွှမ်းအပ်တဲ့တရားသာဖြစ်မယ်။

၄။ ပြည့်စုစွာကျင့်သုံးလိုက်ရင်အစီးအပွားတိုးတက်ခြင်း၊ ချမ်းသာ-

၁၆၈

အန္တရှိသာဒသန

**ခြင်း ဖြစ်မယ်” ဆိုရင် အဲဒီဘာသာကို ယူသင့်တယ်၊ လက်တွေ့ ကျင့်သုံး
ကြည့်လိုက်လို့-**

၁။ အကုသိုလ်တရားသာဖြစ်မယ်။

၂။ အပြစ်ရှိတဲ့တရားသာဖြစ်မယ်။

၃။ ပညာရှိတွေ ကဲ့ရဲ့ အပ်တဲ့ တရားသာဖြစ်မယ်။

၄။ ပြည့်စုစွာကျင့်သုံးလိုက်ရင် အစီးအပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်း
ဖြစ်မယ်- ဆိုရင်

အဲဒီဘာသာကို ပယ်သင့်တယ်။ ဒီကေသမူတ္ထိသုတ်ကို ဒကာလေး
ဖတ်တဲ့အခါ ဆရာရဲ့စကားဖြစ်ရှိနဲ့လည်း အမှန်လို့မယူနဲ့ စတဲ့ ဆယ်ချက်
လောက်ကိုပဲ ဖတ်ရတာမဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒါသုတ္တနဲ့ အစလောက်ပဲရှိသေးတယ်။ နောက်မှာ အရေးတကြိုး
သိသင့်တဲ့ဟောကြားချက်တွေ အများကြီးကျိုးသေးတယ်”

“ဟာ အဲဒါဆိုတပည့်တော် အစအဆုံးသေချာဖတ်ချင်တယ်ဘုရား”

“ဖတ်ချင်ရင်ရော့ ဒီစာအုပ်ကိုဖတ်”

ဟူဆုံးကာ ဦးမောင်မောင်လေးဘာသာပြန်သော ပိဋကဓာန်ချုပ်
အင်တ္တရ နိကာယ် ပထမတွဲစာအုပ်ကိုပေးလိုက်၏။

(အင်တ္တရနိကာယ်၊ တိကန်ပါတ်၊ ကေသမူတ္ထိသုတ်)

ပယ်ရမည့်တရားသုံးပါးနှင့် ပြည့်စုရမည့်တရားသုံးပါး

ကာလာမမင်းများလျောက်ကြားပဲ့-

“အခါတစ်ပါး၌မြတ်စွာဘုရားသည် များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း
နှင့်တက္က ကောသလတိုင်းအတွင်း၌ ဒေသစာရီကြချို့စဉ် ကာလာမမင်းတို့၏
ကေသမူတ္တမည်သော နိဂုံးသို့ဆိုက်ရောက်လေ၏။

မှတ်ချက်။ ။ တံတိုင်းအရုံမရှိဘဲ ဧရားကြီးသာရှိလျှင်နိဂုံးဟုခေါ်၏။

တံတိုင်း ဧရားကြီးနှစ်မျိုးလုံးရှိလျှင် မြို့ဟုခေါ်၏။ နှစ်မျိုး
လုံးမရှိလျှင် ရွာဟုခေါ်၏။

တံတိုင်းရဲမရှိ၊ ရေးသာရှိမှတ်ဘိနိဂုံးတည်း။

နှစ်ပါးစုံရှိ၊ မြို့ဟူသီ၊ မရှိရဲမတည်း။ (ဓာရေးသူ)

ကာလာမမင်းတို့သည် သာကိုဝင်မင်းမျိုးဖြစ်သော ရဟန်းဂေါ်တမ သည် ကေသမုတ္တနိဂုံးသို့ ဆိုက်ရောက်လာသတဲ့ဟူသော သတင်းစကား ကိုကြားသိကြလျှင် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ချုပ်းကပ်လာကြပြီး ဝမ်းမြောက်ဖွယ် ပဋိသန္တာရ စကားကို ပြောဆိုကြသည်။ ထို့နောက်ကာလာမမင်းတို့က မြတ်စွာဘုရားအား အောက်ပါစကားကို လျော်ကြားကြသည်။

“အရှင်ဘုရား၊ အချို့သော သမဏ္မာပြုဟွာတို့သည် ကေသ မုတ္တနိဂုံး သို့ ရောက်လာကြပါသည်။ သူတို့သည် မိမိတို့အယူဝါဒကိုသာလျှင် အမွန်း တင်ပြောဆို၍ သူတစ်ပါးတို့၏ အယူဝါဒကို ရှုတ်ချေပြောဆို ကြပါသည်။ တစ်ဖော် အခြားသော သမဏ္မာပြုဟွာများ ရောက်လာပြန်သော အခါ၌လည်း ထိနည်းတူပင်ပြောဆိုကြပြန်ပါသည်”

“အရှင်ဘုရား၊ ထိုသမဏ္မာပြုကတို့တွင် အဘယ်သူတို့၏ စကား သည် မှန်ကန်၍ အဘယ်သူ၏ စကားသည် မှားသနည်းဟျှော် ဂျွန်းပို့တို့အား ယုံမှားမှု၊ တွေးတော့မှုများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်”

ကာလာမမင်းတို့က ထိုသို့လျော်ကြားသောအခါ မြတ်စွာဘုရား သည် ကာလာမမင်းတို့အား သူတစ်ပါးပြောကာမျှဖြင့် မယုံဘဲ၊ ကိုယ်တိုင် သိမြှင့်အောင် ဆင်ခြင်စူးစမ်းပြီးမှ ယမ်သင့်သောတရားကိုပယ်၍ ဆောင် သင့် သောတရားကို ဆောင်ကြရန်ဟောကြားလမ်းညွှန်တော်မူပါသည်။

“ကာလာမမင်းတို့ သင်တို့သည် ယုံမှားခြင်းငှာသင့်ပေါ်။ တွေးတော့ ခြင်းငှာ သင့်ပေါ်။ ယုံမှားသင့်သော အရာ၌သာလျှင် သင်တို့အား ယုံမှား ခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့၏”။

မယုံကြည်ရာအကြောင်းဆက်ပါး

“ကာလာမမင်းတို့သင်တို့သည် တစ်ဆင့်စကား ကြားရုံမျှဖြင့် အမှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ မိဘသို့ဘွား၊ အဆက်ဆက် ပြောစကားများဖြင့်လည်း အမှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ ဒီဟာကဒီလိုတဲ့ဟူ၍ မသေမချာ ပြောစကားဖြင့်

လည်း အမှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ စာပေကျမ်းကန်နှင့် ညီညွတ်ရုံမျှဖြင့်လည်း အမှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ ၌ အတိုင်းသာ ဖြစ်လောက်ရာ၏ဟူ၍ ကြံဆ ခြင်းဟူသော အကြောင်းဖြင့်လည်း အမှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ နည်းလမ်း ယုတ္တိဖြင့်ချိန်ဆနိုင်ခြင်းဟူသော အကြောင်းဖြင့်လည်း အမှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ အကြောင်းခြင်းရာကို ကြံဆခြင်း ဖြင့်လည်း အမှန်ဟုမယူကြကုန်လင့်။ တွေးကြံစဉ်းစား၍ ကျေနပ် နှစ်သက် လက်ခံထားသော မိမိအယူအဆနှင့် ညီညွတ်ရုံဖြင့်လည်း အမှန်ဟု မယူဆကြကုန်လင့်။ နာယူထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့်လည်း အမှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ မိမိတို့၏ ဆရာပြစ်သောရဟန်း၏ စကားဖြစ်ရုံမျှဖြင့်လည်း အမှန်ဟုမယူကြကုန်လင့်။

တိုယ်တိုင်သီလျှင် စွန့်ပယ်ကြ

“ကာလာမမင်းတို့၊ အကြောင်းအခါ၌ ၌ တရားတို့သည် အကုသိုလ်တရားများဖြစ်၏။ အပြစ်ရှိသော တရားများဖြစ်၏။ ပညာရှိတို့ကဲ့ရဲ့ အပ်သော တရားများ ဖြစ်၏။ ပြည့်စုစွာ စွဲယူ ဆောက်တည်အပ် သည်ရှိသော် အစီးအပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ သင်တို့ကိုယ်တိုင်သာလျှင် သီကုန်ရာ၏။ ထိုအခါ၌ သင်တို့သည် ထိုတရားတို့ကို ပယ်စွန့်ကြကုန်လော့”။

ပယ်ရမည့်တရားသုံးပါး

“ကာလာမမင်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့မည် အသို့ ထင်ကြကုန်သနည်း။ လောဘသည် သတ္တဝါ၏အတွင်းသဏ္ဌာန်၌ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် အကျိုးစီးပွား တိုးတက်ခြင်းငှာ ဖြစ်သလော၊ အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်သလော”

“အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်းငှာဖြစ်ပါသည်ဘာရား”

“ကာလာမမင်းတို့ . တပ်မက်ခြင်းရှိသောသတ္တဝါသည် လောဘဖြင့်လွှမ်းမိုးအပ်၊ သီမ်းကျိုးစွဲယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါကိုလည်း သတ်၏။ သူမပေးအပ်သောဥစွာကိုလည်းယူ၏။ သူတစ်ပါးသားမယား

အဇ္ဈာရိန်(ရွှေဖြူသာ)

၁၃၁

ကိုလည်းသွားလာ၏။ မူသားစကားကိုလည်းပြော၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်းထိအမှုများကိုပြုကျင့်ရန် စေခိုင်းတိုက်တွန်း၏။ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်းစသောအမှုသည် ထိသတ္တဝါအား ရှည်မြင့်စွာ အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာဖြစ်လေ၏”

“ကာလာမင်းတို့ ထိအရာကိုသင်တို့ မည်သို့ထင်ကြသနည်း။ ဒေါသသည် သတ္တဝါ၏ အတွင်းသဏ္ဌာန်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ရှိသော် အကျိုးစီးပွားတိုး တက်ခြင်းငှာဖြစ်သလော အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်သလော”

“အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား”

“ကာလာမမင်းတို့ ဒေါသထွက်သောသတ္တဝါသည် ဒေါသဖြင့် လွှမ်းမိုးအပ်၊ သိမ်းကျိုး ဆွဲယူအပ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါကိုလည်း သတ်၏။ မူသားစကားကိုလည်း ပြော၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်းထိအမှုများဖြင့်ပြုကျင့်ရန် စေခိုင်းတိုက်တွန်း၏။ သတ္တဝါကိုသတ်ခြင်း စသောအမှုသည် ထိသတ္တဝါအား ရှည်မြင့်စွာ အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာ ဖြစ်လေ၏”

“ကာလာမမင်းတို့ ထိအရာကိုသင်တို့မည်သို့ထင်ကြသနည်း။ မောဟသည် သတ္တဝါတို့၏ အတွင်းသဏ္ဌာန်ဖြစ်သည်ရှိသော် အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်းငှာ ဖြစ်သလော အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်သလော”

“အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်ပါသည်ဘုရား”

“ကာလာမမင်းတို့ တွေ့ဝေသောသတ္တဝါသည် မောဟဖြင့် လွှမ်းမိုးအပ်၊ သိမ်းကျိုး ဆွဲယူအပ်သောစိတ် ရှိသည်ဖြစ်၍ သတ္တဝါကိုလည်း သတ်၏။ မူသားစကားကိုလည်း ပြော၏။ သူတစ်ပါးကိုလည်းထိအမှုများပြုကျင့်ရန် စေခိုင်းတိုက်တွန်း၏။ သတ္တဝါသတ်ခြင်းစသောအမှုသည် ထိသတ္တဝါအား ရှည်မြင့်စွာအကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာ ဖြစ်လေ၏”

“ကာလာမမင်းတို့ ထိအရာကိုသင်တို့မည်သို့ထင်သနည်း။ ဤလောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့သည် ကုသိုလ်တရားများဖြစ်သလော အကုသိုလ်တရားများဖြစ်ပါသလော”

“အကုသိုလ်တရားများဖြစ်ပါသည်ဘုရား”

“အပြစ်ရှိသောတရားများဖြစ်သလော၊ အပြစ်ကင်းသောတရားများဖြစ်သလော”

“အပြစ်ရှိသောတရားများဖြစ်ပါသည်ဘရား”

“ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ အပ်သောတရားများဖြစ်သလော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမှုမ်းအပ် သောတရားများဖြစ်သလော”

“ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ အပ်သောတရားများဖြစ်ပါသည်ဘရား”

“**ဤ**တရားတို့သည် အပြည့်အစုစွဲယူဆောက်တည်အပ်သည် ရှိသော အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာဖြစ်သလော၊ မဖြစ်ကုန်သလော၊ **ဤ**အရာ၏ သင်တို့၏ ထင်မြင်ချက်ရှိပါသည်ဘုံး”

“**ဤ**တရားတို့သည် အပြည့်အစုစွဲယူဆောက်တည်အပ်သည် ရှိသော အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းငှာဖြစ်ပါကုန်၏။ **ဤ**အရာ၏ **ဤ**သို့လျင် ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်ချက်ရှိပါသည်ဘုံး”

“ကာလာမမင်းတို့ **ဤ**သို့သော လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတို့၏ အစီးအားမဲ့မှု၊ ဆင်းရဲမှုကိုဖြစ်စေခြင်းဟူသော အနက်သဘောကို ရည်ရွယ်၍ သင်တို့သည် တဆင့်စကားကြားရုံမျှစသည်ဖြင့် အမှန်ဟု မယူဆကြကုန်လင့်၊ အကြင်အခါ၌ **ဤ**တရားတို့သည် အကုသိုလ်တရား၊ အပြစ်ရှိ သောတရား၊ ပညာရှိတို့ ကဲ့ရဲ့ အပ်သောတရား၊ အစီးအားမဲ့မှု၊ ဆင်းရဲမှုကို ဖြစ်စေနိုင် သော တရားများ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ သင်တို့ကိုယ် တိုင်သိကုန်၏။ ထိုအခါ၌ ထိုတရားတို့ကို ပယ်စွန်ကြကုန်လေ့ ဟူ၍ ဝါမိန္ဒကြား ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေါ်”။

ပြည့်စုစုမည့် တရားသုံးပါး

“ကာလာမမင်းတို့ သင်တို့သည် တဆင့်စကားကြားရုံမျှဖြင့် အမှန်ဟု မယူဆကြကုန်လင့်၊ မိမိတို့၏ ဆရာဖြစ်သော ရဟန်၏စကား ဖြစ်ရုံမျှဖြင့် လည်း အမှန်ဟု မယူဆကြကုန်လင့်” –ကျွန်ုပ်ချက်ဆက်ဆို-

“ကာလာမမင်းတို့၊ အကြင်ခါ၌ **ဤ**တရားတို့သည် တုသိုလ်တရားများဖြစ်၏။ အပြစ်ကင်းသောတရားများဖြစ်၏။ ပညာရှိတို့ ချီးမှုမ်း

အပ်သော တရားများဖြစ်၏။ ပြည့်စုစု စွဲယူဆောက်တည်အပ်သည့်ရှိသော အကျိုးစီးပွား တိုးပွားခြင်း၊ ခမ်းသာခြင်းငှာ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍ ကိုယ်တိုင်သာ လျှင် သိကုန်ရာ၏။ ထိုအခါ၌ သင်တို့သည် ထိုတရားတို့ကို ပြည့်စုစုပေါ် နေကြ ကုန်လော”

“ကာလာမမင်းတို့၊ ထိုအရာကို သင်တို့မည်သို့ထင်ကြသနည်း။ အလောဘသည် သတ္တဝါ၏ အတွင်းသဏ္ဌာန်၌ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ရှိသော အကျိုးစီးပွားတိုးတက်ခြင်းငှာဖြစ်သလော၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်သလော”

“အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်းငှာဖြစ်ပါသည်ဘူရား”

“ကာလာမမင်းတို့၊ မတပ်မက်သောသတ္တဝါသည် လောဘဖြင့် မလွှမ်းမိုးအပ်၊ သီမ်းကျိုးဆွဲငင်၍ မယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ အသက်ကိုမသတ်၊ သူ့သစာကိုမဆိုယူ၊ သူတစ်ပါးသားမယားကို မသွားလာ၊ မုသားစကားမဆို၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထိုအမှုများပြုကျင့်ရန် စေခိုင်း တိုက်တွန်းခြင်းမပြု၊ ယင်းသို့ မပြုခြင်းသည် ထိုသတ္တဝါအား ရည်မြှင့်စွာ အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်း၊ ခမ်းသာခြင်း ငှာဖြစ်၏။

“ကာလာမမင်းတို့၊ ထိုအရာကိုသင်တို့မည်သို့ထင်ကြသနည်း။ အဒေါ သသည် သတ္တဝါတို့၏ အတွင်းသဏ္ဌာန်၌ဖြစ်သည့်ရှိသော အကျိုး စီးပွားတိုးပွားခြင်းငှာ ဖြစ်သလော အကျိုးစီးပွားမဲ့ခြင်းငှာ ဖြစ်သလော”

“အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်းငှာ ဖြစ်ပါသည်ဘူရား”

“ကာလာမမင်းတို့၊ အမျက်မထွက်သောသတ္တဝါသည်ဒေါသဖြင့် မလွှမ်းမိုးအပ်၊ သီမ်းကျိုးဆွဲငင်၍ မယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍ သူ အသက်ကို မသတ်၊ မုသားစကားကိုမဆို၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း ထိုအမှုများပြုကျင့်ရန် စေခိုင်း တိုက်တွန်းခြင်းမပြု၊ ယင်းသို့မပြုခြင်းသည် ထို သတ္တဝါအား ရည်မြှင့်စွာ အကျိုးစီးပွား တိုးပွားခြင်း၊ ခမ်းသာခြင်းငှာ ဖြစ်ပေ၏”

“ကာလာမမင်းတို့၊ ထိုအရာကို သင်တို့မည်သို့ထင်ကြသနည်း။ အမောဟသည် သတ္တဝါတို့၏ အတွင်းသဏ္ဌာန်၌ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ရှိသော

၁၇၄

အနုပ္ပါသာသမာန

အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်းလှဖြစ်သလော၊ အကျိုးမဲ့ခြင်းလှ ဖြစ်သလော”
“အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်းလှဖြစ်ပါသည်ဘာရာ”

“ကာလာမမင်းတို့ မတွေ့ဝေသောသတ္တဝါသည် မောဟဖြင့် မလွှမ်း
မိုးအပ်၊ သိမ်းကျိုးဆွဲင်ရှု မယူအပ်သောစိတ်ရှိသည်ဖြစ်ရှု သူ အသက်ကို
မသတ်၊ မူသားစကားကိုမဆို၊ ထိုအူများပြုကျင့်ရန် စေခိုင်း တိုက်တွန်းခြင်း
မဖြူ။ ယင်းသို့ မပြုခြင်းသည် ထိုသတ္တဝါအား ရှည်မြင့် စွာ အကျိုးစီးပွားတိုး
ပွားခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းလှ ဖြစ်ပေါ်”

“ကာလာမမင်းတို့ ထိုအရာကို သင်တို့မည်သို့ထင်ကြသနည်း၊ ဤ
အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟသုံးပါးတို့သည် ကုသိုလ်တရား များဖြစ်ကြ
သလော၊ အကုသိုလ်တရားများဖြစ်ပါသည်ဘာရာ”

“ကုသိုလ်တရားများဖြစ်ပါသည်ဘာရာ”

“အပြစ်ရှိသောတရားများဖြစ်သလော၊ အပြစ်က်းသော တရားများ
ဖြစ်သလော”

“အပြစ်က်းသောတရားများဖြစ်ပါသည်ဘာရာ”

“ပညာရှိတို့ကဲရဲ အပ်သောတရားများဖြစ်သလော၊ ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်း
အပ်သော တရားများဖြစ်သလော”

“ပညာရှိတို့ ချီးမွမ်းအပ်သောတရားများ ဖြစ်ပါသည်ဘာရာ”

“ဤတရားတို့သည် ပြည့်စုစုပွဲယူဆောက်တည်အပ်သည်ရှိသော်
အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းလှဖြစ်ကုန်သလော၊ မဖြစ်ကုန်
သလော၊ ဤအရာ၏ သင်တို့ထင်မြင်ချက်မည်သို့ရှိသနည်း”

“ဤတရားတို့သည် ပြည့်စုစုပွဲယူဆောက်တည်အပ်သည်ရှိသော်
အကျိုးစီးပွားတိုးပွားခြင်း၊ ချမ်းသာခြင်းလှဖြစ်ပါသည်။ ဤအရာ၏ ဤ
သို့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့ ထင်မြင်ချက်ရှိပါသည်ဘာရာ”

“ကာလာမမင်းတို့ ဤသို့အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟတို့၏
အကျိုးစီးပွားတိုးတက်မှု၊ ချမ်းသာမှုကိုဖြစ်စေခိုင်ခြင်းဟူသော ဤအနာက်
သဘောကိုရည်ရွယ်၍ ‘သင်တို့သည် တဆင့်စကားကြားရုံမျှစသည်ဖြင့်

အမ္မန်ဟု (နှစ်ပိုင်သာ)

၁၃၅

အမျှန်ဟု မယူကြကုန်လင့်။ အကြောင်အခါ၌ ဤတရားတို့သည် ကုသိုလ်တရား၊ အပြစ်ကင်သောတရား ပညာရှိတို့ချိုးမှုမဲးအပ်သော တရား၊ အကျိုးဖိုးပွားတို့တက်မှု၊ ချမ်းသာမှုကို ဖြစ်စေသောတရားဟူ၍ သင်တို့ကိုယ်တိုင်သိကုန်၏။ ထိုအခါ၌ ထိုတရားတို့ကို ပြည့်စုံစေ၍ နေကြကုန်လေ့' ဟူ၍ ငါမိန့်ကြားခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

မေတ္တာပွားပုံ

"ကာလာမမင်းတို့၊ အကုသိုလ်တရားသုံးပါးကိုပယ်၍ ကုသိုလ်တရားသုံးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ထိုအရိယာတပည့်သည် အဘိဉား၊ များပါဒ်နှင့်ပြင်းစွာ တွေဝေခြင်း၊ မောဟတိုကင်းကွာပြီး ကောင်းစွာဆင်ခြင်တတ်သော သမ္မတ်ညာဏ်နှင့်စွဲမြဲသော သတိရှိလျက် မေတ္တာနှင့်တက္ကဖြစ်သောစိတ်ဖြင့် တစ်ခု သော အရပ်မျက်နှာကို ဖြန့်၍ နေ၏။ ထိုအတူ ဒုတိယအရပ်မျက်နှာ၊ တတိယအရပ်မျက်နှာ၊ စတုတ္ထအရပ် မျက်နှာတို့ကို ဖြန့်၍ နေ၏။ ဤသို့လျှင် အထက်အောက် ဝန်းကျင်အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာတို့၌ သတ္တဝါ အားလုံး အပေါ် ဝယ်မိမိနှင့် ထပ်တူပြုခြင်းဖြင့် သတ္တဝါ အားလုံးပါဝင်သော သတ္တု-လောကကို ကျယ်ပြန့်သော၊ မြင့်မြတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော၊ အတိုင်းအဆ မရှိသော၊ ရရှိလို့မှုစိတ်ပြုခြင်းမှု မရှိသော၊ မေတ္တာနှင့် တက္ကဖြစ်သော စိတ်ဖြင့်ဖြင့်ဖြန့်၍ နေ၏။

ကရာဏာနှင့်တက္ကဖြစ်သောစိတ်၊ မှုစိတာနှင့်တက္ကဖြစ်သောစိတ်၊ ဥပေကွာ နှင့်တက္ကဖြစ်သောစိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေ၏။

ဆောတ်တည်ရာလေးပါးတို့ရခြင်း

"ကာလာမမင်းတို့၊ အကြောင်အရိယာတပည့်သည် ရန်လို့မှုကင်းသော စိတ်ရှိ၏။ ပြုခြင်းမှုကင်းသောစိတ်ရှိ၏။ မည်စွမ်းသော စိတ်ရှိ၏။ စဉ်ကြယသောစိတ်ရှိ၏။ ထိုအရိယာတပည့်သည် မျက်မောက်ဘဝ္မာပင် လေးပါးသော ထောက်တည်ရာတို့ကို ရလေသည်"

၁။ အကယ်၍ တမလွန်လောကသည် ရှိုံးအုံ၊ ကောင်းစွာပြု

အပ်သောအမူ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောအမူတို့၏ အကျိုးဝိပါတ်သည် အကယ်၍ ရှိပြားအံ့၊ ငါသည်သေလွန်သောအခါ နတ်ပြည်သို့ရောက်ရ လိမ့်မည်ဟူ၍ ပထမ ထောက်တည်ရာကိုရရှိ။

၂။ အကယ်၍ တမလွန်လောကသည် မရှိပြားအံ့၊ ကောင်းစွာပြု အပ်သောအမူ၊ မကောင်းသဖြင့်ပြုအပ်သော အမူတို့၏ အကျိုးဝိပါတ်သည် အကယ်၍ မရှိပြားအံ့ ငါသည်ယခုမျက်မှုဗ်ဘဝ်၍ ရန်မရှိသော၊ ကြောင့် ကြေးမရှိသော ဆင်းရဲက်ငြှု ချမ်းသာသော မိမိကိုယ်ကို ဆောင်ရပေ၏ဟူ၍ ဤဒုတိယ ထောက်တည်ရာကို ရလေ၏။

၃။ မကောင်းမှုကိုပြုလုပ်သူသည် အကယ်၍မကောင်းမှုကိုပြု လုပ်ရာ ရောက်ပြားအံ့၊ စင်စစ်ငါသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ အပေါ်၌ မကောင်းမှုကို စွဲခေါ်အားထုတ်ခြင်းမပြုခဲ့ မကောင်းမှုမပြုသော ငါကို ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခသည် အဘယ်မှာ တွေ့ထိအံ့နည်းဟူ၍ ဤတတိယ ထောက် တည်ရာကိုရရှိ။

၄။ အကယ်၍ မကောင်းမှုကိုပြုလုပ်သောလည်း ပြုရာ မရောက်ပြားအံ့၊ ငါသည်မကောင်းမှုကိုပြုလည်း မပြုခြင်း၊ ပြုသောလည်းပြုရာ မရောက်ခြင်း ဟူသောအကြောင်းနှစ်ပါးလုံးဖြင့်ပင် စင်ကြယ်သော မိမိ ကိုယ်ကို တွေ့မြင်နေရ၏ ဟူ၍ ဤစတုတွေ့ထောက်တည်ရာရရှိ။

“ကာလာမမင်းတို့ စင်ကြယ်သော စိတ်ရှိသော ထိအရိယာ တပည့်သည် မျက်မှုဗ်ဘဝ်ပင် ဤလေးပါးသော ထောက်တည်ရာတို့ကို ရလေပြီ။

ဤသို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားသောအခါ ကေသမုတ္ထနိဂုံး၌ နေသော ကာလာမမင်းတို့သည် “မြတ်စွာဘုရားဟောကြားသော တရားကား နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်” ဟုသို့ကျိုးစကားလျောက်ကြားပြီး ဥပါသကာ အဖြစ်ခံယူ သွားကြလေသည်။

မှတ်ချက်။ ၁ အချိန်နည်းသူများအဖို့ ဗုဒ္ဓနှင့်မြန်မြန်တွေ့နိုင်ရန် ဦးမောင် မောင်လေးပြုစုသော -

ပိဋကနှစ်ချုပ် အင်တ္ထရနိကာယ (ပ၊ ၃)

ပိဋကနှစ်ချုပ် မဏ္ဍာမနိကာယ (ပ၊ ၄)

ပိဋကနှစ်ချုပ် သံယတ္ထရနိကာယ

ပိဋကနှစ်ချုပ် ဒီယနိကာယ

ပိဋကနှစ်ချုပ် သူတ္ထရနိပါတ

တိုကို ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

“နောက်ပိုင်းမှာ သိစရာတွေအများကြီး ပါနေတာပါလား ဆရာတော်၊ ဆရာတော်ပြောသလိုဘုရားနဲ့မြင်မြန်တွေ့အောင် ပိဋကတ်မြန်မှာပြန်တွေကို အရင်ဖတ်ဖို့ အရေးကြီးတာပဲဘုရား၊ တပည့်တော်ဖတ်သင့်တဲ့ စာအုပ် အမည် လေးတွေ စာရင်းလုပ်ပေးပါဉိုးဘုရား”

“ဒါဆိုရင် ရွေးကိန်းလည်းသက်သာ၊ အချိန်ကုန်လည်းသက်သာတဲ့ ဦးမောင်မောင်လေးပြုစုတဲ့ ဒီစာအုပ်ပါးအုပ်ကို အရင်ဖတ်ပါ”

စာရေးသူသည် ဖော်ပြပါစာအုပ်ပါးအုပ် အမည်စာရင်းကို သူအား ပေးလိုက်၏။ သူသည် စာအုပ်စာရင်းကို သေချာစွာကြည့်ပြီးသည်နှင့် စကား ဆက်၏။

“အထက်တန်းကျတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ အတွက် ဘာ တွေကို ပြီး သိတားသင့်သလဲဘုရား”

“ဗုဒ္ဓရဲကျင့်စဉ်တွေကို ပြီး သိသင့်တယ်။ မြင့်မြတ်တဲ့ကျင့်စဉ်တွေကို နည်းနည်းသာ ကျင့်မယ်ဆိုရင် နည်းနည်းသာ မြင့်မြတ်တာပေါ့၊ မြင့်မြတ် တဲ့ကျင့်စဉ်တွေကို များများကြီး ကျင့်မယ်ဆိုရင်တော့ များများကြီး မြင့်မြတ် တယ်လို့ ဆိုနိုင်တာပေါ့”

“မြင့်မြတ်တဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကို ဘယ်လောက်ကြာအောင် ကျင့်သလဲ ဆိုတဲ့ အချက်ကိုကြည့်ပြီး ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ကို ရွေးချယ်မယ် ဆိုရင်လည်း မမှုခို့နာနာသာရေး ခေါင်းဆောင်ရွေးချယ်နည်းပဲပေါ့။ ဒီနေရာမှာ တြေား ဘာသာအားလုံးနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာရဲ့ ထူးခြားချက်တစ်ခုကို ပြောပြုမယ်”

“တခြားဘာသာတွေမှာ ကိုးကွယ်သူက ဘုရားဖြစ်ချင်လို့မရဘူး။ ဘုရား ဖြစ်အောင်ကျင့်ရမယ့်ကျင့်စဉ်မရှိဘူး။ ဘယ်ရွှေဘယ်မျှကြောအောင် ကျင့်ရမည် ဆိတဲ့ သတ်မှတ်ချက်မရှိဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာကတော့ ကိုးကွယ် သူက ဘုရားဖြစ်ချင်လို့ရတယ် ဘုရားဖြစ်အောင်ကျင့်ရမယ့် ကျင့်စဉ်တိတယ်။ ဘယ်ရွှေဘယ်မျှကြောအောင် ကျင့်ရမယ့် ဆိတဲ့ သတ်မှတ်ချက်လည်း ရှိတယ်”

“ဒီအချက်နဲ့တော်ပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာဟာသိပ်စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းနေပြီ ဘုရား၊ ဘုရား ဖြစ်အောင်ကျင့်ရမယ့် ကျင့်စဉ်တွေကိုပြောပြပါဘုရား”

“ဘုရား ဖြစ်အောင် ကျင့်ရမယ့် ကျင့်စဉ်တွေကို ပါရမိလို့ခေါ်တယ်။ ပါရမိကို အဓိပ္ပာတ်မျိုးဖွင့်ပြထားတယ်။ ပထမတစ်ခုက မြင့်မြတ်သူတို့၏ အလုပ်ဖြစ်သောကြောင့် ပါရမိတဲ့၊ ဒုတိယတစ်ခုက ဉာဏ်အကျင့်တို့ဖြင့် သံသရာတစ်ဖက်ကမ်း နိမ္မာန်သို့သွားရောက်နိုင်သောကြောင့် ပါရမိတဲ့ အဲဒီပါရမိကဆယ်ပါးရှိတယ်။ ဆယ်ပါးက -

၁။ ဒါနပါရမိ	= စွန်ကြပေးကမ်းလှုံးခါန်းခြင်း။
၂။ သီလပါရမိ	= ကိုယ်နှင့်နှုတ်ကို ထိန်းသိမ်းခြင်း။
၃။ နိက္ခမပါရမိ	= ကာမဂုဏ်မှထွက်မြောက်ခြင်း။
၄။ ပညာပါရမိ	= ထိုးထွေးနှင့်ချိန်းချိန်းသိခြင်း။
၅။ ဝိုင်ယပါရမိ	= ကြီးစားအားထုတ်ခြင်း။
၆။ ခနိုပါရမိ	= သည်းခံခွင့်လွှာတ်ခြင်း။
၇။ သစ္စာပါရမိ	= မှန်ကန်စွာ ပြောဆိုခြင်း၊ မှန်ကန်စွာ ပြုလုပ်ခြင်း။
၈။ အဓိဋ္ဌာနပါရမိ	= မည်မျှအခက်အခဲတွေတွေနေသော်လည်း ပြီးမြောက်အောင် ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း။
၉။ မေတ္တာပါရမိ	= သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံး၏ ကောင်းကျိုး ကို လိုလားခြင်း၊ ကောင်းကျိုးရအောင် ကျင့်ခြင်း။
၁၀။ ဥပေက္ခာပါရမိ	= မိမိအားချိုးမွှမ်းဂုဏ်ပြုသူများအပေါ်

ချစ် ခင်တွယ်တာစိတ်မထား၊ မိမိအား
ကဲ့ရဲ့ ရှုတ်ချသူများအပေါ်၌လည်း ဒေါ်
သ စိတ်မထားဘဲ လစ်လျှော့ရှုကာ ကိုယ့်
အလုပ်ကို ဆက်လုပ်ခြင်း။

တိပါ၊ ကျော်တဲ့ပကတိသာဝကတို့၊ မဟာသာဝကတို့၊ အဂ္ဂသာဝကတို့
လည်း ဒီပါရမိတွေကို ဖြည့်ဆည်းကြရတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ပါရမိဆယ်ပါး
အရှိအတိုင်းပဲ ဖြည့်ကြရတယ်။ ပုံဖြည့်စရာမလိုဘူး။ ဘုရားဖြစ်ဖို့ကျတော့
ပါရမိတစ်ပါးကို သုံးမျိုးခွဲပြီး တစ်ဆင့်ထက်တစ်ဆင့် မြင့်သွားအောင်ဖြည့်
ရတဲ့အတွက် ပါရမိသုံးဆယ် ဖြစ်သွားတယ်”

“ပါရမိသုံးဆယ်ဖြစ်ပဲ အကျယ်ရှင်းပြပါဉီးဘုရား”

“ဥပမာ – အဝ်တ်အထည်း၊ အစားအသောက်၊ ရွှေ၊ ငွေစတဲ့ခန္ဓာ
ကိုယ်ကပြင်ပမှ ဥစ္စတွေအား လျှော့ခါန်းမှုကိုရှိုးရှိုးဒါနပါရမိလိုပဲခေါ်တယ်။
ခြေလက်အဂါအသွေးအသားတွေကိုပါ လျှော့ခါန်းတာကိုတော့ ဒါနဦးပါရမိ
လို ခေါ်တယ်။ အသက်ကိုပါ လျှော့ခါန်းတာကိုတော့ ဒါနပရမတ္တပါရမိ လို ခေါ်
တယ်။ ဒီတော့ ဒါနပါရမိက သုံးမျိုးဖြစ်လာတာပေါ့”

“သီလပါရမိမှာလည်း ကိုယ်နဲ့ကိုရှိုးရှိုးစေရွှေ့ထိန်းတာကို သီလပါ
ရမိ၊ ခြေလက်အဂါအပျက်ခံပြီး ကိုယ်နဲ့ကိုစေရွှေ့ထိန်းတာကို တော့
သီလဥပပါရမိ အသက်အသေခံပြီး ကိုယ်နဲ့ကိုစေရွှေ့ထိန်းတာကို တော့
သီလဥပရမတ္တပါရမိ လို ခေါ်တယ်”

“သီလပါရမိမှာလည်း အဲဒီလိုသုံးမျိုးပြားသွားပြန်တယ်၊ ပါရမိ
ဆယ်ပါးမှာ တစ်ပါးလျှင် သုံးမျိုးစီပြားလာတော့ သုံးဆယ်လိုသုံးဆယ်
ဖြစ်သွား တာပေါ့ ဒါကိုပဲ မြန်မာစကားနယ်ပယ်မှာ ပါရမိဆယ်ပါးအပြားသုံး
ဆယ်လိုသုံးနေကြတာပါ”

“ပါရမိဆယ်ပါးထဲမှာ ဒါနပါရမိဆိုရင် –

ဓနပရိစွာဂ = ဥစ္စစည်းစိမ်အားလုံးကိုလည်း စွန်ကြဲ လျှော့ခါန်း
ရတယ်။

ပုတ္တပရိစ္စာဂ = သားသမီးကိုလည်း စွန့်ကြဲလျှော့ခါန်းရတယ်။
 ဘရိယပရိစ္စာဂ = မယားကိုလည်း စွန့်လွှတ်လျှော့ခါန်းရတယ်။
 အောင်ပရိစ္စာဂ = ခြေလက်ကိုလည်း စွန့်လွှတ်လျှော့ခါန်းရတယ်။
 ဒိရိတပရိစ္စာဂ = အသက်ကိုလည်း စွန့်လွှတ်လျှော့ခါန်းရတယ်။
 ဒီပါရမိသုံးဆယ်ကိုလေးသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်းကြောအောင်ဖြည့်
 ဆည်းမှ ဘုရားဖြစ်တယ်။

“ဒီလေးသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်းအကြောင်းကို ဆရာတော်အတော်
 များများအား လိုက်မေးခဲ့တယ်။ တပည့်တော် ကျေနပ်လောက်အောင် မဖြ
 နိုင်ကြဘူးဘုရား။ ဆရာတော်အချို့တောင် တိတိကျကျ မသိကြဘူးဆိုတော့
 ဒကာ ဒကာမတွေဆိုရင် ပိုဆိုးမယ်လိုထင်တယ်ဘုရား”

“ဒါမျိုးတွေက သင်ခဲ့ရတဲ့စာထဲမှာ ပါတာမဟုတ်ဘူး။ ဒကာလေးရဲ့
 သီးသန့်လေ့လာထားမှ သိတာ။ စာပေဝါသနာမပါတဲ့ ဆရာတော်တွေဆိုရင်
 ဘယ်သိပါမလဲ။ ရော အလေးသချိန့် ကမ္မာတစ်သိန်းအကြောင်း မှတ်ထားတဲ့
 မှတ်စုလေး သေချာဖတ်ပြီးမှတ်ပေတော့”။

လေးသချိန့်င့် ကမ္မာတစ်သိန်းတွေကို

လေးသချိန့်င့် ကမ္မာတစ်သိန်းဆိုသောစကား၌ လေးသချိန့်
 သည်မှာ ...

၁။ ဒီပက်ရာဘုရားပွင့်ရာ ကမ္မာကြီးကုန်ဆုံးသောအခါ ကမ္မာကြီး တစ်ခု
 ပေါ်လာ၏။ ထိုကမ္မာမှာဘုရားမပွင့်သော သူညာကမ္မာဖြစ်၏။ ထိုကဲ့
 သို့သော သူညာကမ္မာကြီးပေါင်းမည်မျှဟု ရေတွက်မရအောင် များလှ၏။
 ထိုနောက် ကမ္မာတစ်ခုပေါ်လာ၏။ ထိုကမ္မာ၌ ကောကွဲညဗ္ဗွဲပွင့်တော်မှုရာ ကမ္မာနှစ်ခု တို့၏ အကြား
 ပွင့်ရာ ကမ္မာနှင့် ကောကွဲညဗ္ဗွဲပွင့်တော်မှုရာ ကမ္မာနှစ်ခု တို့၏ အကြား
 ကာလု၌ ပေါ်ခဲ့သော သူညာကမ္မာကြီးပေါင်း အသချိသည် အလောင်း
 တော်ပါရမိ ဖြည့်ကျင့်ရာ ဗုဒ္ဓရအသချိ တစ်ခုဖြစ်၏။

၂။ ထိုကောကွဲညဗ္ဗွဲပွင့်ရာ ကမ္မာကုန်ဆုံးသောအခါ ဘုရား မပွင့်သည် သူညာ

ପ୍ରକାଶନ (ବ୍ୟାକିତି)

ကမ္မာကြီးပေါင်း အသချဲ့လာပြန်၏။ ထိုနောက် ကမ္မာတစ်ခု ပေါ်လာ၏။ ထိုကမ္မာ၌ မဂ်လုပ္ပါဒ္ဒ၊ သူမနုပ္ပါဒ္ဒ၊ ရေဝါတုပ္ပါဒ္ဒ၊ သောဘိတုပ္ပါဒ္ဒ ဟူသော ဓာတုလေးဆုပ္ပါဒ္ဒတော်မှု၏။ ထိုကောက္ခည် ဓာတုပ္ပါဒ္ဒရာ ကမ္မာနှင့် မဂ်လုပ္ပါဒ္ဒတို့ပုံးရာ ကမ္မာတို့အကြေား ကာလုပ္ပါဒ္ဒ ပေါ်ခဲ့သော သူညာကမ္မာကြီး ပေါင်း အသချဲ့သည် အလောင်းတော် ပါရမိဖြည့်ကျင့်ရာ ဓာတ္ထရ အသချဲ့တစ်ခု ဖြစ်၏။

၃။ ထိုဘရားလေးဆူပွင့်တော်မူရာ ကမ္မာကုန်ဆုံးသောအခါ သူည် ကမ္မာကြီး
ပေါင်း အသချဲ့ လာပြန်၏။ ထိုနောက် ကမ္မာတစ်ခုပေါ်လာ၏။ ထို
ကမ္မာ၌ အနောမအသီ။ ပဒုမမူဒွါ နာဒရဇ္ဈာဒ္ဓဟူသော ဘုရားသုံးဆူ
ပွင့်တော်မူ၏။ ထိုသောဘိတ္ထု ဘုရားရှင်တို့ပုံရာကမ္မာနှင့် အနောမ—
ဒသီ ဘုရားရှင်တို့ပွင့်ရာ ကမ္မာတို့၏ အကြားသုံးဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သူည်
ကမ္မာကြီးပေါင်း အသချဲ့သည် အလောင်းတော်ပါရမီဖြည့်ကျင့်ရာ
ဗုဒ္ဓကရ အသချဲ့ တစ်ခု ဖြစ်၏။

၄။ နာဒရုပ္ပါးပွဲရာ ကမ္မာကုန်ဆုံးသောအခါ သုညကမ္မာပေါင်း အသင့်
လာပြန်၏။ ထိုနာက် ကမ္မာတစ်ခုပေါ်လာ၏။ ထိုကမ္မာ၌ ပုဂ္ဂ မုတ္တရုပ္ပါ
ပွဲပွဲတော်မူ၏။ နာဒရုပ္ပါးရှင်တို့ပွဲပွဲတော်မူရာ ကမ္မာနှင့် ပုဂ္ဂမုတ္တရုပ္ပါ
ပွဲပွဲတော်မူရာ ကမ္မာတို့၏ အကြား၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော သုညကမ္မာပေါင်း
အသင့်သည် အလောင်တော် ပါရမီဖြည့်ရာ ဗွွှန်ရ အသင့် တစ်ခု
ဖြစ်၏။ ဤသို့လျင် အလောင်းတော်ပါရမီဖြည့်ရာ၊ ၂၅ အသင့်
လေးရပ်ဖြစ်၏။

ହୋଇ ॥ ୧୫ ପିଲାରୀ କୋଣ୍ଡିଲ୍ଲାବା କ୍ରୂଃ ମୁତର୍ଦ ଵେଳେ ।
 କୋଣ୍ଡିଲ୍ଲାବନ୍ତି ଅଗର ମୁତର୍ଦ ତ୍ରୀ ଆ କ୍ରୂଃ ମୁତା ମୁତର୍ଦ ପିଲାର୍ଦ ଵେଳେ ।
 ଯୋହିତକନ୍ତି ଅଫେରୁମାତ୍ର ଅକ୍ରୂଃ ଏହି ଅକ୍ରୂଃ ଏହି ଲୁଣ୍ଠ ପିଲାର୍ଦ ଵେଳେ ।
 କାତରକ୍ଷଣ୍ଟି ପଦ୍ମ ମୁତ୍ତାରୀ କ୍ରୂଃ କାଲା ଲୁଣ୍ଠ ଯତର୍ଦ ଵେଳେ ।
 ଭୁକ୍ତିରୀ କ୍ରୂଃ କାଲକ୍ଷ୍ମୀ ବୁନ୍ଦ ଗଛୁ ମରେବୁବା
 ଲେଖାପ୍ରାତା ଵେଳେ ॥

ကမ္မာတစ်သိန်း

ထိုနောက် ပဒ္ဒမှတ်ရပုံးပွင့်ရာ ကမ္မာမှ သိခိုဗ္ဗာနှင့် ဝေသူဘူး၏
နှစ်ဆူပွင့်တော်မူရာ ကမ္မာပေါင်းတစ်သိန်းနှစ်ကမ္မာရှိ၏။ ကမ္မာ
တစ်သိန်းဟူ၍သာ အလွယ်ခေါ်ကြ၏။ ထိုကမ္မာများအတွင်း၌ ဘုရား
၁၂ဆူပွင့် တော်မူကြ၏။ အလောင်းတော်သည် ထိုကမ္မာတစ်သိန်း နှစ်ကမ္မာ
ကာလပတ်လုံးလည်း ပါရမီဆယ်ပါးအပြားသုံးဆယ်တို့ကို ဖြည့်ကျင့်တော်
မူခဲ့၏။

“လေးသချိနဲ့ ကမ္မာတစ်သိန်းအကြောင်းကိုတော့ နားလည်သွားပါပြီ
ဘုရား။ ဆက်သိချင်တာက ဒီပါရမီတွေ့ကိုဖြည့်ဆည်းတဲ့အခါ တစ်ဘဝမှာ
ပါရမီတစ်မျိုးသာ ဖြည့်ဆည်းပါသလား။ သို့မဟုတ် ဆယ်ပါးလုံး တစ်ပေါင်း
တည်း ဖြည့်ဆည်းပါသလား”

“ဆယ်ပါးလုံးတစ်ပြိုင်နက်ပဲ ဖြည့်ဆည်းပါတယ်။ ဒီအချက်နဲ့ ပတ်
သက်ပြီး ပါရမီဖြည့်ပုံလေးမျိုးကို ပြောပြပါမယ့်”

၁။ ဘုရားအလောင်းဟာဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း ပါရမီဆယ်ပါးကို စွမ်းနိုင်
သလောက် ဖြည့်ပါတယ်။ ဒီဘဝမှာ ဒါနပါရမီပဲဖြည့်မယ်။ သီလပါရမီ
ဖြည့်မယ် စသည်ဖြင့် ကန်သတ်ထားတာ မရှိပါဘူး။ အလျှော့ ဒါနပြုပြီ
ဆိုရင်လည်း စုလင်နိုင်သမျှ စုလင်အောင် လျှော့ခါန်းပါတယ်။ ဒီလို
အဆက်ဖော်မှ ပြည့်စုံအောင် ဖြည့်ဆည်းခြင်းကို သမွာသမ္မာရဘာဝနာ
လို့ ခေါ်တယ်။

၂။ ဘုရားအလောင်းဟာ ပါရမီဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်ရာမှာ ဒီဘဝမှာ
ဖြည့်လိုက်၊ ဟိုဘဝကျတော့ ပုံနေလိုက်၊ တစ်ဖန်နောက်ဘဝကျတော့
ပြန်ဖြည့်လိုက်နဲ့ ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ဖြည့်ကျင့်တာ မဟုတ်ဘူး။
ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်းမှာ တတ်စွမ်းသလောက် အဆက်မပြတ် ဖြည့်ကျင့်
သွားတယ်။ ဒီလိုဘဝတိုင်း အဆက်မပြတ် ဖြည့်ကျင့်သွားတာကို
နီရန်ရဘာဝနာလို့ ခေါ်တယ်။

၃။ ဘုရားအလောင်းပါရမီဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်တဲ့အခါ တစ်ဘဝ၊ နှစ်ဘဝ

သာ ဖြည့်ကျင့်ရတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘဝပေါင်းတစ်ရာ၊ တစ်ထောင် မျှ ဖြည့်ကျင့်ရတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဘဝအရေအတွက်၊ နှစ် ပရိဒ္ဓာ အရေအတွက်အား ပြင် မရေတွက်နိုင်တဲ့ လေးသချေကန္တာ တစ်သိန်း ကာလာပတ်လုံး ပါရမီဆယ်ပါးကို ဖြည့်ကျင့်ခဲ့ရတယ်။ ဒီလို အချိန်ကာလ ကြောမြင့်စွာ ဖြည့်ကျင့်ရခြင်းကို စီရတာလဘာဝနာလို့ ခေါ်တယ်။

၄။ ဘုရားအလောင်းဟာ ပါရမီဆယ်ပါး ဖြည့်ကျင့်ရာမှာ ဘယ်အခါ မှ ပျော်ပျော်တန်တန် မပြုခဲ့ဘူး။ ဂုဏ်သေးစားမှုအပြည့်ပြင်သာ အခါခ် သိမ်း ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။ ဒါနပြုရာမှာလည်း မလျှော်မဖြစ်လို့ စိတ်မပါတပါ လျှော်ရတယ်လို့ မရှိဘူး။ စိတ်ပါလက်ပါပဲ လျှော်တယ်။ မလွှာသာ၍ ဥပုသံ စောင့်ရတယ်။ မနိုင်၍ သည်းခံရတယ်။ ကြောက်လို့အမှန်ကို ထုတ်ပြော ရတယ် ဆိုတာမရှိဘူး။ ဘယ်ပါရမီမဆို ခံယူချက်အပြည့်အဝ စိတ်ပါ လက်ပါ ဖြည့်ကျင့်ခဲ့တယ်။ ဒီလို စိတ်ပါလက်ပါ လေးလေးစားစား ကျင့်ခြင်းကို သက္ကစ္စဘာဝနာလို့ ခေါ်တယ်။

“ဒီအချက်လေးချက်ဟာ သိပ်ကောင်းတာပဲဘုရား၊ လောကီ အလုပ် ကိစ္စတွေမှာလည်း အသုံးချလို့ရမယ်ထင်တယ်။”

၁။ အဖက်ဖက်မှုပြည့်စုံအောင် ပြုလုပ်ခြင်း။
 ၂။ အချိန်တိုင်းအဆက်မပြတ်ပြုလုပ်ခြင်း။
 ၃။ အချိန်ကာလကြောမြင့်စွာပြုလုပ်ခြင်း။
 ၄။ စိတ်ပါလက်ပါလေးလေးစားစားပြုလုပ်ခြင်း။
 ဆိုတဲ့ အချက်လေးချက်ဟာ ဘုရားအဖြစ်ကိုတောင်ရောက်အောင် ပို့ပေး နှင့်တာပဲ။ လောကီအလုပ်ကိစ္စလောက်ကတော့ ပြောစရာကို မလိုပါ ဘူး”။

ဒါနပါရမီ

“ပါရမီဆယ်ပါးထဲက တစ်ပါးစီအကျယ်ချွဲပြောပါဦးဘုရား”
 “ဒီပက်ရာမြတ်စွာဘုရားနဲ့တက္က သံသာတော်တွေကို သုမေဓာ ရသောလေးဟာ ခန္ဓာကိုယ်အလျားခင်းပြီး တံတားအဖြစ်လျှော်တော်မူတယ်။”

ဒီအခါ ဒီပက်ရာမြတ်စွာဘုရားက သင်ဟာ နောင် လေးသချဲနဲ့ကမ္မာ တစ်သိန်းထက်မှာ ဂါတမဟူသော ဘွဲ့အမည်ဖြင့် ဘုရားစင်စစ် ကော်ဖြစ်လိမ့်မည်လို့ ပျောဖိတ်ပေးတော်မှုတယ်”

“ဒီအခါမှာ သူမေဓရရှင်ရသောက ဘုရားရှင်ရဲ့ပျောဖိတ်တော်အတိုင်း ဘုရားအဖြစ်သို့ရောက်စေရန် ငါသည်ဘယ်တရားတွေကို ဖြည့်ကျင့်ရမည် နည်းလို့ စဉ်းစားတယ်။ ဒီအခါရွေးဘုရားအလောင်းအဆက်ဆက်တို့ ပါရမိဆယ်ပါးကို ပြည့်ဆည်းသွားတာကို သိမြင်တဲ့အတွက် သူပိုင်ဆိုင် သမျှ ဘဏ္ဍာတိုက်တံ့ခါးတွေကို ဖွင့်လှစ်ပြီးအလုပ်ရှုတဲ့သူတိုင်းယူနိုင်ဖို့ လူ။ ဒါန်းပြီး တော့ထွက်သွားတယ်”

ဂါတမဘုရားအလောင်းဟာ လေးသချဲကမ္မာတစ်သိန်းအတွင်း ပါရမိ ဖြည့်စဉ်အချိန်အတွင်းမှာ ဘုရား ၂၃-ဆူကိုသာ ဖူးတွေခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလို ဖူးတွေရတဲ့အခါမှာ –

၁၈-ဆူကိုလူသားအဖြစ်ဖြင့်၊ တစ်ဆူကို သိကြားမင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ တစ်ဆူကို နတ်ဘီလူးမင်း (ယက္ခရာဇာ)အဖြစ်ဖြင့်၊ နှစ်ဆူကို နါးမင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ တစ်ဆူကို ခြေသ့မင်းအဖြစ်ဖြင့် ဖူးတွေရခြင်းဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဖူးတွေရတဲ့ အခါပိုင်းမှာလည်း သူမတူအောင် လူ။ ဒါန်းပူးလော်ခဲ့တယ်။ ကောဏ္ဍာညာ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်မှာ အလောင်းတော်ဟာ ဝိဇ္ဇာရိ အမည်ရှိတဲ့ စကြေဝတေးမင်းဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒီအခါတုန်းက ဘုရားအမူ။ ဒါတဲ့ သံစာတော် ကုဋ္ဌတော်သိန်းကို ခုနှစ်ရက်တိုင်တိုင် အလူ။ ကြီးပေးခဲ့တယ်။ နောက် အလူ။ ပေးရုံတင်အားမရလို့ သာသနာဘောင်ကိုပါ ဝင်ရောက်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုလူ၎ဗ္ဗာတွဲနေရာမှာ ဘုရားရှင်တို့ကိုမှ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်သူကို မဆို ပေးလူ။ တာပါ။ အလောင်းတော်ဟာ ဘဝတစ်ခုတုန်းက ဗာရာကသီပြည့်မှာ ကုဋ္ဌရှုစ်ဆယ်ကြော်တဲ့ ပြုဟနာ မဟာသာလမျိုးမှာ ဖြစ်ခဲ့တယ်”

“အမည်ကိုတော့ အကိုတို့လို့ခေါ်တယ်။ မိဘများကွယ်လွန်သွားတဲ့အခါ ပစ္စည်းဉာဏ်အားလုံးကို စွန့်လွှာတ်လူ။ ဒါန်းပြီး တော့ထွက်သွားခဲ့တယ်။ ရသောဝန်းတောထဲမှာ ကံပြင်းရွှေကိုသာပြုတ်ပြီးစားနေတယ်”

“သူတော်ကောင်းမှန်သမျှဟာ တော်မသေရှုစားရရှင် အစားအစာ ဟာ လုံလောက်ပြီလို့ ခံယူထားလို့သာ အခုလိုသစ်ဆုက်ပြုတွေကိုစားပြီး နေနိုင်တာပါ။”

“တစ်နေ့ သိကြားမင်းက အလောင်းတော်စိတ်ပါတ်ကို စမ်းကြည့် ချင်တာနဲ့ ပုဂ္ဂိုးယောင်ဆောင်ပြီး ကံပြင်းရွက်ပြုတွေကိုလာပြီး အလျှော့ ခံပါတယ်၊ အလောင်းတော်ဟာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အကုန်လုံး လျှော့ခါန်း လိုက်ပြီး အလောင်းတော်ကတော့ အဲဒီနေ့ တစ်နေ့လုံး ဘာမှ မဟားဘဲ ပိတ်ချမ်းသာနဲ့ပဲ နေပါတယ်”

“သာကနိပါတ်မှာလာတဲ့ သခ်ဗောတ်မှာ အလောင်းတော်သခ်ဗော ပုဂ္ဂိုးဟာ ဗာရာဏသီပြည်မှာ အလျှော့ရေပ်ခြောက်ခဲ့ ဆောက်ပြီး နေစဉ် အသပြာင့် ခြောက်သီန်းအကုန်အကျခံပြီး လာလာသမျှ အလျှော့များကို စားဖွှေသောက်ဖွှေယူအပ်င အဝတ်အစားပါမကျန် စစ်ည်းမျိုးစုံကို လျှော့ခါန်း တယ်၊ ထိအလျှော့ကြီးမျိုးကို အဆက်မပြတ်ပေးလျှော့ခိုင်ရန်အတွက် ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ် လုပ်ဖို့ ရေကြောင်းခံမီနဲ့ ထွက်ရအောင်ပြင်ဆင်နေတယ်”

အိမ်ကထွက်အလာ သဘောဆိပ်အနီး ခြစ်ခြစ်တော်က်ပူးနေတဲ့ သဲသောင်ပြင်မှာ ဖိနပ်မပါပဲကြလာတဲ့ ပစ္စကဗုဒ္ဓိမြှင်တဲ့အခါ သခ်ပုဂ္ဂိုးဟာ သူစီးလာတဲ့ ဖိနပ်ကိုတောင် ချုတ်လျှော့လိုက်တယ်၊ ဒီကုသိုလ်ဟာ ပထမလောအနေနဲ့ ဒီဘဝမှာတင် ကောင်းကျိုးပေးတယ်။

သူမှုဒ္ဓရာထဲမှာ သဘောပျက်လို့ လူအများသောကြသော်လည်း သခ်ပုဂ္ဂိုး ကြီးမှာတော့ မကိုမေခလာနတ်သမီးရဲ့ ကူညီစောင့်ရှောက်မှု ကြောင့် သေဘေးကလွှတ်ပြီး စစ်ည်းညစ္စမြောက်များစွာနဲ့ အိမ်ကိုချောမော စွာ ပြန်ရောက်သွားတယ်။

“စတုတော်နိပါတ်မှာလာတဲ့ “ပိဿာပျော်”မှာဆိုရင် အလောင်းတော် ဝိသယ့်သူငွေးကြီးဟာ နေစဉ်အသပြာခြောက်သီန်းအကုန်ခံပြီး ဒါနပြုလော့ တယ်၊ သိကြားမင်းဟာ ဝိသယ့်သူငွေးကြီးရဲ့ သဒ္ဓိဓာတ်ကို စုစုမံးကြည့်ချင်တာနဲ့ သူငွေးကြီး ပိုင်ဆိုင်တဲ့ ညစ္စပစ္စည်းအားလုံးကို ဖျောက်ပစ်လိုက်တယ်”

“တစ်ချို့က ငွေချမ်းသာလွန်းနေလို့သာ ဒါနပြုတာ ဆင်းရဲသားပြီ ဆိုရင် ဒါနမပြုတော့ဘူး၊ ဝိသယုသူငွေးကြီးလည်း ဒီလိုပဲလားဆိုတာ သိချင် လို့ သိကြားမင်းက မေးကြည့်တာပါ။ ဝိသယုသူငွေးကြီးဟာ ဆင်းရဲသား တော့လည်း လူၢလျက်ပါပဲ။ မြက်ရိတ်ရောင်းပြီးရလာတဲ့ ငွေတစ်ပဲကို သူတော်းစား တစ်ယောက်အား ရက်ရက်ရောရော လူၢလိုက် တာပါပဲ”

“သူငွေးကြီး ဆင်းရဲလွန်းလို့ အစာရောစာ ပြတ်ပြီး ခုနစ်ရက်လောက် မူးလဲနေတဲ့ အချိန်မှာ သိကြားမင်းက လူၢရင်ကုန်ခန်းတာပဲ အဖတ်တင် ကြောင်း၊ ဒါကြောင့် နောက်ကို ဒါနမပြုဘဲနေသင့်ကြောင်း လာတား ပါတယ်။ ဒီအချိန်မှာ အလောင်းတော် ပြန်ပြောတဲ့ စကားလေးဟာ မျှော်လင့်ချက် ထားပြီး ဒါန ပြုသူတွေအတွက် သတိထားစရာပါပဲ၊ အလောင်းတော် ပြန်ပြောတာက-

“ကျွန်ုပ်သည် လူစည်းစီမံနှစ်စည်းစီမံကို လိုချင်၍ ယခုကဲ့သို့ ဒါနပြု နေခြင်း မဟုတ်၊ သတ္တဝါတို့အား သံသရာဝိနှင့်ဆင်းရဲမှ ကယ်တင်နိုင် မည့် သမ္မတည့်တည်ကြီး ရှိအတွက်သာ ယခုလို အလူၢဒါနပြုခြင်း ဖြစ်တယ် တဲ့”

“ဒီအခါကျမှ အလောင်းတော်၏ မြင့်မြတ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို လေးစား သွားပြီး သိကြားမင်းဟာ သူကွုပ်ဖျောက်ထားတဲ့ ဉာဏ်ငွေးငွေးတွေ အားလုံးကို ပြန်ပေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုဒါနပြုတာဟာ လူးဘဝတင် မဟုတ်ပါဘူး၊ တိဇ္ဈာန်ဘဝရောက်နေလည်း ပြုလျက်ပါပဲ။ အလောင်းတော် ယဉ်မင်းဘဝရောက်စဉ်တုန်းကဆိုရင် တခြားလူၢစရာမရှိလို့ သူးအသားကိုတော် လူၢခဲ့တယ်”

“ဘယ်လိုလူၢသလဲဘူး”

“လပြည့်ညုသံနောက်လာတဲ့ အခါ အလောင်းတော်ယဉ်မင်းက သူမြတ်ဆွဲတွေကို အခုလိုဆော်၍ ဖြတယ်။ မိတ်ဆွဲတို့ ဒီနေ့ဟာ လပြည့် ညုသံနောက်လာရင် လူၢရအောင် လူၢဘွှယ်ဝတ္ထုတွေ အသင့်ရှာထားကြပါ။ ဒီ

ဆော်သူချက်အတိုင်း လျှေ့ဖွယ်ဝတ္ထုတွေ လိုက်ရာလိုက်ကြတာ ဖုံးက ဝါးရဲ့ ခုနစ်ကောင် ပုံးသက္ကသားကို ရတယ်။ မြေခွေးက ပိုင်ရှင်မေ့ကျွန်ခဲ့တဲ့ အမဲ နိုးစ်ခု၊ ဖွဲ့ကင်တစ်ခုနဲ့ နီးစမ်းအိုးကို ရတယ်။ မျောက်က သရက်သီး မှည့် တစ်ခိုင်ရတယ်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် အဲဒီနွေးမှာပဲ အလျှော့ပုံဏား အိုကြီး တစ်ယောက်ရောက်လာလို့ သူတို့ရှာထားတဲ့ စားဖွယ်တွေကို အသီးသီးလျှော် တယ်။ ဒီအချိန်မှာ ဒုက္ခရောက်ရတာက ယဉ်မင်းပဲ။ သူစားတဲ့ မြှက်ကျတော့ လည်း လူသားအလျှော့ခံကို လျှေးလို့မသင့်တော်ဘူး ဖြစ်နေတယ်”

“တဗြားစားဖွယ်ကလည်း ရှာဖွေလို့မရဘူး ဖြစ်နေတော့ ပုံဏားကြီးက အသင်ယဉ်မင်းဟာတော့ လျှေ့ဖွယ်ဝတ္ထုမျှကိုဘူးထင်တယ်။ ဒါဆုံးကျွန်ပဲ ပြန် တော့မယ် ဆိုတော့ ယဉ်မင်းက မပြန်ပါနဲ့ လျှော့စရာရှိပါတယ်။ မီးပုံးတစ်ခုပြု လုပ်ပေးပါလို့ တောင်းဆိုတယ်။ ပုံဏားကြီးက မီးပုံးတစ်ခုပြုလုပ်ပေးတဲ့အခါ ယဉ်မင်းဟာ ခန္ဓာကိုယ်သန့်ရှင်းစင်ကြယ်အောင် သန်းတွေကို ခါထုတ်ပစ်ပြီး မီးပုံးထဲကို ခုန်ဆင်းလိုက်တယ်”

“ဟာ—အဲသလောက်ထိကို လျှော့ရတာလား ဘုရား၊ ကြည်ညိုစရာ ကောင်းလိုက်တာ၊ ဒါနဲ့ သေသွားရောလားဘုရား”

“သေတွေ့မသေသွှေး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အလျှော့ခံပုဂ္ဂိုလ်က သိကြားမင်းဖြစ်နေလိုပဲ။ မီးတွေဟာ ယဉ်မင်းခုန်ဆင်းလိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်း ပြိုမ်းသွားတယ်”

“ပြုံးသိကြားမင်းက ဘုရားအလောင်း ဒါနပါရမီပြည့်အောင် ပုံဏားယောင်ဆောင်ပြီး လာအလျှော့တဲ့ သဘောပေါ့ဘုရား”

“ဟုတ်တယ်၊ အဲဒီအတိုင်းပဲ။ ဘဝတစ်ခုကဆိုရင် အလောင်းတော် ဟာ လူသားတစ်ယောက်သွားဖြစ်တယ်၊ တစ်နွေးတေားထဲသွားရင်း ချောက်ထဲ ကျပြီး အစာရေစာ ပြုတော်တဲ့ ကျားကြီးတစ်ကောင်ကို တွေ့လိုက် တာနဲ့ ချောက်ထဲကို တစ်ခါတည်း ခုန်ချေလိုက်တာပဲ”

“ဒုံး၊ အဲသလောက်ထိကို လျှော့ရတာလားဘုရား”

“လျှော့ရတာပေါ့၊ ဒါမှုလည်း ဘုရားဖြစ်မှာကိုး။ လေးသချိကမ္မာ

၁၀၈

ဘဏ္ဍာနိသာသသန

တစ်သိန်းအတွင်း အလောင်းတော်လျှောက်နှင့် ခဲ့တဲ့ အသားတွေသာ မသိုးမပူး
မပျက်မထိုး ရှိနေမယ်ဆိုရင် အသားပံ့ကြီးဟာ မြင်းမို့ရတောင်မင်းထက်
တောင် မြင့်ပါလိမ့်မယ်”

“သိပိမင်းဘဝဖြစ်စဉ်ကဆိုရင် အစားအသောက်တွေ၊ အဝတ်
အထည်တွေ၊ နေအီမံတိုက်တာတွေကို နေစဉ်လျှောက်တာအားမရလို့
အလျှော့ခံ သာရှိမယ်ဆိုရင် မျက်စွေ၊ နား၊ နှာ အစရိတ် ကိုယ်လက်အဂါ
တွေကိုပါ ပေးလျှောက်တယ်လို့ ဆန္ဒဖြစ်နေသတဲ့”

“အဖီအချိန်မှာပဲ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် မျက်လုံးနှစ်ပက်ကန်းနေတဲ့
ပုံဏှားတစ်ယောက် နှစ်းတော်နားရောက်လာပြီး မျက်လုံးနှစ်လုံး လိုချင်
ကြောင်း အော်ဟစ် အလျှော့ခံနေတယ်။ ဒါကို သိပိမင်းလည်းကြားရော ချက်
ချင်း ပုံဏှားကို အနားခေါ်ပြီး သူမျက်လုံးနှစ်လုံးလှုဗျာမယ့်အကြောင်း ပြော
လိုက်တယ်”

“ပုံဏှားကလည်း ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဓမ္မနှင့်တွေပေးနေတာပေါ့။
ဒါပေမယ့် မျက်လုံးထုတ်ပေးရမယ့် သမားတော်ကြီးနဲ့တက္က မျှူးကြီးမတရာ
သေနာပတ် အားလုံးက ဝမ်းမသာနိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်”

“ဖြစ်မှာပေါ့ဘူရာ၊ မျက်စွေကန်းသွားပြီဆိုရင် ရှင်ဘူရင်အဖြစ် ဘယ်
ဆက်နေလို့ရတော့မှာလဲဘူရား”

“အဲဒါက သာမန်လူတွေအတွေးပေါ့။ လျှောက်တောင် နောက်
ကြောင်း ကို ပြန်တွေးနေမှတော့ ဒါနဟာ ဘယ်အောင်မြင်တော့မလဲ။
သိပိမင်းက နောက် ကြောင်းကို လုံးဝထည်မတွေက်ဘူး။ လိုနေတဲ့သူကို
မျက်စွေလှုဗြိုင့်တစ်ခုကိုပဲ ကြည့်တယ်။ မျက်လုံးတောင်စွဲနှင့်လွှာတိနိုင်မှတော့
ရှင်ဘူရင်အဖြစ် ကိုလည်း ဘယ်မှာလာပြီး မစွဲနှင့်လွှာတိနိုင်ဘဲ ရှိမှာလဲ။
စွဲနှင့်လွှာတိနိုင်တော့ တာပေါ့။ မျက်ကန်းမို့ရှင်ဘူရင်နေရာ မထားဘူးဆိုလည်း
နှစ်းတော်ထဲက ထွက်သွားရုံပဲဆိုတဲ့ စိတ်နဲ့ သိပိမင်းဟာ သူမျက်လုံးကို
အမြန်ထုတ်ယူနိုင်း တယ်”

“ဘယ်လိုမှုမရတဲ့ အဆုံးကျတော့ သမားတော်ကြီးလည်း မျက်လုံးကို

ဖော်ရှင်(၁၇၂၅)

၁၈၉

ထုတ်ယူရတော့တာပေါ့”

“ခုခေတ်မှာလိုပဲ ခွဲစိတ်ပြီးထုတ်တာပဲလား”

“အံမယ် အဲဒီခေတ်အချိန်က ခုခေတ်ထက်တောင် ခေတ်မိန္ဒသေးတယ်။ ခွဲစိတ်စရာမလိုဘူး လိမ်းဆေးနှစ်မျိုးသုံးပြီး ရအောင်ထုတ်ယူသတဲ့။ ပထမ ဆုံးလိမ်းဆေးကို မျက်လုံးဘေးမှာ ဂိုက်လိမ်းလိုက်တာနဲ့ ဆေးရဲ့ ဖိအား ကြောင့် မျက်လုံးဟာရှေ့ကို တစ်လက်မလောက် စူထွက်လာတယ်”

“မျက်လုံးအကောင်းလိုက်ကြီး အပြင်ဘက်စူထွက်လာတာဆိုတော့ တော်တော်နာမှာပဲဘူးရား”

“နာတာတော့ ဘယ်ပြောကောင်းမလဲ။ မင်းကြီးလည်း နာလွန်းအားကြီးတော့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ တဆတ်ဆတ်တုန်လာတာပေါ့။ ဒါကို မကြည့်ရက်တဲ့ သမားတော်ကြီးက အရှင်မင်းကြီး မလျှော်တော့ရင်ပြောပါ၊ နောက်ပြန် ဆုတ်လို့ ရပါသေးတယ်လို့ လျော်ထားတဲ့အခါ လက်ကာပြပြီး မျက်လုံးကိုပဲ အပြင်ရောက်အောင် ဆက်ထုတ်စေတယ်”

“ဒီတော့ သမားတော်ကြီးလည်း စိတ်မကောင်းစွာနဲ့ ဒုတိယမြောက် လိမ်းဆေးကို လိမ်းရတော့တာပေါ့။ ဒုတိယမြောက်ဆေးလိမ်းပြီးတာနဲ့ မင်းကြီးရဲ့ မျက်လုံးဟာ အပြင်ဘက်ကိုလုံးလုံးထွက်ကျလာတယ်။ မျက်လုံးကြီးတောင် ထွက်ကျလာတာဆိုတော့ သွေးကြောအချို့လည်း ပြတ်ထွက်ကုန်တာပေါ့။ ဒါကြောင့် မျက်လုံးနဲ့ အတူသွေးတွေဟာလည်း မြင်မကောင်းအောင်ထွက်ကျလာတယ်”

“ခံစားနေရတဲ့ ဘုရင်ကြီးရဲ့ အဖြစ်ကို မကြည့်ရက်တော့ သမားတော်ကြီးက နောက်ပြန်ဆုတ်လို့ ရပါသေးတယ်။ မလျှော်တော့ရင်ပြောပါလို့ လျော်ထားတဲ့ အခါမှာလည်း လက်ကာပြပြီး မျက်လုံးကိုပဲ အပြင်ရောက်အောင် ထုတ်ယူစေတယ်”

“ဒီတော့မှ အကြောတန်းလန်းနဲ့ ဖြစ်နေတဲ့ မျက်လုံးနှစ်လုံးကို အကြောကန် ဖြတ်ပြီး ယူလိုက်ရတော့တာပေါ့။ ပြီးတာနဲ့ မျက်လုံး ဟောက်ပက် ဖြစ်နေတဲ့ ပုံဏှားရဲ့ မျက်လုံးအိမ်ထဲကို ထည့်ပေးလိုက်တာပေါ့။

အဲဖိလိ လေးသချိန့်ကမ္မာတစ်သိန်းအတွင်းမှာ ဘုရားအလောင်း လျှိုခါန်း ခဲ့တဲ့ မျက်လုံးအရေအတွက်ဟာ မပုပ်မသိုး မပျက်စီးဘဲ ရှိခဲ့မယ်ဆိုရင် ကောင်းကင်က ထွက်ပေါ်နေတဲ့ ကြယ်တာရာတွေထက်တောင် များဆိုးမယ်။ ကဲ .မမ္မာမိဋ္ဌကျကျပဲ မေးပါမယ်။ တဗြား ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေ အခုလို မျက်စီး နား၊ နှာ စတဲ့ ခြေလက်အဂါတွေ ပေးလျှိုတယ်ဆိုတာ ဒကာလေး ကြားဖူးသလား”

“မကြားဘူးပါဘူး ဘုရား။ တဗြားဘာသာက ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တွေဟာ တစ်ဘဝလောက် ကျင့်တာနဲ့ပဲ ခေါင်းဆောင်ဘဝကို ရောက်လာကြသူတွေပါ”

“မမ္မာမိဋ္ဌအရ ဘာသာရွေးမယ်ဆိုရင် ဒီအချက်တွေဟာလည်း ထည့်သွင်း စဉ်းစားသင့်ထဲအချက်တွေပေါ့။ ကဲ-သီလပါရမိကို ဆက်ကြီးစို့။ သုမဓာ ရှင်ရသော သီလပါရမိဖြည့်ဖို့အတွက် အခုလိုအိမ္မာန် တယ်။ စာမရှိမည်သော သားကောင်သည်မြတ်၏ အမြီးဖျားကို တစ်စုံ တစ်ခု သော သစ်ပင်ခြို့နှင့် ပြိုတယ် နေလျှင် ထိုအမြီးဖျားကို အပျက်အစီး မခံ အသက်ကိုသာ အသခံသကဲ့သို့ထိုအတူ ပါသည်အသက်ကိုပင် အသေ ခံ၍ သီလကိုလုပ်ခြုံအောင် စောင့်ထိန်းမည်”

ဒီအိမ္မာန်အတိုင်း လေးသချိကမ္မာတစ်သိန်း ကာလအတွင်းမှာ သီလ ပါရမိကို အပြည့်အဝဆည်းပူးခဲ့တယ်။ ဒီပက်ရာဘုရားနောက် ပွင့်တော်မူခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင်တို့အနက် ကိုးဆူသောဘုရားရှင်တို့ထိုမှာ ရဟန်း ဝတ်ပြီး စတုပါရိုသို့ခိုးသီလကို စောင့်ထိန်းခဲ့တယ်။ ရဟန်းတော်တွေ စောင့်ထိန်းရတဲ့ သိက္ခာပုဇ် ပေါင်းဟာ အကျဉ်းအားဖြင့် ၂၂-ပုဒ်ရှိပြီး အကျယ်အားဖြင့် ကုဋ္ဌကိုးထောင် ကျော်ရှိတယ်”

“ရသောဝတ်ပြီး ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါးသီလစောင့်ထိန်းခဲ့တဲ့ ဘဝတွေ ကလည်း မရေရှင်းအောင် များလှပါတယ်။ သီလဆိုတာ ကိုယ်နဲ့အောင်မှာဖြစ်တဲ့ ဒုစရိတ်မှ တွေကို မပြုဖြစ်အောင်ထိန်းသိမ်းခြင်းပါပဲ။ ကိုယ်မှာဖြစ်တဲ့ ဒုစရိတ်က -

- ပါကာတိပါတ = သူအသက်ကိုသတ်ဖြတ်ခြင်း။
 အဒီဇိုင်းဒါန = သူမပေးသော ဥစ္စာကို မတရားသဖြင့်
 ရယူခြင်း
 ကာမေသုမိစွာစာရ = သူအိမ်ယာကို ပြစ်မှားကျူးလွန်ခြင်းတို့ပဲ။
 နှုတ်မှာပြစ်တဲ့ ဝစ်ခုစရိတ်က -
 မူသာဝါဒ = လိမ်ညာပြာဆိုခြင်း။
 ပိသုကာဝါစာ = ကုန်းပိုက်စကားပြာဆိုခြင်း။
 ဖရာသာဝါစာ = ကြမ်းတမ်းသောစကားကို ပြာဆိုခြင်း။
 သမွားလာပ = အနှစ်မရှိပြန်ဖျင့်ဖျင့်တဲ့ စကားကို ပြာဆိုခြင်း။
- တို့ပါပဲ။
- ဒီ ၂-ပါးထဲကို -
- အဘိဓား = သူတစ်ပါးစည်းစိမ်ကို မတရားကြံးစည်းခြင်း။
 ဗျာပါဒ = သူတစ်ပါးသေစေရန် ကြံးစည်းခြင်း။
 မိစွာဒိဋ္ဌး = အယူအဆ မှားယွင်းခြင်း။
- ဆိုတဲ့ မနောခုစရိတ်ကိုပါ ထည့်လိုက်ပြီဆိုရင် ခုစရိတ်ဆယ်ပါးဖြစ်
 သွားတာပဲ့။ မနောခုစရိတ်သုံးပါးကိုတော့ မေတ္တာဘာဝနာပါရမိနဲ့မှ ပယ်
 သတ်နိုင်တာပါ။

ဒီသီလကို အလောင်းတော်ဟာ လူဘဝတင်မကပါဘူး။ တိရဇ္ဇာန်ဘဝ
 မှာတောင် ရအောင်စောင့်ထိန်းခဲ့တယ်။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းလာတ်မှာ ဆိုရင်
 သောကုတ္တိရှုရမှုဆိုးဟာ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းရောချိုးပြီးလို့ ရေစစ်အောင် မတ်တပ်
 ရပ် နေကျနေရာ တည့်တည့်မှာ မြေကျော်းကြီးတူးလိုက်တယ်”

“ပြီးတော့သူက ကျင်းထဲကနေစောင့်တယ်။ မြေကျော်းအပေါ် ယံ
 မှာတော့ သစ်သားတဲ့ တွေ့နဲ့ပြန်ပိတ်ပြီး အပေါ် ကမြေကြီးတွေ့ဖုံးထားလိုက်
 တော့ ကျင်းရှုမှုန်း မသိသာဘူးပဲ့။ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းလာရပ်လိုက်ရင် မိုက်နဲ့
 တည့်တည့်ကျမဲ့ နေရာမှာတော့ များတဲ့ထွေ့က်သာရုံး အပေါက်တစ် ပေါက်
 ဖောက်ထားတယ်”

“ဆင်မင်းလည်းလာရပ်ရော လေးတင်ပြီးများတံကို အားကုန်လွှတ် လိုက်တယ်။ မူဆိုးကလည်းဆင်လောက်ကို အားကောင်းတဲ့သူဆိုတော့ သူပစ်လိုက်တဲ့ များဟာ ဆင်မင်းရဲ့ ဝမ်းလိုက်ကနေကျောက်ကုန်း ထိပေါက် ထွေကြပြီး ကောင်းကင် ထိတက်သွားတယ်။ ဆင်မင်းဟာနာလွန်းလို့ ရင်ထဲက လိုက်ပြီး တစ်ချက်အောင် လိုက်တယ်။ ဆင်မင်းရဲ့အော်သံကြောင့် ကျွန်တဲ့ ဆင်တွေဟာ ရန်သူရှာရအောင် အရပ်လေးမျက်နှာကို ပျုတွက်သွား ကြတယ်”

“ဆွဲန်ဆင်တွေဟာ ကောင်းကင်မှာပျုနှင့်ကြတယ်။ ပညာရှိတဲ့ ဆင်မင်း ကတော့ ရန်သူဟာဝမ်းလိုက်အောက်မြေကြီးထဲမှာ ရှိတယ်ဆိုတာ အတပ်သိ လိုက်တယ်။ အားအင်မတန်ကောင်းပြီး သတိကြီးလှတဲ့ အတွက် ကြောင့် ဆင်မင်းဟာ ချက်ချင်းမသော ရန်သူကို တွေ့အောင်ရှာဖွေ နှင့်တာပါ”

“အောက်ကမြေကြီးကို ခွာနဲ့ယက်လိုက်တာနဲ့ မူဆိုးကြီးပေါ်လာ တာပါပဲ။ ရန်သူကိုသတ်မယ်ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ မူဆိုးကိုနာမောင်းနဲ့ ပွဲ့ယူလိုက် တယ်။ ဒီအခါန်မှာ မူဆိုးဟာ သက်န်းရောင်ကိုဝိယာတယ်။ သူကိုသတ်ဖို့ ဆွဲပွဲ့လိုက်တဲ့ ဆင်မင်းရဲ့ နှာမောင်းပေါ်ကိုလည်း သက်န်းစတစ်စကို တင်ပေးလိုက်တယ်”

သူများအသက်ကို ရက်ရက်စက်စက်သတ်တဲ့သူတွေဟာ ကိုယ့် အသက် သေမှာတျေတော့ တခြားသူထက်ကိုပိုပြီး ကြောက်တတ်ကြ တာဟာ ဓမ္မတာပဲ။ အလွန်ရှုံးစရာကောင်းတဲ့ အလေ့အထတစ်ခုပဲ။ အခုမူဆိုးကြီးလ ဒီအတိုင်းပဲပေါ့။ သက်န်းရောင်ကို မြင်လိုက်တာနဲ့ ဆင်မင်းရဲ့ခေါ်သတွေဟာ ပျောက်သွားတယ်”

“သူတော်ကောင်းအရောက်ခြားပြီး ဘုံကြောင့်မကောင်းမှုကို ပြုလုပ် ရတာလည်းလို့ စစ်မေးတဲ့အခါ ရွှေသူဘဒ္ဒါမိဖုရားက ဆင်မင်းရဲ့ အစွယ်ကို လိုချင် လျှော့ဖြတ်ခိုင်းလိုက်တဲ့ အကြောင်းပေါ်လာတယ်”

“ရွှေသူဘဒ္ဒါက ဆင်မင်းနဲ့ဘယ်လိုပတ်သက်နေသလဲ ဘုရား”

အဖွဲ့အစည်း(၁၂၅၃)

၁၄၃

“အင်း ဒကာလေးက ဒီဝတ္ထုကိုမဖတ်ဖူးသေးဘူးထင်တယ်။ စူး၍သူ ဘဒ္ဒါ ဆိုတာ အင်းတဝါက သူရဲ့မယားဆင်မတစ်ကောင်ပဲ၊ သူမှာ မဟာသူ ဘဒ္ဒါနဲ့ စူး၍သူဘဒ္ဒါဆိုပြီး မယားဆင်မနှစ်ကောင်ရှိတယ်။ တစ်နေ့တော့ ဆင်မနှစ်ကောင် ရှိရာကို ဆင်မင်းက ပန်းပွင့်တွေ အပင်ကနေ လှပ်ချပေးတယ်”

“ကံဆိုးချင်တော့ စူး၍သူဘဒ္ဒါဆင်မရဲ့ ကိုယ်ပေါ်ကိုကျတဲ့ ပန်းပွင့်တွေ ထဲမှာ ခါချဉ်ထုပါသွားတယ်။ ဒီတော့ ခါချဉ်တွေကိုက်တာပေါ့။ အဲဒီလို မတော်မဆ ဖြစ်တာကိုပဲ စူး၍သူဘဒ္ဒါဆင်မယာ ရန်ပြီးဖဲ့ပြီး ပစ္စကဗုဒ္ဓိ တစ်ပါးကို သစ်သီးတွေ လှူရင်းနဲ့ ဆုတောင်းသတဲ့”

“ဒီကုသိလ်ကြောင့် နောက်ဘဝကျရင် ဘုရင်ရဲ့မိဖုရားဖြစ်ပြီး ဆွဲနဲ့ ဆင်မင်းရဲ့ အစွယ်ကိုဖြတ်ပြီး နားဇာုံးလုပ်ဝတ်ရပါလိုက်တဲ့ အဲဒီ ဆုတောင်းကြောင့် ဆင်မဘဝကသေတဲ့အခါ မိဖုရားသွားဖြစ်တော့ သူယားခဲ့တဲ့ ရန်ပြီးအတိုင်း မှုဆိုးကို အစွယ်ဖြတ်ရအောင် လွတ်လိုက် တာပါပဲ”

“အကြောင်းစုံသီသွားတဲ့ ဆင်မင်းဟာ မှုဆိုးကို မသတ်တဲ့အပြင် အစွယ်ကိုပါ အလွယ်တကူဖြတ်ယူခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်။ အစွယ်ဖြတ်ပြီးမှာပဲ သေဆုံးသွား ရှာတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်မှာလည်း ဆင်မင်းဟာ ရန်သူကို သတ်လို ရရက်နဲ့ မသတ်တာဟာ သီလပါရမိကို ဖြည့်ဆည်းလိုက်တာပဲ”

“လူတိုင်းတော် ဖြည့်ဆည်းဖို့မလွယ်ကူတဲ့ သီလပါရမိကို တိရှိနဲ့ ဘဝမှာတော် ရအောင်ဖြည့်ဆည်းပြတာကတော့ တကယ်ကို လေးစား ကြည်သို့ဖို့ ကောင်းလပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီလိုတိရှိနဲ့ဘဝမှာတော် သီလပါရမိကို ပြည့်စုံအောင်ဖြည့်တဲ့ ဘဝတွေဟာ ဝါးရာဝါးဆယ်ေတ်တော်တွေထဲမှာ အများကြီးပါ။ အဲဒီထဲက သာ်ပါလ နါးမင်းေတ်တစ်ခုလောက်ထဲတို့ပြုရရင် ရာဇ်ရှိလိုပြည် မာဂါး မင်းရဲ့မိဖုရားကြီးမှာ သားတော်တစ်ပါးဖွားမြင်တယ်။ အမည်ကိုတော့ ဒုတယ်ရော်နဲ့ပေးကြတယ်။ အရွယ်ရောက်တော့ တက္ကသိုလ်ပြည်မှာ ပညာ

သွားသင်တယ်။ ပညာစိလို့ ပြန်ရောက်တဲ့ အချိန်မှာပဲ ခမည်းတော်က နှုန်းတော်ကိုလွှဲအပ်ပြီး ရသောဝတ်သွားတယ်”

ဒါပေမယ့် သားတော်ရဲ့တောင်းပန်ချက်အရ ဖင်ရသောကြီးဟာ ဘတာထဲကို ထွက်ခွာသွားခွင့်မရပဲ မြို့တော်ရဲ့အနီးမင်္ဂလာဥယျာဉ်ထဲမှာပဲ သိတင်းသုံး နေရတယ်။ သားတော်ကလည်း ရသောကြီးကို တစ်နေ့သုံးကြိုင် ဆည်းကပ်တယ်။ တခြားမျှူးမတ် ပြည်သူတွေကလည်း ကျောင်းသခ်န်းကို မကြာခဏ လာနေကြတော့ ရသောကြီးမှာ တရားအလုပ်တွေ ပျက်တာပေါ့။

“တရားရချင်တဲ့သူ ဆိတ်ငြိမ်တဲ့နေရာမှာလည်းနေရတယ်၊ တစ် ယောက်တည်းနေရတယ်၊ အဖိပ်နည်းရတယ်၊ စကားနည်းရတယ်၊ ဆိုဆုံးမ လွှာယ်ရတယ်၊ နိဗ္ဗာန်သို့လေ့လှုပ်တယ်”

“နိဗ္ဗာန်သို့လေ့လှုပ်တယ်ဆိတ်ဆိတ် ကိုလေသာတွေကုန်ခန်း သွားစေချင်တဲ့ စိတ်တစ်မျိုးသာရှုရမယ်။ နာမည်ကြီးဖို့ လူသိမှာသူ့ဖို့ တိုက်တာတွေပေါ်ဖို့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေများဖို့ဆိုတဲ့ စိတ်တွေအလျင်းမရှိ ရဘူးလို့ဆိုလိုတာပါပဲ။ နောက် ဒကာလေးလည်း ပိုပသနာတရားတွေ အား ထုတ်ချင်လာပြီဆုံးရင် ဒီအချက်ကလေးတွေဟာ သိပ်တန်ဖိုးရှိလာ လိမ့်မယ်”

“တစ်နေ့တွေ့ရသောကြီးဟာ သားတော်ကိုတောင် အသိမပေးတော့ ဘဲ မင်္ဂလာဥယျာဉ်ထဲကနေ ထွက်လာလိုက်တာ မဂ်ဓတိုင်းကိုလွန်ပြီး မဟိုသက တိုင်း အတွင်းထိ ရောက်သွားတယ်။ မဟိုသကတိုင်းအတွင်းက ကဏ္ဍဝဏ္ဍ မည်တဲ့ မြစ်ကမ်းအတိုင်းလိုက်လာလိုက်တာ စန္ဒကမည်တဲ့ တောင်တစ်လုံး ကိုတွေ့တော့ ရသောကြီးဟာ သဘောကျပြီး တောင်ခြေမှာ တဲ့ထိုးပြီး နေ တယ်”

“အေးချမ်းတိတ်ဆိတ်တဲ့ ကျောင်းသခ်မ်းမှာ တစ်ကိုယ်တည်း နေခွင့် ရတော့ ကသိုက်ပရိကမ် ရဲာန်အသိညာဉ်ရကြောင်း တရားတွေလည်း အား ထုတ်နိုင်တော့ မကြာခင်မှာပဲ ရဲာန်အသိညာဉ်တွေကို ရသွားတယ်”

“တစ်ယောက်တည်းနေရတာ တော်တော် အကျိုးထူးတာပါလား ဆရာတော်”

အေဒ္ဓရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၁၄၅

“ဒါကြောင့် ဘုရားကလည်း တစ်ယောက်တည်းနေဖို့ အမြဲတန်း တိုက်
တွန်းတာပေါ့။ ရျာန်အသီညာဉ်ရပြီးတဲ့နောက်ပိုင်း ရသေ့ကြီးကို ကြည့်ညို
သူတွေထဲမှာ နါးတစ်ကောင်ပါလာတယ်။ ရုံးရုံးနါးမဟုတ်ဘူး။ စည်းစိမ့်
ချမ်းသာခံစားရတဲ့ နါးမင်းပါ။ နာမည်က သံပါလတဲ့ ကဏ္ဍ ဝဏ္ဏမြစ်
ညာဘက်ရှိ သံပါလရေအိုင်ကြီးမှာ နေလို့ သံပါလဆိတဲ့ နာမည်ကို ရတာ
ပါ”

“နှစ်အတော်ကြာတဲ့ အခါ ဒုယောဒနမင်းဟာ ဖောင်ရသေ့ကြီးကို
လွှမ်းဆွဲတဲ့ သတိရတဲ့ အတွက် နေရာအတိအကျကို သိရအောင်စုစမ်းပြီး
စစ်သည်ဗိုလ်ပါများစွာနဲ့ လိုက်လာတယ်။ ဒုယောဒနမင်းကြီး ကျောင်း
သံန်း ထဲဝင်လာတဲ့ အချိန်မှာ သံပါလနါးမင်းက လျပတင့်တယ်တဲ့
နှစ်လုလင် အသွင်နဲ့ ရသေ့ကြီး တရားကို နာနေတယ်”

“စစ်သည်ဗိုလ်ပါတွေနဲ့ အတူဝင်လာတဲ့ မင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရတယ်
ဆိုရင်ပဲ နါးမင်းဟာ ကျောင်းထဲက ပ်သုတ်သုတ်ထွက်သွားတယ်။ နါး
မင်းရဲ့ နှစ်သား အသွင် တင့်တယ်လျပတဲ့ အဆင်းကို မြင်လိုက်ရတော့
ဒုယောဒနမင်းဟာ အားကျသွားတယ်။ အကျိုးအကြောင်း မေးကြည့်တဲ့
အခါ သံပါလအမည်ရတဲ့ နါးမင်းဖြစ်ကြောင်း စည်းစိမ့်ချမ်းသာ ကြီးကျယ်
ကြောင်းတွေကိုပါ ရသေ့ကြီးက ပြောပြတော့ မင်းကြီးစိတ်ထဲမှာ နါးမင်း
ဖြစ်ချင်စိတ်ပေါ်ကျသွားတယ်”

“ဖောင်ရသေ့ကို နှစ်ရက်သုံးရက် ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီးတာနဲ့ မင်းကြီး
ဟာရာဇ်ရှိပြန်ပြီး အရပ်လေးမျက်နှာမှာ မဏ္ဍာပ်ကြီးတွေဆောက်ပြီး နေ့စဉ်
ကြီးကျယ်တဲ့ အလူ။ကြီးကို ပေးတယ်။ ဥပုသံသီလကိုလည်း စွဲမြဲစွာ
ဆောက်တည်တယ်။ ဒီကုသိုလ်တွေကြောင့် သံပါလနါးမင်းဖြစ်ဖို့ပဲ
ဆုတောင်းတယ်”

“မင်းကြီးကွယ်လွန်တဲ့ အခါ သူတွေတွင့်တချက်အတိုင်း သံပါလ
ရေအိုင်ကြီးမှာ သံပါလနါးမင်းကြီးသွားဖြစ်တာပေါ့”

“အရင်နါးမင်းကြီးက သက်တမ်းကုန်သွားလို့မရှိတော့ဘူး။ နှစ်

၁၉၆

ဘဏ္ဍာပိဘသာသုန

အတန်ကြာတဲ့ အထိတော့ နတ်သမီးတမ္မာလှပတဲ့ နဂါးမလေးတွေရဲ့ ဖျော်
ဖြေမူကြားမှာ နစ်မျော်ပြီး ပျော်မွဲနေသေးတာပြော။ ဒါပေမယ့် အတော်
ကြီးကြာလာတဲ့ အခါမှာတော့ တစ်စတစ်စနဂါးဘဝကို ဌီးငွေ့လာတယ်”
“ဘာကြောင့်ဌီးငွေ့လာတာလဲဘူး၊”

“ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပဝတ္ထိအခါ နတ်သားနတ်သမီးလို့ ဖန်ဆင်း
ထားတဲ့အတွက် နတ်စည်းစိမ့်မျိုးကိုခံစားရပေမယ့်။ ပဋိသန္ဓားဖြင့် တော့
နဂါးဆိုတာ အဟိတ်တိဂုံးနှင့်ဖြစ်တဲ့ မြော်မျိုးပဲ့။ ဒါကြောင့် တဗြား အချိန်
တွေမှာ နတ်သား နတ်သမီးသဏ္ဌာန် ဖန်ဆင်းထားလို့ရပေမယ့် အိပ်
ပျော်တဲ့အခါ ကာမဂ္ဂကိုပို့ဝဲတဲ့အခါ စုတေတဲ့အခါတွေကျတော့ နတ်သား
နတ်သမီး ပုံစံဖန်ဆင်းလို့မရတော့ဘူး။”

“ပကတိအရှိအတိုင်း မြော်နဂါးပုံဏှာန်ကြီးပြန်ပေါ်လာတာပဲ။ ဒီ
အကြောင်း တွေ့ကြောင့် နဂါးဘဝကိုစက်ဆပ်ပြီး လူဘဝကို ပြန်တောင့်
တလာတယ်။ လူဘဝ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် လပြည့်နေ့၊ လကွယ်နေ့တွေ
မှာ ဥပုသံသိသောင့်ထိန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် နဂါးမလေးတွေရဲ့ ဖျားယောင်း
သွေးဆောင်မှုကြောင့် ဥပုသံသိသော် လုံခြုံအောင် မစောင့်ထိန်းနိုင်ဘူး။
မကြာခဏ ဥပုသံကျိုးကျိုးနေတယ်”

“ဒါကြောင့် သာ်ပါလနဂါးမင်းဟာ လူပြည်ထွက်လာပြီး ကတ္တာ
ဝဏ္ဏမြှင့်ကမ်းဘေးက တောင်ပို့ကြီးတစ်ခုမှာ ကိုယ်ဖြင့်ရှုပ်ပိုး ဥပုသံ
စောင့်နေတယ်။ ဥပုသံစောင့်နေစဉ်အတွင်း မည်သူမဆို ငါ၏ အသွေး
အသားကို ယူချင်ယူကြပါစော့၊ အသက်သေစောမှု ဥပုသံသိသော်ကို
မဖျက်လိုလည်း အမြှာန်ပြုထားတယ်”

“ဒီ အချိန်မှာ ပစ္စနာ်အရပ်က မူဆိုး ၁၆-ယောက်တို့ဟာ
တော့လိုက်သွားရာက ဘာသားကောင်မှုမရဘဲပြန်လာကြရင်းက
နဂါးမင်းကြီးကိုတွေ့ကြတော့ နဂါးသားပဲစားကြမယ်၊ ရောင်းကြမယ်ဆိုတဲ့
စိတ်နဲ့ နဂါးမင်းကြီးကို ဖော်ဖြေပြန်ဆင်ကြတယ်”

“တကယ်တော့ သူနှာခေါင်းလေတစ်ချက်မှုတဲ့ မျက်စောင်းတစ်

အာဇာဂျုရ်(န္တပြည့်သာ)

၁၉၃

ချက ထိုးလိုက်ရုံနဲ့ မူဆိုး ၁၆-ဟောက်ဟာ တစ်ခါတည်းပြာကျျှေး သေ နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သီလကိုလုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းချင်တဲ့ အတွက် ကြောင့် မူဆိုးတွေကို ဘာမှာပြန်မလုပ်ဘဲ ရေမြေ့တစ်ကောင်လို ပြီမြို့ပြီး ခဲ့ရှာတယ်”

“ပထမဆုံးနားမင်းကြီးရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ကို သံချွန်ကြီးတွေနဲ့အပေါက် တွေဖြစ်အောင် ဖောက်ကြတယ်။ အဲဒီအပေါက်တွေထဲကိုမှ အဆူးကပ် ထားတဲ့ကြမ်လုံး များကိုသွေးပြီး ထမ်းပိုးရှုစ်ချောင်းနဲ့ထမ်းပြီး သယ်လာကြ တယ်။ လူ ၁၆-ဟောက် ထမ်းပိုးရှုစ်ချောင်းနဲ့ထမ်းတာတောင် နားမင်းရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးက ရှည်လျား ကြီးမားလွန်းတော့ နားမင်းရဲ့လိုးခေါင်းဟာ တွဲလျားကျပြီး ပြောကြီးနဲ့ တိုက်မြိုင်နေတယ်”

“ဒီအခါမူဆိုးတို့က နားမင်းရဲ့နှာခေါင်းဖူမှာ သံချွန်နဲ့အပေါက် ဖောက်ပြီး ကြီးနဲ့သိုင်းချည်ထားလိုက်တယ်။ အဲဒီလိုမူဆိုးတွေက သဘော၌ နှိပ်စက်နေကြပေမယ့် သစ်ပါလနားမင်းဟာ ရန်ပြုဖို့နေသာသာ မျက်စေ တောင် ဖွဲ့စ်မှကြည့်ဘဲ ပြုသမျှကိုနှုန်းသာခံရှာတယ်။ ဘုရားဖြစ်စိုး အတွက် အလောင်းတော်ဟာ သီလပါရမြိုက် အဲဒီလို ဖြည့်ဆည်းခဲ့ရတာပါ”

“ဒီအခါန်မှာ မိတ္တိလာမြို့မှ အာဇာရအမည်ရှိတဲ့ကုန်သည်ကြီးဟာ လူည်း ပေါင်းတီးရာနဲ့ ကုန်ရောင်းသွားဖို့ထွက်လာတုန်း နားမင်းကို ဖမ်းဆီးလာတဲ့ မူဆိုးတွေနဲ့ပက်ပင်းတွေ့တော့တာပဲ။ ကုန်သည်ကြီးဟာ မူဆိုးတွေလက်မှာ မရှုမလှ ခံနေရတဲ့ နားမင်းကို မြင်ရရင်ပဲ အလွန်သနား သွားပြီး မူဆိုးများကို ငွောက်ရာ ပေးပြီး နားမင်းကိုလွှတ်စေလိုက်ပါတယ်”

“နားမင်းလည်း သူ့ရဲ့ဥပုသံအခိုက်နှုန်းပြည့်ပြီးတဲ့အခါ နားမြို့ပြည့်ကို ပြန်ခဲ့တယ်။ ကုန်သည်ကြီးကိုလည်း နားမြို့ထိခေါ်ပြီး နားမင်းရဲ့ စည်းစိမ်နဲ့ ကျေးဇူးဆပ်ခဲ့ပါတယ်”

“ပါရမြို့၊ ပါရမြို့နဲ့ပြောတော့သာ လွယ်တာ၊ တကယ်ဖြည့်ဆည်းဖို့ ကျတော့ မလွယ်ပါလား ဆရာတော်”

“ခဲ့ကြောင့် မြင့်မြတ်တဲ့ပုရို့လ်တွေရဲ့အလုပ်လို့ပြောတာပေါ့။

၁၄၈

အနှစ်ရှိသာဝသန

အထက်တန်းကျ စိတ်ထားမြင့်မြတ်တဲ့သူတွေသာ ဒီပါရမီတွေကိုဖြည့်ဆည်း နိုင်တာပါ။ အောက်တန်းကျပြီး စိတ်ထားယုတ်နိမ့်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ မလုပ် နိုင်ဘူး”

“ဘုရင်အဖြစ်ကိုမင်းသားကသာ စိတ်ကူးသည်။ သူတောင်းစားကား အမှတ် ပင်မရ။ ရဟန္တာအဖြစ်ကို သူတော်ကောင်းကသာ စိတ်ကူးသည်။ မသူတော်ကား အမှတ်ပင်မရဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း ဒီမှာလည်း ဒါနာ သီလစသော ပါရမီဆယ်ပါးကို ဖြည့်ဆည်းရန် မြင့်မြတ်သော စိတ်ထား ရှိသူသာ စိတ်ကူးသည်။ ယုတ်နိမ့်သော စိတ်ထားရှိသူကား အမှတ်ပင်မရလို့ ဆိုရမှာပေါ့”

“မှန်ပါတယ်ဘုရား”

“တတိယမြောက် အလောင်းတော်ဖြည့်ဆည်းရမယ့် ပါရမီက နေက္ခမ္မ ပါရမီပဲ။ ကာမဂ္ဂက်ဝါးပါးမှ လွှတ်မြောက်ခြင်းလို့ အဓိပါယ်ရတယ်။ နေက္ခမ္မ ပါရမီဖြည့်ဆည်းဖို့နဲ့ပတ်သက်ပြီး သုမေဓရရှင်ရသော မိမိကိုယ်ကို အခုလို ဆုံးမတယ်”

“အို သုမေဓရ၊ သင်သည် ဘဝသုံးပါးကို အကျဉ်းထောင်ကဲ့သို့ ရှိမြင် ပါလော့။ အကျဉ်းထောင်ထဲ၌ ရှုံးလပေါင်းများစွာ အစားအင်းရဲခြင်း၊ အနေဆင်းရဲခြင်းစသော ဆင်းရဲတို့ကို ခံစား၍နေရသော ယောက်းသည် ထိုအကျဉ်းထောင်ထဲ၌ တစ်ခက္မာမပျော်မွှေ့နိုင်။ ထို အကျဉ်းထောင်မှ လွှတ်မြောက်ရေးကိုသာ ပြင်းပြစွာ မျှော်လင့် တောင့်တ နေသကဲ့သို့ ထိုအတူ သင်သည်လည်း ဘဝသုံးပါးမှ လွှတ်မြောက်ရေးကိုသာ ရှာကြုံအားထုတ် ပါလော့”

“ဒီအဆုံးအမအတိုင်း နေက္ခမ္မပါရမီကို ဘဝတိုင်းဘဝတိုင်းမှာ ဖြည့်ဆည်းခဲ့တယ်။ ဒီပက်ရာမှစပြီး ၂၄-ဆူသောမြတ်စွာဘုရားတွေထဲမှာ ဒီပက်ရာ၊ နာရဒ၊ အတ္ထာသီး ဘုရားသုံးဆူလက်ထက်မှာ ရသောဘဝနဲ့ နေက္ခမ္မပါရမီကို ဖြည့်ဆည်းခဲ့ပြီး ကောက္ခညာ၊ မင်္ဂလစတဲ့ ဘုရားကိုးဆူ လက်ထက်မှာတော့ သာသနာတွင်းမှာ ရတန်းဘဝနဲ့ နေက္ခမ္မပါရမီကို

အဇ္ဈာရ်(ဖျော်သာ)

၁၉၉

ဖြည့်ခဲ့တယ"

"အလောင်းတော်ဟာ ဘုရားရှင်တို့အား ဖူးတွေ့ရတဲ့ဘဝတွေမှာသာ နေက္ခမ္မ ပါရမိကို ဖြည့်ခဲ့တာမဟုတ်ပါဘူး။ ဘုရားရှင်တို့အား မဖူးတွေ့ရတဲ့ ဘဝတွေမှာလည်း နေက္ခမ္မပါရမိကို ဖြည့်ခဲ့တာပါပဲ။ ငါးရှာငါးဆယ် နိပါတ်တော်များမှာ အလောင်းတော်ဟာ ၁၀၈-ဘဝတိတိ ကာမဂ္ဂိုလ်စည်း မိမ့်တွေ စွန်ပြီး တော့ထွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရပါတယ"

"သောမန်သူမင်းသားဘဝ၊ ယတ္တိပါလမင်းသားဘဝ၊ အယောသူရ မင်းသားဘဝ၊ စ္စာ့သောတသောမမင်းသား ဘဝတို့မှာဆိုရင် လက်ထဲ ရောက်လာလုပဲပဲ မင်းစည်းမိမ့်ကို အာလယ်ပြတ်စွန်ပြီး တော့ထွက် တော်မူးခဲ့တယ။ မဟာဌနကဏာတ်တော်မူာဆိုရင်လည်း မိတ္ထိလာပြည် ထိုးနှင့်မှာ နှစ်ပေါင်း ခုံနှစ်ထောင်တိုင်တိုင် လက်တွဲစံစားခဲ့တဲ့ သိဝလိုခေါ် မိဖူရားကြီးကိုပင် နည်းနည်းမှု ငဲ့ကွက်တွယ်တာခြင်းမရှိပဲ တော့ထွက်တော်မူး ခဲ့တယ"

"နောက်ထပ် တော့ထွက်တဲ့ ကတ်လမ်းနှစ်ခုကို အကျယ်မပြောမီ ဒကာလေးကို အထိရောက်ဆုံးနဲ့အကျဉ်းဆုံးသစ္စာလေးပါးတရားကို ဟောပေးမယ်။ ဒကာလေး သစ္စာလေးပါးတရားကို လေ့လာဖူးသလား"

"လေ့လာဖူးပါတယ်ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ အမိကအကျဆုံးတရား ဆိုရင် အမိကထားပြီး လေ့လာမှတ်သားပါတယ"

"ဒါဆိုရင် ဒကာလေး လေ့လာထားပြီးသလောက်ကို ပြောပြစမ်းပါ။ လိုတာကို ဦးပွဲ့ောင်းက ဖြည့်ပေးမှာပါ"

"သစ္စာလေးပါးက ခုံကွဲသစ္စာ၊ သမှုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မရှိသစ္စာ တို့ပါ"

ခုံကွဲသစ္စာအရ	= လောကိုမိတ် ကာ၊ လောဘကြို့သော
စေတသိက် ဤ၊ ရှုပ် ၂၀ ကို ရပါတယ။
သမှုဒယသစ္စာအရ	= လောဘခေါ် တက္ကာကို ရပါတယ။
နိရောဓသစ္စာအရ	= နိဗ္ဗာန်ကိုရပါတယ။

မရွှေသစ္စာအရ = မရွှေငရှစ်ပါးကိုရပါတယ်။

ဒုက္ခသစ္စာဟာ သီရမယ့်တရားပါ။ ဒါကြောင့် ရာ-ဘုံဟာ မမြတ့လည်း ဆင်းရပါတယ်။ အိနာသေနဲ့ အမြဲအနှစ်စက် ခံနေရလို့လည်း ဆင်းရပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာလို့ ဟောထားပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရာ-ဘုံကို ဆင်းရရာအမှန် လို့ သီရပါမယ်။

သမုဒ္ဓသစ္စာကတော့ ပယ်သတ်ရမယ့်တရားပါ။ သမုဒ္ဓသစ္စာလို့ခေါ်တဲ့ တက္ကာနဲ့လို့ချင်ခဲ့လို့ ရာ-ဘုံခန္ဓာတွေကို လာပြီး ရကြတာပါ။ ဒါကြောင့် သမုဒ္ဓသစ္စာခေါ်တက္ကာကို ပယ်သတ်ရမယ့် တရားလို့ ဟောတာပါ။ နိရောသစ္စာခေါ် နိမ္ဒာန်ကတော့ ဆိုက်ရောက် ရမယ့်တရားပါ။ မရွှေသစ္စာခေါ် မရွှေင ဂ-ပါးကတော့ ပွားများရမယ့်တရားပါ။

“သာဓုံ၊ သာဓု။ ဒကာလေးက ဘာသာခြားသာဆိုတယ် တော်တော် လေ့လာထားတာပဲ။ အခုဒကာလေးသိထားတာကို စာသီလို့ခေါ် တယ်။ အဲဒီစာသိကနေ ငါသိရောက်အောင် သွားရမယ်။ ငါသိနဲ့သိနိုင် အောင် သစ္စာလေးပါးကို ဒီလိုပြောင်းပြီးမှတ်လိုက်”

လို့ချင်လျှင် ဆင်းရသည်။

မလို့ချင်လျှင် ချမ်းသာသည်

တဲ့။ ခန္ဓာကိုပဲ လို့ချင်လို့ချင်၊ မိန်းမ၊ ယောက်းကိုပဲ လို့ချင်လို့ချင်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာကိုပဲ လို့ချင်လို့ချင်၊ ထင်ရှားကျော်ကြားမှုကိုပဲ လို့ချင်လို့ချင်၊ တပည့် ဒကာများတာကိုပဲ လို့ချင်လို့ချင်၊ လို့ချင်တာမှန်သမျှ သမုဒ္ဓသစ္စာတက္ကာပဲ။ သမုဒ္ဓသစ္စာတက္ကာနဲ့လို့ချင်နေသမျှ ဒုက္ခသစ္စာ ဆင်းရကို ချဉ်းရမှာပါ။ ဒါကြောင့်လို့ချင်လျှင် ဆင်းရသည်လိုပြောတာ”

“လို့ချင်တာက သမုဒ္ဓသစ္စာ၊ ဆင်းရတာက ဒုက္ခသစ္စာပေါ့။ နက်နက်နဲ့ကြွေးကြည့်မှ မဟုတ်ပါဘူး။ အပေါ် ယံလောက်ကြွေးကြည့်ရင်ပဲ သမုဒ္ဓသစ္စာကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာကိုရတယ်။ တစ်နည်းလို့ချင်လျှင် ဆင်းရတယ်ဆိုတာကို သေချာ သီမြင်နိုင် ပါတယ်။ ဥပမာ-ခန္ဓာလို့ချင်ရင် အခုရလာတဲ့ခန္ဓာကြောင့် ဆင်းရနေရပြီ မဟုတ်လား”

“ဒီခန္ဓာကြီးရလာတာနဲ့ နေ့စဉ်ကျွေးမွေးသုတ်သင်သန့်ရှင်းပေးရ
တဲ့ဒုက္ခ၊ ဉာဏ်စည်းစိမ်ဆင်းရဲမဲ့တော့စီးပွားရေးဒုက္ခ၊ စီးပွားရေး အဆင်
ပြုပြန်တော့ လင်က္ခ၊ မယားက္ခ၊ လူမှုရေးဒုက္ခ၊ စီးပွားရေးနဲ့လူမှုရေး အဆင်
ပြုပြန်တော့ အိပ်ယာက မထနိုင်တဲ့ ကျွန်းမာရေးဒုက္ခ၊ ဒါတွေ အေးလုံး
အဆင်ပြောပါတယ်ဆိုရင်လည်း လာပြန်ပြီ ရန်သူမျိုးဝါးပါးဒုက္ခ”

“လွန်ခဲ့တဲ့ ၂၃-၁၉။ မန္တလေးတစ်မြို့လုံးနှီးပါး မီး
လောင်ခံရတာ အိမ်ခြေခြားကိုထောင်ကျော်တောင်ပါသွားတယ်။ ဘာမှမ
တတ်နိုင်ကြဘူး။

မှတ်ချက်။ ။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်ကလည်း မြစ်ကြီးနားတစ်မြို့လုံး
ရေဘေးဆိုက်ရာ အိမ်ခြေထောင်နှင့်ချီပြီး ပျက်စီးခဲ့ရ၏။ လူလေးရာခန့်
သေဆုံး၏။

“ဒီကြားထဲ အိမ်ခြေး၊ နာခြေးဒုက္ခကလည်း အမြဲတန်းနှိပ်စက်နေတယ်။
အချိန်ကျတဲ့အခါ သေခြေးဒုက္ခကလည်း ကေန်မှုချေလာဦးမှာပါ။ ဒါကြောင့်
ဘာကိုပဲ လိုချင်လိုချင်၊ လိုချင်တာမှမ်းသမျှ ဆင်းရဲခြေးရဲ့ အကြောင်းလို့
သိတား စေချင်တယ်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် မလိုချင်လျှင် ချမ်းသာ
သည်တဲ့။ ၃၁-ဘုံးမှုရှိတဲ့ သက်ရှိ သက်မဲ့အားလုံးဟာ ဖြစ်ခြေး၊ ပျက်ခြေးဖြင့်
အမြဲအိပ်စက်ခံနေရတဲ့ ရုပ်နှစ် သဘောတရားတွေပဲလို့ မရှုသွားနဲ့ကြည့်
လိုက်ရင် ဘာကိုမှ မလိုချင်တော့ဘူး”

“ဘာကိုမှမလိုချင်တဲ့နေ့ဟာ တကယ့်ချမ်းသာအစစ်ကိုရတဲ့နေ့ပဲ။
ဒါကြောင့် မလိုချင်တာက မရှုသစ္စ၊ ရလာတဲ့ချမ်းသာက နိရောဓသစ္စပေါ့။
ဒါကြောင့် မလိုချင်လျှင် ချမ်းသာသည်လို့ အလွယ်ပြောခဲ့တာ။ တက္ကာက
ထွက်မြောက်သွားတာ၊ တက္ကာကင်းသွားတာကို နိဗ္ဗာန်လို့ သင်ဟကျမ်းမှာ
ဖွောပြတားတာနဲ့ မလိုချင်လျှင် ချမ်းသာသည်လို့ ပြောတားတာဟာ အတူတူ
သွားကျနေပါတယ်”

“အခုနေက္ခမှုပါရမိနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဤတော်နှစ်ပုံံကို နားထောင်ရ^၅
အောင် ပထမတစ်ခုက ကေန်ပါတ်မှာလာတဲ့ တက္ကာပန္တိတလာတ်ပဲ။

အလောင်းတော်ရဲ အမည် တက္ကပဏ္ဍာတကိုစွဲပြီး တက္ကပဏ္ဍာတော်လို့ ခေါ်တာပါပဲ”

“အဲဒီဘဝက အလောင်းတော်ဟာ ငယ်ရွှေယ်စဉ်ကပင် တော့ထွက်ရသောဝတ်ပြီး လူသူမနီးတဲ့ ဂါရိမြစ်အနီးက ကျောင်းသံန်းလေးမှာ တစ်ပါးတည်း အေးချမ်းတိတ်ဆိတ်စွာနေထိုင်တယ်”။

ဝိဝေက-ကင်းဆိတ်ခြင်းသုံးမျိုး

ဝိဝေကနဲ့ပြည့်စုံအောင်နေတဲ့အတွက် ရွှေနှင့်သမာပတ်တွေကိုလည်း ခေါက့်ရရှိသွားတယ်။ ဝိဝေကသုံးမျိုးရှိတယ်။

ကာယဝိဝေက = လူသူမှုကင်းဆိတ်ခြင်း။

စိတ္တဝိဝေက = ကိုလေသာမှုကင်းဆိတ်ခြင်း။

ဥပမိဝိဝေက = ရှုပ်နာမ်ခန္ဓာမှုကင်းဆိတ်ခြင်း။

တို့ပဲ။ မင်္ဂလာလိုလျှင်တဲ့သူဟာ ပထမဆုံး ကာယဝိဝေက = လူသူကင်းဆိတ်ပြီး တစ်ယောက်တည်းနေတတ်အောင် ကြံးစားရမယ်။ ဒုတိယ စိတ္တဝိဝေက=ဝိပဿနာသတိအဲမရှိပြီးကိုလေသာတွေက ကင်းဆိတ်အောင် နေပြီဆိုရင် ဥပမိဝိဝေကလို့ခေါ်တဲ့ ရှုပ်နာမ်ခန္ဓာ ချုပ်ပြုမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရမှာပါပဲ။

“ဒါဆိုရင်ကာယဝိဝေကမရရှိနင်တဲ့ တပည့်တော်တို့ လူဝတ်ကြောင်တွေ တရားရဖို့လွှာယ်ပါမလား ဘုရား”

“လွှာယ်ပါတယ်။ ကာယဝိဝေကဖြစ်အောင်လုပ်တယ်ဆိုတာ စိတ္တဝိဝေက ဖြစ်ဖို့ပဲ။ တစ်ချို့ကြံးစားတဲ့သူများကျတော့ ကာယဝိဝေက မရှိတဲ့ ကြားထဲကကို စိတ္တဝိဝေကဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ဝတ်ကြောင်နဲ့ မင်္ဂလာလိုရသွားကြီးပါ”

“ဥပမာ သူဇွဲမောင်းကြီးဆိုရင် တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ဘုရင်လုပ်ရင်းပဲ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားတာပါ။ ဒါဟာ ကာယဝိဝေက မဖြစ်သော်လည်း စိတ္တဝိဝေကဖြစ်ရင် ကိုစွဲပြီးတယ်ဆိုတဲ့ အစိပ္ပာယ်ကိုပြနေတာပဲ။ ဝိသာခတ္တု စိတ္တ သူကြွယ်တို့ဆိုရင် သူငွေးဘဝ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်လုပ်ရင်းပဲ အနာဂတ်

တည်သွားကြတာပါ။ စိတ္တသူကြော်ဆိုရင် တရားဟောကောင်းလွန်းလို့
လူဗိုလ်အမျိုးသားထဲမှာ ဓမ္မ ကထိက တော်က တောင်ရလိုက်သေးတယ်”

“ထောက်ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးလေးဆိုရင်လည်း အိမ်မှူးကိစ္စတွေလုပ်
ရင်း အနာဂတ်တည်သွားတာပဲ။ ရာဇ်ရှိဟုရင် ဖွံ့ဖြိုးရဟာနိုင်ငံ အပ်ချုပ်
ရင်း ကြားထဲက သောတာပန်တည်ခဲ့သလို ဝေသာလီပြည်က စစ်သူကြီး
သိဟယာလည်း စစ်မက်တိုက်ခိုက်မှုတွေကို ကွုပ်ကွဲနေရင်း ကြားထဲက
ဘုရားရှင်ရဲ့ တရားတော်ကို နာကြားရပြီး သောတာပန်တည်ခဲ့တာပါ”

“ဒီလိုဆိုတော့လည်း တပည့်တော်တို့ လူဝတ်ကြောင်တွေအတွက်
အားငယ် စရာမရှိတော့ပါဘူးဘုရား”

“ကာယဝိဝဝကပါ ရနိုင်ရင်တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့။ မရနိုင်ရင် လည်း
စိတ္တဝိဝဝကကို မရရအောင်ယူပြီး အားထုတ်ကြရမှာပေါ့။ တကယ် တော့
တရားဆိုတာ တော့တောင်ထဲမှာ ကျောင်းကန်ဘုရားထဲမှာ၊ ရိပ်သာ
ထဲမှာရှိတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ခန္ဓာမှာရှိတာပါ။ ခါကြောင့် ခန္ဓာအဖြစ်
အပျက်တွေမြင်ပြီး ရွှေ့ပွားတတ်ဖို့အတွက် ဝိပဿနာတရား တွေများများနာဖို့
ဝိပဿနာစာအုပ်တွေ များများဖတ်ဖို့ အရေးကြီးတာပါ”

“ကဲောတ်လမ်းဆက်ရအောင် တစ်ညွှတော့ ဂါရိမြစ်ထဲက အော်သံ
ကြားရလို့ အလောင်းတော်ရင့်သာ ကရဣကာစိတ်ကြောင့် သွားကြည့်မိတဲ့
အခါ မြစ်ထဲမှာ သစ်တုံးတစ်တုံးနဲ့ မျောပါနေတဲ့ အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ကို
တွေ့ရတယ်။ ဒါနဲ့ရေထဲက ကယ်ယူဆယ်တင်ပြီး ကျောင်း သာမ်းကို ခေါ်လာ
တယ်”

“အမျိုးသမီးလေးဟာ အင်မတန်ချောမောလျှပြီး ဗာရာဏသံ သူငွေး
ကြီးရဲ့ သမီးတစ်ယောက်လည်းဖြစ်တယ်။ နာမည်က ဒုဋ္ဌကုမှာရိတဲ့ သူ့လာတိ
ရပ်ထံ ပြန် မပိုမိမှာပဲ။ ဒုဋ္ဌကုမှာရိက ဆွဲဆောင်ဖျားယောင်းလို့ အလောင်း
တော်လည်း ရျာန် လျှောပါလေရော”

“သူတို့ရသွားကြသလားဘုရား”

“မိန်းမကစပြီး ဆွဲဆောင်မှုတော့ ရကြတော့တာပေါ့။ အလောင်း

တော်လည်း ရသေ့ဘဝကထွက်ပြီး ရွှေတစ်ရွှေသွားပြီး သူငြွေးသမီးနဲ့
ပေါင်းသင်းနေထိုင် ကြတယ်။ ရသေ့လူထွက်လိုတော့ ဘုန်းကြီးလူထွက်လိုပဲ
ဘာမှမလုပ်တက် မကိုင်တတ်ဆိုတော့ မယားကို ပီန်ချဉ်ရောင်းပြီး ဆင်းရဲ
ပင်ပန်းစွာ လုပ်ကျွေးရရှာတယ်”

“အိမ်ထောင်ကျသွားပြီဆိုရင် ချမ်းသာကနည်းနည်းရယ် ဆင်းရဲတွေ
ကသာ များတာပါဘူရား။ တပည့်တော်တော့ လူလောကမှာလက်တွေ၊
မြင်နေရတာပါ။ ဒါမြေကြာ့င့် တပည့်တော် အိမ်ထောင်ပြုဖို့ စိတ်ကူးမရှိဘူး။
အဲဒါတစ်ချို့ကမြှောက် ပေးတယ်”

“ဘယ်လိုမြှောက်ပေးတုန်း”

“မောင်ရဲမြှေ့င့် အရွယ်ရှိတုန်းအိမ်ထောင်ပြုထား။ ဒါမှ အသက်ကြီး
လာတဲ့အခါ ဆေးပေးမီးယူရှိမှာ နှီမြို့ရင် တစ်ယောက်တည်း ဒုက္ခရောက်
လိမ့်မယတဲ့”

“အဲဒါ အဆင်းမှာသီးတပ်ပေးတဲ့စကား အကောင်းမထင်နဲ့ အိမ်
ထောင်ပြုလိုက်လို့ မယားတို့သားတို့ဖြစ်လာတဲ့အခါ ဆေးပေးတာက
တစ်ကြိမ်ရယ်၊ သောကအပူမီးတွေပေးတာက အကြိမ်တစ်ရာတောင် ကတာ
မဟုတ်ဘူး”

“အဲဒါသိပ်မှန်တဲ့စကားပါဘူရား”

“ကဲ အာတ်လမ်းကိုဆက်ရအောင် တစ်နှုန်းကျတော့ ဓားပြ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့
အလောင်းတော်တို့နေတဲ့ရွာဘကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက် လုယက် တယ်။ သူတို့
ထွက်သွားတဲ့အခါ ဓားစာခံတော်တော်များများကိုလည်း ခေါ်သွားတယ်။
အဲဒီ ဓားစာခံတွေထဲမှာ ဒုဋ္ဌကုမာရီလည်းပါသွားတာပေါ့”

“တောနက်ထဲရောက်တဲ့အခါ ဓားပြပေါင်းဆောင်ဟာ ကျန်တဲ့သူတွေ
အားလုံးကို ပြန်လွှာတဲ့ကိုပြီး အသက်လည်းငယ်၊ လူလည်းလှတဲ့ ဒုဋ္ဌကု
မာရီကိုတော့ မယားအဖြစ်သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီး ပြန်မလွှာတဲ့တော့ဘူး။
ဒုဋ္ဌကုမာရီ ဟာရသေ့ လူထွက်နဲ့နေရစဉ်က ဆင်းရဲပင်ပန်းသလောက်
ဓားပြပေါင်း ဆောင်နဲ့ ပေါင်းသင်း ရတဲ့ အခါမှာတော့ အစားအသောက်

အဝတ်အထည် ရွှေငွေလက်ဝတ် လက်စားကအစ ပေါ်များကြယ်ဝန္တတော့
အပျော်ကြီးပျော် နေတာပေါ့”

“တစ်နှောက်တော့ အပျော်ကြီးပျော်ရာကနေ ဒိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုတစ်ခု
ပေါ်လာတယ်။ အဲဒါကတော့ လင်ဟောင်းတက္ကပလ္လိုတက တစ်နည်းနည်းနဲ့
သူကို လာခေါ်ရင်ပြုး ဆင်းရဲစွာနေရတော့မယ်ဆိုတဲ့ ကြောင့်ကြမှုပဲ”

“အကယ်၍ တက္ကပလ္လိုတာသာ သေသားမယ်ဆိုရင် စာရင်းရှင်း
သွားပြီ။ သူ ဘယ်တော့မှ ပြန်မဆင်းရဲတော့ဘူး။ အဲဒီအကြံနဲ့ တက္ကပလ္လိုတ
ထဲ မိမိကို လာခေါ်ဖို့ လျှို့ဝှက်စာတစ်စောင်ရေးပေးလိုက်တယ်။ စာရတော့
ရသေးလူထွေက ဝမ်းသာအားရ တော့နှက်ကြီးထဲကို မမောမပမဲး တစ်
ယောက်တည်း လိုက်လာတယ်”

“တော့နှက်ထဲရောက်တော့ ဒုဋ္ဌကူမာရိချိန်းချက်ထားတဲ့ နေရာမှာ
စားပြေတွေ မသိအောင် ပုန်းနေရမယ်။ စာထဲရေးတဲ့အတိုင်းဆိုရင် ဒုဋ္ဌကူ-
မာရိက စားပြေတွေ အလစ်မှာ သူဆီထွေက်လာပြီး လင်မယားနှစ်ယောက် ရွာ
အရောက် ပြန်ပြေးကြဖို့ပေါ့။ ဒါပေမယ့် သူပုန်းနေတဲ့နေရာကို တကယ်
ရောက်လာတာက အရရ်မှုးနေတဲ့ စားပြေခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်နေတယ်”

“ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲဘူး”

“ဘာဖြစ်ရမလဲ ဒုဋ္ဌကူမာရိက တက္ကပလ္လိုတာရောက်လာပြီဆိုတာ
သိတာနဲ့ စားပြေခေါင်းဆောင်ကို အရက်တိုက်ပြီး တက္ကပလ္လိုတာပုန်းတဲ့
နေရာကို ညွှန်ပြလိုက်လိုပဲ”

“စားပြေခေါင်းဆောင်ဟာ အရက်အရှိန် မိန်းမအရှိန်တွေကြောင့်
အလောင်းတော် တက္ကပလ္လိုတာကို အားရုံအောင်ထိုးကြိုး ရုံက်နှက်တော့
တာပဲ။ နှိပ်စက်လို့ အားရုံသတ်ပစ်မယ်ပေါ့။ ဒုဋ္ဌကူမာရိရဲ့ လျည်ကွာက်ကို
ရို့မိ သွားတဲ့ တက္ကပလ္လိုတာဟာ စားပြေခေါင်းဆောင်ကို ပြန်လှန်ခုခြင်း ဘာမှ
မလုပ်ဘဲ အင်း...မိန်းမတွေ...မိန်းမတွေ...တယ်ဆိုးတဲ့ မိန်းမတွေပါ
လားလို့သာ ညည်းတွားနေတယ်”

“တက္ကပလ္လိုတဲ့ ထူးခြားတဲ့ အခြင်းအရာကို တွေ့ရတော့ စားပြ

ခေါင်းဆောင်ဟာ အုံအားသင့်သွားပြီး ဆက်မနိုပ်စက်တော့ပဲ အကျိုး အကြောင်းကိုမေးမြန်းတယ်။ ဒီအခါကျေမှ တက္ကပကိုတက သူ့ဟာ ကာမဂ္ဂ၏ ကို ရှောင်ခွာပြီး တော့မှာ ရသေ့ဝတ်နဲ့ နေခဲ့ကြောင်း ရှာန် အတိညာဉ်ကို ပါရရှိခဲ့ကြောင်း ဒုဋ္ဌကုမာရိအား မြစ်ထဲမှုကယ်တင်မိရာမှ အစ အခုလို လူဘဝမှာဆင်းရဲ့၏ လုပ်ကိုင် စားသောက်ရကြောင်း အခါ တစ်ဖန်လည်း ဒုဋ္ဌကုမာရိကိုယ်တိုင် စာရေးခေါ်ပြီး စားပြခေါင်းဆောင်က သတ်ခွင့် ရအောင် ဖန်တီးပေးခဲ့ကြောင်း ရှင်းပြလိုက်တယ်”

“ဒုဋ္ဌကုမာရိရဲ့ရက်စက်ယုံတုရုပ်ကို သိရတဲ့အခါ စားပြခေါင်းဆောင် ကိုယ်တိုင် အမူးတွေပြောက်ပြီး ကြီးကျယ်စွာသံဝေရသွားတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း အလောင်းတော်တက္ကပကိုတနဲ့လိုက်သွားပြီး ရသေ့ရဟန်းပြု လိုက် တယ်”

“ဒီဗောတ်ဟာဆရာတော်တို့ရဟန်းတွေအတွက် သခ်န်းစာ ရစရာ သိပ်ကောင်းတယ်ဘူး”

“ဟုတ်တာပေါ့။ ဒါကြောင့်လည်း ရန်ကုန်ဖြူးက မဟာဝိသူ၏ရှုံးစာသင် တိုက်ကြီးကို စတင်တည်ထောင်တော်မူခဲ့တဲ့ အရှင်ဝါသဝါဘိဝံသ ဆရာ တော်ကြီးက အခုလိုထိမိတဲ့ တေးထပ်တစ်ပုံးနဲ့ ရဟန်းတော်တွေ မဲ့ကြောင့် မပျက်စီးဖို့ သတိပေးတော်မူခဲ့တယ်”

အနာဂတ်လောကုတ်၊

သဘောဟုတ်မရမိ၊

ပြောအလုပ်နှင့် သမဏီအောင်၊

မ၊ မသိစေနှင့်။

သင်းအတွက် ရမွှောက်ခွာ၊

စည်ဝါခြား၍ နေသင့်၊

ဝိသဘာဂအရှုံမျှုံသည်၊

ရှုံးတော်တွေနှင့်။

ကာမဂ္ဂ၏ညျှော်လေပင့်တော့၊

လေလွင့်ရပြန်သည်၊
ချောန်လက်ကိုင်ပုရှိလ်များ၊
ယုတေရှိပျက်ပြားများလှေလေပြီ၊
ကျင့်သီလစာမဂ္ဂလို့၊
မက္ခာညီတည်ရစ်ဖို့၊
ပြည်ချစ်တဲ့ညီလျား၊
သီပါစီမံဌား၊
နောင်တော်ကြီးအကိုဝါ၊
ထိုကဗျာလက်ကမ်းပေါ့လေး၊

“အခိုပါယ်လိုဂ်းကတော့ ငယ်ဖူးရဟန်းတွေ လူထွက်ဘဝ မရောက်ချင်ရင် အနာဂတ်ပုရှိလ်မဖြစ်မခြင်း အမျိုးသမီးတွေနဲ့ နီးကပ်စွာ မဆက်ဆပါနဲ့တဲ့။ အမျိုးသမီးတွေနဲ့ နီးကပ်စွာဆက်ဆပ်ရင် ပုထုလ်ရဟန်းမပြောနဲ့ သောတာပန်၊ သကဒါမ်ရဟန်းတွေတောင် လူထွက်နိုင်သေးတယ်တဲ့။ အနာဂတ်ကျေမှုသာ ကာမဏ်ကိုပယ်သတ်ပြီးလို့ လူမထွက်နိုင်တော့ တာပါတဲ့”

“မ၊ နဲ့ဝေးဝေးကဆက်ဆပ်တဲ့နေရာမှာ စိတ်ချေရအောင် စကြေဝါးကြီး တစ်ခုလောက် ခြားတဲ့ အထိ ဝေးဝေးက ဆက်ဆပ်စေချင်တယ်တဲ့။ ဖို့မာတ်၊ မခါတ်လို့ခေါ်တဲ့ သဘောခြင်းမတူတဲ့ စိတ်သာဂါအာရုံးနှစ်ခုဟာ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ထိတွေ့ယဉ်ပါးရအောင် သဘာဝအရ အမြဲရှာဖွေနေ တတ်ကြတယ် တဲ့။ ဒါကြောင့် အခု ဤတောင်တော်က တက္ကပလျှို့တရသေ့တို့လို့ ချောန် အဘိညာဉ်ရပုရှိလ်တွေတောင် စျောန်တွေလျောကျား၊ သီလတွေ ပျက်စီးသွားကြတာ အများကြီးပါတဲ့”

“ဒါကြောင့် နောင်တော်ကြီးအရှင်ဝါသဝါဘိဝံသက ပြည်ချစ်တဲ့ ကျော်ကြားတဲ့ ရဟန်းညီငယ်တွေကို စာမဂ္ဂရှိက်ဟာ အသက်ထက်အမြဲးကိုပိုပြီး တန်ဖိုးထားသလို အသက်ထက်ရဟန်းသီလကိုပိုပြီး တန်ဖိုးထား တတ်ကြဖို့ ဒီကဗျာကို လက်ကမ်းခဲ့တာပါတဲ့”

“သိပ်ကောင်းတာပဲ ဘုရား။ တပည့်တော်ကူးယူထားဦးမယ်”

“သစ္စာပါရမီအခန်းကျရင်လည်း မနဲနှီးအောင်နေမိတဲ့ အလောင်း
တော် ရျာန်ရရသော ရျာန်လျော်ပြီး ကာမေသူရေယဉ်ကြောမှာ မျောဂတဲ့
အကြောင်းကို ဆက်ပြီးတွေ့ရှိုးမယ်။ ကဲ-တက္ကပန္တိတော်တော်ကိုလည်း
ရှုံးမှာ ပြောခဲ့တဲ့ သစ္စာလေးပါးနဲ့ တိုက်ကြည့်ရအောင်”

“သစ္စာလေးပါး ပထမအတွဲက လိုချင်လျင်ဆင်းရသည်တဲ့ ဟုတ်
တယ်လေ၊ အလောင်းတော်ရရသော ဒုဋ္ဌကုမှာရိုက် လိုချင်တဲ့အတွက်
လူထွက်ပြီး ဒိန်ချုပ် ရောင်းရတယ်။ ဒါလည်းဆင်းရတာပဲ။ ဟောခုတိယ
အကြိမ် ဓါးပြခေါင်းဆောင်ရဲ့ ထုထောင်းရိုက်ပုတ်မှုကို ခံရတယ်။ ဒါတွေ
အားလုံးဟာ သမှုဒယသစ္စာကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာတွေဖြစ်ရတာပေါ့”

“တစ်နည်းအားဖြင့် လိုချင်လို့ ဆင်းရရတာပေါ့။ အမှန်ကိုလည်း
မြင်သွားရော ဒုဋ္ဌကုမှာရိုက်မလိုချင်တော့ဘူး။ မလိုချင်တာနဲ့ ချမ်းသာ သွား
တာပါပဲ။ မလိုချင်တာက မရွှေသစ္စာ၊ ချမ်းသာတာက နိရောဓသစ္စာလို့ သိနိုင်
တာပေါ့”

“နောက်လာတ်တော်တစ်ခုကို ဆက်ပါပြီးဘုရား”

“နောက်လာတ်တော်က ကုဒ္ဓရပါဝါဒတွေကို ဖော်ပါပြီးဘုရား။ ဒီဘဝတုန်းက
အလောင်းတော်မြတ်ယာ တော့ရွှေတစ်ရွှေမှာ ဗူး၊ ဖရူးတွဲ ဟင်းသီး ဟင်းရွှေက်
တွေကို စိုက်ပျိုးရောင်းချုပြီး အသက်မွေးရတဲ့ သူ့ဆင်းရဲ့ တစ်ယောက်
ဖြစ်ခဲ့တယ်။ မိဘနှစ်ပါး ဆုံးသွားတဲ့အခါမှာ အိမ်ထောင်မပြုဘဲ တစ်ယောက်
တည်းနေတယ်”

“တစ်နောက်တော့ ဟင်းသီးဟင်းရွှေက်တွေ စိုက်ပျိုးရောင်းချုပ်တာ
ပင်ပန်း ဆင်းရဲလွှန်းအားကြိုးလို့ တစ်ခုတည်းသော ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဖြစ်တဲ့
ပေါက်တူးအိုး ကလေးကို လုံခြုံတဲ့နေရာမှာ သိမ်းထားခဲ့ပြီး ရသေ့ဝတ်
သွားတယ်။ ကုဒ္ဓရပါဝါဒတွေ ရွှေအနီးရှိ တော့အုပ်ကလေးထဲမှာတဲ့
ကျောင်းလေးတစ်ကျောင်း ဆောက်ပြီးနေတယ်”

“ခွဲမ်းခံရင်တစ်နှပ်စာလောက်ကိုတော့ အလွယ်တကူရတယ်။
ရသေ့ဘဝ မှာ စာရေးဝတ်ရေးနေရေး ဘာမှုမပူရဘူး။ ဒါပေမယ့် ကုဒ္ဓရ

ပဏ္ဍာတေသနမှာ မပျော်ဘူး။ အမိုးအကာမလုံတဲ့ သူရဲ့တဲ့အိုလေး ရယ်၊ သိမ်းထားတဲ့ ပေါက်တူးလေးရယ်ကို နှေမြောတသဖြစ်ပြီး တစ်လမပြည့် သေးခင်မှာပဲ ရသောဝက ထွက်သွားတယ်”

“ချမ်းချမ်းသာသာနေရတဲ့ ရသောဝကလူထွက်လာတဲ့ ကုဒါလ ပဏ္ဍာတေသနမှာ တစ်ဝါးတစ်ခါးအတွက် နေ့ပူးရွာမရှောင် အလုပ်လုပ်ရတာကို ပိုပြီးပင်ပန်း တယ်လို့ထင်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူဘဝမှာ ကြာကြာ မနေနိုင်ဘဲ ရသောပြန်ဝါတယ်။ အဲဒါလို့နဲ့ ရသောဝက လိုက်ပြန်ထွက်လိုက်နဲ့ ၆-ကြိမ် မြောက်သွားတယ်”

“ခုနှစ်ကြိမ်မြောက်ရသောဝကတဲ့ အခါမှာတော့ ခက္ခခဏတဲ့လူထွက် နေတာဟာ ပေါက်တူးအိုလေးအားကိုးစရာရှိနေလိုပဲ့။ လုပ်ကိုင်စားဖို့ ပေါက်တူးအိုလေး မရှိရင် ငါလူထွက်ချင်မှာ မဟုတ်ဘူးလို့ စဉ်းစားမိပြီး မျက်စွဲ စုံမြတ်ကာ ဂါရိမြစ်ထဲ လွှဲပြီးပစ်ချလိုက်တယ်”

“အဲဒါလိုပစ်ချပြီးတာနဲ့ အောင်ပြီအောင်ပြီဆိုပြီး အားရကျေနပ်စွာ ကြေးကြော်လိုက်တယ်။ ဒါအခါန်မှာပဲ ဗာရာကသီပြည့်ရှင် ပြေားတိမ်ငါးက နယ်စပ်တွေမှာ ထကြသောင်းကျွန်းနေတဲ့ သူပုန်များကိုတိုက်ခိုက် နှိမ်နှင်း အောင်မြင်လို့ ပြန်အလောမှာ ကုဒါလပဏ္ဍာတဲ့ ကြေးကြော်သံကို ကြားတဲ့ အတွက် အသံရှင်ကို ခေါ်ခိုင်းပြီး သေချာမေးစစ်တယ်”

“ဘာကြောင့် အောင်ပြီလို့ဟစ်ကြွေးရတာလဲဆိုတော့ လောဘရမှုက် ကို အောင်လိုပါလို့ဖြေတယ်။ ပေါက်တူးလေးတစ်လက်အပေါ် မှာ စွဲလမ်း တပ်မက်မိတဲ့ လောဘရမှုက်ကြောင့် ရသောဝက်မှ ၆-ကြိမ်တိုင်တိုင် ထွက်ခဲ့ ရကြောင်း၊ ယခု ထိုလောဘရမှုက်ကို အောင်မြင်သွားပြီဖြစ်၍ ရသေ့ဘဝု ထွက်တော့မှာ မဟုတ်ကြောင်း ရှင်းပြလိုက်တဲ့အပါ ပြေားတိမ်းကြီး အတွက် စဉ်းစားစရာဖြစ်သွားတယ်”

“သူပုန်သူကန်စတဲ့ အပြင်ဘက်ကရှင်ကို အောင်ခြင်းထက် ကိုယ်တွင်း သွားနှင့် လောဘ၊ ဒေါသစတဲ့ကိုလေသာတွေကို အောင်နိုင်ခြင်းကသာ မြင့်မြတ်သော့ အောင်မြင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်သွားတဲ့အတွက်

ပြဟ္မတ မင်းကြီးဦးဆောင်ပြီး စစ်သည်မိုလ်ပါအားလုံး ရသေ့ပြုကြတယ်။
ပြီး၊ ဘူး ကုဒ္ပရှိတဲ့ အတူ ဟိမဝဏ္ဍာတောထဲကို လိုက်ပါသွားကြ တယ်”

“စောဘောကပြောခဲ့တဲ့ သစ္စနဲ့ပြန်တိုက်ကြည့်ရင် ကုဒ္ပရှိတော
ဘာမှတန်ဖိုးမရှိတဲ့ ပေါက်တူးလေးတစ်လက်အပေါ် မှာ စွဲမက်နေတယ်။
ဒါကြောင့်လည်း ၆-ကြိမ်တိုင်တိုင်လူထဲကိုပြီး ပင်ပန်းဆင်းရတဲ့ ဒုက္ခကို
ခံရတယ်။ ဒီတော့ လိုချင်လျှင် ဆင်းရသည် သို့မဟုတ် သမှာယသစ္စ ကြောင့်
ဒုက္ခသစ္စဖြစ်တယ် ဆိုတာထင်ရှားနေတာပေါ့”

“တစ်ဖန်ပေါက်တူးအပေါ် စွဲမက်မှာကို ပယ်သတ်လိုက်တာနဲ့ ရသေ့
ဘဝမှာ ချမ်းသာစွာတစ်သက်သက်လုံး နေနိုင်သွားတယ်။ ဒါကမလိုချင်လျှင်
ချမ်းသာတယ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့သွားကိုက်တာပေါ့။ မလိုချင်တာက မဂ္ဂသစ္စ၊
ချမ်းသာတာက နိဇားဓမ္မသစ္စပေါ့”

“လေးခုမြောက်ပါရမိကို ဆက်ပါညီးဘုရား”

“လေးခုမြောက်ပါရမိက ပညာပါရမိပေါ့။ အလောင်းတော်ဟာ
နိယတ ဗျာဒိတ်ပြီးနောက် ဖူးတွေခဲ့ရတဲ့ ဂျု ဆူသောဘုရားရှင်တို့အနက်
ကိုးဆူသော ဘုရားရှင်တို့ သာသနာမှာ ရဟန်းပြုပြီးတရား ဒေသနာများကို
သင်ယူ လေ့လာ ခြင်း သူတစ်ပါးတို့အား သင်ကြားပို့ချဖေးခြင်းတို့ကိုပြုပြီး
ပညာပါရမိကို ဆည်းပူးခဲ့တယ်”

“ငါးရားငါးဆယ်ကောတ်တော်များစွာတို့မှာလည်း ဒီသာပါမောက္ခ
ဆရာကြီး အဖြစ်နဲ့ ၁၈-၄၂သောအတတ်ပညာတွေကို သင်ကြားပေးခြင်း
ဟာ လည်း ပညာ ပါရမိကိုဆည်းပူးခြင်းပါပဲ။ အနွှသာလိန့် အနွှကထား၊
နိဒါနကထားမှာ သူတစ်ပါးတို့ စစ်ည်းဉာဏ်ရရှိစေရန် မိမိညာက်ပညာဖြင့်
ကူညီစောင့်ရောက်ခြင်းသည် ပညာပါရမိ၊ သူတစ်ပါးတို့ ခြောက်စသော
ကိုယ့်အငါးများမပျက်စီးစေရန် မိမိ၏ ညာက်ပညာဖြင့် ကူညီစောင့်ရောက်ခြင်း
သည် ပညာပါရမိ၊ မိမိ၏ ညာက်ပညာဖြင့် သူတစ်ပါး တို့အား အသက်
ဘေးမှ ကယ်တင်နိုင်ခြင်းသည် ပညာပါရမိ ပါရမိလို့ ခွဲပြုထားတယ်”

“ဘုရားရှင်ဖြစ်ချင်ရင် ဒီပညာပါရမိသုံးမျိုးလုံးဖြည့်ဆည်းရတယ်။

အခု ဝါးရူ ဝါးဆယ်ထဲက ပညာပါရမိဖြည့်ဆည်းပုံတွေကို အကျဉ်းချုံးပြီး ပြောပြမယ်။ အပဏ္ဍာကလတ်မှာ ကန္တာရထဲနေတဲ့ဘီလူးတွေဟာ လှည်းကုန် သည်တွေကို နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့ အစာရေစာပြတ်အောင် လုပ်ကြတယ်”

“အမိကကတော့ ရေပေါ့။ ကန္တာရကြီးကို ရှုန်အတော်ကြာဖြတ်ရတဲ့ အခါ သောက်ရောဟာ သိပ်အရေးကြီးတဲ့ယ်။ အဲဒီရေပြတ်သွားရင် လူတွေဟာ အားနည်းနှမ်းရိုက်နှင့်ကြတယ်။ အဲဒီလိုအချိန်မျိုးကျမှ ဘီလူးတွေက လူတွေကို အလွယ်တကူ ဖမ်းယူစားသောက်ကြတယ်”

“တစ်ခါက လှည်းကုန်သည်ဝါးရာတို့ဟာ သောက်ရေများကို ပြည့် စုအောင်တင်ပြီး သဲကန္တာရကြီးကိုဖြတ်ကြတယ်။ သဲကန္တာရတစ်နေရာ လည်း ရောက်ရော မျက်နှာချင်းဆိုင်က လှည်းတစ်စီးထွက်လာတာကို တွေ့ရတယ်။ အနားရောက်လို့ ကြည့်လိုက်တော့ လှည်းမောင်းသူဟာ ရေတွေ တစ်ကိုယ် လုံးစိန္တဲ့နေတယ်”

“သူလှည်းပေါ်မှာ ရေအိုးကြီးတွေ သုံးလေးအိုးကို ရေအပြည့်နဲ့ တွေ့ကြ တယ်။ မေးမြန်းကြည့်တဲ့အခါ ရှေ့အတော်လှမ်းလှမ်းမှာ ကြာမျိုး ဝါးပါးနဲ့ပြည့်စုတဲ့ ရေကန်ကြီးရှုံးရှုံးကြောင်း သူသည် ထိုကန်မှ ရေများကို အဝသောက်၊ အဝချိုးပြီး လမ်းအတွက်ပါ သယ်လာခဲ့ကြောင်း ထို့ကြောင့် လှည်းကုန်သည်ဝါးရာ၏ လှည်းပေါ်မှ ရေများကို နွားများရှုံးရ သက်သာ အောင် သွှန်ပစ်သင့်ကြောင်း ရေကန်ကြီးရောက်မှ လိုသလောက်ရေကို ရယူနိုင်ကြောင်း ပြောဆိုပါတယ်”

“ပညာမဲ့တဲ့ ကုန်သည်ခေါင်းဆောင်ဟာ အဲဒီလူရဲ့စကားကို အကြောင်း မဲ့ ယုံကြည်သွားပြီး လှည်းဝါးရာပေါ်မှာတင်လာတဲ့ ရေအိုးကြီးတွေထဲက ရေတွေကို ကန္တာရထဲ အားလုံးသွွှန်ပစ်ကြတယ်။ နောက်ရောကန်ကြီး ရှုံးတယ် ဆိုတဲ့နေရာကို အမြန် မောင်းကြတာပဲ။ နာချိုင်တွေသာ အများကြီးကြာသွား တယ်။ ဘာရောကန်မှ သူတို့မတွေ့ကြဘူး”

“ရေမသောက်ရတော့ လူတွေရော၊ နွားတွေရော နှမ်းရိုပျော့ခွဲ ကုန်တယ်။ ရှေ့ဆက် မသွားနိုင်တော့ဘဲ သဲကန္တာရကြီးထဲမှာ ပိုးလိုး ပက်လက်

ဖြစ်နေကြတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဘီလူးတွေရောက်လာပြီး လူည်းကုန်သည် ဝါးရာရော၊ န္တားတွေကိုပါ စားသောက်ပစ်ကြတယ်။ အဲဒီ နေရာဟာ လူရှိုးဆွားရှိုး ဖွေးဖွေးလှပ်ဖြစ်သွား တာပေါ့”

“ရေကန်ကြီးရှိတဲ့အကြောင်း လိမ်ပြောလာသူဟာ ဘီလူးတစ်ကောင် သာ ဖြစ်တယ်။ ကုန်သည်ခေါင်းဆောင်ဟာ ပညာဉာဏ်မရှိတော့ ဘီလူး လူည်းပတ်တာကို ခံရပြီး အားလုံးသောကြရတာပေါ့။ နောက်တစ်ကြိမ်ကျ တော့ အလောင်းတော်ဦးဆောင်တဲ့ ကုန်သည် လူည်းသားဝါးရာ ဒီသဲကန္တာရ ကြီးကို ဖြတ်ရပြန်တယ်”

“ဒီအခါမှာလည်း အရင်ဘီလူးပဲ လူယောင်ဖန်ဆင်းပြီး လိမ်ပြန်တယ်။ ရေကန်ကြီးရှိတဲ့ အကြောင်း ယုံအောင်ပြောပြီးလို့ ဘီလူးရဲ့ လူည်းထွက်သွားတာနဲ့ နောက်လိုက်ကုန်သည်တွေဟာ သောက်ရေတွေကို သွားနဲ့ပစ်ဖို့ပြင် ဆင်ကြတယ်။ ဒီအခါမှာ အလောင်းတော်က ကျွန်ုပ် ဒီကန္တာရကို အရင်က လည်း ဖြတ်သွားဖူးတယ်။ အဲဒီရေကန်မျိုးရှိတယ်ဆိုတာ တစ်ခါမှ မကြားဖူးပါဘူး”

“ပြီးတော့လာပြောတဲ့သူဟာ လူသားစင်စစ်မဖြစ်နိုင်ဘူး။ မျက်တောင် မဆတ်တာရယ်။ အရိပ်မထွက်တာရယ်၊ ဖနောင့်တို့တာရယ် ဒီအချက် ဆုံးချက်က သူဟာ ဘီလူးက လူယောင်ဖန်ဆင်းထား ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြန်တယ်။ ရှေ့ခရိုး တော်တော်ပေါက်သွားရင် ကျွန်ုပ်စကားမှုန်ကြောင်း သက်သေသာဓကတွေကို တွေ့ရလိမ့်မယ်လို့ပြောပြီး သတိဝိရိယနဲ့လူည်းကို ဆက်မောင်းလာကြတယ်။ နာရီ အနည်းငယ်လည်း ခဲ့မျှပေါက်ပြီးရော သူတို့ အရင်သွားအနှင့်ကြတဲ့ လူည်းကုန်သည် ဝါးရာနဲ့ န္တားတွေရဲ့ အရှိုးတွေကို ဖွေးဖွေးလှပ်နေအောင်တွေ့ကြရမှ အတွေးအခေါ် ဉာဏ်ပညာထက်မြှက်လှတဲ့ အလောင်းတော်ကို ချို့မွှေ့ဗုံးကြုံကြတယ်”

“ဝဏ္ဏပထောတ်မှာလည်း လူည်းကုန်သည်ဝါးရာဟာ သောက်ရေ ပြုတ်သွားလို့သေမဲ့အချိန်ကို နှဲမ်းရိချိနဲ့စွာ တောင့်နေကြရတယ်။ သောက်ရေ ပြုတ်သွားရှင်းအကြောင်းကတော့ သဲကန္တာရလည်းပြုတ်အပြီး သောက်ရေ

လည်းအကုန်ဆိုပြီး ရေကိုအတိအကျကိုင်းတာပြီး ယူခဲ့ကြတယ်။ သဲကန္တာရ ဆိုတော့ အင်မတန် ပူလောင်တယ်၊ နောင်းဆိုရင် သွားလို့မရဘူး၊ နား နေကြရ တယ်”

“ညဗ္ဗုပဲ ခရီးဆက်ကြလေ့ရှိတယ်။ ဒီတစ်ညာမောင်းပြီး မနက်မိုးလင်း တာနဲ့ သဲကန္တာရကိုလွန်ပြီး မြို့ရွာတွေကိုရောက်ပြီဆိုတာ အားလုံးသိနေကြ တယ်။ ခါကြောင့် အဲဒီညဗ္ဗုပဲ ရေကိုချေခောမနေကြတော့ အကုန်သောက် သုံးပစ်လိုက်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် မိုးလင်းလျှိုကြည့်လိုက်တဲ့အခါ လျဉ်းတပ် ကြီးဟာ သဲကန္တာရထဲပြန်ရောက်နေတာကို အုံသုတေသနလန်ဖွယ်ရာ တွေ့ကြ ရတယ်”

“ဖြစ်ရပုံက ရှေ့ဆုံးကသွားတဲ့နားလျဉ်းဟာ သဲကန္တာရဆုံးခါနီးမှ မျက်စေ့ လည်ပြီး သဲကန္တာရထဲကို ပြန်လှည့်သွားမိတယ်။ လျဉ်းမောင်းသူ အားလုံးဟာ အိပ်ပျော်နေကြတော့ ဒီလိုနွားတွေ့လမ်းမှားသွားတာကို ဘယ်သူမှ မသိလိုက် ကြဘူး။ နော်လာပြီဆိုတော့ ရေကလည်း ပိုင်တော်လာကြ တယ်။ ဒီအချိန်မှာ အလောင်းတော်ကုန်သည် ခေါင်းဆောင်ဟာ လျဉ်းတပ် ခါထားတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင် ကိုလျော်စေပြီး လေ့လာတဲ့အခါ ထူးထူးခြားခြား မြှက်အတော် များများ ပေါက်နေတဲ့နေရာ တစ်နေရာကို တွေ့သွားတယ်”

“သူ့အောက်မှာ ရေရှိလို့သာ ဒီမြှက်ပင်တွေပေါက်စွမ်းနိုင်တာ ဖြစ်ရ မယလို့ တွေးဆပြီး အဲဒီနေရာကို ရေတွင်းတူးခိုင်းတယ်။ အားကြိုးမှာန် တက်ပိုင်းတူး လိုက်ကြတာ ခက္ခအတွင်းမှာပဲ တွင်းကြီးဟာ တော်တော် နက် သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် အားပျက်စရာကောင်းသွားတာက တွင်းအဆုံးမှာ ကျောက်ဖျောတစ်ချပ် ခံနေတာပဲ”

“အားလုံး စိတ်ပျက်ပြီး ခြေပစ်လက်ပစ် ဖြစ်ကုန်ကြတဲ့အခါ အလောင်း တော်ဟာ တွင်းအောက်ဆုံးထိ ဓမ်းကြည့်ပြီး ကျောက်ဖျောမှာ နားရွှေကပ်ပြီး နားထောင်ကြည့်တဲ့အခါ ကျောက်ဖျောအောက်က ရေစီး သံကိုကြားရတယ်။ ခါကြောင့် ကျောက်ဖျောကို သံတူကြီးတွေ့နဲ့ ရိုက်ခွဲလိုက် တဲ့အခါ ထန်းပင်လုံး ပမာဏရှိတဲ့ ရေတွေဟာ မြေပေါ် ရောက်အောင် ပန်း

ထွက်လာတယ်။ အလောင်းတော်ဟာ သူရဲ့ပညာစွမ်းနဲ့ လူဝါးရာ၊ နှားတစ်-ထောင်တို့ရဲ့ အသက်ကို ခုတိယအကြံမြောက် ကယ်တင်ပေးနိုင်ခဲ့တယ်”

“ဒီလာတ်တော်နှစ်ခုကိုကြည့်ပြီး အတွေးအခေါ် တစ်ခုကို စဉ်းစားမိ တယ်ဘုရား။ နိုင်ငံရေးမှာဖြစ်စေ ဘာသာရေးမှာဖြစ်စေ ခေါင်းဆောင် လုပ်သူတွေဟာ ငယ်သားတွေအပေါ် ချစ်တတ်ရုံမေတ္တာ၊ သနားတတ်ရုံ ကရဣကာနဲ့တင် မလုံလောက်သေးဘူးဘုရား၊ ငယ်သားတွေ အန္တရာယ်ကင်းအောင်၊ ဘေရှင်းအောင်၊ ချမ်းသာရောက်အောင် တွေးခေါ်မျှော်မြင်နိုင်တဲ့ ပညာဉာဏ်လည်း ရှိဖို့လိုတယ် ဆိုတာပါပဲ ဘုရား”

“ဘူးကြောင့်ဒီလိုပြောရသလဲဆိုတော့ ပထမလှည်းကုန်သည် ခေါင်းဆောင်ဟာ ငယ်သားတွေအပေါ် သနားတဲ့ကရဣကာနဲ့ချစ်ခင်တဲ့ မေတ္တာ တော့ရှိတာပဲ ဘုရား။ ဒါပေမယ့် တွေးခေါ်မျှော်မြင်တဲ့ပညာမရှိတော့ ငယ်သားတွေကို ဘီလူး စားခံရမယ့် ဘေးကနောကယ်တင်မပေးနိုင် တော့ဘူး ပေါ့ဘုရား”

“သိပ်မှန်တာပေါ့ ဒကာလေး၊ စကားစပ်မိတုန်း နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင် အချို့၊ မေတ္တာ၊ ကရဣကာရှိသော်လည်း ပညာမရှိနဲ့ကြောင့် တိုင်းပြည့်ရဲ့ ဘဏ္ဍာင္းတွေ အချဉ်းနှီးဆုံးရုံးသွားရတဲ့ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ပြောပြီးမယ်”

“မှန်ပါ ပြောပြပါဦးဘုရား”

“ဘဇ္ဇာ-ခုနှစ်က နိုင်ရှိရုံးရုံးယား အစိုးရွှေ့ပြီးရေးစီမံကိန်းကြီး တစ်ခုအတွက် ဘီလပ်မြေတန်သန်းအောင်ဆယ်ကို နိုင်ငံခြားကနေ မှာယူတယ်။ ဘီလပ်မြေတန် သန်း ၂၀ သယ်ယူလာတဲ့သဘောတွေဟာ နိုင်ရှိရုံးယား နိုင်ငံ၊ လာရိုးသဘော ဆိပ်မှာ ဆိုက်ကပ်တယ်”

“ဘီလပ်မြေတွေ သဘောပေါ်က စချေတဲ့အချိန်ကျမှပဲ နိုင်ရှိရုံးယား အစိုးရ က သူတို့ရဲ့ အမှားကြီးကို မြှင့်မီကြတယ်”

“ဘယ်လိုမှားတာလဲဆိုတော့ လာရိုးသဘောဆိပ်ဟာ တစ်ရက်မှ ဘီလပ်မြေတန်နှစ်ထောင်ပဲ သဘောပေါ်ကချုနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် တန်သန်း နှစ်ဆယ်ရှိတဲ့ ဘီလပ်မြေတွေ သဘောပေါ်ကနေ ကုန်းပေါ်ရောက်ဖို့ အတွက်

အဇ္ဈာရှင်(နွဲပြည်သာ)

၂၁၅

နှစ်ပေါင်း ၂၇-နှစ်တိတိ ကြာမယ်။ ဒီလောက်ကြာမှတော့ ဘိလပ်မြေတွေ
ဟာခဲ့ပြီး ပျက်စီးကုန် ပြီပေါ့”

“ဒီအချိန်က သူတို့ဝယ်လိုက်တဲ့ဘိလပ်မြေရဲ့ပမာဏဟာ ကမ္မာ ထုတ်
လုပ်မှုရဲ့ သုံးပုံတစ်ပုံရှိသတဲ့။ ဒီအချက်ကိုထောက်ပြီး နိုင်ငံရေး ခေါင်း
ဆောင်တွေမှုလည်း ပြည့်သွဲပြည့်သားတွေကို ချစ်တတ်ရှုံး သနား တတ်ရှုံးနဲ့
မပြီးသေးဘူး။ တွေးခေါ်မျှော်မြင်တတ်တဲ့ ပညာပါ လိုအပ်တယ်ဆိုတာ
ထင်ရှားတာပေါ့”

မိမိတို့ရဲ့ဘဝသံသရာ တစ်လျောက်ကို တာဝန်ယူမယ့်ဘာသာရေး
ခေါင်းဆောင် (ဘုရား) ဆိုရင် ပုံပြီးရွှေးချယ်ကိုးကွယ်သင့်တာပေါ့။ ဗုဒ္ဓကိုယ်
တိုင်ကလည်း ပိဋကတ်ပါဋ္ဌာတော်နေရာတိုင်းမှာ -

“ယထာဘူးတာယသတ္တာ ပရိတေသိတဗ္ဗာ = အမြင်မှန်ကို ရှုံး
ရှာ ဆရာကောင်းကို ရှာဖွေအပ်၏” ဆိုတဲ့တရားတော်ကို အကြိမ်ပေါင်း
ဘုဇ္ဂ-ကြိမ်တိတိ မှုကြားတော်မှုခဲ့တယ်။

ခါးကြာ့င့် မြန်မာစကားပုံနယ်ပယ်မှာ “ကုန်ရှုံးတော့တစ်ခေါက်၊
လင်ကုန်ရှုံးတော့ တစ်သက်လုံးမောက်၊ ဆရာကုန်ရှုံးတော့ တစ်သံသရာလုံး
မောက်” လို့ ရှိနိုင်တာပေါ့”

“ဘာသာအယူဝါဒရွေးနည်းကိုတော့ ကေသမုတ္တသုတ်မှာ သေချာ
ဖတ်လိုက် ရပါပြီဘုရား။ ဆရာကောင်းရွေးနည်း၊ တစ်နည်း၊ ဘာသာရေး
ခေါင်းဆောင်ရွေး နည်းကိုရော ဗုဒ္ဓဟောထားတာမရှိဘူးလားဘုရား”

“ရှိတာပေါ့ အင်တို့ရို့ပါဋ္ဌာတော် သတ္တကန်ပါတ်မှာဟောထားတယ်။
ဒါကိုမှတ် လို့လွှာယ်အောင် မန်လည်ဆရာတော်က မဟဒေဝလက်ာသစ်မှာ -

“ရှိသေချာစုံထိုက်၊ ချီးမွှမ်းထိုက်နှင့်၊

လွှဲမိုက်ဆုံးမ၊ မေးသမျှခဲား၊

ဓမ္မာနက်နဲ့ ဟောနိုင်မြော်၍၊

ကျိုးနည်းမတန်း၊ ခုနစ်ခန်းနှင့်၊

ပြည့်သွဲမ်းညီညာ၊ ဤဆရာ၊

ဖွံ့ဖြိုးရေးစပ်တော်မူခဲ့တယ်။ ခုပြောခဲ့တဲ့အကို ၂-ချက် နဲ့ညီတဲ့ ဆရာကို တစ်သံသရာလုံးရဲ့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် အဖြစ် ဆည်းကပ်တိုးကွယ်ပါတဲ့”

“ဒါသိပ်အရေးကြီးတဲ့ အချက်ပဲဘုရား။ ဆရာတော်တစ်ချက်စီ အကျယ်ရှင်းတော့မှာဆိုရင် ခဏနေပါဦးဘုရား၊ တပည့်တော်မှတ်စုထဲမှာ တစ်ခါတည်း ရေးထည့်ထားချင်ပါတယ်”

ထိုသို့ပြောပြီး သူသည်ကျော်နှင့်ဘေးလပင်ကို အသင့်ပြင်၏။ သူ အသင့် ဖြစ်မှ စာရေးသူက ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်၌ ရှိရမည့် အကို ၂-ချက်ကို တစ်ချက်စီ ရှုံးပြရ၏။

ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ကောင်း၏ အကို ၂ ချက်

“ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ကောင်းမှာရှိရမယ့်အကို ၂-ချက်က-

၁။ ရိုသေထိုက်တဲ့ဂုဏ်ရှိရမယ်။

၂။ ချိုးမွှမ်းထိုက်တဲ့ဂုဏ်ရှိရမယ်။

၃။ ချစ်ခင်ထိုက်တဲ့ဂုဏ်ရှိရမယ်။

၄။ တပည့်ဖြစ်သူလွှာမှာနေရင် ပြုပြင်ဆုံးမနိုင်ရမယ်။

၅။ တပည့်ဖြစ်သူမသိ၍ မေးလာသမျှကို ဖြဖိနိုင်ရမယ်။

၆။ နက်နဲ့တဲ့သစ္ာတရားကို ဟောကြားနိုင်ရမယ်။

၇။ ကောင်းကျိုးရမယ့်နေရာကို ဉာဏ်ပြနိုင်စွမ်းရှိရမယ်။

ဒီခုနှစ်ချက်ပဲ”

“၁၊ ၂၊ ၃ အကိုတွေအရ ရိုသေထိုက်တဲ့ ဂုဏ်၊ ချစ်ခင်ထိုက်တဲ့ဂုဏ်၊ ချိုးမွှမ်းထိုက်တဲ့ဂုဏ်ဆိုတာ ဘာတွေလဲဘုရား”

“သင်ဟတရားလေးပါးနဲ့သီလာ၊ သမာဓိ၊ ပညာသီကွာသုံးပါး ပြည့်စုံတဲ့သူဟာ ရိုသေထိုက်၊ ချစ်ခင်ထိုက်၊ ချိုးမွှမ်းထိုက်တဲ့ဂုဏ်ရှိသူပါပဲ။ သင်ဟတရားလေးပါးက-

အတွေ့စရိတာ = မိမိအပါအဝင်တပည့်တွေရဲ့ ကောင်းကျိုးကို
အဖြေ ကျင့်ဆောင်နေသူဖြစ်ရမယ်။ ပရဟိတ

- မိတ်ဓာတ် အပြည့်ရှိရမယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့။
- သမာနတ္ထတာ = တပည့်တွေအပေါ် မာနမထားဘဲ တစ်တန်း
စားတည်းအနေမျိုး ဆက်ဆံနိုင်သူဖြစ်ရမယ်။
ထောင်လွှားတဲ့ မာနမာနကင်းသူဖြစ်ရမယ်လို့
ဆိုလိုတာပါပဲ။
- ဒါန = ပေးကမ်းစွဲနှုန်းကြဲမှုရှိသူဖြစ်ရမယ်။ အမှန်က
တော့ လောဘကိုလေသာကင်းတဲ့သူ ဖြစ်ရ
မယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။ လူတစ်ယောက် လော
ဘန်ည်းတာ၍၊ များတယ်ဆိုတာ သိချင်ရင်
အဲဒီလူ ဒါနပြု၊ မပြုကိုကြည့်ရင် သိတာပဲ။
ဒါနပြုသူ ဟာ လောဘကင်းလိုပဲ၊ ဒါန မပြု
သူဟာ လောဘကိုလေသာများလိုပဲ။
- ပေယျဝဇ္ဈ = ချစ်ခင်နှစ်လိုဖွံ့ဖြိုးစကားရှိရမယ်။ ဒေါသကင်း
ပြီး မေတ္တာဓာတ်အပြည့်ရှိရမယ်လို့ ဆိုလိုတာ
ပါပဲ။ မေတ္တာဆိုတာ အကောင်အထည်
မဟုတ်တော့ ရှာဖွေ စမ်းသပ်လို့မရနိုင်ပါဘူး။
ဒါကြောင့် ဆရာဖြစ်သူ တရားဟောတဲ့အပါ
စကားသံမှာ မေတ္တာဓာတ် ပါ၊ မပါကို နှုလုံး
သားနဲ့ ခံစားနားထောင်ကြည့်ရင် သိနိုင်ပါ
တယ်။
- သီလ = သီလဆိုတာကတော့ ကိုယ်နဲ့လည်း ဒုစရိတ်မှု
ကို မပြုကျင့်ရသလို နှုတ်နဲ့လည်း ဒုစရိတ်
စကားတွေကို မပြောတဲ့သူဖြစ်ရမယ်။
- သမာဓိ = သမာဓိဆိုတာ ပညာရှိသူတော်ကောင်း အမည်
ခံစားတဲ့ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်ဟာ
ကိုယ်နဲ့နှုတ်မှာတင် ဒုစရိတ်ကင်းရဲ့နဲ့ မလုံ

လောက်သေးပါဘူး။ စိတ်မှာလည်း ကိုလေ
သာက်င်းအောင် ဘာဝနာတစ်ခုခု အမြဲဗျားပြီး
တည်ကြည့်သူဖြစ်ရပါမယ်။

- ပညာ** = သီလစောင့်ရင် ကိုလေသာတွေဟာ တဒဂ်
ပဟာန် ခက်ပဲ ဌြမ်းပါတယ်။ သမထဘဝနာ
တစ် ခုခုပွားပြီး သမာဓိနဲ့ တည်ကြည့် နေမယ်
ဆိုရင် ကိုလေသာတွေဟာ ဝိက္ခမ္မန် ပဟာန်
ပ်ကြာကြာ ဌြမ်းနေမယ်။ ဆရာကောင်းဆို
တာ အဲဒီ လောက်နဲ့လည်း မလုံ လောက်သေး
ပါဘူး။ လေးမဂ်လေးဖို့လဲ ရအောင် အား
ထုတ်ပြီး ကိုလေသာအားလုံး သမုတ္ထဒပ-
ဟာနဲ့ အမြစ်ပြတ် ပယ်သတ်ပြီး သူ ဖြစ်ရပါ
၏ီးမယ်။

ဒီအဂါ ၂-ချက်နဲ့ပြည့်စုံသူသည်သာ ရိုသေထိုက်တဲ့ဂုဏ်၊ ချစ်ခင်
ထိုက်တဲ့ဂုဏ်၊ ချီးမွှမ်းထိုက်တဲ့ဂုဏ်ရှိသူဖြစ်ပါတယ်”

“သိပ်တန်ဖိုးကြီးပါတယ်ဘုရား၊ မျှားသောအားဖြင့် ဘာသာခြားများ
ဗုဒ္ဓစာပေကို လေ့လာရာမှာ ကေသမုတ္ထသုတ္ထန်ကိုသာ အသီများကြ တယ်
ဘုရား၊ ကေသမုတ္ထသုတ္ထက ဘာသာအယူဝါဒရွေးတဲ့နည်းဖြစ်ပြီး အခု
ဆရာတော် ပြောတဲ့ သုတ်က ဘာသာရေးဆရာကောင်းကိုရွေးတဲ့ နည်းလို့
ဆိုသင့်တာပေါ့ဘုရား။ ဒီသုတ်နာမည်ကို ဘယ်လို့ခေါ် သလဲဘုရား”

“ကလျာဏမိတ္ထသုတ်လို့ခေါ်တယ်”

“မှန်ပါ၊ တပည့်တော်သေချာမှတ်ထားမယ်ဘုရား”

“အဆိပ်သီးပင်ကြီးတပ်ပင်ကို အသီးတွေ ဝေဆာစွာနဲ့တွေ့ထားတဲ့
ခေါင်းဆောင်ကြီး တစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ငယ်သားတွေကိုစားကောင်း
တယ်ထင်တဲ့အတွက် ခူးပြီးကျွေးမိတယ်။ ဒီတော့ ငယ်သားတွေအားလုံး
အဆိပ်မိပြီး သေကုန်တာပေါ့။ ဒီဉာပမာအတိုင်းပဲ ဘာသာရေးခေါင်း

ဆွဲရင်(ဖျေပြည်သာ)

၂၁၉

ဆောင်တစ်ယောက်ဟာ သူကောင်းမယ ထင်တဲ့ ကျင့်စဉ်တွေကို သူသာဝက တွေကို ဟောကြားပေးတယ” ကျင့်စဉ်တွေဟာ လောဘ၊ ဒေါသကံးလောဘ ပွားကြောင်း၊ အပါယ်လားကြောင်း ဖြစ်တာကို သူမသိဘူး။ ဒီတော့ သူရှိယုံပြီး ကျင့်ကြုံတဲ့ သာဝကတွေဟာ လောဘ၊ ဒေါသတွေ တိုးပွားပြီး အပါယ်ကျကုန်တာပေါ့”

“အဆိပ်သီးတွေကိုကျေးတဲ့ သူဟာ သူတပည့် တွေကို စားစေချင်တဲ့ မေတ္တာစေတနာနဲ့ ကျေးတာပဲ။ အဆိပ်သီး ဟုတ်၊ မဟုတ် ခွဲခြားသိနိုင်တဲ့ ပညာမပါတော့ သူကျေးတာကို စားတဲ့သူမှန်သမျှ သေကြရမှာချည်းပဲ”

“စားစေချင်တဲ့ မေတ္တာစေတနာတစ်ခုကြောင့် မစားကောင်းတဲ့ အဆိပ် သီးဟာ စားကောင်းတဲ့ ခြောသီးတစ်လုံးဖြစ်မသွားနိုင်သလို ဒုစရိုက် အကု သိလိုအလုပ်တွေကို သုစရိုက်အလုပ်တွေပါလို့ မေတ္တာစေတနာ နဲ့ဘယ်လိုပဲ ဟောခဲ့ဟောခဲ့ ဒုစရိုက် အကုသိလို အလုပ်တွေဟာ သုစရိုက် ကုသိလို အလုပ်တွေ ဘယ်လိုမှ ဖြစ်မလာနိုင်ပါဘူး”

“ဒုစရိုက်နဲ့ သုစရိုက်ကိုတောင် ခွဲခြားမသိနိုင်လောက်အောင် ပညာ ကင်းမဲ့သူ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်ရဲ့စကားကို နာယူပြီး မကောင်းမူ ဒုစရိုက်မှုတွေကို ကျင့်သုံးမိလိုကတော့ အပါယ်ကျမှာ အမှန်ပါပဲ ခဲ့ကြောင့် လယ်တီဆရာတ်က-

နှုံးစွဲနှုံးနှင့် ဦးပွန်းခံကာာ
ကိုးကွဲယ်ပါလည်း၊ ဆရာလွှဲကာ
ငဲ့အပါယ်၊ အမြှတ်စွဲယ်၊
ဝို့နွဲယ်ရှည်လျားရာ
လို့စပ်ဆိုသတိပေးတော်မူခဲ့တာပါ”။

“ဒီအတွေးအခေါ်တွေဟာ ဘယ်ဘာသာဝင်မဆို သိထားသင့်တဲ့ အတွေးအခေါ်တွေပါဘူး”

“က - ပညာပါရမိဖြည့်ဆည်းပုံနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ကုတ်တော်သုံးခဲ့ အကြောင်းကိုတော့ နောက်နေ့မှဆက်ကြရအောင် ဒီနေ့တော့မှီးချုပ်ပြီ”

ဒကာလေးအိမ်က မျှော်နေလိမ့်မယ်။ ပြန်လိုက်ပါဉီး”

“မှန်ပါ၊ တပည့်တော်နှစ်များစွာက သိချင်တဲ့အချက်တွေကို အခုလို မေတ္တာ စေတနာအပြည့်နဲ့ အချိန်ယူပြီးရှင်းပြတဲ့အတွက် ဆရာတော်ကို အလွန် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ဒီကျေးဇူးတရားတွေဟာ အာမိသပစ္စည်း ဝတ္ထုနဲ့ ကျေးဇူးဆပ်ရှုနဲ့ မကျေနိုင်ပါဘူးဘုရား၊ ဓမ္မနဲ့ကျေးဇူးဆပ်မှသာ ကျေမယ်ဆိုတာ တပည့်တော် အလိုလိုသဘောပါက်လာပါတယ်ဘုရား။ နက်ဖြန်ကျ တပည့်တော် အိပ်ယာလိပ်ပါယူပြီး လာခဲ့ပါမယ်”

“မြတ်စွာဘုရားဟောကြားခဲ့သလို တပည့်တော်ဆရာကောင်းကို ရှာနေတာ ကြာပါပြီ အခုမှုတွေရတာပါ။ ဒီစတ္တာချပ်ထဲမှာတော့ လူတွေ အတွက် အကျိုးရှုမယ် စာပိုဒ်လေးတွေ တပည့်တော်ရေးထားတာပါ။ ဆရာတော်ကို လျှော့ချုပ်မယ်။ အများအတွက် အကျိုးရှုမယ်လို့ သုံးသပ်မိရင် ကျောင်းလူမြင်သာမယ့်နေရာမှာ ချိတ်ထားပေးပါဘုရား”

“သာဓာသာဓာသာဓာ ဒကာလေး ဘေးရန်ကြောင့်ကြ ဆင်းရဲ ကင်း၍ ရှု ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာချမ်းသာပါစေ၊ ကောင်းကျိုးလိုရာဆန္ဒပြည့်ဝပါစေ”

“ဆရာတော်ပေးတဲ့ဆူနဲ့ ပြည့်ပါစေဘုရား”

ဒကာလေးသည် သူ့လက်ထဲမှ စတ္တာချပ်ကြီးကို စာရေးသူအား ကပ်လျှော့ပြီးသည်နှင့် သူတစ်သာက်လုံးက မပြုလုပ်ခဲ့သော၊ ကြိုကျောင်းပေါ် တက်လာစ အချိန်ကပင် မပြုလုပ်ခဲ့သော အဲ့၌ဖွှုပ်ရာအလုပ် တစ်ခုကို ပြုလုပ်ပြီး ကျောင်းပေါ်မှ ရှိကျိုးစွာဆင်းသွား၏။ ထိုအလုပ်ကား ဗုဒ္ဓရုပ်ပွား နှင့်စာရေးသူအား ရှုံးသေစွာ ဦးသုံးကြိုမ်ချေသွားခြင်းပါတည်း။ နှုတ်က သရဏဂုံမဆောက်တည်သေးသော်လည်း ကိုယ်နှင့်စိတ်က သရဏဂုံကို ခံယူ ဆောက်တည်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် ဖြစ်သွားလေပြီတည်း။

အခန်း -၆- ပြီး၏။

ပေါ်မျက်နှာ

۱۰

ကုမ္ပဏီပညာရှင်များ၏ ပုဂ္ဂသာသာစာတို့ အဖြင့်
မူဝါဒဖြင့်နေဂြေသာ ဘဝ

ဗုဒ္ဓဘာသာသည် စည်းမျဉ်းသပဒေဖြင့် နေထိုင်ရသောဘဝမဟုတ်၊
မူဝါဒ ဖြင့်နေထိုင်ရသောဘဝဖြစ်၏။ အကျိုးဆက်အားဖြင့် သည်းခံရေး
ဘာသာတရား တစ်ခုဖြစ်၏။ ယင်းသည် နေမ်းကြီးအောက်ရှိ စိတ်ကောင်း
စေတနာအန္တဆုံး စနစ်တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

(ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီး၊ ဂျိုးလောင်ဝိုင်း)

အမြင့်မြတ်ဆုံးလူသား

သင်သည် အကယ်၍ အမြင်မြတ်ဆုံးလူသားတစ်ယောက်ကို တွေ့မြင် လိပါက သူဖုန်းစားတို့ အထက်သက်နှုန်းကို ဝတ်ရှုံးဆင်မြန်းထားသော (သာကို ဝင်မင်းသား) ဘာရင်တစ်ပါးကိုကြည့်လိုက်ပါ။ သူ၏ ကြည်ညီ လေးစားဖွယ် စင်ကြယ်သူ့ရှင်းမှုသည် လူလောကတွင် ကြီးမြတ်လုပါ ပေါ်။

(မူဆလင်ကဗျာဆရာ-အဖွဲ့လအတော်ပိုယ်)

မြတ်ပုဒ္ဓန ပဋိသေစဝိယဉ်နာ

ဥပမာအားဖြင့်ဆိုရသော် အီလက်ထရွန်၏ အနေအထားသည်
တစ်မျိုး တစ်စားတည်းလောဟု မေးလာခဲ့သော် မဟုတ်ဟု ဆိုရပါမည်။
အီလက်ထရွန်၏ အနေအထားသည် အချိန်နှင့် အတူ ပြောင်းလဲနေပါ
သလောဟု မေးလာခဲ့သော် မဟုတ်ဟုဆိုရပါမည်။ ယင်းသည် လူပုဂ္ဂားနေ
သည့်အခြေ အနေမှာ ရှိနေပါသလောဟု မေးလာခဲ့သော် မဟုတ်ဟု
ဆိုရပါမည်။ သေသည့်နောက်ကာလရှိ အတွက် အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍
အမေးခံလောရ သည့်အခါ အထက်ပါ အဖြေမျိုးကို ဗုဒ္ဓက ပေးတော်မူခဲ့၏၊
သို့သော် ယင်းအဖြေမျိုးသည် ဆယ့်ခုနှစ်၊ ဆယ့်ရှစ်ရာစုနှစ် သိပ္ပံပညာ၏
အစဉ်အလာနှင့် ယဉ်ပါးခြင်းမရှိသေးပါဘူး။

(ကျော်ဘတ်အိုပင်ဟိုးမား)

အခန်း ၃

ဘာသာကူးပြောင်းစို့မဟုတ်၊ စိတ်ထားဖြူစင်စို့သာဖြစ်၏

နောက်တစ်နေ့ရောက်သောအခါတွင်မှ မနေ့ကဒကာလေးပေးခဲ့သော
ဂျပ် စူး။ လိပ်ကြီးကိုဖြန်ကြည့်လိုက်ရာ အောက်ပါစာပို့များကို နှစ်လိုဖွယ်
ရှာ တွေ့ရ၏။

- * မေတ္တာအလင်းတောက်ပခြင်းဟာ
ကမ္မာမိသားစုကြီးတစ်ခုလုံး
ထာဝစဉ်အားထားမြတ်နှီးရမည့်
လျှို့ဂျာကယ်တင်ရှင်ဖြစ်ပေမယ့်
- * မေတ္တာတရားခေါင်းပါးမှုနတ်ဆိုးက
ကမ္မာမိသားစုကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်
ယနေ့ မျက်ရည်နှင့်သွေးများ
စနစ်တကျဖန်တီးပေးနေတယ
- * သွားအလင်းပျုံနှီးခြင်းဟာ
ကမ္မာမိသားစုတစ်ခုလုံးအတွက်
ထာဝစဉ်ဆောင်ရွက်ရမယ့်
လျှို့ဂျာအင်အားဖြစ်ပေမယ့်

- * သစ္စာတရားခေါင်းပါးမှုနတ်ဆိုးက
ကမ္မာမိသားစုကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်
ယင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ဆိုးများ
စနစ်တကျဆောင်ကြည်းပေးနေတယ်
- * မေတ္တာသစ္စာရောင်ခြည်တို့သည်သာ
ကမ္မာမိသားစုကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်
ငြိမ်းချမ်းရေးနိဗ္ဗာန်ဘုံးများ
ဖန်ဆင်းပေးနိုင်ပေါ်ယူ
- * စစ်ဆိတဲ့ စစ်ပွဲဆင်နဲ့မှုတွေက
ကမ္မာမိသားစုကြီးတစ်ခုလုံးအတွက်
ကြော့ဖွံ့ဖြိုးငရဲခန်းများ
စနစ်တကျ ဖန်တီးပေးနေတယ်။

(မောင်ရဲမြင့်)

သူရေးသောစာကို ဖတ်ကြည့်သောအခါမှုပင် သူ့တွင်ရှိနေသည့်
မေတ္တာ၊ သစ္စာဟူသော သူတော်ကောင်းဓာတ်ကို တွေ့ရသလို သူနာမည် ကို
လည်း သိလိုက်ရ၏။ ကမ္မာကြီးတစ်ခုလုံးကို သစ္စာရောင်ခြည်များ လင်းလက်
စေချမ်ပြီး မေတ္တာ အအေးဓာတ်များ လွမ်းပြီးစေချင်သည့် သူ၏ သာသ-
နာပြု စိတ်ဓာတ်ကိုလည်း လေးစားမိ၏။

သူစာကိုဖတ်ပြီး သူ့အကြောင်းတွေးနေစဉ်မှာပင် မောင်ရဲမြင့် တစ်
ယောက် အိပ်ရာလိပ်ကြီးထမ်းကာ ကျောင်းပေါ်တက်လာလေပြီ။ အိပ်ယာ
လိပ်ကို ချုပြီးသည်နှင့် ဗုဒ္ဓရှင်ပွားကို ထိခြင်းပါးနှင့်ညီစွာ ဦးချေ၏။ ထိခြင်း
ပါးပါးကား -

- ၁။ ခြေဖြင့် ကြမ်းပြင်ကိုထိခြင်း၊
- ၂။ ဒူးဖြင့် ကြမ်းပြင်ကိုထိခြင်း၊
- ၃။ တတောင်ဖြင့် ကြမ်းပြင်ကိုထိခြင်း၊

၄။ လက်ဖြင့် ကြမ်းပြင်ကိုထိခြင်း၊

၅။ နှုံးဖြင့် ကြမ်းပြင်ကိုထိခြင်း၊

တိုပင်ဖြစ်၏။ ထိုပြင် လက်အုပ်မီးဆိုသည့်အတိုင်း လက်အုပ်ကို ကြာဖူး ပုံသဏ္ဌာန် ချီထားသည်ကိုလည်း တွေ့ရ၏။ မနေ့ကမှ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားသော မောင်ရဲမြင့်က လက်အုပ်ချီပုံဖော်အေ ထိခြင်းငါးပါးအဆုံး ပြည့်စုစွာဖြင့် ဦးချေတတ်သည်ကို ကြည်ညိုဖွယ်ရာ တွေ့ရှုရသလို အသက် ခြောက်ဆယ ကျော်ပြီဖြစ်သော်လည်း ထိခြင်းနှစ်ပါးနှင့်သာ ဦးချေသော အဖိုးကြီး တစ်ယောက်ကိုလည်း တော့ရွှေတစ်ရွှေတွင် တွေ့ခဲ့ဖူး၏။

သူဦးချုပ်ကား ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လိုက်ပြီး လက်ပါးနှစ်ဖက်ကိုသာ ကြမ်း ပေါ်သွေ့ချုပြီး ရှိခိုးခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် သူ၏ခြေနှင့်လက်သာ ကြမ်းပြင်ကိုထိပြီး ဤေး တတောင်၊ နှုံးတို့ဖြင့် ကြမ်းပြင်ကိုမထိသောကြောင့် ထိခြင်းငါးပါး မပြည့်စုစွာဖြင့် ရှိခိုးရာ မရောက်တော့ပါ။ ထိုကြောင့် ဂါရဝါတက္ကသိလုပ်များလည်း ပြည့်စုစွာ ရမည်မဟုတ်တော့ပေ။ ထိုအချိန် က စာရေးသူသည် စာသင်သားဘဝသာ ရှိသေးသောကြောင့် ထိုလူကြီးကို လွှဲကြားထဲတွင် ထုတ်ဖော်ဆုံးမှခြင်း မပြုရခဲ့ပေ။

မောင်ရဲမြင့်သည် စာရေးသူကိုလည်း ထိခြင်းငါးပါးနှင့်အညီဦးချုပြီး သင့်တော်ရှားခွဲထိုင်ကာ နှိုတ်ခွဲန်းဆက်၏။

“ဆရာတော် နေထိုင်လိုကောင်းပါရဲ့လားဘုရား”

“ကောင်းပါတယ ဒကာလေး”

“တပည့်တော်ပေးခဲ့တဲ့စာကို ဖတ်ပြီးပြီးလားဘုရား၊ သဘောရောကျ ရဲ့လား ဘုရား”

“ဖတ်လည်းပြီးပါပြီ၊ သဘောလည်းကျပါတယ၊ စိတ်ကောင်းရှိမှ စာကောင်းထွက်တယ်ဆိုတဲ့စကားအတိုင်း ဒကာလေးရဲ့ လောကကို ကောင်းစားစေချင်တဲ့ စိတ်ကြောင့် ဒီလိုစာကောင်းမျိုး ထွက်လာတာပဲ၊ ဒကာလေးရဲ့မေတ္တာဓာတ်ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ မေတ္တာအွာမ်း အုံမခန်း ဆိုတဲ့စာအုပ် ရေးဖြစ်တဲ့အခါ ဒီစာပိုင်တွေကို ထည့်သုံးပေးပဲ့မယ”

အဇ္ဈာရန်(၁၇၆၅)

၂၂၁

“ကျေးလူတင်ပါတယ်ဘုရား၊ ဆရာတော်ရေးတဲ့စာအိပ် ပိုကောင်းသွားအောင် မေတ္တာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အချက်အလက်တွေကို တပည့်တော်လည်း ကူရှာပေးမယ်ဘုရား”

(မှတ်ချက်)။ ထားရှိတေတားသော ‘မေတ္တာအဖွဲ့မံ့မခန်း’ စာအိပ်တွင် မောင်ရဲမြင့်၏ ကဗျာနှင့် သူရှာပေးသော မေတ္တာအတွေး အခေါ်များ များစွာပါရှိပါသည်။

“မောင်ရဲမြင့်ရဲကဗျာလေးကို ဖတ်ကြည့်ပြီးတော့ အတွေးအခေါ်တစ်ခု ရလာတယ်”

“ဘယ်လိုအတွေးအခေါ် လဲဘုရား”

“မောင်ရဲမြင့်က ကဗျာလောကသားတွေအားလုံး မှုသားတွေ ရှောင်ကြည့်ပြီး အမှန်တွေချည်း ပြောစေချင်တယ် ဒေါသတွေကင်းဝေးပြီး မေတ္တာဓာတ်တွေ လွှမ်းခြားစေချင်တယ်၊ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား”

“မေတ္တာသမားတစ်ယောက်ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာ ဒေါသကင်းလို့ပဲ၊ ဒေါသကင်းသူဖြစ်ဖို့အတွက် သီလရှိဖို့လိုတယ်၊ လိမ်ညာမပြောဘဲ အမှန်ကိုပြောတယ် ဆိုတာလည်း သီလတရားပဲ၊ အချုပ်ကတော့ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစာတဲ့ ကိုလေသာတွေကင်းမှ မေတ္တာသမားတွေ၊ သစ္ားသမားတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ် ဆိုတာပဲ”

“ပထမကဗျာစစ်၊ ဂုဏ်ယကဗျာစစ် ဖြစ်ရတာတွေဟာ အပေါ် ယံ အနေနဲ့ကြည့်မယ်ဆိုရင် စီးပွားရေးရေးကွက်လုလို၊ နယ်ချဲ့လို့ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်လို့ ဒါလောက်ပဲ မြင်ရ မယ်၊ ဒါလောက်မြင်ရှင့်ပဲ၊ ဒီစစ်ဘေးတွေကို တားဆီးဖို့နည်းလမ်းကို တွေ့မှာမဟုတ်ဘူး”

“နက်နက်နဲ့နှိုက်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ရေးကွက်လုတာ၊ နယ်ချဲ့တာ၊ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်တယ်ဆိုတာ လောဘဓာတ်ကြောင့်ပဲ၊ စစ်ပွဲတွေ၊ တိုက်ခိုက် သတ်ဖြတ်ကြတာဟာ ဒေါသဓာတ်ကြောင့်ပဲ၊ ဒီလောဘနဲ့ ဒေါသဟာလည်း သစ္ားလေးပါး အမှန်တရားကိုမသိမှုမောဟ

ဓာတ်(အဝိဇ္ဇာ) ကြောင့်ပဲ”

“ဒါဆိုရင် မောင်ရဲမြင့် သဘောပေါက်လောက်ပြီ၊ လောကမှာ စစ်ပဲ ကြီးတွေမဖြစ်စေချင်ရင် မေတ္တာတရားနဲ့ သစ္စာတရားတွေ လွှမ်းချုံ သွားစေ ချင်ရင် လူသားအားလုံးရဲ့ သန္တာနှင့်မှာရှိတဲ့ ကိုလေသာတရားတွေကို ကုန်ခန်း အောင်လုပ်ဖို့ပဲရှိတယ်၊ ဗုဒ္ဓ ပွဲင်တော် မူလာတယ်ဆိုတာလည်း အဲဒီလေသာ စတဲ့ ကိုလေသာ တွေ ဥာ-ဘုသားတွေရဲ့ သန္တာနှင့်မှာ ကုန်ခန်းသွားဖို့ အိန္ဒာ သေဆိုတဲ့ ဆင်းရဲကလွှတ်ဖို့အတွက်ပဲဖြစ်တယ်”

“အခု ဦးပွဲင်း မောင်ရဲမြင့်ကို မေတ္တာအပြည့်နဲ့ပြောပြပေးနေ တာ ဟာလည်း မောင်ရဲမြင့်အနေနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကူးပြောင်းလာဖို့ မဟုတ်ဘူး၊ ကိုလေသာတွေ ကင်းစင်ပြီး စိတ်ထားဖြူစွင်စေဖို့အတွက်သာ ဖြစ်တယ်၊ ဒီတရားတွေ သိသွားလို့ မောင်ရဲမြင့်သန္တာနှင့်မှာရှိတဲ့ ကိုလေသာတွေ ထိုက်သောက် ကုန်သွားမယ်၊ လျော့သွားမယ်ဆိုရင် မောင်ရဲမြင့် ကိုယ်တိုင် အရင်ဆုံး ချမ်းသာမယ်”

“မောင်ရဲမြင့်ဆိုကတစ်ဆင့် တြေားသူတစ်ယောက် သိသွားဦးမယ် ဆိုရင် အဲဒီတြေားသူလည်း ကိုလေသာတွေကွာပြီး ချမ်းသာကြိုးမှာပဲ၊ နောက်ဆုံး တစ်ကဲမွှာလုံးကလဲတွေ ဒီတရားတွေသိသွားလို့ ကိုလေသာ တွေ ကုန်ခန်းသွားကြရင် တစ်ကဲမွှာလုံး ချမ်းသာကြမှာပါ။ အရင်နောက လိုချင်လျှင် ဆင်းရဲသည်၊ မလိုချင်လျှင် ချမ်းသာသည်ဆိုတဲ့ သစ္စာလေးပါး အကြောင်းရှင်းပြတော့ သမှုဒယသစ္စာကြောင့် ခုက္ခဖြစ်တယ်လို့ မပြော ခဲ့ဘူးလား”

“ပြောခဲ့ပါတယ်ဘုရား”

“အဲဒီတုန်းက သမှုဒယသစ္စာအရ တက္ကာကိုကောက်လို့ ပြောခဲ့တာက ပမာနနည်းအရ အဓိကအကျေဆုံးကိုပြောခဲ့တာသာဖြစ်တယ်၊ တကယ်တော့ တက္ကာမှုတစ်ပါး တြေားကိုလေသာကိုးပါးလည်း ဘဝ အသစ်ခုက္ခကိုဖြစ်စေ လို့ သမှုဒယသစ္စာ ထိုက်ကြတာချည်းပဲ”

“အဘိဓမ္မာဝိဘင်းပါ၌တော်မှာ သမှုဒယသစ္စာ ၅-မျိုးကို ယခုလို

အဖွဲ့အစည်း

၂၂၃

ဟောကျား ထားတယ်”။

သမုဒသစွာ ငါးမျိုး

၁။ တက္ကာသည် သမုဒသစွာ

၂။ တက္ကာမှတစ်ပါး ကျွန်ကိုလေသာ ဇု-ပါးသည်လည်းကောင်း

၃။ ကိုလေသာကိုပါးမှ ကျွန်အကုသိုလ်များသည်လည်းကောင်း

၄။ ကုသိုလ်မှုလသုံးပါးသည်လည်းကောင်း

၅။ မူလသုံးပါးမှတစ်ပါး ကျွန်သော လောကီကုသိုလ်များသည်
လည်းကောင်း သမုဒသစွာပဲဖြစ်တယ်တဲ့ ဒါကြောင့် အဲဒီ

သမုဒသစွာတိုက်တဲ့ လိုချင်မှနဲ့တကွ ကျွန်ကိုလေသာတွေ အားလုံးမရှိမှ
တကယ့် ချမ်းသာကို ရကြမှုလို့ မောင်ပဲမြင့် သဘောပေါက်စေချင်တယ်”

“သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား တပည့်တော်ကို ဘာသာပြောင်း လာဖို့
ဒီတရားတွေဟောပေးနေတာမဟုတ်ဘူး၊ ကိုလေသာတွေစင်ကြယ်ပြီး
ဒိတ်ထား ဖြူစ်စိုးသာဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ဆရာတော်ရဲ့စကားကို တပည့်တော်
သိပ်သဘောကျေတယ်ဘုရား”

“တကယ်တော့ ဒီစကားကို ဦးပွဲ့ဌးက သုံးဦးပြောက်အနေနဲ့ ပြော
တာပါ၊ ဦးပွဲ့ဌးရှေ့ကနှစ်ဦးက အရင်ပြောပြီးကြပါပြီ။”

“ခြော့ - ဟုတ်လား၊ ဘယ်သူတွေလဲဘုရား”

“ပထမဦးဆုံးတစ်ဦးက ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင်ပါ၊ တစ်ခါတော့ ဘုရား
ရှင်ဟာ တြေားဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ နိုင်္ခာစ ပရို့မြို့
ထံကြပြီး အခုလို မေတ္တာစေတနာအပြည့်နဲ့ ရိုးသား ပွဲ့လင်းစွာ ပြောခဲ့
ပါတယ် -

“နိုင်္ခာစ ရိုးရိုးသားသား ကြိုးကြိုးစားစားလည်း အားထုတ် ပြီး
မူယာမှာယာလည်းမများတတ်သူ မည်သူမဆို ငါဆိုသို့ လာရောက်ပါစေ၊
ထိသူတိအား ငါဘုရားအွန်ကြေား ပြသရှုက် အတိုင်း လိုက်နာကျင့် သုံးအုံ၊
များမကြောဖိမှာပ် ဘူးသည်တရား ထူးရရှိလာပါမည်။ နိုင်္ခာစ-ငါသည်
သင်တို့ကို တရားဟောပြု သည်မှာ သင်တို့ကို ငါတပည့်ခဲ့လောက်ပါမည်။”

မဟုတ်၊ သင်တို့၏ ဆရာသခင်များ၊ ကုသိုလ်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ကျမ်းကို
စာပေများကို စွန်ပယ်စေလိုသည့် အတွက်မဟုတ်။ အဟုတ်အမှန် အားဖြင့်မူ
သင်တို့၏ စိတ်ချေးညှိ ကိုလေသာများဖြစ်သည့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ
တိုကို စွန်ပယ်စေလို သည့် အတွက်သာ ငါဘုရား တရားဟောပြတ်မူခြင်း
ဖြစ်၏။” (ဒီဓနိကာယ်၊ ပါထိကဝရ့ပါမို့တော်၊ ဉာဏ်ရိကသုတ်)

ဒါက ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် ပြောကြားခဲ့တဲ့စကားပါ။ ဒီ ဘုရားရှင်ရဲ့
စကားတော်ကို နည်းမီပြီး ကမ္မာကမ္မာဌာန်းပြဆရာကြီးတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဂရာတိုး
ဂိုအင်ကာကတော့ ဒီလိုပြောတယ်။

“ဘာသာရေးအဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုမှ လူတစ်ယောက်ယောက်ကို အခြား
ဘာသာတစ်ခုခုသို့ ကူးပြောင်းစေဖို့ ကျွန်ုပ် အလိုမရှိပါ၊ မည်သည့် ဘာသာ
ရေးအဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုကိုမျှ စိတ်မဝင်စားပါ၊ ကျွန်ုပ် စိတ်ဝင်စားသည်မှာ
မမှာ တရား၊ သုတေသနရားအသိညွှန် ပွင့်လင်းပြီး သူတို့၏ သွန်သင်ညွန့်ကြား
ချက် အဆိုအမိန့်များသာ ဖြစ်ပေ၏။ အကယ်၍များ ကူးပြောင်းမှ တစ်ခုခု
ရှိလော်းအဲ၊ ယင်းသည် အတိုက္ခက္ခရောက်ခြင်းမှ ချမ်းသာသူခ ခံစားခြင်း၊
ညစ်ညူးခြင်းမှ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းခြင်း၊ အချုပ်အနောင်မှုလွှတ်လပ်ခြင်း၊
မသိမှုမောဟ အပို့ဗွဲမှု သိမှုအမောဟ ပို့ဗွဲသို့ ကူးပြောင်း ခြင်းသာ ဖြစ်သင့်
၏”တဲ့။

“သိပ်ကောင်းတယ်ဘုရား၊ ဆရာတော်ဆိုကိုလာရတာ တပည့်တော်
အတွက် အလွန်တန်ဖိုးရှိသွားပြီ၊ တစ်ထိုင်တည်းနဲ့ လောကီ၊ လောကဗျာရာ
ဆဟုသုတေသနစုံကို ရသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် ဆရာကြီးထောက ပြောခဲ့တာ
နေမှာ”

“ဘယ်လိုပြောခဲ့တာတဲ့လဲ”

“ဆရာကြီးထောက လူထယ်တွေကို အမြန်ဆုံးနဲ့ အများဆုံး ဗဟိသုတေ
ပညာကိုယူတဲ့နည်းတစ်ခုကို ပေးခဲ့တယ်ဘုရား၊ အဲဒီနည်းကတော့ စာပေ
ဆဟုသုတေသနပုံပေးလဲနဲ့ စကားကိုပြီးစားပေးပြီးနားထောင်ပါ၊ ထိုသူမျိုးနဲ့ မတွေ့
တဲ့အခါမှ စာဖတ်ပါတဲ့”

“ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ စာဖတ်ရင် စာအုပ်တစ်အုပ်ထဲက ဗဟိုသုတေသနများကိုပဲရမယ်၊ စာပေါ်ဟုသူတရှိသူရဲ့စကားကို နားထောင်ရင် သူဖတ်ထားတဲ့ စာအုပ်၊ စာစောင်ပေါင်းများစွာထဲက ဗဟိုသုတေသနကို တစ်ထိုင်တည်းနဲ့ အများကြီး ရသွားမလိုတဲ့။ သိပ်မှန်တဲ့စကားပဲ ဘုရား အခုတ်ပည့်တော်လည်း စာပေ ဗဟိုသုတေသန ရှိတဲ့ဆရာတော်ရဲ့ စကားတွေကို နားထောင်တော့ ဘာသာရေး ဗဟိုသုတေသန နှင့်ရေးဗဟိုသုတေသန တစ်ထိုင်တည်းနဲ့ ရသွားတာပေါ့ဘုရား”

“အေးဟုတ်တယ်။ ဆရာကြီးရဲ့စကားလည်း မှတ်သားဖို့ ကောင်းတာပဲ။ ကဲစကားစလေးဆက်ရအောင် ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင်က ကိုလေသာ ကုန်ခန်းရေးကို ဦးတည်ပြီး ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်လုပ်ငန်းတွေကို ချပေးခဲ့ပေမယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အများစုံဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကို ဉာဏ်မလိုက်နိုင်လို့မသိကူဘူး”

“ခုခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာအများစုံကို ဒါနဘူးကြောင့်ပြုရတာလဲလို့ မေးခဲ့ရင် နောက်ဘဝချမ်းသာအောင်ပြုတာလိုပဲ ဖြေလိမ့်မယ်။ သီလဘာကြောင့်စောင့်တာလဲဆိုရင် အသက်ရှည်အောင် စောင့်တာလိုပဲ ဖြေလိမ့်မယ်။ ဘာဝနာဘူးကြောင့် ပွားတာလဲဆိုရင် စိတ်ညစ်စရာတွေ ပျောက်အောင်ပွားတာလိုပဲ ဖြေလိမ့်မယ်။ ဗုဒ္ဓတားခဲ့တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ရောက်အောင် ဖြေနိုင်မယ့်သူ သိပ်ရှိမယ်မထင်ဘူး”

“ခုခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာအများစုံရဲ့အဖြစ်က နားပင်းတဲ့လူပျိုးကြီးတစ်ယောက် လူနာမေးသွားတာနဲ့တဲ့တယ်”

“ဘယ်လိုတူတာလဲ ဘုရား”

“တစ်ခါတော့ သူတစ်ပါးပြောတဲ့စကားသံကို လုံးဝမကြားတော့တဲ့ အထိ နားပင်းနေတဲ့ လူပျိုးကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ တစ်နေ့ သူရဲ့ မိတ်ဆွဲတစ်ယောက် နာမကျိန်းဖြစ်နေတယ်ကြားလို့ လူနာမေးသွားတယ်။ ငါလူနာမေးသွားတာတော့ ယုတ်ပါရဲ့၊ ငါက မေးလိုက်လို့ သူကပြန်ဖြေတဲ့ အခါ သူပြန်ဖြေတဲ့အသံကို မကြားရတော့ ပြန်မမေးတတ်ရင် လူကြားထဲ

အရှက်ကွဲလိမ့်မယ်”

“လူနာမေးတယ်ဆိုတာ အနည်းဆုံးသုံးကြီးမြင်လောက်တော့ မေးကြဖြေကြမှ ကောင်းတယ်။ ဒီတော့ သူပြန်ဖြေတဲ့ အသံကိုမကြားရလည်းကြားရတဲ့ပုံစံနဲ့ ငါက ဆက်မေးဖို့ အမေးအဖြေတွေကို ခုကာတည်းကစဉ်းစားသွားရမယ်ဆိုပြီး လမ်းကတည်းက စဉ်းစားသွားသတဲ့”

“ငါက ပထမဆုံး သူငယ်ချင်း ရောဂါသက်သာတယ်မဟုတ်လား လို့မေး လိုက်မယ်။ သူကသက်သာပါတယ်လို့ ဖြေလိုက်ရင် ငါက ဒါဆိုရင် ဝမ်းသာပါတယ်ကွာလို့ ပြောလိုက်မယ်”

“မင်း ဘယ်ဆရာရဲ့ ဆေးတွေစားနေသလဲလို့ မေးလိုက်မယ်။ သူက ဘယ်ဆရာရဲ့ ဆေးကိုစားနေပါတယ်လို့ ဖြေလိမ့်မယ်။ ဒီအခါ ငါက ဆက်သာစား အဲဒီဆေးဟာသိပ်ကောင်းတယ်လို့ ပြောလိုက်မယ်”

“နောက်ဆုံးမေးခွန်းကျတော့ မင်း-ဘယ်ဆရာနဲ့ကုန်တုန်းလို့ မေးလိုက်မယ်။ သူက ဘယ်ဆရာနဲ့ကုန်ဖောက်တယ်လို့ ဖြေလိမ့်မယ်။ ဒီအခါ ငါက မကြားသော်လည်း ကြားချင်ယောင်ဆောင်ပြီး အဲဒီဆရာကြီး သိပ်ကောင်းတယ် ဆက်သာကုဆိုပြီး အားပေးလိုက်မယ်။ ဒီမေးခွန်းသုံးခု လောက်ဆိုရင် ထပ်နေလာလို့ ကောင်းပါပြီဆိုပြီး အမေးအဖြေတွေ စဉ်းဝါး တိုက်ပြီး လူနာအိမ်ပေါ် တက်သွားတယ်”

“အိမ်ပေါ် ရောက်တော့ လူနာက အခြေအနေသိပ်မကောင်းတော့ သူ့၊ နေ့လား၊ ညျလားဆိုတဲ့ အခြေအနေဖြစ်နေတယ်။ လူပျိုးကတော့ သူဆင်လာတဲ့ အမေးသုံးခု၊ အဖြေသုံးခုကို အစဉ်ကျအောင် အာရုံစိုက်နေရတာနဲ့ လူနာအခြေအနေကို သတိမထားနိုင်တော့ဘူး”

“ရောက်တာနဲ့ ပထမမေးခွန်းကို မေးလိုက်တယ်”

သူငယ်ချင်း ရောဂါသက်သာတယ်မဟုတ်လားဆိုတော့ လူနာက ဖြေတယ်။ ငါတော့ ဒီတောင်ကကျော်မယ် မထင်တော့ပါဘူးကွာတဲ့။ ဒီအခါ လူပျိုးက ဒါဆိုရင် ဝမ်းသာပါတယ်ကွာတဲ့၊ လူနာရော လူနာရှင်တွေ ရောဟာ လူပျိုးကို မကျေနပ်တဲ့အကြည့်နဲ့ ဝိုင်းကြည့်ကြတော့တာပေါ့။

ଓଡ଼ିଆଗ୍ରହ(କୃତ୍ୟବ୍ୟ)

JRC

“ଲୁପ୍ତିକ୍ରିୟାକରେ ଗ୍ରାମଦୀନପିଲ୍ଲାହୁଁ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଦୂରୀଯରେ ଆଶାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ”

“မင်းဘယ်ဆရာရဲ့ဆေးတွေကို စားနေသလဲ။ မိတ်ဆွဲလူနာက မိတ်ဆိုးနေ ပြီဆိုတော့ ရဲ့ပြီးဖြေလိုက်တယ်။ အဆိပ်ဆေးတွေစားနေ တယ်တဲ့။ လူပျို့ကြီး ပြန်ပြောတာက -

ဆက်သာစား အဲဒီဇေးဟာသိပ်ကောင်းတယ်တဲ့။ ဘေးက လူနာရှင်
တွေက လက်သီးပြင်သူကပြင်ကုန်ပြီ။ လူပျို့ကြီးကတော့ ဘာမှုသတိမထား
နိုင်ဘူး။ သူ့ရဲ့ တတိယမြောက်မေးခွန်းကို ဆက်မေးတယ်။ မင်း-ဘယ်
ဆရာနဲ့ ကုနောတုန်းဆိုတော့ လူနာက စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုးနဲ့ သေမင်းနဲ့ ကုနော
တယ်ဟေ့လို့ အော်ဖြေပြီး ဒေါသကြောင့် သွေးတိုးတက်ကာ သတိလပ်သွား
တယ်။”

“ဒါကိုလူပြု၍သတိမထားဘဲပြောလိုက်တာက အဲဒီဆရာတိုးသိပ်ကောင်းတယ် ဆက်သာကုတ္တာ။ သူ့စကားလည်းဆုံးရော လူနာရှင် အားလုံးက ဝိုင်းရိုက်လို့ လူပြု၍တိုး လွှတ်အောင် မနည်းစွှောက်ပြေးခဲ့ရသတဲ့”

“ခုခေတ် ဗုဒ္ဓဘာသာအများစုဟာ အဲဒီလူပို့ကြီးလိပ်၊ ဒါန၊ သီလ၊ ဘဝနာဆိတ်ဘုရားတွေကို လုပ်သာလုပ်နေကြတာ ဗုဒ္ဓရဲ ရည်ရွယ် ချက်ကို သိတဲ့လူက အင်မတန်နည်းပါးပါတယ်”

“တကယ်တော့ ဒါနပြု ခိုင်းတာဟာ လောဘိုးဆောင်တဲ့
ကိုလေသာတွေကုန်ဖို့ပါ၊ သီလ စောင့်ခိုင်းတာဟာ ဒေါသိုးဆောင်
တဲ့ ကိုလေသာတွေ ကုန်ဖို့ပါ”

“ဘာဝနာပွားခိုင်းတာဟာ မောဟ္မီးဆောင်တဲ့ ကိုလေသာ တွေ
ထုန်ဖိုပါ။ ဒီအချက်တွေမသိတော့ လိုတဲ့ နေရာကျမလှ။ ချင်ပဲ
မလိုတော့တဲ့ နေရာကျ စွဲတဲ့ လှ။ ချင်ကြတယ်။ ကျောင်းတိုက် တစ်
တိုက်မှာ လက်တွေ့ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီကျောင်းတိုက်တည်

ထောင်တော့ ဘုရားခန်းနဲ့ ဘုရား ရုပ်ပွားကို လျှေမယ့်သူတွေများ
လွှန်းနေလို့ မဲဖောက်ပြီး လျှေခွင့်ပေးရတယ်”

“ဟော-သံယာတွေသုံးမယ့် ကုဋ္ဌကျတော့ လျှေမယ့်သူမရှိလို့
သံယာတွေမှာ ကျောင်းကြီးပြီးတာတော် ဓနိမီးထံကာ ကုဋ္ဌလေး
မှာပဲ ဖြစ်သလို တက်ကြရတယ်။ ဘုရားခန်း ဒကာ၊ ဘုရားဒကာ
သာ အမည်ခံချင်ကြတာ အိမ်သာဒကာ၊ ကုဋ္ဌဒကာလို့ အမည်မခံ
ချင်ကြဘူးလေ”

“ဒီလို ဘူးကြောင့်ဖြစ်ရသလဲဆိုရင် ဒါနပြုတာဟာ လောဘ^၁
ဦးဆောင်တဲ့ ကိုလေသာတွေသေဖိုပါလားဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ရည်ရွယ်
ချက်ကို မသိခဲ့လိုပဲ”

“လျှေတယ်ဆိုတာ အလျှေခံရဲ့လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးတာပဲ။
ဒါကြောင့် အလျှေခံပုဂ္ဂိုလ်လိုတာကိုပဲ လျှေသင့်တယ်။ ရောဝတီတိုင်း၊ မော်
ကျွန်းမြို့နယ်၊ ကျွန်းခယ်မရှာကျောင်းဆရာတော်ဆိုရင် သူရှာနဲ့တက္က အနီး
အနားကရှာတွေက လူငယ်တွေဟာ စောပညာသိပ်မတတ်ကြဘူး။ ဘဲ့ရ
ဆိုတာ မရှိသလောက်ပါပဲတဲ့ ဘူးကြောင့် ဒီလိုဖြစ်ရသလဲဆိုတော့ နီးနီးနား
နားသွားတက်နိုင်တဲ့ အထက်တန်း ကျောင်းမရှိလိုပဲ”

“မော်ကျွန်းမြို့ပေါ်က အထက်တန်းကျောင်းတွေကို သွားတက်ဖို့
ကျတော့ လည်း သွားရေးလာရေးက မလွှယ်ဘူး။ ရောလမ်းတစ်ခုပဲရှိတယ်။
ဒါကြောင့် ကျွန်းခယ်မဆရာတော်က ရလာတဲ့လာသံလာဘလေးတွေ
စုဆောင်းပြီး ဘုန်းတော်ကြီးသင် ပညာရေးအထက်တန်းကျောင်းကြီး
တည်ထောင်လိုက်တယ်”

“ဒီရွာမှာ ဘာသာခြား သာသနာပြုအဖွဲ့ကြီးတစ်ဖွဲ့လည်းရှိတယ်။
ဒါကြောင့် အတန်းပညာအပြင် ဘာသာယဉ်ကျေးမှုတွေပါ သင်ပေးတော့
ဆရာတော်မှာ ကျောင်းဆောင်တွေဆောက်ရာ၊ ဆရာ၊ ဆရာမတွေ လေ
ပေးငှားရနဲ့ ဆယ်သိန်း လောက် အကြွေးတင်နေရှာတယ်”

“လိုနေတဲ့ဆယ်သိန်းကို ဘယ်သူမှ လာမလျှော်ကြဘူးလားဘုရား”

“မလျှောကြဘူး၊ အနီးအနားက တောသူတောင်သားတွေကျတော့
လည်း မလျှောကြနိုင်လို့ မလျှောကြဘူး၊ အဝေးက လျှောကြနိုင်တဲ့ အခြားသူတွေကျ
တော့လည်း အဲဒီလို့ နေရာမှာ မလျှောကြဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့မလျှောကြတာလဲ ဘုရား”

“နာမည်ကြီးခြင်း၊ ထင်ပေါ်ကျောကြားခြင်းမရှိလို့တဲ့”

“ဒါဆိုရင် ဘယ်လို့နေရာ သွားလျှောကြသလဲဘုရား”

“ဘုရားဒကာ၊ ဘုရားအမအဖြစ် နာမည်ကျောကြားမယ့်နေရာ
တွေမှာတော့ဘူး သွားလျှောကြတယ်” အဲဒီလို့ကောင်းကျိုးရဖို့။ နာမည်
ကျောကြားဖို့မျော်လင့်ချက်နဲ့လျှောက်ခါနမျိုးဟာ ပါရမိမထိုက်ဘူး။ သာသနာ
ပဒါနလို့ခေါ်တယ်။ ဒီအကြောင်းကို အမရပူရမြို့၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
ဘုရားကြီးက ရတနာဂုဏ်ရည်ကျမ်းစာနှာ-၃၀၅ မှာ အခုလို့ရေးသား
ခဲ့တယ်။

“ပါရမိဟူသည် မြင့်မြတ်သူတို့၏ နိဗ္ဗာန်ကို ရည်မှန်း၍ လျှောက်နိုင်းမှာ
သီလ ဆောက်တည်မှု စသည်တို့သာတည်း။ လောကိုစည်းစီမံချမ်းသာကို
ရည်မှန်း၍ လျှောက်နိုင်းမှာစသည်တို့ကို ပါရမိဟုမဆိုထိုက်” တဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို
ရည်မှန်း၍ဆိုတာ ကိုလေသာကုန်ဖို့ ရည်ရွယ်မှန်း၍လို့ ပြောလို့ခြင်းပဲ၊
ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကိုလေသာတွေကုန်သွားတာကိုပဲ နိဗ္ဗာန်လို့ဆိုရတာ
ကိုး၊ ဘုရားတည်တာ ဝါသနာပါတဲ့ ဘုရားတည်တဲ့နေရာမှာသာ လျှောက်တဲ့
ဗုဒ္ဓဘာသာတွေအတွက် ဘုရားတည် နည်းနှစ်မျိုး ပဲမိတ္ထုး ရှင်းပြခဲ့ဦးမယ်။
မောင်ရဲမြင့်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာကို စိတ်ဝင်စားသူဆိုတော့ ဒီအကြောင်းတွေကို
သေချာသိတားသင့်တယ်”

“တပည့်တော် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေပါပြီဘုရား။ တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
စစ်စစ်တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်လို့ ဆရာတော်ဆီမှာ အချိန်ယူပြီး လာလေ့
လာနေတာပါ။ ဆရာတော်နဲ့ အားရအောင်ဆွေးနွေးပြီးရင် တပည့်တော်
ရဟန်းတက်မယ်။ ပြီးတော့ တပည့်တော် တတ်နိုင်သမျှ သာသနာပြပြီး
ဆရာတော်နဲ့ ဘုရားရှင်ရဲ့ကျေးဇူးကို ဆပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်

၂၃၄

ဘုရားသာသမာန

ဘုရား”

“သာဓု-သာဓု-သာဓု၊ ရဟန်းဘဝဆိတာ အလွန်ကိုရခဲပါတယ်။ သာမန်လူတွေမဆိတာနဲ့၊ ဂေါတမဘုရားရှင်တောင် လေးသချိနဲ့ကဗျာတစ် သိန်း ပါရမီ ဖြည့်ခဲ့ရတဲ့ ဘဝတွေထဲမှာ ရဟန်းဘဝကို ကိုးဘဝ သာရခဲတာဆို တော့ သာမန် အမြို့သားတစ်ယောက် အနေနဲ့ ဘဝအဆက်ဆက်မှာ ရဟန်းဘဝကို တစ်ဘဝတောင်ရာ့ဗြို့မှာ မဟုတ်ပါဘူး”

“ပြီးတော့ သက်န်းကို အရဟတ္ထဖို့လို တံခွန်လို ခေါ်တယ်။ ဆိုလိုတာက ဝိပဿနာတရားကို နာကြားအားထုတ်တဲ့အခါ လူ့ဘဝနဲ့ ရဟန္တာဖြစ်သွားပြီဆိုရင်လည်း ရဟန်းဘဝကို ကူးပြောင်းရ တာပဲ။ ရဟန္တာဖြစ်ပြီး သူဟာ လူ့ဘဝမှာ ဦ-ရက်ထက် ပိုနေလိုပါဘူး”

“ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ လူ့ဘဝ လူ့ခန္ဓာဟာ အရဟတ္ထဖို့လို မတန် လိုပါပဲ”

“ဂေါတမဘုရားရှင်ဟာ ရဟန်းဘဝ ကိုးဘဝသာရခဲတယ်ဆိုတာ ဘယ် ဘုရားရှင်တွေထဲမှာလဲဘူး”

“အေး ...မင်းက အဲဒီလို ကိုယ်သီချင်တာ စစ်စစ်ပေါက်ပေါက် မေးတတ်တော့ မင်းမေးတိုင်းမဖြေဖြတ်တာနဲ့ပဲ တစ်ချို့ဆရာတော်တွေက မင်း သူတို့ဆီ လာမှာကို ကြောက်နေတာဖြစ်မယ်။ ငါကတော့ မေးလေကြိုက် လေပါ။ ငါက ဖတ်သမျှစာဆိုပဲတဲ့ မှတ်စုတ်ထားတတ်တယ်။ မှတ်စု ထုတ်တဲ့အခါ ဒီအချက်ဟာ ဘယ်နေရာမှာရေးရင်ကောင်းတယ်။ ဒီအချက် ဟာ ဘယ်နေရာမှာဟောရင် ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ မှတ်ချက်နဲ့ မှတ်စုတ် တာ”

“မှတ်စုရရင်ပြီးရောဆိုတဲ့ မိတ်မြို့ဗြို့မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် ဟောဖို့ အကွက်ဆိုတ်လာတာနဲ့ ရေးထားတဲ့မှတ်စုက ခေါင်းမှာတစ်ခါတည်း လာပေါ်တာပဲ။ မှတ်စုကိုလည်း ပစ်မထားရဘူး။ မကြာခက်ပြန်ပြန် ဖတ်ရ

အဗ္ဗာရှင်(ဉွှေပြည်သာ)

၂၃၅

တယ်။ အခုလည်း မင်းမေးလိုက်တာနဲ့ ဘယ်မှတ်စုတဲ့မှာ ပါတယ်ဆို တာ
တန်းသိတာပေါ့”

“ဆရာတော်က မှတ်ဉာဏ်တော်တော်ကောင်းတာပဲ။ ဒါကြောင့်
စာရေး နိုင်တာဖြစ်မယ်”

“ပစ္စာပွန်အားထုတ်မှုရော အတိတ်ကပုံပိုးမှုပါ နှစ်ခုလုံးပါလိမ့်မယ်။
ငါ မှတ်ဉာဏ်က ဒီဘဝကအကြောင်းအရာတင်မကဘူး။ ဒီလူဘဝ
မရောက်ခင် အပါယ်ဘုံက ဘဝတစ်ခုရိုက်တော် အမှတ်ရတယ်”

“ဟာ အဲ့ဉာဏ်ရာပါလား ဆရာတော်”

“တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာလောကမှာတော့ ဒါဟာအဲ့ဉာဏ်ရာမဟုတ်သလို
ဂုဏ်ယူစရာလည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ အပင်ပန်းခံပြီး
ခက်ခဲစွာ ကြိုးစားအားထုတ်ဖို့မလိုပဲ၊ သူပင်ကိုယ်သာဝေ မှတ်ဉာဏ်ကြောင့်
သိနိုင်တာ ဖြစ်နေလိုပါပဲ။ စာပေမှာတော့ ဒီလိုနောက်ဘဝကို သိတဲ့ဉာဏ်ကို
ကတိယာရာဉာဏ် လိုပေါ်တယ်”

“အဲဒီအတိတ်ဘဝအကြောင်းကိုလည်း သိချင်သေးတယ် ဆရာ
တော်”

“မူပါနဲ့ တိစာအုပ်တစ်အုပ်ထဲမှာ သေချာထည့်ရေးမှုပါ။ အဲဒီ ကျမှ
အသေအချာဖတ်ပေါ့။ အခုတော့ မင်းကို တဗြားအရေးတကြီး ရှင်းပြ
ချင်တာတွေ အများ ကြိုးရှုံးနေတယ်”

(မှတ်ချက်)။ ၁ စာရေးသူ၏ အတိတ်က အပါယ်ဘဝတစ်ခုအကြောင်း ကို
‘အတွင်းရှင်သူစာအုပ်’တွင် မာတိကာ၌ ‘ညောင်စွေလောက်
ပင် မလှုပါနိုင်ပါ’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ရေးသားထား
သည်။

“ကဲ့မင်းပါ မှတ်ချင်မှတ်ထား၊ အလောင်းတော်ရဟန်း ဖြစ်ခဲ့တဲ့
ဘုရားကိုးဆူကို ရှေးပညာရှိတွေက လွှယ်လွှယ်မှတ်လို့ရင်အောင် ဂါထာ
သိထား တယ်။ ဂါထာဆိုတာ မြန်မာလို့ ကများပဲပေါ့။ ကဲ့နားတောင်-

“ကောက္ခညာ မင်းလော ဖူသောာ

၂၃၆

ဘဏ္ဍာပိသာသာန

သုမေဓော ဝယ်ဘူး ၏နော်
 သုဇာတော် စ ကကုသန္တာ
 ကောကျာမန့် ကသာပေါ်။
 နဝန္တမေသံ ဗုဒ္ဓိန့်၊
 ပုံမှန်းအီ ပါစကာ။”

တဲ့ - အလောင်းတော်ဟာ -

- ၁။ ကောကျာညဘုရားရှင်ထံမှာ ဝိမိတာဝိ စကြာမင်းဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၂။ မောက်ဘုရားထံမှာ သုရှစ်ပုံဏ္ဏားဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၃။ သုမေဓောဘုရားရှင်ထံမှာ ဉာဏ်ပုံဏ္ဏားဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၄။ သုဇာတာဘုရားရှင်ထံမှာ စကြာမင်းဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၅။ ဖုသံဘုရားရှင်ထံမှာ ဝိမိတာဝိစကြာမင်းဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၆။ ဝေဘူးဘုရားရှင်ထံမှာ သုဒသနမင်းဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၇။ ကကုသန်ဘုရားရှင်ထံမှာ ခေမမင်းဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၈။ ကောကျာဘုရားရှင်ထံမှာ ပုံမှန်းအီ ပုံမှန်းပြုခဲ့တယ်။
- ၉။ ကသာပဘုရားရှင်ထံမှာ ဇော်ပါလပုံဏ္ဏားဘဝမှ ရဟန်းပြုခဲ့တယ်။

ကဲမင်းရဲကြားဖြတ်မေးခွန်းကို ဖြေပြီးတဲ့နောက် ပြတ်သွားတဲ့ ဘုရားနှစ်မျိုးတည်ခြင်းအကြောင်းကို ဆက်ကြရအောင်၊ မြေပြင်မှာတည်တဲ့ ဘုရားရယ်၊ ကလေးတွေရဲ့ နှဲလုံးသားမှာတည်တဲ့ ဘုရားရယ်လို့ ဘုရားတည်ခြင်းဟာ နှစ်မျိုးရှုတယ်။ မြေပြင်မှာတည်တဲ့ ဘုရားတွေဟာ မသမာ သူတွေရဲ့ ဖျက်ဆီးမှုကြောင့် သော်လည်းကောင်း၊ သဘာဝ ရာသီဉာဏ်ကြောင့်သော်လည်း အချိန်အတိုင်းအတာ တစ်ခုပဲ တည်တယ်၊ နောက်ဆုံး တော့ ကုန်ဆုံးဖျက်စီးသွားရတာပဲ့။

“ကလေးတွေရဲ့ နှဲလုံးသားမှာ တည်ပေးလိုက်တဲ့ ဘုရားက

တော့ ဘယ်သောအခါမှ မပျက်စီးတော့ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဒီကလေးက သူရဲ့ သားစဉ်မြေးဆက် ဒီဘာသာရေးအမွှေ အနှစ်ကို တစ်ခါတည်းပေးသွားတော့မှာကိုး၊ ဒါပေမယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာအများစုဟာ ဘုရားဒကာ၊ ဘုရားအမဆိုတဲ့ ဂုဏ်ကို မက်မောကြလေတော့ နှလုံးသားမှာ ဘုရားတည်တဲ့ အလုပ်ကို စိတ်မဝင်စားကြပဲ မြေပြင်မှာဘုရားတည်တဲ့ အလုပ်ကိုပဲ စိတ်ဝင်စားကြတယ်”

“နှလုံးသားမှာ ဘုရားတည်တဲ့အလုပ်ကို ဦးစားမပေးပဲ မြေပြင်မှာ ဘုရားတည်တဲ့ အလုပ်ကိုသာ ဦးစားပေးခဲ့ကြတဲ့ အတွက် ကြောင့် အရင်တုန်းက ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတွေဖြစ်ခဲ့တဲ့ မလေးရှား၊ အင်စိနိုင်းရှား၊ အိန္ဒိယ၊ အာဂရန် နစ်တန်၊ အိရန်စတဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ အခုအချိန်မှာတော့ ဘာသာခြားနိုင်ငံတွေ ဖြစ်သွားပါပြီ။

“ဘာသာခြားများရဲ့ လွှမ်းမိုးဖိစီးမှုဗုဏ်ကိုတော့ မြေပြင်က ဘုရားတွေဟာ ဘာမျှကာကွယ်ပေးနိုင်စွမ်းမရှိပါဘူး။

ဒါကြောင့်လည်း ဘုရားပျက်တွေ၊ စေတိင့်တို့တွေဟာ ဒီအတိုင်း ကျွန်းတာပါ။ နှလုံးသားမှာ တည်ထားတဲ့ ဘုရားတွေဆိုရင်တော့ ဘာသာခြားတို့ရဲ့လွှမ်း မိုးမှုဗုံး တော်လှန်နိုင် စွမ်းရှိပါတယ်”

“နှလုံးသားမှာ ဘုရားတည်တဲ့ အတွက် ဘာသာခြားတွေရဲ့လွှမ်း မိုးမှုဗုံး မခံရတဲ့နိုင်ငံတွေကိုပြုပါဆိုရင်တော့ ဥရောပတိုက်က ခရစ်ယာန်နိုင်ငံတွေကိုပဲ ပြရမယ်။ တခြားဘာသာတစ်ခုဟာ ဥရောပတိုက်ကို အနှစ်ည်းနဲ့ ရော၊ အကြမ်းနည်းနဲ့ရော လွှမ်းမိုးအုပ်စီးနိုင်အောင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြိုးစား တယ်။ ဒါပေမယ့် ရမသွားခဲ့ဘူး”

“ခရစ်ယာန်ဘုရားရှိခိုးကျောင်းထဲက အလူ။ခံပုံးမှာရေးထားတဲ့ ကလေး များ မို့က်ထဲဘုရားတည်ရန်ဆိုဟဲ့ စာတန်းလေးကဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံတွေလည်း မိမိဘာသာမကွယ်ပျောက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတဲ့ နည်းလမ်းကို အမြဲ ညွှန်ပြလျက် ရှိပါတယ်”

“အမိုးမပါ၊ အကာမပါ၊ ဆွမ်းတော်မကပ်၊ ရေတော်မကပ်နဲ့ လွင်တိုး
ခေါင်မှာတည်ထားတဲ့ ဘုရားတွေဟာ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးဆိုရင် အရေ
အတွက် နည်းတာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ဆူကိုသုံးသိန်း လောက်ကုန်ကျ
ပါတယ်။ အဆု များစွာဆိုရင် သိန်းပေါင်းများစွာပေါ့”

‘သိန်းပေါင်းတစ်ရာလောက်များ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ ဘုန်းတော်ကြီး
သင် ပညာရေးအထက်တန်းကျောင်းကြီးမှာ သွားလျှော့လိုက်ရင် ဘယ်လောက်
များ သာသနာမှာ အကျိုးများလိုက်မလဲလို့ သာသနာပြုနည်းကို ကျမ်းကျင်
ကြတဲ့ ဘာသာခြားတွေက အခုစိုရင် အင်းစိန်း လိုင်သာယာ စတဲ့မြို့ကြီးတွေ
မှာ မြေကျယ်ကြီးတွေ ဝယ်ယူပြီး ဝပ်ရှေ့ရှုကြီးတွေ ကားဘော်ဖို့ရှုကြီးတွေ
တည်ထောင်ကြတယ်”

“ပြီးတဲ့အခါ မိဘမဲ့နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကလေးတွေ၊ မိဘရှုသော်လည်း
ဆင်းရဲ့နှစ်းပါးတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကလေးအားလုံးကို လက်ခံပြီး အစာလည်း
ကျေးတယ်။ အလုပ်လည်းပေးတယ်။ ဒီလိုကြင်နာမူမျိုးကို ငတ်မွှတ်နေတဲ့
ဗုဒ္ဓဘာသာကလေးတွေ အုနဲ့ချိပြီးရောက်လာလိုက်တာ ရုတေသန မဆန္တတော့
လို့ တခြားမြို့နယ်တွေမှာပါ ဆက်ဖွင့်ဖြေကြီးစား နေကြပါပြီ”

“ရောက်လာသမျှကလေးအားလုံး သူတို့ဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်သွား
တာဟာ သူတို့အတွက်အမြတ်ပါပဲ၊ သာသနာပြု ဘဲ့တံဆိပ်မျိုးစုံ ရနေကြတဲ့
သူငြေးတွေကလည်း ပီလျှော့နည်းမျိုးတွေကို မသိကြရာပါဘူး”

“ဗုဒ္ဓဘာသာကလေးတွေ မကုန်ခင် နှုလုံးသားမှာဘုရားတည်တဲ့
လုပ်ငန်းတွေကို ရဟန်းတော်တွေကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ပြီးတော့ မြန်မြန်ကြီး
ပြုလုပ်သင့်ပါပြီ၊ ဘုန်းကံကြီးမားတဲ့ ရဟန်းတော်တွေပါ ဦးဆောင်လိုက်ရင်
ကိုယ့်ပစ္စည်း တစ်ဝက်လောက်တော့ ကိုယ်ပြန်ရနိုင်ပါသေးတယ်”

‘မြန်မာပြည်ကြီး ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာတာ နှစ်ပေါင်းတစ်ထောင်ကျော်
ကြာခဲ့ပါပြီ’

‘ဒါပေမယ့် ကိုယ်ပိုင်ဆေးရုံတွေ၊ ဆွဲအနားမကြားကျောင်းတွေ ကိုယ်
လက် မသန်မစွမ်းပြုပြင်ရေးကျောင်းတွေ တည်ထောင်ပြီး သာသနာပြုတဲ့

သူတွေ မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါဘူး။ အထူးအားဖြင့် အခုအချိန်မှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်း သံယာပေါင်း လေးသိန်းကျော် ရှိခဲ့ပေမယ့် စောဘောလို ပရဟိတ ဆေးရှုတွေ၊ ဆွဲ၊ အ နားမကြားကျောင်းတွေ တည်ထောင်ဖွင့် လှစ်ပေးမယ့် ရဟန်းတွေ မပေါ်ထွက်ခဲ့ပါဘူး”

‘ရှားရှားပါးပါး သီတရှုဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးပဲ ဆေးရှုကြီးတစ်ရုံကို ဦးဆောင်ဖွင့်လှစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မြန်မာပြည်မှာ ရာဂဏန်းလောက သာရှိတဲ့ ဘာသာခြားသာသနာပြုတွေကတော့ စောဘောလို သာသနာပြု ဆေးရုံ တွေကို မြန်မာပြည်အနှစ်မှာ ဖွင့်လှစ်ပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်”

‘စွမ်းနိုင်တဲ့ရဟန်းတွေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သူတို့နည်းအတိုင်း ဤြေးစားသင့် ပါတယ်။ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ပြုတဲ့ ဒါရမျိုးဟာ ကုသိုလ်စစ်မဟုတ်နိုင်ကြောင်း၊ မိမိပြုလုပ်သော ကံသည် ကုသိုလ်ဟုတ်၊ မဟုတ်တိုင်းတာတဲ့ ပေတံတစ်ခုကို ဆရာကြီး ဦးရွှေအောင်က မဋ္ဌကုဏ္ဏလီဆောင်းပါးမှာ အခုလိုရေးသားခဲ့တယ်”

“အတ္ထနဲ့မာန လွမ်းမိုးသောစိတ်ဖြင့်ပြုလုပ်သော ကံဟူသမျှသည် မိမိတို့၏ အမြင်အရကောင်းသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း တကယ်တမ်း မ ကောင်း။ မီးကို အေးသည်ဟုထင်မှတ်ပြီး ကိုင်သောအခါ တကယ်မအေးဘဲ ပူးသည်ဟုသာ ခံစားရသကဲ့သိဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် တကယ်တမ်းကောင်း သော ကံဟူသည် လောဘကို ပါးအောင်လုပ်နိုင်သော အတ္ထနှင့် မာနကို ပါးအောင် လုပ်နိုင်သော ကံသာဖြစ်၏။ ယင်းကံသည်သာ တကယ်တမ်းကောင်းကျိုး ကိုဖြစ်စေပါ၏”

“ထို့ကြောင့် မိမိ၏ အမြင်၊ မိမိ၏ အသိ၊ မိမိ၏ ကံသည် တမ်း ကုသိုလ်ဟုတ်သည်။ မဟုတ်သည်ကို သိလိုပါက မိမိသန္တာနှင့် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟတ္ထု ပါးလျှင် ကုသိုလ်ဟုတ်၏။ မပါးလျှင် မဟုတ်သေး။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် အထင်မှန်ဖြင့် ကုသိုလ်ကိုစစ်၍မရ တကယ် မှန်ဖြင့်သာ ကုသိုလ်ကို စစ်၍ရ၏။ တကယ် မှန်ဟူသည်ကား မိမိတို့၏ သန္တာနှင့် လောဘ၊ ဒေါသ၊

မောဟ၊ မာန စသော အကုသိုလ်များပါးပြီး၊ မေတ္တာ၊ ကရာဇာ၊ မှန်တာ၊ ဉာပေကွာစသော ကုသိုလ်များဟူးခြင်း ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ စီစစ်ကြည့်ရ၏ – တဲ့။ ဒီလောက်ဆိုရင် ဘုရားတည်ခြင်း နှစ်မျိုးအကြောင်း မင်း ကောင်း ကောင်းသဘောပေါက်ရောပြီး”

“မှန်ပါ။ သဘောပေါက်ပါပြီဘုရား။ ပညာပါရမိအကြောင်း ဆက် ပါဉိုးလား ဘုရား”

မောင်ရဲမြင့်နှင့် စာရေးသူသည် နှစ်ရက်အတွင်း နှစ်ဦးလုံး၏ ရင်တွင်း မှ မေတ္တာဓာတ်များကြောင့် အလွန်ရင်းနှီးသွားကြပြီး မင်း၊ ဝါဟ္မာသော နာမ်စားကို ဘယ်အချိန်က ပြောင်းသွားမှန်းပင် မသိလိုက်။ ရင်းနှီးသွား သဖြင့် စကားဝိုင်းမှာ ပို၍လည်း စို့ပြောလုပ်၏။ ပို၍လည်း အသက်ဝင်လာ၏။

“ပညာပါရမိနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဤတော်သုံးပုံ့မှုကို အကျဉ်းချုပ်ပြီး ပြောရအောင်၊ ကေနိပါတ်၊ မဟာသာရဏာတ်မှာဆိုရင် လူသာမန်တွေရဲ့ ဉာဏ်နဲ့ ဘယ်လိုမှဖြေရှင်းလိုမရနိုင်တဲ့ အမှုတစ်ခုကို ပညာရှိအမတ် ဖြစ်တဲ့ အလောင်းတော်က အံ့ဩဖွယ်ရာဖြေရှင်းပေးတော်မူသွားတယ်”

“တစ်ခါတော့ ဤဘရာဏသိပြည့်ရှင် ဗြဟ္မာတ်မင်းကြီးဟာ မိဖုရား များနဲ့အတူ မဂ်လာဥယျာဉ်အတွင်းရှိ ရေကန်မှာ ရေချိုးနေကြတယ်။ မိဖုရားကြီး ဝတ်ဆင်တဲ့ ပုလဲကုံးကြီးကိုတော့ ကလာပ်ပေါ်တင်ပြီး ရေကန် ဘေးမှာ မောင်းမငယ် တစ်ယောက်ကို စောင့်ခိုင်းထားတယ်။ မောင်းမငယ်ဟာ စောင့်ရတာ ကြောလာတော့ ခက္ခမှုအိမ်ငိုက်သွားတယ်။ အိမ်ငိုက် ရာမှ နှီးလာတဲ့အခါ ကလာပ်ပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ ရတနာ ပုလဲကုံးကြီးဟာ မရှိတော့ဘူး။ မောင်းမငယ်ဟာ သွားအပေါ် အပြစ်ကျ ရောက်မှာကို အရမ်း ကြောက်သွားပြီး “အမယ်လေး၊ လုပ်ကြပါဉိုး ပုလဲကုံးကြီးကို လူခိုးသွားပြီ”ဆိုပြီး စွဲတော်တော့ ရုမက်တွေတအားပြေးလာပြီး မေးကြ တာပြီ။

“မောင်းမငယ်ကလည်း သူထင်တဲ့နေရာ လက်ညွှုးထိုးပြတော့ ရုမက် တွေလည်း လက်ညွှုးညွှန်ရာကို ဘုမသိဘမသိ စွဲတဲ့လိုက်ကြရတယ်။ ဥယျာဉ် အပြင်ဘက် လမ်းမပေါ်က ခုရိုးသွား ယောက်သွားတစ်ယောက်ကို သူခိုးဆိုပြီး

လျှောက်(၁၇၆၅)

၂၄၁

ရမ်းသမ်းဖမ်း လိုက်ကြတယ်။ ခရီးသွားယောက်၍ကို မင်းကြီး ကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးတယ်”

“ခရီးသွားယောက်၍ကလည်း အကြောက်လွန်ပြီး အမှန်အတိုင်း မယူပါဘူးလို့မပြောဘ ယူမြိုပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုမရှိတော့ဘူး၊ မြို့ထဲက သူငွေးကြီးကို ပေးလိုက်ပြီလို့ပြောတယ်။ သူငွေးကြီးကို ဖမ်းစစ်ပြန်တော့ ရလည်း မရဘူးနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကို ပေးလိုက်ပြီလို့ ပြောပြန်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖမ်းစစ်ပြန်တော့ စောင်းသမားဆီရောက်သွားပြန်ပြီတဲ့”

‘စောင်းသမားကိုဖမ်းစစ်ပြန်တော့ ပြည့်တန်ဆာမဆီ ပေးလိုက်ပြန် ရောတဲ့၊ လူပါးဦးသာထောင်ထဲရောက်လာတယ်။ ပုလဲကုံးကြီးကတော့ အစအနတောင် မတွေ့ရဘူး။ ဘယ်တွေ့မလဲ သူတို့ဖမ်းထားတာတွေက တရားခံအစစ်တွေမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဒီအရို့နှင့်မှာ ဘုရားလောင်း မင်းတိုင်ပင် ပညာရှိအမတ်ကြီးက ဥယျာဉ်အတွင်းအပြင် အစောင့်တွေ ထူထပ်စွာချ ထားတဲ့ အတွက်ကြောင့် အပြင်က လူတစ်ယောက်လာခိုးတာမဖြစ်နိုင်၊ သူခိုးသည် ဥယျာဉ်ထဲမှာ လွှတ်လပ်စွာနေသူ ဖြစ်ရမယ်လို့ တွေးခေါ်မိတာနဲ့ အမှုကို ဘုရင့်ထဲက တောင်းခံလိုက်တယ်”

“ဖမ်းမိတဲ့တရားခံပါးကို တစ်ခန်းတည်းပေါင်းပြီး ထားလိုက်တယ်။ အတွင်းလူတစ်ယောက်ကိုလည်း တရားခံပုံစံမျိုးနဲ့ ထည့်ထားလိုက်တယ်။ ပါးဦးလုံးလည်း တွေ့ရော ခရီးသွားယောက်၍ကစာပြီး ရင်ဖွင့်တယ်။ ကျေပ် ပုလဲကုံးကို မယူရပါဘူး။ ရဲမက်တွေရှိကန်မှာကြောက်တာနဲ့ ယူတယ်လို့ အစစ်ခံမိတာပါတဲ့။ ဒီတော့ သူငွေးကြီးက မင်းမယူတဲ့ ပုလဲကုံးကို ငါ့ကို ဘာကြောင့်ပေးခဲ့တယ်လို့ ပြောရတာလဲဆိုတော့ သူငွေးကြီး ပါလာရင် သူအမှုသက်သွားလိမ့်မည်ထင်လို့ ပြောမိကြောင်း ဝန်ခံပြီး ခရီးသွားယောက်၍က သူငွေးကြီးကို တောင်းပန်တယ်”

“ဒီတော့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကလည်း သူငွေးကြီးကို မေးတော့တာပေါ့။ သူငွေးကြီး မရတဲ့ပုလဲကုံး ကျေပ်ကိုပေးတယ်လို့ ဘာကြောင့်ပြောရတာလဲ ဆိုတော့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါလာရင် အကြံကောင်းလေး

ရအောင်ပါဆိုပြီး သူငွေးကြီးက တောင်းပန်ပြန်တယ်။ ဒီအခါ စောင်းသမားက ပုဂ္ဂိုလ်တို့ မရတဲ့ ပုလဲကုံးကျပ်ပေးပါတယ်လို ဘူးကြောင့် ပြောရတာ လဲဆိုတော့ ထောင်ထဲမှာ အယျင်းပြေ သိချင်းသံလေး နားထောင် လိုရအောင် ပြောမိတာပါဆိုပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တောင်းပန်ပြန် တယ်။

ဒီအခါ ပြည့်တန်ဆာမက ရှင်မရတဲ့ ပုလဲကုံး ကျွန်မကိုပေးတယ်လို ဘူးကြောင့် အစစ်ခံရတာလဲဆိုတော့ မင်းပါလာရင်ကျွန်တဲ့ သူတွေ အားလုံး စိတ် ချမ်းသာရအောင်လိုပါလိုပြောပြီး စောင်းသမားက တောင်းပန်ပြန် တယ်။ သူတို့ ငါးဦးဆီက ထွက်ချက်တွေကို အတွင်းလူကတစ်ဆင့် သိလိုက်ရ တာနဲ့ ပုလဲကုံးကို အပြင်လူခိုးယူတာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို တိကျွော ဆုံးဖြတ် နိုင်သွားတယ်။

“ဒါကြောင့် ဥယျာဉ်ထဲအမတ်ကြီးကိုယ်တိုင် သေချာလိုက်ကြည့်တဲ့ အခါ လွှတ်လပ်စွာပြေးလွှားဆောကစားနေကြတဲ့ မျောက်များစွာကို တွေ့လိုက်ရတာနဲ့ အစောင့်မောင်းမ အိပ်ပျော်သိလိုက်မှာ မျောက်တစ်ကောင် ကောင်ယူသွားတာ ဖြစ်ရမယ်။ မောင်းမက သူအပေါ် အပြစ်ကျမှာစိုးလို ဟိုအော်ဒိုအော်လုပ်လို မဆိုင်သူတွေ အဖော်ခံရတာ ဖြစ်မယ်ဆိုတာကိုလည်း တစ်ဆက်တည်း တွေးမိသွားတယ်”

“အဲဒုစရာပါလား ဆရာတော်။ ပညာရှိတွေးကြည့်ရင် ပြေးကြည့်တာထက် မှန်တယ်ဆိုတာ အမှန်ပါပဲလားဘုရား။ ဒါနဲ့ မျောက်တစ်ကောင်က ယူထားတယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုပြန်ရအောင်လုပ်မလဲ ဆရာတော်”

“အဲဒါကြောင့် ခက်ခဲတဲ့ပြဿနာပေါ်ပြီဆိုမှ ပညာရှိ၊ မရှိကို သိနိုင်တယ် ဆိုတဲ့ စကားရှိတာပေါ့။ ဒီတော့ အလောင်းတော်က ဥယျာဉ်ထဲက မျောက်တွေဖမ်းပြီး သူတို့လည်ပင်းမှာ ချည်ပန်းကုံးလေးတွေ စွဲပြုပြီး ပြန်လွှတ် လိုက်တယ်။ မျောက်တွေဟာ ချည်ပန်းကုံးလေးတွေကိုယ်စွဲ ပြေးလွှား ပျော်ပါးနေကြတဲ့အခါ သစ်ခေါင်းကြီး တစ်ခုထဲက မျောက်မကြီး တစ်ကောင်ဟာ အားကျေမံ သူခိုးယူ ထားတဲ့ ပုလဲကုံးကြီး ကိုထုတ်၊ လည်ပင်းမှာဆွဲပြီး ထူးကြောတော့တာပေါ့”

“ဒီအခါကျမှ အသင့် စောင့်ကြည့်နေကြတဲ့ မင်းချင်းတွေက မျှာက်မကြီးကို ဖော်ပြီး ပုလဲကုံးကို အမတ်ကြီးထံဆက်သလိုက်တယ်။ ဒီအခါကျမှ တရားခံငါးဦး လည်းလွှတ်၊ မိဖုရားကြီးလည်း စိတ်ချမ်းသာသွားတော့ တာပေါ့”

“အံ့ဩစရာလည်းကောင်း ကြည်ညီစရာလည်း ကောင်းပါတယ် ဘုရား”

“ခုတိယက ကေနိပါတ်၊ မဟိုင်မူခေါ်တဲ့ ဟာရာကသီပြည်က မြှုပ္ပါ ဒတ်မင်းကြီးမှာ အလွန်လိမ္မာတဲ့ မဂ်လာဆင်တော်ကြီး တစ်ကောင် ရှိတယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်တယ်မသိဘူး တပြည်းဖြည်းနဲ့ မဂ်လာဆင်တော်ကြီး ဟာ မလိမ္မာ တော့ပဲ ဆိုးဆိုးလာတယ်။ ဘယ်လောက်ထိ ဆိုးလာသလဲဆိုရင် ဆင်ထိန်း ကိုတောင် နွာမောင်းနဲ့ ပတ်ပြီး မြေကြီးနဲ့ကိုင် ရှိက်သတ်လိုက်တယ်”

“ဆင်ကြီးပြန်လိမ္မာလာအောင် ဆင်ဦးစီးတွေကစပြီး ဘယ်သူမှ မတတ် နိုင်တဲ့အဆုံး မင်းကြီးက အလောင်းတော် အမတ်ကြီးကို တာဝန်ပေး လိုက်တယ်။ အမတ်ကြီးက ပညာရှိပိုပီ တွေးပိတယ်။ လိမ္မာပြီးသားဆင် တစ်ကောင် ပြန်မိုက်သွားခြင်းသည် သူ့အလိုလိုမဖြစ်နိုင် ဘေးပယောက ကြောင့်သာဖြစ်မည့်လို့ ဆုံးဖြတ်ပြီး ဆင်တင်းကုပ်နား တစ်ပိုက်ကို အစောင့် မသီမသာ ချုပြီး လေ့လာတယ်”

“တစ်ညွှန်အတွင်း အဖြေဖာတာပါပဲ၊ ခိုးသားဓားပြတွေဟာ လွှတ်လပ်မှု ရှိတဲ့အတွက် ဆင်းတင်းကုပ်နားလာပြီး သတ်မထွေဖြတ် မထွေကိစ္စတွေကို ဆွေးနွေးလေ့ ရှိကြတယ်။ ဒီအသင့်တွေကြားရပါများတဲ့အခါ မဂ်လာ ဆင် တော်ကြီးပါ စိတ်ရိုင်းဝင်ပြီး ကြမ်းတမ်းသွားတာပါ။ အနာသီတာနဲ့ ဆေးရှိ တာပါပဲ။ အဲဒီနှောကစပြီး ခိုးသားဓားပြတွေ လာမရအောင် အစောင့် အကြပ်တွေ အမြဲချထားလိုက် တယ်။ ပြီးတော့မှ ရသေ့ရဟန်းတွေ ညာစဉ်ပင့်ပြီး တရားပဲတွေ ကျော်းပါ တရားဆွေးနွေးပဲတွေ ကျော်းပေပေး လိုက် တာ ရက်အတော်ကြာလာတာနဲ့ ကြမ်းတမ်းနေတဲ့ ဆင်ကြီးဟာ လိမ္မာနဲ့ ညံ့ ဆင်ကြီးပြန်ဖြစ်သွားတယ်”

“တတိယမြောက်လာတ်တော်ကတော့ ဘုရားအလောင်းတော် ဗာရာ
ကနီပြည့်ရှင်၊ ပြုဗွဒ်မင်းကြီးရဲ့ သေနကမည်သော အမတ်ကြီး ဖြစ်တဲ့
ဘဝပါပဲ။ ပညာလည်းရှိ သူတော်ကောင်းလည်းဖြစ်တဲ့အတွက် လပြည့်၊
လကွယ်နေ့တိုင်း မင်းနဲ့တက္ခ တိုင်းသူပြည်သားတွေကို တရားဟောပေး
ရတယ်”

“တစ်ည့် တရားဟောနေစဉ်အချိန်မှာ ကြောက်ရှိ တုန်လှုပ်တဲ့ အမူ
အယာနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်းကြီးတစ်ယောက်ဟာ တရားမလူပ်အတွင်း တိုးဝင်လာတဲ့
အတွက်ကြောင့် တရားနားရုံးသတ်တွေ ရှုတ်ရှုတ်သဲသဲဖြစ်သွားလို့ သေနက
အမတ်ကြီးဟာ တရားပွဲကို ခကေပုပြီး ပုဂ္ဂိုလ်းကြီးကို ရွှေ့နားရောက်
လာအောင်ခေါ်လိုက်တယ်။ အကြောင်းစုံကိုမေးကြည့်လိုက်တော့ ပုဂ္ဂိုလ်းကြီး
က အခုလိုပြောပြုတယ်”

‘သူကိုကယ်တင်စောင့်ရောက်ပါ၊ သူဟာ မယားငယ်ငယ်လေးကို
ယူထား သည့်အတွက် သူမကိုချမ်းသာသာထားနိုင်ရန် တိုင်းတစ်ပါးကို
ဖွွေည်းရှာ သွားခဲ့ရမှာ ခြောက်လေခွဲအတွင်း ငွေခုနစ်ရာခန့်ရှု ဗာရာကာသီ
သို့ပြန်လာခဲ့ပါတယ်၊ လမ်းခရီးအကြားရှိ သစ်ပင်တစ်ပင်အောက် နားနေစဉ်
သစ်ပင်ပေါ်မှ အခုလို ထူးဆန်းတဲ့ အသံတစ်သံကို ကြားခဲ့ရပါတယ်တဲ့
အသံက –

“အို ပုဂ္ဂိုလ်း သင်ဒီဇန်အိမ်ကို ရောက်အောင်ပြန်ပါ။ ဒီဇန်သုအိမ်ကို
မရောက်ရင် လမ်းမှာတင် သင်သောလိမ့်မယ်။ ဒီဇန်သုအိမ်ကို ရောက်မယ်
ဆိုရင်တော့ သင်အသက်ချမ်းသာပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေါ်မယ် သင့်မိန့်းမတော့
သေစရာ ရှိတယ်” ထဲ ဒါကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်းက သူသောရမှာထက် သူမယား
လေးသေမှာ စိုးတဲ့အတွက် ဗာရာကာသီမြို့တွင်းသို့ရောက်သော်လည်း အိမ်သို့
မဝင်သေးပဲ ပညာရှိ သေနကအမတ်ကြီးထံ အကူအညီ တောင်းခြင်း
ဖြစ်ကြောင်း ပြောပြုပါတယ်”

ဒီအခါ ဘုရားအလောင်းက လမ်းမှာနားပြီး အဟားဟားသုံးမှုရှိ၊ မရှိ
မေးတဲ့အခါ လမ်းဘေးတစ်နောက်တွင်နားပြီး အသင့်ပါလာသော သားရေ

အိတ်ထဲမှ မုန့်ကို ထုတ်စားကြောင်း၊ မုန့်စားပြီးတာနဲ့ အနီးနားက ရေကန် တစ်ကန်တွင် ရေသောက်ခဲ့ကြောင်းပြောပါတယ်။ အဲဒီလောက် အဖြေကို ရတာနဲ့ သစ်ပင်ပေါ်က ပြောလိုက်တဲ့စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို သေနက အမတ် ကြီး သိသွားပါပြီ။

အိတ်ထဲမှာ ပုဏ္ဏားကြီးတို့လင်မယားအသက်ကို ရန်ရှာမည့် အကောင် တစ်ကောင် ပါလာပြီး ဒီနေ့သာ အိမ်ပြန်မရောက်ရင် လမ်းမှာတင် သေမယ် ဆိုတာ အိမ်မရောက်သေးလို့ လမ်းမှာအိတ်ကိုဖွင့်စားရင် ပုဏ္ဏားကြီးကို အိတ်ထဲက အကောင်က ရန်ရှာလို့ သေမယ်ပြောတာ၊ ဒီနေ့ အိမ်ရောက်လို့ မယားက အိတ်ကိုဖွင့်ရင် မယားရန်ရှာခဲ့လို့သေမယ်၊ ဒါကိုကြည့်ပြီး ဒီနေ့ အိမ်ပြန်ရောက်ရင် သင့် မယားသေမယ်လို့ ပြောတာဖြစ်ရမယ်လို့ သုံးသပ်ပြီး သားရေအိတ်ကို မဏ္ဍာပ်နှင့်ဝေးဝေး မြှေပြင်တစ်နေရာမှာယားစေပြီး အိတ် ပေါက်ကို ဖွင့်၍ တုတ်ရည်ရည်ဖြင့် ပုံတိခိုင်းလိုက်တယ်။

တုတ်နှုန်းလည်း အိတ်ကို ပုံတိခိုင်ရော မြှေဟောက်တစ်ကောင် ပါးပြေး ထောင်ပြီး ထွက်လာတာကို တွေ့ကြရတယ်၊ တစ်ချက်လောက် မေးကြည့်ရှုနဲ့ ပုဏ္ဏားကြီးကို လမ်းတလျောက်လုံး လိုက်ကြည့်လာသလို အကုန်သိနေတဲ့ သေနက အမတ်ကြီးရဲ့ ဉာဏ်ပညာကို တစ်တိုင်းပြည့်လုံး တအုံတည့် ဖြစ်ကြတယ်။

“မြှေက ဘယ်အချိန်ဝင်နေတာလဲဘူရား”

“ပုဏ္ဏားကြီး လမ်းဘေးနားမှာနားရင်း အိတ်ကိုဖွင့်ပြီး မုန့်စားတယ်၊ ပြီးတော့ အိတ်ကိုမပိတ်သေးဘဲ ရေသွားသောက်တယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ မြှေဟောက်က မုန့်နှုန်းကြောင့် အိတ်ထဲကိုဝင်သွားတယ်၊ ပြန်ရောက်လာတဲ့ ပုဏ္ဏားကြီးက အိတ်ကို ဒီအတိုင်းပိတ်ပြီးလာခဲ့တော့ မြှေဟောက်က တစ်ခါတည်းပါလာတာပေါ့”

“ပါးခုမြှေဟောပါရမိကို ဆက်ပါညီးဘူရား”

“ပါးခုမြှေဟောပါရမိက ဒီရိယပါရမိပဲ့၊ ဒီရိယပါရမိကို ကြိုးစား အားထုတ်ခြင်း လို့ သာမန်အားဖြင့် သိထားကြတယ်၊ ဒီထက်နက်နဲ့တဲ့

၂၄၆

အရှုပ္ပါဒေသသမာန

အဓိပ္ပာယ်ရှိနေသေးတယ်၊ ဝိရာနံဘာဝေါဝိရိယံဆိုတဲ့ ဝိဂြိုဟ်အရ မိမိ
လုပ်ရမယ့် အလုပ်မှာ မကြောက်မဆို ရုပ္ပါနာ လုပ်ဆောင်ခြင်းဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်
ကမှ ဝိရိယပါရမီနဲ့ ပိုကိုက်သွားတယ်”

“မဟာနကဗောတ်တော်ဟာ အလောင်းတော်ရဲ့ ဝိရိယပါရမီ ဖြည့်
ဆည်းပဲ အထင်ရှားဆုံးကောတ်တော်ပါပဲ၊ ပင်လယ်ထဲသော်ပျက်တဲ့အခါ
အခြားသော်သားတွေက ငိုယ့်ပြီး ဆောက်တည်ရာမရဖြစ်နေချိန်မှာ အ
လောင်းတော်ကတော့ ထောပတ်နဲ့ သကြားတွေကို ဝအောင် အေးအေး
ဆေးဆေးစားတယ်၊ ရက်အကြောကြီး ရေကူးနိုင်ဖို့အတွက် အာရှိအောင်
စားတာပါ”

“ပြီးမှ တဖြည့်ဖြည့်ချင်းနစ်နေတဲ့ သဘောကြီးရဲ့ရွှေကိုတိုင် ထိပ်ဖျား
တက်ပြီး ငါး၊ လိပ်၊ မကန်း စတဲ့ အန္တရာယ်ကင်းလောက်မယ့်နေရာကို
လေ့လာတယ်၊ ပြီးမှ သူသွားချင်တဲ့ မိတ္တိလာရွှေနှင့်တော်ရှိရာဖက် မှန်းဆ
ခုန်ချုပြီး ပင်လယ်ထဲမှာ ဥပုသံစောင့်ရင်း လက်ပစ်ကူးတော့တာပဲ၊ ဒီဝိရိယ်
ပါရမီရဲ့စွမ်းအားကြောင့် မကိမ်ဆလာနတ်သမီးရဲ့ ကယ်မမှုကိုခံယူရပြီး
မိတ္တိလာထိုးနှင့်ကိုလည်း သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့တယ်”

“အလောင်းတော်ဟာ ဝိရိယပါရမီကို လူဘဝများမှာတင် ဖြည့်ဆည်း
တာ မဟုတ်ဘူး၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝရောက်တာတောင် ဖြည့်ဆည်းတုန်းပဲ၊
ကေနိပါတ်၊ တဏောတ်မှာဆိုရင် အလောင်းတော်ဟာ နွားဘဝနဲ့ အဖွားအို
တစ်ယောက် အိမ်မှာ ကယ်ငယ်လေးကတည်းက နေလာခဲ့တယ်၊ အဖွားအိုက
သားအရင်းလို ချစ်ခင်ပြီး ဘာမှုမခိုင်းပဲ တတ်နိုင်သမျှ ကျွေးမွှေးပြီး
မွေးမြှုလာခဲ့တယ်”

“အင်မတန်အားခွန်ဗလကောင်းတဲ့ ဥသာဘန္ဒားမျိုးဖြစ်တာကို
အဖွားအိုက မသိရှာဘူး၊ တစ်နှုန်းတော့ မိဘသဖွုတ်ဖြစ်တဲ့အဖွားအိုကို
ကျွေးလူး ပြန်ဆပ်ဖို့ အတွက် နွားလေးဟာ ကုန်အပြည့်တင်ထားတဲ့ လူည်း
ငါးရာကို လိုရာအရပ်ရောက်အောင် ဆွဲတင်ပေးပြီး ရလာတဲ့ အသပြာ
တစ်ယောင်ကို အဖွားအိုအားပေးခဲ့တယ်”

“သတ္တကနိပါတ်၊ မဟာကပိဲတ်မှာဆုံးရင်လည်း အလောင်းတော်
မျောက်မင်းဟာ အသက်သေတဲ့အထိ ဒီရိယပါရမိကို ဆည်းပူးခဲ့တယ်၊
မျောက်မင်းနဲ့ မျောက်ပေါင်း ရှစ်သောင်းတို့ဟာ ဟိမဝန္တာတော့မှာ
နေကြတယ်၊ အဂါမြစ်အနီးမှာ အလွန်ကြိုးမားတဲ့သရက်ပင်ကြီး တစ်ပင်
ရှိတယ်၊ ဒီအပင်ကအသီးဟာ သရက်ပင်တွေထဲမှာ အချို့ဆုံးဖြစ် တဲ့အတွက်
မျောက်မင်းနဲ့ မျောက်ပေါင်း ရှစ်သောင်းဟာ မကြာခက လာရောက်
စားသောက်ကြတယ်”

တစ်ရက်တော့ ဂါရိမြစ်ထဲမှာ ရေကစားနေတဲ့ ဗာရာဏသီမင်းဟာ မြစ်
အတိုင်းမျောလာတဲ့ သရက်သီးကို ခဲ့စားကြည့်တဲ့အခါ အလွန်ထူး မြတ်တဲ့
အရသာ နဲ့ပြည့်စုံတာကို တွေ့ရတဲ့အတွက်ကြောင့် အမြဲတမ်းစား ချင်တာနဲ့
လျေများ စွာကိုဖောင်ဖွဲ့ပြီး ဂါရိမြစ်အတိုင်း ဆန်တက်လာကြတဲ့အခါ
သရက်ပင်ကြီးရှိရာကို ရောက်လာတယ်”

“ရောက်တာနဲ့ သရက်သီးမှုညွှန်တွေကို အားရအောင်စားပြီး သရက်ပင်
အောက်မှာပဲ စစ်သည်တွေ ခြုံရပြီး ညာအိပ်တယ်၊ သန်းခေါင်ယံ အချိန်
ရောက်တော့ မျောက်မင်းနဲ့ သူ့ပရိသတ် မျောက်ပေါင်းရှစ်သောင်း တို့ဟာ
သရက်ပင်ပေါ်ကို တိတ်တဆိတ် တက်ရောက်ပြီး သရက်သီးတွေကို
ခွဲးစားကြတယ်”

“အဲဒါအချိန်မှာ မင်းကြီးအိပ်ရာကနိုးသွားပြီး လေးသည်တော်တွေကို
သရက်ပင်အား လေးဘက်လေးတန်က ဂိုင်းထားတော်ယ်၊ ဒီအဖြစ်ကို
မြင်ရတဲ့ မျောက်ပေါင်းမှားစွာဟာ သေရမယ့်ဘေးကို ကြောက်ရှုံးထိတ်လန့်
ကြတဲ့အတွက် ပူးဆွေးသောကရောက်ကြတယ်၊ အလောင်းတော်ဟာ
သူ့ပရိသတ်တွေကို အားမင်ယို့ အားပေးပြီး၊ အမြင့်ဆုံးသစ်ကိုင်းကနေ
ဂါရိမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းကို အားယူပြီး ခုန်လိုက်တယ်”

“မြစ်တစ်ဖက်ကမ်းက ချုပုပုတ်ကြီးတစ်ခုပေါ်ရောက်သွားတဲ့အခါ ကြိမ်
နွှယ် တစ်ချောင်းကိုဖြတ်ယူပြီး တစ်စကို သစ်ပင်ကြီးတစ်ပင်မှာ ချည်လိုက်
တယ်၊ ကျော် တစ်စကိုတော့ အလောင်းတော်ရဲ့ခါးမှာချည်ပြီး သရက်ပင်ကြီး

ရှိရာကို ပြန်ခုန်တယ်၊ ဒါပေမယ့် ကြိမ်ဖြတ်တဲ့အခါမှာ နည်းနည်းတိတိ သွားတဲ့အတွက် အလောင်းတော်ရဲ့ကိုယ်ဟာ သရက်ပင်ပေါ်ထိ မရောက် တော့ဘဲ သရက်ကိုင်းကို လှမ်းစွဲမျှရှုပူရှုတယ်၊ အလောင်းတော်ဟာ သရက် ကိုင်းကို ပြီမြဲဆွဲကိုင်ထားပြီး မျောက်ပေါင်း ရှစ်သောင်းကို သူ့ကျောက်နှင့်က တစ်ဆင့် ကြိမ်တန်းကနေ လျော်ပြီး တစ်ဖက်ကမ်းကို ကူးသွား စေတယ်”

“ဒီနေရာမှာ မင်းကိုယ်ချုင်းစာကြည့်ပေါ့၊ မျောက်ရှစ်သောင်း ဖြတ်ပြီး တဲ့အထိ သရက်ကိုင်းကို ဆွဲထားတဲ့ လက်ကို မြဲအောင် ကိုင်ထား ဖို့ရာ သာမန် ဝိရိယနဲ့ ဘယ်လိုမှ မရနိုင်ဘူးဆိုတာ ပေါ်လွင်တယ်ပြီးတော့ မျောက်တွေ ရာနဲ့ချိပြီး ကြိုးတန်းတွေလျော် ကူးနေချိန်မှာ ကြိုးတန်းကြိုး ရေတဲ့ပြုတ် မကျဖို့အတွက် ဝိရိယအားတွေ ဘယ်လောက် ထည့်ထားရတယ် ဆိုတာလည်း တွေ့ကြည့်လေ မလွယ်လေပဲ”

“ဒီအချိန်မှာ နောက်ဆုံးကျွန်းနေတဲ့ ဒေဝဒတ်အလောင်းမျောက်က အခွင့်ရတုန်း သေအောင်သတ်လိုက်မယ်ဆိုတဲ့ ယုတ်မာတဲ့စိတ်နဲ့ အမြင့်ဆုံး သစ်ကိုင်းပေါ်ကမှ အလောင်းတော်ရဲ့ကျောပေါ်ကို ခုန်ချလိုက်တယ်၊ ခုန်ချ တဲ့ ဒေဝဒပြင်းလွန်းတဲ့အတွက် အလောင်းတော်ရဲ့ နှလုံးဟာကွဲသွားတယ်၊ ဒါတောင်မှ အသက်ကိုယ်သေမခံဘဲ ဒေဝဒတ်အပါအဝင် မျောက်အားလုံး ဟိုဘက်ကမ်း အကုန်ရောက်တဲ့အထိ သစ်ကိုင်းကို ဆွဲထားတဲ့ အလောင်း တော်ရဲ့ ဝိရိယဓာတ်ကို မှန်းဆသာကြည့်ပေတော့”

“အလောင်းတော်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းပီသူမှူ ဝိရိယကြိုးမားမူးကို မြင်တွေ့သွားတဲ့ ဗာရာကသီမင်းဟာ လေးစားကြည့်ညိုသွားပြီး အလောင်း တော်ကို သစ်ပင်အောက်သယ်ချပြီး အကောင်းဆုံး ဆေးများနဲ့ ကုသ ပေးတော်မူတယ်၊ ဒါပေမယ့် နှလုံးကွဲတဲ့ ဒေဝနာနဲ့ ကွဲယ်လွန်သွားတာပါပဲ”

“ဝိရိယပါရမိကြိုးမားပုံဟာ ဘုရားရှင်ဖြစ်တော်မူတဲ့အခါ ပိုပြီးတော့ ထင် ရှားပါတယ်၊ ဘုရားရှင်ဟာ တစ်ရက် ၂၄-နာရီရှိတဲ့အနက် က ၁ နာရီနဲ့ ပိနစ် ၂၀ ပဲ ကျိန်းစက်တော်မူပြီး ကျွန်းနာရီအားလုံးကို ဝါးပိုင်းပိုင်းပြီး တစ်သက်တာလုံး ရာ-ဘုသားတွေရဲ့ကောင်းကျိုးကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့

ဖော်ရန်(ရွှေပြည်သာ)

၂၅၉

တယ်”

“ဘုရားရှင်အလုပ် ဗုဒ္ဓကိစ္စဝါးပါးက နံနက်အရှင်တက်ပြီး မိုးလင်း ချိန် ၆-နာရီမှ နေ့ဆွမ်းဘုံးပေးပြီးချိန်ထိ ဆောင်ရွက်ရတဲ့ အလုပ်ကို ပုရောဘူး ကိစ္စလို့ခေါ်တယ်၊ သူရမ္မတဆိတဲ့ ဒကာတစ်ယောက်ကို သော-တာသန တည်စေတာ၊ ဗာဟိယဒါရိစိယကို ရဟန္တဖြစ်စေတာဟာ ဆွမ်းခံကြ ရင်း ပုရောဘူးအချိန် အတွင်းဖြစ်တယ်။

လဆွမ်းခံပြန်ရောက်လို့ ခြေဆေးနေတဲ့ အချိန် အတွင်းမှာတောင် လောက်၍ ဘုရားတစ်ဆူပွင့်ပေါ် လာဖို့ ခဲယဉ်းတယ်၊

၁။ လူဘဝကိုရဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။

၂။ ရဟန်းဘဝကိုရဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။

၃။ သွွှေ့တရားနဲ့ပြည်စံသူ အဖြစ်ကိုရဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။

၄။ သူတော်ကောင်းတရားကို နာကြားရဖို့ ခဲယဉ်းတယ်။

၅။ ခုံပြီး ခုလွှာဘတရားဝါးပါးကို ဟောဖြစ်အောင်ဟောလိုက်သေးတယ်၊ နေ့ဆွမ်းစားပြီးသည်မှ မိုးချုပ်သည်အထိ ဆောင်ရွက်ရတဲ့ ကိစ္စကိုတော့ ပဲ့ဗာ ဘတ္တကိစ္စလို့ ခေါ်တယ်၊ ဒီပဲ့ဗာဘတ္တအချိန် အတွင်းမှာ ရပ်ဝေးမှ ရောက်လာကြတဲ့ ရဟန်းရှင်လူများနဲ့ လက်ခံတွေ့ဆုံးခြင်း၊ ပြဿနာဖြေကြားခြင်း၊ တရားဓမ္မဟော ဖော်ညွှန်ပြခြင်းတို့ကို ပြုတော်မူတယ်”

“ညနေချမ်း ခြောက်နာရိကနေ ညဉ်ဆယ်နာရိခန့်အထိ စည်းဝေး ရောက် လာကြတဲ့ ရဟန်းသံလာတိုးအား ပြဿနာဖြေကြားပေးခြင်း၊ တရား ဟောပြခြင်း၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်တော်မူတယ်၊ ဒါကို ပုဂ္ဂိုလ်ယာမ ကိစ္စလို့ ခေါ်တယ်၊ ညဉ်ဦးယံအလုပ်ပေါ့”

“ညဉ်ဆယ်နာရိလောက်ကနေ နံနက်နှစ်နာရိထိုးလောက်ထိကတော့ နတ်တွေ၊ သီကြားတွေ၊ ပြဟ္မာတွေကို တရားဟောပေးရမယ်၊ ပြဿနာတွေ ဖြေရှင်းပေးရတယ်၊ ဒါကိုတော့ မဏီမယာမကိစ္စလို့ ခေါ်တယ်၊ သန်းခေါင်ယံ အလုပ်ပေါ့”

“ကျော်တဲ့ နှစ်နာရိကနေ ခြောက်နာရိထိုးအချိန်ကိုတော့ သုံးပိုင်း ပိုင်း

လိုက်တယ်၊ တစ်ပိုင်းမှာ တစ်နာရီနဲ့ မိနစ်နှစ်ဆယ်ရတယ်၊ ပထမပိုင်း တစ်နာရီနဲ့ မိနစ်နှစ်ဆယ်မှာ ကျိုးမာရေးအတွက် စဉ်လျောက်တော် မူပါ တယ်၊ ခုတိယပိုင်း တစ်နာရီနဲ့ မိနစ်နှစ်ဆယ်ကတော့ အပန်းဖြေ အနားယူ ကျိုးစက်ပါတယ်”

“တတိယပိုင်း တစ်နာရီနဲ့ မိနစ်နှစ်ဆယ်ကတော့ ၃၁-ဘုံအတွင်းမှာ ကျေတ် ထိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဘယ်နေရာမှာရှိတယ် ဆိုတာကို လျှို့ယပရော ပရိယတ္ထာဏ်၊ အာသယာန်သယဉ်ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓစက္ခနဲ့၊ တစ်လောကလုံးကို အနဲ့ကြည့်ရှုတော်မူပါတယ်၊ တွေ့တာနဲ့ အရောက်သွားပြီး သစ္စာလေးပါး တရားကို ဟောကြားတော်မူတာပါပဲ၊ ဒါကိုတော့ ပစ္စ်မယာမကိစ္စလို့ ခေါ်တယ်၊ မိုးသောက်ယဲ နောက်ဆုံး ကိစ္စပေါ့”

“သက်တော်ရှုစ်ဆယ်ပြည့်လို့ ပရိန္ဒာနစ်ခါနီးအချိန်မှာတော်ပါဝါဖြူ့၊ ကနေ သုံးဂါဝါတ် (ကိုးမိုင်) ဝေးတဲ့ ကုသိနာရှိဖြူ့၊ ကို ဝါးသွားနေတဲ့ကြားက လမ်းမှာ ၂၅-ကြိမ်တိတိရပ်နားပြီး အရောက်ကြခဲ့တယ်၊ ရည်ရွယ်ချက် ကတော့ သုသွေပရိမိုးကြီး ကျေတ်တန်းဝင်မှာကို မြင်တော်မူလိုပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓ 'ဝိရိယဝတော ကိနာမကမ္မာ နသိမ္မာတိ' လို့ယောတော်မူခဲ့တာပါ”

“အဓိပ္ပာယ်ကတော့ ဝိရိယရှိတဲ့သူ အတွက် မပြီးမမီးနိုင်တဲ့အလုပ်ကိစ္စမည်သည် မရှိလို့ ဆိုလိုတာပါပဲ”

“တပည့်တော်လည်း ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ အကြောင်းအတော်လေး ဖော်ဖွှဲးပါတယ်ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် အခုပြောခဲ့တဲ့ ဗုဒ္ဓရဲ့ ဝိရိယပါရမိကို မိတဲ့သူ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ခဲ့ပါဘုံးဘုရား”

“ပြောက်ခုပြောက်ပါရမိက ခန္ဓိပါရမိပဲ၊ သည်းခံဆိုတဲ့နေရာမှာ မိမိအပေါ် စောကားမောကားလုပ်တာကို သည်းခံရသလို အအေးဒက်၊ အပူးဒက်၊ အစား အသောက်ဒက် စတာတွေအပေါ် မူလည်း ဒေါသမဖြစ် အောင် သည်းခံနိုင်ရတယ်၊ လောကိုအောင်မြင်မှု၊ လောကုတ္တရာ အောင်မြင်မှု ရဖို့အတွက် ခန္ဓိပါရမိဟာ သိပ်အရေးကြီးတယ်”

ဖော်ရှင်(၁၇၅၂)

၂၃၁

“ခန္ဓိပါရမိန့်ပတ်သက်ပြီး သက်တော်ရှည် စံကင်းဆရာတော်ကြီးရဲ့
အဆုံးအမ ဂါထာလေးတစ်ခုကို နားထောင်ကြည့်ရအောင် –

သီလသမာဓိပညာနံ၊
ခန္ဓိပမာနကာရဏာ။
သမွပိကုသလာဓမ္မာ။
ခန္ဓိယတ္တာဝ ဝယ့်ရော့။

‘သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ သုံးပါးတို့သည် သည်းခံခြင်းဟူသော အ^၁
ကြောင်း ကြောင့်ဖြစ်၏။ အလုံးစုံသောကုသိုလ်တရားတို့သည် သည်းခံ^၂
ခြင်းကြောင့် သာကြိုးဟာကြရကုန်၏။ သည်းခံသောကြောင့် အရိယာများ၊
ပစ္စကဗုဒ္ဓိများ၊ သမ္မာသမ္မာဒ္ဓိဘုရားရှင်များ ဖြစ်ကြသည်။ သည်းမခံ^၃
သောကြောင့် အပါယ်ဘုံသားများ ဖြစ်ကြရသည်–တဲ့။

ပါရမိဆယ်ပါးထဲမှာ နေက္ခမ္မပါရမိ၊ ခန္ဓိပါရမိနဲ့ ဥပောကွာ ပါရမိ^၁
သုံးပါးဟာ အဓိကကျတယ်၊ ဒီသုံးပါးပါရင် ကျန်တဲ့ခုနစ်ပါး အကုန်ပါ^၂
သွားတာပဲ၊ ဘာကုသိုလ်ပဲလုပ်လုပ် ပါကောင်းစားဖို့ဆိုတာ မပါရဘူး၊^၃
ပါဆိုတာက ဒီဋ္ဌကိုပြောတာ၊ ကောင်းစားဖို့က လောဘကို ပြောတာ၊ ဒီဋ္ဌနဲ့^၄
လောဘ ဦးစီးလာတဲ့ကောင်းမှုဟာ ဘယ်မှာလာပြီး ပါရမိထိုက် တော့မှာလဲ။

ပါရမိမထိုက်ရင် ကိုလေသာကို မပယ်သတ်နိုင်ဘူး၊ ကိုလေသာကို^၁
မပယ်သတ်နိုင်ရင် နိုဗ္ဗာန်ကို ဘယ်ရောက်တော့မလဲ၊ ဒါကြောင့် ပါရမိ^၂
ဆယ်ပါးထဲမှာ နေက္ခမ္မ ပါရမိဟာ အရေးအကြီးဆုံးလို့ဆိုရမယ်၊ နေက္ခမ္မ^၃
ပါရမိ ဝင်လိုက်တာနဲ့ ကောင်းမှုပြုတိုင်း သူတစ်ပါးကောင်းစားဖို့ ဖြစ်သွား^၄
တယ်၊ သူတစ်ပါးကောင်းစားဖို့လို့ ဦးတည်လိုက်တာနဲ့ ပါကောင်းစားဖို့^၅
ဆိုတဲ့ဒီဋ္ဌနဲ့ လောဘကို အလိုလိုပယ်သတ်ပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်”

“နေက္ခမ္မပါရမိဝင်သွားတာနဲ့ ခန္ဓိပါရမိ၊ ဥပောကွာပါရမိတို့ အလိုလို^၁
ပါလာပဲ ဒဿနတစ်ခုကို ဆရာကြိုးဦးရွှေအောင်က ဒေဝဒတ်အကြောင်း^၂
ဆောင်းပါးမှာ အခုလိုရေးခဲ့တယ်”။

လူမှုန်သမျှ အလုပ်ကို တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခုကို လုပ်နေကြ

ရ၏။ ထိသို့ လုပ်ကြရမှု ရည်ရွယ်ချက်သည် ရှိ၏။ ထိရည်ရွယ်ချက်တို့လိုက်၍ ပါရမီ သဘောနှင့် ပါရမီမဟုတ်သောသဘောသည် ကွဲပြားသွား၏။ ငါအတွက် သက်သက်ဟု ရည်ရွယ်လျှင် ပါရမီ မဟုတ်တော့၊ လောကအတွက်၊ သူတစ်ပါးအတွက်ပါလျှင် ပါရမီဖြစ်၏။ ပါရမီဟူသည် တူရှုသာကွဲ၏။ လုပ်ငန်းချင်းကား မကွဲ့၊ လောကအတွက်၊ သူတစ်ပါး အတွက်ဟူ၍ ဆိုသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် မိမိအတွက် တပ်မက်ခြင်းလောဘကို အလိုလို ပယ စွဲနှုန်းသားဖြစ်၏။ ယင်းကိုပင် နေကွဲမွှုပါရမီဟု ဆိုရ၏။ နေကွဲမွှုပါရမီ သဘောသက်ဝင်လာလျှင် သာယာဖွဲ့ထုတ္တန်ခိုင်၏။ ကြံ့ကြံ့ခိုင် နိုင်၏။ ရရှင့်လာ၏။ ထိအခါ ခန္ဓိပါရမီသဘော ဝင်လာ၏။ ခန္ဓိပါရမီ သဘောဝင်လာလျှင် မည်သည့်ဘေးရန်ကိုမျှ မကြောက်တော့၊ မြောက်၍ လည်းမမြောက်၊ ခြောက်၍လည်း မကြောက်၊ ပိမိကျေရာ တာဝန်အတိုင်း တရားသဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားမည်သာ ဖြစ်၏။ ရရှိနိုင်မည့် အကျိုးကျေးလူးကိုလည်း မကြည့်၊ ကျရောက်မည့်ပြစ်ဒက်ကို လည်းမကြည့်၊ တရားသဖြင့် ဖြစ်ရေးကိုသာကြည့်၏။ ဤသည်မှာ ဥပေကွာပါရမီ သဘော ဖြစ်၏။

တပ်မက်စရာကောင်းသော ရာထူးဂုဏ်သိန် စည်းစီမံ ဥစ္စာများကို စွဲနဲ့လွှာတိနိုင်သော နေကွဲမွှုပါရမီ၊ ကြောက်စရာကောင်းသော ဘေးရန် အန္တရာယ် အသွယ်သွယ်တို့ကို မကြောက်မ ရှိ၊ ရရှိတိနှင့် ကြံ့ကြံ့ခိုင်နိုင်သော ခန္ဓိပါရမီတို့ဖြစ်ထွန်းပေါ် ပေါက်လာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အကောင်းအဆိုး နှစ်မျိုးလုံးကို လျှစ်လျှော်စွဲသော ဥပေကွာပါရမီသည် မလွှဲမသွေ့ ပေါ် လာရမည် ဖြစ်၏။

ထိပါရမီသုံးမျိုး ပေါ်ထွန်းလာသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်သော ပါရမီများသည် လွှာယ်လင့်တကူ့ ပြည့်စုံလာလေ၏။

ထိကဲသို့ ပါရမိများ ပြည့်စုလာခြင်းကိုပင် အရိယာမျိုးနောက့
စိုက်ပျိုးသည်မည်၏။ ထိအရိယာ မျိုးနောသည် အောင်မြင်သည်
နှင့် တစ်ပြိုင်နက် အချိန်ကျရောက်သောအခါ အရိယာအဖြစ်သို့
ရောက်ပေလိမ့်မည်။ အရိယာအဖြစ်ဟူသည် မိမိ စိုက်ပျိုး ခဲ့သော
အရိယာမျိုးနောက် အသီးပင်တည်း။ မျိုးနောက့ မစိုက်လျင်တော့
အပင်လည်းပေါက်မည်မဟုတ်။ အပင်မပေါက်လျင် အသီးလည်း
သီး မည်မဟုတ်။

တဲ့”။

“ပါရမိကို ပြည့်ဆည်းနေသူတွေတိုင်း ဒီအချက်ကို အရေးတွေ့
သိသင့်ပါတယ်ဘုရား”

“တစ်ချို့က သည်းခံတာကို လူပျော်လူညွှေ့လိုထင်ကြတယ်။ ဘုရား
ဖြစ်အောင် ပြည့်ဆည်းရတဲ့ ပါရမိဆယ်ပါးထဲမှာ ခန္ဓိပါရမိပါနေတာကို
ထောက်ဆကြည့် လိုက်ရင် သည်းခံတဲ့အလုပ်ဆိုတာ သာမာန်သူလိုကိုယ်လို
ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အလုပ်မဟုတ်ဘူး၊ ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေရဲ့ အလုပ်
ဆိုတာ အလွန်ထင်ရှားတယ်”

“ခန္ဓိပါရမိမှာ ဘုရားအလောင်းရဲ့ ခန္ဓိပါရမိပြည့်ပုံဟာ ကြိုး
သီးမွှေးညွှေး ထလောက်တယ်။ ရှေးအခါက ဗာရာဏသီပြည့်မှာ ကလာဗု
မင်းအုပ်ချုပ် နေတယ်၊ ဘုရားအလောင်းဟာ ကြွယ်ဝချမ်းသာတဲ့ ပြုတွေက
မျိုးမှာဖြစ်တယ်။ အမည်ကတော့ ကုဏ္ဏလလို့ခေါ်တယ်။ ကုဏ္ဏလအချွဲ
ရောက်တဲ့အချိန်မှာ သူရဲ့မိဘနှစ်ပါးဟာ တစ်သက်လုံး တစ်ကုတ်ကုတ်
ရှာဖွေစွေးဆောင်းထားတဲ့ ကုဋ္ဌ ၈၀-ကုတ်ထားခဲ့ပြီး သေသွားကြတယ်”

“ကုဏ္ဏလဟာ ကုဋ္ဌ ၈၀-သော ငွေကြေးဥစ္စာတွေကိုကြည့်ပြီး
သံတောရတယ်။ လူတွေဟာ ဒီဥစ္စာတွေမရှိတော့လည်း တောင့်တဲ့ လောဘ^၁
မီးတွေလောင်ပြီး တစ်ဘဝလုံးမသောမချင်း ရှာဖွေကြတယ်။ ဥစ္စာကြေးငွေ
တွေ ချမ်းသာလာပြန်တော့ ဒေါသမီးတွေလောင်ပြီး ကြောင့်ကြရပြန်တယ်။
မီး၊ ရေ၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ အမွှေခံဆိုးဆိုတဲ့ ရန်သူမျိုးငါးပါး ဖျက်ဆီးခံရမှာကို

၁၅၄

အနုပ္ပန္မသာသာန

တွေးပူနေတာဟာ ဒေါသဆိတဲ ကိုလေသာမီး လောင်တာပါပဲ”

“ဒါကြောင့် ဉာဏ်ကြေးငွေပေါ်များသူများဟာ ကြောင့်ကြမ့်အပူတွေ အမြဲ လောင်နေလို့ စင်းရဲသားတွေပါပဲ၊ သမ္မာအားလုံးကျကျရှာဖွဲ့ လို့ရလာ တဲ့ ဉာဏ်များကို လောကအတွက် ပြန်လည့်စွဲကြခြင်းသည်သာယျွင် တကယ့် ချမ်းသာ အစစ်ပဲဆိတာကို သိသွားတဲ့ ကုဏ္ဏလဟာ ကုဋ္ဌ ၈၀- လုံးကို စွဲကြလှုပါန်းပြီး ရသောဝတ်လိုက်တယ်”

“ဟိမဝန္တာတောထဲမှာ သစ်ရွက်တွေပြုတဲ့စားပြီး တရားနဲ့နေတော် မူတယ်။ အချင်တို့၊ အင်္နတို့မစားရတော့ တောထဲမှာနေတဲ့ ရသောတွေရဲ့ ခန္ဓာဟာ ဖြူဗျို့ ဖျော်ဖြစ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် မြို့ရာကို ချင်ဆား မြို့ဝဲရ အောင် လအတန်ကြာ ကပ်ရောက် နေထိုင်ကြတယ်။ ကုဏ္ဏလရသောလည်း ဟိမန္တာတောထဲက ကြွဲလာပြီး ကလာဗုမ်းရဲ့ ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ ခေါ် သိတင်းသုံးတယ်”

“ကလာဗုမ်းရဲ့ စစ်သူဗြီးက လိုအပ်သမျှလှုပါန်းပြီး ကိုးကွဲ၍ ဆည်းကပ်တယ်။ တစ်ရက်တော့ ကလာဗုမ်းဟာ ဥယျာဉ်ထဲမှာ သောက် စားမူးယစ်ပြီး ကချေသည်များရဲ့ဖျော်ဖြေမှုကို ခံယူနေတယ်။ အချိန် အတော်ကြာတဲ့အခါ မင်းကြီးဟာ ကချေသည်မတစ်ယောက်ရဲ့ ရင်ခွင်မှာ အိပ်ပျော်သွားတယ်”

“မင်းကြီးအိပ်ပျော်သွားတဲ့အခါ ကချေသည်မတွေဟာ ဥယျာဉ်ကြီး ထဲလှည့်ပတ်ကြည့်ရှုရင်း အင်းကြင်းပင်ကြီးတစ်ပင်အောက်မှာ သိတင်းသုံး နေတဲ့ အလောင်းတော်ကုဏ္ဏလရသောကို သွားတွေ့ကြတော့ ကြည်ညီကြလို့ ဝိုင်းဖူးကြတယ်။ ရသောဟောကြားတဲ့တရားကို နာယူကြတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ကလာဗုမ်းက အိပ်ယာကနီးလာပြီး အကြောင်းစုံ သိရတဲ့အခါ ရသော ပေါ် မနာလိုစိတ်ကြောင့် ပြင်းစွာအမျက်ထွက်တယ်”

“ဒါကြောင့် သန်လျက်ကိုကိုင်ပြီး ရသောထဲ အလျင်အမြန်သွားတယ်၊ ရောက်တာနဲ့ ရသောအား မည်သည့်ပါဝရှိသလဲလို့ မေးတယ်၊ ရသော သည်းခံခြင်း ခန္ဓါဝါဝရှိကြောင်းပြောလိုက်တာနဲ့ အာဏာသားတွေကိုခေါ်ပြီး

အဖွဲ့အစည်း

၂၅၅

ရသေ့ရဲ့ ရင်ဘတ် နဲ့ ကျောကို ဆူးကြိမ်လုံးနဲ့ အချက်ပေါင်းများစွာ ရှိက်ခိုင်းတယ်”

“ကြိမ်လုံးမှာပါတဲ့ ဆူးတွေကြောင့် အလောင်းတော်ရသေ့ရဲ့ ရင်ဘတ် နဲ့ ကျောမှာ အပေါက်အပေါက်တွေ အပြည့်ဖြစ်သွားပြီး သွေးတွေဟာ မြင်မကောင်းအောင် ယိုစီးထွက်ကျလာကြတယ် ဒါကိုကြည့်ပြီး ကလာဗုမင်းက ကျောနပ်တယ်၊ ပြီးတော့ မေးလိုက်သေးတယ်၊ အသင်ရသေ့ သည်းခံတဲ့ ဝါဒရှိတုန်းပဲလားတဲ့ ရသေ့က ရှိတုန်းပါပဲလို့ ဖြေလိုက်တာနဲ့ ရသေ့ရဲ့ နာခေါင်းရယ်၊ နားရွှေက်ရယ်၊ ခြေချောင်း၊ လက်ချောင်းလေးတွေရယ်ကို ဖြတ်ခိုင်းပြန်တယ်”

“အာကာသားတွေကလည်း ဘုရင်ခိုင်းတဲ့ အတိုင်း ဖြတ်ကြပြန်တယ်၊ ဖြတ်ပြီး ထပ်မေးတော့ ရသေ့ကလည်း သည်းခံခြင်းခန္ဓိဝါဒရှိတုန်းလို့ ဖြေတုန်းပဲ ဒီအခါ ကလာဗုမင်းက ခြေထောက်အရင်း၊ လက်ချောင်း အရင်း ကနေ ဖြတ်ပစ်စေပြန်တယ်၊ ဒါလည်း သည်းခံတဲ့ ဝါဒရှိတုန်းပဲဆိုတော့ လူမှုကြီးကလာဗုမင်း အုရှုးပေးသွားရတယ်၊ ဒီလောက်ထိ သည်းခံနိုင် လှတာ သေအောင်သည်းခံ ပေတော့ကွာလို့ ပြောဆိုကြိမ်းဝါးပြီး ကလာဗုမင်းဟာ အလောင်းတော်ရဲ့ ရင်ဘတ်ကို ခြေနဲ့ ကန်ပြီး ထွက်သွားတယ်”

“ဘုရင်မင်းထွက်သွားတာနဲ့ စစ်သူကြီးဟာ ဘုရားအလောင်း ရသေ့ထဲ လာရောက်ပြီး တတ်နိုင်သမျှပြုစုစုတယ်၊ အကယ်၍ စိတ်ဆိုးလျှင် ပြည့်သူ ပြည့်သားတွေ အပေါ် စိတ်မဆိုးဘဲ မင်းအပေါ်၌သာ စိတ်ဆိုးဖို့ ပြောတဲ့ အခါ ဘယ်သူ့အပေါ်မှ စိတ်မဆိုးကြောင်း၊ သူကိုနှိပ်စက်တဲ့ မင်းကြီးသည် “အသက်ရှည်ပါစေ”လို့ မေတ္တာပို့ရင်း ကွယ်လွှန်သွားတယ်”

“ကလာဗုမင်းလည်း ဥယျာဉ်မှထွက်လျှင်ထွက်ချင်း မြေမျိုးခံရပြီး အဝိစိငရဲ ကျသွားတယ်”

“ကလာဗုမင်းဟာ တော်တော်ရက်စက်မိုက်မဲ့ တာပါလား ဆရာ တော်”

“သူက ဒေဝါတ်အလောင်းပဲ ဒီလောက်တော့ရှိမှာပေါ့၊ ပြီးတော့ စကား တစ်ခုရှိတုန်းမဟုတ်လား၊ အမိုက်မောင်ရှိလို့ အလင်းရောင်ဟာ

၂၅၆

အနုပ္ပန္မသာဒသန

ပိုပြီးထင်ရှားတယ်တဲ့၊ လူမိက်ရှိလို လူလိမ္မာဟာ ပိုပြီးပေါ်လွင်လာတယ်တဲ့
အကောင်းဖက်က ကြည့်မထုဆိုရင် လူမိက်တွေဟာ လူလိမ္မာတွေ ပေါ်
လွင်ထင်ရှားဖို့ ရှိလာရတာလို ပြောနိုင်တာပေါ့”

“အလျှော့ခုံမှ ဒါနပါရမိဖြည့်လိုရသလို နှိပ်စက်သူရှိမှုလည်း ခန္ဓိပါရမိ
ဖြည့်လို ရတာမဟုတ်လား”

“ပါရမိတစ်ခုဖြည့်ရင် ကျွန်တဲ့ကိုးပါးလုံး ပါဝင်သွားပုံကိုလည်း ရှင်းပြ
ပါဉီး ဘုရား”

ရသွေးအနေနဲ့ -

သူရဲ့အသက်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းဟာ ဒါနပါရမိပဲ

ကလာဗုမင်းအပေါ် ကြမ်းတမ်းရိုင်းစိုင်းစွာမပြောခြင်းဟာ သီလ
ပါရမိပဲ။

သည်းခံခြင်း၌သာ စိတ်ဝင်စားပြီး အခြား အကျိုးတရားများကို စိတ်
မဝင်စားခြင်းဟာ နိက္ခာမှုပါရမိပဲ။

ဒေါသဖြစ်တာဟာ အကုသိုလ်ဖြစ်ပြီး ဒေါသမဖြစ်တာဟာ ကုသိုလ်
ဖြစ်တယ်လို အမှန်အတိုင်းသိတာရယ်၊ အဲဒီလိုသိတဲ့အတိုင်း ဓားနဲ့ခဲ့တာကို
ခံနိုင်အောင် ဆိုင်ရာဘာဝနာကို ပွားများခြင်းဟာ ပညာပါရမိပဲ။

ကြိုးစားပမ်းစား ဓားချက်များကို ခံနိုင်အောင် ခံယူတာကိုတော့
ခိုင်ယယ်ပါရမိလို ခေါ်ရမှာပေါ့။

အပြောနဲ့အလုပ် ရှုံးနောက်ညီညာတ်တာကို သစ္စာပါရမိ ဆိုရမှာပေါ့။

သည်းခံမထုလိုခဲ့ပဲးဖြတ်ထားတဲ့အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ချက်မပျက်အောင်
ကျင့်ခြင်းဟာ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိပဲ။

ကလာဗုမင်းအပေါ် တစ်စုံတစ်ရာအမျက်မထွက်ဘဲ မေတ္တာထား
နိုင်ခြင်းဟာ မေတ္တာပါရမိပဲ။

သေသည်အထိ နှိပ်စက်ခံရသောလည်း စိတ်ထားယိမ်းယိုင် တုန်လူပ်
မူမန္တခြင်းဟာ ဥပော်ဘာပါရမိပဲ။”

“မှန်ပါ ဒီလောက်ဆုံး နားလည်ပါပြီဘုရား”

“ဒီခန္ဓိပါရမိကိုလည်း အလောင်းတော်ဟာ လူဘဝမှာတင်မဟုတ်ဘူး၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝမှာလည်း ဖြည့်ဆည်းခဲ့တဲ့ပဲ၊ တို့သနိပါတ်မှာ ခုတိယမြောက် မဟာကပိုက်ဆိုတာရှိတယ်၊ ဒီဘဝမှာလည်း အလောင်းတော်ဟာ မျောက်ဘဝကို ရောက်နေတယ်၊ တစ်ခါတော့ ဗာရာကာသီပြည့် နယ်စပ်က ပုဂ္ဂားတစ်ယောက် ဟိမဝဏ္ဍာတောင်ခြေမှာ လယ်လုပ်ပြီး အသက်မွေး တယ်”

“တစ်နောက် လယ်ထွန်ပြီးလို့ ခက္ခဖြုတ္တုတဲ့ထားတွေဟာ ခရီးကျွဲပြီး ဟိမဝဏ္ဍာတောထဲထိ ရောက်သွားတယ်၊ ပေါက်တူးပေါက်နေတဲ့ ပုဂ္ဂားဟာ နွားတွေကို သတိမထားမိဘူး၊ သတိလည်းထားမိရော နွားတွေကို မတွေ့ရတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ပုဂ္ဂားဟာ ဟိမဝဏ္ဍာတောထဲ နွားလိုက်ရှာရင်း မျက်စိလည်လမ်းမှားသွားတယ်”

“အစားမစားရဘဲ ခုနစ်ရက်တိုင်တိုင် တောထဲမှာ လူညွှေလည်လမ်း ရှာရင်း တည်ပင်ကြီးတစ်ပင်ကို သွားတွေ့တယ်၊ တအားဆာနေတော့ အပင်ခြေရင်းမှာ တွေ့ရတဲ့ တည်သီးတွေ လိုက်ကောက်စားတယ်၊ အောက် ကတည်သီးတွေ ကုန်သွားတော့ တည်ပင်ပေါ်တက်ပြီး အသီးတွေကို အငမ်းမရ ခွားစားပြန်တယ်၊ တည်ပင်ဟာ အတောင် ၆၀-လောက်နက်တဲ့ ချောက်ကမ်းပါးဘေးမှာ ကပ်ပေါက်နေတာကို ပုဂ္ဂားဟာ သတိမထား မိဘူး”

“ဒါကြောင့် တည်ကိုင်းကျိုးကျပြီး ပုဂ္ဂားပါ ချောက်ထဲကို ကျသွား တယ်၊ လယ်သမားပုဂ္ဂားဟာ ချောက်ထဲမှာ ကယ်မယ့်သူမရှိဘဲ ဆယ်ရက် တောင်ကြာသွားတယ်၊ ဒါကို ဘုရားအလောင်းမျောက်မင်းတွေ့တဲ့အခါ ချောက်ထဲခက်ခဲစွာ ဆင်းပြီး ပုဂ္ဂားရဲ့ အသက်ကို ကယ်တင်တယ်၊ အတောင် ၆၀-ကျော်ကြီးကို လူတစ်ယောက် ထမ်းပြီးတက်ရတာဆိုတော့ မျောက်မင်းဟာ သီပ်ပင်န်းသွားတယ်”

“ဒါကြောင့် ပုဂ္ဂားကို အစောင့်ထားပြီး ပုဂ္ဂားပေါင်ပေါ် ခက္ခ မိန့်းလိုက်တာ အိပ်ပျော်သွားရှာတယ်၊ ဒီအချိန်မှာ ဆယ်ရက်တိုင် အစာင်တော့ ပုဂ္ဂားဟာ မျောက်သားကို စားမယ်ဆိုတဲ့ အကြန်း မျောက်မင်းရဲ့

၂၃၁

ဘဏ္ဍာပိသာသမာန

ခေါင်းကို ကျောက်ခဲ့ကြီးတစ်ခဲ့နဲ့ ထူသတ်တယ်၊ အစာပြတ်နေတာ ဆယ်ရက် ရှိပြီဆိုတော့ အားကမရှိဘူး၊ ဒါကြောင့် မျောက်မင်းရဲ့ဦးခေါင်း ကွဲသွား ပေမယ့် သေတော့မသေဘူး၊ အလောင်း တော် မျောက်မင်းဟာ ကြောက်လနဲ့ တကြား သစ်ပင်ပေါ် တက်ပြေးပြီး သစ်ပင်ပေါ်ကနေ ပုံကြေားကို ဘယ်လို့မှ နားမလည် နိုင်တဲ့အကြည့်နဲ့ လှမ်းကြည့်နေတယ်”

“ကျေးဇူးရှင်အပေါ် မှာ လုပ်ရက်လေ့ခြင်းဆိုတဲ့ ဝမ်းနည်းစိတ်ကြောင့် ထင် ပါရဲ့၊ မျောက်မင်းရဲ့မျက်လုံးက မျက်ရည်တွေကျေလာတယ်၊ မျောက်မင်း သစ်ပင်ပေါ် တက်ပြီး ပျောက်သွားတာနဲ့ ပုံကြေားဟာ ပြန်လမ်းကို မသိတဲ့ အတွက် အော်ဟန်ငါးယုံပြီး ပတ်ဝန်းကျင် အရှင်လေးမျက်နှာကို အကူအညီ တောင်းပြန်တယ်”

“ဒီလောက်စိတ်ဓာတ်ယူတဲ့မှုတော့ တပည့်တော့ ပုံကြေားကို သတ် ပစ်မယ်ဘူး၊ အရှင်မထားဘူး”

“အေး-ဟုတ်တယ်၊ သတ်ပစ်လောက်အောင် ဒေါသမဖြစ်တောင်မှ မျက်စိလည်လမ်းမှားပြီး သူဟာသူ သေချိုင်သေဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ တောထဲပစ်ထား လောက် အောင်တော့ ဒေါသဖြစ်ဦးမှာပဲ၊ ဒါက လူသာမန်တွေ ရဲ့စိတ်ကိုး-ကွဲ၊ အခုဟာက ဘူးရားအလောင်း ဆိုတော့ သည်းခဲ့နိုင်တယ်၊ သစ်ပင်တွေ ပေါ်ကနေ သွေးစက်တွေချုပြီး ပုံကြေားကို လမ်းပြပေးသွားတယ်”

“ပုံကြေားဟာ မျောက်မင်းချုပြုတဲ့သွေးစက်တွေအတိုင်း လိုက်လာရင်း ဓာရာကာသီပြည့်နားကို ရောက်လာတယ်၊ လမ်းမှာ ရေအိုင်တစ်အိုင် တွေ၊ တာနဲ့ သောက်မယ်ဆိုပြီး ရေအိုင်ထဲဆင်းလိုက်တာ ရေထိတဲ့နေရာတိုင်းမှာ ကုဋ္ဌ နှုန်းတွေ ပေါက်လာပြီး တစ်ကိုယ်လုံးကူးသွားတယ်၊ နှုန်းရောဂါကြီးကို ခုနစ်ရက်တိတိ ခံစားပြီး တဲ့နေ့ကျေမှု မြေမျှပြီး ဘဝိစိုင်ရဲ့ကို ကျေသွားတယ်”

“ဘူးရားအလောင်းဟာ ကောင်းမြတ်တဲ့ပါရမိတွေကို ပြည့်နေတဲ့ ကြားက ဘာဖြစ်လို့ တိရစ္ဆာန်ဘဝမျိုးတွေကို ရောက်ရတာလဲဘူး”

“အေး - အဲဒီမေးခွန်းကို ဦးရွှေအောင်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်မွှေ့ဝင် စာအုပ် ထဲကအတိုင်းပဲ ဖြေလိုက်ချင်တယ်၊ ဦးရွှေအောင်က အခုလို့ အဖြေပေးထား

တယ် –

ဤကဗ္ဗတ်တော်၌ ဘုရားအလောင်းသည် မျောက်ဖြစ်၏။ ခနိုင်းပါး
ကဗ္ဗတ် ဘုရားအလောင်းသည် ပုဂ္ဂိုးဖြစ်၏။ မျောက်၏ပဋိသန္တသည်
အကုသိုလ်၏ အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်၍ ပုဂ္ဂိုး၏ပဋိသန္တသည် ကုသိုလ်၏
အကျိုးဝိပါက်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် မဟာကပိုကဗ္ဗတ်တော်အရ ဘုရား
အလောင်း သည်ပင် ရှေးဘဝ၌ မကောင်းမှုဥစရိတ်ကို ကျိုးလွန်ခြင်းကြောင့်
တိရစ္စန် မျောက်ဘဝ၌ပင်ဖြစ်ရ၏။

သို့ရာတွင် သူ၏ သန္တာနှင့် မေတ္တာစိတ်သည် အပြည့်ရှိ၏။ သူ၏
မေတ္တာစိတ်သည် သည်းခံခြင်းခနီးသဘောကို ဆောင်၏။ ထိုကြောင့်
မျောက်မင်းသည် ပုဂ္ဂိုးအပေါ် သည်းခံနိုင်ခြင်းဖြစ်၏။ ရှေးရှေးဘဝက
အကုသိုလ်ဒစရိတ်ကို ကျိုးလွန်ခြင်းမှာလည်း သူ၏ အကျိုးစီးပွားအတွက်
ကျိုးလွန်ခြင်းမဟုတ်၊ လောက၏ အကျိုးစီးပွားအတွက် ကျိုးလွန်ခြင်း
ဖြစ်၏။ သိဖြစ်၍သာ သူသည် အကုသိုလ်ကံကြောင့် မျောက်ဖြစ်ပါလျက်
ပါရမိကုသိုလ်ကံကြောင့် လူထက်မြင့်သော စိတ်နေစိတ်ထားကို ခံယူထား
နိုင်ခြင်းဖြစ်၏။

အမှန်အားဖြင့် ပါရမိဟူသည် အနစ်နာခံခြင်း အပေါ်၌
တည်ဆောက်မှဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် မည်မျှ ကြီးမားသောကောင်းမှု
များကို လုပ်လုပ်၊ အနစ်နာခံခြင်း သဘောမပါလျှင် ယင်းလုပ်ငန်း
သည် ပါရမိအဖြစ်သို့ မရောက်၊ သာမန် ကုသိုလ်အဖြစ်သာ
ရပ်တည်၏။ အနစ်နာခံခြင်း ဟူသည်မှာ အများအတွက် မိမိ၏
ကိုယ်ကျိုးကို စွန်ခြင်းဖြစ်၏။ မိမိ၏ ဘဝကို စတေးခြင်းဖြစ်၏။

အနစ်နာခံခြင်းသည် ကြီးမားသော အာနဘော်ရှိ၏။ ထိုအာနဲ့
ဘော်ကြောင့် ပါရမိဟူသည် မိမိအတွက် နစ်နာသဖြင့် အသွင်အားဖြင့်
မနှစ်မြို့၊ ဖွှာယ်ဖြစ်သော်လည်း လောကအတွက်အနှစ်သာရအားဖြင့် စံအဖြစ်
မြတ်နိုင်းဖွှာယ်ဖြစ်၏။

ကမ္မနိယာမအရ အကုသိုလ်လုပ်လျှင် မကောင်းကျိုးကိုရ၏။ ကုသိုလ်

လုပ်လျှင် ကောင်းကျိုးကိုရ၏။ ဘုရားလောင်း မျောက်ဖြစ်ခြင်းသည် အကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ ခါးပါရမိကို ကျော်နိုင်ခြင်းသည် ကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်၏။ စိတ်ထိုသည် လျင်မြန်ကုန်၏။ ခဏအတွင်း၌ပင် ကုဇ္ဇာ တစ်သိန်းခန့် ဖြစ်ပျက်နိုင်၏။ သို့ဖြစ်လေရာ အကုသိုလ်လုပ်ငန်း၌လည်း ကုသိုလ်သဘော သည် ပါနိုင်၏။ ကုသိုလ်လုပ်ငန်း၌လည်း အကုသိုလ် သဘောသည် ပါနိုင်၏။ ထိုသိုပါရာတွင် အကုသိုလ်က မကောင်းကျိုး ပေး၏။ ကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးကိုပေး၏။ သူ့ကုန့် သူ့အကျိုး သပ် သပ်စီဖြစ်၏။

ဤလောက် အများအတွက် မိမိဘဝကို စတေးကြသောပုဂ္ဂိုလ်များ ရှိကြပါ၏။ အသက်ကို အသေခံ၍ပင် အနစ်နာခံသူများ ရှိကြပါ၏။ သို့ရာတွင် ဘဝကိုစတေးတိုင်း ပါရမိမြောက်သည်မဟုတ်။ အသက်ကို အသေခံတိုင်း ပါရမိမြောက်သည်မဟုတ်။ ဒေါသအာဟာတဖြင့် စတေးသည်လည်းရှိ၏။ မာန်မာနဖြင့် စတေးသည်လည်း ရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ စတေးခြင်းကား ပါရမိမြောက်သော စတေးခြင်းမဟုတ်၊ အများအတွက် စတေးခြင်းသည် အသွင်အားဖြင့် မြတ်နှီးဖွယ်ချည်း ဖြစ်သည်မှန်၏။ အနှစ်သာရအားဖြင့်မူးမြတ်နှီးဖွယ်ဖြစ်ချင်မှဖြစ်၏။

ဒေါသအာဟာတဖြင့်စတေးလျင်ဖြစ်စေ၊ မာန်မာနဖြင့်စတေးလျင် ဖြစ်စေ၊ သူရဲကောင်းဖြစ်လို၍ စတေးလျင်ဖြစ်စေ၊ ထိုသို့စတေးခြင်းသည် အတွေအပေါ် အခြေခံ၍ စတေးခြင်းသာဖြစ်၏။ အတွေအပေါ် အခြေခံ၍ စတေးခြင်းသည် အနှစ်သာရအားဖြင့် အကုသိုလ်ချည်းဖြစ်သဖြင့် မြတ်နှီးဖွယ်မဖြစ်၊ အနှစ်သာရအားဖြင့်ပါ မြတ်နှီးဖွယ်ဖြစ်သော စတေးခြင်းဟူသည် မှာ လောကကို စောင့်ရှုဗ်ရန်အတွက် ဓမ္မကို စောင့်ရှုဗ်ရန်အတွက် အတွေအပေါ် အခြေမဆုံး အခေါ်သံ၏ မေတ္တာစိတ်သက်သက်ဖြင့်သာ စတေးခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့စတေးနိုင်ပါမှလည်း ပါရမိသဘောသို့ သက်ဝင်နိုင်၏။

မျိုးချစ်စိတ်သည်လည်း ဘဝကိုစတေးနိုင်စေပါ၏။ ကဗ္ဗာသမိုင်း၌ ဟစ်တလာ၏ မျိုးချစ်စိတ်သည် အံဖွယ်ရှိပါ၏။ သို့ရာတွင် သူ၏မျိုး

သေဇ္ဇနပ်(အျမှုပ်သာ)

ချစ်စိတ်ကား အတ္ထအပေါ်တည်ဆောက်ထားသော မျိုးချစ်စိတ်ဖြစ်၏။
ထိုကြောင့် သူ၏ မျိုးချစ်စိတ်သည် ကမ္မာ၏မြတ်ဖိုးမှုကို မခံယူရခြင်းဖြစ်၏။
အမှန်အားဖြင့် အတ္ထ အပေါ်တည်ဆောက်ထားသော မျိုးချစ်စိတ်သည်
စွန့်စားမှုကို ဖြစ်စေနိုင်၏။ ဘဝကို စတေးလိုင်စေ၏။

သို့ရာတွင် ထိုစွန့်စားမှုမျိုး၊ ထိုစတေးမှုမျိုးသည်
ပါရမီမြောက်သော စွန့်စားမှုမျိုးလည်းမဟုတ်၊ ပါရမီမြောက်သော
စတေးမှုမျိုးလည်း မဟုတ်၊ ပါရမီမြောက်သော စွန့်စားမှုမျိုး၊
ပါရမီမြောက်သော စတေးမှုမျိုး ဟူသည် အတ္ထအပေါ်၌ အခြေမ
တည်ကဲ အဒေါသအပေါ်၌ အခြေ တည်သော စွန့်စားမှုမျိုး၊
အဒေါသအပေါ်၌ အခြေတည်သော စတေးမှုမျိုးသာဖြစ်၏။

ထိုကဲသို့သော စွန့်စားမှုမျိုး၊ ထိုကဲသို့သော စတေးမှုမျိုး
သာ ဖြစ်ရိုး မှန်လျင် ထိုစွန့်စားမှုမျိုး၊ ထိုစတေးမှုမျိုးသည်
ကျောက်သား ထက်ပင် မာကျောသော နှလုံးသားပိုင်ရှင် ရန်သူကို
ပင် မျက်ရည် ပဲစေနိုင်၏။ ဤ သဘောကို အေဝတ်၏ ဘဝနိဂုံး၌
တွေ့ရ၏။ အေဝတ်သည် နောက်ဆုံး၌ မြတ်စွာဘုရား၏ မေတ္တာ
ကို နားလည် ပြီး သနားဖွယ်မျက်ရည်ပဲခဲ့ရရှာ၏။ ဤသည်မှာ
ပါရမီ၏ အောင်ပွဲဖြစ်၏။ ပါရမီ၏ ဘာနှော် ဖြစ်၏-တဲ့။

ဒီလောက်ဆိုရင် အလောင်းတော်ဟာ ဘုံကြောင့် တိရစ္ဆာန်ဘဝကို
ရောက် ရတယ်၊ ဘယ်လိုစိတ်ထားမျိုးနဲ့ ကုသိုလ်ပြုမှ ပါရမီထိုက်တယ်ဆုံး
တာတွေကို နားလည်ရောပဲ။

“မှန်ပါ နားလည်ပါပြီ၊ နောက် သစ္စာအကြောင်းကို ဆက်ပါဉိုး ဘုရား”

“အမှန်ကိုပြောတာကိုပဲ သစ္စာပါရမီလို့ ခေါ်တာပါပဲ၊ အမှန်ကို ပြော
ခြင်း သစ္စာကို မဟာဗုဒ္ဓဝင်ကျမ်းမှာ သုံးမျိုးခဲ့ပြထားတယ်၊ အဲဒီသုံးမျိုးက
၁။ တစ်ဖက်သားယုံကြည်စေရန် အမှန်ကိုပြောဆုံးခြင်း - သစ္စာဟာ
ပနာသစ္စာ။

၂။ မိမိတို့အလိုရှိအပ်သောအရာ ပြည့်စုံစေရန် အမှန်ကိုပြော

ဆီခြင်း ကျွဲ့ပူရမာသစ္ာ

.၃။ မကုတ်မမှန်သောစကားမှရှောင်ကြုံရန် အမှန်ကိုပြောဆိုခြင်း
မူသာဝိရမာသစ္ာ

တို့ပဲ၊ ဘုရားအလောင်းဟာ နှစ်အခါတုန်းက သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊
သူ့အိမ်ယာကိုပြစ်မှားခြင်း စတဲ့အကုသိုလ်ကံတွေကိုတော့ကျူးလွန်ဖူးတယ်
ဒါပေမယ့် မူသာဝိစက်ကိုတော့ ဘယ်ဘဝမှာမှ မကျူးလွန်ခဲ့ဘူးတဲ့၊ ဒါ
အကြောင်းကို နေဝါဒပါတယ်၊ ဟရိတစွာတ် အန္တကထာမှာ အခုလိုဖွင့်ပြ
ထားတယ် -

ဘုရားအလောင်းတော်အား အချို့သောဘဝ် အသက်
ကို သတ်ခြင်း၊ သူ့တစ်ပါးပစ္စည်းကို ဓိုးယူခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။
သူ့သားမယားကို ပြစ်မှားခြင်းသည်လည်း ဖြစ်၏။ သို့သော်သူ့
အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားလောက်သော လွှဲချော်စေလို့မှုကို ရှေးရှုံး
မူသားပြောခြင်းကား ဘယ်အခါမှ မဖြစ်ခဲ့ချော်။

ဘဝသံသရာတစ်လျောက်လုံး မူသာဝါဒကံကို ဘုရားကြောင့် စောင့်ထိန်း
ခဲ့ရတာလဲဆိုရင် မူသားပြောတဲ့သူဟာ မလုပ်ရဲတဲ့အကုသိုလ်ကံ တစ်ခုမှုမရှိတဲ့
အတွက်ကြောင့်ပဲ၊ ရာဟုလောဂါဒသုတ်မှာလည်း အရှင် ရာဟုလာကို ဗွဲက
မူသာဝါဒနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဆုံးမခဲ့ဖူးတယ်။

ရေတွေသွားရှုပြီး မောက်ထားတဲ့ခွဲက်ထဲမှာ ရေကြိုးရေ
ကျွန်း မရှိနိုင် တော့သလို မူသားပြောသူရဲ့သန္တာန်မှာလည်း သီလာ
သမာဓိ၊ ပညာဆိုတဲ့ သိက္ခာသုံးပါး တစ်ပါးမှမရှိတော့ဘူး၊ ဒါ
ကြောင့် မူသားဆိုရင် ရယ်စရာတောင် မပြောပါနဲ့တဲ့။

သစ္ာပါရမီဖြည့်ဆည်းပုံနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဤတော်အနည်းငယ်ကို
ပြောပြ မယ်၊ အသိတိနီပါတယ်၊ မဟာသုတသောမဏေတ်မှာ အလောင်းတော်
သုတသောမမင်းဟာ လူသားစား ပေါ်ရိသာဒဲ့ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံလိုက်
ရတယ်၊ သတ်ခါနီးကျေမှ သုတသောမမင်းက သူ့ကို ခေတ္တ ပြန်လွှတ်ပေး
ဖို့အကြောင်း ခွင့်တောင်းတယ်၊ ပြန်လာမှသတ်ပါပေါ့၊ ဘုရားကြောင့် ခက

ဖော်ရှင်(ဒ္ဓမ္မတ္ထသာ)

၂၆၃

ပြန်ချင်တာလဲဆိုတော့ နန္ဒပုဏ္ဏားဆီက ဂါထာလေး ဂါထာကိုနာယူဖို့
အကြောင်း မှာထားတဲ့ ကတိစကား ရှုံးလိုပါတဲ့”

“ပါရိသာဒက ဘယ်ယုံမလဲ၊ သေတွင်းထဲက လွှတ်သွားသူ တစ်
ယောက် သေတွင်းထဲကို ဘယ်လိုနည်းနဲ့မှ ပြန်မလာနိုင်ဘူးလို့ တွောက်ထား
လိုပါ၊ အသက်ကို သစ္စာထက်တန်ဖိုးထားသူတွေအတွက် ဒီအတွေးအခေါ်
ဟာ မှန်ချင်မှန်မယ်၊ ဘုရားလောင်းလို့ အသက်ထက်သစ္စာကို တန်ဖိုး ထားသူ
အတွက်တော့ ဒီ အတွေးအခေါ် ဟာ မမှန်ဘူး”

“ခြုံကြောင့်လည်း အလောင်းတော်ဟာ ပါရိသာဒယုံအောင် သစ္စာ
ပြုပြတယ်၊ သစ္စာပြုပြပုံက - ငါသည် ပြန်လာမည်ဟူသော စကားကို
မှန်သည့်အတိုင်း ပြောတာဖြစ်လျှင် ဉာဏ်သံလျက်သွား၊ လျှော့သွေးတို့သည်
ငါလက်ကို မထိခိုက်ပါစေနောင့်၊ မူသားပြောတာဖြစ်ခဲ့လျှင် ငါလက်များ
ထိခိုက်ပါစေဆိုပြီး ထက်လှတဲ့ သနလျက်သွားတွေ၊ လျှော့သွေးတွေကို လက်နဲ့
ဆုပ်ချေချေတယ်”

“မှန်တဲ့စကားကိုပြောတာဖြစ်လို့ လက်ကိုဘာမှထိခိုက်မှုမရှိဘူး၊
ဒီသစ္စာမျိုးဟာ တစ်ဖက်သားယုံရန် အမှန်ကိုပြောတာဖြစ်တဲ့အတွက်
သဒ္ဓဟာပနသစ္စာလို့ ခေါ်တယ်၊ ပါရိသာဒဆီက ခွင့်ရတာနဲ့ နန်းတော်ကို
ပြန်လာပြီး နန္ဒပုဏ္ဏားဆီက ဂါထာ လေးဂါထာကို နာယူတယ်”

သုတသောမမ်းရဲ့ မယ်တော်၊ ခမည်းတော်တွေက ပါရိသာဒဆီ
ပြန်မသွားဖို့ တပ်နဲ့ထွက်တိုက်ဖို့ အကြံပေးကြတယ်၊ အလောင်းတော်က
လက်မခံဘဲ ပါရိသာဒဆီကို အသတ်ခိုပို့ ရဲ့စွာပြန်သွားတယ်၊ အသတ်ခံ
ရမှာသိရက်နဲ့ ပြန်လာတာကို မြင်လိုက်ရတယ်ဆိုရင်ပဲ ပါရိသာဒဟာ
သုတသောမမ်းကို လေးစားသွားတယ်၊ သတ်လိုစိတ်မရှိတော့ဘူး”

“ခြုံကြောင့် သုတသောမမ်းနာယူခဲ့တဲ့ ဂါထာလေးဂါထာကိုပြန်လည်
နာယူပြီး သူတော်ကောင်းကြီးဖြစ်သွားတယ်၊ သုတသောမမ်းရဲ့ သစ္စာ
တန်ဖိုးဟာ ယဉ်ပူဇော်ခံရမယ့် တစ်ရာသောမမ်းတွေရဲ့ အသက်ကို ကယ်တင်

နိုင်သလို ပေါရိသာဒကိုလည်း လူသတ်သမားဘဝနဲ့ သူတော် ကောင်းဘဝကို ရောက်သွားစေခဲ့တယ"

"နိုင်ကနိုပါတ်၊ ဟရိတစောတ်မှာလည်း အလောင်းတော်ဟာ သစ္ဌာ တရားကို အသက်ထက်တန်ဖိုးထားပုံကို တွေ့ရတယ၊ အဲဒီဇာတ်တော်မှာ ဘုရားလောင်း ဟရိတစအမည်ရှိတဲ့ အမျိုးသားဟာ ငယ်ရွယ်နှင့်ယ စဉ်က တည်းက ဟိမဝန္တာတောထဲမှာ ရသေ့ဝတ်ပြီး အားထုတ်လိုက်တာ စျော် အဘိညာဉ်တွေကိုတောင် ရရှိသွားတယ"

"နှစ်ကြာလာတဲ့ အခါ ချဉ်ဆားမို့ဝဲဖို့အတွက် ဗာရာကသီပြည်ကို ကြေလာပြီး မင်းဉာဏ်မှာ ခေတ္တနေထိုင်တယ၊ ဗာရာကသီမင်းကြီး တွေ့မြင် တဲ့ အခါ အလွန် ကြည်ညိုပြီး နှင့်တော်ထဲမှာ နေစဉ်ဆွမ်းကပ်တယ၊ မင်းဉာဏ်ထဲမှာလည်း အမြဲ သီတင်းသုံးဖို့ လျောက်ထားတယ၊ ဟရိတစ ရသေ့ ဟာ မင်းကြီးရဲ့ သစ္ဌာနိုင် ထောက်ထားပြီး လက်ခံလိုက်တယ"

"တစ်နေ့တော့ မင်းကြီးဟာ စစ္ဆေးရှင်အရပ်က လူဆိုးတွေကို နှစ်နင်း ဖို့စစ်ထွက်သွားရတယ၊ ဒါကြောင့် နေစဉ်ဆွမ်းကပ်ရမယ့်တာဝန်ကို အလွန် လူပတဲ့ မိမိရားကြီးအားပေးခဲ့တယ၊ မိမိရားကြီးကလည်း ဂရုတစိုက် နေစဉ် ဆွမ်း ကပ်တယ၊ တစ်ရက်တော့ မိမိရားကြီးဟာ ရေမြို့ချိုး ဖီးလိမ်းပြင်ဆင်ပြီး လေသာပြုပြတ်းနားက သလွန်ပေါ်မှာ ခေတ္တလဲလျောင်းနေတယ"

"ဆွမ်းပွဲပြင်ပြီးလို့ ရသေ့ကိုစောင့်နေတာပါ၊ အဲဒီအချိန်မှာ ဟရိတစ ရသေ့က စျော်နဲ့ကြေလာပြီး လေသာပြုပြတ်းပေါက်နား ရောက်လာတယ ဆိုရင်ပဲ မိမိရားကြီးဟာ လဲလျောင်းရာကနေ အလျင်စလိုထလိုက်ရာမှာ နဲ့ ညွှေ့ချောမွှေ့နေတဲ့ ခါးဝတ်ထမ်းဟာ လျောကျသွားတယ၊ ဒီမှာတင် ရေအိုင် ထဲကြီးမားတဲ့ ခဲကြီးတစ်လုံး ကျသွားသလို ရသေ့သန္တာန်မှာ ကိုလေသာ ကာမရာဂမီးတွေ တဗုံးဟုံးတောက်လောင်လာပြီး မိမိရားကြီးနဲ့ ကျူးး လွန်မိတဲ့ အဖြစ်ကို ရောက်သွားတယ"

"မေထုန်ရယ်၊ အရက်ရယ်၊ လောင်းကစားရယ် ဒီသုံးမျိုးဟာ ရောင့်ရဲ့ လို့ မရဝကောင်းတဲ့ တရားလို့ အင်္ဂါ်ရို့ရှိမှာ ဟောထားတယ၊ အခုလည်း ဟရိ

တစရသောက်လေသမီးတွေလောင်နေတော့ မိမိကိုယ်မိမိ ကိုလေသာ ကာမဂ္ဂ၏တွေကို ခွာရှောင်နေတဲ့ ရသေ့တစ်ပါးဆိုတာကိုတောင် မေ့သွားပြီး ရက်အတော်ကြာတဲ့အထိ ကာမဂ္ဂ၏ရေယာဉ်ကြောမှာ နစ်မော် နေတယ်”

“မင်းကြီးလည်းပြန်လာရော မျက်မြင်သက်သေတွေက ဖြစ်ရပ်မှန် အလုံးစုံကို လျှောက်ထားကြတော့တာပေါ့”

“ဒါဆိုရင် ရသေ့ကြီးတော့ ဒုက္ခရောက်တော့မှာပေါ့ဘူရား”

“အင်း - မင်းကြီးသာ သူတော်ကောင်းဓာတ်ခံမရှိသူဆိုရင် ရသေ့ကြီးသောရုရှိတော့တာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် မင်းကြီးက သူတော်ကောင်းဓာတ်ခံရှိတယ်၊ ပညာလည်းရှိတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝါန်းကန် ဒေါသမဖြစ်ဘဲ လျှောက်တင် လာတဲ့ စကားတွေကို သေချာစဉ်းစားတယ်”

“ရသေ့ကြီးကိုကြည်ပြီတဲ့ သဒ္ဓါဓာတ်ခံကအားကြီးတော့ မင်းကြီးဟာ ဘယ်သူကဘာပြောပြော မယုံဘူး၊ ရသေ့ကြီးနှုတ်ကဝန်ခံမှပဲ ယုံမယ် ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ရသေ့ကြီးကို ဟုတ်၊ မဟုတ် လာမေးတော့တာပဲ”

“ရသေ့ကြီးက ဘယ်လိုပြန်ပြောလိုက်သလဲဘူရား”

“ဒီနေရာဟာ အရောကြီးဆုံးပဲ၊ ကာယက်ရှင်ဖြစ်တဲ့ မင်းကြီး တစ်ယောက်လုံးက ရသေ့ကြီးဘက်က ပါနေတယ်၊ မင်းကြီးကမေးပဲ ကိုကြည့်။”

အို ရှင်ရသေ့၊ ရှင်ရသေ့သည် ကာမဂ္ဂ၏ကိုမိုးပေါ်ယူ ပြောဆိုနေကြ သည်ကို တပည့်တော်ကြားပါသည်။ ထိုစကားမှာမဟုတ် မတရား လွှဲမှားစွာ ပြောဆိုအပ်သော စကားသာဖြစ်သည်။ အရှင်မြတ်ကား အကျင့် သီလ စင်ကြယစွာဖြင့်ပင် နေတော်မူ၏ဟု တပည့်တော် ထင်ပါသည်။ အသိပါ နည်း။ ဒကာတော်ယူဆသည့်အတိုင်း မှန်ကန်ပါ၏လော-တဲ့။ ရသေ့ ဘက် ကနေလိုက်ပြီး မေးထားတာ။ ရသေ့ကသာ မဟုတ်ပါဘူးဆိုရင် တစ်ခွန်း တည်းနဲ့ ပြီးသွားပြီ။ တစ်ခါ အမှန်ကိုပြောလို သိသွားပြီဆိုရင် သောက် ကျဖို့ဟာ ရာခိုင်နှစ်းပြည့်ဖြစ်နေတယ်။ အသက်နဲ့ သစ္စာတရား တစ်ခုကို ရွှေးရတော့မယ်။ အလောင်းတော်ဟာ သစ္စာတရားကိုပဲ ရွှေးလိုက်တယ်။

၂၆

ဘဏ္ဍာရိသာဒသန

မိပုရားကြီးနဲ့ဖောက်ပြားမိတဲ့အကြောင်း အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံ လိုက်တယ်”

အပြစ်ဆိတာ ဝန်မခံရင် နှစ်ဆတိုးလာတတ်တယ်၊

ကျူးလွန် မိတာက တစ်ပြစ်၊ လိမ့်တာကတစ်ပြစ်ဆိတော့ နှစ်ဆတိုး

လာတာ ပေါ့၊ အပြစ်ကို ဝန်ခံရင် တစ်ခုတည်းနဲ့ပြီးသွားတာပေါ့။

မင်းကြီးက ဒေါသကို ပညာနဲ့ထိန်းပြီး သူတော်သူမြတ်တစ်ပါး

အနေနဲ့ တဏ္ဍာရာဂကို ပညာချွန်းနဲ့အုပ်ထားသင့်ကြောင့် ဆုံးမစကား

လျောက်ထားတယ်၊ အလောင်းတော်ဟာ သံဝေဂကြီးစွာရပြီး ကသိုက်းဝန်း

တွေကိုပြန်ပြီးဆင်ခြင် ပွားများလိုက်တာ ရျာန်အဘိညာဉ်များကိုပြန်လည်

ရရှိ သွားတယ်၊ လူသူတွေနဲ့ နေမံလိုသာ ဒီလိုအပြစ်တွေဖြစ်တာဆုံးတာ

သီသွားတဲ့ ရသောကြီးဟာ ဟိမဝန္တာတောထဲကို အပြီးပြန်သွားတယ်”

စာရေးသူ၏စကားအဆုံးတွင် မောင်ရှုံးမြင့်သည် ရှပ်ပွားတော်ရှုရာ၌၊
လက်အုပ်ချိမ်းရှိခိုးကာ မျက်ရည်များဝိုင်းလျက်က ခုလိုပြော၏။

“မြတ်စွာဘုရားဟာ အလောင်းတော်ဘဝကတည်းက ကြည်ညိုစရာ
ကောင်းတာပါဘုရား”

“အေး – အမရပူရပြု့၊ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း မင်း
အခု ပြောသလို ပြောဖူးတယ်၊ တို့က ဘုရားဖြစ်မှ ကြည်ညိုတာ မဟုတ်ဘူး၊
အလောင်းတော်ဘဝကတည်းက ကြည်ညိုတာတဲ့”

“ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြီးဟာ စာချေရင်းဖြစ်စေ၊ စကားပြောရင်း
ဖြစ်စေ ဘုရားရှင်အကြောင်းနဲ့ ဆက်စပ်လာပြီဆိုရင် လက်အုပ်လေး
ချိတော့တာပဲ၊ ဘုရားကို အဲဒီလောက်ကြည်ညိုတာ”

“ရှေ့မှာ သစ္စာသုံးမျိုးအကြောင်းပြောတုန်းက သဒ္ဓဟပနသစ္စာ အ
ကြောင်းကိုတော့ ပုံစံထုတ်ပြီး ရှင်းခဲ့ပါတယ်ဘုရား၊ ကျွဲ့သူပူရကသစ္စာ နဲ့မှုသာ
ဝိရမဏသစ္စာကိုတော့ ပုံစံထုတ်ပြီး ရှင်းမပြုရသေးဘူးဘုရား”

“ဒါဆိုလည်း ဆက်ရှင်းကြတာပေါ့၊ ရှေ့မှာ ဘုရားအလောင်း သီဝိမင်း
ဘဝတုန်းက မျက်စိန္တစ်လုံးဖောက်လှူခဲ့တဲ့အကြောင်း ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်
လား”

“မှန်ပါ၊ ပြောခဲ့ပါတယ်ဘုရား”

“မျက်လုံးနှစ်ဖက်ကန်းပြီးတဲ့နောက် သိရိမင်းဟာ ဘုရင်ဘဝနဲ့ မတန်တော့ဘူးဆိုပြီး ထိုးနှင့်ကို မူးကြီးမတ်ရာတွေ လွှဲပေးလိုက်တယ်၊ သူကတော့ ရေကန်ကြီးတစ်ကန်ရဲ့ဘေးမှာ အထိုးကျော်သွားနေတယ်၊ ဒီအချိန်မှာ သိကြားမင်း ရောက်လာပြီး မင်းကြီးလိုတဲ့ဆုကို ပြောပါဆိုတော့ သိရိမင်းကြီးက မြန်မြန်သေ စေမယ့်ဆုကို တောင်းတယ်”

“ဒီတော့ သိကြားမင်းက တကယ်သေချင်လို့ ဒီဆုကိုတောင်း တာ လား၊ မျက်စီ မမြင်ရလိုလားဆိုတော့ မျက်စီမမြင်ရလိုပါလို့ အလောင်းတော် ကဖြေတယ်၊ တကယ်တော့ မျက်စီနှစ်လုံးကို သိကြားမင်းက ပုဂ္ဂိုလ်ယောင် ဆောင်ပြီး အလူခံထားတာ၊ အလောင်းတော် ဒါနပါရမီပြည့်အောင်တော့ သူကူးညီနိုင်ခဲ့တယ်၊ အလောင်းတော်မျက်စီအစားပြန်ရအောင်တော့ သူမတတ် နိုင်ဘူး”

“ဒါကြောင့် သူက အကြံတစ်ခုပေးတယ်၊ မင်းကြီးရဲ့ စေတနာကို သစ္စာပြုပြီး မျက်စီအစားပြန်ရဖို့ အဓိဋ္ဌာန်ပါဆိုတော့ ဘုရားအလောင်းက သစ္စာပြုပြီး အဓိဋ္ဌာန်တယ်”။

“ဒါသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မျက်စီနှစ်လုံးလျှော့ရသည့်အတွက် ယခုအချိန်ထိ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်နေပါသည်။ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ နောင်တရာခြင်း မရှိပါ၊ ၅၅။ သစ္စာစကားကြောင့် မျက်စီနှစ်လုံးပြန်ရပါစေ။

အဲဒီ သစ္စာအဆုံးမှာ မျက်လုံးနှစ်လုံးကို ပြန်ရသွားတယ်၊ အဲဒီလို သစ္စာပြုပြီး မိမိလိုရာကို ရအောင်ယူတာမျိုးကို ကျွဲ့ပူရကသစ္စာလို့ ခေါ်တယ်၊ သစ္စာဟာပနသစ္စာနဲ့ ကျွဲ့ပူရကသစ္စာတို့ စွဲမ်းရည်ထက်မြှက်ဖို့အတွက် သုံးခုမြောက် မူသာဝိရမကသစ္စာဟာ အဓိကကျတဲ့နေရာက ပဲကိုင်ပေး နေတယ်”

“မူသားမှ ရှောင်ကြုံဆိုတာ ပဓနနည်းနဲ့ပြောလိုက်တာ၊ တကယ် တော့ စိဒ္ဓစရိတ်လေးပါးလုံးက ရှောင်ကြုံမှ သစ္စာဟာ အစွမ်း ထက်နိုင် တယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကုန်းချောစကားပြောရင်၊ ရှုန်းရင်းကြမ်းတမ်း

၂၆၈

အနှစ်ရိသာသသု

တဲ့ စကားပြောရင်၊ ပြန်ဖျင်းတဲ့ စကားကိုပြောရင်လည်း မူသား ဆိုတာ အနည်းနဲ့အများတော့ ပါတာပဲ၊ ဒါကြောင့် သစ္ာစကားမှာ တည်ချင်တဲ့သူ ဟာ ဝစ် ဂုဏ်ရိကြလေးပါးလုံးက ရှောင်ကြောင်ရမယ်”

“ရှစ်ခုမြောက်ပါရမိအေကြောင်းကို ဆက်ပါလိုးဘူး”

“ရှစ်ခုမြောက်ပါရမိပဲ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိပဲ၊ အဓိဋ္ဌာန်ကို မြန်မာစကား အဖြစ် ယူသုံးနေတော့ မြန်မာတွေနားမှာယဉ်ပြီးသားဖြစ်နေတယ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ရဲ့ အဓိပ္ပာယ်အချုပ်က စွဲမြဲတာပုံတည်ခြင်းပဲ၊ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ကတော့ ဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ စာအုပ်မှာ –

ဒါန စသောပါရမိကို စွဲမြဲမြဲ ဗွဲကောင်းကောင်းနှင့် ပြုလုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားမှာ၊ ဆုံးဖြတ်ထားသည့်အတိုင်း ပြုလုပ်မှုကို “အဓိဋ္ဌာန်”ဟု ခေါ်၏။

လို့ ဖွင့်ပြထားတယ်၊ လယ်တီဆရာတော်ကတော့ ဥတ္တာမပုဂ္ဂိုလ်သီပိန္ဒီကျမ်းမှာ စိတ်ပဋိညာဉ် မရွှေ့ပြောင်းသည်ကား အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိတည်းလို့ အကျဉ်းဆုံး ပြထားတယ်။ လူစီးတွဲကိုတွဲ၊ ခေါင်းတွဲတစ်တွဲရှိတဲ့ ရထားကြီးတစ်စင်းမှာ ခေါင်းတွဲဟာ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိနဲ့တူတယ်၊ လူစီးတွဲ-ကိုးတွဲက ကျေန်ပါရမိကိုးပါးနဲ့တူတယ်”

“ရထားကြီးတစ်စင်းမှာ ခေါင်းတွဲချည်းဆိုရင် သွားလို့တော့ရပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် ခရီးသည်တွေလိုက်လို့မရဘူး၊ ထိုအတူ ကျေန်ပါရမိကိုးပါး မပါဘဲနဲ့ အဓိဋ္ဌာန် ပါရမိချည်းပဲဆိုရင် ဘာမှုဖြစ်မလာနိုင်ဘူး”

“တစ်ခါ ခေါင်းတွဲမပါဘဲ လူစီးတွဲကိုးတွဲချည်းပဲဆိုရင် ဆိုးသည် တော့ တင်လို့ရပါရဲ့၊ သွားလို့မရပြန်ဘူး၊ ထိုအတူ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိမပါဘဲ ကျေန်ပါရမိကိုးပါးချည်းပဲ ဆိုရင် ဘယ်လိုမှ အောင်မြင်အောင် မလုပ်နိုင် ပြန်ဘူး၊ အဓိဋ္ဌာန် ပါရမိရဲ့ အရေးပါပုံကို အနှစ်းမဲ့ကျေးဇူးရှင်စာအုပ်မှာ ဆရာကြီးဦးရွှေအောင်က အခုလို ရေးထားတယ်”

‘မြန်မာဝေါဟာရအားဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိဟူသည် ကောင်းသော လုပ်ငန်းများကို ပါရမိမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်

ရန္တ ယင်းလုပ်ငန်းများ မပျက်ပြားသွား ရလေအောင် ခိုင်မာသော ဆုံးဖြတ်ချက်ချို့ပြီး ထိုဆုံးဖြတ် ချက်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီဟူသည် ကျွန်ုပါရမီတိုကို ဖြစ် မြောက်အောင် ပုံပိုးသောအား ဖြင့် အား ဖြည့်ပေးသော ပါရမီပင် ဖြစ်၏။ ပုံပိုးသောအား ဖြင့် အား ဖြည့်ခြင်း ဟူသည်မှာ ထိုပါရမီတို့ ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်များကို ဖယ်ရှားနိုင်နင်းပေးခြင်း ဖြစ်၏။

ထိုကြောင့် ကျွန်ုပါရမီများ မရှိဘဲ နင့် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီဟူ၍ သီးခြား ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီဟူသည် ခိုင်မာသော ဆုံးဖြတ်ချက် ဖြစ်လေရာ ခိုင်မာသော ဆုံးဖြတ်ချက်မပါဝင်ဘဲ နှင့်လည်း အခြားသော ပါရမီများ ဖြစ်ပေါ်လာမည်မဟုတ်၊ ထိုကြောင့် ပါရမီအားလုံးတို့အတွက် မောင်းနှင့် အားအဖြစ်ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကို ယူရ၏။ အမှန်အား ဖြင့် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ တည်းဟူ သော မောင်းနှင့်အားကြောင့်သာ ဒါန၊ သီလ၊ စသော ပါရမီများ သည် တရွှေ့ရွှေ့လှုပ်ရှားကြပြီး တဖြည့်ဖြည့်း ရင့်ကျက် လာခြင်း ဖြစ်၏။

ကုသိုလ်ကောင်းမှုများကိုလုပ်ရန် ခိုင်မာသော ဆုံးဖြတ် ချက်ဖြင့် မောင်းနှင့် ပုံပိုးပေးမှသာ ယင်းကောင်းမှုသည် အထွက် အထပ်သို့လည်း ရောက်၏။ ပါရမီသဘောကိုလည်း ဆောင်၏။ လူတို့သည် ဒါနကို ပြပိရှိ အနေဖြင့်လည်း ပြုတတ်ကြ၏။ ပြပိမဲ့ အနေဖြင့်လည်း ပြုတတ်ကြ၏။ ပြပိရှိအနေဖြင့် ပြုခြင်းဟူသည်မှာ မိမိ၏ ပစ္စည်းသွောက်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ ကာယအားနှင့် ဉာဏာအား ကိုဖြစ်စေ လျှော့ဒိန်းခြင်း ဖြစ်၏။ မိမိ၏ ပစ္စည်းသွောက်လျှော့လျှော့ အာမိသဒါနဖြစ်၏။ မိမိ၏ ကာယအားနှင့် ဉာဏာအား ကို လျှော့လျှော့ ဓမ္မဒါနဖြစ်၏။ အမှန်အား ဖြင့် ဒါန၏ အနှစ်သာရမှာ စွဲနဲ့တ် ခြင်းနှင့် အနှစ်နာခြင်းဖြစ်၏။

ပုံထုတ်တို့၏ ဓမ္မတာအတိုင်း စွဲနဲ့လွှဲတ်ရဖန် များလာ

သောအခါ ဖြစ်စေ၊ အနစ်နာခံရဖန် များလာသောအခါဖြစ်စေ၊
အလူခံပုဂ္ဂိုလ်များ၌ စိတ်ကွက်စရာ များကို ကြံတွေ့ရသော
ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ဒါယကာများ ဘက်က စိတ်ကွက်လာ တတ်၏။
စေတနာပျက်လာတတ်၏။ ဤသိဖြစ် လာခြင်းသည် အဓိဋ္ဌာန်
တည်းဟူသော မောင်းနှင်အား လျော့လာခြင်း ပင်ဖြစ်၏။ မောင်း
နှင်အား လျော့လာသည်နှင့် အမျှ ဒါန၏ အရှိသည်လည်း လျော့
လာ၏။ မောင်းနှင်အား ရပ်သွားသည်နှင့် တစ်ပြီးငြင်နက် ဒါန၏
အရှိန် သည်လည်း ရပ်သွား၏။ ထိုအခါ ဒါနသည် ပါရမီဒါန
မဟုတ်တော့၊ သာမဏိဒါနသာ ဖြစ်လေတော့၏။

ထိုကြောင့် ဒါနကို ပါရမီဒါနဖြစ်ရလေအောင် တကယ်
တမ်းဆောင် ရှုက်တော့မည်ဆိုလျှင် စိတ်ကွက်စရာ အကြောင်း
များစွာကို တွေ့ကြုံရ သော်လည်း ယင်း စိတ်ကွက်စရာများကို
ကျော်လွှန်အောင် အားထုတ်ရ၏။ ယင်း စိတ်ကွက်စရာများသည်
ဒါနပါရမီ၏ အန္တရာယ်များ ဖြစ်ကြ၏။ ယင်း အန္တရာယ်များကို
ကျော်လွှန်နိုင်ဖို့ လို၏။ ပယ်ရှားနိုင်ခြင်းသည်ပင် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီ
ဖြစ်၏။ ဒါန၏ အန္တရာယ်များကို အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီက ဖယ်ရှား
ပေးပြီး ဒါနလမ်းကြောင်းကို ဖြောင့်ဖြူးအောင် ငင်းကျင်းပေးမှ
သာ ဒါနသည် သူ၏လမ်းအတိုင်း ပန်းတိုင်သို့ရောက်အောင်
သွားနိုင်မည်ဖြစ်၏။

ပန်းတိုင်သို့ရောက်အောင်သွားနိုင်ပါမှလည်း ဒါနသည်
ပါရမီမြောက်မည်ဖြစ်၏။ ဒါနကိုပါရမီမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်
ရှု၍ အဓိဋ္ဌာန်က လမ်းရှင်းပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ခန္ဓိက ပတ်ဝန်း
ကျင်၏ ဆွဲဆောင်မှုမှန်သမျှကို တွေ့နှင့်ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၏။
ဥပေါ့က ဒါနအနေဖြင့် မိမိ၏လမ်းကြောင်းအတိုင်း တည့်
တည့်မတ်မတ် သွားရအောင် ဆောင်ရွက်ပေးရသကဲ့သို့ဖြစ်၏။
နေကွဲမွေက ဒါနက ရရှိလာမည့် အကျိုးတရားဟူသမျှ၌ ဒါယကာ

အနေဖြင့် (အလျှောက်ဟူသော ထင်ပေါ်ကျောက်လေခြင်း၏) စိတ်ဝင် စားခြင်းမရှိဘဲ စွန့်လွတ်ခြင်းနှင့် အနစ်နာခြင်း သက်သက်၍သာ စိတ်ဝင်စားအောင် ဆောင်ရွက်ပေး၏။ ထိုအပါ ဒါနသည် ပါရမီ သဘောကိုဆောင်လေတော့၏။

ဤသို့ဆောင်ပါမှုလည်း ဒါနသည် မြင့်မြတ်သူတို့၏ လုပ်ငန်းဖြစ် နိုင်ပါ၏။ သို့မဟုတ်ပါက ဒါနသည် သူလိုပါလို သာမဏ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လုပ်ငန်းသာဖြစ်ချေမည်။ သီလကို ဆောက် တည်ရှု၍လည်း ပါရမီသီလ ဖြစ်ရလေအောင် အဓိဋ္ဌာန်က ကျူး လွှန်ဖွေယူများရာဖြစ်သော ဒုစရိတ်များနှင့် ဒုရားဝါယူးကို ကြံ့ကြံ့ ခိုင်ခိုင် နှိမ်နှင်းပေး၏။ ခနီးက ဆွဲဆောင်မှုများကို ကြံ့ကြံ့ခံ၏။ ဥပောက္ဗကသီလအား မိမိလမ်းအတိုင်း ဖြောင့်ဖြောင့်သွားနိုင် အောင် တည့်မတ်ပေး၏။ ထိုအပါ သုစရိတ်နှင့် သမ္မာအားဝိုက် ကျင့်သော အားဖြင့် ပါရမီသဘောကို ဆောင်လေ၏။

အမှန်အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ခိုင်မှာများ၊ မြင့်မြတ်သူ များသည် မိမိတို့ တွေ့ကြုံရသော အခက်အခဲဟူသမျှကို ကျော လွှားပြီး မိမိတို့၏ ရွယ်ထားသည့် ပါရမီလမ်းအတိုင်း ဖြောင့် ဖြောင့်မတ်မတ်သွားနိုင်ကြ၏။ ထိုတွေ့ ဆုံးဖြတ်ချက် ခိုင်မှာခြင်း သည် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကြောင့်ဖြစ်၏။ ဖြောင့်ဖြောင့် တန်းတန်း ကိုယ့်လမ်းကို သွားနိုင်ခြင်းသည် ဥပောက္ဗပါရမီကြောင့် ဖြစ်၏။ မည်သည့်အကျိုးကိုမျှ မပေါ်များဘဲ စောနာသန့်သန့်ဖြင့် ဆောင် ရွက်ခြင်းသည် နေကွဲမွှာပါရမီကြောင့် ဖြစ်၏။

လေကျွဲ လူကောင်းဖြစ်စေ၊ လူဆိုးဖြစ်စေ၊ မည်သူမဆို မဓာန့် အညီ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်လိုကြသည်ချည်းဖြစ်၏။ သူမတရားဟူ၍ မည်သူမျှ အပြော မခံလိုကြ။ သူတရားတယ် ဟူ၍သာ အပြောခံလိုချင်ကြသူချည်းဖြစ်၏။ ဤသည်မှာ လူဘဝ်၏ ပီဇာုံတာဖြစ်၏။ လူဘဝ်၏ ပီဇာုံသည် ကုသိုလ်ကံ၏ အကျိုး

တရားသာဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ကောင်းသောလုပ်ငန်းများကို
ဆောင်ရွက်ရာ၌ မိမိအဆင့်အရ မက်မော လောက်ဖွံ့ဖြိုး မတွေ့
သေးလျှင် ထိုက်တန်သလောက် အနစ်နာခံနိုင် ကြသော်လည်း
မက်မောလောက်သော အခွင့်အရေးနှင့် ကြံးတွေ့ရသောအခါ
မိမိဘက်က အသာမရလျှင် ရအောင်ယူတတ်၏။

ဤသည်မှာ မိမိတို့၏ စိတ်ဓာတ်မခိုင်မာမှုံးကြောင့်
ဖြစ်၏။ စိတ်ဓာတ် မခိုင်မာလျှင် ဆုံးဖြတ်ချက်လည်း မခိုင်မာချော့။
ဆုံးဖြတ်ချက် မခိုင်မာခြင်း သည် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိ ပျက်ပြားခြင်းပင်
ဖြစ်၏။ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိပျက်ပြားလျှင် ရရှိမည့် အကျိုးတရား၏
ဆွဲဆောင်မှုကို မတွန်းလှန်နိုင်။ ထိုအခါ မူလက မိမိရည်ရွယ်ထား
သည့်အတိုင်း လုပ်ငန်းကို အပြီးသတ်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်
တော့ဘဲ မိမိမူလရည်ရွယ်ချက်မှ သွေဖယ်သွားလေ၏။ ထိုအခါ
လုပ်ငန်း နှင့်ပတ်သက်၍ ရရှိမည့်အကျိုးတရားကို မရလျှင်ရသည့်
နည်းဖြင့် ရအောင် ကြီးစားတော့၏။

ယူဉ်ဘက်များကို နင်းမှုရမည်ဆိုလျှင် နင်းတော့၏။
အထက်လူကြီး များကို စေားမှုရမည်ဆိုလျှင်လည်း နည်းမျိုးစုံဖြင့်
စေားတော့၏။ ထိုအခါ လုပ်ငန်းပြီး မြောက်ရေးသာပဓာန
ဟူသော မိမိ၏ မူလရည်ရွယ်ချက် နေက္ခမ္မသည် ပျက်လေတော့၏။
ထိုကြောင့် နေက္ခမ္မပျက်ပြားခြင်းသည်လည်း အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိ
အပေါ်၌ တာဝန်ရှိလေ၏။ သို့ဖြစ်လေရာ နေက္ခမ္မပါရမိဖြစ်မြောက်
ရေး၌လည်း အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိသည် များစွာပြဋ္ဌာန်း၏။ အမှန်အား
ဖြင့် မည်သည့်ကောင်းမှုကို လုပ်သည်ဖြစ်စေ ဆုံးဖြတ်ချက်
ခိုင်မာခြင်းတည်းဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိ မပျက်စီးပါမှုလည်း
မည်သည့် အကျိုးကိုမျှ မျှော်ကိုးခြင်းမရှိဘဲ တာဝန်အရ စေတနာ
သန္တသန္တဖြင့် လုပ်ခြင်း တည်းဟူသော နေက္ခမ္မပါရမိသည် ဖြစ်နိုင်၏
တဲ့။ အဲဒါ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိရဲ့ အရေးကြီးပဲ့ အတွေး အခေါ်တစ်စုပဲ။ မင်း

သဘောပေါက်တယ် မဟုတ်လား။

“သဘောပေါက်ပါတယ်ဘုရား။ ဒါနဲ့ အဓိဋ္ဌန်ပါရမီဖြည့်ပဲ ကတ်တော် သီးသန့်ရှုသေးလားဘုရား”

“တော်မီယလ်တော်ကိုတော့ အဓိဋ္ဌန်ပါရမီအတွက် ထုတ်ပြနိုင်တာပေါ့။ ဗာရာဏသီးပြည်၊ ကာသီကရာဇ်မင်းကြီးမှာ စန္ဒာအောင်ဆိုတဲ့ မိဖုရားကြီးရှုတယ်။ ဒီမိဖုရားကြီးက တော်မင်းသားကို ဖွားမြင်တယ်”

“တော်မီယပါပူးကို သီချင်တယ်ဘုရား”

“တော်မီယတာ ဆွဲတ်ဖြန်းခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်၊ ဒီမင်းသားမွေးဖွားစဉ်က မိုးတွေ့ရွားတယ်၊ မိုးရေဆွဲတ်ဖြန်းမီသူ့တိုင်း ခွင့်လန်းအားရရှိကြလို့ သားတော်ကို တော်မီယလို့ အမည်မှည့်တာ၊ တော်မင်းသားလေး တစ်လသား အရွယ်မှာ ခမည်းတော်ဟာ သားတော်ကို ရင်ခွင့်မှာထားပြီး ခိုးသူ့တစ်ယောက်ကို သောက် စီရင်ရတယ်”

“ဒီအချိန်ကစပြီး အကုသိုလ်ကို ကြောက်ရှုံးသွားတဲ့ တော်မင်းသားလေးဟာ မင်းမလုပ်ရအောင် ဆုံးအနားမကြားတဲ့သူလို့ နေလိုက်တော့တယ်။ အဆုံးအ၊ အလေးလိုနေတယ်လည်းကြားလိုက်ရော မင်းရော၊ မိဖုရားပါ ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်သွားတယ်။ ခန္ဓာတစ်ခုလုံး စစ်ဆေးကြည့်တဲ့အခါ ဘာချို့ယွင်းချက်မှ မတွေ့ရတော့ ဆုံးအနားမကြားယောင်ဆောင်တာ ဖြစ်ရမယ်လို့ သုံးသပ်ပြီး တော်မင်းသားရဲ့ အဓိဋ္ဌန်ပျက်အောင် အမျိုးမျိုးစမ်းသပ်ကြတယ်”

“တစ်နှစ်သားအရွယ်မှာ နှီးအင်တယားပြီး စမ်းသပ်တယ်။ ဘုရားလောင်းဟာ ဘယ်လောက်နှီးတော်တော်၊ ငိုလည်းမငိုဘူး၊ လူပ်လည်းမလူပ်ဘူး၊ ဆုံးအ၊ နားမကြားတင်မကဘူး၊ အလောင်းတော်က ပိုလီယို၊ အရှိုးပျော်ရောဂါသည် ပါထင်အောင် လူပ်ရှားခြင်းလည်းမပြုဘူး၊ နှစ်နှစ် သားအရွယ်မှာ ရွှေယ်တူကလေးများနဲ့ အတူထားပြီး ကလေးကြောက် မှန်ခဲ့ဖို့ အမျိုးမျိုးချေပေးပြီး လူကြီးတွေက ရှောင်နေကြတယ်”

“တကြားကလေးတွေက မှန်ခဲ့ဖို့တွေကို လုယက်စား သောက်က

သော်လည်း တေမိယမင်းသားကတော့ မတုန်မလူပ်ပဲ။ သုံးနှစ်သား အရွယ်မှာ သစ်သီးတွေနဲ့ စမ်းသပ်တယ်၊ လေးနှစ်သားအရွယ်မှာ ကစား စရာတွေနဲ့ စမ်းသပ်တယ်၊ ငါးနှစ်သားအရွယ်မှာ ဘောဇ်တွေနဲ့စမ်းသပ်တယ်၊ ဘယ်လိုမှုမထူးခြားဘူး”

“ခြောက်နှစ်သားအရွယ်မှာတော့ မီးနဲ့စမ်းသပ်တယ်”

“မီးနဲ့ဘယ်လိုစမ်းသပ်တာလဲဘူး”

“တေမိယမင်းသားနဲ့ အခြေအစုံ အမတ်သားဝါးရာကို သစ်ခက်တဲ့ နှင့်ကြီးထဲထားလိုက်ပြီး သစ်ခက်တဲ့နှင့်ကိုမီးတင်ရှုံးလိုက်တာပဲ ကျွန်တဲ့ ကလေးဝါးရာက ကြောက်လန့်တွေားထွက်ပြီးကြပေမယ့် တေမိယမင်းသားလေးကတော့ ကျောက်ရပ်ပဲ”

“မီးလောင်တာတောင် ထွက်မပြီးဘူးလားဘူး”

“မပြေးဘူး၊ ပြေးရင် သူ့အဓိဋ္ဌာန်ပျက်ပြီး မင်းလုပ်ငန်ရမှာပေါ့”

“ခြုံခြောက်နှစ်သား ကလေးအရွယ်မှာတောင် အသက်ကိုစွဲနဲ့ပြီး အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူတာဟာဖြင့် အင်မတန်မှ ကြည်ညိုစရာ ကောင်းလှပါတယ်ဘူး”

“မင်းသားက ထွက်မပြီးတော့ စမ်းသပ်တဲ့လူတွေကပဲ မင်းသားကို အမြန်လာပြီး မီးဘေးက ခေါ်ထုတ်ကယ်တင်ကြရတာပေါ့၊ ခုနှစ်နှစ် သား အရွယ်မှာ ဆင်နဲ့နှင်းသတ်မယ့်ဟန်၊ အစွမ်းနဲ့ထိုးသတ်မယ့်ဟန်မျိုးနဲ့ စမ်းသပ်တယ်၊ မအောင်မြင်ဘူး၊ ရှစ်နှစ်သားအရွယ်မှာ မြောက်ပေါက်သတ်မယ့်ဟန် စမ်းသပ်ပြန်တယ်၊ ဘာမှုထူးခြားမလာဘူး”

“ကိုးနှစ်သားအရွယ်မှာ ကချေသည်များနဲ့ စမ်းသပ်တယ်၊ ဆယ့်နှစ်သားအရွယ်မှာ သန်လျက်နဲ့ခုတ်သတ်မယ့်ဟန်မျိုးနဲ့ စမ်းသပ်တယ်၊ ဆယ့်တစ်နှစ်အရွယ်မှာ အလန့်တွေားဖြစ်သွားအောင် ရှုတ်တရက် ခရာသင်းမှုတ်ပြီး စမ်းသပ်တယ်၊ ဆယ့်နှစ်နှစ်အရွယ်မှာ ရှုတ်တရက်စည်ကြီး တီးပြီး စမ်းသပ်တယ်၊ ဆယ့်သုံးနှစ်သားအရွယ်မှာ တေမိယမင်းသားကို အမျှောင်ခန်းထဲထားပြီး ရှုတ်တရက် လင်းထိန်သွားအောင် မီးထွေနဲ့လိုက်တယ်၊

ဖော်ရှင်(၁၇၂)

၂၃၅

ဒါလည်း မရဘူး”

“ဆယ့်လေးနှစ်သားအရွယ်မှာ မင်းသားတစ်ကိုယ်လုံး ထန်းလျက် ရည်တွေ လိမ်းပေးပြီး ယင်တွေကိုအုံစေတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်တွေကို ကိုက်စေ တယ်၊ ဆယ့် ဝါးနှစ်သား အရွယ်မှာ ကျင်ကြီးကျင်ငယ် သုတေသနမပေးဘဲ ပစ်ထားတယ်၊ ဒါ အတိုင်း ကျင်ကြီးကျင်ငယ်တွေပေကျော်နေတဲ့ အိပ်ရာမှာ နေတာပဲ၊ ပြောဖို့ထို့ နေနေသာသာ လူပ်အတာင်မလူပ်ဘူး”

“ဆယ့်ခြောက်နှစ်သားအရွယ်မှာ မင်းသားခုတင်အောက် မီးဖို့တွေ ထားပြီး စမ်းသပ်တယ်၊ ဆယ့်ခုနှစ်သားအရွယ်မှာတော့ ကချေသည်မတွေ အား ကာမ ဂုဏ်နဲ့ ဖျေားယောင်းခိုင်းတယ်၊ အတွေ့ကုံမရှောင်နိုင်ဘူးဆိုတဲ့ စကားဟာ တေမိယမင်းသား အတွက်တော့ မှားတာပေါ့၊ အားလုံးကို ရှေ့နှင့်ကြုံနိုင်ခဲ့တယ်”

“ဘုရားအလောင်းတော်မို့လို့သာပေါ့ ဘုရား၊ သာမန် လူတွေဆိုရင် တော့ ဒါအဓိဋ္ဌာန်ပျက်တာကြာပြီပေါ့ဘုရား”

“တစ်ပါးသူတွေမလုပ်နိုင်တဲ့အလုပ်မျိုးကို လုပ်ခဲ့လို့လည်း တစ်ပါး သူတွေ မရနိုင်တဲ့ ဘုရားအဖြစ်ကို ရခဲ့တာပေါ့၊ နောက်ဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်တွေက အဆုံး၊ အ၊ အကို နှစ်းတော်မှာထားရင် တိုင်းပြည်နာပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သူသာန်ထုတ်ပြီး မြေမြှုပ်သတ်လိုက်ပါလို့ အကြံးပေး ကြတာကို ထုံးတမ်းစဉ် လာရှိတာမို့ မင်းကြီးလည်း သဘောတူလိုက်ရတယ်”

“သားတော်ကိုသတ်တော့မယ့်သတင်းကြားတဲ့အခါ မိဖုရားကြီးက မင်းကြီး ကတိပေးခဲ့တဲ့အတိုင်း သားတော်အား ထိုးနှစ်းကိုလွှာအပ်ပေးဖို့ နောက်ဆုံး လက်နက်ကို ထုတ်သုံးတယ်၊ မင်းကြီးလည်း သူပေးခဲ့တဲ့ ကတိ အတိုင်း ထိုးနှစ်းကို ခုနစ်ရက်လွှာပေးပါတယ်၊ ခုနစ်ရက်အတွင်း စကား ပြောခဲ့ရင်တော့ အပြီးလွှာပေးမှာပေါ့”

“ခုနစ်ရက်ပြည့်လို့ ဘာမှုမထူးဘူးဆိုရင်တော့ မြေမြှုပ်သတ်ရတော့ မှာပါ၊ ဒါနေရာမှာ သားအတွက်ခံစားရမယ့် မိခင်တစ်ယောက်ရဲ့ သောက်ကို ကိုယ်ချင်းစာ ကြည့်ပေတော့၊ မိဖုရားကြီးဟာ သားတော်ကို စကားတစ်ခွန်း

၂၃

အနုပ္ပါသာသသန

လောက်ပြောဖို့ ခြောက်ရက်တိုင်တိုင်ငိုယိုပြီး အလောင်းတော်ရဲ့ အိပ်ရာဘေး ကနေ တောင်းပန်ရှာတယ်”

“တေမိယမင်းသားဟာ မယ်တော်ကို အသည်းခိုက်လောက်အောင် သနား သွားရှာတာပေါ့၊ ဒါပေမယ့် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိပျက်မှာစိုးတဲ့အတွက် စကားတစ်ခွန်းမှ မပြောဘူး၊ ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး စရိယပိဋကမှာ ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် အခုလိုပြန် ဟောပြတယ် –

မာတာပိတာ နံမေဒွေသာ အတွေမေ

န စ ဒေသိတော သဗ္ဗာဉ်တပိယ် မယ့်

တသွာ ဝတေမဓိုင်ဟိုး။

ငါသည် မယ်တော်နှင့်ခမည်းတော်တို့ကို မုန်းတီးခြင်းမရှိပါ၊ မိမိကိုယ် ကိုလည်း မုန်းတီးခြင်းမရှိပါ၊ သဗ္ဗာဉ်တည်ကို မိမိအသက်ထက် ချစ်မြတ် နိုးသော ကြောင့်သာလျှင် ၁၆-နှစ်တိုင်တိုင် အဓိဋ္ဌာန်ပါရမိကို မညည်းမညာ၊ ဆောက်တည် ကျင့်ကြုံတော်မူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။” တဲ့

“ခုနှစ်ရက်ပြည့်တော့ ဘယ်လိုဖြစ်သွားသလဲဘူးရား”

“ခုနှစ်ရက်ပြည့်တာနဲ့ မြော်ဗြိုပ်သတ်ရအောင် သူသာနထဲရောက်တဲ့ အခါမှ စကားပြောပြီး တစ်ခါတည်း ရသောဝတ်သွားတယ်”

“ပါရမိအားလုံးဟာ ဖြည့်ကျင့်ဖို့ပေါ်ယောက်းတာချည်းပါပဲဘူးရား၊ ဒီထဲမှာ အဓိဋ္ဌာန် ပါရမိကတော့ အခဲယဉ်းဆုံးလို့ ပြောရမှာပဲဘူးရား၊ နောက် ပါရမိကို ဆက်ပါ ဦးဘူးရား”

“ကိုးခုမြောက်ပါရမိက မေတ္တာပေါ့၊ လောကရဲ့ အကျိုးကို ထိရောက စွာ သယ်ပိုးနိုင်ဖို့အတွက် မေတ္တာနဲ့ပညာဟာ အရေးအကြော်း ဆုံးနေရာက ပါဝင်နေတယ်၊ မေတ္တာနဲ့ လောကကိုချစ်တတ်မှ ကိုယ်ကျိုးစွန်ပြီး လောက အကျိုးကို ဆောင်ရွက်နိုင်တယ်၊ ဒီလို့ဆောင်ရွက်တဲ့အခါမှာ တွေးခေါ် မြော်မြင်တဲ့ပညာပါမှ ကောင်းကျိုးကို တိတိကျကျရအောင် ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်တယ်”

“မေတ္တာကို ချစ်ခြင်းလို့ပြန်တော့ တွေးအချစ်တွေ့နဲ့ ရောထွေး

ဘုန်တယ်၊ ချစ်ခြင်းဟာ ချစ်သူချစ်၊ မိသားစုချစ်၊ လောကချစ်လို့ သုံးမျိုး ရှုတယ်၊ မေတ္တာပါရမိအရ အကန့်အသတ်ဘောင်မရှိဘဲ လောကချစ်ကိုသာ နှုတုတယ်”

“ချစ်သူချစ်၊ မိသားစုချစ်ဟာ အကန့်အသတ်ရှုတယ်၊ ဘောင်ရှုတယ်၊ ဒီမိချစ်သူကိုသာချစ်တယ်၊ မိမိမိသားစုကိုသာချစ်တယ်၊ တွေးသူတွေးကို ဘန်းတူ ထားမချစ်နိုင်ဘူး၊ မချစ်နိုင်တဲ့အပြင် မိမိချစ်သူကောင်းတားဖို့ ဒီမိမိသားစုကောင်းတားဖို့အတွက်ဆိုရင် တွေးသူတွေးအပေါ် ရက်စက်ဖို့ရ ဝန်မလေးဘူး”

“ရှုတယ်နေကြတာကိုလည်း မကြာခဏတွေ့နေရပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ချစ်သူချစ်နဲ့ မိသားစုအချစ်ဟာ ပါရမိထိုက်တဲ့မေတ္တာ ထဲမပါတာပါ။ လောကချစ်ကတော့ လူမျိုးအကန့်အသတ်၊ သတ္တဝါအကန့်အသတ်မရှိဘူး၊ သက်ရှုံးသတ္တဝါ အားလုံးရဲ့ကောင်းကျိုးကို လိုလားတယ်၊ လောကချစ်အရ အခေါ်သလိုခေါ်တဲ့ ကုသိုလ်စေတသိုက်ကိုရတယ်၊ ငါ အကျိုးလုံးဝမပါဘူး၊ သူအကျိုးသက်သက်ပဲ”

“ချစ်သူချစ်၊ မိသားစုအချစ်အရ တက္ကာခေါ်တဲ့ အကုသိုလ်စေ တသိုက်ကို ရတယ်၊ ဒါကြောင့် ငါအကျိုးသက်သက်ပဲ ဒါပေမယ့် အပိုင်းက သူအကျိုးလို့ထင်အောင် လူသားကိုလှည့်စားထားတယ်၊ ဒါကြောင့် ပထမ ရွှေကျင် ဆရာတော်ကြီးရေးတဲ့ ဝွေနာဒီပနီမှာ တက္ကာသည် မေတ္တာယောင် ဆောင်ရှု သတ္တဝါတိုက် လှည့်စားသည်လို့ ဆိုထားတာပေါ့”

“အယောင်ဆောင်တယ်ဆိုတာ ခဏပဲရတယ်၊ ထာဝရမရနိုင်ဘူး၊ မိမိ ကိုယ်ကျိုးပျက်စီးသွားတာနဲ့ တက္ကာချစ်ဟာ ဒေါသအသွင်ကိုပြောင်းပြီး သောင်းကျန်းတော့တာပဲ၊ ဥပမာ မိမိချစ်သူဟာ တွေးတစ်ယောက်နဲ့ ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် တချို့များဆိုရင် လိုက်သတ်တဲ့အထိ ရက်စက်တတ်ကြ တယ်”

“မိဘအချို့ဆိုရင်လည်း ကိုယ်သဘောမတူတာနဲ့ သားသမီးက အိမ်ထောင်ပြုလိုက်ရင် တကယ့်အကြီးအကျယ်ဆုံးပြစ်မှုကြီးကျိုးလွန်ထား

သူလို သေခန်းဖြတ် ကြတယ်၊ ညီအစ်ကိုမောင်နှမအချို့ဆိုရင် အမွှနဲ့
ပတ်သက်လာရင် လူသတ်မှု အထိပင် ဖြစ်တတ်ကြတယ်၊ ဒီအခါမျိုးမှာ
အကုသိုလ်အသင်းဝင် တဏ္ဍာရဲ့သဘောဟာ ဘွားဘွားကြီးပေါ်လာတာ
ပေါ့”

“အမိဋ္ဌန်ပါရမိလို မေတ္တာပါရမိဟာလည်း အရေးကြီးတဲ့အထဲမှာ
ပါမယ် ထင်တယ် ဆရာတော်”

“သိပ်အရေးကြီးတာပေါ့ –

မေတ္တာဓာတ် မရှိတဲ့သူဟာ လောကကို မိမိအတွက်
အသုံးချတယ်၊ မေတ္တာဓာတ်ရှိတဲ့သူကတော့ မိမိကို လောက
အတွက် အသုံးချတယ်၊ လောကဆိုတာ ၃၁-ဘုံသားအားလုံး
ကိုပြောတာ၊ ဘဝဆုံးသည်အထိ ၃၁-ဘုံသားအားလုံးတို့ရဲ့
ကောင်းကျိုးတွေကို ဆောင်ရွက်သွားတာဟာ မိမိကို လောက
အတွက် အသုံးချတာပါပဲ”

မြတ်စွာဘုရားဟာ ပါရမိဖြည့်စဉ်ကာလ လေးသင့်နဲ့ ကန္တာတစ်သိန်း
ကနေ ဘုရားဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံချိန်အထိ မိမိကိုယ်ကို လောကအတွက်
အသုံးချသွားခဲ့တယ်၊ အနာခံခြင်းနဲ့ အသာစံခြင်းမှာ လူတိုင်းကြိုက်တဲ့
အသာစံခြင်းကို မရွေးဘဲ အနာခံခြင်းကို ရွေးချယ်နှင့်ခဲ့တာဟာ လောက
အပေါ် တူနိုင်း မရင်အောင်ထားတဲ့ မေတ္တာဓာတ်ကြောင့်ပဲ”

“သူတစ်ပါးအပေါ် ချမ်းသာစေလိုတဲ့မေတ္တာဓာတ်ကို အခြားသွေးတွေ
အပေါ် မဆိုထားနဲ့ မိမိရန်သူအပေါ် မှာတောင် ထားရမယ်လို့ မဏီမှ နိကာယ်၊
ဉာဏ်မွေ့ဝင်၊ ကကစ္စပမသုတ်မှုဗွဲက မှာတော်မှုခဲ့တယ်၊ အဲဒီမှာ ဟောထား
တာက –

“ရဟန်းတို့၊ ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိသူတို့သည် အရှိုးနှစ်ဖက်တပ်
သောလွှာကြီးဖြင့် သင်တို့၏ အဂါကြီးငယ်တို့ကို အကယ်၍ တိုက်ဖြတ်ကုန်
ဌားအုံ၊ ဤကဲ့သို့ တိုက်ဖြတ်ကုန်သော်လည်း ထိုခိုးသူတို့အား စိတ်ပြစ်မှား
ခြင်းကို သင်တို့မပြုအပ်၊ ဤကဲ့သို့ပြုပုပ်၍ စိတ်ပြစ်မှားသူသည် ငါ၏

ပေါ်မျက်(နှေ့ပြည်သာ)

J2E

အဆုံးအမကိုလိုက်နာသည့်မမည့်"တဲ့။

“မြတ်စွာဘုရားဟာ ဟောတဲ့အတိုင်းလည်း ကျင့်တယ်၊ ကျင့်တဲ့ အတိုင်းလည်း ဟောတယ်၊ အပြောနဲ့အလုပ်ညီတယ်ပေါ့၊ ၅၅၁၊ ကေရာင် ကာတ်မှာ ဘုရားအလောင်းဟာ ဗာရာကာသီမှာ မင်းပြုနေတယ်၊ အမည် ကတော့ မြဟ္မဒ်ပ်ပေါ့”

“တစ်ခါတော့ အမတ်တစ်ယောက်ကို အပြစ်အားလျှော့စွာ တိုင်းပြည်
က နှင်ထဲတိုက်တယ်၊ နှင်ထဲခံရတဲ့ အမတ်ဟာ ကောလသတိုင်း၊
ဒုက္ခိသေနမ်င်းထဲ သွားရောက်ခစားတယ်၊ အမတ်က ဗာရာဏသီပြည်ကို
အလွယ်တကူသီမ်းယူနိုင်ကြောင်း ပြောတဲ့အတွက် ဒုက္ခိသေနမ်င်းဟာ ဗာရာ-
ဏသီပြည်ကို သီမ်းယူလိုက်တယ်”

“**မြတ္တခတ်မင်းဟာ** စစ်သည့်တွေ၊ တိုင်းသူပြည်သားတွေ သေကြား
ပျက်စီးမှာ စိုးတဲ့အတွက် ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုဘဲ နိုင်ငံကို အသာတွေ့
အပ်လိုက်တယ်၊ တရားမရှိသူများမှာ မရှိရင်တောင့်တရလို့ လောဘအုပ်မီး
လောင်တယ်၊ ရှိရင် ကြောင့်ကြရလို့ ဒေါသ (သောက) အုပ်မီးလောင်တယ်၊
အေးချမ်းဖို့အချိန်ဆိုတာ မရှိပါဘူး”

“အခုလည်း ဒုၢ္မာၢိသနမင်းဟာ ဗာရာကသီပြည်ကို မရခင်က တောင့်တတဲ့ လောဘမီးလောင်တယ်၊ အခု ရွားဗြိုင်တော့ ကြောင့်ကြတဲ့ ဒေါသမီးလောင်နေပြန်ပြီ၊ ဒါကြောင့် နိုင်ငံကို အသာတကြည်အပ်တဲ့ ပြုစွာသတ်မင်းအပေါ် မှာတောင် သူစိတ်နဲ့ဆိုးပြီး မယ့်ကြည်နိုင်တဲ့ အတွက် ကြိုးတပ်ပြီး မြောက်တံ့ခါးခုံမှာ လောက်ထိုးခဲ့ထားတယ်”

“သူတစ်ပါးရဲ့ကောင်းကွက်ကိုရှာဖြည့်ပြီး မေတ္တာယား
တတ်တာယာ သူတော်ကောင်းရဲ့လက္ခဏာပဲ၊ သူတစ်ပါးရဲ့ မ
ကောင်းကွက်ကိုသာ ရှာဖြည့်ပြီး အပြစ်မြင်နေတတ်တာယာ မသူ
တော်ရဲ့လက္ခဏာပဲ၊ ကောင်းကွက်ကိုသာ မြင်တတ်တဲ့သူမှာ အမြဲ
တမ်းကုသိလ်ဖြစ်နေသလောက်၊ မကောင်းကွက်ကိုသာ မြင်တတ်
တဲ့သူမှာတော့ အမြဲတန်းအကုသိလ် ဖြစ်နေတတ်တယ်”။

“အခုလည်း မြတ္တာဝတ်မင်းဟာ သူတော်ကောင်းဆိုတော့ ဒုဋ္ဌ္ဇာန် မင်းရဲ မကောင်းတဲ့အကွက်ကိုမကြည့်ဘူး၊ ကောင်းတဲ့ အကွက်ကိုပဲ ရှာကြည့်တယ်။ ကြိုးနဲ့ချည်ပြီး ဇောက်ထိုးဆွဲထားခိုင်းတာဟာ မကောင်း တဲ့အကွက်ပဲ၊ ဒါကိုသူ မကြည့်ဘူး၊ ဒါကိုကြည့်ရင် အကုသိုလ် ဖြစ်တာပဲ အဖတ်တင်မယ်၊ ဒါကြောင့် သတ်လိုဂရက်နဲ့ ချက်ခြင်းမသတ်တဲ့ ကောင်းကွက်ကိုပဲ မြင်အောင် ကြည့်လိုက်တယ်”

“ဒါကြောင့် ဒုဋ္ဌ္ဇာန်မင်းအပေါ် မေတ္တာပွားလိုဂရသားတာပေါ့၊ ရန်သူမင်းအပေါ် မေတ္တာစိုက်ပွားရင်းပဲ စျောန်အဘိညာဉ်တွေရသားပြီး၊ ကောင်းကင်မှာ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ ထိုင်ရက်ဖြစ်သွားတယ်၊ ချည်ထားတဲ့ ကြိုးတွေလည်း အလိုလို ပြောသွားတယ်၊ ဒီအချိန်မှာ မြတ္တာဝတ်မင်းကို ပြစ်မှားတဲ့ ဒုဋ္ဌ္ဇာန်မင်းမှာတော့ တစ်ကိုယ်လုံးပူလောင်လာပြီး လူးလိမ့် နေရတယ်”

“မျှူးမတ်များမေးကြည့်တဲ့အခါ အပြစ်မဲ့သောမင်းကို ပြစ်မှားမိ၍ ဖြစ်ကြောင်း လျောက်တင်ကြတဲ့အတွက် ဒုဋ္ဌ္ဇာန်မင်းဟာ မြတ္တာဝတ်မင်းထဲ အပြေးအလွှား ရောက်လာပြီး ရှိခိုးတောင်းပန်တယ်၊ ဒီအခါကျမှုပူလောင်မှု တွေဟာ ပျောက်သွားတယ်၊ ဒုဋ္ဌ္ဇာန်မင်းဟာ တိုင်းပြည်ကို ပြန်အပ်တယ်၊ နောက်နောက် ဘယ်တော့မှ ဒုက္ခ မပေးနိုင်အောင် ဗာရာကသီပြည့်ရဲ့ လုံခြုံရေး မှန်သမျှကိုလည်း တာဝန်ယူကြောင်း လျောက်ထားပြီး သူနှင့်ငို့ ပြန်သွားခဲ့တယ်”

“နောက်ဆုံးဆယ်ခုမြောက်ပါရမဲ့ကို အမိန့်ရှုပါပြီးဘုရား”

“ဆယ်ခုမြောက်ပါရမဲ့က ဥပေါ်ဘူးပါရမဲ့ပဲ။ ဥပေါ်ဘူးတရားကိုယ် အရ တဗ္ဗာမဏ္ဍာတာဖော်သို့ကိုရှုတယ်။ ဒီဖော်သို့ကို အဓိပ္ပာယ်က ချိန်ခွင့်လျှောသဖွယ် အလယ်၌ တည့်မတ်စွာတည်ရှိခြင်းလို့ဖြစ်တယ်။ မိမိ အပေါ်ကောင်းသူ အပေါ်မှာ လောဘနဲ့ မစွဲလမ်းသလို၊ မိမိအပေါ် မကောင်းသူအပေါ်မှာ ဒေါသနဲ့ မပြစ်မှားပဲ အလယ်မှာ တည့်မတ် တည်ပြုမွှာ နေခြင်းကို ဆိုလိုတယ်”

“ပါရမိဆယ်ပါးမှာ ခန္ဓိပါရမိဟာမိခင်နဲ့တူတယ်။ ဥပေါ်ဘူးပါရမိဟာ

ဖင်နဲ့ တူတယ်။ နေကွမ်ပါရမိဟာ သမားတော်နဲ့တူတယ်။ မိဘနှစ်ပါးရယ်၊ သမားတော်ရယ် သုံးဦးလုံးကတော်ရှောက်မှ ကလေးလေးဟာ ကျွန်းမာ ချမ်းသာစွာ ကြီးထွားနိုင်သလို ခုပြောခဲ့တဲ့ပါရမိသုံးပါးရဲ့ တော်ရှောက်မှုကို ရှုံးခါန်၊ သီလာ ဘာဝနာ ကုသိုလ်တရားမှန်သမျှဟာ ပါရမိအမည် ရနိုင်တယ်”

“တပည့်တော်နားလည်အောင် ပုံစံလေးတစ်ခုထဲပြီး ရှင်းပြပါ လား ဘုရား”

“ပြရတာပေါ့။ “ဥပရိပဏ္ဍာသပါဉ်းတော်၊ ဒက္ခိကာဝိဘာ” သုတ်မှာ အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ် ဘင့်—ယောက်ကို လျှော့ခိုးတဲ့အတွက် ရရှိလာမယ့်ဘဝချမ်းသာ တွေကို အရေအတွက်နဲ့တက္ခ တိကျွော့ဟောထားတယ်”

“တိရ္ဓာန်ကို ကျွေးမွှေးရင် ဘဝတစ်ရာချမ်းသာတယ်။ လူမိုက်ကို ကျွေးမွှေးရင် ဘဝတစ်ထောင် ချမ်းသာတယ်။ သီလုရှိတဲ့လူကို ကျွေးမွှေးရင် ဘဝတစ်သောင်း ချမ်းသာတယ်။ သာသနာပမှာ ကိုလေသာကင်းတဲ့ ရဲာန်ရဲ့၊ ရသောကို ကျွေးမွှေးရင် ဘဝပေါင်း ကုဋ္ဌတစ်သိန်း ချမ်းသာတယ်။ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ် ရှစ်ယောက်ရယ်၊ ပစ္စကဗုဒ္ဓိရယ်၊ သမ္မာသမ္မခွဲဘုရားရှင်ရယ် ဆယ်ပါးကတော့ ဘယ်အပါးကိုလျှော့လှုံး ဘဝပေါင်း ဘယ်၍ဘယ်မျှ ချမ်းသာမယ်လို့ ဘုရားရှင်က မဟောနိုင်ပါဘူးတဲ့။ ဒီလိုခဲ့ခြားပြီး ဟောတာ ကလည်း ဘဝများများချမ်းသာရမယ့် အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်ကို လျှော့စေချင်လို့ ဟောထားတာ မဟုတ်ဘူး”

“ဒါနရဲ့ကောင်းကျိုး ဘယ်လောက်ထိအောင်များတယ်ဆိုတာရယ်၊ ဘယ် အလျှော့ကိုလျှော့ရင် ကောင်းကျိုးဘယ်လောက်ရတယ်ဆိုတာရယ်ကို ကွဲကွဲပြားပြား သိစေချင်လို့ ဟောတော်မှုတာပါ။ ဒီနေရာမှာ ပုံစံလေးတစ်ခု ထုတ်ရအောင် မင်းတို့ရှုပ်ကွာက်ထဲမှာ ကိုလေသာကင်းတဲ့ရဲာန်ရရသောက်ပါး လည်းရောက်နေတယ်။ အစာရော့ပြုပြီး လမ်းဘေးမှာလဲနေတဲ့ ခွေးငတ် လေးတစ်ကောင်လည်း ရောက်နေတယ်”

“မင်းမှာလည်း ပေးလျှော့ရရာက တစ်ယောက်စာပဲ ရှိမယ်။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ရဲာန်ရရသောကိုတော့ ပေးလျှော့တဲ့သူတွေပုံစံပုံနေတယ်။ ခွေးငတ်

လေးကိုတော့ ပေးလျှိုမ့်လူတစ်ယောက်မှုမရှိဘူး၊ ရွှေ့နှင့်သောကို ပေးလျှိုရင် ဘဝကုဋ္ဌတစ်သိန်းတောင် ချမ်းသာမှာ၊ ခွေးကတ်ကိုကျွေးလိုက်ရင်တော့ ဘဝတစ်ရာပဲ ချမ်းသာမယ်။ ဂါအတွက် အမြတ်နည်းတယ်လို့၊ ဒါနကို ရွေးတွက် တွေ့ကြပြီး ရွှေ့နှင့်သောကိုသာ လျှိုလိုက်မယ်ဆိုရင် မင်းရဲ့ ဒါနဟာ ပါရမ့် မထိုက်တော့ဘူး”

“ဘူးကြောင့်လဲ ဘုရား”

“ဘူးကြောင့်လဲဆိုတော့ ခန္ဓိပါရမ့်၊ ဉာပေကွာပါရမ့်၊ နေကွ့မွေပါရမ့်တဲ့ စောင့်ရှောက်မှုကိုမရလိုပဲ၊ တန်ခိုးကြီးတဲ့ရသေ့ကိုသာ လျှိုသင့်တယ်ဆိုတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုကို မင်းဟာ ခန္ဓိပါရမ့်နဲ့တွေ့န်းလှန်ခြင်း၊ မပြုနိုင် ခဲ့ဘူး၊ ဒါန ပြုတာဟာ လောဘဦးဆောင်တဲ့ ကိုလေသာတွေ ကုန်ခန်းဖွံ့ဖြိုးတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ခွေးကတ်လေးကိုလျှိုမ့်တဲ့အထိ လမ်းပြောင့်ပြောင့် မသွားနိုင်တာဟာ ဉာပေကွာပါရမ့် မပါခဲ့လိုပဲ”

“ဘဝပေါင်း ကုဋ္ဌတစ်သိန်းချမ်းသာတာကို လိုချင်တပ်မက်တာဟာ နေကွ့မွေပါရမ့်မပါလိုပဲ။ ဒီပါရမ့်သုံးချက်မပါ လိုက်တဲ့အတွက်ကြောင့် ရွှေ့နှင့်သောကိုလျှိုတဲ့ မင်းရဲ့ ဒါနဟာ ရိုးရိုးသာသနာ ဒါနမျိုးပဲ ဖြစ်တော့တယ်။ ပါရမ့် ထိုက်တဲ့ ဒါနမျိုးမဖြစ်တော့ဘူး။ ဘယ်ကုသိုလ်မျိုး၊ ကိုပဲလုပ်လုပ် ဒီပါရမ့်သုံးချက် ဦးမဆောင်နိုင်တာနဲ့ ဂါကောင်းစားရေးက ဦးဆောင် တော့တာပဲ”

“ဂါဆိုတာ ဒီဇိုင်းကိုလေသာကို ပြောတာ ကောင်းစားဖွံ့ဖြိုးတာ လောဘ ကိုလေသာကိုပြောတာ ဒီဇိုင်းလောဘဦးဆောင်တဲ့ ကောင်းမှုမျိုးဟာ ဘယ်မှာ လာပြီး ပါရမ့်ထိုက်တော့မလဲ”။

အကယ်၍ မင်းကစွာန်ရ ရသေ့ကို မလျှိုဘဲ ကတ်ပြီးလဲ နေတဲ့ ခွေးလေးကို ကျွေးလျှိုလိုက်မယ် ဆိုရင် တော့ အဲဒီဒါနဟာ ပါရမ့်ထိုက်သွားတယ်”

“အညွှန်းအလျှိုခံကိုလျှိုမှ ဘာကြောင့် ပါရမ့်ထိုက် သွားတာလဲ ဘုရား”

“ခန္ဓိပါရမိ၊ ဥပောက္ဌပါရမိ၊ နေက္ခမူပါရမိတို့ရဲ့ စောင့်ရှောက် မှုကို ရလိုပဲပေါ့။ တန်ခိုးကြီးတဲ့ရသောကိုသာ ပေးလျ။ သင့် တယ်ဆိုတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုကို မင်းဟာ ခန္ဓိပါရမိနဲ့တွေ့နဲ့ လျှန်နှင့်ခဲ့တယ်။ ဒါနပြုတာဟာ ဘဝကောင်းစားရေးအတွက် မဟုတ်ဘူး။ လောဘီးဆောင်တဲ့ ကိုလေသာတွေကုန်ဖို့ရာ အမိက ပဲဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း ခွေးငတ်လေးကို လျ။ မိတဲ့အထိ လမ်းဖြောင့်ဖြောင့် သွားနိုင်တာဟာ ဥပောက္ဌပါရမိပဲ”

“ချောန်ရရသောကိုလျ။ ရင် ဘဝပေါင်းကုဋ္ဌတစ်သိန်း ချမ်းသာများပဲဆိုတဲ့ ကာမတရှာက ထွက်မြောက်သွားတာဟာ နေက္ခမူပါရမိပဲ ဒီပါရမိသုံးပါးရဲ့ စောက်ရှောက်မှုကိုရလို ခွေးငတ် ကို လျ။ မင်းရဲ့ခါနဟာ ပါရမိ ထိုက်သွားတာပဲ၊ ဒီပါရမိသုံးပါး ခေါင်းဆောင်ပါဝင်လိုက်တာနဲ့ ငါကောင်းစားရေးဟာ နောက်ဆုတ် သွားပြီး သူကောင်းစားရေးက ရှုံးတန်းကို ရောက်လာတယ်”

“သူကောင်းစားရေး ရှုံးတန်း ရောက်ပြီ ဆိုတာနဲ့ ငါကောင်း စားရေးဆိုတဲ့ ဒီ၌ကိုလေသာနဲ့ လောဘကိုလေသာကို အလိုလို ပယ်သတ်ပြီးသား ဖြစ်သွားတာပဲ။”

ဥပောက္ဌပါရမိကို အထွက်အထိပ် ရောက်အောင် ဖြည့်ဆည်းမှုအနေနဲ့ စရိယာပိဋကမှာလာတဲ့ မဟာလော မဟံသာတ်ကို ထုတ်ပြုမယ်၊ အလောင်း တော်ဟာ သူငြောသားဖြစ်ပေမယ့် မိဘတွေ ကွယ်လွန်တာနဲ့ ရှိသမျှ စည်းစိမ် တွေ့ကို လျ။ ဒါနဲ့ပိဿာပြီး တော့ထွက်ခဲ့တယ်”

“တော့ထွက်တဲ့ အခါ ရသောရဟန်းအနေနဲ့ တော့ထွက်ရင် လူသိ များပြီး ထင်ရှားနေမှာစိုးလို့ လူဝတ်ကြောင်အဝတ်အစားနဲ့ပဲ တော့ထွက် သွားတယ်၊ အသွင်ထက် အနှစ်သာရကို အမိကထားတဲ့သဘောပေါ့၊ အဝတ်အစား တွေက နှမ်းရှိည်ဗ်ပတ်နေတော့ ရွှာတစ်ရွှာက ကလေးတွေဟာ အရှုံထင်ပြီး စကြေနောက်ကြတယ်”

“သူတို့အပေါ် အပြစ်မယူဘဲ လျှစ်လျှုံရှုမှန်းသိတော့ ကလေးတွေက

ကိုယ်ထိ လက်ရောက် နှိပ်စက်ကလူပြုကြတယ်၊ သူသာန်ထဲမှာ လူခေါင်းရှိုး ကို ခေါင်းအုံးအိပ်နေတဲ့ မဟာလောမဟံသကို ခဲ့နဲ့ပစ်ကြတယ်၊ ခြေနဲ့ ကန်ကြတယ်၊ အလောင်းတော်ကတော့ မတုန်မလူပ်ကျောက်ရပ်ပဲ”

“နောက် ဘယ်လောက်ထိဖောက်ကြသလဲဆိုရင် မဟာလော မဟံသ ရဲ့ မျက်နှာပေါ်ကို ကျင်ငယ်တွေ ပန်းချုပ်တဲ့အထိ လုပ်ကြတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဉာဏ်ကွာပါရမိရဲ့ သဘောအရ အလောင်းတော်ဟာ ဒေါသဘက်ကို ယိမ်းယိုင် မသွားဘဲ အလယ်မှာ တည့်မတ်စွာနေနိုင်ခဲ့တယ်။”

“ကလေးတွေက နှိပ်စက်ကလူပြုသလောက် သီတတ်တဲ့လူတိုးတွေ ကတော့ သူတော်စင်ကြီးမှန်းသီလို လျှော့ပါန်းကြတယ်၊ ပူးဇော်ကြတယ်၊ အလေးအမြတ် ပြုကြတယ်၊ ဒီလိုအကောင်းပြုတဲ့သူတွေအပေါ် မှာလည်း အလောင်းတော်ဟာ လောဘမဖြစ်ဘဲ အလယ်မှာ တည့်မတ်စွာ နေနိုင်ခဲ့တယ်”

“မဟာလောမဟံသရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုက ကြက်သီးမွှေးညွှဲး ထ လောက်အောင် လျှစ်လျှော့ပြု (ဉာဏ်ကွာပြု) နိုင်တဲ့သူ၊ ကဲ-ဒီလောက်ဆိုရင် ပါရမိဆယ်ပါးအတွက် ပြည့်စုံလောက်ပြီနောက်ရက်ကျမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း အရေးတတ်း သိထားရမယ့် အမြင်မှန်တီးမျိုး၊ အကြောင်းကို ဆက်ကြတာ ပေါ့”

“မှန်ပါဘုရား”။

သူရဲကောင်းသည် သာမန်သူရဲကောင်းနှင့် အမြင့်မြတ်ဆုံး သူရဲကောင်း ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပြန်၏။ အဓမ္မကို ဓမ္မပြောနိုင်အောင်တိုက်ရာတွင် ဝါပါသာ သူရဲကောင်းသည် သာမန်သူရဲကောင်းပြစ်၏။ ဝါမပါသာ သူရဲကောင်းသည် အမြင့်မြတ်ဆုံးသူရဲကောင်းပြစ်၏။ နိုင်ငံတိုင်း၌ သူရဲကောင်းများ ရှိကြ၏။ သူတို့သည် နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက် အနှစ်နာခံကြ၏။

ပစ္စည်း ဥစ္စများကိုလည်း စွန့်ကြ၏။ ခြေလက်အဂါများကိုလည်း စွန့်ကြ၏။ အသက်ကိုပင် စွန့်ကြ၏။ ဆီးဘာန်နိုဟရာတော် အမိန့်ရှိသလို “သေသေ်မှ တည့်၊ သြော်—ကောင်း၏” ဟူသော စိတ်ဓာတ်ရှိသူများ ဖြစ်ကြ၏။ အမှန် အားဖြင့် ထိသူများသည် လောက၌ အဓမ္မ မထွန်းကားရေးအတွက် ဘဝကို စတေးသူများ ဖြစ်ကြပါ၏။

သို့ရာတွင် မိမိအနစ်နာခံမှုကြောင့် အကျိုးတရားများ ဖြစ်ထွန်းလာသောအခါ ငါက တကယ်တမ်းအနစ်နာခံခဲ့သူ၊ ထိုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးတရားကို ခံစားခြင်းခံစားလျှင် ငါသာလျှင် ခံစားထိုက်သည်ဟု ခံယူသော သူရဲကောင်းများလည်း ရှိကြ၏။ ထိုသူရဲကောင်းများကား ငါမှုမလွှတ်သော စွန့်လွှတ်မှုဖြင့် စွန့်လွှတ်သော သူရဲကောင်းများဖြစ်ကြ၏။ ထိုကြောင့် ထိုသူရဲကောင်းများကို ငါပါသော သူရဲကောင်းများဟူ၍ ဆိုရ၏။ ဓမ္မပဒ ဂါထာ—၁၀၃ အရရှိလျှင် ထို သူရဲကောင်းသည် ရန်သူထောင်ပေါင်း များစွာကို အောင်နိုင်သူသာဖြစ်၏။ မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင်သူမဖြစ်၊ သို့ရာတွင် တကယ်တမ်း အောင်ရမည့်ရန်သူကား မိမိကိုယ်သာလျှင် ဖြစ်၏။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ရန်သူများ မဟုတ်။ အမှန်အားဖြင့် မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင်ပြီးသူအတွက် လောကတွင် ကြော်စရာဟူ၍ ဘာမျှ မရှိတော့။ မိမိကိုယ်ကို မအောင်နိုင်သေးသူ များအတွက်မှ အရာရာတိုင်းသည် ကြော်စရာချည်းသာ ဖြစ်၏။

မိမိကိုယ်ကို မအောင်နိုင်သေးသူများအတွက် မိမိ၏ အနစ်နာခံမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသောအကျိုးတရားများတွင် ပစ္စည်း ဥစ္စများလည်း ရှိ၏။ ရာထူးများများလည်း ရှိ၏။ ရာထူးများများလည်း ရှိ၏။ ရာထူးရှိ၏။ ရာထူးရှိ၏။ ရာထူးရှိ၏။ ရာထူးရှိ၏။ ရာထူးရှိ၏။ ရာထူးရှိ၏။ သုံးများလည်း ရှိ၏။ မက်မောသူများလည်း ရှိ၏။ ထိုသူများရှိ၏။ မက်မောသူများလည်း ရှိ၏။ ထိုသူများရှိ၏။ မက်မောခြင်းများ မိမိကိုယ်ကို မအောင်နိုင်သောကြောင့် ဖြစ်၏။ မိမိကိုယ်ကို မအောင်နိုင်ခြင်းဟူသည်မှာ ငါကိုအောင်နိုင်ခြင်းပောင်ဖြစ်၏။ ငါကို မအောင်နိုင်သောအခါ နေရာတိုင်း၌ ငါ ပါချင်တော့၏။ ငါပါမှုလည်း စိတ်ချမ်းသာ၏။ ငါမပါလျှင် စိတ်မချမ်း

၂၁၆

ဘဏ္ဍာနိသောသသမ

သာ။

ထိုကြောင့် သူ၏ အနစ်နာခံမှုသည် အရင်းစစ်လိုက်ပါက ဝါချမ်းသာရေး အတွက်သာဖြစ်၏။ လောကချမ်းသာရေးကို မျက်နှာဖော်စပ်ပြီး ဝါချမ်းသာရေးကို လုပ်နေခြင်းသာဖြစ်၏။ မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင်သူများကား မိမိ၏ အနစ်နာခံမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးတရားများတွင် ပစ္စည်းညစ္စာဌာနလည်း မမက်မော၊ ရာထူးများဌာနလည်း မမက်မော။ သွဲထူးဂုဏ်ထူးများဌာနလည်း မမက်မော။ မည်သည့်အကျိုးတရားကိုမျှ မမက်မော။ သူ၏ အနစ်နာခံမှုသည် လွှတ်လွှတ်စွန့်လွှတ်မှုသာဖြစ်၏။ လွှတ်လွှတ်စွန့်လွှတ်မှု မဟုတ်ဘဲ ဝါပါသော စွန့်လွှတ်မှုသည် ပါရမိသဘောကို ဆောင်၏။ လွှတ်လွှတ်စွန့်လွှတ်မှု မဟုတ်ဘဲ ဝါပါသော စွန့်လွှတ်မှုသည် ပါရမိသဘောကို မဆောင်။

ဗုဒ္ဓအဘီဓမ္မာအရဆိုလျှင် လိုချင်ခြင်းသည်လောဘဖြစ်၏။ စွန့်လွှတ်ခြင်းသည် အလောဘဖြစ်၏။ လောဘသည် အကုသိုလ်ဖြစ်၏။ အလောဘသည် ကုသိုလ်ဖြစ်၏။ ကုသိုလ်ကအကုသိုလ်ထက် အားကောင်း၏။ ထိုကြောင့် လိုချင်သာဖြင့်ရသော အကျိုးတရားများထက် မလိုချင်ဘဲနှင့် ရသောအကျိုးတရားများက ပို၍မြင်မား၏။ ပို၍လည်း စင်ကြယ်၏။ ပို၍လည်း သန့်ရှင်း၏။ သီဒ္ဓတ္ထမင်းသည် သုမေသနဘဝမှုစဉ် ဖြစ်လေရာဘဝတိုင်း၊ ဘဝတိုင်း၌ လောကအတွက် အနစ်နာခံခဲ့၏။ လောက အတွက် စွန့်လွှတ်ခဲ့၏။ သူ၏ အနစ်နာခံခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ သူ၏ စွန့်လွှတ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ လွှတ်လွှတ် အနစ်နာခံခြင်း ဖြစ်၏။ လွှတ်လွှတ်စွန့်လွှတ်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် ဘဝတိုင်း၊ ဘဝတိုင်း၌ အလောင်းတော်သည် ပစ္စည်းညစ္စာအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ရာထူးအား ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်မျိုးလုံး၌ ဖြစ်စေ၊ မြင့်မားသည်ကများလေ၏။ ပညာအားဖြင့်ကား ဖြစ်လေ ရာဘဝတိုင်း၌ မြင့်သည်သာဖြစ်၏။

နောက်ဆုံးသွေ့ညွှန်တည်ကိုရှု ဘုရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မှ သော အခါကား လူမင်းတို့၏ မင်းအဖြစ်ကိုလည်းရ၏။ နတ်မင်းတို့၏

မင်းအဖြစ်ကိုလည်းရ၏။ ပြဟ္မာမင်းတို့၏ မင်းအဖြစ်ကိုလည်းရ၏။ အကျဉ်းအားဖြင့်စိုရလျှင် သတ္တဝါအားလုံးတို့၏ မင်းအဖြစ်ကိုရ၏။ ဤ အကျဉ်းတရားများကား လောကတွင် မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အခြားမည် သူ့မှုမရနိုင်သော အကျဉ်းတရားများဖြစ်ကြ၏။ ဤအကျဉ်းတရားများကို မြတ်စွာဘုရားအလောင်းတော်သည် တောင့်တခဲ့ခြင်းလည်း မရှိ၊ မျှော်မှန်း ခဲ့ခြင်းလည်း မရှိ၊ စေတနာသန့်သန့်ဖြင့်သာ လောကအတွက် အနစ်နာ ခဲ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် စေတနာကောင်းထားဖို့သာလို၏။ စေတနာ ကောင်းကို ပါဋ္ဌီဝါဟာရအားဖြင့် မူတ္တစာဂဟ္မ၍ ခေါ်၏။ မူတ္တစာဂ၏ အနက်မှာ လွှတ်လွှတ်စွိန့်လွှတ်ခြင်းဟ္မ၍ ဖြစ်၏။ တကယ်တမ်း လွှတ်လွှတ် စွိန့်လွှတ်သော စိတ်ထားဖြင့် လုပ်ငန်းကိုဆောင်ရွက်ရှိုးမှန်ပါက အကျဉ်း မပေးပါနှင့်ဟ္မ၍ အကျဉ်းကို တား၍မရ၊ ထိုက်တန်သောအကျဉ်းကို ထို လုပ်ငန်းက မလွှုမသွေးပေးမည်ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ပေးသောအကျဉ်း၌ မမက်မောမိဖို့သာ အရေးကြီး၏။ ပေးသော အကျဉ်း၌ မမက်မောခြင်းကိုပင် မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းဟ္မ၍ ဆိုရ၏။ မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းကို ငါမှုလွှတ်မြောက်သော စွိန့်လွှတ်မှု နိယရဏဟ္မ၍ ဆိုပါ၏။

ကာမဂ္ဂကို ဗို့ညွှန်နှင့်နိုင်းလျှင် ဘဝကို ကြာပန်းနှင့်နိုင်းရမည် ဖြစ်၏။ ဗို့ညွှန်သည် စက်ဆုပ်ဖွယ်ကောင်းသလို ကာမဂ္ဂက်သည် စက်ဆုပ် ဖွယ် ကောင်းပါ၏။ ကြာပန်းသည် မြတ်နီးဖွယ်ကောင်းသလို ဘဝသည် လည်း မြတ်နီးဖွယ် ကောင်းပါ၏။ အမှန်အားဖြင့် ကြာပန်းသည် ဗို့ညွှန်နှင့် ကင်း၍ မဖြစ်သလို ဘဝသည်လည်း ကာမဂ္ဂက်နှင့်ကင်း၍ မဖြစ်။

သို့ရာတွင် ကြာပန်းသည် ဗို့ညွှန်တော့၍ ပေါက်သော်လည်း ဗို့ညွှန် အလိမ်းလိမ်း မကပ်ပါမှ ကြာပန်းသည် မွှေးလည်းမွှေး၏။ လှုလည်း လှု၏။ အကယ်၍ ကြာပန်းသည် ဗို့ညွှန်တော့၍ဖြစ်ပြီး ဗို့ညွှန် အလိမ်းလိမ်း ကပ်နေပါက မွှေးလည်း မွှေးမည်မဟုတ်၊ လှုလည်း လှုမည်မဟုတ်။ ထိုနည်း တူ ဘဝသည် ကာမဂ္ဂက်တော့၍ ဖြစ်ပြီး ကာမဂ္ဂက်အလိမ်းလိမ်း ကပ်နေပါ

က ဘဝသည် မွေးလည်းမွေးမည်မဟုတ်၊ လှလည်း လှမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ဘဝကိုမွေးလည်း မွေးစေလိုပါလျှင် လှလည်း လှစေလိုပါလျှင် ကာမဂ္ဂ၏များ အလိမ်းလိမ်းမကပ်ရလေအောင် အားထုတ်ရမည်ဖြစ်၏။ ကာမဂ္ဂ၏များ အလိမ်းလိမ်းမကပ်ရလေအောင် အားထုတ်ခြင်း ဟူသည်မှာ ဖြစ်ပေါ်နေသော အကျိုးတရားများ၌ မမက်မောခြင်း ဖြစ်၏။ အမှန် အားဖြင့် ကာမဂ္ဂ၏ကို ပစ်ပယ်၍မရ၊ ကာမဂ္ဂ၏၌ တွယ်တာမက်မောတတ် သော တက္ကာကိုသာ ပစ်ပယ်ရ၏။

နှံ့ဆုန်ကောင်းလေ ကြောပန်းသည် လှလေဖြစ်သကဲ့သို့ ကာမဂ္ဂ၏အား ကောင်းလေ ဘဝသည် လှလေဖြစ်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် သင်းရဲသား ဘဝထက် သူငြေးဘဝက ပို၍လှပါ၏။ သူငြေးဘဝထက် ပြည့်ရှင်ဘဝက ပို၍လှပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဘဝကို လှသည်ထက်လှအောင် ကြိုးပမ်းရ၏။ သို့ရာတွင် ကြောပန်းအလှသည် ရေကန်ကို တန်ဆာဆင်ရန်ဖြစ်သကဲ့သို့ ဘဝ အလှသည် လည်း လောကကို တန်ဆာဆင်ရန်ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည် လေးသင်္ခါန်းကဗ္ဗာတစ်သိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး ပါရမိတော် များကို ဖြည့်ကျင့်တော်မူ သည်မှာ မိမိ၏ ဘဝကို လှသည်ထက်လှအောင် အားထုတ် ခြင်းဖြစ်၏။ မိမိ၏ ဘဝသည် ပို၍ပို၍ လှလေ လောကကိုလည်း ပို၍ပို၍ လှအောင် တန်ဆာဆင်ရန်လေဖြစ်၏။ ဘဝကို လှသည်ထက် လှအောင် အားထုတ်ခြင်း သည် မိမိအတွက်မဟုတ်။ လောကအတွက်ဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားသည်ပင် မိမိအတွက် ဘုရားဖြစ်လို၍ ဘုရားဖြစ်လာခြင်း မဟုတ်။ လောကအတွက် ဝေနေယူ သတ္တဝါများကို ကယ်တင်ရန် အလိုင်း ဘုရားဖြစ်လို၍ ဘုရားဖြစ်လာခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားအတွက် သဗ္ဗည့်တည်တော်သည် ပန်းတိုင် မဟုတ်။ ဟောင်သာဖြစ်၏။ ဝေနေယူသတ္တဝါများကို သံသရာတစ် ဖက်ကဗ်း သို့ ပို့ပေးနိုင်ရေးသည်သာ ပန်းတိုင်ဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် မြှုပ်နှံ်ပါမှ ထိုးတော်ကြီးကြီးကိုတင်နိုင်သလို သဗ္ဗည့်တည်တော်ကို ရပါမှ ဝေနေယူသတ္တဝါများကို ကယ်နိုင်မည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သဗ္ဗည့်တည်

တော်ကို မြတ်စွာဘုရား အလောင်းတော်သည် မရမင် ကြီးပမ်းခြင်း
ဖြစ်၏။ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပို၍ ကြီးမားလေ လောကအတွက်ပို၍ လုပ်နိုင်လေ
ဖြစ်၏။

လောက၌ အတ္ထဟိတချည်းသက်သက်ဖြစ်လျှင်လည်း အစွန်းတစ်
ဖက်သို့ ရောက်၏။ ပရဟိတချည်းသက်သက်ဖြစ်လျှင်လည်း အစွန်းတစ်
ဖက်သို့ ရောက်၏။ ထိုကြောင့် ထို (ပုဂံ)ခေတ်မြန်မာနိုင်ငံသားတို့သည် မိမိ
တို့၏လုပ်ငန်း၌ အတ္ထဟိတလည်း ပါအောင် ဆောင်ရွက်၏။ ပရဟိတ
လည်းပါအောင် ဆောင်ရွက်၏။ အတ္ထဟိတအရမိမိတို့၏ ဘဝကိုတိုးတက်
သည်ထက်တိုးတက်အောင် ပူသည်၊ အေးသည်ကို မင့်ဘန်းမှာချွေး ခြေမ
ပေါ်သို့ကျသည့်တိုင်အောင် ကြီးပမ်း၏။ ပရဟိတအရတိုးတက်လာသော
မိမိတို့၏ ဘဝကို နိုင်ငံနှင့်လူမျိုးအတွက်၊ လောကအတွက် အသုံးချုပ်။
ထိုကြောင့် ထိုခေတ်မြန်မာနိုင်ငံသားတို့သည် မိမိတို့၏လုပ်ငန်းများကို
မဏီမပဋိပဒါကျကျ လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟုဆိုရ၏။ ထိုသို့ လုပ်
ဆောင်ကြရာ၌ သူတို့သည် သူတို့၏မိသားစုတို့ ချစ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် မိသားစု
အချုပ်ကို လွန်လွန်ကဲကဲမဖြစ်ရလေအောင် နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးကို ချစ်သော
စိတ်ပြင့် ထိန်း၏။ နိုင်ငံနှင့် လူမျိုးအပေါ် ချစ်သောစိတ် ကိုလည်း လွန်လွန်
ကဲကဲ မဖြစ်ရလေအောင် လူသားအချင်းချင်းအပေါ် ချစ်သောစိတ်ဖြင့်
ထိန်း၏။ ထိုခေတ်မြန်မာနိုင်ငံ သားတို့သည် အရှုံးပေး ဝါဒကိုလည်း မကျင့်
သုံးခဲ့။ အနိုင်ကျင့်ဝါဒကိုလည်း မကျင့်သုံးခဲ့။ ထိုကြောင့် ထိုခေတ်မြန်မာနိုင်ငံ
သားတို့၏ မိသားစု ချစ်စိတ်သည်လည်းကောင်း၊ မျိုးချစ်စိတ်သည်လည်း
ကောင်း၊ လူသားအချင်းချင်းအပေါ် ချစ်စိတ်၌ နိဂုံး ချုပ်၏။

(သရဏကြီးဦးရွှေအောင် ကိုယ်ကျင့်လွှာဝင်နိဝင်းမှ)

အန်း-၃-ပြီး၏။

ထမ္မာ့ပညာရှင်များ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါ် အမြဲ၏

ယခုလောက် ရာစွန်းပေါင်းများစွာ ရှည်လျားကြာမြင့်လာခဲ့သည့်
အချိန်ကာလကြီး တစ်လျောက်လုံး အချုပ်အခြာအာကာပိုင်စီးလာသော
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက အခြားဘာသာဝင်များကို သတ်မြတ်ကွဲမျက်သည့်
ဟူသော မှတ်တမ်းမှတ်ရာဟူ၍ ရှည်လျားကြာမြင့်လှသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
သမိုင်းကြောင်းတွင် ကျွန်ုပ် မတွေ့ရပါချေ။

(ပါမောက္ခနိုင်စ် အောင်)

ဤအရာတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ထာဝရတည်ရှိသော သွားတရားတို့၏
တန်ဖိုးကိုတိတ်လင်းလင်း ရှင်းပြင်တော်မူသည့်အပြင်၊ အနိမ့်ယတစ်နှင့်
တည်း၏ ကိုယ်ကျင့်တရားကိုသာ မဟုတ်၊ လူသားတစ်ရပ်လုံး၏ ကိုယ်ကျင့်
တရားကိုပါ တိုးတက်မြင့်မားစေခဲ့၏။ မြတ်ဗုဒ္ဓသည် ကျွန်ုပ်လောက်ကြီးအား
ပေးအပ်ထားသည့် အကြီးမြတ်ဆုံးသော သူတော်စင်ပညာရှိ လူပေးကြီး
တစ်ဦးဖြစ်ပါဘူး။

(အနောက်တိုင်းသား ဦးဆောင်တွေးခေါ်ရှင် အယ်လာတ်စဆိတ်စာ)

ဤပါးပါးသီလသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ မိမိကိုယ်ဖို့ထိန်းသို့
စောင့်စည်းရာ စောင့်စည်းကြောင်း ဖြစ်ပြီး အသက်သွေးကြောတမျှ အရေး
ပါသော လက်စွဲသီကွားပုံးများဖြစ်ကြ၏။ ယင်းသို့လျှင် ပါကာတိပါတ
ဟူသော ပထမသီကွားပုံးသည် ဒေါသအလိုလိုက် အကြိုက်ဆောင်မှုကို
ထိန်းချုပ်စေ၏။ အသိနှာဒါနဟူသော ဒုတိယသီကွားပုံးသည် လောဘ အလို
လိုက်အကြိုက်ဆောင်မှုကို ထိန်းချုပ်စေ၏။ ကာမေသုမြို့စာရာ ဟူသော
တတိယသီကွားပုံးသည် သွေးသားဘာမှုတ်မှု၊ အလိုလိုက်အကြိုက်ဆောင်မှု
ကို ထိန်းချုပ်စေ၏။ မူသာဝါဟူသော စတုတွေသီကွားပုံးသည် သူရဲ့ဘေး
ကြောင်ခြင်း၊ သဝန်တိခြင်းဟု ဆိုအပ်သည့် သွားမှုကြောင်းကို ထိန်းချုပ်
စေ၏။ သူရာမေရယဟူသော ပဋိမသီကွားပုံးသည် အကုသိုလ်ရေးရာ စိတ်
လှပ်ရှားမှုကို ထိန်းချုပ်စေ၏။ (ဗုဒ္ဓအယူဝါဟူသော ကျေမ်းစာရှင် အက်္ခာမှန်ဟု့ေး)

အခန်း ၈

အရှုံးမရှုံးသောအသာ

နောက်တစ်နေ့မနက အရှင်ဆွမ်းဟားအပြီးတွင် မောင်ရဲမြင့်တစ်ယောက် သူသိချင်သည်များကို မေးရန်စာရေးသူရှေ့တွင် ရောက်နေပြီ
ဖြစ်၏။

“ဆရာတော်—တပည့်တော် ဉာဏ် ဉာဏ်သဘုရားရှိခိုးရင်း မေးစရာ
တွေ ပေါ်လာတယ်ဘုရား”

“ဘာတွေသိချင်တာလဲ မေးပါ”

“ပထမဆုံး ဉာဏ်သရဲ အမိပ္ပါယ်ကိုသိချင်တယ်ဘုရား”

“ဉာဏ်သဆိတာ ကန်တော့ခွင့်ပြုဖို့တောင်းပန်တာပါ”

“နောက်အပါယ်လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရုပ်ပြစ်ရှုစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးပါး
ပါး၊ ဝိပဿာရားလေးပါး၊ ဈေးသနတရားတေးပါးဆိုတာတွေကို သေချာသိချင်
တယ် ဘုရား”

“အပါယ်လေးဘုံက ငရဲ တိဇ္ဇာန်၊ ပြီဗျာ၊ အသူရကာယ်ဘုံပေါ့”

“အရေအတွက်ကတော့ သိတယ်ဘုရား။ အဲဒီဘုံတွေရဲ အမိပါယ်
ကိုပါ သိချင်တာဘုရား”

“ဒါဆိုလည်း ရှင်းပြုရတာပေါ့။ ငရဲဆိုတာ ချမ်းသာကင်းတယ်လို့

၂၅၂

ဘဏ္ဍာရိသောဒသမ္မန

အဓိပ္ပာယ် ရတယ်၊ တိရှိစွာန်ဆိုတာ ကောင်းကင်ကိုကျေပေးသွားလာ တတ်သောသတ္တဝါလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ပြီတွေ့ဆိုတာက အမြဲငတ်ပြတ် နေခြင်းပေါ့။ အသူရကာယ်ဆိုတာက ရဲရန့်ခြင်းကင်းတယ်လို့ အဓိပ္ပာယ် ရတယ်”

“ကပ်သုံးပါးကိုပြောပါဉိုးဘုရား”

“ကပ်သုံးပါးက –

၁၃၌ကွန်ရက် = ငတ်မွှတ်ခေါင်းပါးခြင်းဘေး။

သတ္တန်ရက် = လက်နက်ဘေး။

ရောဂါန်ရက် = အနာရောဂါဘေးတို့ပဲ”

“ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးဆိုတာက ငရဲ တိရှိစွာန်၊ ပြီတွေ့၊ မိတ္တာဖို့၏ ပစ္စနရှင် ရတနားသုံးပါးမရှိတဲ့နေရာပေါ့၊ နောက်နာမ်တရားသာရှိတဲ့ အရွယ်ပြဟ္မာဘုံး၊ ရှုပ်တရားသာရှိတဲ့ အသည်သတ်ပြဟ္မာဘုံးတို့ပေါ့။ သူက တစ်ခုတည်း ပေါင်း ယူရတယ်။ ဒီဘုံးတွေဟာ ပြဟ္မာဘုံးဖြစ်ပေမယ့် မဂ်ဖိုလ်ရခွင့် မရှိတဲ့ အတွက် ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါးထဲ ထည့်ထားတာပဲ”

“ခုနစ်ခုမြောက်က ဉာဏ်မရှိတဲ့ဒီဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပြစ်ခြင်းနဲ့ ရှစ်ခုမြောက် က ဉာဏ်ရှိသော်လည်း ဘုရားမပွင့်သောကမ္မာ၌ ဖြစ်ပြစ်ခြင်းတို့ပဲ။ ရန်သူမျိုး ငါးပါးက မီးး၊ ငရဲ၊ မင်းး၊ ခိုးသူး၊ အမွှေခံသားဆိုးးသမီးးဆိုးးတို့ပဲ”

“ဝိပတ္တိတရားလေးပါးကို ပြောပါဉိုးဘုရား”

“ဝိပတ္တိဆိုတာ ဖောက်ပြန်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ အဲဒါတွေက-

ကာလဝိပတ္တိ = အခါကာလ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ စစ်ဖြစ်တာ မျိုးပေါ့။

ဂတိဝိပတ္တိ = ဘုံးဗြာန၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ အပါယ်ကျတာ မျိုးပေါ့။

ဥပမိဝိပတ္တိ = ဥပမိရှင်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ အရှင်ဆိုးတာ မျိုးပေါ့။

ပယောဂဝိပတ္တိ = လုပ်ဆောင်မှု၏ ဖောက်ပြန်ခြင်း။ မှားယွင်း

လုပ်တာ မျိုးပေါ့။

“မျှသနတရားဝါးပါးဆိုတာကရော ဘုရား”

“သူတို့က -

ဉာဏ်မျှသန = ဆွဲမျိုးသားချင်းများ ပျက်စီးခြင်း၊

ရောဂျာသန = အနာရာဂါ ဖြစ်ခြင်း၊

ဘောဂျာသန = ဉာဏ်ည်းစိမ် ပျက်စီးခြင်း၊

သီလမျှသန = အကျင့်သီလ ပျက်စီးခြင်း၊

ဒီဇိုင်းမျှသန = အယူမှန် ပျက်စီးခြင်း-တို့ပဲ။”

“ဒီလောက်ဆို ပြည့်စုပါပြီဘုရား၊ မနေ့က ဆရာတော်အမိန့်ရှိတဲ့ အမြင်မှန် ဝါးမျိုးကို သိပါရစေဘူးရား”

“အမြင်မှန်ဝါးမျိုးက -

ကမ္မသာကတာသမ္မာဒီဇိုင်း = ကန့်ကုံးအကျိုးအပေါ် အမြင်မှန် ခြင်း၊

ဝိပသာနာသမ္မာဒီဇိုင်း = ရုပ်နာမ်းမ်းမှု စသည်အပေါ် အမြင် မှန်ခြင်း၊

မရှာသမ္မာဒီဇိုင်း = ကိုလေသာကိုသတ်သော မဂ်တရား အပေါ် အမြင်မှန်ခြင်း၊

ဖလသမ္မာဒီဇိုင်း = ကိုလေသာကုန်ခန်း၍ ပြီးသေးမွှုကို ခံစားမှု အပေါ် အမြင်မှန်ခြင်း၊

ပစ္စဝေကုကာသမ္မာဒီဇိုင်း = ရှုံးသော မဂ်ဖိုလ်၊ မရှုသေးသော မဂ်ဖိုလ်၊ ပယ်ပြီးသော ကိုလေသာ ပပယ်ရသေးသော ကိုလေသာတို့ကို ဆင်ခြင်မှုအပေါ် အမြင်မှန်ခြင်း-တို့ပဲ။”

ဒီဝါးမျိုးမှာ ကမ္မသာကတာသမ္မာဒီဇိုင်းနဲ့ ဝိပသာနာသမ္မာဒီဇိုင်းနဲ့ ရှုံးမျိုးကိုပဲ နားလည်အောင် အားထုတ်ရမယ်၊ ကျွန်တဲ့သုံးမျိုးက တက္ကာတက အားထုတ်

စရာ မလိုဘူး၊ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ ပိပသနာတရားကို နာကြား အားထုတ်လိုက်ရင် မဂ်ဖိုလ်ကိုရတာပဲ၊ မဂ်ဖိုလ်ကို ရတာနဲ့ရတဲ့ မဂ်ဖိုလ်ကို ဆင်ခြင်တာမျိုးက သူအလိုလို ဖြစ်သွားတာပဲ”

“ဒီတော့ အခု ကမ္မသကတာသမ္မာဒိဋ္ဌအကြောင်းကို ပြီးပြောကြရအောင်၊ ကံအကြောင်းကိုမစခင်မှာ မင်းကို ကများလေးတစ်ပုံးရွှေပြချင်တယ်၊ ကလေးကများဆုံးပေမယ့်လို့ လေးနက်တဲ့အဓိပ္ပာယ်တွေ အများကြီးပါနေတယ်၊ ဒါကြောင့်လည်း ဒီကများကိုနားထောင်မိသွားတဲ့ ဘာသာခြားကျောင်းဆရာမလေး တစ်ယောက်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားခဲ့ရတယ်”

“အုံသြေစရာပါလား ဆရာတော်၊ အင်လိပ်ကများဆရာကြီး ဆာအက်ဒွင်အာနီးရေးတဲ့ အာရုံတိုက်ရဲ့ အလင်းရောင်ကများရှည်ကြီးကြောင့် ကမ္မာ အရပ်ရပ်က ဘာသာခြားတွေ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်လာကြတဲ့ အကြောင်းကိုတော့ ဖတ်ဖူးတယ် ဘုရား၊ မြန်မာကများတစ်ပုံးကြောင့် ဘာသာခြားတစ်ဦး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်လာတယ်ဆိုတာကတော့ အခုမှ ကြားသူးတယ်ဘုရား၊ သိပ်စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပါတယ်၊ ဆက်ပါဘုရား”

“ကများကို အရင်နားထောင်ကြည့်ရအောင် ”။

စန်ဆင်းရွှင်သုံးဦး
သားတို့သမီးတို့စဉ်းစားပါ
အရမ်းတော့မယ့်စရာ၊
စာမေးပွဲမှာအောင်လိုကာ၊
စာကြိုးစားလိုက်ကြ၊
ငွေ့နဲ့လွှဲလအရင်းခံ၊
ကြိုးစားအချိန်မှန်မှန်၊
ထိုသူ့ကန်ချမ်းသာပွား၊
ပညာစီးပွားကောင်းကျိုးများ၊
မကြိုးစားဘဲအပျင်းထူး

ဆုပဲတောင်းနေသူ၊
ကယ်မည့်သူဘယ်မရှိ၊
သေချာဒုက္ခရောက်မည်သီ၊
ကိုယ်စွမ်းအားကိုယ်ကိုပါ၊
သေချာကြီးပွားတိုးတက်မှာ၊
ဗုဒ္ဓမြိုင်စွာဟောညွှန်ကြား၊
ကောင်းကျိုးလိုလားကျင့်စေသား၊
ကံဉာဏ်ဝိရိယစွမ်းအင်များ၊
ဖန်စင်းရှင်လိုမှတ်စေသား – တဲ့”

“သိပ်ကောင်းတယ်ဘုရား၊ ဒီကဗျာကို ဘယ်သူရေး တာလဲမသိဘူး
ဘုရား”

ရေးတဲ့သူကိုတော့ သေချာမပြောနိုင်ဘူး၊ ဒီကဗျာကို မူလတန်း
ကျောင်းသားလေးများအား စတင် ပိုချေသင်ကြားပေးသွောတော့ ချင်း
ပြည်နယ်၊ မင်းတပ်ဖို့၊ အနီး၊ ကျောက်တော်ရွာ ဘုန်းတော်ကြီးသင်
ပညာရေးကျောင်းက အရှင်စနီမာဝံသဆိုတာပဲ၊ ဒီဆရာတော်ရေးတာ
ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်၊ သို့မဟုတ် အခြားသူတစ်ယောက် ရေးထားတာကို သဘော
ကျတာနဲ့ ကလေးတွေ သင်ပေး နေတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မှာပေါ့၊ အဲဒီလို
သင်ပေးနေတဲ့အချိန်မှာ ရှယ်ပြီမဲ့ပိုင် လိုအမည်ရတဲ့ ဘာသာပြား ကျောင်း
ဆရာမလေးက နားထောင်စီ သွားပြီး ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ခဲ့တာပဲ၊ က ကမွှယ်
ကတာသမ္မာဒီဇို့ အကြောင်းကို စပြီးရှင်း ကြရအောင်၊ ဒီအမြင်မျိန်နဲ့ ပတ်
သက်ပြီး ဗုဒ္ဓက ဂါထာတစ်ဂါထာ ဟောထားတယ်၊ ဂါထာက –

ယာဒီသံပွာတော်ပို့

တာဒီသံဟရာတော်ပို့။

ကလျာဏကာရိကလျာဏံ၊

ပါပကာရိစပါပကံ။

တဲ့ အစိပ္ပာယ်လေးက –

၂၆၆

ဘဏ္ဍာရှင်သောသသမ္ပ

ချိတဲ့မျိုးစွဲကိစိုက်ရင် ချိတဲ့အသီးစားရမယ်၊ ခါးတဲ့မျိုးစွဲကိစိုက်ရင် ခါးတဲ့အသီးကိစားရမယ်၊ ထိုအတူ ကောင်းတဲ့ကုသိလ်အမူပြုရင် ကောင်းကျိုး ခံစားရမယ်၊ မကောင်းတဲ့အကုသိလ်အမူပြုရင် မကောင်းကျိုး ခံစားရမယ်လို့ ဆိုလိုတာပါပဲ။

ကံဆိုတာ စေတနာကိုပြောတာပဲ၊ ဒါကြောင့် စေတနာ ကောင်းရင် ကံကောင်းမယ်၊ စေတနာဆီးရင် ကံဆီးမယ်လို့ အကျဉ်းချုပ်မှတ်ထားပေါ့၊ အိမ်ထောင်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျွန်းမာရေးတွေ အဆင်ပြေနေတာဟာ ကုသိလ်ကံကြောင့်ပဲ၊ ဝိဇ္ဇာကြောင့်မဟုတ်ဘူး၊ နတ်ကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ ရက်ရာလာ ကြောင့်မဟုတ်ဘူး၊ သောကြောကြုံလိုကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ အဆောင်ကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ ပျေားစွဲလို့မဟုတ်ဘူး၊ မြိုင်ဝါးလို့ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာကို ပြတ်သားရမယ်။

တစ်ခါ အိမ်ထောင်ရေး၊ ကျွန်းမာရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ အဆင် မပြောတာဟာ အကုသိလ်ကံကြောင့်ပဲ၊ ပြဿီးကြောင့် မဟုတ်ဘူးနေါး၊ လှည့်ကြောင့်မဟုတ်ဘူး၊ အရိုဂြိုဟ်ကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ ဌွင်းတလာ နားလို့ မဟုတ်ဘူး၊ ဖွတ်တက်လို့ မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို ပြတ်သားစွာ နားလည်ထားရမယ်”

“ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ခွဲပြည့်သာ နာရေးကူညီမှုအသင်းအတွက် ငါရေးပို့ထားတဲ့ ဒီဆောင်းပါးလေးကို ပတ်ကြည့်လိုက်စမ်းပါ၊ ရေ့”

“မှန်ပါဘူရား”။

ဒွန်းစူးဗျားနှင့် တူသော ဥပါသကာ

ဗုဒ္ဓသည် အင်္ဂာရိကာယ်၊ ပွဲကနိုပ်တာ၊ စူးလသုတေသာ ဖော်ပြပါ အရိုင်းချက်နှင့်ပြည့်စုံသော ဥပါသကာကို ဒွန်းစူးဗျားနှင့်တူသော ဥပါသကာ ဟု ခေါ်ရကြောင်း ဟောကြားထား၏။ ထိုအရိုင်းချက်ကား—

၁။ ယုံကြည့်မှသွေ့တရားမရှိခြင်း။

၂။ တောင့်ထိန်းမူသီလမရှိခြင်း။
 ၃။ ကောတုဟလမ်းလာကိုယ့်ကြည်ခြင်း။
 ၄။ မင်းလာကိုယ့်ကြည်၍ ကံကိုမယ့်ကြည်ခြင်း။
 ၅။ ဤသာသနာတော်အပြင်ဘက်၌ အလျှော့ခုပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှာဖိုးခြင်း၊
 တို့ဖြစ်၏။ ဒွန်းစဏ္ဍားသည် လူလောက်၌ အောက်တန်းအကျဆုံး ဖြစ် သကဲ့
 သို့ ဤအဂါဝါးချက်နှင့်ပြည့်စုံသော ဥပါသကာသည်လည်း ဗုဒ္ဓဘာသာ
 လောက်၌ အောက်တန်းအကျဆုံးဖြစ်၏။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ကဗျာ ပေါ်ရှိ
 ဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများတွင် ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်နေရာတွင် ရပ်တည်လျက်
 ရှိပါ၏။

ထိုကဲ့သို့သော နိုင်ငံမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် အောက်တန်းအကျဆုံး
 ဒွန်းစဏ္ဍားဥပါသကာထဲတွင် မပါဝင်သင့်ပေ။ မြန်မာပြည်ရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်
 အများစုတွင် သုံးနှင့်လေးအချက် အများဆုံး ဝင်ရောက်နေသည်ကို တွေ့
 ရ၏။ ကောတုဟလမ်းလာကို ယုံကြည်ခြင်းဟူသည် အသုဘက် တွေ့မြင်ရ
 လျှင် မင်းလာမရှိဟု ယုံကြည်ခြင်း၊ နွားကိုတွေ့မြင်ရလျှင် မင်းလာရှိ သည်ဟု
 ယုံကြည်ခြင်း (အနီးယူမှ ဟန္တများ၏ အယူအဆ)၊ ဌုပ်းတန်းလျှင် နိုက်တတ်
 သည်ဟု ယုံကြည်ခြင်း၊ ဇီကွော်နားလျှင် လာသံရမည်ဟု ယုံကြည်ခြင်း၊ ရှုက်
 ဆိုးထိုးသံကြားလျှင် နိမ့်တကောင်းယုံကြည်ခြင်း၊ ပျေားစွဲလျှင် လာသံ
 ကောင်းသည်ဟု ယုံကြည်ခြင်း၊ အသုဘက် စုနိနေ့မှာ မချသင့် ချလျှင် တစ်
 လောင်းနှင့်မပြီးဟု ယုံကြည်ခြင်း၊ ရှင်ပြုလျှင် စုံကောန်းဖြင့်မပြုကောင်းဟု
 အယူရှိခြင်း၊ ကြော်သော ဝက်သော်လူသော ကိုကျေမှုရပ်ကွက် တွင်းသွင်းလျှင် နိုက်
 တတ်သည်ဟု အယူရှိခြင်း၊ ရှုက်ရာလာ၊ ပြဿီး၊ နဂါးလှည့်၊ နက္ခတ်၊ ပြုက်
 စသည်တို့သည် ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးကို ဖြစ်စေနိုင်သည်ဟု စွဲမြဲဗျာယူဆ
 ထားခြင်းပင် ဖြစ်၏။

သုံးနံပါတ်အရ ဖော်ပြပါ ကောတုဟလမ်းလာများကို ယုံကြည်
 လိုက်သည့်နှင့် လေးနံပါတ်အရ ကံကိုမယ့်ကြည်ခြင်းသည် တစ်ခါတည်း

ပါသွား၏။ ကောင်းတာလုပ်လျှင် ကောင်းကျိုးခံစားရမည်။ မကောင်းတာလုပ်လျှင် မကောင်းကျိုး ခံစားရမည်ဟူသော ကမ္မသုကတာသမ္မာ ဒီ၌ အယူမှန်ကြီး မရှိတော့သည်နှင့် ထိုသူသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက် မဟုတ်တော့ပေါ့။ ထိုက်ကိုပယ်သော အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ တည်တော့ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မင်္ဂလာကဒီ၌ကျမ်း၊ စာမျက်နှာ-ဘုရားတွင် ယခုလို ရေးသားတော်မူခဲ့၏။

ဘုရားပွဲဘုရား မဖြောမတိုင်းမှာ ဘာကြောင့်မို့ သာသနာက္ခယ်တာလဲလို့ စစ်ဆေးကြည့်ခဲ့လျှင် အခြေခံကတော့ မင်္ဂလာကဒီ၌ပေါ့က္ခယ်၊ မင်္ဂလာကဒီ၌ဟာ မူးလကတော့ ရိုးရိုးမင်္ဂလာအယူရှိတာပါပဲ၊ ကံကိုမလွတ် သေးဘူး၊ နောက်ကျတော့ ဒီမြှင့်မူးကြောင့် ဒီလိုကောင်းကျိုး၊ မကောင်းကျိုး ဖြစ်ရတယ်လို့ ကံကို ပယ်လိုက်တယ်၊ ကံကိုပယ်လိုက်တော့ ကမ္မသုကတာ သမ္မာဒီ၌ ကင်းသွားတာပေါ့၊ မရှင်ရှစ်ပါးမှာ အခြေခံ ကမ္မသုကတာသမ္မာဒီ၌ ကင်းလွတ်သွားလျှင် ကျန်တဲ့ မရှင်တရားတွေလည်း မရှိတော့ဘူး။

မရှင်တရားမရှိလျှင် ဗုဒ္ဓဘာသာပါလို့ ဘယ်လိုပင် ကြိမ်တွေယ်၍ ပြောစော်းတော့၊ စစ်မှန်တဲ့ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ စစ်မှန်တဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာမဟုတ်ခဲ့လျှင် ဘုရားရှင်ရဲ့စကားတော်ဖြစ်တဲ့ ပရိယတီသာသာနာတော်ကို ငဲ့မျှော်ခဲ့လျှင် ယခုဘဝ သူကောင်းစားဖို့အတွက် လုပ်ချင်ရာကို လုပ်မှာပဲ၊ ပဲကြောင့် မင်္ဂလာကဒီ၌ဟာ အစမူးလကတော့ အသေးအမှား အရေးမထားလောက်စရာလိုလိုနှင့် နောက်ပိုင်းကျတော့ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်နှင့်ဆန်ကျင်တဲ့ နိမိတ်ဖတ်တာတွေ၊ ဗောင်ဟော၊ လက္ခဏာ ဟောတာတွေ၊ နတ်ဟောတာတွေ၊ နတ်ပူဇော်တာတွေကပြီး၊ များပြားလှတဲ့ တန္ထရာဝိုဏ်အတတ်အမျိုးမျိုးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး အိန္ဒိယပြည်ကြီးမှာလို သာသနာက္ခယ်ပျောက်သွားစေနိုင်တယ်။

၌ရေးသားချက်အရ ကောတုဟလမင်္ဂလာခေါ် မင်္ဂလာကဒီ၌ကို ယုံကြည်လက်ခံနေခြင်းသည် သာသနာတော်ကြီးကို အလစ်ကျ တဖြည်းဖြည်း သတ်ဖြတ်နေခြင်းဖြစ်၏။ ဆေးလိပ်သမား၊ ကွဲမ်းသမား များသည်

မိမိ၏ အသက်ကို တဖြည့်းဖြည့်း အရစ်ကျသတ်နေ သက္ကာ သို့ပင်တည်း။ ထိုကောတုဟလမဂ်လာ အယူအဆများစွာထဲမှ အသုဘ သို့မဟုတ် နိဗ္ဗာန် ယာဉ်ကိုမြင်ရလျှင် သို့မဟုတ် မိမိအိမ်ရှေ့မှ ဖြတ်သွားလျင် နိမိတ် မကောင်း၊ လာသံတိတ်သည်ဟုယူဆသောအချက်ကို ပြန်စုစွာ ဖြေရှင်း ပြလို၏။

စာရေးသူသည် ၂၀၁၁-ခုနှစ်က မြတ်မြို့နယ်၌ တရားပွဲပေါင်း ကို လူညွှန်လည်ဖော်ကြားခဲ့ရစဉ်အတွင်း ရွာကျောင်းတစ်ကျောင်း ၅၅ အသုဘနှင့် ပတ်သက်သော ဖြစ်ရပ်တစ်ခက် ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရ၏။ ထို့ကြောင်း သုသေသနသည် ရွာဦးကျောင်းနောက်တွင် ကပ်လျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် အသုဘ ချလျှင် ဘုန်းကြီးကျောင်းဝိုင်းအတွင်းမှ ဖြတ်သွားရ၏။ ထိုအချက် ကို ရွာဦးကျောင်းဘုန်းကြီးက စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်နေ၏။

ထို့ကြောင့် နှစ်ခိုင်းပိုင်း တရားပွဲနားချိန်တွင် စာရေးသူအား ယခုလို ပြော၏။

“ဦးဇေနရော တပည့်တော်တော့ ကံမကောင်းဘူး၊ သုသေသနက ကျောနဲ့ကပ်နေတော့ အသုဘချတိုင်း ကျောင်းထဲကဖြတ်သွားကြတယ်၊ အသုဘမကြာခက် ဖြတ်သွားခံနေရတဲ့ ကျောင်းဟာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး တိုး တက်စည်ကားတော့မှာလဲ ကြာလေ မင်္ဂလာမရှိလေ၊ လာသံတိတ်လေ ဖြစ် တော့မှာပေါ့”

“ဟာ ဆရာတော်ကလည်း အသုဘ ကျောင်းဝိုင်းထဲကဖြတ်သွားတာ ဟာ မင်္ဂလာဖြစ်တာပါဘုရား၊ ဘယ်ကလာ အမင်္ဂလာဖြစ်ရမှာလဲ”

“အသုဘကြီးဖြတ်သွားတာ ဘယ်လိုလုပ်မင်္ဂလာဖြစ်မှာလဲ”

“ဒီလိုပါဘုရား၊ ကုသိုလ်ဖြစ်တာ၊ ကောင်းကျိုးရတာကို မင်္ဂလာလို ခေါ်ပြီး အကုသိုလ်ဖြစ်တာ၊ မကောင်းကျိုးရတာကို အမင်္ဂလာလို ခေါ်ပါ တယ်ဘုရား၊ အခု ဆရာတော်ကျောင်းထဲမှာ အသုဘဖြတ်သွားတာကို မြင်ရတဲ့အခါ ဆရာတော်မှာ ပြေား - တစ်နှစ်ကျ ပါလည်း အခုလိုပဲ သေရမှာ ပါလား၊ သေဖို့ရာဟာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နေ့ ပို့ပြီးနဲ့လာတာပါ လားဆိုပြီး မရဏာနဲ့သိဘာဝနာ ကုသိုလ်တွေ ဖြတ်သွားပါတယ်ဘုရား”

“ဒီ မရဏာနှယ်တိ ဘဝနာကဗုံးလိုဟာ ဘယ်လောက်ထိကြီးမား အားကောင်းသလဲဆိုရင် ‘မသာတစ်ခေါက် ကျောင်းဆယ်ခေါက်’ဆိုတဲ့ စကားပုံအတိုင်း ကျောင်းကိုဆယ်ခေါက်သွားပြီး ဒါနပြုခြင်း၊ သီလ ဆောက်တည်ခြင်းကုံးလိုနဲ့ မသာတစ်ခေါက်သွားပို့ရင်း မရဏာနှယ်တိ ဘဝနာဗျားရတဲ့ကုံးလိုဟာ အတူတူပါပဲတဲ့ဘူရာ၊ ဒါကြောင့် ဆရာတော် အသုဘက္ဗြိမ်ုပ်ရတာဟာ ကုံးလည်းရတဲ့အတွက် မဂ်လာသာဖြစ်ပါတယ်ဘူရား၊ အမဂ်လာ မဟုတ်ပါဘူရား”

စာရေးသူ၏ စကားဆုံးသောအခါတွင်မှ ဆရာတော်သည် ပြုးချင် စွာဖြင့် “အင်း - ဒီလိုဆိုတော့လည်း ဟုတ်သားပဲ၊ အခုလို တစ်ခါမှ မစဉ်းစား မိဘူး”ဟု မိန့်တော်မူရှာ၏။ ထိုဆရာတော်ကဲ့သို့ပင် ယခုခေါ် ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်အများစုသည် ဥက္ကပညာဖြင့် ဝေဖန်ဆန်းစစ်ခြင်းမပြုဘဲ အသုဘနှင့် ပတ်သက်လာလျှင် အယူသည်းနေတတ်ကြ၏။

အသုဘထည့်သောအခေါင်း၊ အသုဘတင်သော ယာဉ်နှင့် ပတ်သက် လာလျှင် ဝေးဝေးကရှောင်ကြ၏။

သုဘရာဇာအား ရုပ်အလောင်း ကောင်များ ကိုင်သော ကြောင့်ဟုဆိုကာ ဝေးဝေးကရှောင်ကြ သလောက် ဆေးကျောင်း သားဘဝမှ ဆရာဝန်ဖြစ်လာသည့်တိုင် အောင် ရုပ်အလောင်း များကို အုမဲ့ကိုင်နေရသော ခေါက်တာကျေမှ သမီးနှင့် မရမကပေး စားပြီး သားမက် ဖမ်းတတ်ကြသည်မှာ အတွေးအခေါ်ရှိသူ များအတွက် လောကလူသားများ၏ အြိုး အမောက်မတည့် သော သဘာဝဟာသ တစ်ကွဲက်ပင် ဖြစ်၏။

ထိုကြောင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ယုံကြည့်မှုတစ်ခု တည်းမှုပင် လမ်းဆုံးမနောဘဲ ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုပညာကိုလည်း အသုံးပြုကြရမည်ဖြစ်၏။

ထိုဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုပညာကို အသုံးချုပြုး မန္တလေးမြို့၊ တောင်စ လင်းတိုက်သစ် ဆရာတော်၊ နှင့်ငံကျော် မွေကထိက ဦးတိက္ခအရှင်သူမြို့

သည် အသုဘ ယာဉ်များကို တည်ထောင်ပြီး ကျောင်းတိုက်ဝင်းအတွင်းမှာ ထားရှိကာ နာရေးကူညီမှု အသင်းကြီးကို အောင်မြင်စွာ ဖွဲ့စည်းလိုက်၏။

အယူသည်းသူ ဒကာ၊ ဒကာမအချို့က အသုဘယာဉ်များအား ကျောင်းဝင်းအတွင်း၌ထားခြင်းကို အပြင်းအထန် ကန်ကွက်ရှုတ်ချွေကြ၏။ ဆရာတော်ကား-

အများအကျိုး၊ ရွှေကံသည်ပိုးက၊
ခနီးခနဲ့၊ ဆီးကဲရဲလည်း၊
မဖဲတိမ်းစောင်း၊ ကိုယ့်လမ်းကြောင်းကို၊
စိတ်ကောင်းနှင့်ယုဉ်၊ ရွှေးရှုနှင့်လေ့။

ဟူသော ရွှေဟံသာဝါတောရာ၊ စတုတွေ့စကျောင်းဆရာတော်ကြီး၏ ပြဝါဒ အတိုင်း နောက်မတွေ့နဲ့ ရွှေ သို့သာ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်တက်ခဲ့၏။ ယခုဆို လျှင် ဆရာတော်ထံမှအတူယူပြီး ရန်ကုန်၊ အင်းစိန်၊ ပျဉ်းမနား၊ ရွှေပြည်သာ၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း စသောမြို့တို့၌ နာရေးကူညီမှု အသင်းများ ပေါ်ပေါက်လာ ပြဖော်၏။ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး မြို့နယ်တစ်ခုတွင် နာရေးကူညီမှု အသင်း တစ်သင်း ပေါ်ထွက်ပါပေါ့ ဆုတောင်းမိ၏။

ရွှေပြည်သာမြို့တွင်လည်း ရွှေပြည်သာပရိယတ္ထိစာသင်တိုက်၊ ပဓာန နှာယက ဆရာတော်ဦးနာဂါတက မြင့်မြတ်သောစိတ်ထား၊ ပြည့်ဝသော နှုလုံးသာမြိုင် ကျောင်းတိုက်ဝင်းအတွင်း နာရေးကူညီမှုအသင်း ရုံးခန်းနှင့် နိဗ္ဗာန်ယာဉ်ရပ်နားရာ နေရာတို့ကို ပေးခဲ့၏။ ဦးဆောင်မည့်သူ ပေါ်လာပြီ ဖြစ်သဖြင့် ငွေအားလုံးအားဖြင့် နောက်မှလိုက်ကြရှုသာရှိ၏။ မည်သည့် လုပ်ငန်းမဆို အောင်မြင်အောင် လုပ်ဆောင်လိုသောသူ မှန်သ မျှသည်-

၁။ နွားကဲသို့ ကုန်းရှုန်းပြီး လုပ်ကိုင်နိုင်ရမည်။

၂။ မြင်းကဲသို့လည်း ယျုပ်မြန်ဖြစ်လတ်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ရမည်။

၃။ ဆင်ကဲသို့ စိတ်ဓာတ်ခွန်အား၊ ရုပ်ဓာတ်ခွန်အား နှစ်မျိုးလုံး ဖြင့် လုပ်ကိုင်နိုင်ရမည်။

၄။ ခြေသေ့ကဲသို့ သတ္တိရှိစွာလုပ်ကိုင်နိုင်ရမည်။

အသောကမင်းကြီးသည် ထိအဂါလေးချက်နှင့်အညီ လုပ်ကိုင် သာ သနာ ပြုခဲ့သောကြောင့် သူ့ခေတ်သူအခါက ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကန္တာ လူဦးရေ ငါးပုံပုံ လေးပုံတို့က ကိုးကွုယ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ နှောင်းလူတို့လည်း ထိစိတ် ဓာတ်လေးမျိုးတို့ဖြင့် အလုပ်မှန်သမျှကို အောင်မြင်စွာလုပ် ကိုင်နိုင်ကြစေရန် အသောကမင်းကြီးက န္တာရုပ်၊ မြင်းရုပ်၊ ဆင်ရုပ်၊ ခြေသံရုပ်၊ ကျောက်တို့င် တို့ကို အိန္ဒိယဉ် ထုလုပ်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ နာရေးကူညီမှ အသင်းသား တို့သည် ထိစိတ်ဓာတ်လေးမျိုးတို့ဖြင့် မွန်မြတ် လှသော ပရဟိတအလုပ်ကြီးကို သက်ဆုံးတိုင် ကြိုးစားအားထုတ် နိုင်ကြပါ စေသော်။

ဥပါသတာရတနာ

- ၁။ ယုံကြည်မှုသွေးချိတရာရှိခြင်း။
- ၂။ စောင့်ထိန်းမှုသီလရှိခြင်း။
- ၃။ ကောတုဟလမဟလာကို ယုံကြည်မှုမရှိ။
- ၄။ ကံကိုယုံကြည်၍ မဟုလာကိုမယုံကြည်။
- ၅။ ဤသာသနာတော်မှ ပြင်ဘက်၌အလှုံးခံပုဂ္ဂိုလ်ကို မရှာဖိုးတတ်၊ ဤသာသနာတော်၌သာ ရှေးဦးစွာ ကောင်းမှုကို ပြုတတ်၏။ ဤတရား ငါးမျိုးနှင့် ပြည့်စုံသောဥပါသကာသည် –

ဥပါသကာရတနာလည်းမည်၏။

ဥပါသကာပဒ္ဒမာလည်းမည်၏။

ဥပါသကာပုဂ္ဂိုလ်ကာလည်းမည်၏။

(အင့်အိုရှင်ပါဒ္ဓတော်)

ကပြားဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာ

အသုဘရှုပ်အလောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရှုပ်အလောင်းနှင့် ဆက်စပ် ရာ အရာဝတ္ထုတစ်ခုခုကိုလည်းကောင်း၊ တွေ့မြင်ရလျှင် မဟုလာမရှိ၊ အကု-သိုလ် ဖြစ်သည်၊ မကောင်းကျိုးရသည်ဟုယူဆသူသည် ပြဟ္မာ ဘာသာ ဝင်လျှင် လည်းဖြစ်ရမည် သိမ်ဟုတ် ပြဟ္မာဘာသာနှင့် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုရောစပ် ကိုးကွုယ်သော ကပြားဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လျှင်လည်း ဖြစ်ရမည်။ ထိုသို့မြင်ရဘူး

မင်္ဂလာရှိသည်၊ မရကာနှင့်တိဘာဝနာ ပွားများခွင့်ရ၍ ကုသိုလ်ဖြစ်သည်၊ ကောင်းကျိုးရသည့်ဟူ ယူဆသူသည်သာ တကယ့်ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်၏။
(နွေပြည်သာမြို့၊ မန္တလေးကျောင်းတိုက်ဆရာတော်)

(မှတ်ချက်)။ ॥စာရေးသူနှင့် တိုက်အပ်ဆရာတော် ဆရာတော်ဦးသုစီတ္ထ
(မင်းဟိန်းထိုး)တို့သည် နာရေးကူညီမှုအသင်းသို့တစ်သိန်း
စီလှုပါန်း ကြသည့်အပြင် ကိုယ်ဝန်ဆောင်များအတွက်
နှစ်သက်ကယ်ဆေးဝါး ကူညီမှုအသင်း ထူထောင်ရန် နှစ်သိန်း
စီ မ, တည်လှုပါန်းကြသည်။ ဆေးဝါး ကူညီမှု အသင်းပါ
တည်ထောင်ဖို့ တိုက်တွန်းပါသည်။

“သိပ်ကောင်းတယ်ဘုရား၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတိုင်း ဖတ်ထားသင့်တဲ့
ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်ပါဘုရား”

“ဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်ကာစတစ်ယောက်က ကမ္မကတာသမ္မာဒီဇို
ဉာဏ်ရင့်သန့်ဖို့ဆိုရင် ဥပရိပဏ္ဍာသပါဋ္ဌာတော်၊ ရှင့်ကမ္မဝိဘာဂုဏ်ကို သေချာ
လေ့လာထားသင့်တယ်”

“အမိန့်ရှုပါဘုရား”

“သာဝတ္ထီမြို့နဲ့ အတော်ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ တုဒိလိုပေါ်တဲ့ မြို့တစ်
မြို့ရှိတယ်။ အဲဒီမြို့ပိုင်ရဲ့ နာမည်ကိုတော့တော်ဒေါ်တယ်။ သူဟာ
ဗုဒ္ဓဘာသာ မဟုတ်ဘူး။ ဗြဟ္မာကို ကိုးကွုယ်တဲ့ ဗြဟ္မာကဘာသာဝင်
တစ်ယောက်ပဲ။ သူမှာ သူဘလိုပေါ်တဲ့သားတစ်ယောက်ရှိတယ်။”

“သူဟာ ဘုရားဟောနဲ့ အမြတန်းဆန့်ကျင်ဘက်လုပ်လေ့ရှိတယ်။
ဘုရားက ဒါနတော် ဘောဂဝါ အလှုပေးသူဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ ဉာစာ
စည်းစိမ်ပေါ်များ ချမ်းသာမယ်လို့ ဟောခဲ့တယ်။ တော်ဒေါ်က အလှုပေး
တာဟာ ပစ္စည်းဉာစာ ကုန်ခမ်းပျက်စီးခြင်းရဲ့ အကြောင်းဖြစ်တယ် လို့ပြော
တယ်။”

“သူသားကိုလည်း ဒါနမပြုဖို့ အခုလိုဆုံးမတယ်။ ငါသား မျက်ခွဲမှာ
လိမ်းရတဲ့ မျက်စည်းညီကျောက်ဟာ ဘယ်လောက်ပင် ကြီးကြီး ကြာကြာ

သွေးရင် နောက်ဆုံးတော့ ကုန်တာပဲ။ သူများကို ပေးကမ်းပြုဆိုရင် ဘယ်
လောက်ပင် နည်းနည်း ကြောကြာပေးရင် နောက်ဆုံးတော့ ဉာဏ် ပစ္စည်းတွေ
ကုန်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ပေးကမ်း လူ၍ ဒါန်းခြင်းကို ဘယ်တော့မှ မပြုနဲ့။”

“ချကောင်တွေဟာ မြေမှန်တွေကို တစ်မှုန်ချင်းစုရာကနေကြာ
လာတဲ့အခါ တောင်ပိုကြီးဖြစ်လာတာပဲ။ ပျားကောင်တွေဟာ ပန်းဝတ်မှုန်တွေ
ကို တစ်မှုန်ချင်း စုရာကနေ ကြာလာတဲ့အခါ အလွန်ကြီးမားတဲ့ ပျားလပို့
ကြီးဖြစ်လာတာပဲ။ ပစ္စည်းဉာဏ်ဆိုတာလည်း နည်းနည်းခြင်း စုရာကနေ
ကြာလာတဲ့အခါ များပြားလာတာပဲ။ ဒါကြောင့် ရသမျှ ပစ္စည်းဉာဏ်ကို
ပေးကမ်းလူ၍ ဒါန်းခြင်းမပြုဘဲ စုဆောင်းပါလို့ ဆုံးမတယ်။ သူကိုယ်တိုင်
လည်း ဘာကိုမှ မလျှော့ဘူး။”

“တေားဝေယူသူဇွဲဌားကြီး သေတဲ့အခါ တွေဝေမှုတွေ အားကြီးခဲ့တာ
ကြောင့် သူအိမ်မှာပဲ ခွေးကြီးတစ်ကောင်လာဖြစ်တယ်။ ဒစ်ဘဝကနေ
လာတဲ့ ခွေးဆိုတော့ သုဘလုလင်က ခွေးကြီးကို တအားချစ်တယ်။ ဒါ
ကြောင့် လိုလေသေး မရှိအောင် ကျွေးမွှေးပြုစုထားတယ်။ လူတစ်ယောက်
လို့ သဘောထားပြီး ခုတင်နဲ့ မွေ့ယာနဲ့သိပ်တယ်။”

“ခွေးကြီးကို အကြောင်းပြုပြီး သုဘတစ်ယောက် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် တစ်
ယောက် ဖြစ်မှာကို မြင်တော်မှုတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ တစ်ခုသောရက်မှာ သုဘရဲ့
အိမ်ကို ဆွမ်းသွားရပ်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ သုဘလုလင်အိမ်မှာ မရှိဘူး။
ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ကြသွားတဲ့အခါ သူတို့အိမ်ရှေ့ရောက်တာနဲ့ တေားဝေယူ
ဘဝကလာတဲ့ ခွေးကြီးက ကိုက်မတတ်၊ ဆွဲမတတ် သဲကြီးမဲ့ကြီး ဟောင်
တော့တာပဲ။”

“ဗုဒ္ဓဟာ တအားဟောင်နေတဲ့ ခွေးကြီးကို လက်ညီးထိုးပြီး အခုလို
ပြောတယ်။ တေားဝေယူ သင်ဟာ လူဘဝတုန်းက ဝါဘုရားနဲ့ ဆန်ကျင်ဘက်
လုပ်ပြီး ဒါနကို ပယ်ခဲ့လို့ အခုခွေးဘဝရောက်နေပြီး ဒါတော် နောင်တ
မရသေးဘဲ ဝါဘုရားကို သဲကြီးမဲ့ကြီးဟောင်နေပြန်တယ်။ သင် ဒီဘဝက
သေရင် ငရဲထိဆက်ကျ ဦးမယ်”

“အဲဒီလိုပြောပြီး ဘုရားရှင်က ကျောင်းကိုပြန်ကြသွားတယ် တော့ ယျ ဘဝကလာတဲ့ ခွေးကြီးဟာ ဘုရားရှင်ရဲ့ စကားဆုံးတာနဲ့ ခေါင်းငိုက်နိုင် ကျသွားပြီး ဆက်မဟောင်နိုင်တော့ဘူး။ ငါခွေးဖြစ်တာကို ဘုရားရှင်တော် သိနေပြုဆိတဲ့ ရှက်စိတ် ဝမ်းနည်းစိတ်ကြောင့် ခွေးကြီးဟာ အိပ်နေကျ ခုတင်ပေါ် တက်မအိပ်တော့ဘဲ ပြာပုံထဲ တိုးအိပ်သွားတယ်။”

“သုသလုလင် ပြန်လာတဲ့အခါ အခြေပျက်နေတဲ့ သူ့ ခွေးကြီးကိုမြင် တော့ အစေအပါးတွေကို မေးကြည့်တော့တာပေါ့။ အစေအပါးတွေက ဘုရားရှင် မိန့်တော်မူခဲ့တဲ့အတိုင်း ဒီခွေးကြီးဟာ သူ့ဖောင် တော့ ယျ ဘဝက လာတာ ဖြစ်ကြောင်း သိရတဲ့အခါ အကြီးအကျယ် ဒေါသူပုန်ထပြီး ဘုရား ကျောင်းတော်ကို လိုက်သွားတယ်။”

“ဗုဒ္ဓကို တွေ့တဲ့အခါ ခုခေတ်လို ပြောရင်တော့ ရန်တွေ့တော့တာ ပေါ့။ ကျွန်ုပ် အဖေ ခွေးဖြစ်တယ်ဆိုရင် အထောက်အထား ပြပါ။ အထောက် အထား မပြနိုင်ရင် ဘုရားတန်မဲ့ မုသားပြောတယ်ဆိုပြီး တစ်မြို့လုံးမှာ ကြော်ကြော်မယ်-တဲ့”

“ဟာ ဒါဆို ဗုဒ္ဓက သက်သေအထောက်အထားပြနိုင်ရဲ့လား ဘုရား”

“ပြနိုင်တာပေါ့၊ ဗုဒ္ဓကမေးတယ် မင်းအဖေအပ်မသွားတဲ့ ဥစ္စာတွေ ရှိသလားဆိုတော့ ရှိတယ်တဲ့၊ တစ်သိန်းတန် ရွှေခြေနှင့်း၊ တစ်သိန်းတန် ရွှေပန်းကိုး အစရှိတဲ့ ပစ္စည်းသုံးမျိုးနဲ့ ငွေတစ်သိန်းသွားကို အပ်မသွားခဲ့လို ခုထိ ရှာမရဘူးလို သုသလုလင် ပြန်လျောက်တယ်။ ဒီအခါ ဗုဒ္ဓက ဒါဆိုရင် အိမ်ပြန်ရောက်တဲ့အခါ ခွေးကြီးကို ရောမီးချိုးပေးပြီး ရောမရောတဲ့ နှုတ်မင်းကို ချက်ကျွေးပါ။”

“ကျွေးမွှေးပြီးတဲ့အခါ နှီးည့်တဲ့အိပ်ယာမှာသိပ်ထားပြီး ခွေးကြီး အိပ်မပျော်တယ်ရှိတဲ့ အချိန်မှာ ကျောကိုအသာသပ်ပေးပြီး အဖေ သား ကို မအပ်တဲ့ ဂုဏ်ထားခဲ့တဲ့ ဥစ္စာတွေ ဘယ်နားမှာလဲလို မေးလိုက်ပါ။ ဒီလို မေးလိုက်လို ခွေးကြီးက ဥစ္စာတွေ ဂုဏ်ထားတဲ့နေရာကိုပြခဲ့ရင် မင်းအဖေ ခွေးဖြစ်တယ်ဆိုတာကို လက်ခံလိုက်ပါ။”

“မပြခဲ့ဘူးဆိုဆိုရင် ငါကို ဘုရားတန်မဲ့ မှသားပြောတယ်ဆိုပြီး တစ်ဖြို့လျှော့မှာ လူညွှန်ပြီး အပုပ်ချပေါ့လို့ ပြောပို့ကိုတယ်။ ဒီအခါမှာ သုဘလု လင်ဟာ သူအတွက် အရှုံးမရှိတဲ့ ဒေသနတစ်ခုကို ရသွားတယ်။ အဲဒါ ကတော့ ခွေးကြီးကို မေးကြည့်လို့ ဉာဏ်တွေရှိတဲ့နေရာ ပြခဲ့ရင် ဉာဏ်တွေ ပြန်ရလို့ သူအတွက်အရှုံးမရှိဘူးတဲ့”

“တစ်ခါခွေးကြီးက ဉာဏ်တွေရှိတဲ့ နေရာမပြဘူးဆိုရင် ဘုရားကို မှသာဝါဒနဲ့ စွဲပွဲစွဲစွဲရတယ်။ ဒါလည်း သူအတွက်အရှုံးမရှိဘူး။ ဒါကြောင့် ခွေးကြီးကို ဘုရားရှင်ပြောတဲ့အတိုင်း မေးကြည့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချလိုက်တယ်။”

“ဘာသာရေးကို ကံစမ်းမဲ့နှိုက်သလို သဘောမထားသင့်ဘူး။ လောက ကံစမ်းမဲ့နှိုက်လို့ ဗလာကျေရင် ငွေအနည်းငယ်ပဲ ဆုံးရှုံး မယ်၊ ဘာသာရေးမှာ ဗလာကျေလိုကတော့ သံသရာတစ်လျောက် လုံး နစ်နာဆုံးရှုံးမယ်။ ဒါကြောင့် ဘာသာရေးနဲ့ ပတ်သက် လာရင် သုဘလုလင်လို့ အရှုံးမရှိတဲ့နည်း၊ သေချာတဲ့ နည်းကိုပဲ ရွှေးချယ် ကျင့်သုံးသင့်တယ်။”

“ဒီအရှုံးမရှိတဲ့ ဒေသနနဲ့ပတ်သက်ပြီး ငါးရွာငါးဆယ်က သမ္မဒ္ဒ ဝါကိုဇ္ဈ ကတ်ကို နည်းနည်းပြောပြုမယ်။ ဗာရာကေသီပြည့်အတွင်းမှာ လက်သမား တွေချည်းနေတဲ့ ရွာကြီးတစ်ရွာရှိတယ်။ တစ်ခါတော့ ကြွေးမြို့တွေ များလွန်း အားကြီးပြီး မဆပ်နိုင်တော့တဲ့အတွက် လက်သမား တစ်ထောင်တို့ဟာ ရောမလျောကြီး တစ်စင်းလုပ်ပြီး ထွေက်ပြီးကြတယ်”

“သူတို့ဟာသမ္မဒ္ဒရာအလယ်က ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ် ရောက်သွားကြတယ်။ အဲဒါကျွန်းပေါ်မှာ သလေး၊ ကြံး၊ ငှက်ပျော်၊ သရက်၊ ပိန္ဒာသပြော ထန်း၊ အုန်းစတဲ့ စားကောင်းတဲ့ သီးပင်စားပင်တွေ အသင့်ရှိနေတယ်။ ရေချို့ ချောင်းမြောင်းတွေလည်း ရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့် လက်သမား တစ်ဖွဲ့လုံး ဟာ ဒီကျွန်းပေါ်မှာ တစ်သက်လုံးနေဖွံ့ဖြိုးဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်”

“လက်သမားတစ်ထောင်ဟာ တစ်ဖွဲ့တည်းမဟုတ်ဘူး။ ငါးရာစီ နှစ်ဖွဲ့

ပြု။ တစ်ဖွဲ့သောင်းရာကိုတော့ အဝဒတ်အလောင်း ပညာမဲ့က ဦးဆောင် တယ်။ ကျွန်တစ်ဖွဲ့ကိုတော့ ဘုရားအလောင်းပညာရှိက ဦးဆောင်တယ်။ နေတဲ့နှစ် ကြာလာတဲ့အခါ လူအတော်များများဟာ ကြံရည်တွေကို အရက် ချက်ပြီး သောက်ကြတယ်။”

“မူးရှုံးနေတဲ့အချိန်မှာ ကျော်ကြီးကျင်ငယ်တွေကို စွန်ချင်သလို စွန်ကြ တယ်။ မောက်းကို အမိုက်သရိုက်တို့နဲ့ ဖုံးခြင်း၊ အုပ်ခြင်းလည်း မလုပ်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်းပိုင်နတ်တွေဟာ လူတွေအပေါ် စိတ်ဆုံးသွားပြီး လာမယ့် လပြည့်နေသည့်မှာ သမ္မဒရာရေတွေကို ဒလဟောတက်ပေြီး လူအားလုံးကို ရေနဲ့မျှောချသတဲ့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြတယ်။”

“ဒီအခါမှာ တရားစောင့်တဲ့ နတ်တစ်ပါးက လပြည့်ည့်မှာ ရေတွေ လွှမ်းမယ့် အကြောင်း၊ ခုကဗောဓိုးက လျေဖော်တွေ ပြုလုပ်ထားသင့် ကြောင်း အကြံပေးပြီးပျောက်သွားတယ်။ တရားမစောင့်တဲ့ နတ်ယုတ်မှာ တစ်ယောက်ကတော့ ဒီကျွန်းမှာ သူနေတာကြာပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ပင်လယ်ရေ တွေ တစ်ခါမှ မတက်ဖူးကြောင်း၊ ဒါကြောင့် ဘာလျေ၊ ဘာဖောင်မှ မလုပ်ဘဲ အရင်နေ့မဲ့ အတိုင်းသာ နေကြဖို့အကြောင်း ပြောပြီး ပျောက်သွား တယ်”။

“နတ်သားနှစ်ယောက်ရဲ့ စကားကတစ်မျိုးဖါဖြစ်နေတော့ ဘယ်ဟာ လုပ်ရမယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဖူးသာဆုံးဖြတ်ဖို့ လိုလာတယ်။ ပညာမဲ့ခေါင်း ဆောင်ကတော့ ဒုတိယနတ်ရဲ့ စကားကိုယ့်ကြည်ပြီး ဘာလျေ၊ ဘာ ဖောင်မှ သူနောက်လိုက်တွေကို မလုပ်ခိုင်းတော့ဘူး။ အသက်ဘေးကြီးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အလုပ်ကို ကံစမ်းမဲ့နှိုက်သလို သဘောထားလိုက်တာပေါ့”

“ပညာရှိခေါင်းဆောင်ကတော့ အရှုံးမရှိတဲ့နည်း၊ သေချာတဲ့နည်းကို တွေးတော့ပြီး လျေ၊ ဖောင်တွေ ပြုလုပ်ခိုင်းတယ်။ သူနောက်လိုက်တွေက အပင်ပန်းခံပြီး မလုပ်ချင်ကြဘူး။ အကယ်ရှုံး လပြည့်ည့်မှာရေမတက်ရင် သူတို့လျေ၊ ဖောင်တွေလုပ်ထားတာ အပိုဖြစ်နေမှာပေါ့ဆုံးတဲ့ ဆင်ခြေကို ပေးကြတယ်”

“ဒီအခါမှာ ပညာရှိခေါင်းဆောင်က ရှင်းပြတယ်၊ အသက်ဘေးနဲ့

ပတ်သက်နေတဲ့အတွက် သေချာတဲ့နည်းကိုပဲ ရွှေးသင့်တယ်။ လျေဖောင် မလုပ်တဲ့နည်းနဲ့ လုပ်တဲ့နည်းနဲ့ နှစ်ခုမှာ လျေဖောင်မလုပ်တဲ့နည်းက မိမိတို့ အတွက် စိတ်မချေရတဲ့နည်း၊ မသေချာတဲ့နည်း ဖြစ်နေတယ်။”

“လျေဖောင်တွေ လုပ်မထားရင် လပြည့်ညျေရောက်တဲ့အခါ ရေ တက်မလာရင်တော့ တော်ပါရဲ့၊ ရေတွေတက်လာမယ်ဆိုရင် အားလုံးသေကြ ရမယ်၊ ဒါကြောင့် လျေ ဖောင်မလုပ်ပဲ နေတဲ့နည်းဟာ စိတ်မချေရတဲ့နည်း၊ မသေချာတဲ့နည်း ဖြစ်နေတယ်။ လျေဖောင်တွေ လုပ်ထားတဲ့နည်းကို ရွှေး လိုက်ကြမယ်ဆိုရင် လပြည့်နေ့ညျေရောက်လို့ ရေတက်မလာလည်း တွေး နေရာမှာ သုံးရတာပဲ။”

“ရေတက်လာခဲ့ရင်လည်း မိမိတို့အားလုံးသေဘေးက လွှတ်ကြရ မယ်။ ဒါကြောင့် စိတ်ချေရတဲ့နည်း၊ သေချာတဲ့နည်းကိုပဲ သုံးကြစိုးဆိုပြီး သူတို့ အဖွဲ့တွေဟာ လျေတွေ ဖောင်တွေ အသင့်ပြုလုပ်ကြတယ်။ လပြည့် ညျေရောက်လာတဲ့အခါမှာတော့ ပင်လယ်ရောင်တွေ တစိုင်းဝန်းနဲ့ တက်လာ လိုက်တာ လျေဖောင်လုပ်ထားတဲ့ ပညာရှိခေါင်းဆောင်နဲ့ နောက်လိုက် အားလုံးဟာ လျေတွေဖောင်တွေနဲ့ အသင့် ထွက်ပြီးဆိုင်လို့ သေဘေးက လွှတ်သွားကြတယ်။”

“လျေတွေ ဖောင်တွေ အသင့်လုပ်မထားတဲ့ ပညာမဲ့ခေါင်းဆောင်နဲ့ နောက်လိုက်ပါးရာတို့ကတော့ ပင်လယ်ရောထဲမှာ မျောပါပြီး သေဆုံးသွားကြ တယ်။ အခုလည်း ဘာသာတရားနဲ့ ပတ်သက်လာရင် အရှုံးမရှိတဲ့နည်း၊ သေချာတဲ့နည်းကိုပဲ လိုက်နာကျင့်သုံးသင့်တယ်။”

“ကမ္မာမှာ ဘာသာပေါင်းများစွာရှိပေမယ့်လို့ သဘောတရားကို အကျဉ်း ချုပ်လိုက်ရင် နှစ်မျိုးပဲရှိတယ်။ တစ်မျိုးက ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးရတဲ့ ပါဝနဲ့ကျန် တစ်မျိုးကတော့ သေပြီးတဲ့နောက် ဖန်ဆင်းရှင်ကို အားကိုးရတဲ့ ပါဝပဲ။ ဓမ္မဘာသာက ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးပါဝဖြစ်ပြီး ကျန်ဘာသာတွေက ဖန်ဆင်းရှင်ကို အားကိုးရတဲ့ ပါဝပဲ။”

“ဓမ္မက ပွင့်လင်းရိုးသားစွာ ပြောတယ်။ သတ္တဝါတွေကို ပါကယ်လို့

မရဘူး။ သတ္တဝါတွေမှာ ကံသာလျှင် ဆွဲမျိုးရှိတယ်။ ကံသာလျှင် အမွှံခံရှိတယ်။ ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေက နောင် သံသရာမှာ ကိုယ့်ကိုကောင်းအောင် စောင့်ရောက်ကယ်တင်လိမ့်မယ်တဲ့”

“နောက်ဘဝဆိုတာ သေပြီးမှ သံကြရမှာ။ အခုသိနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေကို လုပ်တာဟာလျေတွေ၊ ဖောင်တွေလုပ်တဲ့ဝါဒပဲ။”

“ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာကို မလုပ်တဲ့ဝါဒဟာ လျေတွေ၊ ဖောင်တွေကို မလုပ်တဲ့ဝါဒပဲ။”

ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားရဲ့ ကယ်တင်မှုကို ယုံကြည် လွန်းပြီး ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရား မလုပ်ဘဲ သေသွားခဲ့ရင် နောက်ဘဝ ရောက်တဲ့အခါ ကိုယ့်အားကိုးတဲ့ ဖန်ဆင်းရှင်က လာကယ်ရင် တော်သေးတာပေါ့။ လာမကယ်ရင် အပါယ်ကျပြီး ကိုယ်ပဲ ဒုက္ခရောက်မယ်။”

“ဒီတော့ ဖန်ဆင်းရှင်ကို အားကိုးပြီး ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝ နာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေကို မလုပ်တဲ့ဝါဒဟာ အရှုံးရှိနိုင် တဲ့ဝါဒ၊ မသေချာတဲ့ ဝါဒ၊ ပုံခွဲဟောကြားချက် အတိုင်း ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေကို ကိုယ့်အား ကိုယ့် ကိုးပြီး ပြုလုပ်ထားမယ်ဆိုရင် နောက်ဘဝ ရောက်တဲ့အခါဖန်ဆင်းရှင်က ကယ်တင်မယ်ဆိုရင်လည်း ကောင်းတာတွေ ပြုလုပ်ထား၊ ကိုယ်ကို ရှုံးဆုံးက ကယ်ရမှာပဲ”။

“ဖန်ဆင်းရှင်က မကယ်ဘူးဆိုရင်လည်း ကိုယ်ပြုထားတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေက ကိုယ့်ကို ပြန်ကယ်မှာဖြစ်တဲ့အတွက် ဘာမှ ပူးစရာမလိုဘူး။ ဒါကြောင့် လောကကို ကောင်းကျိုးပြုတဲ့ ဒါနာ၊ သီလ၊ ဘာဝနာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်တရားတွေကို ပြုထားတဲ့ ဝါဒဟာ အရှုံးမရှုံးတဲ့ဝါဒ၊ သေချာတဲ့ ဝါဒပဲ။”
မင်း သဘောပေါက် တယ်မဟုတ်လား။”

“သဘောပေါက်တယ်ဘုရား၊ ဒီဒေသနဟာ လူတိုင်းနဲ့ဆိုင်ပါတယ်ဘုရား၊ လိုက်နာကျင့်ကြံသူတိုင်းအတွက် တကယ်ကို အရှုံးမရှုတဲ့နည်းပါပဲဘုရား။”

“ကဲ၊ သုဘလုလင်အကြောင်းကို ဆက်ရအောင် ဘုရားရှင် ပြောတဲ့ အတိုင်း လုပ်ကြည့်တဲ့အခါ ခွေးကြီးက သူ့ဝှက်ထားတဲ့ပစ္စည်းတွေ ရှုတဲ့ နေရာကို ညွှန်ပြုတဲ့အတွက် သုဘလုလင်က ဘုရားရှင်ကို ဖြည့်ညို သွားတယ်၊ အဲဒီမှာတင် သူနှစ်အတော်ကြောကတည်းက သိချင်နေတဲ့ ပုံစွာ ၁၄-ချက်ကို ဘုရားရှင်အား သွားမေးတယ်။”

တကယ်တော့ ဒီမေးခွန်းနဲ့ အဖြောက်တွေဟာ လူသားအားလုံးနဲ့ ဆိုင်တာပါ။

“ဒီမေးခွန်းရဲ့ အဖြောက်အံးမှာ သုဘလုလင်ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဖြစ်သွားခဲ့တယ်။ ပထမအံးမေးခွန်းက –

၁။ မြတ်စွာဘုရား၊ လူချင်းတူပါလျက် ဘုံကြောင့် အသက် အတိုင်းရှည် ကွဲပြားရတာလဲ ဘုရားတဲ့။”

“လူသားတွေကို တန်ခိုးရှင်တစ်ဦးဦးက ဖန်ဆင်းရှုံးမှန်ရင် အသက် ရှည်တဲ့သူတွေချည်းသာ ဖန်ဆင်းသင့်တယ်။ အသက်တို့တဲ့သူတွေကို ဖန်ဆင်းသင့်ဘူး၊ ဘုံကြောင့်လဲဆိုတော့ တန်ခိုးရှင်ဟာ မေတ္တာ၊ ကရာဏာ အပြည့်ရှိတဲ့ ဘုရားဆိုတဲ့ အမည်ကို ခံယူထားလိုပဲ။ အသက်တို့ တဲ့သူတွေကို ဖန်ဆင်းမိပါ တယ်ဆိုရင်လည်း တန်ခိုးရှင်ဘုရားဟာ သတ္တဝါ တွေအပေါ် မေတ္တာကရာဏာမရှိရာ ရောက်တယ်။”

“ဒါမျိုးတွေ မဖန်ဆင်းပါဘူးဆိုရင်လည်း ဖန်ဆင်းရှင်ဘုရားဘဝကနေ လျော့ကျဖို့ပဲ ရှိတယ်။ ကမ္မာမှာ ဖန်ဆင်းရှင်ပါဒေဝပေါ်တဲ့အချိန်က နေအခုချိန်ထိအောင် မဖြေရှင်းနိုင်သေးတာဟာ ဒီပြဿနာ -၁၄-ချက်ပဲ၊ ခဲ့ကြောင့်သုဘဟာ တွေးအကြောင်းအရာတွေမမေးဘဲ ဒီပြဿနာ -၁၄-ချက်ကိုသာ မေးတာပါ”

“မေးခွန်းရဲ့ အဖြောက် ပြောပါဦးဘုရား”

“သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်ခဲ့သူများဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာအသက် တို့ပြီး၊ သူတစ်ပါးအသက်ကိုသတ်ဖြတ်ခြင်းမှ ရွှေ့ကြံ့ခဲ့သူများဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ အသက်ရှည်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓကအဖြေပေးခဲ့တယ်။ ကော့သောင်း မြို့နယ်က ဒက္ခာကြီးတစ်ယောက်ဆိုရင် အသက်—ဘဝနှစ်ရှိတဲ့ အထိ နှစ်နာရီ ခဲ့ လောက်တက်ရတဲ့ တောင်ပေါ်ကို မြန်မြန်သွက်သွက် တက်နိုင်တုန်းပဲ”

“အသက်—၃၀—လောက်ဆိုရင် တဖြုတ်ဖြုတ်သေနေ့ကြတဲ့ အခုလို ဆုတ်ကပ် ခေတ်ကြီးမှာ ဒီဒက္ခာကြီးက ၁၀၅—နှစ်ရှိတဲ့ အထိ အသက်ရှည် ကျွန်းမာတာဟာ သူအသက်ကိုသတ်ခြင်းမှ ရွှေ့ကြံ့ခဲ့တဲ့ အတွက်ကြောင့် ပဲ။ ရွှေပြည်သာမှာ ဦးပွဲင်းရဲ့ညာရားပဲတွေ အသံချွဲစက်လိုက် ဖွင့်ပေးတဲ့ ကိုငွေးဆိုတဲ့ ဒက္ခာကြီး တစ်ယောက်က ပါကာတိပါတ အကုသိုလ်ကဲရဲ့ ဆိုးကျိုးကို ရင်စည်းခံသွားရတဲ့ သူဖခင်အကြောင်းကို ပြောပြုဖူးတယ်”

“သူဖခင်ဟာနွားသတ်ပြီး အသက်မွေးတယ်၊ အရက်လည်းတအား သောက်တယ်။ နွားသတ်တာလည်း သိပ်ကျွမ်းကျင်သတဲ့။ ဓားတွေ၊ လျှေတွေနဲ့ မသတ်ဘဲ သံရှိက်တဲ့ တူတစ်ချောင်းနဲ့ပဲ အသေသတ်တယ်။ နွားရဲ့ချိန္တစ် ချောင်း အလယ် တည့်တည့်မှု ဘုသေးသေးလေးတစ်ဖုပါတယ်။ လူခေါင်း လိုဆိုရင် ဦးဆက် သဘောမျိုးဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ အဲဒီဘူလေးကို လက်ဆ ကောင်းကောင်း တစ်ချက် ထုလိုက်တာနဲ့ နွားဟာ တစ်ချက်သာအော်နိုင်ပြီး လကျေ သေတာပဲတဲ့။”

“အဲဒီလို နွားတွေကို ထုသတ်လာတာ နှစ်တူဗာလာတာနဲ့အမျှ နွား ကောင်ရောလည်း ရာနဲ့ထောင်နဲ့ချိုလာတာပေါ့။ ကုသိုလ်လုပ်လုပ် အကုသိုလ် လုပ်လုပ် လောစေတနာ ၂—ချက် ၂—ချက် စောတယ်။ အဲဒီ ခုနှစ်ချက်ထဲက ပထမလောစေတနာက အခုဘဝအကျိုးပေးတယ်။ အလယ်လော ငါးချက်စေတနာက ဒုတိယဘဝမှာ အကျိုးပေးတယ်။ အလယ်လော ငါးချက်စေတနာက တတိယဘဝကဖြီး နိုဗ္ဗာန် မင်ရာက်မချင်းလိုက်ပြီး အကျိုးပေးတယ်”

“တစ်နွေးတော့ နွားသတ်တဲ့ ပထမလောအကုသိုလ်ကံတွေက အကျိုး ပေးဖို့ အချိန်ရောက်လာတယ်။ သူနဲ့သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ဝို့ဟာ အရက်

သောက်ပြီး ရွာကိုပြန်လာကြတယ်။ သုံးယောက်လုံးမူးရူး နေကြတာပေါ့။ ရွာအဝင်ဝလည်းရောက်ရော အထူထူပါလာတဲ့ အမူးသမား နှစ်ယောက်က ခြေစည်းရှိုးကာယားတဲ့ နှစ်တစ်လက်မသစ်သားချောင်းတွေ ဖြုတ်ပြီး သူ့ကို ဂိုင်ရိုက်သတ်ကြတယ်”

“နွားသတ်သမားကို ဂိုင်ရိုက်သတ်တဲ့အမူးမှာ ထူးခြားချက်နှစ်ချက် တွေ့ရတယ်။ ပထမအချက်က အထူထူအရှင်သောက်လာတဲ့ သူငယ်ချင်း ဖြစ်ရဲ့သားနဲ့ ကျွန်ုတ်ယောက်က သူ့ကို ရိုက်သတ်ပစ်ချင်စိတ်တွေ့ တစ်ပြိုင် နှက် ပေါ်လာတာပဲ၊ ဒုတိယအချက်က ရိုက်သတ်ကြတဲ့အပါ တခြားဘယ် နေရာကို မှုမရှိက်ပဲ ခေါင်းအလယ်ငယ်ထိပ်တည့်တည့် တစ်နေရာတည်း ကိုသာ ရိုက်ကြတာပဲ”

“ရန်ပြီးရန်စမရှိဘဲ အမူးသမားနှစ်ယောက်လုံးက တစ်ပြိုင်နှက် ရိုက်သတ်ချင်စိတ်တွေ့ပေါ်လာတာ၊ ပြီးတော့ ငယ်ထိပ်တည့်တည့်ကိုချည့်း အချက်ပေါင်းများစွာ ရိုက်သတ်ကြတာတွေဟာ သူတို့ယ်တိုင် နွားတွေ့ရဲ့ ခေါင်းတည့်တည့်ကို တူနဲ့ထူးသတ်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့်ပဲ ဆိုတာ တော်တော်ထင်ရှားတယ်”

“ဒီအကြောင်းတွေသိရတာ သိပ်ကျေးဇူးများပါတယ်ဘုရား။ ဒုတိယ မေးခွန်းကို ဆက်ပါဉီးဘုရား”

“ဒုတိယမေးခွန်းက လူချင်းတူပါလျက် တစ်ချို့ကအနာရောဂါများ တယ်၊ တစ်ချို့က အနာရောဂါကင်းတယ်။ အဲဒါ ဘုံးကြောင့်ပါလဲတဲ့။ အဖြေကတော့ သူ့တစ်ပါးကို နာကျင်အောင်နှိပ်စက်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဖြစ်ရာဘဝဗုံး အနာရောဂါများတယ်၊ ညျင်းဆဲခြင်းကနေ ရှောင်ကြည်ခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဖြစ်ရာဘဝဗုံး အနာရောဂါကင်းတယ်”

“သူ့တစ်ပါးကို သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ညျင်းဆဲခြင်း၊ ခီးယူခြင်း၊ မှုသားပြော ခြင်း ဆိုတဲ့ အချက်တွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး မြန်မာတွေပြုပြင်သင့်တဲ့ ဒဿနလေး ချက်ကို ဆရာကြီး ဦးအေးမောင်က ‘ဗုဒ္ဓနှင့်ဗုဒ္ဓဝါဒကျေမး’မှာ အခုလိုရေး ထားတယ် –

ဖော်ရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၃၁၃

“မြန်မာတိသည် သူတစ်ပါးအသက်သတ်ခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ကြ၏။ လူတို့၏ အသက်ကို ကယ်ဆယ်သောဆေးရုံများကိုကား ရက်ရောစွာပိုက်ဆ ကြေးငွေ မလျော့လိုကြ။”

တိရှိစွာန်များကို သတ်ဖြတ်ညှင်းဆဲခြင်း မပြုကြသော်လည်း တိရှိစွာန် ညှင်းပန်းမှုတားမြစ်ရေးအသင်းကိုကား အားမပေးလိုကြခဲ့။

သူတစ်ပါးဟွာကိုမျိုးသော်လည်း နိုင်ငံ၊ အစိုးရနှင့် ပြည်သူလူထု ပိုင်ပစ္စည်းများကို ရို့သေစွာစောင့်ရှောက်လေ့မရှိကြခဲ့။

မဟုတ်မမှန်သောစကားပြောဆိုမှုကို ရှောင်ကြဉ်ကြသော်လည်း လူအများအား အကျိုးရှိစေမည့် ဟုတ်မမှန်သောစကားကို လူများကြိုက် သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောဆိုရဲသော စိတ်ဓာတ် သတ္တိမရှိကြခဲ့”တဲ့”

“ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း သတိပြုစရာပါပဲဘုရား”

“တတိယ မေးခွန်းက လူချင်းတူပါလျက် အရှပ်ဆိုးခြင်း၊ ရှပ်လှခြင်း လို့ ဘူးကြောင့် ကွဲပြားသွားရတာလဲတဲ့။ အဖြစ် ဒေါသကြီးသူတွေ ဖြစ်ရာဘဝ အရှပ်ဆိုးပြီး၊ မေတ္တာထားသူတွေကတော့ ဖြစ်ရာဘဝမှာ ရှပ်လှပါသတဲ့။ ဒီအချက်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်နှစ်လောက်က ဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါးရဲ့ ဟောကြားချက်ကို ပြန်အမှတ်ရမိတယ်။ ဆရာတော်ဘွဲ့က အရှင်စန္ဒသရတဲ့၊ မြုံရှာ့လာတိပဲ၊ စမ်းချောင်းမှာ သံတင်း သုံးတယ်”

“လိုင်မြို့နယ်၊ ဧည့်ဝဝတီစာသင်တို့ကိုမှာ လာဟောတုန်းက နာလိုက် ရတာ ဆရာတော်က သံပို့လှချင်တဲ့ အမျိုးသမီးတွေ အလှပြင် မမှားဖို့ သူ့ရဟန်းအမကြီးတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်တွေ့တစ်ခုကို ဟောသွားတယ်။ သူ့ရဟန်းအမကြီးဘာ အသက်က ၆၅-နှစ်ကျော်နေ့ပြီ။ သံသရာ တစ်လျှောက်အလှပြင်နည်းကို မကျင့်သုံးပဲ တစ်ခက်တာ အလှပြင် နည်းကို ကျင့်သုံးနေတုန်းပဲတဲ့”

“ဒီအလှပြင်နည်းနှစ်မျိုးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုပြောပါဦးဘုရား”

“သနပ်ခါးတွေ၊ မိတ်ကပ်တွေ၊ ပေါင်ခါတွေ၊ ပရီမိနာတွေနဲ့ ရုပ်ကို အလှပြင်တာက အလွန်ဆုံးတစ်ရက်ပဲလှနိုင်တာဖြစ်လို့ တစ်ခကေတာ အလှပြင်နည်းလို့ ခေါ်တယ်၊ ကိုယ်အမှုအယာ၊ နှုတ်အမှုအယာ၊ စိတ်အမှု အယာအားလုံးမှာ သူတစ်ပါးဂဲ့ကောင်းကျိုးကို တကယ်လိုလားတဲ့ မေတ္တာ ဓာတ်နဲ့ အမြဲတန်းထုံးမှုများ ထားတာကိုတော့ သံသရာတစ်လျောက် အလှပြင် နည်းလို့ ခေါ်တယ်”

“စိတ်ကို မေတ္တာနဲ့ ပြုပြင်လိုက်ရင် သံသရာတစ်လျောက်လုံး ချောမော လှပသွားတာကိုး၊ တစ်ရက်တော့ ဆရာတော်က သူရဟန်းအမကြီး အိမ်ကို လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းလေးပါး အလှုခံရအောင် ကြွေသွားတယ်။ အိမ်ကျ တော့ ရဟန်းအမကြီးကို မတွေ့ဘူး၊ သူသမီးတွေကိုပဲ တွေ့တယ်။ သူသမီးတွေပဲ အသက်လေး ဆယ်ကျော်နေပါပြီ”

“သူသမီးတွေက ဆရာတော်ကိုတွေ့တွေ့ခြင်း ရဟန်းအမကြီး အကြောင်း ကိုတိုင်ကြတယ်၊ ဆရာတော် ရဟန်းအမကြီးဟာ အသက်သာ ခုနစ်ဆယ်နားကပ်လာတယ်၊ လှချင်ပချင်စိတ်တွေက လျော့မသွားဘူး၊ အခုတောင် အိမ်နောက်ဖော်မှာ မကြီးမငယ်နဲ့ အေားပိုးပစ်လုပ်နေတယ်။ အဲဒါ ဆရာတော်ဆုံးမသွားပါဘိုးတဲ့” ဒီအချိန်က အေားပိုးပစ်ဆုံးတာ ပေါ်ခါစဆို တော့ ဆရာတော်ကဘာမှန်းမသိဘူး၊ စားစရာမှန်းတစ်ခုခုလို့ ထင်နေတယ်”

“ခုဗြိုကြောင့် အေားပိုးပစ်ဆုံးရှင် ငါစားဖူးဖို့နေနေသာသာ ကြားတော် မကြားဘူး သေးဘူး၊ နည်းနည်းကပ်ကြစမ်းလို့ ပြောမိသတဲ့ ဒီတော့မှ ဒကာမ တွေက အေားပိုးပစ်ဆုံးတာ မုန်မဟုတ်ဘူးဘူး၊ ခန္ဓာကိုယ် အဆီကျအသား ကျစ်ပြီး လှပလာအောင် အားကစားနဲ့ အကကိုတဲ့ ထားတာဘူးလို့ လျော့က်မှ ဆရာတော်လည်း နားလည်သွားတော့သတဲ့”

“အဲဒါတော့မှ ရဟန်းအမကြီးကိုခေါ်ပြီး -

ကိုယ့်အောက်နိမ့်လျှင်၊ ကရာဏာဝင်၊

မဝင်နိုင်က နိုင်တော်တယ်၊

နိုင်မည့်အစား၊ ကရာဏာပွား၊

စိတ်ထားပြုပြင်ပြောင်းပါမယ်။
 တန်းတူတွေ့လျှင်၊ မေတ္တာဝင်
 မဝင်နိုင်က ပြိုင်တတ်တယ်
 ပြိုင်မည့်အစား မေတ္တာဟူး
 စိတ်ထားပြုပြင်၊ ပြောင်းပါမယ်၊
 ကိုယ့်တက်သာလျှင်၊ မုဒ္ဒတာဝင်
 မဝင်ကူယာသယ့်တတ်တယ်၊
 ယိုင်မည့်အစား၊ မုဒ္ဒတာဟူး၊
 စိတ်ထားပြုပြင်ပြောင်းပါမယ်။
 ရှုပ်ကိုလည်းပြင်၊ စိတ်လည်းပြင်
 ပြင်ဆင်တိုင်းရာ၊ ပြင်တိုင်းလှု၊
 သုခနိုဗာန်တိုင်လိမ့်မယ်။

(မဏိုးရိမ်ပဋိဌာန်းဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓ)

ဆိုတဲ့ကများလေးအတိုင်း ရှုပ်ကိုကျိုန်းမာရေးအတွက် သာမန်လောက်
 သာပြုပြင်ပြီး၊ စိတ်ကို ကိုလေသာမဝင်အောင် မေတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓိနှင့်သာတိ၊ အသုဘာ၊
 မရကာနှင့်သာတိ၊ ဝပ်သာနာကြောက်ရာတစ်ခုခုပူးမြီး၊ အလှပြင်မယ် ဆိုရင်
 နိုဗာန် ရတဲ့ဘဝအထိ ချောမောလှပမယ့် အကြောင်း ဆုံးမသတဲ့။

“ဆရာတော်ရှေ့တော့ ခေါင်းညီတိပြီး ကွယ်ရာရောက်တာနဲ့ ရှုပ်ကို
 သာ အလှပြင်နေသတဲ့ တစ်ခါတော့ မူလာဆောင်သွားစရာရှိလို့ အလှပြင်
 ဆိုင်တစ် ခုမှာ ဆံပင်သွားကောက်ရင်း လျှပ်စစ်ရှေ့ဖြစ်ပြီး ရှုတ်တရက်ဆုံး
 သွားရှာတယ်”

“အလှမက်သူတွေအတွက် သံဝေဂရစရာပါဘူရား”

“စတုတွေမေးခွန်းက လူချင်းတူပါလျက် အချို့က အခြေအရုံနည်း
 တယ်၊ အချို့က အခြေအရုံများတယ်၊ အဲဒါဘူးကြောင့်ပါလဲတဲ့၊ အဖြေက
 မိမိထက် ပစ္စည်း၊ ပညာ၊ ဥစ္စာ၊ ရာထူးသာတဲ့သူအပေါ် မနာလို့ ဖြစ်တတ်သူ
 ဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ အခြေအရုံနည်းတယ်၊ မိမိထက်သာသူအပေါ် မှာ

၃၁၆

အနုပ္ပန္မာသာ

မုဒီတာဗျားပြီး ဝမ်းမြောက်တတ်သူဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ အခြေအနံများတယ်”

“မိမိထက်သာသူအပေါ် မနာလိုဂင် လူသာဆိုတဲ့ အကုသိုလ်ဖြစ်တယ်၊ ဝမ်းသာရင် မုဒီတာဆိုတဲ့ ကုသိုလ်ဖြစ်တယ်၊ အလကားငော အရည်မရ အဖတ်မရတာ၍ အတူတူ မုဒီတာဆိုတဲ့ ကုသိုလ် သာ ဖြစ်သင့်တာပေါ့၊ လူသာဆိုတဲ့ အကုသိုလ် မဖြစ်သင့်ဘူး၊ ကုသိုလ်ယူရမယ့်နေရာ အကုသိုလ် ယူတယ်ဆိုတာ ဉာဏ်ပညာ အလွန်နည်းပါးပြီး သဘောထား တအားသေးသိမ်လွန်း အားကြီးလိုပဲ”

“မိမိထက်နိမ့်သူအပေါ် သနားတတ်ပေမယ့် မိမိထက်မြင့်သူ အပေါ် ဝမ်းမြောက်တတ်ရင် တကယ့်သူတော်ကောင်း အဖြစ် မသတ်မှတ်နိုင်ဘူး၊ နိမ့်သူအပေါ် လည်းသနား၊ မြင့်သူအပေါ် လည်း ဝမ်းသာတတ်မှ တကယ့် သူတော်ကောင်းအဖြစ် သတ်မှတ် နိုင်တယ်”။

ဝန်းသိမြဲ၊ ခနီးဆရာတော် ဘုရားကြီးမြဲ တစ်မြဲကိုရောက်တော့ ပြည်သူလူထဲက အကြီးအကျယ် ကြည်ညို ပူဇော်ကြတယ်”

“ဒါကို နယ်ခံကိုယ်တော်တစ်ပါးက မနာလိုဖြစ်သတဲ့၊ ဆရာတော်ကြီးက တကယ့် သူတော်ကောင်းကြီးဆိုတော့ မနာလိုတဲ့ကိုယ်တော်ဟာ တြေားကိုယ်တော်များနဲ့အတူ ဆရာတော်ကြီးဆိုကို ကန်တော့ရအောင်ရောက်တာပါပဲ၊ ရောက်တဲ့အခါ ဆရာတော်ကြီးနဲ့ရော မနာလိုတဲ့ကိုယ်တော်နဲ့ရော နှစ်ဦးလုံးနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ ဆရာတော်တစ်ပါးက ဒီကိုယ်တော်ဟာ ဆရာတော်ကို မနာလိုဖြစ်နေတယ် ဘုရားဆိုပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း လျောက်လိုက်သတဲ့”

“ဟင် - အဲဒီလိုလျောက်တော့ ဆရာတော်ကြီးက စိတ်မဆိုးဘူး လားဘုရား”

“စိတ်ဆိုးတယ်၊ ဒေါသဖြစ်တယ်ဆိုတာ သူတော်ကောင်းအလုပ်မှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဆရာတော်ကြီးက သူတော်ကောင်းပဲ၊ ဒီအလုပ်တွေမလုပ်ဘူး၊

အေဒ္ဓရှင်(အွန့်သာ)

၃၁၃

အေးအေး သက်သာပဲ ဉာဏ်တစ်ခုပေးတယ်၊ မနာလိုတဲ့ကိုယ်တော်ကို
တစ်လုံးချင်း ပြောလိုက်တာက –

“ကိုယ်တော်လေး ကြော်တွေ၊ ဘဲတွေပဲ မွေးရင်မွေး၊
လူယာ မစွဲရိယကိုတော့ မမွေးနဲ့ ဘာ့ကြောင်လဲဆိုတော့ အကု-
သိုလ်ဖြစ် တာချင်း၊ အပါယ်ကျတာချင်း တူပေမယ့် ကြော်တွေဘဲ
တွေ မွေးတာက ကြော်၊ ဘဲဥတွေစား ရပြီးမှ အပါယ်ကျတာ
လူယာ၊ မစွဲရိယကို မွေးတာကျတော့ ဘာမှုမစားရဘဲ အပါယ်
ကျတာကြောင်ပဲ”တဲ့။

“မှန်လိုက်တာဘုရား၊ ဒီလူယာမစွဲရိယကို လူတိုင်းသတိထားပြီး
ပယ်သတ်သင့်ပါတယ်”

(မှတ်ချက်)။ လူယာမစွဲရိယဆိုးကျိုး မြင်ကွင်းကျယ်ကို စာရေးသူ
ရေးသားသော ‘အတွင်းရန်သူ’စာအုပ်၏ ပတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

“ပွဲမပြောက်မေးခွန်းက လူချင်းတူပါလျက် တစ်ချို့ကဆင်းရဲပြီး
တစ်ချို့က ချမ်းသာတာ ဘာကြောင်ပါလဲတဲ့၊ အဖြောကတော့ ဒါနပြုခဲ့သူ
ချမ်းသာပြီး ဒါနမပြုသူ ဆင်းရဲတယ်တဲ့ ဒါနဆိုတဲ့နေရာမှာ အတိတ်ဒါန၊
ပစ္စာပွဲနဲ့ဒါန၊ အတိတ်ဖေတနာ၊ ပစ္စာပွဲနဲ့ယူရမယ်”

“အခုခေါ် လူငယ်တွေအနေနဲ့ ကံ၊ ဉာဏ်၊ ဝိရိယသိုးပါးမှာ ဉာဏ်နဲ့
ဝိရိယကိုသာ လက်ခံကြတယ်ဘုရား၊ ကံကိုသိပ်လက်မခံချင်ကြဘူး၊ ဉာဏ်
ဝိရိယနှစ်ပါးနဲ့တွေးတော်ကြံဆမယ်၊ ကြိုးစားအားထုတ်မယ်ဆိုရင် ချမ်းသာ
မှာပဲ၊ အရင်းအနှစ်း မရှိလို့၊ ကြိုးစားအားထုတ်ခွင့်မရလို့သာ မချမ်းသာ
ကြတာလို့ ယုံကြည့်နေကြတယ် ဘုရား၊ ဒါ့ကြောင့် လူတစ်ယောက် ဆင်းရဲ
ချမ်းသာကွားမှုမှာ ဉာဏ်ဝိရိယ သာမကဘဲ ကံတရားကလည်း အခိုက
နေရာက ပါဝင်ကြောင်းကို တပည့်တော်တို့လို့ လူငယ်တွေနား ရှင်းအောင်
ပုံစံလေးတစ်ခုလောက်ပြပြီး ရှင်းပေးစေခွင့်တယ်ဘုရား”

“ဒီနေရာမှာ ဗုဒ္ဓရ အလိုဆန္ဒက ရေးကပြုခဲ့တဲ့ ဒါနကံကို
ယုံပြီး ထိုင်နေဖို့ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ လူသားမှန်သမျှ ကြီးပွား

ချမ်းသာဖို့အတွက် ဉာဏ်၊ ဝိရိယနှစ်ပါးနဲ့ အမြဲကြီးစားနေရမှာပဲ ဉာဏ်ဝိရိယနဲ့ ကြိုးစားအား ထုတ်တာချင်းအတူတူ တစ်ချို့က ကြိုးပွားသွားပြီး တစ်ချို့က ဘယ်လို့မှ မကြိုးပွားဘဲ ဆုတ်ယူတ် ပျက်ဆီးသွားကြတာဟာ ဒါနက်ရဲ့ ကတ္တား ခြားပေးမှုကြောင့်ပဲ ဆိုတာကို သိစေချင်တာပါ”

“လူတစ်ယောက် ကြိုးပွားချမ်းသာဖို့အတွက် ဉာဏ်ဝိရိယအပြင် ဒါနက်ပါ လိုအပ်ပုဂ္ဂို ဗုဒ္ဓက အင်တ္ထိရုပါ၌တော်မှာ ဟောကြားထား တာရှိတယ်၊ ဒီဟောကြား ချက်ကို မင်းတို့ခေါ်လှုင်ယော နားလည်အောင် ရှင်းပြုမယ်၊ ဉာဏ်အား၊ ဝိရိယအား တန်းတူရည်တူရှိကြတဲ့ လှုင်ယေးယောက်ကို အရောင်းအဝယ်လုပ်ရအောင် သိန်းတစ်ထောင်စီ အရှင်းအနှံး ထုတ်ပေးလိုက်တယ်”

သူတို့လေးယောက်ဟာ ချမ်းသာချင်စီတုရှိကြတာချင်းလည်း တူတယ်၊ ချမ်းသာအောင် အရောင်းအဝယ် စီးပွားရေးလုပ်ကြ တာချင်းလည်း တူတယ်၊ သိန်းတစ်ထောင်စီ ရင်းနှီးကြတာချင်းလည်း တူတယ်။

ဒါပေမယ့် အကျိုးဖြေစွန်းပုံချင်း မတူကြဘူး၊ ပထမတစ်ယောက်က သိန်းတစ်ထောင်ရင်းတာ သိန်းနှစ်ထောင်ထိ နှစ်ဆမြတ်သွားတယ်၊ ဒုတိယ တစ်ယောက်က သိန်းတစ်ထောင်ရင်းတာ၊ သိန်းတစ်ထောင်အတိပဲ ပြန်မြတ် တယ်၊ တတိယတစ်ယောက်က သိန်းတစ်ထောင်ရင်းတာ သိန်းငါးရာ မြတ်တယ်၊ စတုတွေတစ်ယောက်က သိန်းတစ်ထောင်ရင်းတာ တစ်ပြားမှ မမြတ်ဘဲ သိန်းတစ်ထောင်လုံး ရှုံးသွားတယ်၊ အဲဒီလို့ ဘူးကြောင့် ကွဲပြားသွားရတာလဲလို့မေးရင် မင်း ဘယ်လို့ဖြေမလဲ”

“တပည့်တော့ မပြောတတ်ဘူးဘူား၊ ဆရာတော်ပဲပြုပါ”

“အင်တ္ထိရုပါ ဗုဒ္ဓဟောတဲ့အတိုင်း ငါကပြန်ပြောမှာပါ၊ ပထမကုံက အရှင်ဘဝတုန်းက အလျှော့ပုံရှိလိုကို ဘယ်နေ့ဘယ်ရက်မှာ ငွေတစ်ထောင်လူ၏မယ်လို့ပြောထားတယ်၊ ပြောထားတဲ့နေ့ရောက်တဲ့ အခါ သွွှေ့က

သုတေသန(ဖွံ့ဖြိုးပြု)

၃၁၉

ပိတက်လာပြီး ငွေနှစ်ထောင်လျှုံလိုက်တယ်၊ အဲဒီဒါနက်ရယ်၊ အခါဘဝ
ကြီးဘားကြံ့စည် အားထုတ်တဲ့ညောင်၊ ဝိရိယရယ်ပေါင်းလိုက်တဲ့ အတွက်
ကြောင့် သိန်းတစ်ထောင်ရှင်းရာမှာ သိန်းနှစ်ထောင်မြှတ်သွားတာပဲ”

“ဒုတိယလူက ဘယ်နေ့ဘယ်ရက်မှာ တစ်ထောင်လျှုံမယ်လို့ ပြော
ထားပြီး အဲဒီနေ့ရောက်တဲ့အခါ တစ်ထောင်ပဲ အတိအကျလျှုံတယ်။
ဒါကြောင့် အခါဘဝ စီးပွားရှာတဲ့အခါ သိန်းတစ်ထောင်ပဲ အတိအကျပြန်မြတ်
တာပေါ့”

“တတိယလူကလည်း အလျှုံခံကိုဘယ်နေ့ဘယ်ရက်မှာ ငွေတစ်
ထောင်လျှုံမယ်လို့ ပြောထားတယ်။ အဲဒီနေ့ရောက်တဲ့အခါ သွွှေ့အား
လျှော့သွားပြီး ငါးရာပဲလျှုံတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဘဝစီးပွားရှာတဲ့အခါ
သိန်းတစ်ထောင် ရှင်းပေါ်ယူ သိန်းငါးရာပဲမြှတ်တယ်”

“စတုတ္ထလူက တစ်ထောင်လျှုံမယ်လို့ ပြောထားပြီး အဲဒီနေ့ရောက်တဲ့
အခါ သွှေ့ပျက်သွားပြီး လုံးလုံးမလျှုံတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် အခါဘဝစီး
ပွားရှာတဲ့အခါ တစ်ပြားမှုမြှတ်တဲ့ အပြင် အရှင်းသိန်းတစ်ထောင်ပါ
ဆုံးသွားတာပဲ”

(မှတ်ချက်)။ ဒါန်း၏ ပထမလောစေတနာက ယခါဘဝမှာပင် ကောင်းကျိုး
ပေးပုံနှင့်ပတ်သက်၍ လက်တွေ့ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ပြ
ချင်၏။ စာရေးသူ သည် ၁၉၉၁ ခုနှစ်က ရွှေပြည်သာသို့
ရောက်၏။ မြေကွက်ကို ရဟန်း အမကြီး နော်မြေသန်းနှင့်
ဆွမ်းခကား ခကားများက စုပေါင်းလျှုံဒါန်းကြခြင်းဖြစ်၏။

စာသင်သား သံသာလေးဆယ်ကျော်ကို စနီမိုး၊ ထရံကာတဲ့ကျောင်း
ကြီးနှင့်ကျောင်းတွင် ထားကာ စာချေပေးနေသောအချိန်ပင်ဖြစ်၏။ ရွှေ
ပြည်သာမှ သွှေ့ ထက်သန်သော ဒကာ၊ ဒကာမများက စုပေါင်းလျှုံဒါန်း
ကြသော ဆွေးနည်းဘြူးနှင့် နှစ်ထပ်တိုက်ကျောင်းတစ်ကျောင်း ဆောက်လုပ်
၏။ စာရေးသူ၏ဒါန်းအား နည်းပါးခဲ့မှုကြောင့် ကျောင်းသည် တစ်ဝက်တစ်
ပျက်နှင့် ရပ်သွားပြီး ဆက်မဆောက်နိုင်တော့ပေ။

ထိအချိန်က ယင်းကဲ့သို့ကျောင်းတစ်ဝက်ပြီးရန်ပင် ဂါးသိန်းခန့် ကုန် ကျခဲ့၏။ နောက်ထပ်ပါးသိန်းကျော်ခန့်ရမှ အပေါ် ထပ်နှင့်အမှုပါ အားလုံး ပြီးစီး မည်ဖြစ်၏။ ထိအချိန်မှာပင် ရွှေပြည်သာမြို့၊ ၆-ရပ်ကွက် အတွင်းမှ ဆရာတော်တစ်ပါးသည် ပဋိပတ္တီသာသနပြုရန် သူ၏ကျောင်းတိုက်ကို ညောင်ကန်အေး ဆရာတော်ကြီးအား လျှော့ခါးလိုက်၏။

ရွှေပြည်သာမြို့နယ် ၆-ရပ်ကွက်အတွင်း ရိပ်သာတစ်ခုမှမရှိ၍ စာရေး သူ အလွန်ဝမ်းသာမိ၏။ ဆရာတော်ကြီးသည် ကျောင်းကိုအလျှော့ခါးပြီးသည် နှင့် ညောင်ကန်အေးရွှေပြည်သာ သာသနုရိပ်သာဖွံ့ဖွံ့အဖြစ် အဆက (၁)ကျောင်းဝင်းကြီးထဲတွင် မဟာဓာတ်တရားပွဲများကို ၂-ရက်တိုင်တိုင် ကျင်းပ၏။

တရားနာဝါသနာ ပါသော စာရေးသူက ဉာဏ်းတရားနာ သွား၏။ မဟာဓာတ်ပြုဝါဒခံ ညောင်ကန်အေးရွှေပြည်သာ သာသနုရိပ်သာကြီး ဆောက်လုပ်ရန် လျှော့ခါးနိုင်ကြောင်း နိုဗ္ဗာန်ဆောများကျိုးဆောသောအခါ စေတနာ သွွှေ့တရား များစွာဖြစ် မိ၏။ ထိုကြောင့် မရှိမဲ့ ရှိမဲ့ကြားမှ နဝကမ္မင့်တွေ့ထောင်ကို ကျောင်းဆောက်ရန်လျှော့ခါးလိုက်၏။

လွန်ခဲ့သော ၁၅-နှစ်က ငွောတစ်ထောင်သည် လွန်စွာတန်ဖိုးရှိသည်။ မိမိနေထိုင်သောကျောင်းပင်မပြီးသေးရာ သူတစ်ပါးကျောင်းကို လျှော့ဖို့တော်တန်တန်သွှေ့ဖြင့် စဉ်းစားပေါ်မည်ပင် မဟုတ်ပေါ်။ ငွောကြီးအနေဖြင့် မများပြားသော်လည်း သွွှေ့တရားအနေဖြင့် များပြား၏။ ထိုကြောင့် ယင်းဒါနသည် စာရေးသူအား ယခုဘဝမှာပင် ကောင်းကျိုးပေး၏။

ထိုကဲ့သို့ ညောင်ကန်အေးသာသနုရိပ်သာ ဆောက်လုပ်ရန် ငွောတစ်ထောင် လျှော့ပြီး ရက်အနည်းငယ်အကြောမှာပင် ကိုစောထိုးနှင့် မရိုလေး အမည်ရှိ နှစ်းမောင်နှင့် နှစ်ယောက်က တစ်ဝက်တစ်ပျက် ဖြစ်နေသော နှစ်ထပ်တိုက်ကိုပြီးဆုံးသည်အထိ အလုပ်သမားခက် အစလျှော့ခါးခဲ့၏။ ၆-သိန်းခန့်ကုန်ကျော်၏။ လွန်ခဲ့သော ၁၅- နှစ်ခန့်က ၆-သိန်းသည် ယခုခေါ် အနေနှင့် တွက်လျှင် သိန်းတစ်ရာကျော်ခန့် ရှိမည်ဖြစ်၏။

ပို၍ အံပြစ်ရာကောင်းသည်ကား စာရေးသူတို့ကျောင်းမှ နှစ်ထပ် တိုက်ကြိုး ကိုပြီးဆုံးအောင်လျှပါန်းခဲ့ကြသော ကိုစောထိုးနှင့်မဟိုလေးတို့တွင် ကိုယ်ပိုင် အိမ်မြေမရှိခြင်းပါတည်း။ အိမ်ငှားဘဝမှ ကျောင်းဆောက် လျှော့နှင့် သော သဒ္ဓါတရားကား နည်းနည်းနောင့် သဒ္ဓါတရားမဟုတ်ပေါ်။ ထိုကြောင့် သူတို့၏ ကျောင်းခါနကုသိုလ်ကံက ယခုဘဝမှာပင် ကောင်းကျိုး ပေး၏။

ရန်ကုန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေယာဉ်ကွင်းအနီးမှ ခြုံကြီးတစ်ခြုံကို ရွေး ပေါ်ပေါ်ဖြင့်ရကာ နှစ်ထပ်တိုက်ကြိုးတစ်လုံး ဆောက်နိုင်သည်အထိ သူ၏ ကန်ထရိုက်လုပ်ငန်းက ဖြစ်ထွန်းခဲ့၏။ ဤဖြစ်ပေါ်နှစ်ခုသည် ခါနက်၏ အကျိုးပေး မဟုတ်၊ တိုက်ဆိုင်မှုကြောင့်ပါဟု ယူဆခဲ့လျှင် နောက်ထပ်ဖြစ်ပေါ် နှစ်ခုကို ထပ်ပြုအံး။

ဓမ္မရုံသိနှင့် ဓမ္မရတနာမဂ္ဂင်းတို့၏ ပင်တိုင် လက်သံပြောင် ဆောင်းပါးရှင် ပန်းသကာကိုတင်မြှင့် ဆိုလျှင် စာပေလောကုမှ အတော်လေး သိကြ၏။ သူတို့နေး မောင်နှင့်သည် မြစ်ကြီးနား မြို့ပေါ်တွင် အိမ်ငှားနေပြီး စက်ချုပ်ကာ အသက်မွေးကြ၏။ အလုပ်ကိုကြီးစားခြင်း၊ စေတနာထား ခြင်း၊ အပျော်အပါး အသောက်အစားမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ကြိုးပွားတိုးတက် လာကြ၏။

စက်ချုပ်လုပ်ငန်းအပြင် နှီးခီးဖြန်ချို့ရေးနှင့် စာပေဖြန်ချို့ရေးတို့ကိုပါ တိုးချုံပြီး လုပ်နိုင်လာ၏။ နှစ်အတန်ကြာလာသောအခါ အိမ်နှင့်ခြုံဝယ် နိုင်လောက်သည်အထိ ငွေစွမ်လာ၏။ ထိုကြောင့် မြစ်ကြီးနားမြို့ပေါ်တွင် အိမ်လိုက်ဝယ်ကြ၏။ အိမ်ဝယ်စရာ့ငွေ ရှိသော်လည်း ကိုယ်ပိုင်အိမ်နှင့် နေရမည့်ကုသိုလ်ကံ မရှိလေသောအခါ တစ်အိမ်မှုဝယ်၍မရာ။

ရောင်းတော့မည်ဆိုပြီး စရိယူထားသော အိမ်ရှင်ကလည်း အကြောင်း အမျိုးမျိုးကြောင့် စရိကို နှစ်ဆပ်နေလျှပ်ပြီး အရောင်းအဝယ် ပျက်ပျက် သွားသည်မှာ လေးဝါးအိမ်ရှိ၏။ ပိဋကတ်တော်များကို အမြဲလေ့လာ နေသော ကိုတင်မြှင့်သည် အဆောက်အအီမလျှော့ဖွူးသောကြောင့်သာ ငွေရှိပါ

လျက် ကိုယ်ပိုင် အီမံဝယ်မရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း စဉ်းစားမိသဖြင့် ဇနီးနှင့် တိုင်ပင်ကာ အီမံဝယ်မည့် ငွေများနှင့် တိုင်ကျောင်းတစ်ကျောင်း ဆောက်လှုပါလိုက်လေသည်။

ထိုဒါနကုသိုလ်စေတနာသည် ကိုတင်မြှင့်တို့အား ယခုဘဝမှာပင် ကောင်းကျိုးပေး၏။ ကိုတင်မြှင့်သည် စာရေးရုံမက စေတနာနှင့် ဝါသနာ အရှုမိုးကုတ် ဝိပဿနာတရားများကိုလည်း ဟောကြားပြသပေးလေရှိ၏။ တစ်ရက်တွင် သူ ဟောသောတရားကို နာကြားရသဖြင့် တရားအမြင်များ ရှုင်းသွားသော အဖွားတစ်ဦးသည် သူ၏တိုက်နှင့်ခြံကို ကိုတင်မြှင့်တို့ လင်မယားအား လွှဲအပ်ပေးခဲ့၏။

ဤဖြစ်ရပ်သည်လည်း ဒါနကုသိုလ်ကံကြာ့နှင့်မဟုတ်ဘဲ တိုက်ဆိုင် မူးကြာ့နှင့်ဟု ယူဆနေပါသေးက နောက်ထပ်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုထပ်ပြုအံ့။ ၂၀၀၁ ခုနှစ်က မြိတ်မြို့၊ မြိုးမောင်ကြီး၊ ဦးဝင်းအောင်၊ ဦးဟန်တင်၊ ဦးတင့်လွှာင်စ သူတို့သည် စာရေးသူအား မြိတ်မြို့၊ သို့ရိုပ်သာဖွံ့ဖြိုးတရားပြရန် ပင့်ဆောင်ကြ၏။ ကျောက်ဖြူးတောင်ရွာဘက်မှ မြေတစ်ကေခန့်ကို နောက်လယ်ရပ်မှ ဦးမောင်မောင်စိုးနှင့် ဒေါ်ရှုဟန်တို့က လှုပါန်းကြ၏။

မြေရှုသွားသော်လည်း ကျောင်းဆောက်ရန် ငွေမရှိကြ။ စာရေးသူ သီတင်းသုံးပြီး တရားပြရန် ဓနီမိုး၊ ထရံကာ ပေ ၄၀×၂၅ ပေခန့်ရှိ စံကျောင်းတစ်ကျောင်းကို ကိုတင့်လွှာင်းမယ့်ယုတ်တို့မှ စိုက်ထုတ်ပြီး ဆောက်လုပ်ကြ၏။ စာရေးသူအား ပင့်ဆောင်သူတစ်ဖွဲ့လုံးက ကိုတင့်လွှာင့်နှင့် မယ့်ယုတ်တို့အား ခေတ္တာစိုက်ထားပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံသောကြာ့နှင့် ယခုလိုစိုက်ထားပေးခြင်းဖြစ်၏။ သို့သော အလျှောင့်များတက် မလာလျှင် မိမိတို့ပင် လှုပါလိုက်ရန် လင်မယားနှစ် ယောက်လုံးတိုင်ပင်ထားကြပြီးဖြစ်၏။

ထိုအချိန်က သူတို့လင်မယားသည် အစ်မဖြစ်သူ အီမံပြစ်သူ အီမံဘေးတွင် အဖိတ္ထုံးပြီး နေချိန်ဖြစ်၏။ ကိုယ်ပိုင်ခြံမြှုပ်သေးပေ။ စီးပွားရေးကား စည်ပင်ရေးကြီးထဲတွင် စတီးဆိုင်နှင့် ဂါတ်ဖြည့်ဆိုင်ဖွံ့ဖြိုးထားခြင်းသာရှိ၏။ တည်ထောင်ကာစကျောင်း ဖြစ်သဖြင့် လမ်းအတွက်လုပ်ရ၊ ရေ အတွက်လုပ်

အဖွဲ့အစည်း(ချိပ်သာ)

၃၂၃

ရ၊ မီးအတွက်လုပ်ရနှင့် ကျောင်းအလူ။ငွေတက်မလာနိုင်မှန်းသိသဖြင့်
ထိအချိန်က လေးသိန်းကျော်ခန့် တန်ဖိုးရှိသော ကျောင်းလေးကို ရေစက်
ချုပြုး လျှော့ခါန်းလိုက်ကြ၏။

ငွေလေးသိန်းသည် ပေါ်များနေသူများအတွက် ဘာမျှ မပြောပ
လောက် သော်လည်း ကိုတင့်လွင်တို့လို ရှားပါးသူများအတွက်ကား ပြောပ
လောက် အောင် များပြားလှပါ၏။ သူတို့အတွက် ထိစွန်းလွှာတို့သည် နည်း
နည်းနောင်းစဉ်လွှာတို့မှုပါ၏။ သစ်ပင်တစ်ပင် ပေါက်ရောက် ကြီးထွားရန်
မြော ရေးမျိုးစွေားမျိုး လိုအပ်သကဲ့သို့ ဒါနတစ်ခုဖြစ် မြောက်အောင်မြင်ရန်
အလျှော့ခံ လျှော့ဖွေယ်ဝါယာ၊ စေတနာသုံးမျိုးလိုအပ်၏။

အပင်ပေါက်ရန် အဂါသုံးချက်တွင် မျိုးစွောသည် ပဓာနကျသကဲ့သို့
ဒါန အကျိုးပေးရန် အဂါသုံးချက်တွင်လည်း စေတနာသည် ပဓာနကျ၏။
ကိုတင့်လွင်နှင့် မယုယ်တင်တို့၏ ကျောင်းအလူ။တွင် အလျှော့ဖြစ်သော
စာရေးသူသည် ပိပသာတရားကို ကျင့်ကြုံအားထုတ်ဆဲ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ဦးသာ ဖြစ်၏။ လျှော့ဖွေယ်ဝါယာလည်း ဓနီမိုးထရုကာ ကျောင်းသာ
ဖြစ်၍ တန်ဖိုးကြီးမားလှသည်မဟု၏။

သို့သော် စာရေးသူနှင့်ဘုရားသာသနာတော်အပေါ် ထားသော ကိုတင့်
လွင်နှင့်မယုယ်တင်တို့၏ စေတနာသွေ့ပေါ်တရားကား ထက်သန အားကောင်း
လွှားလှ၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းလျှော့ဖြုံးလေးတော်နှင့်အတွင်းမှာပင် လုပ်နေဆဲ
စီးပွားရေးသည် အုံစွဲစရာကောင်းလောက်အောင် အောင်မြင်ဖြစ်စွန်း
လာသဖြင့် မြစ်ငယ်ရပ်ကွက်၊ ရေပုန်းရပ်ကွက်၊ ကံဖျားရပ်ကွက်တို့တွင်
တိုက်သုံးလုံး ဆောက်လုပ်နိုင်သည်အထိ ဒါနက်၏ ကောင်းကျိုးကို ခံစားကြ
ရ၏။ တူသောအကျိုးပေးသည်ဟူသော စကားအတိုင်း အဆောက်အအီ
လျှော့သောကြောင့် အဆောက်အအီများ အလွယ်တကူ ပြန်ရသည်ကို သတိပြု
ခေါ်ပါ၏။

ကိုတင့်လွင်+မယုယ်တင်
ဆိုင်အမှတ်(၅၅)

နာရိစင်ရွှေ၊ စည်ပင်ရွေးကြီး
မြို့တိမြို့။

“ခြောက်ခုမြောက်မေးခွန်းက လူချင်းတူပါလျက် တချို့က အမျိုး
ယုတ်ပြီး တချို့က အမျိုးမြတ်တာ ဘုရားကြောင့်ပါလဲတဲ့။ အဖြောကတော့ ပါရှိ
ပါသို့ ပါတတ်ဆိပြီး မာနကက်ခဲ့သူတွေဟာ အမျိုးယုတ်ပြီး မာနကို နှိမ့်ချကာ
ဂါရဝါ၊ နိပါတရှိခဲ့သူတွေက အမျိုးမြတ်ကြသတဲ့။”

“မာနတရားဟာ ထောင်လွှားမြင့်တတ်ခြင်း သဘောရှိ
ပေမယ့် သူကို လက်ခံထားသူ မှန်သမျှကိုတော့ အနိမ့်ကျဆုံးဘဝကို
ပိုပေးတတ်တယ်။ ဂါရဝါ၊ နိပါတတရားဟာ အောက်ကျ နောက်
ကျခံရတဲ့ သဘောရှိ ပေမယ့် သူကိုလက်ခံထားသူ မှန်သမျှကိုတော့
အမြင့်ဆုံး၊ အမြတ်ဆုံးဘဝကို ပိုပေးတတ်ပါတယ်။”

“ရတနာသုံးပါးနဲ့ မိမိထက် အသက်သိကွာဂုဏ်ပါ ကြီးတဲ့
သူတွေကို ရှိခိုးရမှာ၊ အရိုအသေပြုရမှာကို ဝန်မလေးသင့်ဘူး။
ဘုရားကြောင့်လဲဆိတော့ ရှိခိုးသူ၊ အရိုအသေပြုသူမှာသာလျှင်
ဘဝဆက်တိုင်း၊ အသက်ရည်ခြင်း၊ အဆင်းလှခြင်း၊ ချမ်းသာကြီး
ခြင်း၊ ခွန်အားဗလ ကြီးမားခြင်းဆိတဲ့ အကျိုးလေးမျိုးကို ခံစား
ရလိုပါပဲ။ ရှိခိုးခံသူ၊ အရိုအသေပြုခံရသူမှာတော့ ဘာမှရမသွားတဲ့
အပြင် ရှိခိုးခံထိုက်တဲ့၊ အရိုအသေအပြု ခံထိုက်တဲ့ သီလာသမခါ
ပညာမရှိခဲ့ရင် အပြင်တော် ဖြစ်ပါသေးတယ်။”

“ဒီအတွေးအခေါ်လေးကိုလည်း လူတိုင်းသိသင့်ပါတယ်ဘုရား”

“မာနတရားဟာ သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို မဆိုထားနဲ့ အခုဘဝမှာ ရဟန္တာ
ဖြစ်ပြီး ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်ရမယ့် ပစ္စာမဘဝကပုဂ္ဂိုလ်ကိုတော် အယုတ်နှမ့် ဆုံး
ဘဝကို ပိုပေးနိုင်တယ်။ ဗုဒ္ဓလက်ထက်က သူပို့ယအမည်ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်
တစ်ယောက်က ဒီဘဝမှာ ရဟန္တာဖြစ်ရမယ့် ဥပန်သုယတွေ ပါပြီးသား။
ဒါတော်မှ ထောင်လွှားတက်ကြ မောက်မာခဲ့တဲ့ မာနကြောင့် သာ၏၌ထဲက
ခွန်းစဣ္ဗားမျိုးမှာသွားပြီး ဖြစ်ရတယ်။”

အဇ္ဈာရှင်(နွဲပြည်သာ)

၃၂၂

“နောက်တော့ သောပါကမထောင့်ရဲ့တရားကို နာဂတော့မှ သာသနူ ဘောင်ဝင်ရောက်ပြီး ရဟန္တဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ နောက်ဆုံးမေးမြန်က လူချင်း တူပါလျက် အချို့ဉာဏ်ထိုင်းပြီး အချို့ကျဉာဏ်ကောင်းတာ ဘူးကြောင့် ပါလဲတဲ့။ အဖြေက မိမိမသိတာ မတတ်တာကို မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်းမပြုတဲ့သူ ဖြစ်ရာဘဝမှာ ဉာဏ်ထိုင်းတယ်၊ မေးမြန်းစုံစမ်းခြင်း ရှိသူကတော့ ဖြစ်ရာဘဝမှာ ဉာဏ်ကောင်းသတဲ့။”

“ဉာဏ်ကောင်းဖို့အတွက် တခြားကုသိုလ်နည်းလမ်းတွေရှိသေးရင် ပြောပြပါ ဦးဘုရား”

“အများကြီးရှိသေးတာပေါ့။ စာရေးတာ၊ စာချေတာ၊ စာရားဟော ပေးတာ၊ စာရားပွဲတွေဖြစ်မြောက်အောင် ကျင်းပပေးတာ၊ စာအုပ် စာတန်းတွေ လူ၍တာ၊ ကိုယ်သိသမျှ စေတနာအပြည့်နဲ့ သင်ပေးတာတွေဟာ ဘဝ အဆက်ဆက် ဉာဏ်ကောင်းဖို့ ကုသိုလ်တွေချည်းပါပဲ။ အင်းဝခေတ် လောက်က မသိတာ၊ မတတ်တာမရှိအောင် ပညာဉာဏ်ကြီးမားလွန်းတဲ့ ဆရာတော်တစ်ပါး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးတယ်။”

“မကာရလောပအကျော် ခင်ကြီးပျော်လို့ နာမည်ကြီးတယ်၊ မသိတာ၊ မတတ်တာမရှိခဲ့တာကို ဘုရင်က သိပ်မယ့်ချင်ဘူးတဲ့။ မင်းတို့ ဘုန်းကြီး မသိတာ၊ မတတ်တာ မရှိဘူးဆိုတာ ပိဋကတ်ဆိုင်ရာမှာပဲ နေမှာပေါ့၊ လောကီ အတတ်ပညာတွေတော့ မတတ်လောက်ပါဘူးလို့ဆိုပြီး လက်တွေ သိရ အောင် ဆရာတော်ရဲ့ ကျောင်းထဲမှာ ဆိုင်းစိုင်းကြီး တစ်စိုင်း ပို့ပြီးတီးမှုတ် စေသတဲ့။”

“ဆရာတော်က တစ်ချက်နားထောင်ကြည့်လိုက်ရှုနဲ့ ဒီဆိုင်းစိုင်း ပညာကို တတ်ဘွားပြီတဲ့။ တီးကွက်တစ်ကွက်ပြီးတာနဲ့ ဆရာတော်က အနားသွားပြီး ဘယ်သူက ဘယ်လိုတီး၊ ဘယ်သူက ဘယ်လိုမှုတ်နဲ့ နည်းပေးပြီး နောက်တစ်ကြိမ် တီးမှုတ်ဆိုင်းသတဲ့။ ဆိုင်းတဲ့အတိုင်း တီးမှုတ်ကြတဲ့အခါ ဆိုင်းဆရာတွေ ကိုယ်တိုင် တစ်ခါမှုမရဘူးတဲ့ ဆန်းပြားကောင်းမွန် တဲ့ တီးကွက်သစ်တွေကို ရဘွားကြတယ်”

“ဒါအပြင် ဗုတ္တာ၊ ပတ်လုံးတွေမှာ ကပ်ပြီးတိုးဖို့ ပတ်စာ လုပ်နည်း ကိုပါ သင်ပေးလိုက်သေးသတဲ့။ မန်ကျဉ်းရွက်ခြောက်ကိုပြောချုပြီး ထမင်းနဲ့ နယ်လိုက်တာနဲ့ ပတ်စာကောင်းကောင်းကို ရလိုက်တာပဲ။ အခုခေတ် သုံးနေ့တဲ့ ပတ်စာဟာ ဒီဆရာတော်ပေးခဲ့တဲ့ နည်းလို့ သိရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုရင်က မလျော့သေးဘူး။ မင်းတို့ဘုန်းကြီး မ,တစ်လုံးကျောတယ်ဆိုတာ အပြစ်မရှိတဲ့ ပညာမှာသာ ဟုတ်မှာပေါ့။”

“အပြစ်ရှိတဲ့ပညာကိုတော့ မတတ်လောက်ပါဘူး။ ဥပမာ – ငါး ကွန်ပစ်တဲ့ အတတ်မျိုးကို မင်းတို့ဆရာတော်မတတ်နိုင်လောက်ဘူး”လို့ ပြောတဲ့အတွက် ဆရာတော်က လက်တွေ့ပြရအောင် တံငါသည်တစ်ယောက် ရယ်၊ သက်သောဒကာ လေးယောက်ရယ်ကို ခေါ်သွားတယ်။

“မြစ်ထဲရောက်တဲ့အပါ ပထမဆုံး ဝါရင့်တံငါသည်ကြီးကို ကွန်ပစ် နိုင်းတယ်။ ဝါရင့်တံငါသည်ကြီး ပစ်တဲ့ကွန်က ငါးအချိန် ငါးဆယ်မီ တယ်ဆိုရင် ဆရာတော်ပစ်တဲ့ကွန်က ငါးအချိန်တစ်ရာကျော်ထိ မိတယ်။ သက်သောဒကာတွေ ကိုပြပြီးမှ ငါးတွေကိုပြန်လှုပ်လိုက်တယ်။ စစ်တုရင် ထိုးနည်းပညာကိုလည်း တစ်ပွဲ အောင်ပွဲ ကြည့်ရှု့ ကစားရုံနဲ့ပါရရှု့မြောက်တတ် ကျွမ်းသွားပြီး စစ်တုရင်ထိုးနည်း လက်ာတောင် ရေးပေးလိုက်သေးသတဲ့”

“အဲဒါကျူမှ ဘုရင်လည်း မ,တစ်လုံးကျောတယ်ဆိုတာကို လက်ခံ သွားတယ်။ တစ်ခါကလည်း ဆရာတော်ရဲ့ပညာစွမ်းကြောင့် ငမြော်းအောက်မှာ အလကား ဖြစ်နေတဲ့ ရွှေအိုးတစ်အိုးကို ဖော်ထုတ်ပြီး တိုင်းပြည် အတွက်အသုံးပြုနိုင်ခဲ့တယ်”

“ရွှေအိုးဖော်ထုတ်နိုင်ပဲကို အမိန့်ရှု့ပါဦးဘုရား”

“တစ်ခါတော့ ခရိုးတစ်ခုကြောင်း လမ်းဘေးကကျောက်တုံးမှာ စာတစ် ကြောင်း ရေးထားတာတွေ့ရတယ်။ တကယ်တော့ ဒီစာကိုခရိုးသွား သူတိုင်း တွေ့နေကြတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အမို့ပျော်မှန်ကိုမဖော်နိုင်ကြဘူး။ ရေးထားတဲ့ စာက “အ,သူခံ”တဲ့ သူခဲ့က ချမ်းသာတာ၊ အကာ မရှိဘာနှစ်ခုပေါင်းတော့ ချမ်းသာမရှိတာ။ ဆင်းရဲပဲလို့ အမို့ပျော်ပြန်ကြပြီး ဒီစာကို ဘယ်သူကမှ

အရေးမစိတ်ကြဘူး”

“ဆရာတော်ဒီစာကိုတွေ့လိုက်တဲ့အခါ အခုလိုဘာသာပြန်ပြတယ်၊ အ,က အမွှေရက္ခမူလေ -သရက်ပင်ရင်း၌။ သု,က သုဝဏ္ဏဟုံ့ -ရွှေအိုးကို။ ခ,က ခန်ဓာတ်ဆိုကော့ တူးပါတဲ့။ ဒါနဲ့ပဲ စာထွေးထားတဲ့ ကျောက်တဲ့ အနီးက သရက်ပင်ရင်းမှာ တူးကြည့်တဲ့အခါ ရွှေအိုးတစ်လုံးကို ရသွားတယ်”

“ဒီလောက် ဉာဏ်ပညာ ကြီးမားနေတော့ ဆရာတော်က သူကိုယ်သူ ဘုရားဆုပ်နှစ်ထားသူများပြစ်လေမလားလို့ ထင်မိသတဲ့။ ဉာဏ်တော့ နတ် တစ်ပါးက အိမ်မက်ပေးဆိုပဲ၊ ဆရာတော်ဟာ ဘုရားဆုပ်နှင့် မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘဝတစ်ခုက ကျောင်းသားကိုရင်တို့အား သင်ပုန်းကြီး၊ ပရိတ်ကြီး စတဲ့ စာပေများကို စေတနာအပြည့်နဲ့ သင်ပေးခဲ့တဲ့ ပညာအလျှေ။ မဓာဒါနအလျှေ။ ကြောင့် အခုလိုဉာဏ်ကြီးတာပါ လိုရှင်းပြမှ ဆရာတော်လည်း ပညာဒါနရဲ့ ကောင်းကျိုးကြီးမားပုံကို သေချာသိသွားသတဲ့”

“မေးမြန်းတော့ ဉာဏ်ပွားဆိုတဲ့ ဓုဒ္ဓရဲ့တော်ကြားချက်ဟာ သိပ် သဘာဝကျေတယ်ဘုရား။ ဓုဒ္ဓနဲ့သူဘလုလင်တို့ရဲ့ အမေး အဖြေတွေကို ကြားထဲက နားထောင်ရတဲ့ တပည့်တော်မှာတောင် တွေးခေါ်မျှော်မြင်တတဲ့ဉာဏ်တွေ အများကြီးတိုးတက်လာသေးတာ။ ကိုယ်တိုင်မေးရတဲ့ သူဘ လုလင်မှာတော့ ဉာဏ်ပညာ တွေ့ပိုလိုတောင် တိုးတက်နိုင်တာပေါ့ဘုရား၊ နောက်ထပ် ဒီလို အမေးအဖြေ ဒေသနာမျိုးတွေရှုံးသေးရင် နားထောင်ချင်ပါ သေးတယ်ဘုရား”

“ရှိသေးတယ်ကွဲ၊ နောက်ထပ် အမေးအဖြေတွေက ကတ်ကတ် သတ်သတ် မေးတတ်တဲ့ အခုခေါ်လူငယ်တွေ ပိုတောင်သိသင့်သေးတယ်”

“ဒါဆိုရင် ပြောပါပြီးဘုရား”

“သုတ္တန်ပိဋကတ်၊ မဟာဝရပါဋ္ဌတော်မှာ ပါယာသိသုတ်ဆိုတာ ရှိတယ်။ ပါယာသိမြို့စားကြီးရဲ့မေးခွန်းတွေကို ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အရှင် ကုမာရ-ကသာပကဖြေ ပေးထားတဲ့သုတ်ဖြစ်လို့ပါယာသိသုတ်လို့ပဲ နာမည် ပေးထား

တယ်။ အရှင်ကုမာရကသုပဆိတာ ဆန်းကြယ်စွာတရား ဟောတဲ့ နေရာမှာ ဘုရားရှင်ပြီးရင်အတော်ဆုံး ဆိတဲ့ တောဒဂါနဲ့ ထူးကို ရထားသူပါ”

“မင်းလည်း လူတွေစိတ်ဝင်စားအောင် ဆန်းဆန်းကြယ်ကြယ် တရား ဟော တတ်ချင်ရင်၊ ဒါမှမဟုတ် စကားပြောတတ်ချင်ရင် ဒီဂါထာလေးကို မကြာခဏ ရွတ်ဆိုပေးပါ၊ ဒါတင်တော့မရသေးဘူး၊ အဟောကောင်း၊ အပြောကောင်းတွေ့ရဲ့ တရားပွဲတွေ တရားခွေတွေကို များများနာကြားပါ၊ စာများများဖတ်ပါ၊ တရားပွဲတွေ နာကြားတဲ့ အခါ သာမန်ကာလျှောကာ မနာကြားပဲ ဒီနေရာလေးမှာ ဘယ်လိုပြင် ဟောလိုက်ရင်၊ ဘာလေး ထပ်ထည့် ဟောလိုက်ရင် ပရိသတ်ပိုပြီးနားရှင်းဘူး နိုင်တယ်၊ ပိုပြီးစိတ် ဝင်စားဘူး နိုင်တယ်ဆိတဲ့ အချက်ကလေးတွေကို သတိပြုပြီး နာကြားသင့် တယ်။ စာဖတ်ရင်လည်း ဒီတိုင်းပေါ့၊ ဘူးများကိုပြန်ပြောပြမယ်ဆိတဲ့ စေတနာလေး တစ်လိုးတိုးပြီး နာကြားရင်၊ ဖတ်ရှုရင် သာမန်နာကြားတာ၊ ဖတ်ရှုတာထက် နှစ်ဆမှတ်မိပါတယ်”

ရွတ်ရမယ့် ဂါထာက -

ကုမာရကသုပေါ့ နာမ၊

မဟောသီ စိကြဝါစကော၊

သော မယုံ ဝဒနေ နိစ္စ၊

ပတီဌာတီ ဂုဏာကရော -တဲ့။

“မြို့စားကြီးရဲ့မေးခွန်းတွေကို သိပါရစေဘူးရား”

“တစ်ခါတော့ အရှင်ကုမာရကသုပဟာရဟန်းငါးရာနှင့် အတူ ခရီးစေသာရဲ့ လူညွှန်လည်တရားဟောသာသနပြုရင်း ကောသလတိုင်း အတွေ့အကြောင်တဲ့ သေတမျှမြို့ကိုရောက်သွားတယ်၊ သေတမျှမြို့ရဲ့ မြောက် အရပ် ယင်းတိုက်တော်မှာပဲ သံသာငါးရာနဲ့အတူ သိတင်းသုံးနေတယ်။ ပါယာသိမြို့စားဟာ သေတမျှမြို့ကို အပိုင်းရထားသူပေါ့”

“သူဟာ ခုခေတ်လိုပြောပြမယ်ဆုံးရင် ဘာသာမူးတစ်ယောက်ပေါ့၊ တစ်ပါးသော နှစ်ပြည်၊ မြှုပ္ပါးပြည်၊ ငရဲပြည်ဆိုတာမရှိဘူး၊ သတ္တဝါတွေဟာ

အဇ္ဈာရိန်(၆၇ပြည်သာ)

၃၂၉

သေပြီးရင် ပြတ်တာပဲ၊ နောက်ထပ် ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူး၊ ကုသိုလ်ကံ၊
ကောင်းကျိုး၊ အကုသိုလ်ကံ၊ မကောင်းကျိုးဆိုတာ မရှိဘူးလို့ အယူမှား
နေတယ်။ သေရင်ပြတ်တယ် ဘာမှ မဖြစ်တော့ဘူးလို့ ယူဆတားတဲ့အတွက်
ဥဇ္ဈာဒီ၌ အယူရှိတယ်လို့ ဆိုနိုင်တာပဲ့”

“ဥဇ္ဈာဒီ၌အယူဆိုတာ မိမိတို့ရဲ့ပျော်းရိမ္မကို ဖုးကွဲယ်ရန်
ကြိုးစားတဲ့ ဆင်ခြေကန်မှုတစ်ခုလည်းဖြစ်တယ်။ ကောင်းမှုကို
မပြုဘဲ၊ မကောင်းမှုကိုသာ ပြုထားသူတို့ရဲ့ စိတ်သက်သာရာ
ရရာရကြောင်း ဖြေဆေးတစ်ခုလည်း ဖြစ်တယ်။ သဘာဝတရားရဲ့
လျှို့ဝှက်နက်နဲ့မှုကို မသိမဖြင့်တဲ့ ဘုက်အမြင်ကန်းမှုလည်း ဖြစ်
တယ်၊ ရုပ်နာမ်သဘာဝရဲ့ အရှိကိုအရှိ အတိုင်းသိမြင်အောင်
မကြည့်တတ်မှာ၊ မကြည့်ချင်မှာ မကြည့်ရဲ့မှာ၊ ထိုးထွင်းမသိနိုင်မှုလို့
ဆိုရမယ့် အပိုဉာရဲ့ ထိုးနှက်ချက် တစ်ခုလည်း ဖြစ်တယ်”

“အရှင်ကုမှာရကသုပကြောတယ်လည်းကြားရော သေတဗ္ဗြို့သူ
ဖြို့သားတွေဟာ ဖူးမြင်ရအောင် သူထက်ငါ ယင်းတို့ကိုတော်လို့သွားကြ
တယ်။ ဒီအခါ ပါယာသိမြို့စားကလည်း သူအယူသာလျှင်အမှန် တဗြား
အယူဝါဒတွေသည် အမှားဆုံးတာလျောက်တင်ရအောင် တဗြားသူမှားနဲ့
အတူ ယင်းတို့ကိုတော်လဲ လိုက်သွားတယ်၊ စေတနာကောင်းနဲ့ လိုက်သွား
တာတော့ မဟုတ်ဘူး၊ အရှင်ကုမှာရကသုပရဲ့ မှန်ကန်တဲ့တရားတွေ တဗြား
သူတွေ ဆီရောက်သွားမှုစိုးလို့ သူ့ဥဇ္ဈာဒီဒါနဲ့တားဆီးရအောင် လိုက်လာ
တာပဲ”

“တွေ့လို့နှုတ်ဆက်စကားပြောပြီးတာနဲ့ လူဘုံးမှုတစ်ပါး တဗြားသော
ဘုံးဆုံး တာမရှိဘူး၊ ကုသိုလ်ရဲ့ကောင်းကျိုး၊ အကုသိုလ်ရဲ့ မကောင်းကျိုး
ဆုံးတာမရှိဘူးစတဲ့ သူ့ရဲ့အယူဝါဒသာမှန်ကန်ကြောင်းကို လျောက်ထား
တယ်”။

လ နေ ဥပမာ

ဒီအခါ မထောင်က မေးခွန်းတစ်ခုစထုတ်တယ်။

မေး။ “မြို့စား ဤလျှောကမှာဖြစ်သလား၊ နေတို့သည် နတ်တို့ဖြစ်ကုန်သလား၊ လူတို့ ဖြစ်ကုန်သလားလို့ မေးတဲ့အခါ ပါယာသီမြို့စားက ဤလျှောကမှာ မဖြစ်ပါ၊ နတ်တို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။ လူတို့မဖြစ်ပါလို့ ဖြေကြားတယ်”

“ဒါဆိုရင် တစ်ပါးသောလောက (ဘု) မရှိ၊ ကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးမရှိဆိုတဲ့ သင်ရဲ့ အယူအဆမှားကြီးကိုစွန်ပြီး တစ်ပါးသော လောက (ဘု) ဆိုတာ ရှိတယ်၊ ကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးဆိုတာ ရှိတယ် ဆိုပြီး အမှန်ကိုပြင်ယူပါလို့ တိုက်တွန်းတဲ့အခါ ပါယာသီမြို့စားက မယူနှင့်ပါဘူး၊ အရင်အယူအဆသာ အမှန်ဆိုပြီး တင်းခံနောတယ်”

“ဒီတော့ မထောက်က ဒီ ဥဇ္ဈာဒီနှုန်းအယူမှားကြီးကို အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်ယူဖြစ်တာလဲလို့မေးတဲ့အခါ သူမှာ သူအသက်သတ်၊ သူဥဇ္ဈာဒီး စတဲ့ မကောင်းမှုတွေကိုသာလုပ်တဲ့ ဆွဲမျိုးသားချင်း၊ မိတ်ဆွဲတွေရှိတယ်၊ ဒီမိတ်ဆွဲ တွေ သေကြတော့မယ်၊ ရောဂါသည်းနေပြီဆိုတာနဲ့ သူက အရောက်သွားပြီး မင်းတို့လို့အကုသိုလ်သမားတွေ သေရင် ငရဲကျတယ်လို့ ပြောကြတယ်၊ မင်းတို့ သေပြီးလို့ ငရဲကျတဲ့အခါ ငါကို ငရဲကျနေကြောင်း လာပြောကြပါ၊ ဒါဆိုရင် ငရဲဘုံးဆိုတာရှိတယ်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးဆိုတာရှိတယ်လို့ ငါပြုပြီး မှတ်ပျါမယ်လို့ သွားပြောတဲ့ အခါ လူမိုက်များက ပြန်လာပြောပါမယ်လို့ ဝန်ခံပြီး သေသွားကြတယ်၊ ဒါပေမယ့် နှစ်တွေ၊ လတွေသာ ကြာသွားတယ်၊ ဘယ်သူမှ သူတိုင်ငရဲကျ ကြောင်း လာမပြောကြဘူး၊ ဒါကြောင့် ဥဇ္ဈာဒီဝါဒ အယူကို သူယူတာပါလို့ ပြောသတဲ့”

“ကဲ – မောင်ရဲမြင့်၊ မင်းကို ဒီမေးခွန်းမေးလာရင် ဘယ်လို့ဖြေမလဲ”

“ဟာ – တပည့်တော်တော့ မဖြေတတ်ဘူး”

“အေး – ဒါမျိုးဆိုရင်တော့ ငါတို့လည်း ဖြေတတ်မှာမဟုတ်ဘူး၊

အဇ္ဈာရှင်(နွဲပြုသာ)

၃၃၁

မထောက်မြတ် ကတော့ ရဟန္တာလည်းဖြစ်၊ စိကြဝါစကတောင်ဘွဲ့ထူးရသူ
လည်းဖြစ်တော့ ပါယာသီမြို့စား၊ သဘောပေါက်အောင် ဖြေတတ်တယ်”

ငရဲမှုပြန်မလာ၊ ခိုးသူပမာ

မထောက်မြတ်က ဒီမေးခွန်းကို အသတ်ခံရမယ့်ခိုးသူဥပမာနဲ့ ဖြေတယ်၊
ခိုးသူ တစ်ယောက်ကို ခေါင်းဖြတ်သတ်ပို့ လမ်းဆုံးလမ်းခွကနေ ခိုးသူ
ဖြစ်ကြောင်း စည်တီးကြော်ပြီး ခေါ်ထုတ်လာတယ်၊ သူသာန်ရောက်လို့
ခေါင်းဖြတ်သတ်ခါနီးမှ သာမယားတို့ဆီ ခဏပြန်ပြီး နှုတ်ဆက်ခွင့် ပြုပါ
လို့တောင်းခံရင် အာဏာသားတွေက ခွင့်ပြုပါမလား၊ သို့မဟုတ် ခွင့်မပြုဘဲ
ငို့ကြေးမြည်တမ်းနေစဉ်မှာပဲ ခေါင်းဖြတ်သတ် ကြမလားလို့ ပါယာသီမြို့
စားကို မေးခွန်းထုတ်လိုက်တယ်”

“ဒီအခါ မြို့စားက ခွင့်မပြုနိုင်ပါ၊ ခိုးသူ ငို့ကြေးမြည်တမ်းနေစဉ်မှာပဲ
ခေါင်းဖြတ်၍သတ်ကြမှာပါလို့ ဖြေတယ်၊ ဒီအခါ မထောက်က မြို့စား၊
ဤလူဘဝမှာပင် သောက်ကျခံရသော ခိုးသူသည် အပြစ်အလျောက်
သောက်ကျခံရရှုံး သောက်ကိုခဏဆိုင်းငဲ့ပြီး ဆွဲမျိုးသားချင်းအိမ်သို့
ပြန်၍မရသေးရာ၊ သူ အသက်သတ်ခြင်း၊ သူဥစ္စားခိုးခြင်းစသော အ-
ကုသိုလ် များကြောင့် ငဲ့၌ ပြစ်သက်ကျနေသော သင်၏မိတ်ဆွဲများသည်
ရေးပြစ် ဒက်ကို ခေါ်တော်ဆိုင်းငဲ့၌ အဘယ်မှာလျှင် သင့်ထံသို့လာ၍ အကြောင်း
ကြား နိုင်ပါမည်နည်း”

“ဤအကြောင်းကြောင့် သင်၏ဥစ္စားအယူဝါဒကို စွန့်လွှတ်ပါလို့
ပြောတော့ မြို့စားက မစွန့်လွှတ်နိုင်ပါဘူးတဲ့၊ မထောက်က ဒီအယူမှား ဖြစ်ပေါ်
လာခြင်းရဲ့ တဗျားသောအကြောင်းရှုပါသေးသလားဆုံးတော့ သူမှာ ဝါးပါး
သီလလုံခြုံပြီး ကုသိုလ် ကောင်းမှုကိုသာပြုလုပ်တဲ့ ဆွဲမျိုး၊ မိတ်ဆွဲ တွေ့ရှု
တယ်တဲ့၊ အဲဒီမိတ်ဆွဲတွေ ရောဂါသည်းပြီး၊ သေခါနီးအချိန် ရောက်တဲ့
အခါ မြို့စားက သွားမှာပြန်တယ်”

“မင်းတို့လို ကုသိုလ်ကောင်းမှုရှုသူတွေ သေတဲ့အခါ နတ်ပြည်ကို
ရောက် တယ်လို့ပြောကြတယ်၊ မင်းတို့နတ်ပြည်ရောက်ခဲ့ရင် ဂုဏ်လာပြီး

ပြောပြကြပါ၊ သင်တို့ဟာ ငါယုံကြည်ကိုးစားတဲ့သူတွေဖြစ်ကြပါတယ်။ သင်တို့ကိုယ်တိုင်လာပြော တာဆိုရင် ငါကိုယ်တိုင်နတ်ပြည်ကို မြင်လာရသ လို ငါလက်ခံပါမယ်လို့ ပြောတဲ့အခါ သူတို့ကလည်း နတ်ပြည်ရောက်ခဲ့ရင် ပြန်လာပြောပါမယ်လို့ ဝန်ခံကြတယ်”

“ဒါပေမယ့် အခဲ နှစ်တွေ၊ လတွေသာကြာသွားတယ် ဘယ်သူမှ နတ်ပြည်ရောက်ကြောင်းလာမပြောကြေး၊ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်ုပ်ဟာ လူဟာသေရင် ပြတ်တာပဲ၊ နောက်ဘဝဆိုတာမရှိခိုတဲ့ ဥဇ္ဈာဒအယူကို ယူခြင်းဖြစ်ပါတယ်တဲ့”

“ပြန်ရှင်းဖို့ရာ တော်တော်မလွယ်တဲ့ကိစ္စပဲဆရာတော်”

နတ်ပြည်မှုပြန်မလာ၊ မစင်တွင်းမှုလွှတ်သူ ဥပမာ

“မထောရမြတ်အတွက်ကတော့ လွယ်ပါတယ်၊ မထောရမြတ်က ဒီ မေးခွန်းကိုလည်း ဆိုလွယ်နိုင်ပေမယ့် ဥပမာတစ်ခုနဲ့ပြုပြန်တယ်။ ယောက်၍သား တစ်ယောက်ဟာ မစင်တွင်းထဲပြုတဲ့ကျပြီး ဉီးခေါင်းထိန်မြုပ်လျက်ရှိတယ်၊ သင်က တဗြားသူတွေ အကုံအညီနဲ့ မစင်တွင်းကဆယ်ယူပြီး ပေကျေနေတဲ့ မစင်တွေကို ဝါးခြမ်းစိတ်တို့ပြင့် သပ်ချေပေးစေတယ်”

“သုံးကြံမဲတိတိ ဆပ်ပြောတို့ကိရေးချိုးပေးပြီး ဆံမှတ်ဆိတ်တို့ကို ရိတ်ပယ်စေတယ်၊ မွေးပေါ်ဆိုတဲ့ နှဲသာဖြောတွေနဲ့ သေချာလိမ်းပေးပြီး နည့်တဲ့ အိပ်ယာပေါ်မှာ ကာမဂ္ဂက်ငါးပါးကို စိတ်ကြိုက်ခံစားစေတယ်၊ အဲဒီလူဟာ မစင်တွင်းထဲပြန်နစ်လိုတဲ့ ဆန္ဒရှိပါပြီးမလားလို့ဆိုတော့ မြို့စားက စပ်ဆုံးရှိရှာဖွယ်ကောင်းလှတဲ့ မစင်တွင်းထဲပြန်နစ်လိုတဲ့ဆန္ဒ အနည်းငယ်မျှ မရှိနိုင်တော့ပါလို့ ဖြေတယ်”

“ဒီအခါကျမှ မထောရက လူသည် မစင်တွင်းကို လွှန့်စွာ ရွှေရှာသကဲ့သို့ နတ်တို့သည် လူများကို မစင်တွင်းကဲ့သို့ရွှေရှာတယ်၊ လူတွေရဲ့ရွှေရှာဖွယ် အနဲ့ဟာ ယူဇာာတစ်ရာ (မိုင်ရှုစ်ရာ)အတွင်းမှာ ရှိနေတဲ့နတ်တွေကို နှိပ်စက် နိုင်တယ်၊ ဒီလိုနတ်ဘဝကို ရောက်သွားတဲ့ သင့်ရဲ့မိတ်ဆွေတွေဟာ အဘယ်

အေဒ္ဓရှင်(၁၇၆၅။)

၃၃၃

မှာလျင် သင့်ထံသို့လာပြီး သူတိန်တဲ့ပြည်ရောက်နေကြောင်းကို ပြောကြား
နိုင်မှာလဲ ဒီအချက်ကြောင့်လည်း သင့်ရဲ့ ဥစ္စာ အယူတို့ စွန့်ပါလို့ ပြောတယ်”
“အဲဒီတော့ စွန့်ရောလားဘုရား”

“ဘယ်စွန့်မလဲ၊ နောက်ထပ် သူ့စောဒကတက်ပြီး မေးမှာတွေ
အများငြိုး ကျွန်သေးတယ် ဒီအယူဖြစ်ခြင်းရဲ့ တဗြားအကြောင်းရှိသေး
လားဆိုတော့ ရှုံးသေးတယ်ဆိုပြီး နောက်အတွေ့အကြံတစ်ခုကို ထပ်ပြောပြန်
တယ်၊ ဝါးပါးသီလကို အမြဲတမ်းလုံခြုံအောင်စောင့်တဲ့ သူ့ရဲ့ မိတ်ဆွေတွေ
သေခါနီး ရောဂါသည်းနေတဲ့အခါ သူကသွားမှာပြန်တယ်”။

တာဝတီသာမှာ နှစ်ရက်သံးရက်ကြာ

“သင်တို့လို ဝါးပါးသီလလုံခြုံသူတွေ သေတဲ့အခါ တာဝတီသာ
နတ်ပြည်ကို ရောက်တယ်လို့ ရဟန်း ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဟောကြတယ်၊ သင်တို့
တာဝတီသာ ရောက်ခဲ့ရင် လိုကိုလာပြောကြပါလို့မှာလိုက်တယ်၊ သူတို့က
လည်း လာပြောပါ့မယ်လို့ ဝင်ခံပြီး သေသွားကြတယ်၊ အခု နှစ်ပေါင်းများ
စွာကြာသွားသော်လည်း ကျွန်ုပ်ထံသို့ သူတို့ တာဝတီသာနတ် ပြည်ရောက်
နေကြောင်း တစ်ယောက်မှ လာမပြောကြပါ၊ ထိုကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ဥစ္စာ
အယူကိုယူပါသည်တဲ့ ဒီအခါ မထောက်-မြှို့စား၊ လူတို့၏ နှစ်တစ်ရာသည်
တာဝတီသာနတ်တို့၏ တစ်ရက် ဖြစ်၏။ ထိုရက်မျိုး သုံးဆယ်သည် တစ်လာ
ထိုလမျိုး၊ ၁၂-လသည် ၁-နှစ်မည်၏။ ထိုကဲ့သို့သော နှစ်ဖြင့် နှစ်ပေါင်း
တစ်ထောင် (လူသက်ဖြင့် နှစ်ပေါင်း သုံးကုဋ္ဌခြောက်သန်း)ဟာ တာဝတီသာ
နတ်တို့ရဲ့ အသက်ပဲ”

“သင့်ရဲ့ မိတ်ဆွေတွေဟာ တာဝတီသာနတ်ဘုံးကိုရောက်တဲ့အခါ တို့တော့
နတ်မှာဖြစ်တဲ့ ကာမဂ်ချမ်းသာတွေကို နှစ်ရက်၊ သုံးရက် ခံစားလိုက်
ဦးမယ်၊ ပြီးမှ တို့တာဝတီသာနတ်ပြည်ရောက်တဲ့အကြောင်းကို ပါယာသိမြှို့
စားအား ပြောပြုအဲဟုအကြံဖြစ်၏။ သူတို့ကဲ့သို့အတိုင်း တာဝတီသာနတ်
တို့သည် သင့်အား လာရောက်ပြောကြားနိုင်ပါမည်လော” လို့ မေးလိုက်တဲ့

အခါ မြို့စားက မပြောကြားနိုင်ပါ”

“တာဝတီသာ နတ်လို့၏ နှစ်ရက်ဟူသည် လူသားများအတွက် အနှစ် နှစ်ရာ ရိုနေပြုဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်သည်သေဆုံးနေပါပြုလို့ဝန်ခဲ့တယ်၊ ဒါပေမယ့် သူအယူဝါကိုတော့ မစွန့်ဘူး၊ မစွန့်တဲ့အပြင် တာဝတီသာ နတ်တွေရှိတယ်၊ ဒီလို့ အသက်ရှည်တယ် ဆိုတာကို အရှင်ဘုရားကို ဘယ်သူ ပြောသလဲတဲ့ အရှင်ဘုရားပြောတိုင်း တပည့်တော်မ ယုံကြည်နိုင် ပါဘူးတဲ့”

“ဟာ - ဒီမြို့စားဟာ အခုခေါ် တစ်ယူသန်ရှုပ်ပါဒီသမား အချို့ ထက် တောင် လက်ပေါက်ကပ်ပါလားဘုရား၊ စိတ်တို့တတ်တဲ့ရဟန်း ဆိုရင် မလွယ်ဘူးထင်တယ် ဘုရား”။

ဝမ်းတွင်းကန်းနှင့် တွေ့သော တစ်ယူသန်သမား

“ဟုတ်တာပေါ့၊ မထောင်ကတော့ ရဟနာဖြစ်နေလို့ သည်းခံပြီး ဆက ရှင်း ပြပါတယ်၊ မထောင်က မေးခွန်းတစ်ခုပြန်ထုတ်တယ်၊ ဝမ်းတွင်းကန်း တစ်ယောက်ဟာ သူတစ်ခါမှုမြှင့်ဘူးတဲ့အတွက် -

အဖြူ။ အပြား၊ အနီး၊ အဝါဆိုတဲ့ အရောင်တွေသည် မရှိ၊ ထိုအရောင် တွေကိုမြင်သောသူသည်လည်း မရှိ၊ ညီညာတ်သောနေရာ၊ မညီညာတ်သော နေရာသည် မရှိ၊ ထိုနေရာတဲ့ကိုမြင်သောသူသည်လည်း မရှိ၊ ကြယ် တာရာတို့၏ အရောင်သည် မရှိ၊ ကြယ်တာတို့၏ အရောင်ကိုမြင်သော သူသည်လည်း မရှိ၊ လနေတို့သည် မရှိ၊ ထိုလနေတို့ကို မြင်သောသူသည် လည်းမရှိလို့ ပြောခဲ့ရင် အမှန်ကိုပြောရာရောက်ပါမလားလို့မေးတော့ မြို့စားက မှန်ရာကိုပြောရာ မရောက်ပါ၊ အဖြူ။ အနီး၊ အပြား၊ လ၊ နေ စသည်တို့ဟာ တကယ်ရှိနေလိုပါတဲ့ ဒီတော့မှ မထောင်က မြို့စား၊ သင်သည် ဝမ်းတွင်းကန်း ကဲသို့ ဖြစ်နေ၏။ ဒီမွှေစကျွေအဘိညာဉ်ကိုရသော သာမဏေ ပြောဟွာကတို့က ထိုအဘိညာဉ်တန်ခိုးဖြင့် ဤလောကကိုလည်း မြင်၏၊ တမောနလောကကိုလည်းမြင်၏၊ ဇူပြည်ကိုလည်းမြင်၏၊ နတ်ပြည်ကိုလည်း မြင်၏၊ ကောင်းသောဘုံသို့ ရောက်သော သတ္တဝါ၊ မကောင်းသော ဘုံသို့ ရောက် သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်းမြင်၏၊ ထိုနတ်ဘုံ၊ ငရဲဘုံ စသည်တို့ကို မံသ

(အသား) မျက်စောဖြင့်မြင်နိုင်သည်မဟုတ်၊ အဘိညာဉ် မျက်စောဖြင့်သာ မြင်နိုင်သောဘုရားကို အသားမျက်စောဖြင့် မမြင်ရလို မရှိဘူးဟုပြောသော သင်၏ စကားသည် အမှန်သို့မရောက်နိုင်”

“ဒါကြောင့် သင့်ရဲ ဥပ္ပါဒေအယူဝါဒကို စွန်ပါဆိုတော့ မစွန်နိုင်သေးဘူးတဲ့၊ ဒီအယူဖြစ်ပေါ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်း ရှိပါသေးတယ်ဆိုပြီး အခုလို ထပ်ပြောပြန်တယ်၊ အကျင့်ကောင်း၊ စိတ်ကောင်းရှိတဲ့ သမဏာ၊ ပြဟ္မာတွေ အများကြီးရှိကြပါတယ်တဲ့၊ ဒီသမဏာ၊ ပြဟ္မာတွေဟာ သူတို့သေလို့ ဒီဘဝထက်မွန်မြတ်တဲ့ဘဝကို ရောက်မယ်ဆိုတာ သေချာသိခဲ့ရင် တစ်နည်း နည်းနဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်ပြီး သေကြရမယ်၊ အခု သတ်မသေတာ ယောက် သောအားဖြင့် ဒီဘဝကသောရင် ပိုပြီး မွန်မြတ်တဲ့ဘဝကို ရောက်မယ် ဆိုတာ မသိလိုပဲလိုကြံစည်စဉ်စားမိတဲ့အတွက်ကြောင့် ဥပ္ပါဒေဖို့အယူကို စွဲမြဲဗာ ယူရခြင်းဖြစ်သတဲ့”

“ဟာ တော်တော်မလွယ်တဲ့မြို့စားပဲဘူရား”

“အေး-ဟုတ်တယ်၊ ခုခေါတ်ရဟန်းတွေနဲ့ဆိုရင်တော့ ရှိက်ပွဲပဲနေမှာ၊ မထောင်ကတော့ ရဟနာဆိုတော့ မြို့စားရဲကြံစည်တွေးခေါ်မှုဟာ မှားယွင်း နေကြောင်း အခုလို ဥပမာနဲ့တက္ခ ရှင်းပြတယ်”။

အချိန်မကျေဘဲ ဗိုက်ခွဲသောပုံကြေးမ

“မြို့စား၊ ရှေးဌားပြစ်ဘူးတဲ့အကြောင်းတစ်ခုကိုပြောပြုမယ်၊ ပုံကြားတစ် ယောက်မှာ မယားနှစ်ယောက်ရှိတယ်၊ မယားကြီးမွေးထားတဲ့သားက ၁၂-နှစ် အရွယ်ရှိပြီ၊ မယားငယ်ကတော့ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ထားတုန်းပဲ ရှိသေး တယ်၊ တစ်နေ့ပုံကြားကြီးသေသွားတော့ ၁၂-နှစ်အရွယ်သားငယ်က ပုံကြား တွေ့ရဲ့ ဥပဒေ ထဲးတမ်းအစဉ်အလာအတိုင်း ဖောင်ရဲ့အမွှာ အနှစ်အား လုံးကို သူကို အပ်ဖို့ မိတေသးကိုပြောတယ်”

“မိတေသးက သူမီးဖြားသည်တိုင်အောင် ခက်စောင့်ပါ၊ သူကိုယ်ဝန်က သားမွေးရင် ဥစ္စာစည်းစိမ်ကို တစ်ဝက်စီစဲပေးမယ်၊ သမီးမိန်းကလေးမွေးရင် သင့်ရဲ့အလုပ်အကျွေးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်လို့ပြောပေမယ့် သားငယ်က လက်မခံ

ဘူး၊ ဖောင်ရဲ့အမွှာအနှစ်တွေကို ချက်ခြင်းလွှဲပေးဖို့ပဲ တောင်းဆိုနေတယ်၊ သို့ကြောင်တိုင်အောင် တောင်းပန်လို့မရတဲ့အပါ ပုံကြေးမဟာ ဒေဝါသဖြစ်သွားပြီး အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာနဲ့ မိုက်ကို ဇားနဲ့ခဲ့ပြီး ချက်ချင်း ကလေးကို မွေးတဲ့ အပါ မိုင်လည်းသော ကလေးလည်းသောပြီး ဥစ္စစာည်းစိမ်တွေပါ ဓမ္မးရှုံးသွားတယ်”

“မြို့စား၊ သင်သည်လည်း ထိပုံကြေးမကဲ့သို့ အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ တစ်ပါးသောဘုံးဘာ ရှိ၍ မရှိကို ရှာဖွေလျှင် ပျက်စီးခြင်းသာလျှင် ဖြစ်လိမ့်မယ်၊ မိုက်မဲတဲ့ ပုံကြေးမသည် အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ ဥစ္စစာကိုရှာသဖြင့် ပျက်စီးခြင်း သို့ ရောက်ရသကဲ့သို့ သိလရှိသော သမဏ္မပြားကတို့သည် မရှိကျက်သေား သည်ကို ရှုံးကျက်အောင် လုပ်ကြမည် မဟုတ်၊ (သေချိန်မတန်သေား သည်ကို သေအောင်ပြုကြမည် မဟုတ်) တရားရှိသော သမဏ္မပြားကတို့သည် နေရခြင်းအတွက် ဝမ်းသာမည် မဟုတ်သလို၊ သေရခြင်းအတွက်လည်း ဝမ်းနည်းမည်မဟုတ်၊ နေရခြင်းနှင့် သေရခြင်းသည် တရားရှိသူအတွက် ထူးခြားမှုရှိသည်မဟုတ်”

“တရားရှိပြီး သမဏ္မ၊ ပြားဟွာကတို့သည် လူအများ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားစေခြင်းငှာ၊ လူအများ အစီးအပွားဖြစ်စေခြင်းငှာ၊ လူနတ်များ ချမ်းသာခြင်း အကျိုးငှာ၊ သတ္တေတောကကို သနားစောင့်ရှုရာက်သော အာဖြင့် အသက်ရှင် နေထိုင်ကြခြင်းဖြစ်၏။ ဤပြခဲ့ပြီးအကြောင်းကြောင့် သင့်၏ ဥစ္စစာပို့ဆုံးကို စွန်ပါလောလို့ ပြောပေမယ့် မြို့စားက မစွန်နိုင် ဖြန်ဘူးတဲ့”

“ဒီအယူအဆဖြစ်ပေါ်ခြင်းရဲ့ နောက်ထပ်အကြောင်း ရှိသေးသလား ဆိုတော့၊ ရှိသေးတယ်ဆိုပြီး ခုလိုပြောပြန်တယ်၊ သူဟာ သေးခေါက်ကျတဲ့ ခိုးသူတစ်ယောက်ကို အိုးကြီးတစ်လုံးထဲထည့်၊ အိုးဝကို အသပိတ်ပြီး အိုးကြီးကို မီးတိုက်တယ်၊ သူခိုး သေးလောက်တဲ့အချိန်ကျမှ အိုးဝကို ဖြည့်ဥပုံးစွာ ဖွင့်ကြည့် ကြသတဲ့၊ အဲလိုဖွင့်ကြည့်တဲ့အပါ သူခိုးထံက ထွက်သွားတဲ့အသက်ကို သူတို့မြှင့်ကြရဘူး၊ ဒါကြောင့် တစ်ပါးသော လောကဆိုတာမရှိ

ပေါ်မြတ်(ကျော်သာ)

१३२

ଏହି କଣ୍ଠରେ ଆଖିଲାଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ଯତାପିତା

“တပည့်တော်လည်း စာအတော်ဖတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဒီလောက်
ကတ်သီးကတ်သတ်မေးတာမျိုးတော့ ဒီတစ်ခါပဲတွေ့ဘူးတယ်ဘုရား”

“ଦିଲନ୍ୟ: କିପିଯାହିଥୁର୍ଯ୍ୟଗ୍ରିପର୍ଟ୍ ମୁ ତେ ହୃଦୀତାପ”

“မထောင်မြတ်က ဒီပြဿနာကိုဘယ်လိုရှင်းပေးသလဲဘာရား”

“မြို့တားက မျိုးစုံမေးတော့၊ မထော်မြတ်ကလည်း မျိုးစုံဖော်ကြား ရတယ်၊ ကြားထဲက တပည့်တော်တို့တစ်တွေ အမေးအဖြေမျိုးစုံသိရတော့ ပိုအမြတ် ထွက်တာပေါ့ဘာ့”။

အသက်တိရာ အိပ်မတ်ဘုပ္ပမာ

မထောင်က အသက် (အသိစိတ်နာမ်တရား) အား မမြင်ရပုံကို အိပ်မက်
ဥပမာ နဲ့ဖြတယ်။ မြို့စား သင်သည် နေ့လည်နေ့ခင်း အိမ်ပျော်နေ သည့်
အခါ ဥယျာဉ်ကြီးထဲမှာ မွေ့လျှော်စွာပျော်ပါးနေပုံ၊ ရေကန်ကြီးထဲမှာ
မွေ့လျှော်စွာ ပျော်ပါးနေပုံကို မြင်မက်ဖူးသည်မဟုတ်လောဆိုတော့ မြင်
မက်ဖူးပါ တယ်တဲ့”

“ဒါလည်း မစန်ဘူးမဟုတ်လားဘူရား”

“သေချာတာပေါ့၊ မစွဲနှုံး၊ မစွဲနှုံးခြင်းရဲ့ အကြောင်းရှိသေးလား ဆိုတော့ ရှိသေးတယ်ဆိုပြီး တစ်မျိုးထပ်ပြောပြန်တယ်၊ သူဟာ သေခက် ကျေတဲ့ သူ့ပါး တစ်ယောက်ကို မသတ်ခင်မှာလည်း ပိဿာဘယ်လောက်ရှိတယ် ဆိုတာ ကိုချိန်ပြီး အလေးချိန်ကို မှတ်ထားတယ်၊ မှတ်ပြီးတဲ့ အခါ သူ့ပါးရဲ့

အသက် အပြင်မထွက်အောင် လည်ပင်းကို ကြိုးနဲ့ညံ့ပြီး သတ်လိုက်တယ်၊ သေသွား တဲ့သူခိုးရဲ့ ကိုယ်ကိုလည်း အလေး ချိန်ကြည်ပြန်တယ်၊ သူခိုးဟာ အသက်ရှင် စဉ်တုန်းက ပိုလည်းပေါ့တယ်၊ ပိုလည်း ပျော့ပြောင်းတယ်၊ ပိုလည်း အပြုအပြင်ခံတယ်၊ သူခိုးဟာ သေဖြိုးတဲ့အခါကျတော့ ပိုလည်း လေးတယ်၊ ပိုလည်း ခက်မာတယ်၊ ပိုလည်း အပြုအပြင်မခံတော့ဘူး၊ ဒီ အချက်ကြောင့် ဥဇ္ဈာဒီဒီ အယူဂို ယူတာပါတဲ့”

(မှတ်ချက်)။ အသက်ဟူသော နာမ်တရားရှိလျှင် (သေသွားလျှင်) အသက် ထွက်သွားလျှင် ခန္ဓာကိုယ်သည် ပေါ့သွားရမည်။ ယခုကား မပေါ့သည့်အပြင် ပို၍ပင်လေးလဲလာ၏။ ထိုအချက်ကြောင့် အသက်နာမ် တရားသည် မရှိ၊ နာမ်တရားမရှိသောကြောင့် ဘဝတစ်ပါး ပြောင်းဖြစ်ခြင်း မရှိ ဟု ယူဆခြင်းဖြစ်၏။

သေသွှန်း ရှင်သွှမှာ သံတွေခဲ ဥပမာ

“ဒီအချက်ကိုတော့ မထောက်မြတ်က သံတွေခဲ ဥပမာနဲ့ဖြေတယ်၊ မီးဖုတ်ထားပြီး ရဲရဲနဲ့နေတဲ့ သံတွေခဲရယ်၊ အေးပြီး အခိုးပြိုးပြီးတဲ့ သံတွေ ခဲရယ် ဒီနှစ်မျိုးကို ချိန်စက်ကြည့်ရင် ဘယ်သံတွေခဲက ပိုပေါ့မလဲ၊ ဘယ် သံတွေခဲက ပိုပျော့ပျော်းမလဲ၊ ဘယ်သံတွေခဲက ပိုပြီး အပြုပြင် ခံမလဲ လို့မေးလိုက်တဲ့အခါ မြို့စားက အပူးဓာတ်၊ လေဓာတ်နဲ့၊ ပေါင်းဆုံးမိုးပြီး ရဲရဲနဲ့နေတဲ့ သံတွေခဲကသာ ပိုပေါ့ပါမယ်၊ ပိုပျော့ပျော်းပါမယ်၊ ပိုပြီး အပြုပြင်ခံပါမယ်၊ အပူးဓာတ်၊ လေဓာတ်က်င်းပြီး အေးနေတဲ့ သံတွေခဲက ပို၍ လေးပါတယ်၊ ပို၍ခေါ်မာပါတယ်၊ အပြုပြင်လည်း မခံပါလို့ ဖြေတယ်၊ ဒီတော့ မှ မထောက်က မြို့စား၊ ထို့အတူပင် ဤကိုယ်သည် အသက်၊ ကိုယ်ငွေ့၊ ဝိဉာဏ်တို့ဖြင့် ပေါင်းဆုံးချိန်မှာ ပိုမို၍လည်း ပျော့တယ်၊ ပိုမို၍လည်း ပေါ့တယ်၊ ပိုမို၍လည်း အပြုပြင်ခံတယ်၊ ထိုသုံးမျိုး ကင်းကွာသွားတဲ့ အခါ ပိုလည်းလေးတယ်၊ ပို၍လည်း ခက်မာတယ်၊ အပြုပြင်လည်းမခံ၊ ဤအကြောင်းကြောင့် ဥဇ္ဈာဒီဝါဒကိုစွဲပါလို့ ပြောတယ်”

“ဒါလည်းမစွဲဘူး၊ ဒီအယူဖြစ်ပေါ့ခြင်းရဲ့ အခြားအကြောင်းရှိ

သေးတယ ဆိုပြီး အခုလိ ဆက်ပြောပြန်တယ၊ သူဟာ သေဒဏ်ကျထားတဲ့ ခိုးသူ တစ်ယောက်ကို အရေပါး၊ အရေထူး၊ အသား၊ အကြော်၊ အရှိုး၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီတွေကို မယုက်စီးစေဘဲ (အဆိပ်ကျွေးခြင်းဖြစ်နိုင်) သေအောင် ညျဉ်းဆဲခိုင်းတယ၊ သေခါနီးကျတော့ ခိုးသူကို ပက်လက်ထားပြီး စောင့်ကြည့်ကြတယ၊ ခိုးသူ အသက်ထွက်တာကို မမြင်ကြရဘူးတဲ့ ဒါကြောင့် မှောက်ခံထားပြန်တယ၊ ဒါလည်း မမြင်ရဘူး၊ ဟိုဘက်ဒီဘက် စောင်းထားတယ၊ မတ်တပ်ထောင်ထားတယ၊ ဇောက်ထိုး ထားတယ၊ လက်နဲ့ပုံးတယ၊ ခဲနဲ့ထွေတယ၊ ဓားနဲ့ခုတ်တယ၊ ဟိုဘက်ဒီဘက်မှ ပုံးပို့ခြင်းကိုပြုတယ၊ ဒါပေမယ့် အသက် ထွက်သွားတာကို မမြင်ရဘူး၊ ဒီအကြောင်းကြောင့် သေလျှင် ပြတ်တာပဲ၊ ဟိုဘဝ၊ ဒီဘဝဆိုတာ မရှိ ဆိုတဲ့ ဥဇ္ဈာဒအယူကို ယူခြင်းဖြစ်ပါသတဲ့”။

အသက်ကိုရှာ ခရာသင်းမှုပ်သံဥပမာ

“အရင်တစ်ခါလည်း ဒီအသက်ကို မမြင်ရပုံးအကြောင်း မေးပြီးပြီ မဟုတ်လား ဆရာတော်”

“အေး-ဟုတ်တယ၊ အခုဟာက ဒုတိယအကြိမ်ပေါ့၊ ပထမအကြိမ် တုန်းက မထောရ်က အိပ်မက်ဥပမာနဲ့ ဖြေခဲ့တယ၊ အခုတစ်ခါလော့ ခရာသင်း မှုပ်သံဥပမာနဲ့ ဖြေပေးပြန်တယ၊ မြို့ပေါ်က ခရာသင်းမှုပ်သမား တစ်ယောက်ဟာ တော့ရွှေ တစ်ရွှေရဲ့ လယ်မှာရပ်ပြီး ခရာသင်းကို သုံးကြိုးမှုပ် လိုက်တယ၊ ပြီးတာနဲ့ ခရာသင်းကို မြေပြင်မှာချေထားပြီး သင့်တော်တဲ့ တစ်နောရာမှာ ထိုင်နေတယ”

“အလွန်သာယာတဲ့ ခရာသင်းမှုပ်သံကိုကြားရတဲ့အခါ ရွှေသားတွေ ဟာ အပြေးထွေက်လာပြီး ခရာသင်းမှုပ်သမားကို မေးကြတယ၊ အလွန် သာယာတဲ့ စောစောကအသံဟာ ဘယ်အရာ၏ အသံနည်းတဲ့ ဒီအခါ ခရာ သင်း မှုပ်သမားက ခရာသင်းရဲ့အသံလို့ ဖြေလိုက်တဲ့အခါ ရွှေသားတွေ ဟာ ခရာသင်းကို ပက်လက်ထားပြီး ခရာသင်းမြှည်လော့၊ ခရာသင်း မြှည်လော့လို ဂိုင်းအော်ကြတယ၊ ခရာသင်းက ဘာမှာမြည်မလာဘူး၊ ပက်လက်ထားလို

အသံမထွက်တော့ မြောက်ခုထားပြီး အသံထွက်အောင် ဂိုင်းအော်ကြပြန်တယ်၊ အချဉ်းဖီးပဲ၊ တစ်ခါ ဟိုဘက် ဒီဘက် စောင်းထား၊ မတ်ရပ်ထောင်ထား၊ လောက်ထိုးထား၊ လက်ဖြင့်ပုတ်၊ ခဲနဲ့ထူ၊ တုတ်နဲ့ရှိက်၊ ဓားနဲ့ခုတ်၊ ဟိုဘက်ဒီဘက်က ပုတ်၊ ထူပြီး ခရာသင်း အသံမြည်ပါလို့ ဂိုင်းအော်ကြပေမယ့် ခရာသင်းက မြည်မလောဘူး၊ ဒီအခါ ခရာသင်းမှုတ် သမားက ဒီရွာသားတွေဟာ တော်တော်မသိ မလိမ္မာကြတာပဲ၊ ခရာသင်းအသံ ကို အဆင်ခြင် ကင်းမူ့စွာ ရှာနေကြတယ် လိုတွေးတော်ပြီး အများရှုံးမှာ ခရာသင်းကို သုံးကြမြှုတ်ပြီး ထွက်သွားတယ်”

“ဒီတော့မှ ရွာသွားတွေဟာ ခြော် – ခရာသင်းသံဆိတာ မူတ်တဲ့သူ၊ မူတ်တဲ့ လူလာ၊ မူတ်တဲ့လေ သုံးမျိုးပေါင်းမီမှ ပေါ်နိုင်တာပါလား၊ ဒီသုံးမျိုးနဲ့ကင်းကွာပြီး ခရာသင်းသံဆိတာ မဖြစ်နိုင်ပါလားလို့ အမှန်ကို သိသွားတယ်၊ မြို့စား၊ ထို့အတူ ဒီကိုယ်ဟာ အသက်၊ ကိုယ်ငွေ့၊ ဝိညာက်တိနဲ့ ပေါင်းဆုံးမိတဲ့အခါ ရှုံးသို့လည်းတက်တယ်၊ နောက်သို့လည်းဆုတ်တယ်၊ ရပ်လည်း ရပ်တယ်၊ ထိုင်လည်းထိုင်တယ်၊ အိပ်လည်း အိပ်တယ်၊ မျက်စနဲ့လည်း အဆင်းကိုမြင်တယ်၊ နားနဲ့လည်း အသံကိုကြားတယ်၊ နှာခေါင်းနဲ့လည်း အနဲ့ကိုနမ်းတယ်၊ လျှောဖြင့်လည်း အရသာကို လျက်တယ်၊ ကိုယ်ဖြင့်လည်း ဖော်ပွားရုံကိုတွေ့တယ်၊ စိတ်ဖြင့်လည်း ဓမ္မာရုံကိုသိတယ်၊ ဒီကိုယ်ဟာ အသက်၊ ကိုယ်ငွေ့၊ ဝိညာက်တိနဲ့ကင်းကွာသွားတဲ့အခါ ရှုံးသို့မတက် သည်သာတည်း၊ (ပ)စိတ်ဖြင့်လည်း ဓမ္မာရုံကို မသိသည် သာတည်း၊ မြို့စား၊ ကြိုအကြောင်းကြောင့် သင်၏ ဥဇ္ဈာဒဝါဒကို စွန့်ပါလော့၊ ဒီလိုရှင်းပြုလည်း မြို့စားဟာ သူအယူကိုမဖွံ့ဖြူး၊ ဒီအယူဖြစ်ပေါ်ခြင်းရဲ့ အြေားအကြောင်းရှိ သေးလား ဆုံးတော့ ရှိသေးတယ် ဆုံးပြီး အသက်ကိုမမြင်ရပဲ့ နောက်တစ်မျိုးကို ထပ်ပြော ပြန်တယ်”။

“သူဟာ သေဒဏ်ကျတဲ့ ခိုးသားတစ်ယောက်ရဲ့ အသက်ကိုမြင်ရမလားဆုံးပြီး အရေပါးကိုခွာကြည့်တယ်၊ မမြင်ရတော့ အရေထူကို ခွာကြည့်တယ်၊ ဒါလည်း အသက်ကိုမမြင်ရတော့ အသားတွေကိုလိုး

ကြည့်တယ်၊ ဒါလည်း အသက်ကို မမြင်ရတော့ အရိုးတွေကိုပိုင်းကြည့်တယ်၊ ဒါလည်း အသက်ကိုမမြင်ရတော့ ရိုးတွေးခြင်ဆီတွေကို ထူတဲ့ ကြည့်တယ်၊ ဒါလည်း အသက်ကိုမမြင်ရဘူး၊ ဒီအကြောင်းကြောင့်လည်း အသက်ဆိုတာ မရှိတဲ့ အတွက်ကြောင့် သေပြီးလျှင် ပြတ်တော့၊ ဘဝသံသရာဆိုတဲ့ မရှိ ဘွေးအယူကိုယူတာပါတဲ့”

“မထော်မြတ်ကြီးတော့ ဒီလွှာစာကြီးကို ကျေနပ်အောင် ဥပမာအမျိုး မျိုးနဲ့ ဖြေပေးနေရတာ တော်တော်ပင်ပန်းမှာပဲဘူး”

“ရဟနာဖြစ်ပြီးတဲ့ နောက် ဆက်လက် အသက်ရှင်နေတာဟာ အများ အတွက်ပလော့၊ ဒါကြောင့် ပင်ပန်းတယ်လို့လည်း မထော်မြတ်က သဘော ထားမှာ မဟုတ်ပါဘူး”။

အသက်ကိုရှာ မီးကိုလုပ်ကျွေးသောဥပမာ

“ဒါကြောင့် ဥပမာတစ်မျိုးနဲ့ ထပ်ပြီး ဖြေပြန်တယ်၊ ရှေးအခါက မီးကိုလုပ်ကျွေးတဲ့ ရသေ့တစ်ယောက်ဟာ တော်ကြီးအတွင်းမှာ တစ်ယောက် တည်းနေတယ်၊ တစ်ခါတော့ လူည်းအပ်ကြီးတစ်အုပ်ဟာ ရသေ့ရဲ့ ကျောင်း သံဪမ်းအနီးမှာ တစ်ည့် တည်းခိုပြီး နောက်နောက်မှာ ထွက်သွားကြတယ်၊ ရသေ့ဟာ လူည်းကုန်သည်တွေ အသုံးမလိုလို ထားခဲ့မယ့် ပစ္စည်းတစ်စုံတစ်ခု ရလိုရငှားဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ လူည်းကုန်သည်တွေ တည်းခိုတဲ့ နေရာကို ထွက် လာခဲ့တယ်”

“ဟိုရောက်တော့ တခြားဘာပစ္စည်းကိုမှမတွေ့ရဘဲ စွမ်းပစ်ထားခဲ့တဲ့ ကလေးတစ်ယောက်ကိုသာတွေ့ရလို့ သနားပြီး စောင့်ရှောက်မွေးမြဲ။ ထား တယ်၊ ကလေးငယ် ၁ J-နှစ်အရွယ်ခန့်ရှိတဲ့ အခါမှာ ရသေ့ဟာ ဇနပုဒ် တစ်ခုကို သွားဖို့ကိုစွဲ ပေါ်လာတယ်၊ ဒါကြောင့် သားငယ်ကိုမှာတယ်၊ မီးကိုငြိမ်းမသွားအောင် ပြုစုစုလုပ်ကျွေးမြို့ အကယ်၍ မီးငြိမ်းသွားခဲ့လျှင် ချက်ချင်းပြန်ပြီးမွေးနိုင်အောင် ဓားရှယ်၊ ထင်းရှယ်၊ မီးပွာတ်အစုံရှယ်ကို ပေးခဲ့တယ်”

“မီးကိုလုပ်ကျေးတယ်ဆိုတာရယ်၊ မီးပွဲတ်အစုဆိုတာရယ်က ဘာကို
ပြောနေတာလဲဘူး”

“မြာဟ္မာကဘာသာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အယူအဆအရ မီးမှာ မီးနတ်
ရှိတယ်၊ ခါ့ကြောင့် မီးကိုမပြုတောင် ထင်းထည့်ပေးရတယ်၊ ရုဖန် ရဲခါ
ထောပတ်တောင် လောင်းထည့်ပေးရတယ်၊ မီးနတ်ကို အမြဲမပြုပူလ်တဲ့
သဘောပဲ့၊ မီးပွဲတ်အစု ဆိုတာကတော့ အခုခေါ်လိုဆိုရင် မီးခြစ်ပါပဲ၊
ဟိုတို့က မီးခြစ်မရှိသေးတော့ ကျောက်တဲ့အောင်း သော် လည်းကောင်း၊
သစ်သားချင်း သော်လည်းကောင်း ကြာကြာ ပွဲတဲ့အပါ ပူးပြီး မီးထွက်
လာတယ်၊ အဲဒီမီးကို ရွှေမ်းပေါက်ကတစ်ဆင့် ကူးပြီး ထင်းစိတ်သေးသေး
လေးတွေမှာ မီးစွဲအောင် လုပ်ရတယ်၊ အဲဒီကမှ ချက်လောက် ပြုတ်လောက်
တဲ့ မီးကို ရတာပဲ့”

“ရသေ့ထွက်သွားပြီးတဲ့နောက် သားငယ်ဟာ မြှေးတူးကစားတာ
ကြာသွားတော့ မီးဟာ ငြိမ်းသွားတယ်၊ ဒီအပါ သားငယ်ဟာ မီးကိုရ
အောင်လုပ်မယ်ဆိုပြီး မီးပွဲတ်အစုကို ဓားနဲ့ပါးပါးလေး ရှုပ်ခုတ်တယ်၊ မီးက
ထွက်မလာဘူး၊ ဒါနဲ့ နှစ်ခြမ်းခွဲပစ်တယ်၊ မီးကထွက်မလာဘူး၊ ဒါနဲ့ သုံးစိတ်၊
လေးစိတ်၊ ငါးစိတ်၊ ဆယ်စိတ်၊ အစိတ်တစ်ရာထိခွဲတယ်၊ မရတဲ့အပါ
အစိတ်စိတ်လေးတွေလုပ်ပြီး ဆုတ်ထည့် ထောင်းတယ်၊ ရလာတဲ့အမှုနဲ့တွေကို
လောမှာကြဲလွှင့်တယ်၊ ဒါလည်း မီးက ထွက်မလာဘူး”

“ရသေ့ကြီးပြန်လာတဲ့အပါ မီးရှာပုံအကြောင်းစုံကိုသိရတာနဲ့ မီး
ကိုမွေးယူ ပြုပြီး သင်သည် အဆင်အခြင်ကင်းမဲ့စွာ မီးကိုရှာသူသာတည်း၊
ပညာရှိ၊ လိမ္မာသူ ကား မီးကို ဉ်းသွှေ့မရှာဆိုပြီး အပြစ်တင်တယ်၊ မြို့စား၊
ထိုအတူ သင်သည်လည်း အဆင်အခြင်ကင်းမဲ့စွာ တစ်ပါးသော လောက
ကိုရှာသောသူတည်း၊ ဉ်းမြစ်ဗျာအယူကို လျင်မြန်စွာစွုနဲ့လော့၊ ဉ်းမြစ်ဗျာ
အယူသည် သင့် အား သံသရာတစ်လျောက်လုံး အစီးအပွားမဲ့ခြင်း၊
ဆင်းခြောင်းရှာ မဖြစ်ပါစေလင့်လို့ မေတ္တာရပ်ပဲတဲ့စကားကို ပြောတယ်”

“မထောင်မြတ်က ဒီလောက်ထိရှင်းပြုပြီးတဲ့အချိန်မှာတော့ မြို့စားရဲ့

အမှားမြင်နေတဲ့ ဒီနှိပ်ကိုလေသာ တော်တော်ကြီးကွာသွားပြီ၊ သူယူဆ ထားတာတွေဟာ အမှားဆုံးတာကိုလည်း ထိုက်သလောက်သံသွားပြီ၊ ဒါပေမယ့် မာနကိုလေသာက အားကောင်းနေသေးတယ်၊ ဥဇ္ဈာဝါဒရှင် ပါယာသီမြို့စားကြီး အရှင်ကျေမာရကသာပထံမှာ လက်နက်ချသွားပြီ ဆိုတဲ့ အဖြစ်ကို သူအရောက်မခိုင်ဘူး”

“သူပြောတဲ့စကားကို ကြည့်၊ တပည့်တော် ဥဇ္ဈာဝါဒအယူရှိတယ် ဆုံးတာကို ကောသလမင်းကြီးနဲ့တက္က တိုင်းတစ်ပါးကမင်းတွေအားလုံး သိနေကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့်လည်း ဥဇ္ဈာဝါဒအယူကို မစွန့်နိုင်သေးပါ၊ အရှင် ကသာပထံ ဥဇ္ဈာဝါဒအယူကို စွန့်လိုက်မယ်ဆုံးရင် ကြားကြသော သူများက ဒီပါယာသီမြို့စားဟာ ဒီလောက်တောင် မိုက်တာကိုး၊ ဒီလောက် တောင် မလိမ္မာတာကိုး၊ ဒီလောက်ယုတ်မာတဲ့အယူကို ယူခဲ့တာ ဂုံးဆိုပြီး ပြောသီကြ ပါလိမ့်မယ်၊ ထိုအပြောကိုမချင်သော ကြောင့်လည်း ဥဇ္ဈာဝါဒအယူကို ဆက် ယူရပါ၌းမယ်၊ အရှင်ဘုရား၏ စကားကို ချေပသော အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အရှင်ဘုရားကို တုပြိုင်သောအားဖြင့်လည်းကောင်း ဥဇ္ဈာဝါဒအယူကို ဆက်ပြီးယူရပါ၌းမယ်တဲ့”

“ခြော့ - ဖြစ်မှုဖြစ်ရလေ၊ ကိုယ့်အယူဝါဒ မှားမှန်းသိတာတောင် သူများ ပြောမှာကြောက်တာနဲ့ မစွန့်ဘူးဆုံးတော့ ဒီမြို့စားဟာ တော်တော် ဆုံးတာပဲဘုရား၊ တပည့်တော်တော့ စိတ်ပျက်သွားပြီ၊ မထောက်မြတ်ကရော ဆက်ဆံးမသေးလား ဘုရား”

“မထောက်မြတ်ကတော့ ပါယာသီမြို့စားကြီး အယူမှန်ဖြစ်တဲ့အထိ စိတ် ရှည်ရည်နဲ့ဆုံးမသွားမှာပဲ၊ ဒီတစ်ခါ မထောက်မြတ်က ရှုံးပါရမိအခန်း မှာပြ ခဲ့တဲ့ လုည်းမှားကြီးနှစ်ယောက်အကြောင်းကိုပြောပြပြီး ဆုံးမတယ်၊ ဒေဝဒတ် အလောင်း လုည်းမှားကောင်းဆောင်တဲ့ ဝါးရာသောလုည်းကို သည်တွေဟာ ကန္တာရာရိုးကို ရောက်တဲ့အခါ မျက်နှာချင်းဆိုင်ကလာတဲ့ လုည်းတစ်စီး ကိုတွေ့ရာတယ်၊ လုည်းမောင်းသူရဲ့ကိုယ်ဟာ ရောတွေနဲ့နဲ့နဲ့နဲ့နဲ့နဲ့ တယ်၊ ကြောပန်း ကိုလည်း ပန်ထားလိုက် သေးတယ်၊ သူရဲ့လုည်းဘီးမှာလည်း ရွှေ့ညွှေ့တွေ့ပေ

ကျိန်တယ်၊ မေးမြန်းကြည့်တဲ့အခါ ရှေ့ချို့မှာ မိုးတွေ့ဆာ ထားလို့မြက်တွေ့
ထင်းတွေ့ ရေတွေပေါ့နေတယ်၊ ခါ့ကြောင့် ပါလာတဲ့ မြက်၊ ထင်း၊ ရေတွေကို
စွန့်ပစ်ပြီး ဝန်ပေါ့ပေါ့နဲ့ ခရီးသွား ကြပါလို့ အကြံပေးသတဲ့”

“ဒေဝဒတ်အလောင်းလှည်းမျှူးဟာ လူယောင်ဆောင်ထားတဲ့ ဘီလူး
ရဲ့ စကားကို ယုံစားပြီး မြက်၊ ထင်း၊ ရေတွေကို စွန့်ပစ်စေတယ်၊ ရှေ့စခန်း
၂-ခု လောက်အထိ မြက်၊ ထင်း၊ ရေတို့ မရတဲ့ အတွက် လှည်းကုန်သည်တွေ
အစာနဲ့ ရေပြတ်ပြီး ခုညွှန်းနေတဲ့ အချိန်မှာ ဘီလူးတွေ ဝင်ရောက်လာပြီး
သတ်ဖြတ်စား သောက်တာကို ခံလိုက်ကြရတယ်၊ ဘုရားအလောင်းလှည်းမျှူး
အလှည့်ကျတော့ ဘီလူးရဲ့ စကားကို ပညာနဲ့ ဆင်ခြင်ပြီး မလိုက်နာထိုက်
ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်၊ မြက်၊ ထင်း၊ ရေတွေကို သယ်မြွေတိုင်း သယ်
သွားကြတယ်၊ စခန်း ၂-ခုလုံးမှာ ညာအိပ်ကြတဲ့ အခါတိုင်း ခေါင်းဆောင်
လှည်းမျှူး ကြီးကိုယ်တိုင်း မအိပ်ဘဲ ဓားကိုကိုင်ပြီး အဖော်ငယ်သားတွေကို
စောင့်ရှောက် တယ်၊ မိုးလည်းရွှေမထားဘူး၊ မြက်၊ ထင်း၊ ရေလည်းမရှိဘူး၊
စခန်းတစ်ခု ရောက်တဲ့ အခါ ဘီလူးစားခံထားရတဲ့ ရှေ့ကသွားနှင့်တဲ့ လှည်း
ကုန်သည် ဝါးရာရဲ့ အရိုးတွေနဲ့ နွားတွေရဲ့ အရိုးတွေကိုပဲ တွေ့ရတယ်”

“ဒီအခါ သေသွားတဲ့ လှည်းကုန်သည် ဝါးရာဆီက အဖိုးတန်တဲ့
ကုန်တွေနဲ့ သူတို့ဆီက အဖိုးမတန်တဲ့ကုန်တွေ လဲလှယ်တင်ပြီး ရောင်းဝယ်
ကြတဲ့ အတွက်ကြောင့် ကြီးပွားချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်သွားကြတယ်၊ မြို့စား၊
ထို့အတွက် သင်သည် အဆင်အခြင်ကင်းမဲ့စွာ တစ်ပါးသော လောကကို
ရှာဖွေပြီး မာနကြီးစွာဖြင့် ဥဇ္ဈာဇ္ဇာဝါဒကို ကိုစွဲထားသည်ရှိသော် ပထမ
လှည်းမျှူးကြီးနှင့် အပေါင်းအပါများကဲ့သို့ သင်သည်လည်းကောင်း၊ သင့်
အယူဝါဒကိုလက်ခံသော နောက်လိုက် များသည်လည်းကောင်း ပုဂ္ဂိုလ်းခြင်း
သို့ရောက်ကြလိမ့်မည်၊ အဲသလိုဆုံးမပေါ်မယ့် ပါယာသီမြို့စားဟာ မကောင်း
မှန်းသိရက်နဲ့ သွားအယူဝါဒကို မစွမ်းလွှာတိနိုင်ဘူး ဖြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့်
မထောင်က နောက်ထပ်ဥပမာဏစွဲနဲ့ ထပ်ပြောပြန်တယ်”။

ပိုက်ဆံလျှော်ထုတ်ယူသူဥပမာ

“မြို့စား၊ ရွှေ့ချွဲဖြစ်ဘူးသည်ကား ကျေးရွာတစ်ရွာဟာ လုပ်စား ကိုင်စား မကောင်းသောကြောင့် တစ်ခြားရွာတစ်ရွာကို ပြောင်းသွားတယ်၊ လူနှစ်ယောက် တို့ဟာ ကျော်ခဲ့တဲ့ ကောင်းနှီးရာရာပစ္စည်းတွေကို ကောက်ယူ ရအောင် အဲဒီရွာပျက်ထဲ ရောက်လာကြတယ်၊ ရွာပျက်ထဲမှာ ပိုက်ဆံလျှော် တွေ ကိုတွေ့ရတော့နှစ်ယောက်သား ထုပ်ပိုးသယ်လာရင်း ဆက်လာကြရာ အခြား ရွာရောက်တဲ့ အခါ စွမ်းပစ်ထားတဲ့ ပိုက်ဆံလျှော်ချည်တွေကို တွေ့ကြတယ်”

“ချည်လုပ်ပြီးသားဆိုတော့ လျှော်ထက်ပိုကောင်းတာပေါ့၊ ဒါကြောင့် ပထမလူက ခုတိယလူကိုပြောတယ်၊ ညွှဲတဲ့ပိုက်ဆံလျှော်တွေကို ထားခဲ့ပြီး ကောင်းတဲ့ ပိုက်ဆံလျှော်ချည်တွေကို ပြောင်းယူကြရအောင်ဆိုတော့ ခုတိယ လူက ပြောင်းမယူချင်ဘူးတဲ့၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပိုက်ဆံလျှော်တွေကို သူဟာ အဝေးကြီးကနေ သယ်လာရတာကြောင့်ပါတဲ့၊ ဒါနဲ့ ပထမလူ ကတော့ မကောင်းတဲ့လျှော်တွေ ချထားခဲ့ပြီး ကောင်းတဲ့ချည်တွေ ထုပ်ပိုး သယ်လာခဲ့တယ်”

“နောက်တစ်ရွာကိုရောက်တဲ့ အခါ ပိုက်ဆံလျှော်ချည်ထက် ပို တန်ဖိုးရှိ တဲ့ ပိုက်ဆံလျှော်ထည်တွေကိုတွေ့ရတဲ့ အခါ မိမိတို့မှာပါလာတဲ့ ပိုက်ဆံလျှော် တွေ၊ ပိုက်ဆံလျှော်ချည်တွေကို ချထားခဲ့ပြီး ပိုက်ဆံလျှော် ထည်တွေကို ပြောင်းသယ်ဖို့ ပထမလူက ပြောပြပြန်တယ်၊ ခုတိယလူကတော့ မကောင်းမှန်းသိရက်နဲ့ အကြောကြီး သယ်ခဲ့ရလို့ဆိုတဲ့ အကြောင်းပြချက်နဲ့ သယ်လာမြဲ ပိုက်ဆံလျှော်တွေကို မစွမ်းပစ်နိုင်ကြောင်း ပြင်းဆန်ပြန်တယ်”

“ပထမလူကတော့ ညွှဲတဲ့ ပိုက်ဆံလျှော်ချည်တွေကိုထားခဲ့ပြီး ပိုကောင်းတဲ့ ပိုက်ဆံလျှော်ထည်တွေကို ထုပ်ပိုးသယ်ယူခဲ့တယ်”

“နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့ အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ခံလျှော်တွေကို တွေ့ရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့ အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ခံလျှော်ချည်တွေကို တွေ့ရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့ အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ခံလျှော်ချည် ထည်တွေကို

တွေ့ရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ဝါတွေကို တွေ့ကြရတယ်၊ နောက် တစ်ရွာရောက်တဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ဝါချဉ်တွေကို တွေ့ကြရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာ ရောက်တဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ဝါချဉ်ထည်တွေကို တွေ့ရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ပြောတွေကိုတွေ့ရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ခဲ့ပုပ်တွေကိုတွေ့ရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ဘင်တွေကို တွေ့ရတယ်၊ နောက်တစ်ရွာရောက်တဲ့အခါ ပိုကောင်းတဲ့ ငြေးတွေကိုတွေ့ရတယ်”

ပထမလူကတော့ တွေ့တိုင်းတွေ့တိုင်း ညွှတာတွေထားပြီး ကောင်းတာတွေ ယူလာလိုက်တာ အိမ်ရောက်တော့ တန်ဖိုးအရှိဆုံးရွှေတွေကို ပိုင်ဆိုင်သွားလို ချမ်းသာကြယ်ဝသွားတာပေါ့၊ မကောင်းမှန်းသိရက်နဲ့ မစွန့်လွှတ်နိုင်ပဲ ပိုက်ဆံလျှော်တွေကိုသာ ယူလာတဲ့ ဒုတိယလူကတော့ ဆင်းရဲ့မြဲဆင်းရဲ့နေတာပေါ့၊ မြို့တာ၊ သင်သည်လည်း ရွှေနှင့်တူသည့် ကောင်းမြတ်သော ဗုဒ္ဓ၏ အယူဝါဒမှန်ကို တွေ့မြင်နေရပါလျက် ပိုက်ဆံလျှော်နှင့်တူသော ဥဇ္ဈာဒဝါဒအယူဆုံးတိုးကို မစွန့်လွှတ် နိုင်လျှင် သံသရာတွင် ကြီးစွာဆင်းရဲ့ ဒုက္ခရောက်မည်ဖြစ်၏ -လို ပြောတဲ့အခါကျ မှ မြို့တားဟာ သူရဲ့ အယူဝါဒဆုံးတိုးကိုစွန့်လွှတ်ပြီး သရဏဂုံသုံးပါး ဆောက်တည်ကာ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို ခံယူလိုက်တယ်”

“အမလေး - မထောင်မြတ်တော့မသိဘူး၊ တပည့်တော်ဖြင့် ဘေးက နေ နားထောင်ရတာတော် ရင်မောလိုက်တာဘုရား၊ ဒါနဲ့ အခုခေတ်မှာ လည်း နောက်ဘဝဆိုတာမရှိဆိုတဲ့ ဥဇ္ဈာဒဝါဒဟာ ခေတ်စားတို့ ရှိသေးတယ် ဘုရား၊ ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ဆစ်ပိုင်းပြီး ဟောကြားထားတဲ့ အတွေး အမြင်ရှိပါသေးသလားဘုရား”

“ရှိတာပေါ့၊ ဒီဟောကြားချက်ဟာလည်း ဘယ်ဘာသာရဲ့ အယူဝါဒ ဘက်မှ မလိုက်ဘဲ မမှုမိန္ဒာနကျကျ ဟောထားခဲ့တာမို့ ဘယ်ဘာသာဝင်မဆို

အတွေး အခေါ်ဉာဏ်ရှိသူတိုင်း လက်ခံနိုင်တဲ့ ဟောကြားချက်တစ်ခုပဲ”

“ဒါဆုံးရင် အမိန့်ရှုပါဦးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ မှတ်သားရအောင်”

“ဒီအကြောင်းကို ဗုဒ္ဓက မဏီမပဏ္ဍာသပါဌို့တော်၊ ဂဟပတိဝင်၊ အပဏ္ဍာ ကသုတ်မှာ ဟောထားတယ်၊ ကမ္မာပေါ်မှာ အယူဝါဒတွေ ဘယ်လောက် များများ အဆုံးကိုလိုက်ကြည့်လိုက်ရင် အခုပြောမယ့် အယူဝါဒနှစ်ခုအနက် တစ်ခုခုထဲမှာ ပါသွားတာပဲ၊ ပထမအယူဝါဒက နတ္တိကဒီဒို့၊ အကိရိယဒီဒို့၊ အဟောတုကဒီဒို့တို့ပဲ၊ ဒုတိယအယူဝါဒက အတ္တိကဒီဒို့၊ ကိရိယဒီဒို့၊ သဟောတု ကဒီဒို့တို့ပဲ”

“နတ္တိကဒီဒို့ဆိုတာ ပေးကမ်းလျှော့ဒါန်းခြင်းရဲ့ အကျိုးဆိုတာ မရှိဘူး၊ မိဘ ကျေးဇူးဆိုတာ မရှိဘူး၊ ကောင်းမှု မကောင်းမှုရဲ့ အကျိုး ပေးဆို တာမရှိဘူး၊ ပစ္စာပြန် လောကာ၊ တမလွန်လောကဆိုတာ မရှိဘူး၊ သေပြီး နောက်ထပ် ဖြစ်ရတဲ့ သတ္တဝါဆိုတာ မရှိဘူး၊ (ဉာဏ်ဖြို့သဘော) ပစ္စာပြန်၊ တမလွန် နှစ်တန်သော လောကကို အသိထူး (အဘိညာဉ်)ဖြင့် ကိုယ်တိုင် သိမြင် မျက်မျောက်ပြုကာ ဟောကြားနိုင်ပြီး ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမြတ် တဲ့ သမဏ၊ ပြဟ္မာကဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ယူဆပြောဟောခြင်းပဲ”

“အတ္တိကဒီဒို့ဆိုတာ အပြန်အားဖြင့် ပေးကမ်းလျှော့ဒါန်းခြင်းရဲ့ အကျိုးဆိုတာ ရှိတယ်၊ မိဘကျေးဇူးဆိုတာရှိတယ် စသည်ဖြင့် ယူဆပြောဟောခြင်းပဲ”

“အကိရိယဒီဒို့ဆိုတာ ပြုလုပ်သူ၊ ပြုလုပ်ခိုင်းသူ၊ နှိပ်စက်သူ၊ နှိပ်စက်ခိုင်းသူ၊ သတ်ဖြတ်ခိုးဝေါ် လုယက်တိုက်ခိုက်သူ၊ သူသားမယား အိမ်ယာ လွန်ကျူးလိမ်လည် သူတို့ဟာ မကောင်းမှုကို ပြုကြသော်လည်း ပြုရာ မရောက်ဘူး (အကုသိုလ်ကံ မဖြစ်ဘူး)၊ ကမ္မာလောကမှာရှိတဲ့ သတ္တဝါအား လုံးကို အသားစုံ အသားပုံ တစ်ခု တည်းဖြစ်သွားအောင် မျှော့ဖြော်သတ်ဖြတ် ပစ်သော်လည်း မကောင်းမှု အကုသိုလ် မဖြစ်၊ ကိုမြှုစ်ရဲ့ တောင်ဘက်ကမ်း ကိုသွားရုံး၊ အကုသိုလ်မဖြစ်သလို သူတစ်ပါး ကို သတ်ရုံး သတ်ခိုင်းရုံးလည်း အကုသိုလ်မဖြစ်ဘူးတဲ့”

“ဂရိမြစ်ရဲ မြောက်ဘက်ကမ်းကိုသွားခြင်းဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့် ကုသိလ် မဖြစ်သလို ပေးကမ်းလျှော့ခိုန်းမှု၊ လူနှုန်းစောင့်စည်းမှု၊ သီလတော် ထိန်းမှု၊ ဟုတ်ရာ မှန်ရာပြောဆိုမှုဆိုတဲ့ အကြောင်းကြောင့် လည်း ကုသိလ် ကောင်းမှုဆိုတာ မဖြစ်ဘူးလို့ ယူဆပြောဟောခြင်းပဲ၊ ကိရိယဒီနှီး ဆိုတာက တော့ အကိရိယဒီနှီးရဲ့၊ ပြေားပြန်ပေါ့၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်း စသော အကြောင်းကြောင့် အကုသိလ်ဖြစ်သလို သူ့အသက်မသတ်ခြင်း၊ ပေးကမ်း လျှော့ခိုန်းခြင်း စသည့်ကြောင့် ကုသိလ်ဖြစ် တယ်လို့ ယူဆဟောပြောခြင်းပေါ့”

“အဟောတုကဒီနှီးဆိုတာ သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးဖို့ စင်ကြယ်ဖို့အတွက် အကြောင်းမရှိ၊ အကြောင်းမဲ့သက်သက် ညစ်ညူးကြတယ်၊ စင်ကြယ်ကြ တယ်၊ လွှာမှုမဲ့ရည်၊ လွှာခွဲန်အား၊ လွှာကြြံးပမ်းမှုကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့အရာ ဆိုတာမရှိ၊ ဖြစ်ရှိုးဖြစ်စဉ်အတိုင်း အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လို့ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ဆင်းရဲချမ်းသာမှုကို ခံစားနေကြရတာလို့ ယူဆဟောပြောခြင်းပဲ”

“သဟောတုကဒီနှီးဆိုတာကတော့ အဟောတုကဒီနှီးရဲ့ ပြေားပြန်ပေါ့၊ သတ္တဝါတို့ ညစ်ညူးဖို့ ချမ်းသာဖို့ ဆင်းရဲဖို့အတွက် အကြောင်း (ကုသိလ်၊ အကုသိလ်) ရှိတယ်၊ သဘာဝအလျောက် သူ့အလိုလို ဖြစ်ပေါ်လာတာ မဟုတ်ဘူးလို့ ယူဆဟောပြောတာပေါ့”

“ဒီအယူဝါဒနှစ်မျိုးဟာ ဘယ်ဟာမှန်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓက ဆုံးဖြတ်ပေး သလဲ ဘုရား”

“ကေသမှတ္တိသုတ်မှာလိုပဲ ဒီသုတ်မှာလည်း ဗုဒ္ဓက ဘယ်ဝါဒက မှန်တယ်၊ မှားတယ်လို့ ဘလိုင်းကြီးဆုံးဖြတ်မပေးဘူး၊ ပညာရှိများ ချီးမွှမ်းမယ်၊ ပစ္စက္ခသုသရာ ကောင်းကျိုးရမယ်ဆိုတဲ့ အဂါန္တာဆိုတဲ့ဝါဒက မှန်တယ်၊ ဒီအဂါန္တာဆုံးမလိုရင် မမှန်ဘူးဆိုတဲ့ ဆုံးဖြတ်နည်းကိုပဲ သဘာဝကျကျပေးထားတယ်၊ မြိမ်အတွက် အရှုံးမရှိသောဒသနကို ပေးတာလိုပဲ မှတ်ရမှာပေါ့”

“ကုသိလ်၊ အကုသိလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုး၊ ဆုံးကျိုးဆိုတာမရှိ စတဲ့ နှစ်ဦးကပါဒ၊ အကိရိယဝါဒ၊ အဟောတုကဝါဒတို့ကို လက်ခံကျင့်သုံးမယ် ဆိုရင်

ကျော်သုံးသူဟာ မကောင်းတာပဲလုပ်၊ မကောင်းတာပဲပြောပြီး မကောင်းတာပဲ
ကြံစည်တော့မှာတဲ့ ဘာကြော်လဲဆိုတော့ ဉာဏ်အယူရှိတဲ့ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ
ကောင်းမှုရဲ့ဖြူစင် မြင့် မြတ်ပဲ၊ မကောင်းမှုရဲ့ ဉာဏ်ညဲးယုတ်ညဲး ပုဂ္ဂို
မသိတဲ့ အတွက်ကြော်ပဲတဲ့”

“တမလွန်လောကတို့ ပြုလုပ်မှုတို့ အကြောင်းတရား (ကုသိုလ်၊
အကုသိုလ်) တို့ဆိုတာ အမှန်တကယ်ရှိနေပါလျက် မရှိဘူးလို့ ကြံစည်
ဟောပြောခြင်းဟာ အဲဒီတရားတွေကို မျက်မွောက် (အသိဉာဏ်ဖြင့်)
သိမြင်တော်မူးကြတဲ့ ရဟန်အရှင်မြတ်တွေကိုလည်း ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်
တယ်တဲ့၊ တမလွန်လောကတို့ ပြုလုပ် မှုတို့ အကြောင်းတရား စသည်တို့
သည် မရှိလို့ ဟောပြော၊ ဖြန့်ချိမယ်ဆိုရင် အဲဒီဟောပြောဖြန့်ချိမှုဟာ မသူ့
တော်တရားကို ဒါဝဖြန့်ချိရာရောက်တယ်၊ မိမိကိုယ် မိမိ ငြားက်ပင့်ရာ
လည်းရောက်တယ်၊ သူ့တစ်ပါးကို ကဲ့ရဲ့လှုတ်ချေရာလည်း ရောက်တယ်”

“ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးဆိုတာမရှိ စတဲ့ နတ္ထိက
ဖို့ အကိုရိယိဖို့ အဟောတုကဗီဒ္ဓိအယူဝါဒဟာ အကောင်းကို ပယ်ရှားပြီး
အဆိုးမှန်သမျှကို ဉိုးတည်ထားတဲ့ အတွက် အမြင်မှားမိစ္စာဖို့ လည်းဆို
သင့်တယ်၊ သို့မဟုတ် အမြင်မှား မိစ္စာဖို့ကတစ်ဆင့် ဆင်သက် လာတဲ့ပါဒလို့
ဆိုသင့်တယ်လို့ ဗုဒ္ဓက သုံးသပ်ပြတယ်”

“သဘာဝကျော် ဟောကြားချက်ပါဘုရား”

“နောက်ဟောကြားချက်က ပိုတောင်သဘာဝကျေသေးတယ်၊ နောက်
ဘဝဆိုတာမရှိ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးဆိုတာ မရှိလို့
ယူဆထားတဲ့ သူ့ဟာ ကိုယ်ကျိုးအတွက်ပဲကြည့်ပြီး မကောင်းမှုချည်း လုပ်
တော့မှာဖြစ်တဲ့ အတွက် ဒီဘဝမှာလည်း ကိုယ်ကျိုးရှာအတွေ့သမား၊ အကျင့်
စာရိတ္ထပျက်စီးသူစသည်ဖြင့် ပညာရှိသူတော်ကောင်းတွေရဲ့ကဲ့ရဲ့ လှုတ်ချေခြင်း
ကိုလည်း ခံရမယ်၊ သူ့ပြောသလို နောက်ဘဝအပါယ်ငရဲမရှိရင် တော်ပါသေး
ရဲ့၊ ရှိခဲ့ရင် နောက်ဘဝမှာအပါယ်ငရဲ ကျပြီး လည်စင်းရဲရမယ်”

“ဒီတော့ နတ္ထိကဖို့ အကိုရိယိဖို့ အဟောတုကဗီဒ္ဓိသမားအတွက်

၃၂၀

အရှင်နိဂုံသာဒသဗုဒ္ဓ

နှစ်ဘဝလုံး အရှုံးချည်းပဲ နောက်ဘဝဆိုတာရှိတယ်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ရဲ့ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုးဆိုတာရှိတယ်လို့ ယူဆကျင့်သုံးသူအတွက်ကဝါဒီ ကိုရိယဝါဒီ၊ သဟေတုက ဝါဒီတွေဟာ ကောင်းတာပဲလုပ်တယ်၊ ကောင်းတာပဲပြောတယ်၊ ကောင်းတာပဲ ကြံ့တယ်၊ ဘုရားကြောင့်လဲဆိုတွေ့မ ကောင်းမှုရဲ့ ညစ်ညူးယုတ်ညုံပုံ၊ ကောင်းမှုရဲ့ ဖြူစင်မြင်မြတ်ပုံတွေကို သေချာသီမြင် ကြတဲ့အတွက်ကြောင့်ပဲ”

“နောက်ဘဝဆိုတာ ရှိတယ်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုး ဆိုတာရှိတယ်လို့ ကြံ့စည်ပြောဆိုသူဟာ အဲဒီအကြောင်းတွေကို တိကျွွား သီမြင်တော်မူကြတဲ့ ရဟန္တာအရှင်မြတ်တွေကိုလည်း ဆန့်ကျင် ရာမရောက်ဘူး၊ တမလွန်လောကဆိုတာ ရှိတယ်၊ ပြုလုပ်မှုတို့ အကြောင်းတရားတို့ဆိုတာရှိတယ်လို့ ပြောဟောသူဟာ သူတော်ကောင်းဝါဒကို ဖြန့်သီရာရောက်တယ်၊ မိမိကိုယ်လည်း မြောက်ပင့်ရာမရောက်ဘူး၊ သူတစ်ပါးကိုလည်း နှစ်ချရရာမရောက်ဘူး”

“ဒီအယူဝါဒဟာ အဆိုးကိုပယ်ရှားပြီး၊ အကောင်းသီးတည်ထားပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် အမြင်မှန် - သမ္မာဒီဇိုကန် ပေါက်ဖွားလာခြင်း ဖြစ်တယ်၊ နောက်ဘဝဆိုတာရှိတယ်၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ရဲ့ ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုး ဆိုတာရှိတယ်လို့ ယူဆထားသူဟာ မိမိသူတစ်ပါးအန်းတို့သားတို့ရဲ့ ကောင်းကျိုးရှိတာတွေချည်း ပြုလုပ်တဲ့အတွက် အခုပ္ပါယ်ရှိတဲ့ အကျင့် စာရိတ္ထကောင်းသူ၊ ကိုယ်ကျိုး စွန်သူအဖြစ် ပညာရှိတွေရဲ့ ချိုးမွဲမ်းခြင်းကို ခံရတယ်”

“သူတစ်ပါးယူဆသလို နောက်ဘဝရှိတူးဆိုရင်လည်း သူအတွက် ဘာမှ ကိစ္စမရှိဘူး၊ အကယ်၍ နောက်ဘဝရှိနေမယ်ဆိုရင် နတ်ရွာသုဂ္ဂတ် ရောက်ပြီး ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုသာ ကေန်မှုချခံစားရမယ်၊ ဒါကြောင့် အတွက်ကိစ္စီ၊ ကိုရိယဒီဇို့၊ သဟေတုကဒီဇို့အယူဝါဒတိုင်း ကျင့်သူတွေ ဟာပစ္စက္ကသာရာ နှစ်ဘဝလုံး ချမ်းသာတယ်”

“ကျင့်သုံးသူမိမိအတွက် အရှုံးမရှိတဲ့ဒဿနတစ်ခုလိုပဲ ဆိုရမှာ

အဖွဲ့ရှင်(၆၅၂၁။)

၃၅၁

ပြောဘရား”

“ဆိုနိုင်တာပြော၊ ပါယာသီမြို့စားကြီးရဲ့ လူ၍တန်းပုံနဲ့ နတ်ပြည်
ရောက်ပုံအကြောင်းတွေဟာလည်း လူတိုင်းသီသင့်စရာအချက်တွေမို့
ဆက်ပြောလိုက်းမယ်”

“ပြောပါဦးဘရား”

“ပါယာသီမြို့စားဟာ သမ္မာဒီနိုဖြစ်လာပြီးတဲ့နောက် အလျှော့ပုဂ္ဂိုလ်
တွေကို အစားအစာနဲ့အဝတ်အထည်တွေကို ပေးလျှောက် ဒီလို လျှော့အခါ
မှာ သူကိုယ် တိုင်မလျှော့ဘူး၊ ဥတ္တရလုလင်ကို အုပ်ချုပ်စိမံသူ အဖြစ်စေခိုင်း
တယ်၊ မြို့စားဟာ ကိုယ်တိုင်မလျှော့အပိုင် လျှော့ခိုင်းတဲ့ လျှော့ဘယ်ဝတ္ထုတွေ
ဟာလည်း အည့်စားတွေချည်းဖြစ်နေတယ်”

“အစားအစာဆုံးရင် ဆန်ကဲ့ထမ်းနဲ့ပုန်းရည်ဟင်းချည်းပဲ အဝတ်
အထည်ဆုံးရင် အကြမ်းဆုံး၊ အပွဲဆုံးတွေချည်းပဲ၊ ဒါကြောင့် အလျှော့ပွဲ
တစ်ရက် ပြီးတိုင်း ဥတ္တရလုလင်က ပါယာသီမြို့စားကြီးနဲ့ နောင်သံသရာ
အဆက်ဆက် ဘယ်တော့မှ မတွေ့ပါရအနဲ့လို့ လူသံရှင်ကြားဆုတောင်း
သတဲ့”

“ဟာ—ဥတ္တရလုလင်ဟာ တော်တော် သတ္တိကောင်းတာပဲ။ အုပ်ချုပ်
ရေးမှုး၊ ရာထူးကနေ ဖြုတ်ပစ်မှာမကြောက်ဘူးထင်တယ်”

“လောကမှာ အသာစံခြင်းနဲ့ အနာခံခြင်းလို့ နှစ်မျိုးရှိတဲ့ အနက် မင်း
တို့ဝါတို့ဟာ ဘဝသံ သရာအဆက်ဆက်က အသာစံခြင်းဖက်မှာပဲ
နေခဲ့ကြတယ်၊ ဘာပဲ လုပ်လုပ်ကိုယ်ကျိုးရဖို့ကို အဓိကထားတယ်၊ ကုန်ကုန်
ပြောရရင် လောဘသတ် ကြောင်းဖြစ်တဲ့ ဒါနပြုတာတောင် နာမည်ကြီးဖို့
နောက်ဘဝ ငါကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့ လောဘကပါ ဖြစ်အောင် ပါလိုက်
သေးတယ်၊ သမုဒ္ဒသစွာလို့ခေါ်တဲ့ တဏ္ဍာကို ရင်ထဲမှာသီမံးထားတယ် လို့
ဆိုနိုင်တာပေါ့”

“ပယ်သတ်ရမယ့် သမုဒ္ဒသစွာခေါ်တဲ့ တဏ္ဍာကို ရင်ထဲမှာသီမံး
ဆည်းခဲ့တဲ့အတွက် မင်းတို့ဝါတို့အတွက်ရရှိလာတဲ့ အကျိုးဆက်ကတော့

ဘုရားရှင်တွေ ဂရိဝါဒ္ဓသဲစုမက အဆူဆူ ပွင့်သွားပေမယ့် အခုဘဝအခု အချိန်အထိ ဘာမဂ်ဘာဖိုလ်မှုမရပဲ ကိုလေသာတင်းကြမ်း ပြည့်ပုထဲ၏ ဘဝနဲ့ နေနေကြရတာပဲ”

“အနာခံတယ်ဆိတာ ဘာကိုပဲလုပ်လုပ် သူအကျိုးကိုပဲ အမိက ထားတယ်၊ သမုဒ္ဓယသစ္စာလိုက်ခေါ်တဲ့တက္ကာကို အလုပ်နဲ့ ပယ်သတ်ခြင်းကိုပဲ အနာခံခြင်းလို့ သတ်မှတ်နိုင်တာပေါ့၊ မြတ်စွာဘုရားဟာ လေးသချဲ့နဲ့ကန္တာ တစ်သိန်း ကာလပတ်လုံး ပါရမိဆယ်ပါးကို ဘုရားဖြစ်ဖို့ အတွက် ဖြည့်ကျင့် တဲ့အခါမှုာလည်း အနာခံခဲ့တယ်”

“ဒါက အကြောင်းတရားမှာ အနာခံခြင်းပေါ့၊ တစ်ခါဘုရားဖြစ် တဲ့အခါမှုာလည်း ငြွှေ-ဝါကာလပတ်လုံး မနားမနေ တရားဟောပေးပြီး အနာခံတော်မှုတယ်၊ ဒါက အကျိုးတရားမှာအနာခံခြင်းပေါ့၊ ဘုရားရှင်ဟာ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မှု ခါနီးမှာတောင် သုသတ်ပုဂ္ဂိုင် ရဟန္တာဖြစ်ရေးအတွက် မိုင်ပေါင်းများစွာဝေးတဲ့ ကုသိနာရှုကိုအခေါက်ပေါင်းများစွာနားပြီး တပင် တပန်းကြွေရောက်တော်မှုခဲ့တယ်”

“ပါရမိဖြည့်စဉ်ကနေ ပရိနိဗ္ဗာန်စံချိန်အထိ ဘုရားရှင်ဟာ အနာ ခံတဲ့ဖက်ကချည်း နေသွားတာဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်အားလုံး အနာခံတတ် ဖို့အတွက် နှိုတ်နဲ့မဟုတ်ပဲ ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ဟောသွားတဲ့ လက်တွေ့တရား တစ်ပုံပဲ၊ အခုလည်း ဥတ္တရလုလင်ဟာ အလူဗျာခံတွေ့လည်း ပစ္စည်းကောင်း ကောင်းရဖို့ ပါယာသီမြို့စားလည်း အဆင့်မြင့်ကုသိုလ်တွေရဖို့ အတွက် အနာခံတဲ့ဖက်ကနေပြီး ပါယာသီမြို့စားနဲ့ ဘဝအဆက်ဆက်မှာ မတွေ့ရ ပါစေ နဲ့ဆုံးတဲ့ဆုကို လူသိရှင်ကြား တောင်းခဲ့တာပဲ”

“ပါယာသီမြို့စားဟာ အတွေးအခေါ်တော့ရှုတယ်၊ ဥတ္တရလုလင်နဲ့ တွေ့ဆုံးပြီးဆုံးတဲ့အတိုင်း ဘုံးကြောင့်ဆုတောင်းရတာလဲလို့ မေးတဲ့အခါ ဥတ္တရလုလင် ပြန်ဖြတဲ့စကားဟာ မေတ္တာသဘောလည်းပါတယ်၊ ပညာ သဘောလည်းပါတယ်”

“ဘယ်လိုဖြေလိုက်သလဲဘုရား”

“မြို့စားမင်းနှုတိုင်းပေးလျှိုင်းတဲ့ ဆန်ကဲထမင်းနဲ့ ပုန်းရည်ဟင်းကို မြို့စားမင်းရဲ့ ခြေနဲ့တောင် တို့ချင်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ သုံးဆောင်ဖို့ဆိုရင် ပိုတောင်ဝေးပါသေးတယ်၊ မြို့စားမင်းနှုတိုင်းပေးလျှိုတဲ့ အဝတ်ကြမ်းကို မြို့စားမင်းရဲ့ ခြေနဲ့တောင် တို့ချင်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဝတ်ဆင်ဖို့ကတော် ပိုတောင်ဝေးပါသေးတယ်၊ မြို့စားမင်းကို ကျွန်တော်မျိုးဟာ အလွန်ချစ်ခင် နှစ်သက်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အလျှော့တွေကိုလည်း မြို့စားမင်းနှစ်သက်တဲ့ အစားအစာနဲ့ အဝတ်အထည်ကိုသာ လျှိုခေါ်ချင်ပါတယ်၊ မြို့စားမင်းမနှစ်သက်တဲ့အစားအစာနဲ့ အဝတ်အထည်တွေကို မလျှိုစေ ချင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဆိုခဲ့တဲ့ဆုကို တော်းတာပါလို့ ရှင်းပြလိုက်တယ်”

“ဒီတော့မှ မြို့စားမင်းဟာ သဘောပေါက်သွားပြီး သူနှစ်သက် တဲ့ အစားအစာနဲ့ အဝတ်အထည်တွေကို လျှိုခါန်းခွင့်ပေးလိုက်တယ်၊ သူတို့ ဆရာတပည့် လူဗာဝါက ကွယ်လွှန်ကြတဲ့အခါ ပါယာသီမြို့စားက လူသက်နဲ့ ဆိုရင် နှစ်ပေါင်း ကိုးသုံး အသက်ရှည်တဲ့စတုမဟာရာဇ်တဲ့ ကိုရောက်တယ်၊ ဥတ္တရလုလင်က နှစ်ပေါင်းသုံးကုင်းနဲ့ အနှစ်ခြောက်သိန်း အသက်ရှည်တဲ့ တာဝတီသာနတ်ဘုံးကို ရောက်တယ်”

“ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲဆရာတော်၊ အလျှော့ရှင်က နတ်သက်တို့တဲ့ ဘုံးရောက်ပြီး ဝေယျာဝစ္စသမားကတော့ ဘူးကြောင့် နတ်သက်ရှည်တဲ့ဘုံးရောက်ရတာလဲ ဘုရား”

“အင်းဒါလည်း ဒါနပြုသူတိုင်းသိထားသင့်တာပဲ။ ပါယာသီ မြို့စားဟာ ဒါနပြုစဉ်က –

“အရှိအသေပြုပြီး လျှိုခါန်းခြင်းမရှိဘူး၊ မိမိလက်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် လျှိုခါန်းခြင်းမရှိဘူး၊ အလေးအမြတ်ပြုပြီး လျှိုခါန်းခြင်းမရှိဘူး၊ ပစ်ပစ် ခါခါပြုပြီး လျှိုခါန်းတယ်။ ဒီလေးချက်ကြောင့် နတ်သက်တို့တဲ့ဘုံးကို ရောက်ရတာ၊ ဥတ္တရလုလင် ကတော့ သူတစ်ပါးဥစ္စကို လျှိုပေးဂေပေမယ့် –

“အရှိအသေပြုပြီး လျှိုခါန်းတယ်၊ မိမိလက်ဖြင့် ကိုယ်တိုင် လျှိုခါန်းတယ်၊ အလေးအမြတ်ပြုပြီး လျှိုခါန်းတယ်၊ ပစ်ပစ်ခါခါ မပြုမှု၍ လျှိုခါန်း

၃၅၄

အုပ္ပန္တဘာသုန

တလ်”ဒီအချက်တွေကြောင့် သက်တမ်းရှည်တဲ့ နတ်ဘုရားရောက်ရတာ ပေါ့။
ကဲ-ကမ္မသကတာ သမ္မာဒိဋ္ဌကတော့ ဒီလောက်ဆိုရင် ပြည့်စုံပြီ၊ နက်ဖြန်
ခါကျမှ ဝိပဿနာသမ္မာဒိဋ္ဌကို သွားကြရအောင်”

အန်း -၈- ပြီး၏။

အဗ္ဗာဂျိ(ဖျောက်သာ)

၃၅၁

ကမ္မာ့ပညာရှင်များ၏ ဗုဒ္ဓဘာသာအပေါ် အမြင်
ကမ္မာစိတ်ပိုင်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် စစ်မှန်သောရုပ်ပိုင်းယဉ်ကျေးမှုတို့
နှီးတက်ထွန်းကားရေးအတွက် လူသမိုင်းကြောင်းရှိအခြားသော ဉာဏ်
ဘဏာထက် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်က ပို၍လုပ်ဆောင်ထားပါပြီ။
(အိပ်ချုပ်ရှုပ်လဲ)

ဓာတ်သစ်သီပံ့ပညာ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့်ရင်ဆိုင်ယူဉ်ပြီးမည့်
ဘာသာတရားတစ်ခုရှိသည်ဆိုပါလျှင် ယင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာပင်လျှင်
ဖြစ်ရပါမည်။

(အထုလ်ဘတ်ဘိန်းစတိန်း)

ဆန္တကျင်ဘက်အားဖြင့်မူ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်သည် တွေးခေါ်
ပုံနည်း စနစ်တစ်ခု၊ ဘာသာတရားတစ်ရပ်၊ နာမ်ပိုင်း သီပံ့ပညာ တစ်ရပ်
ဖြစ်သည့်အပြင် ဘဝတစ်သက်တာနေနည်း ထိုင်နည်းနိသာ ရည်းတစ်ခု
ဖြစ်၏။ ယင်းသည် ယုတ္တိတန်၏ လက်တွေ့ကျ၏။ အားလုံး ကို ခြုံင့်မြတ်၏။
နှစ်ပေါင်း ၂၇၀၀-ကျော်ကြာ လူသားမျိုးနှင့် သုံးပုံနီးပါးမျှတို့၏ စိတ်ပိုင်း
လိုအပ်ချက်ကို ကျေနပ်ရောင့်ရဲစေခဲ့ ပါပြီ။

အနောက်တိုင်းကို အကြိုက်တွေ့စေ၏။ ပိမိကိုယ်မိမိ အားကိုးစိုး
ထပ်ပြန်တလဲလဲ သတိပေး၏။ သူတစ်ပါးတို့၏ အရှေအမြင် ကိုသည်းခံမှုဖြင့်
ထပ်ဆင့်ထား၏။ သီပံ့ပညာ၊ ဘာသာရေး၊ ဒဿန် ကောဇာ၊ စီတွေ့ဗော၊
စာရိတ္ထပညာနှင့် အနုပညာတို့ကိုပါ လွှမ်းခြားထား၏။ လူသားတစ်ညိုးတည်း
ကိုသာ လက်ရှိ သူ့ဘဝ၏ ဖန်ဆင်း ရှင်အဖြစ်နှင့် တစ်ညိုးတည်းသော
ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ် ဖန်တီးသူအဖြစ် ဗုဒ္ဓဘာသာကျွန်းပြထား၏။

(ခရာ့မျာ့ဟန်လေး)

အခန်း ၉

ဘဝဆက်တိုင်း သမ္မာဒီဇို့ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ဖို့တျော်စဉ်

နောက်တစ်နှာ အရှင်ဆွမ်းစားပြီးသည်နှင့် မောင်ရဲမြင့် တစ်ယောက် ဘုရား ခန်းရှူး၊ အရင်ရောက်နှင့်နောက်ပြီး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ တစ်ယောက်အတွက် အရေး အကြီးအပ်းကျင့်စဉ်တစ်ခုကို သိရတော့မှာဖြစ်သည့် အတွက် အလွန် အား တက်စိတ်ဝင်စားနေဟန်တူ၏။ စာရေးသူ ထိုင်ပြီးသည်နှင့် သူမေးခွန်းကို စတော့၏။

“ဆရာတော် တပည့်တော်ဟာ မိဘတွေကလည်း ဘာသာခြားဖြစ် နေတယ်၊ နောက်နှစ်ပေါင်းသုံးဆယ်လောက်လည်း ဘာသာခြားအသိကို အဝန်းထဲမှာပဲ ကြီးပြင်းလာတယ်၊ ဒီကြားထဲကနေ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ထက် ထက်သန်သန်ကြီး စိတ်ဝင်စားလာခြင်းရဲ့ အတိတ်အကြောင်းတစ်ခုခဲ့ ကေန်မုချရိုင်မယ်လို့ တပည့်တော်တော့ ထင်တယ်၊ ဓမ္မဆရာက တခြား ဘာသာတွေကိုလည်း လေ့လာကြည့်သင့်တယ်ဆိုတဲ့ အကြံပေးချက် အကြောင်းတစ်ခုလောက်နဲ့တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို ဒီလောက်တိစိတ်ဝင် စားမယ်လို့ တပည့်တော်မထင်ဘူး၊ ဆရာတော်ရော ဘယ်လို့ကြောင့်လို့ ထင်သလဲဘူး”

“ထင်တာမဟုတ်ဘူး၊ မင်းဟာအရင်ဘဝက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်

အဖွဲ့
အဖွဲ့
အဖွဲ့

၃၅၂

ယောက်ဆိုတာကို အသေချာပြောနိုင်တယ်”

“ဘယ်လိုကြောင့် ပြောနိုင်တာလဲဘူရား”

“မင်းလိုပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်ကို တွေ့ဖူးထားလိုပဲ။ ပထမတစ်ယောက် က ဒီမြို့ကပဲ သူကတော့မိန်းကလေးပေါ့၊ သူနာမည်ကိုတော့ မလှရိုလိုပဲ ထားလိုက်ပါ။ မလှရိုရဲ့မိဘဆွဲမျိုးအစဉ်အဆက်ဟာ ဘာသာခြားတွေ့ ဒီကြားထဲက မလှရိုဟာ သိတတ်တဲ့အရွယ်ရောက်တာနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို တေားစိတ်ဝင်စားတယ်”

“ဗုဒ္ဓရှုပွားတွေ၊ စေတီတွေတွေရင် ကန်တော့ချင်တယ်၊ တရားပဲ တွေတွေရင် ဝင်နာချင်တယ်၊ သံသာတွေ ဆွမ်းခံကြတာတွေရရင် လောင်းလှုချင်တယ်၊ ဘာသာခြားကလည်းဖြစ်၊ မိန်းကလေးကလည်းဖြစ်တော့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲ ဝင်ချင်ပေမယ့် မဝင်ရဘူး”

“သူဗုဒ္ဓဘာသာ ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် ဆွဲခန်းမျိုးခန်းလည်း အဖြတ်ခံရ မယ်၊ ဒုက္ခရောက်အောင်လည်း အနောက်အယုက်ပေးခြင်းခံရမယ် ဆိုတာကို သိနေတော့ သူမရဲ့ ထွက်ပေါက်က ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသား တစ်ယောက်နဲ့ အိမ်ထောင်ကျမှုပဲ ဖြစ်တော့မယ် ဆိုတာကို စဉ်းစားမိတဲ့အတွက် တပည့် တော်မသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုး သားမှတစ်ပါး မည်သည့် ဘာသာဝင် အမျိုးသားနှင့်မျှ အိမ်ထောင် မကျရပါစေသတည်းလို့ သစ္စာအမိဋ္ဌာန်ပြု ထားသတဲ့”

“မလှရိုဟာ ဘာသာခြား အမျိုးသမီးဖြစ်ပေမယ့် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသမီးတွေအတိုင်း အသားအရေဟာဝါဝင်းပြီး အင်မတန် ချောမော လှပတယ်။ ပြီးတော့ အရွယ်ရောက်တာနဲ့ သူတို့ဘာသာဝင် အမျိုးသား တစ်ဦး နဲ့ အမြန် အိမ်ထောင် ချပေးတတ်တယ် အခုလည်း မလှရိုအရွယ် ရောက်တာနဲ့ သူမိဘများက ဘာသာချင်းတူတဲ့ အမျိုးသား တစ်ယောက်နဲ့ အိမ်ထောင် ချပေးရအောင် မိဘချင်း ပြောဆိုစေပဲ ပြီးသွားပြီ၊ ဒါပေမယ့် မလှရိုရဲ့ သစ္စာအမိဋ္ဌာန်ကြောင့် လက်ထပ်ပွဲနေ့ကျတော့ အကြောင်းတစ်ခု ကြိဖန်ပေါ် ပြီး ပျက်သွားတယ်”

၃၅၁

ဘဏ္ဍာရှိသောသသန

“ဒီတစ်ယောက်နဲ့ မဖြစ်တော့ နောက်တစ်ယောက်နဲ့ စွဲစပ်ပြန်တယ်၊ ဒါလည်းကြံဖန်ပြီးပျက်တာပဲ၊ နောက်ဆုံး သူတို့ဘာသာဝင်ဖြစ်ရင် ပြီးရော ပစ္စည်း မရှိလည်းနေဆိတဲ့ သဘောမျိုးနဲ့ ရေခဲချောင်းရောင်းတဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ ပေးစားပြန်သတဲ့၊ အဲဒီရေခဲချောင်းရောင်းတဲ့ သူကလည်း ဒီလောက် လူပတဲ့ မလှရိုင်ပြန်ဘူးဖြစ်နေတယ်”

“ဒီလိုဖြစ်ရတာဟာ မလှရိုရဲ့ သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်လည်းပါသလို၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ရမယ့် ဘုန်းကံကြောင့်လည်းပါတယ်၊ ဘုန်းကံကြီးမားတဲ့ အမျိုး၊ သမီးနားကို ဘုန်းကံနည်းတဲ့ အမျိုးသားတွေ ကပ်လို့မရတာဟာ ဓမ္မတာပဲ ဒီမိန်းကလေးအဖြစ်က မဟာဥမ်လာတ်တော်ထဲက ဝိဒေဟရာင်တိုင်း၊ မိထိလာပြည့်ရှင်ဝိဒေဟမင်းကြီးရဲ့ မိဖုရားခေါင်ကြီးဉာဏ်မွေရအိန္ဒာတယ်”

“ဉာဏ်မွေရအိန္ဒာတဲ့ မဟောသမာရဲ့ မွေးစားအမေပြု၊ ဉာဏ်မွေရအိန္ဒာ ရေသဖန်းပင်ပေါ်ကရတဲ့ မိဖုရားကြီးလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်”

“မိဖုရားကြီးက ရေသဖန်းပင်ပေါ်ဘယ်လိုပုံပြီး ရောက်နေရတာလဲ ဘုရား”

“ဘုန်းကံမရှိတဲ့ သူရဲ့ အရင်ယောက်၍ အကြောင့် ရောက်နေရတယ် လို့ ပြောရမှာပြု၊ အဖြစ်ကသီလို တစ္ဆေးသိုလ်ပြည်က ဒီသာပါမောက္ခ ဆရာကြီးမှာ အင်မတန်ချောမောလှပတဲ့ သမီးတစ်ယောက်ရှိတယ်၊ ဒီသမီးဟာ မိဖုရား ခေါင်ကြီးဖြစ်ရမယ့် ဘုန်းကံပါရှိနေတာကို သူဖောင်က မသိလေတော့ မိထိလာပြည့်က ပညာလာသင်တဲ့ သာမန် အမျိုးအနွှယ်ထဲက တပည့်တစ်ယောက်နဲ့ ပေးစားပြီး ထည့်ပေးလိုက်တယ်”

“မိန်းကလေးက ဘုန်းကံရှိနေတော့ ဘုန်းကံမရှိတဲ့ အမျိုးသားဟာ မိန်းကလေးနားကို ကပ်လို့မရဘူးဖြစ်နေတယ်၊ မိန်းကလေးက ခုတင်ပေါ် အိပ်ရင် သူက ကြမ်းပြင်မှာ ဆင်းအိပ်တယ်၊ အဲဒီလို့ ဘုန်းကံမရှိတဲ့ အမျိုးသားဟာ ဘုန်းကံရှိတဲ့ အမျိုးသမီးကို ခေါ်ပြီး မိထိလာပြည့်ကိုပြန် လာခဲ့တယ်၊ မိထိလာပြည့် ရောက်ခါနီးတောာက်ခဲ့တယ်၊ အတွင်းမှာ နားနေရင်း အမျိုးသား ကရေသဖန်းပင်ပေါ်တက်ပြီး အသီးတွေ တစ်ယောက်တည်း ခူးစား

အဗ္ဗာရှင်(၁၇၅၂)

၃၇၈

နေတယ"

"ဘာရှာတော့ မိန်းကလေးကလည်း သူ့အတွက်ခူးချေပေးဖို့ တောင်းတာပေါ့၊ အမျိုးသားကူးချေမပေးဘူး၊ စားချင်ရင်နှင့်ဖာသာတက် ခူးစားပေါ့ လိုပြောလိုက်တယ်၊ အမျိုးသားကစားဝလို့ ဆင်းလာတဲ့အခါ အမျိုးသမီးဟာဆာတဲ့စိတ်ရော၊ မခံချင်တဲ့စိတ်ရောပေါင်းပြီး ရေသဖန်းပင်ပေါ်ရောက်အောင်တက်တယ်၊ ရောက်တဲ့အခါခူးစားတော့ဘာပေါ့၊ ဒီအချိန်မှာအကြံသမားအမျိုးသားက ရေသဖန်းပင်ခြေရင်းမှာ ဆူးခက်တွေ စိုင်းချုပြီး ထွက်ပြေးသွားတယ်"

"ဆူးခက်တွေပတ်ချထားဘာက မိန်းကလေးသစ်ပင်ပေါ်က ဆင်းလာ ပြီး သူ့နောက်ကိုလိုက်မလာနိုင်အောင်ပေါ့၊ ခုခေတ်လိုလိုရင်တော့ စာချုပ်စာတမ်းနဲ့ အပြီးအဆိုင်ကွာရှင်းလိုက်တဲ့သဘောပါပဲ၊ အဲဒီအချိန်မှာပဲ မိထိလာ ပြည့်ရှင် ဝိဒေဟမင်းကြီး ဆင်တော်နဲ့တိုင်းခန်းလျဉ်းလည်းရင်းက မိန်းကလေး ကိုတွေ့ မြှင့်ပြီး မိဖုရားခေါ်ကြီးငြောက်တာပါပဲ"

"ကံတရားဟာ တော်တော် အဲ့မြှောစရာ ကောင်းပါလားဆရာတော်"

"အေးဟုတ်တယ်၊ အခုလည်း ရွှေပြည်သာကမိန်းကလေးမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်ရမယ့် ဘုန်းကံတွေရှိနေတော့ ဘာသာပြားအမျိုးသားတွေဟာ အနားကပ်လို့ မရတာပဲ၊ ဒါနဲ့ပဲ တစ်နေ့တော့ သူရဲ့သစ္စာအဓိဋ္ဌာန်အတိုင်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် အမျိုးသားတစ်ယောက်နဲ့ရပြီး သူဖြစ်ချင် လွန်းတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်ဖြစ်သွားခဲ့ရတယ်၊ ဒီမိန်းကလေးဟာ အရင်ဘဝက ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ယောက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သူရဲ့ရတနာသုံးပါးအပေါ် အလိုလိုကြည်ညိုစိတ်ပေါ်တာကိုကြည့်ပြီး သိနိုင်တယ်"

"ဒါပေမယ့် အတိတ်ဗုဒ္ဓဘာသာဘဝတုန်းက ဒါနာ၊ သီလာ၊ သမထကုသိုလ် လောက်ပဲလုပ်ခဲ့ပြီး၊ ဝိပဿနာတရားကိုနာကြားခြင်း၊ ရွှေဗွားခြင်း မလုပ်ခဲ့ရပဲ အနွဲပုဂ္ဂလုပ်ဘဝနဲ့ပဲ သေခဲ့ရတယ်၊ ဒါကြောင့် အခုဘဝမှာ ဝိနိပါတဘေးဆိုက်ပြီး ဘာသာပြားဘဝရောက်ခဲ့ရတာပဲ"

(မှတ်ချက်)။ ဝိနိပါတဘေး၊ နာနာသတ္တုလွှာကနာဘေး၊ ဒုဇဉရိတ ဘေး

အပါယတေးတို့အကြောင်းကို စာရေးသူရေးသားသော
‘မင်တား ဖိုလ်တား အန္တရာယ်များ’ စာအုပ်၌ဖတ်ရှုပါ။

“နောက်တစ်ယောက်က စာရေးဆရာလန်းလွင်ပဲ။ သူဟာ ဘာသာ
ခြားဘဝကနေ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာပဲ။ လူတစ်ယောက်က
ဦးဆန်းလွှင်နဲ့တွေ့ချင်လို့ခဏလာစေလိုကြောင်း သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် လာခေါ်
တယ်၊ ရတနာသုံးပါးနဲ့ မစပ်ဆိုင်တဲ့အပြင် လူတစ်ယောက်ကတွေ့ချင် နေတဲ့
အကြောင်းပြချက်ဟာ ယဉ်တို့မရှိတဲ့အတွက် ဦးဆန်းလွှင်က သွားမတွေ့ဘူး”

“ဘယ်လို ယဉ်တို့မရှိတာလဲဘူး”

“ဦးဆန်းလွှင်ရဲ့ အတိတ်ဘဝက သမီးတစ်ယောက်ဟာ ဥစ္စာစောင့်
ဘဝကို ရောက်နေတယ်တဲ့၊ အဲဒီသမီးက အခုဘဝမှာလည်း ဦးဆန်းလွှင်
ရဲ့သမီးပဲပြန်ဖြစ်ချင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလူကိုဝင်စီးပြီး ခေါ်နှင့်တာပါတဲ့၊
ဒါကိုပဲ ဦးဆန်းလွှင်က မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ယဉ်တို့မရှိဘူးလို့ သတ်မှတ်တယ်ပေါ့၊
ဒါပေမယ့် လေးကြိမ်မြောက်လောက်ထိ လာခေါ်တဲ့ အချိန်မှာတော့ သေချာ
တွေ့ပြီး ဝေဖန်ဆန်းစစ်ကြည့်ရအောင် လိုက်သွားတယ်”

“ဦးဆန်းလွှင်ကို တွေ့လိုက်တာနဲ့ ဥစ္စာစောင့်မလေးက အဲဒီလူကို
ဝင်စီးပြီး ဦးဆန်းလွှင်နဲ့သူဟာ အရင်ဘဝကလည်း သားအဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊
အရင်ဘဝက နေခဲ့တဲ့နေရာနဲ့ ခုနှစ်သက္ကရာဇ်တွေကို သေချာပြောပြုတယ်
အရင်ဘဝက သူတို့ သားအဖော် ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဖြစ်ခဲ့တဲ့အကြောင်း
အဲဒီဘဝကသေတဲ့အခါ ဝိနိပါတေားကြီးကြောင့် ဦးဆန်းလွှင်က ဘာသာ
ခြားဘဝကို ရောက်သွားပြီး သူကတော့ သိုက်တစ်ခုထဲမှာ ဥစ္စာစောင့်သွား
ဖြစ်ရကြောင်း၊ အခုဘဝမှာ ဖောင်နဲ့ အတူပြန်နေချင်သော်လည်း ဖောင်က
ဘာသာခြားဖြစ်နေလို့ ယခုလို ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်တဲ့အထိ သိုက်ထဲမှာ အချိန်
ကြောမြင့်စွာ စောင့်ခဲ့ရကြောင်း”

“အခု ဖောင်ဖြစ်သူဟာ သူစောင့်မျှော်နေတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာအဖြစ်ကို
ရောက်ခဲ့ပြီဖြစ်တာကြောင့် သူအနေနဲ့ ဦးဆန်းလွှင်ရဲ့သမီးအဖြစ် ပြန်နေလို
ကြောင်း၊ ဦးဆန်းလွှင် ခွင့်ပြုတာနဲ့ ဦးဆန်းလွှင်ရဲ့နေးဝမ်းမှာ ဝင်စားမှာ

အေဇာဂျင်(ရွှေပြည်သာ)

၃၆၁

ဖြစ်ကြောင်းတိုကို သေချာပြောပြန်တယ်၊ ဦးဆန်းလွင်အတွက်တော့
ပုံပြင်တစ်ပုံပုံလို အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေတော့ လွယ်လွယ်နဲ့မယ့်ကြည့်နိုင်ဘူး”

“ဒါကြောင့် လက်တွေ့မြင်မှုယုံမှာဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ မိန်းကလေးပြော
ပြတဲ့ ခန္ဓာစ်သက္ကရာဇ်မှာ ကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ရှေးဟောင်းလက်ရာ ဗုဒ္ဓရှုံးတစ်ဆူ
ရယ်၊ သုံးစွဲခဲ့တဲ့ ရှေးဟောင်းဒရီးအချို့ရယ်ကို အခုချက်ခြင်းယူပြပါ၊
သေချာဆန်းစစ် လေ့လာပြီးမှ ယုံမယ်လို့ပြောလိုက်သတဲ့”

“ဦးဆန်းလွင်ဟာ ဘွဲ့ရခေတ်ပညာတတ် တစ်ယောက်ဆိုတော့
အဲဒီလူလိမ်တာကို မခံချင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် သေချာစစ်ဆေးကြည့်တာပေါ့”

“အမှန်အကန်ဆိုတာသိရမှ သူနဲ့လာနေလိုကနေနှင့်ကြောင်း၊
ခွင့်ပြု လိုက်တယ်၊ အဲဒီကနောက် ဦးဆန်းလွင်နေးမှာ ကိုယ်ဝန်ရှုံးလာပြီး
အဲဒီမိန်း ကလေး ရောက်လာတာပဲတဲ့၊ ဒီဖြစ်ရပ်မှာလည်း ဦးဆန်းလွင်
တို့သားအဖဟာ အရင်ဘဝက ဗုဒ္ဓဘာသာတွေဆိုတာ သေချာနေတယ်၊
ဘူးကြောင့်သေသွား တဲ့အခါ ဦးဆန်းလွင်က ဘာသာခြားဖြစ်ပြီး၊ သမီး
ဖြစ်သွက် ဉာဏ်စောင့်သွားဖြစ် ကြတာလဲ”

“ဒီမေးခွန်းရဲ့ အဖြောကတော့ သူတို့သားအဖဟာ အရင်ဗုဒ္ဓ
ဘာသာဘဝတုန်းက ဝိပဿနာတရားကို နာကြားရှုံးပြုခဲ့ကြတဲ့
အတွက်ကြောင့်ပဲ၊ အနွဲပုထုလုပ်ဘဝနဲ့နေပြီး၊ အနွဲပုထုလုပ်ဘဝနဲ့ သေခဲ့ကြလို့
နောက်ဘဝမှာ ဘာသာခြားဘဝကို ရောက်ကြရတာပဲ”

“တပည့်တော်လည်း သေတဲ့အခါ သူတို့လို ဘာသာခြား ဘဝကို
ရောက်သွားမှာ သိပ်ကြောက်တယ်ဘုရား၊ ဒီလိုမေရာက်အောင် အခုဘဝမှာ
ဘာတွေ လုပ်ထားရမလဲဘုရား”

“ဝိပဿနာ သမ္မာဒီဒ္ဒိအမြင်မှန်ကြီးရအောင် ကြိုးစားရမှာပေါ့၊
ဝိပဿနာ သမ္မာဒီဒ္ဒိအမြင်မှန်ကို ရသွားတယ်ဆိုရင် အနွဲပုထုလုပ်ဘဝက
လွှတ်သွားတာပါပဲ”

“အနွဲပုထုလုပ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပုထုလုပ်ကို ပြောတာလဲဘုရား၊ ပုထုလုပ်
ကရော ဘယ်နှစ်မျိုးရှိသလဲဘုရား”

၃၆၂

အနှစ်ဖို့သောဒဿန

“အန္တပုထဲလှုဆိုတာ အကန်းပုထဲလှုပြောတာ၊ ပုထဲလှုကလေး
မျိုးတော်ရှိတယ်၊ ပုထဲ ထိလေသေ အနေတိတိ ပုထဲနွောဆိုတဲ့ ဝိခြိုက်
အရ များစွာသော ကိုလေသာတွေ ဖြစ်ပွားတတ်လို့ ပုထဲလှုခေါ်တယ်။ အဲဒီ
ပုထဲလှုက အန္တဗာလပုထဲလှု၊ အန္တပုထဲလှု၊ ကလျာဏုပုထဲလှု၊ စူး၏
ပန်ပုထဲလှုဆိုပြီး လေးမျိုးရှိတယ်။”

“အန္တဗာလပုထဲလှုဆိုတာ ကန်းလည်းကန်း၊ မိုက်လည်းမိုက်တဲ့ ပုထဲ
လှုလို ဆိုလိုတယ်။ ဝိပသာနာဉာဏ်အမြင်မရှိတဲ့အတွက် အန္တ ကုသိလ်ကဲ့နဲ့
ကောင်းကျိုး၊ အကုသိလ်ကဲ့ မကောင်းကျိုးကို ဘာမှမသိဘဲ အကုသိလ်
ကဲတွေချည်းပြုလုပ် နေတဲ့အတွက် ဗာလပေါ့၊ အန္တဗာလ ပုထဲလှုအတွက်
ပုစံထဲတ်ပြရရင် ဗုဒ္ဓလက်ထက် ရာဇ်ရှုပါမြို့၊ ဝေါ်ဝန်ကျောင်းအနီးက
စုနိဝင်းသတ်သမားကို ထဲတ်ပြရမှာပဲ။”

“ဝေါ်ဝန်ကျောင်းအနီးမှာနေပေါမယ့် စုနိဟာ တစ်ကြိမ်မှ ဘုရားရှင်
ရဲ့ တရားကို မနာကြေးဖူးဘူး၊ ဒီတော့ ဘာဝိပသာနာဉာဏ်မှုလည်း မရှိဘူး၊
အန္တပေါ့၊ ကုသိလ်ကိုတစ်ခုမှုမလုပ်ပဲ အကုသိလ်တွေချည်း လုပ်နေတော့
ဗာလပေါ့၊ နှစ်ခုပေါင်းတော့ အန္တဗာလလို့ဖြစ်သွားတယ်၊ ဝင်တွေမွေးတယ်၊
ကိုယ်တိုင် ရက်ရက်စက်စက် သတ်တယ်၊ ချက်စားတယ်၊ ရောင်းစားတယ်”

“သူဝင်တွေသတ်ပုံက အခုခေါ် ဝင်သတ်သမားတွေထက်ကို ပိုပြီး
ရက်စက်သေးတယ်၊ သတ်မယ့်ဝင်ကို အသားတွေတိုးလာအောင်ဆိုပြီး
တင်းပုပ်နဲ့ဝင်ရဲ့ တစ်ကိုယ်လုံးကိုထဲတယ်၊ ဒီတော့ ဝင်ရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီး ဟာ
မသေခင်မှာ တင်းပြီး ရောင်ကိုင်းလာတာပေါ့။ အားရအောင် ထူပြီး
တဲ့ အခါကျမှ ဝင်ရဲ့ပါးစပ်ကို တုတ်တို့နဲ့ ထောက်ပြီး ဟထားလိုက်တယ်။
ဟနေတဲ့ ဝင်ရဲ့ပါးစပ်ထဲကို ကျိုက်ကျိုက်ဆူနေတဲ့ ရောနွေးတွေကို လောင်း
ထည့်တယ်။”

“ရောနွေးပူတွေဟာ ဝင်ရဲ့ အူမကြီးထဲက အည်းအကြေးတွေကို
သယ်ဆောင်ပြီး စအိုကနေထွက်ကျလာတာပေါ့။ စအိုကထွက်ကျတဲ့ ရောနွေး
တွေဖြူသွားပြစ်မှ ရောနွေး လောင်းချတာကို ရပ်တယ်။ ပြီးတာနဲ့ ဝင်လည်

၂၆၃
သုဒ္ဓရှုပ်(၁၇၅၂။၁၁)

ပင်းကို ဖြတ်သတ်ပြီးအားရအောင် မိသားစုတွေ ချက်စားကြတာပဲ၊ ပိတာ
တွေကိုတော့ မြို့ထဲရောင်းတာပဲ”

“သူ့အသက်သတ်သူ့ဟာ ဖြစ်ရာဘဝမှာ အနာဂတ်ပါများတယ်။
အသက်တိတယ်။ စုနှစ်လည်း သူ့အသက်သတ်သူ့ဆိုတော့ အသက်ပါးဆယ်
အတွင်းလောက်မှာပဲ သေရမယ့်ရောဂါကြီးတစ်ခုကို ခံစားရပြီး အိပ်ရာထဲ
လဲတွေ့တယ်။ မသေခင်မှာပဲ ငရဲမိုးတွေ့က သူ့အနွောက်ယိုကို လာလောင်တဲ့
အတွက် ပူလွန်းအားကြီးလို့ အဝတ်တွေ့အကုန်ချွတ်ပစ်ပြီး အိမ်ခန်းထဲမှာ
လေးဘက်ထောက်ပြီး ပြေးနေရတယ်”

“ထူးစန်းတာက စုနှစ်လည်သံပါအောင် အော်နောက်တဲ့အသံဟာ လူအသံ
မထွက်ဘဲ သူ့သတ်တုန်းက အော်ခဲ့တဲ့ ဝက်တွေ့ရဲ့ အသံမျိုး ထွက်နေတာပဲ။
ခုနစ်ရက်တိတိ လေးဘက်ထောက်ပြေးရင်း ဝက်လို့အော်ပြီးမှ အပိမိငြာ
ကျသွားတယ်။ ဒါက အနွောလပုထဲလုပ်ပေါ့။”

“အနွောလပုထဲလုပ်ဆိုတာကတော့ အကုသိုလ်ကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ပြီး
လောက်ကုသိုလ်တွေ့ကို တတ်နိုင်သမျှ အောင်တယ်၊ ပြုလုပ်တယ်၊ ဒါကြောင့်
ဗာလက လွှတ်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင် ကျတော့မရှိဘူး၊
ကန်းနေတယ်၊ ဒါကြောင့် အနွောလပုထဲလုပ်ခေါ်တယ်”

“မံသ-မျက်စိကန်းတဲ့သူ့ဟာ ရမ်းသွားရတဲ့ အတွက်
ကောင်းတဲ့လမ်းလည်း ရောက်သလို ဆူးကြောင့်ခလုတ်တွေ ပေါ့
များတဲ့ မကောင်းတဲ့လမ်းလည်း ရောက်ရတယ်။ ထိုနည်းအတူ
ဝိပဿနာ ဉာဏ်မျက်စွေ ကန်းတဲ့ အနွောလပုထဲလုပ်ယာလည်း နိုဗုံးနှင့်
ရဖို့၊ ကိုလေသာကုန်ဖို့ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက် မရှိဘဲ ရမ်းလုပ်ရတဲ့
အတွက် သူ့ရဲ့အလုပ်ထဲမှာ ကုသိုလ်လည်း ပါသလို ကိုယ်ကျိုးနဲ့
ပတ်သက် လာရင် အကုသိုလ်လည်းပါတာပဲ”

“အနွောလပုထဲ အမိပ္ပါယ်ပြောစဉ်ကတည်းက အကုသိုလ်ကို တတ်
နိုင်သမျှ ရှောင်တယ်လို့ပြောခဲ့တယ်။ လောဘ၊ ဒေါသတွေအားကြီး လာတဲ့
အခါ မတတ်နိုင် ရင် မရှောင်ဘူးဆိုတဲ့အမိပ္ပါယ်ဟာ တစ်ခါတည်း ပါနေ

၃၆၄

အရှင်မဟိုသောအသေန

တယ်။ အန္တပုထုလုံး အတွက် ပြယ်ကိုတော့ ကောသလမင်းကြီးကို ထုတ်ပြခဲ့တယ်။”

“အန္တပုထုလုံးဖြစ်တဲ့ ကောသလမင်းကြီးဟာ ရမ်းလုပ်တာဖြစ်တဲ့ အတွက် သူ့လုပ်ရပ်တွေထဲမှာ ကုသိလ်တွေပါသလို အကုသိလ်တွေလည်း ပါခဲ့တယ်။ ကုသိလ်တွေမှာဆိုရင် ဘုရားသာသနာမှာ ဘယ်သူနဲ့မှုမတူတဲ့ အကြီးကျော်ဆုံး အသခိုသဒါန ဆွမ်းကျေးပဲကြီးကို ပြခဲ့တယ်။ ဘုရား အမျှေးရှိတဲ့ သံသာတော်ဝါးရာကို ဆွမ်းကပ်တာ တစ်ရက်တည်းနဲ့ ၁၄-ကုဋ္ဌကုန်ကျော့တယ်။”

“မြတ်စွာဘုရားနဲ့ သံသာတော်များအတွက် ကျောင်းကြီးတစ်ဆောက်ပြီး လျှိုဒ်နှုန်းဖူးတယ်။ တစ်နေ့သံသာဝါးရာ သူနှင့်တော်မှာ ဆွမ်းကျေးတယ်။”

“ဟာ .တော်တော်သွေ့ကောင်းတာပဲဘုရား”

“ဒါပေမယ့် ရက်ပိုင်းပဲကြာတယ်။ နောက် မကပ်ဖြစ်တော့ဘူး ပျက်သွားတယ်။”

“ဘာဖြစ်လိုလဲဘုရား”

“ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ သူဖက်က အကြောင်းပြချက်ကတော့ သူက ဆွမ်းတွေ၊ ဟင်းတွေ သေချာစီစဉ်ထားပါလျက် သံသာတော်တွေက ဆွမ်းထား မှန်မှန်မကြလိုတဲ့။”

“သံသာတွေကရော ဘာဖြစ်လို မှန်မှန်မကြတာလဲဘုရား”

“မင်းကြီးက နေ့စဉ် သူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ တစ်ယောက်ယောက်ကို ဖြစ်စေ တာဝန်ပေးပြီး ဂရာတစိုက် လျှိုဒ်နှုန်းခြင်းမှ မပြုဘဲကိုး။ ဆွမ်းတွေ၊ ဟင်းတွေတော့ မင်းက တာဝန်ပေးထားလို ချက်ပါရဲ့၊ သံသာတွေကြလာရင် ဘယ်သူ့ဦးဆောင်ပြီး ဆွမ်းကပ်ပါလို တာဝန်ပေးထားခြင်း မရှိလေတော့ သံသာတွေ ဆွမ်းထားကြလာတဲ့အခါ မင်းကြီးကလည်း မအားလုံး လာ မကပ်နိုင်၊ ကျွန်ုတဲ့မင်းမှုထုမ်းတွေကလည်း တာဝန်ပေးမထားတော့ ဝင်မကပ် ရဲနဲ့ သံသာတွေမှာ အချိန်လွှန်ကာနဲ့ထိ ဆွမ်းမစားရတော့ သူတို့နဲ့ရင်းနှီး

ဆွဲရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၃၆၅

ပြီးသား အနာထပိကဲရဲ အိမ်တို့ ဝိသာခါရဲ အိမ်ကို ကြွပြီး ဆွမ်းစားကြရ တာပေါ့၊ ဆွမ်းလျှို့ သုံးရက်တိုင်တိုင် ဆက်မေ့နေတော့ နောက်ရက်ကစပြီး သံစာတွေဟာ မင်းကြီးနှင့်တော်ကို မကြတော့ဘူး”

“အရှင်အာနန္ဒာတစ်ပါးပဲ သည်ခံပြီး ဆက်ကြတယ်။ သုံးရက် ဆွမ်းလျှို့ မေ့နေပြီး လေးရက်မြောက်ကျမှ မင်းကြီးဟာ ဆွမ်းလျှို့ သတိရပြီး ဆွမ်းကပ်မယ့် နေရာကို ရောက်လာတယ်။ ပင့်ထားတာက သံစာဝါးရာ၊ တွေ့ရတော့ အရှင်အာနန္ဒာတစ်ပါးတည်း ဆိုတော့ မင်းဆိုတဲ့ မှန်ကြောင့် သံစာတွေအပေါ် တောင် ဒေါသထွက်သွားသတဲ့”

“ဒီမင်းကြီးကလည်း တစ်မျိုးပါလား၊ သံစာတော်မကြတာသာ အပြစ်မြင်နေတယ်။ သူသုံးရက်တောင် ဆွမ်းကျွေးဖို့ မေ့တာကျတော့ အပြစ် မမြင်ဘူး။”

“ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓက မဖွေ့စာ ဖွေ့စာမှာ ဟောထားတာပေါ့။

သူ့သံဝဋ္ဌ မကြည်သံ၊ အတ္ထနောပန္ဒ္ဓနသံ၊ အန္တပုထုဇ်
မှန်ရင် သူတစ်ပါးအပြစ်ကိုသာ မြင်လွှာယ်တယ်၊ မိမိအပြစ်ကျတော့
မြင်ခဲတယ်—တဲ့။”

“အခုလည်း ကောသလမင်းကြီးဟာ အန္တပုထုဇ် ဆို
တော့ မပြောပလောက်တဲ့ သံစာတော်တွေရဲ အပြစ်ကိုကျတော့
မြင်ပြီး အလွန်ကြီးတဲ့ သူ့အပြစ်ကိုကျတော့ မမြင်တာပေါ့။
ဒါကြောင့် ကျောင်းတော်ထဲ လိုက်သွားပြီး သံစာတော်တွေဟာ
သူရဲ ဆွမ်းတွေ၊ ဟင်းတွေကို ခံယူခြင်းမပြုဘဲ အလကား လုပ်ပစ်
ကြောင်း တိုင်တန်း လျှောက်ထားတာပေါ့။”

“မင်းဆိုတော့ သင့်မှာသာ အပြစ်ရှိတယ်၊ သံစာတွေမှာ အပြစ်
မရှိဘူးလို့ တိုက်ရိုက်ကြီးပြောမကောင်းတော့ ဘုရားရှင်က အရှင်အာနန္ဒာ
ဘက်လျဉ်ပြီး ရဟန်းတွေကြွောင့်တဲ့ ဒါယကာရဲ့ အိမ်နဲ့ မကြေသင့်တဲ့
ဒါယကာရဲ့ အိမ်ကိုခွဲခြား ဟောပြတယ်။ မင်းကြီးအနေနဲ့ သူ့အားနည်းချက်
တွေ သူမြင်ပြီး ပြင်စေခဲ့တဲ့ အတွက်ကြောင့်ပါပဲ။”

“အဲဒါကို အမိန့်ရှိပါဉီးဘုရား”

“ဒီအဂါကိုးချက်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ဒကာအိမ်ကို မကြွာသင့်ဘူးတဲ့”

၁။ နှစ်သက်မြတ်နှီးစွာ ခရီးဦးမကြိုဆိုခြင်း။

၂။ နှစ်သက်မြတ်နှီးစွာ မရှိခိုးခြင်း။

၃။ နှစ်သက်မြတ်နှီးစွာ နေရာမပေးခြင်း။

၄။ ထင်ရှားရှိသော လျှေဖွယ်ဝေါ်ကို လျှို့ဝှက်ထားခြင်း။

၅။ လျှေဖွယ်ဝေါ်များများရှိပါလျက် နည်းနည်းသာလျှေခြင်း။

၆။ ကောင်းသောလျှေဖွယ်ဝေါ်ရှိပါလျက် ညွှေသောလျှေဖွယ် ဝေါ်ကိုလျှေခြင်း။

၇။ မရှိမသေပေးလျှေခြင်း။

၈။ ရှိသေစွာ မဆည်းကပ်ခြင်း။

၉။ တရားဟောကြားပေးသူအား မြတ်နှီးမှုမရှိခြင်း-တို့ပဲ။

ဒီအဂါကိုးချက်နဲ့ပြည့်စုံတဲ့ ဒကာအိမ်ကိုတော့ ရဟန်းတွေကြံ ရောက်

သင့်ပါသတဲ့။

၁။ နှစ်သက်မြတ်နှီးစွာ ခရီးဦးကြိုခြင်း

၂။ နှစ်သက်မြတ်နှီးစွာ ရှိခိုးခြင်း

၃။ နှစ်သက်မြတ်နှီးစွာ နေရာပေးခြင်း

၄။ ထင်ရှားရှိသော လျှေဖွယ်ဝေါ်ကို လျှို့ဝှက်မထားခြင်း

၅။ များများရှိ များများလျှေခြင်း

၆။ အကောင်းစားရှိလျှင် အကောင်းစားကိုသာ လျှေခြင်း

၇။ ရှိရှိသေသေလျှေခိုန်းခြင်း

၈။ ရှိရှိသေသေဆည်းကပ်ခြင်း

၉။ တရားဟောသောပုဂ္ဂိုလ်အား မြတ်နှီးခြင်းတို့ပဲ

ဗုဒ္ဓက ဒီလိုဟောပေးပေမယ့် ထုတိုင်းတဲ့ကောသလမင်းဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့လိုချက်ကို မရိပ်မိပါဘူး။

ကောသလမင်းဟာ အနွဲပုထုလုပ်ဆိုတော့ ကုသိုလ်

လုပ်တဲ့ နေရာမှာတောင် ဝါကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့ အချက်က ထိပ်ဆုံး ကပါနေတယ်၊ ဝါဆိုတာ ဒီဋ္ဌာန်လေသာပဲ၊ ကောင်းစားဖို့ဆိုတာက လောဘ ကိုလေသာပဲ၊ သူ့ဆွမ်းလောင်းတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် က သံယာတော်တွေ နေ့စဉ် ချမ်းသာစွာ ဆွမ်းစားကြပါစေဆိုတဲ့ စေတနာက နည်းနည်းရယ်”

ဒီလို နေ့စဉ် သံယာဝါးရာဆွမ်းကျွေးရင် နေ့စဉ်ဆွမ်း ကျွေးတဲ့ မင်းကြီးဆိုပြီး ဂုဏ်တက်မယ်၊ နာမည်ကြီးမယ်၊ နောင်ဘဝ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာတွေ ခံစားရမယ်၊ သူများတွေနဲ့စာရင် သံယာတွေနဲ့ ပိုပြီးရင်းနှီး ခွင့်ရမယ်၊ ဒီလို ဝါကောင်းစားဖို့ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်တွေက အများကြီး ပါနေတယ်

အဒီအချိန်က သာဝတ္ထီ ပြု့ထဲမှာ အနာထပ်သူငွေးကြီးက နေ့စဉ် သံယာနှစ်ထောင် ဆွမ်းကျွေး တယ်။ ရှုံးအနာထပ်သူငွေးကြီးက နေ့စဉ် သံယာဝါးရာ ဆွမ်းကျွေး တယ်။ ဝိသာခါက နေ့စဉ်သံယာဝါးရာ ဆွမ်းကျွေး တယ်။ သူပွဲဝါသာကလည်း နေ့စဉ် သံယာဝါးရာ ဆွမ်းကျွေး တယ်။

ဒီလို နေ့စဉ်ဆွမ်းကျွေးနိုင်လို့ ဒီသူငွေးလေးဦးရဲ့ဂုဏ်သတင်းဟာ ပြု့ထဲမှာ အတော်ထွက်တယ်၊ ဒါကို ကောသလမင်းက အားကျေဟန်တဲ့ တယ်၊ ဓာတ်က ဘယ်လိုဟောဟော နားလည်နိုင်စွမ်းမရှိတဲ့ မင်းကြီးဟာ သံယာတွေ မကြွချင်တဲ့ သူ့ရဲ့အား နည်းချက်တွေကိုတော့ မပြင်ဘဲ၊ သာကိုဝင်မင်းသမီး တစ်ပါးကို မိမိရားပြောက်ရရင် သံယာတွေနဲ့ ရင်းနှီးမှာပဲဆိုတဲ့ အတွေးနဲ့ ကပ်လဝတ်နေပြည်တော်က မင်းသမီးတစ်ပါးကိုလှုမ်း တောင်းတယ်”

“သာကိုဝင်တွေကလည်း မာနကြီးတော့ အဖေမင်းမျိုး (မဟာနာမ်) အမေကျေန်မျိုးကမွေးတဲ့ ဝါသာခတ္တိယာကို ထည့်ပေးလိုက်တယ်၊ ဝါသာ ခတ္တိယာက ဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂမွေးပြီး အရွယ်ရောက်လာတဲ့ တစ်ရက်မှာ မိခင် ဗွဲတ်တားတဲ့ ကြားထဲက ကပ်လဝတ်ပြည်ကိုအလည်သွားတယ်”

“ကပ်လဝတ်မှာသုံးရှုံးရောပြီး ပြန်တဲ့နေ့ကျေမှ မာနကြီးလွန်းတဲ့ သာကိုဝင်တွေက ဝိဇ္ဇာပုဂ္ဂမင်းသားထိုင်သွားတဲ့နေရာကို ကျွန်းမသားထိုင်

၃၆၈

ဘဏ္ဍာရှိသာသော

ခဲ့တဲ့ နေရာဆီပြီး ပြောဆိုရောဂါး နှဲရည်နဲ့ဆေးကြာကြတယ် ဒါကို သိသွားတဲ့ဝိဇ္ဇာပဟာ ရန်ပြီးဖဲ့ပြီး သူမင်းအဖြစ်ကိုရတာနဲ့ မဟာနာမ်မင်းနဲ့ ဘခြေအရာ အနည်းငယ်မှတစ်ပါး သာကိုဝင်အဖျိုး အနွှုံအားလုံးကို ပုံခေါ်တွင်းက ကလေးပါမကျန် သတ်ဖြတ်ပစ်တယ်”

“ဒီလိုအပြစ်မဲ့သူတွေကို အနိုင်ကျင့်ခဲ့တဲ့အကုသိုလ်ကြာ့င့် ကပါလ ဝတ်က အပြန်မှာ အစိရင်တိမြစ်ထဲက သောင်ပေါ်မှာ ညာအပိုင်နေတဲ့အချိန် မြစ်ရေတွေ ရှုတ်တရန် ဒလဟောတက်လာတာကြာ့င့် မြစ်ရေထဲများပါပြီး အားလုံးနီးပါး သေကြရတယ်၊ ဒီအဖြစ်ဆီးတွေဟာ အနွှုံပုံထူလှုဖြစ် တဲ့ ကောသလမင်းကြီး ဗုဒ္ဓစကားကို နားလည်အောင်နာယူပြီး ပြုပြင် သင့်တာကို မပြုပြင်ပဲ ထင်ရာလုပ်ခဲ့တဲ့ စနက်ဆီးကြာ့င့်ပဲ”

“ကောသလမင်းဟာ အစားကြီးတဲ့နေရာမှာလည်း သမိုင်းတွင်ခဲ့တယ်၊ သူထမင်းတစ်ခါစားရင် ဆန်တစ်စိတ်ချက်ကုန်တော့ ဟင်းကလည်း ထမင်းနဲ့လိုက်အောင် ဆိတ်တစ်ကောင်ချက်တော့ အသာလေးကုန်မှာပေါ့၊ ဒါကြာ့င့် သူရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးဟာ အခုခေါ် ဆူမိန်ပမ်း သမားတွေလိုကြည့်လိုမကောင်း ရှုလိုမကောင်းအောင် ဆူဖြူးနေတာပေါ့”

“ထမင်းစားပြီးစ ဘုရားကျောင်းတော်ရောက်သွားပြီဆိုရင် ဘုရား ဟောတဲ့တရားကို ကောင်းကောင်းမနာနိုင်ဘူး၊ ထမင်းဆီရဲ့ပြီး ကဲ့၏၏ပျက် လောက်အောင် ငိုက်မြည်းတော့တာပေါ့၊ ဘုရားရှင်ရှုံးမှာ လဲချုပြီး မအိပ်မိ အောင် မနည်းထိန်းနေရတာပေါ့၊ ဒါကို သိမြင်တော်မှုတဲ့ ဘုရားရှင်က ကောသလမင်းကြီးကို ထူးထူးခြားခြား အစာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ တရားတစ်ပုံး ကို ဟောပေးလိုက်တယ်၊ အစားစားသူတိုင်း သိသင့်ကျင့်သုံးသင့်တဲ့ တရား တစ်ပုံးပေါ့”

“စိတ်ဝင်စားစရာပဲ အမိန့်ရှိပါဘုရား”

“ဗုဒ္ဓဟောကြားပေးတဲ့ ဂါထာက –

မန္တညာ သဒါ သတိမတော့

မတဲ့ ရာနတော လဒ္ဓဘောင်း။
တန္ထကသု ဘဝါး ဝေးနာ၊
သကိုကံ ဦးရတိ အာယုပါလကံ – တဲ့။

“အဓိပ္ပာယ်က အစားအစာကို နှိုင်းချိန်မှုမရှိဘဲ အစားဖို့ အသက်ရှင်နေတာ ဆိုတဲ့စိတ်မျိုးနဲ့ တအားစားသူများဟာ ရောဂါ အများကြီး ဖြစ်တယ်၊ ဖြစ်လိုက်ရင် အကြောကြီး ခံရတယ်၊ ရုပ် ကျြပြီး အိုလွယ်တယ်၊ အသက်တို့တယ်တဲ့ အကယ်၍ အသက် ရှင်ဖို့ရာ အစားစားတာပါလား ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ချင့်ချိန်ပြီး စားမယ် ဆိုရင် ရောဂါအဖြစ်နည်းမယ်၊ ဖြစ်ရင်လည်း ခဏပဲခံရမယ်၊ အရွယ်တင် မယ် အသက်ရှုည်မယ်တဲ့”

“အားဖြစ်တဲ့အစာ၊ ကြေလွယ်တဲ့အစာ၊ အဆီအဆီမှုနည်းတဲ့ အစာ တွေကို အချိန်မှန်စားမယ်ဆိုရင် ရောဂါတော်တော်နဲ့မဖြစ်ပါဘူး၊ ဒီဂါထာ လေးကို မင်းချင်းတစ်ယောက်က အရကျက်ပြီး တောသလမင်းကြီး ထမင်း စားပြီးခါနီးတိုင်း ရွှေတွေတ်ပေးရတယ်၊ အဲဒါမှာတဖြည်းဖြည်းချင်း အစားကို လျှော့လျှော့စားလာလိုက်တာ နောက်ဆုံးတစ်ခါစား တစ်စိတ်ချက်ကနေ တစ်စလယ်ချက်ထိ လျှော့ချာသွားနိုင်တယ်”

“အသဒီသဆွမ်းအလျှောက်ကို လျှော့တာ၊ ကျောင်းဆောင်ကြီး ဆောက် လျှော့တာ၊ သံမာဝါးရာနေ့စဉ်ဆွမ်းကျေးဖြစ်အောင်ကြီးစားတာတွေဟာ ရမ်းလုပ်ရင်း မှန်သွားတဲ့ ကုသိလ်တွေပေါ့၊ အခုတစ်ခါ ရမ်းလုပ်ရင်းမှားသွား တဲ့ အကုသိလ်တွေကို ပြောကြေးစိုး တစ်ခါတော့ သာဝါးက တရားသူကြီး တွေဟာ အမှုတစ်ခါကို မတရားစိရင်ဆုံးဖြတ်ပေးပြီး လာသုစားလိုက်တယ်၊ မှန်ရက်သားနဲ့ ရှုံးသွားတဲ့ အမှုသည်က စစ်သူကြီးပန္တလယ် ဝင်ပြီး တင်ပြ တယ်”

“ပန္တလက သေသေချာချာစစ်ဆေးပြီး အမှုမှန်အတိုင်း ဆုံးဖြတ်ပေး လိုက်လို့ တစ်ပြည်လုံးက ကောင်းချီးပေးကြတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်ကို ကောသလ မင်းကြီး သံသွားတဲ့အခါ ပန္တလကို တရားသူကြီးရာထူးပါ ထပ်ပေးလိုက်

တယ်။ လက်ရှိ တရားသူကြီးအမတ်တွေက အမူတွေ မကိုင်ရတော့ လာသ
လာဘတွေ ပိတ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် ဗျားလာအပ်၏ ရန်ဖြီးဖဲ့ဖြီး ဘုရင့်
ထံမှာ ကုန်းချောကြတယ်”

“ဗျားလာနဲ့ သွားသူး ဂျု-ယောက်တို့ဟာ မင်းအာဏာကိုလုရအောင်
အားထုတ်နေပါတယ်လို့ ကုန်းချောလိုက်တာနဲ့ ကောသလမင်းဟာ သေချာ
လေ့လာ စူးစမ်းခြင်းမပြုဘဲ ခေါင်းဖြတ်သတ်ခိုင်းပစ်လိုက်တယ်”

ဝါးပါးသီလ မှာ မူသာဝါဒတင်ပါတော့ ကစ်ချို့က လိမ့်
သာမပြော ရတာ ကုန်းတိုက်တဲ့ စကား ပိသုကဝါစာတို့၊ ရှုန့်
ရှင်းကြမ်းတမ်း တဲ့ စကား ဖရာသဝါစာတို့၊ အကျိုးမရှိ အနှစ်သာရ
မရှိတဲ့ စကား သမ္မပ္မားပတ်တို့ကိုတော့ ပြောကောင်းတယ်လို့
တင်နေတတ်တယ်၊ အမှန်က မူသာဝါဒထဲမှာ ကျွန်တဲ့ သုံးပါးက
အကုန်ဝင် သွားတယ်၊ ဝါးပါးသီလကို လုံခြုံအောင် စောင့် ပါတယ်
ဆိုရင် မူသာဝါဒ တင်မကဘူး၊ ပိသုကဝါစာ၊ ဖရာသဝါစာ၊
သမ္မပ္မားပတ်တို့ကိုပါ ရှောင်ရမှာ”

ဘုံကြောင့်လဲဆိုတော့ ပိသုကဝါစာတို့၊ ဖရာသဝါစာတို့၊
သမ္မပ္မား-လာပတ်စာတို့ကို ပြောရင်လည်း မူသာဝါဒကပါသွားလိုပဲ၊
ခုပံကြည့်လေ၊ တရားသူကြီးတွေက မင်းထံကုန်းချောတဲ့ အခါ
ဗျားလာနဲ့ သွားတွေ မင်း အာဏာ လုပ်အောင် မကြိုးစားဘဲနဲ့
ကြိုးစားပါတယ်လို့ ကုန်းတိုက်တာဟာ လိမ့်တာပဲ။

ဒါက ကောသ လမင်းကြီး ပါကာတိပါတက်ကို လက်ရဲ့ကဲ့ရဲ့
ကျျးလွန်ပုံပေါ့”

“တစ်ခါတော့ သူတိုင်းခန်းလှည့်လည်ရင်း အမျိုးသမီး တစ်
ယောက်ကိုတွေ့ပြီး သဘောကျသွားတယ်၊ တော်ကောက်မယ်ဆိုပြီး စုစုမဲ့
ခိုင်းလိုက်တော့ “သာမိက”ပိုင်ရှင်လှုံယောက်ကျေးရှိနေတယ်၊ ကာမတက္ကာက
နှိပ်စက်နေပြီဆိုတော့ အဲဒီသဲ ကောသလမင်းကြီး အဲပိမရတော့ဘူး၊ အဲဒီ
အမျိုးသမီးကို ဘယ်လိုပုံအောင် မတရားယူရမလဲဆိုတာကို တစ်ညွှေး

တွေးနေတယ်၊ ဒါကို အဘိုးမနောခုစရိတ်လို့ခေါ်တယ်”

“ဝစီဒုစရိတ်နဲ့ ကာယဒစရိတ်ဆိတာ မနောခုစရိတ်
ကင့် သွားတာ၊ စိတ်ကကြံပြီးမှ ပါးစပ်ကလည်းပြောတာ၊ ကိုယ်က
လည်းပြုလုပ်တာ၊ ဒါကကြောင့် တကယ့်သူတော်ကောင်းဖြစ်ချင်ရင်
သီလ နဲ့တင် ရောင့်ခဲ့ မနေရဘူး၊ စိတ်မှာ မနောခုစရိတ်တွေ မဖြစ်
အောင် ဘာဝနာတစ်ခုခုကို အပိုပျော်ချိန်မှုတစ်ပါး အမြဲဗြားများ
နေသင့်တယ်”

“ကိုယ်နဲ့အောင်ကပါ ကျိုးလွန်လာတဲ့ ဝိတိက္ခာမကိုလေသာကို သီလနဲ့
သတ်ရတယ်၊ စိတ်တွင်းမှာ ထကြွေသာင်းကျိုးလာတဲ့ ပရီယုဌ္ဌာန ကိုလေ
သာကိုတော့ ဓမ္မဒါန်သုတော်၊ မေတ္တာ၊ အသုသာ၊ မရဏာန်သုတေစတဲ့ သထမ
ဘာဝနာ တစ်ခုခုဗြားပြီး သတ်ရတယ်၊ အကြောင်းမတိုက်ဆိုင်ရင်တော့
မရှိသလို ဖြစ်နေပေမယ့် အကြောင်း တိုက်ဆိုင်တဲ့အခါမှာ ပေါ်လာတတဲ့၊
အနုသယကိုလေသာကိုတော့ ဝိပဿနာ ဘာဝနာဗြားမှုရလာတဲ့ မဂ်ညာကို
သတ်ရတယ်”

“ကိုလေသာသုံးမျိုးကို အကြောင်းအကျိုး ခဲ့လိုက်တဲ့အခါ အနုသယ
ကိုလေသာအကြောင်းပဲ၊ ပရီယုဌ္ဌာနကိုလေသာနဲ့ ဝိတိက္ခာမကိုလေသာက
အကျိုးပဲ၊ သစ်သာမီးခြစ်ဗူးကို မီးခြစ်ဆုံးမီးခြစ်လိုက်တဲ့အခါ မီးခြစ်ဆုံး
မီးတောက်လေး စွဲလောင်လာတယ်၊ အဲဒီမီးတောက်လေးဟာ မီးခြစ်ဗူး
မှာလည်းမရှိဘူး၊ မီးခြစ်ဆုံးမှာလည်း မရှိဘူး၊ ဒါပေမယ့် မီးခြစ်ဗူးမှာရှိတဲ့
ယမ်းပြားရယ်၊ မီးခြစ်ဆုံးမှာရှိတဲ့ ယမ်းဖူးလေးရယ် ထိခိုက်မိရင်တော့ ပေါ်
လာတာပဲ၊ အနုသယကိုလေသာဟာ အဲဒီ သဘောနဲ့တူတယ်၊ မျက်စီ နား၊
နှား၊ လျှား၊ ကိုယ်၊ စိတ်ဆိုတဲ့ အခံစာတ်ခြောက်ပါးခေါ် ဒွှေ့ရခြောက်ပါး နဲ့
အဆင်း၊ အသံ၊ အနဲ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ၊ အတွေးအာရုံ (ဓမ္မာရုံ) ဆိုတဲ့
အတိုက်စာတ် ခြောက်ပါးခေါ် အာရုံခြောက်ပါးနဲ့ တိုက်တဲ့ အခါကျေမှုသာ
ပေါ်လာတတ်တာ”

“သီရိလက်ဗြားမှာ သာသနာ ထွန်းကားခဲ့စဉ်က စာတ်ပေတ် ရျာန်

၊ ဘိဉာဏ်ရမထော်ကြီးတစ်ပါးဟာ ဝိပဿနာတရားတွေ ဟောကြားပြသ
ပေးနေလိုက်တာ၊ သူ့ဟောကြားပြသတဲ့ အတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးကြလို့
တပည့် ရဟန်းပေါင်းသုံးသောင်းကျော်လောက် ရဟန္တဖြစ်သွားကြတယ်၊
ဒီအချက်ကို ကြည့်ပြီး.....!!

တရားပြသူဟာ ရဟန္တ မဟုတ်သော်လည်း ပိဋကတ်
စာပေ ကျမ်းကျင်ပြီး ဘုရားဟောအတိုင်း ပြသနိုင်ရင် လိုက်သာ
ကျင့်၊ အမှုးမရှိဘူး”

“ဟောသူ၊ ပြသသူက အချိန်မကျသေးလို့ မင်္ဂလာလိုလာ
သေးပေမယ့် နာကြားသူ၊ ကျင့်သုံးသူက အချိန်ကျနေရင် မင်္ဂလာလို
ကို ရသွားမှာပဲ၊ တစ်ခု သတိထားရမှာက ပိဋကတ်စာပေလည်း
တစ်လုံးမှမတတ်၊ မင်္ဂလာကိုဖိုလ်ညာက်လည်း ဘာမှမရသေးပဲနဲ့
ဆေးတိုးကောင်းတာနဲ့ ရဟန္တလို့ နာမည်ကြီးတဲ့ ကိုယ်တော်ကြီး
တွေဆိုရင်တော့ သတိသာထားတော့ မင်္ဂလာလို ရဖို့ကတော့ မသေ
ချာဘူး၊ သေဖို့နဲ့ရောဂါဖြစ်ပြီး ဆေးရုံတင်ရဖို့ကတော့ သေချာ
တယ်”

“ဘိုကလေးမြို့နယ်ထဲက ရွှေ့တစ်ရွှေ့မှာ ရဟန္တလို့
နာမည် ကြီးပြီး ဘာစာမှုမတတ်တဲ့ ကိုယ်တော်ကြီး တစ်ပါးလာပြီး
တော့ တရားစခန်းဖွံ့ဖြိုးတာ လူငယ်လေးနှစ်ယောက်မှာ သူ့ပြောတဲ့
အတိုင်း နင်းက်ရှုံးရှိကိုလုပ်လိုက်တာ တစ်ယောက်က နှလုံးရုတ်
တရာ် ရပ်ပြီး သေသွားတယ်၊ တစ်ယောက်ကတော့ ဆေးရုံကို
အရေး ပေါ်တင် လိုက်ရတယ်၊ အတွက်လေမထနဲ့ ကာမသူခလျှို့
ကကိုတောင် မသိဘဲနဲ့ တရားပြနေရင် ဘယ်မှာအမှန်ကို ရောက်နိုင်
တော့မလဲ”

“တပည့်တော်ကလည်း သက်န်းဝတ်ပြီးရင် ဝိပဿနာဘာဝနာကို
ထိထိရောက်ရောက်ပွားမှားမှားဆိုတော့ ဒီအချက်တွေကို သတိထားရ
မယ်ဘူး”

“အခါ သီရိလက်ဘက မထောင်ကြီးကတော့ သူကိုယ်တိုင် မဂ်ဖိုလ်ကို မရသေးပေမယ့်လိုပိဋကတ်စာပေတွေတတ်ကျမ်းတော့ ဘုရားဟောအတိုင်း မှန်ကန်အောင်ပြနိုင်လိုတပည့်တွေအားလုံး ရဟန်ဘြဲ့ကြောပါ၊ သူကတော့ စုံကန် အဘိညာဉ် ဝင်စားနေတဲ့အချိန်ကများတော့ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်ရင် ပေါ်လာမယ့် အနုသယကိုလေသာတွေဟာ စျောန်သမာပတ်ရဲ့ဖိအားကြောင့် ပရိယုဋ္ဌာနအဆင့်ထိအောင် ထကြခွင့်မရတာဟာ နှစ်ပေါင်းခြားကိုဆယ် နှီးပါး ရှိသွားတော့ မထောင်ကြီးဟာ သူကိုယ်သူ ကိုလေသာ ကုန်ခန်းနေတဲ့ ရဟန်လို့ ထင်သွားတာပေါ့”

“ဒီအချိန်မှာ သူရဲ့တပည့်ဖြစ်ခဲ့သူးတဲ့ ဆဋ္ဌဘိညာရဟန်ပါးဖြစ်တဲ့ ဓမ္မဒိန္ဒမထောက်ရဲ့ဆရာဟာ သက်တော်ရှုစ်ဆယ် ဝါတော် ခြားကိုဆယ် တောင် ရနေပြီ။ ဝါသာအသီမပေးရင် ပုထုလုံးအဖြစ်နဲ့ပုံတော် မူရလိမ့်မယ် လို့ တွေးမိတဲ့အတွက် ဆရာကိုကျေးလူးဆပ်ရအောင် ကြလာတယ်”

“တွေ့ကြတဲ့အခါ ဆရာတော်ကြီးအား ကြီးမားတဲ့ကြောပန်းပွင့်ကြီး တစ်ပွင့်ပေါ်မှာ ၁၆-နှစ်အရွယ်အလွန်လျပတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ကာခိုန်နေတဲ့ ပုံသဏ္ဌာန်ကို ဖန်ဆင်းပြခိုင်းပြီး မထောင်ကြီးကိုလည်း စူးစိုက် ကြည့်နေဖို့ တိုက်တွဲန်းတယ်၊ သက်တော်ရှုစ်ဆယ်ကျော် မထောင်ကြီးဟာ သူကိုယ်တိုင် အဘိညာဉ် တန်ခိုးနဲ့ဖန်ဆင်းထားတဲ့ မိန်းကလေးကို ကြည့်နေရင်းပဲ ကာမတရှာတွေ ထကြလာတာကို သတိထားမိသွားတယ်”

“ဒီအခါကျေမှ သူရဟန်မဖြစ်သေးကြောင်းသိသွားပြီး ဓမ္မဒိန္ဒ မထောင် ထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်းရှုနည်းပြန်တောင်းပြီး ရှုပွားလိုက်တာ ခကာအတွင်းမှာပဲ ရဟန် ဖြစ်သွားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် တရားကို နှစ်များစွာ ရှုပွားနေတဲ့ ရဟန်းယောကို၊ လူယောကိုများဟာ မိမိဘယ်မဂ်ကိုရတယ်၊ ဘယ်ကိုလေသာ ကွာတယ်ဆိုတာ သိချင်ရင် ပိုပသုနာမရှုပဲ အာရုံနဲ့ ခွါရကို တိုက်ဆိုင်ပေး ကြည့်ရတယ်”

“ဒီဇို့ ဒေါသ၊ လောဘစဲ့ ကိုလေသာတွေ ဖြစ်ပေါ်သင့်တဲ့ အာရုံနဲ့ တွေ့ပါလျက် မဖြစ်ပေါ်တော့သူ့ဘူးဆိုရင် အဲဒီကိုလေသာတွေ ကိုယ့်သနာန်မှာ

မရှုတော့ဘူးဆိုတာ သိနိုင်တာပေါ့၊ ဒါကလည်း နှစ်အတော်ကြောအောင် အကြော်ကြို့မဲ့ကြည့်မှ သိနိုင်တယ်၊ ကဲ-ကောသလမင်းကြီးရဲ့ ပရိယျွှာန ကံလေသာ အကြောင်းကို ဆက်ကြရအောင်၊ သူတစ်ပါး မယားကို မတရား သိမ်းပိုက်ချင်တော့ လင်ဖြစ်သူ ကိုပရိယာယ်နဲ့ ဘယ်လို့သတ်ရမလဲ ဆိုတာ ကိုပါ သူ ဆက်တွေးနေတယ်”

“အဲဒီအချိန်မှာပဲ မြေကြီးအောက်ထဲက ဒု၊ သ၊ န၊ သော ဆိုတဲ့ အသုန်ကြီး လေးသံထွက်လာလို့ ကောသလမင်းကြီးလန့်သွားပြီး ဆက် မအော်နိုင်တော့ပဲ မိုးလင်းသွားတယ်၊ မန်ကျတော့ ညီလာခံခေါ်ပြီး ဗောင် ဖူးရားတွေကို မေးကြည့်တဲ့ အခါ မင်းကြီးအတွက် အသက်အန္တရာယ် ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ယောက်သူးပျို့တစ်ရာ၊ မိန်းမပျို့တစ်ရာ၊ မြင်းတစ်ရာ၊ ဆင်တစ်ရာတို့ရဲ့ လည်ပင်းကိုဖြတ်ပြီး ယဉ်ပူးဇော်ရင် မင်းကြီး အသက်ဘေး က လွှတ်မယ်လို့ ယတော့ချေခိုင်းလိုက်သတဲ့”

“ဒါဘယ်လို့မှ မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ပေည့်တော်ယူဆတယ် ဆရာတော်”

“အေး-ဘယ်အချက်ကြောင့် ဒီလို့ပြောနိုင်တာလ”

“ကမွာသကတာသမွာဒီဇို့အကြောင်းကို ဆရာတော်ရှင်းပြခဲ့စဉ်က လူချင်းတူပါလျက် အချို့အသက်တိကြတာဟာ သူတစ်ပါးရဲ့ အသက်ကို သတ်ခဲ့လို့ဖြစ်တယ်၊ အသက်ရှည်ကြတာဟာ သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ် ဖြတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြည်ခဲ့လို့ ဖြစ်တယ်လိုပါတယ်ဘူးရား၊ ဒါကြောင့် သူတစ် ပါးအသက်ကိုသတ်ပြီး ယတော့ချေမယ်ဆိုရင် မိမိအသက်ဟာ ပိုရှည်မလာ နိုင်တဲ့အပြင် ပိုတို့လာဖို့ပို့တယ်ဘူး”

“မင်းက မနေ့တစ်နေ့ကမှ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာပေမယ့် နှစ်ပေါင်း များစွာ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေကြတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ကောသလမင်းကြီးတို့၊ မြန်မာနိုင်ငံက မင်းတုန်းမင်း၊ သီပေါ်မင်းတို့ထက် ကမွာသကတာသမွာ ဒီဇို့ဘက်အလင်း ပိုရှုပါတယ်လို့ ချိုးကျဲ့လိုက်ပါတယ်”

“မင်းတုန်းမင်းတို့၊ သီပေါ်မင်းတို့လည်း ကောသလမင်းကြီးလို လူတွေသတ်ပြီး ပူးဇော်ဖို့လုပ်ဖူးသလားဘူး”

“ဒီး၊ စီ၊ မို့၊ ဖူးလ်ကား အင်လိပ်လိုပေးပြီး မောင် ကျောက်တိုင် ဘာသာပြန်တဲ့ ရတနာပုံခေတ် ကျွန်ုပါန်းစာအုပ် စာမျက်နှာ ၅၁-မှာ ဖောင်ဆရာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ အကြံပေးချက်အရ ရတနာပုံ နှစ်းမြို့၊ အုတ်မြစ်ချက်တဲ့ အခါ နှစ်းသက်ရှည်ဖေဖို့ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ် ချက်နဲ့ လူ ၅၂-ထောက်ကို စတေးခဲ့သတဲ့ သီပေါ်မင်း လက်ထက် မှာလည်း မြို့မှာ ကျောက်ရောဂါတွေဖြစ်လို့ ရပ်သွားအောင်ဆိုပြီး လူတစ်ရာကို ထပ်ပြီး စတေးခဲ့သေးသတဲ့”

“ဟာ-တော်တော် အစိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ အလုပ်ပဲ ဆရာ တော်”

“သူတို့လည်း ဘုရားစကားထက် ဖောင်ဆရာရဲ့စကား ကိုပို့နားထောင်တဲ့ မိရိုးဖလာဗုဒ္ဓဘာသာတွေကိုးကြာ ထင်ရာလုပ်ကြ မှာပဲ၊ မြန်မာဘုရင်အဆက်ဆက်ဟာ ဗုဒ္ဓပေးတဲ့ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာယတြာထက် ဖောင်ဆရာတွေပေးတဲ့ ယတြာတွေကိုပို့ပြီး အလေးထားကြတယ်”။

တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ အင်လိပ်သမိုင်း ဆရာတွေဟာ မြန်မာဘုရင် တွေကို အထင်သေးအောင်၊ သူတို့အင်လိပ်တွေကို အထင်ကြီးအောင် ဘက် လိုက်ပြီး ရေးတတ်တယ်”

“ဒါကြောင့် သူတို့ရေးတိုင်းတော့ ယုံလို့ဖြစ်သွား၊ တြေားသမိုင်း ရာဝိုင်စာအုပ်တွေနဲ့ တိုက်ကြည့်ပြီး ချင့်ချိန်ယုံရမှာပေါ့၊ အခုလည်း ကောသ လမင်းကြီးက သူအသက်မသေပြီးရောဆိုပြီး လူတွေရော၊ တိုက္ခာနှင့်တွေ ရော သတ်ရအောင် ဖမ်းနိုင်းတော့ တစ်ပြည့်လုံး ငိုကြေးသံတွေနဲ့ ညံသွား တာပေါ့၊ အကြောင်းစုံ သိသွားတဲ့ မလျှိုက်ဘမ်ဖုံရားက ဖောင်ဆရာတွေရဲ့ စကားကို မယုံကြည့်ပဲ ဗုဒ္ဓစကားကိုသာ ယုံကြည့်ဖို့ ပြောဆိုစည်းရုံးပြီး ကျောင်းတော်ကိုခေါ်သွားလို့ ဒီပြဿနာဟာ အေးပြီးသွားတယ်”

“ဗုဒ္ဓက ဘယ်လို့ဖြောရင်းပေးလိုက်သလဲဘုရား”

“ဒု၊ သာ၊ နာ၊ သောဆိုတဲ့ အသံလေးမျိုးဟာ လူဘဝတုန်းက သူ တစ်ပါး

ရဲ့ မယားတွေ၊ သမီးပျိုတွေကို ဖျက်ဆီးခဲ့တဲ့ သူငြေးသားလေး ယောက်
လောဟကုန္ဓိ ငရဲဖိုးက အော်လိုက်တဲ့အသံများသာဖြစ်ကြောင်း၊ မင်းကြီးရဲ့
အသက်အန္တရာယ်နဲ့ ဘာမှုမဆိုင်ကြောင်းပြောပြလိုက်တော့ ကောသလမ်း
ကြီး အနေနဲ့ ပါကာတိပါတာကံတွေကို မပြုဖြစ်တော့သလို ကာမေသုမိစ္စာ
စာရ အကြံတွေလည်း ရပ်တန်းက ရပ်သွားတာပေါ့” ဒါက ကောသလမ်း
ကြီး ကာမေသုမိစ္စာစာရကံကို ကျူးလွန်ဖို့ကြီးစားခဲ့ပုံပေါ့။

“အနွဲပုထုလုံး ကောသလမ်းကြီးရဲ့ အဆိုးဆုံးအပြုအမူတစ်ခု
ကတော့ တို့ဆရာတွေကြီးတွေဆီက ငွေတစ်သိန်းလာသုစားပြီး တော်ဝန်
ကျောင်းတော်ရဲ့ ဘေးနားမှာ တို့ကျောင်းကြီး တစ်ကျောင်းကို ဆောက်
လုပ်ခွင့် ပေးခဲ့တာပဲ”

“အံ့ဩစရာပါလား ဆရာတော် ၁၄- ကုဋ္ဌကုန် အသပီသဒါန၊ ဆွမ်း
ကျွေးပွဲကြီးကိုတော့ပြုခဲ့ပြီး အခုတစ်ခါငွေတစ်သိန်းကို မက်တာနဲ့ ဗုဒ္ဓနဲ့
ရဟန်ာ အရှင်မြတ်တွေ စိတ်အနောင့်ယုက်ဖြစ်စေမယ့် အလုပ်မျိုးကို ဒီဘုရင်
မို့ လုပ်ရဲတယ်ဘုရား”

“အနွဲပုထုလုံးမှန်သမျှ ဒီအတိုင်းချည်းပဲ ဒါကြောင့် အနွဲပုထုလုံးဘဝ
က လွှတ်ဖို့အတွက် သစ္စာလေးပါးကို ခန္ဓာသိန့်သိအောင်ကြီးစား ကြောက်
ပေါ့၊ အယူအဆမတူတဲ့တို့တွေ ကျောင်းဘေးနားကပ်ရောက် လာပြီးနေ
ကြတော့ ဗုဒ္ဓနဲ့ရဟန်ာအရှင်မြတ်တွေမှာ စိတ်အနောင့်အယုက် ဖြစ်ကုန်တာ
ပေါ့”

“ဒါနဲ့ တို့တွေက တြေားကျောင်းဆောက်စရာနေရာတွေ အများ
ကြီးရှုပါလျှင်နဲ့ တော်ဝန်ကျောင်းနားက နေရာကိုမှ ဘုရားကြောင့် သဘောကျွေ
နေကြတာလဲဘုရား”

“အယူအဆ လွှဲနေကြလိုပေါ့၊ ဗုဒ္ဓနဲ့ရဟန်ာ အရှင်မြတ်များရဲ့ သီလာ
သမာဓိ၊ ပညာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကြောင့် သာသနာပြုလုပ်ငန်းကြီး အောင်မြင်
နေရတာကို တို့တွေက တော်ဝန်ကျောင်းဆောက်ထားတဲ့ မြေနေရာကြောင့်
လို့ ယူဆကြတယ်။ ဒါကြောင့် သူတို့လည်း တော်ဝန်ကျောင်းမြေနေရာမှာ

အဇ္ဈာရိန်(၁၇၆၂ခု)

၃၃၃

ကျောင်းဆောက်နေရာင် ဘုန်းကံကြီးမှာပဲဆိတဲ့ အတွေးနဲ့ ဘုရင်ကို လာသုံးပြီး ကျောင်းလာဆောက်တာပဲ”

“ဗုဒ္ဓရဲ့ အဖွဲ့ အစည်းနဲ့ တို့ဖွဲ့ အစည်းတွေဟာ အယူအဆတင် မတူတာ မဟုတ်ဘူး။ အပြောအဆို အနေအထိုင်ပါ မတူကြတာ။ တောင် ကျောင်းမှာ သံယာတော်ဝါးရာကနဲ့ တစ်ထောင်ထိရှိပေမယ့် ဘာသံမှ မကြားရဘူး။ တိတ်ဆိတ်ပြိုမ်သက်ရှုံးကို ဘုရားရှင်အပါအဝင် သူတော်စင် တိုင် နှစ်သက်တယ်ဆိတာကို သံယာတော်တွေက သီယားကြလိုပဲ။ တို့တွေ လည်း ရောက်လာရော နေ့ရောညပါ ဆူညံပွဲရော်နေတော့ တိတ်ဆိတ်စွာ နေလာခဲ့တဲ့ ဘုရားရှင်နဲ့ သံယာတော်တွေမှာ ဘယ်နေရထိုင် ရတာ အဆင် ပြောတော့မှုလဲ”

“ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓက တို့ကျောင်းကို တောင်န်ကျောင်းဘေးက ဖယ်ပေးဖို့ ကောလသမင်းထဲ အဂ္ဂသာဝကကြီးနှစ်ပါးကို မေတ္တာရပ်ခံဖို့ လွတ်လိုက်တယ်။ ကောသလမင်းဟာ သူအပြစ်နဲ့သူဆိုတော့ အဂ္ဂသာဝက ကြီးနှစ်ပါးကို ထွက်မတွေ့ဘဲ နေတယ်။ ဒီတော့ အဂ္ဂသာဝကကြီးနှစ်ပါးမှာ ပိုပြီးစိတ်အနောင့်အယှဉ် ဖြစ်ရတာပေါ့။ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးတွေ စိတ်အနောင့်အယှဉ်ပိုပြစ်လေ ကောသလမင်းကြီးရဲ့ အပြစ်ဟာလည်း ပိုကြီးလာလေပေါ့”

“ပုထလ်မှန်သမျှ အပြစ်ကျူးလွှန်ဖူးကြသူတွေချည်းပါ။ ဒါပေ မယ့် လွှန်ကျူးမျိုး မိတဲ့အပြစ်ကို ဝန်ခံပြီး ဖြေဖောက်လိုက်မယ်ဆိုရင် တစ်ဆု-တည်းနဲ့ပြီးသွားတယ်။ ဝန်မခံဘဲ လိမ်ညာလျည့်ပတ် ရှောင်ရှားနေမယ်ဆိုရင် အပြစ်ဟာ နှစ်ဆတိုးသွားတယ်ဆိုတာကို ကောသလမင်းကြီး အဖြစ်ကို ကြည့်ပြီး ပုထလ်တိုင်း သင်ခန်းစာ ယူသင့်တယ်”

“အဂ္ဂသာဝကကြီးနှစ်ပါးကို အတွေ့မခံဘဲ လျည့်ပတ်နေတယ်ဆိုတော့ နောက်ဆုံး ဗုဒ္ဓကိုယ်တိုင် ကောသလမင်းကို သွားတွေ့ပြီး ဆုံးမစကား ဟောကြားရတယ်။ အဲဒီတော့မှ ကောသလမင်းဟာ တို့တွေပေါ်က ယူတား တဲ့ ငွေတစ်သိန်းကို ပြန်ပေးပြီး ကျောင်းကိုဖျက်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့်

သူတော်စင်တွေကို စိတ်အနောင့်အယျက်ဖြစ်အောင် လုပ်မိတဲ့ အကုသိုလ်က ဖြစ်ပြီးသွားပြီ”

“ဒီလို ဗရုတ်သုတ်ခတွေ လျောက်လုပ်နေလို့ ကောသလမင်းကို အသက်အဆွယ် ငယ်သေးတယ်လို့ ထင်မနေနဲ့ ဒီအချိန်မှာ သူ့အသက်ဟာ ၂၀-ဝန်းကျင် ရှိနေပြီ။ သူဟာ ဘုရားရှင်နဲ့ သက်တူရွယ်တူပဲ။ ဘုရားရှင်နဲ့ ရဟန္တာတွေ ကောင်းကောင်းမနေရအောင် နောင့်ယျက်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်က ကြောင့် ကောသလမင်းကြီးဟာ သေတဲ့ အပါ ကောင်းကောင်းမသေရပဲ ခွေးသေဝက်သေ အခြေအနေမဲ့ဘဝနဲ့ သေခဲ့ရတယ်”

“ဘယ်လိုသေသွားရတာလဲဘုရား”

“တစ်ခါတော့ စစ်အငါလေးပါးခြုံရပြီး ဘုရားကျောင်းတော်ကို ရောက်သွားတယ်။ ဘုရားရှင်ရှေ့ဝင်ခါနီးကျတော့ မင်းမြောက်တန်ဆာ ပါးပါးကိုချွေးပြီး ဗန္ဓုလရဲ့တူတော်တဲ့ စစ်သူကြီး ဒီယကာရာယကအား ခေါ်စောင့်ရှုာက်ဖို့ ပေးထားလိုက်တယ်။ အပြစ်မဲ့တဲ့ ဦးလေးဖြစ်သူ ဗန္ဓုလကိုသတ်တဲ့အတွက် ကောသလမင်းအပေါ် မကျေမန်ပုံဖြစ်နေတဲ့ ဒီယကာရာယကဟာ ရလာတဲ့အခွင့်အရေးကို အပြည့်အဝအသုံးချုလိုက် တယ်”

“သူ့လက်မှာ ရောက်လာတဲ့ မင်းမြောက်တန်ဆာပါးနဲ့ သာကို ဝင်တွေကို သတ်ဖို့အတွက် မင်းအလွန်ဖြစ်ချင်နေတဲ့ ပိဋက္ခန္တပုံပို့ မင်းမြောက်ပေးလိုက်ပြီး နှန်းတော်ကို စစ်တပ်အလုံးအရှင်းနဲ့ပြန်သွားကြတယ်၊ ကောသလမင်းအတွက် မြင်းတစ်ကောင်နဲ့ ကျွန်းမ တစ်ယောက်ကို ပဲထား ခဲ့တယ်၊ ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြောပြီး ကျောင်းတော်အပြင်ကို ရောက်တာနဲ့ ကောသလမင်းဟာ သူမင်းအဖြစ်က လျောကျသွားပြီဆိုတာကို သိလိုက် တယ်”

“ဒါကြောင့် တူတော်တဲ့ အကောက်သတ်မင်းကို အကူအညီတောင်းပြီး သာဝါးရွှေ့နှင့် ပြန်တိုက်ယူမယ်ဆိုတဲ့အကြံ့နဲ့ ရာဇ်ပြုပါ်ကို ထွက်သွားတယ်၊ ရာဇ်ပြုပါ်မြို့ရောက်တော့ မိုးချုပ်နေပြီဖြစ်လို့မြို့တံ့ခါးက ပိတ်

အဖွေ့အာရုံ(အမြတ်သာ)

၃၇၈

နေပြီ။ ဒါကြောင့် မြို့ပြင်က ဧပ်ပျက်ထဲမှာ မိုးမလုံး၊ လေမလုံနဲ့ ဆင်းရဲစွာ အိပ်ရတဲ့ယ်၊ အသက်အချေထဲ ကြောင့်တဲ့ အက် တော်များ၊ တော်များတမ်းတဲ့ ရာသီဥတု ရဲ့ဒဏ်၊ မင်းအဖြစ်ကို ဆုံးရှုံးရတဲ့ သောက(ဒေါသ)အက်တွေ ပေါင်းနှုပ်စက် လိုက်တာ အဲဒီညာ့ပဲ ဧပ်ပျက်ထဲမှာ သေဆုံးဘူးတယ်”

“ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်မရှိတဲ့ အန္တပုထုလုပ်ဘဝမှာ အေးကွက် ရယ်လို့ တစ်ချိန်မှုမရှိဘူး၊ အခု ကောသလမင်းကြီး ကိုပဲကြည့် မင်းဖြစ်နေစဉ် အချိန်တို့ကလည်း ငါရာထူးကို ဘယ် သူများ လာလုမလုဆိုတဲ့ သောက(ဒေါသ) အပူမိုးက မင်းဘဝတစ် လျှောက်လုံး လောင်နောက်ယ်၊ ဒီသောက မိုးကြောင့်ပဲ အပြစ်မရှိတဲ့ ဗန္ဓုလနဲ့ သား ၂၂-ယောက်ကို သတ်ခဲ့မိတာပေါ့”

“အခုတစ်ခါ မင်းအဖြစ်ကိုလည်းစွန့်လွှတ်လိုက်ရရော ဒီမင်း အဖြစ်ကို မရ/ရအောင်ပြန်ယူချင်တဲ့ လောဘမိုးက လောင် ပြန်တာပဲ၊ အခု သေတော့လည်း အဲဒီလောဘမိုး၊ ဒေါသမိုးတစ်ခုခု ကြောင့် သေရမှာဆိုတော့ အပါယ်လေးဘုံး တစ်ဘုံးဘုံးရောက်မှာ တော့ သေချာသလောက်ပါပဲ”

“အန္တပုထုလုပ်အဖြစ်ဟာ တော်တော်ဆုံးပါလားဆရာတော်၊ ကလျာ က ပုထုလုပ်ဘဝလောက်ဆိုရင်တော့ မဆုံးဘူးထင်တယ်”

“ကလျာဏပုထုလုပ်ဆိုတာက ရှုပ်တွေ၊ နာမ်တွေကို တတ်ကျွမ်း နားလည်တဲ့ သူတော်ကောင်းပုထုလုပ်မျိုးကိုပြောတာ၊ ဒါပေမယ့် ပုထုလုပ် လေးမျိုးခဲ့ခဲ့တဲ့ နေရာမှာတော့ ဒီကလျာဏပုထုလုပ်အရ အယောင်ဆောင် သူတော်ကောင်းကိုပဲ ယူရမယ်၊ ဒါမှမဟုတ် သူတော်ကောင်းအတူပေါ့၊ ဗုဒ္ဓရဲ့ ပိဋကတ်စာပေကို လေ့လာသင်ယူခြင်းဟာ သုံးမျိုးရှိတယ်”။

ပိဋကတ်ကိုလေ့လာသင်ယူခြင်းသုံးမျိုး
၁။ ဘဏ္ဍာစိုးအနေမျိုးနဲ့လေ့လာသင်ယူခြင်း။
၂။ သံသရာမှုထွက်မြောက်ဖို့ လေ့လာသင်ယူခြင်း။

၃။ မြေဖမ်းတဲ့ အလမှယ်ဆရာအနေမျိုး လေ့လာသင်ယူခြင်း-
တို့ပဲ။ဘဏ္ဍာစိုးဟာ ဧရာဝတီနာတွေကို စောင့်ရှောက်ပေးနေတာဟာ
သူ့အတွက် မဟုတ်ဘူး၊ တိုင်းပြည်အတွက်သာ ဖြစ်တယ် ထို့အတူ နောင်ဘဝ
မရှိတော့တဲ့ ရဟန္တာအရှင်မြတ်များ ပိဋကတ်စာပေများကို လေ့လာသင်ယူ
ပို့ချတာဟာ သူ့အတွက်မဟုတ်ဘူး၊ နောင်လာနောင်သား များအတွက်
ပိဋကတ်စာပေများ မပေါ်ပျက်အောင် စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း သာ ဖြစ်
တယ်၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်များလဲ ပိဋကတ်စာပေ လေ့လာသင်ယူ
ခြင်းမျိုးကို ဘဏ္ဍာစိုး အနေမျိုးနဲ့ လေ့လာသင်ယူခြင်းလို့ ခေါ်တယ်”

ရုပ်နာမ်တ်ခုရှိရှင် အိနာသေ ရှိမယ်၊ အိနာသေ ရှိရှင် ဆင်ရဲတဲ့
ခုက္ခသစ္စပဲ၊ ရာ-ဘုံလုံးမှာ ရုပ်နာမ်နှစ်မျိုးလုံး သော်လည်းကောင်း တစ်မျိုး
မျိုးသော်လည်းကောင်း ရှိတဲ့ဘုံချည်းပဲ၊ ဒါကြောင့် အိနာသေရှိတဲ့ နေရာ
ချည်းဖြစ်လို့ ရာ-ဘုံလုံးကို ခုက္ခသစ္စလို့ခေါ်တယ်၊ ဒါ ရာ-ဘုံ ခုက္ခသစ္စက
လွှတ်မြောက်ဖို့အတွက် ပိဋကတ်စာပေတွေကို လေ့လာခြင်း မျိုးကို ပို့ပို့လို့
နိယရက လေ့လာခြင်းလို့ ခေါ်တယ်၊ ပုထုလုံတိုင်း ပိဋကတ်စာပေကို
လေ့လာသင်ယူရင် ဒီနည်းအတိုင်းပဲ လေ့လာသင် ယူသင့်တယ်။

“မြေတွေဖမ်းပြီးပြေားတဲ့ အလမှယ်ဆရာဟာ အခန့်မသင့်တဲ့
တစ်နေ့မှာ မြေကိုက်ပြီးသေဆုံးရသလို ဂုဏ်ရှိဖို့ ဘုန်းကြီးဖို့ ထင်ရှား
ကျော်ကြားဖို့စိတ်နဲ့ ပိဋကတ်စာပေကို လေ့လာသူများဟာလည်း ဒီပိဋ
ကတ်စာပေကိုအကြောင်းပြုပြီး လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာနတွေတက်ကြ
တယ်။ ဒီလောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာနတွေကြောင့်သေတဲ့အခါ အပါယ
ကျကြရတယ်။ ဒီလိုဟုတ်ညွှတ်စိတ်နဲ့ပိဋကတ်စာပေကို လေ့လာ သင်ယူခြင်း
မျိုးကို အလက္ခာပါမာ လေ့လာသင်ယူ နည်းလို့ခေါ်တယ်”

ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်က သာဝတ္ထိမြို့၊ အနီးက တံငါသည်တွေဟာ
ဧရာဝတီအဆင်ရှိတဲ့ ငါးကြီးတစ်ကောင်ကို အရှင်မိလာကြတယ်။ ငါးက
ကြီးလည်းကြီး၊ လျှလည်းလျှလို့ လေ့ကြီးထဲမှာ ရောနဲ့အတူထည့်လာပြီး
ကောသလမင်းကြီးထဲ ဆက်သကြတယ်။ ကောသလမင်းကြီးက ထူးခြား

တဲ့အကြောင်း ရှိပါမှုမယ်ဆိုပြီး ဘုရားရှင်ကို သွားပြကြတယ်”

“ကျောင်းတော်ကိုရောက်တဲ့အခါ ဝါးကြီးက ပါးစပ်ဟလိုက်တာနဲ့ ကျောင်းပိုင်းကြီးတစ်ခုလုံး အပုပ်နဲ့တွေ့လွှမ်းသွားတယ်။ ဒီအကြောင်းကို ကောသလ မင်းကြီးကမေးလျှောက်တဲ့အတွက် ဗုဒ္ဓကအခုလို ရှင်းပြတော် မူတယ်။ ဒီဇွဲရောင်ဝါးကြီးဟာ ကသာပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော် အခါ ပိဋကတ်သုံးပုံ ဆောင် စာချေဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဘွဲ့က အရှင်ကပိုလ-တဲ့”

“ဒါပေမယ့် သူပိဋကတ်ကိုလေ့လာတဲ့နည်းက အညံ့ဆုံး အလက္ခာ။ ပမာ နည်းပြစ်နေတယ်၊ ဂုဏ်ရှိဖို့ လာသံလာဘပေါ်များဖို့ ထင်ရှားကျော် ကြားဖို့ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့ ပိဋကတ်ကို လေ့လာသင်ယူခဲ့တယ်”

ပိဋကတ်ကို (ဘရားကို) လေ့လာ၊ နာကြား၊ သင်ယူတဲ့ သူတိုင်း မိမိကိုယ် မိမိ ပညာရှိလူလိမ္မာလား၊ ပညာမဲ့လူမှုက်လား ဆိုတာကို တိုင်းတာကြည့်ဖို့ ပေတံတစ်ချောင်းရှိတယ်။ ဒီပိဋကတ် (ဓမ္မ)ကို လေ့လာ၊ နာကြား၊ သင်ယူပို့ချေခြင်းအားဖြင့် မိမိ သန္တာန် မှာရှိတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ စတဲ့ ကိုလေသာတရားဆုံးတွေ ကုန်သွားမယ်၊ (သို့)လျှော့သွားမယ်၊ (သို့)ပါးသွားမယ်ဆိုရင် ဒီလူကို ပညာရှိ လူလိမ္မာလို့ ဆိုရမယ်။

ဒီပိဋကတ် (ဓမ္မ)ကို လေ့လာ၊ နာကြား၊ သင်ယူပို့ချေခြင်း အားဖြင့် မိမိမှာရှိနေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသစတဲ့ ကိုလေသာတွေ ကုန်လည်းမသွားဘူး၊ လျှော့လည်းမသွားဘူး၊ ပါးလည်းမသွားဘူး ဆိုရင် ဒီလူကို ပညာမဲ့လူမှုက်လို့ ဆိုသင့်တယ်၊ ဘာကြောင့်လ ဆိုတော့ ဗုဒ္ဓက ဒီပိဋကတ်တော်တွေကို ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ကိုလေသာတရားဆုံးတွေ ကုန်ခန်းဖို့ဖြစ်ပါ လျက် မကုန်ခန်းဘူး၊ မလျှော့ဘူး၊ မပါးဘူးဆိုရင် ဒီလူလောက် ပညာမဲ့ တာ၊ ဒီလူလောက်မြိုက်မဲ့တာ လောကမှာ မရှိနိုင်တော့ ပါဘူး။ ဓမ္မကို နည်းအမျိုးမျိုးနဲ့သိကြတဲ့နေရာမှာ မိမိသိတဲ့အသိကို -

ပညာသီလား၊ ပညာသီလား

တသီလား၊ ခန္ဓာသီလား

ဗဟိသုတသီလား၊ ပဋိဝင်သီလား

ဆိုတာကို ခဲ့ခြားတဲ့နည်းတစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒါက ဒီအသိ တစ်ခုကို
ရလိုက်တဲ့အတွက် အနည်းဆုံးအားဖြင့် ကိုလေသာတွေ ပါးသွားမယ်ဆိုရင်
ဒီအသိမျိုးဟာ နိဗ္ဗာန်ကိုရောက်အောင် ပိုပေးမယ့် ပညာသီ၊ ခန္ဓာသီ၊ ပဋိဝင်
သိပဲ။ ဒီ ဓမ္မအသိတစ်ခုကို သိလိုက်ရတဲ့အတွက် ကိုလေသာတွေ ကုန်ဖို့
လျော့ဖို့နေနေ သာသာ ပါးတောင်မသွားဘူးဆိုရင် ဒီအသိမျိုးဟာ အပါယ်ပို့
မယ့် ပညာသီ၊ စာသီ၊ ဗဟိသုတအသိလို့မှုပ်ပေါ့”

ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆရာကြီးဦးရွှေအောင်က စာဖတ်သူများ
စာအုပ် စာ ၃၁-မှာ အခုလိုရေးခဲ့တယ်။

ပညာနှင့် ဗဟိသုတ

တရားဂုဏ်တော်များတွင် အကာလိကော အခါမလင့်အကျိုးပေး
တတ်၏ဟု ပါရှိရာ အခါမလင့်အကျိုးပေးခြင်းဟူသည် အသိဉာဏ်တစ်ခု
ကိုရလိုက်သည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မိမိ၏ သန္တာနှင့် ဆိုင်ရာကိုလေသာ ခုစရိတ်
များကို ပယ်ရှားခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးက မိန့်၏။
အကယ်၍ ထိုကဲ့သို့ ကိုလေသာ ခုစရိတ်များကို ပယ်ရှားခြင်း မပြုပါက
ထိုအသိဉာဏ်သည် စစ်မှန်သော ပညာမဟုတ်၊ ဗဟိသုတသာ ဖြစ်၏။ ပညာ
စစ်စစ်ဖြစ်ပါက အကာလိကောဟူသော တရားဂုဏ်တော်အရ ကိုလေသာ
ခုစရိတ်များကို သိသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ချက်ချင်းပယ်နိုင်၏။ ဗဟိသုတဖြစ်
ပါက ကိုလေသာ ခုစရိတ်များကို သိသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ချက်ချင်း
တို့ဟာနိုင်၏။ ထိုကြောင့် ပါရာဇ်ကက်ပါ၌တော်လာ သိကွာပုံးပည်ရန်
ရှင်သာရှိပုံစွာရာက မြတ်စွာဘုရားအား တောင်းပန်ခန်း၌ မြတ်စွာ ဘုရားက
ရှင်သာရှိပုံစွာရာအား “ဗဟိသုတများခြင်းသည် ကိုလေသာ ခုစရိတ်
များစီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သည်”ဟု ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်၏ တဲ့”

“ဒီအကြောင်းအရာတွေဟာ တရားလိုက်စားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း သိ

ထားသင့်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေပါဘုရား”

“ဒီဖွင့်ဆိုချက်တွေအတိုင်း ကြည့်လိုက်ရင် ကပါလမထောင့်ပဲ၊ ပိဋကတ်သုံးပဲ အပေါ် သိတဲ့အသိဟာ စဟုသုတသိလို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်တာပဲ့၊ ခုံကြောင့် လည်း စာပေအတတ်များသလောက် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန တရားတွေ ပို့ကြီးလာပြီး တခြားသံယူများက အဓမ္မလို့သတ်မှတ်တဲ့အရာကို သူက ဓမ္မလို့သတ်မှတ်တယ်၊ သူများက မအပ်စပ်ဘူး အဝိနယဆိုတာကို သူက အဓမ္မလို့ သတ်မှတ် တယ်၊ သူများက မအပ်စပ်ဘူး အဝိနယဆိုတာကို သူက အပ်စပ် တယ် ဝိနယဆိုပြီး လုပ်ပစ်တယ်၊ သူများက ဝိနယဆိုတာကို သူက အဝိနယ လုပ်ပစ်တော့ သာသနာကို ပြန်ဖျက်သလို ဖြစ်နေတာပဲ့”

“ဒါအပြင် တွေ့သမျှရဟန်းတို့ကိုလည်း ကြိုးတာငယ်တာမရွှေး သူစိတ် မထင်ရင် မထင်သလို ဆဲရေးတယ်၊ ရှုတ်ချုပ်တယ်၊ အပြစ်တင်တယ်၊ အဲဒီ အကုသိုလ်ကံတွေကြောင့် သေလွန်တဲ့အခါမှာ အဝိစိငရဲကို ကျခဲ့ရတယ်။ အခု အဝိစိငရဲက ခကဲလွှတ်လာပြီး ငါးလာဖြစ်တာ၊ ရွှေ့ရောင်အဆင်း တောက်ပြီး လုပ်နေတာက ပိဋကတ်သုံးပုံကို ဆောင်ခဲ့။ ပို့ချဲ့တဲ့ ကုသိုလ် ကြောင့်ပဲ ပါးစပ်ဟတိုင်း အပုံနံတွေထွက်တာက စိတ်ဓာတ်ယုတေသနဲ့ခဲ့လိုပဲ”

“ဒီ ငါးဘဝကသောရင် အကုသိုလ်ကံက မကုန်သေးတဲ့အတွက် အဝိစိကို ဒုတိယအကြိမ် ပြန်ကျရေးမယ်၊ ဒါကိုသိသွားတဲ့ ငါးကြိုးဟာ အလွန် စိတ်ခိုက်သွားတယ်”။

သာသနာနဲ့လည်း တွေ့ခဲ့ရပါရဲ့၊ ရဟန်းလည်း ဖြစ်ခဲ့ရ ပါရဲ့၊ ပိဋကတ်သုံးပဲလည်း ဆောင်ခဲ့ရပါရဲ့၊ ဒါနဲ့တောင် တွေ့ရတဲ့ သာသနာတော်ကို နိဗ္ဗာန်ရောက်ဖို့ အတွက် အသုံးမချဲ့ဘဲ၊ အဝိစိ ကျဖို့အတွက် အသုံးချဲ့တဲ့ ငါလောက်မိုက်တဲ့သူ လောကမှာ ရှိတော့ မယ်မထင်ဆိုတဲ့ ဒေါမနသုစိတ်နဲ့ သူခေါင်းကို လျေနံရနဲ့ ကိုယ့်အသာ ရှိကဲခဲ့ပြီး သေသွားတယ်”

“အခုတော့ အဝိစိငရဲမှာ နှစ်ကြိမ်မြောက် ပြန်ခံနေရ တယ်၊ အတွေး အခေါ်ရှိတဲ့သူဆိုတာ သူများအမှားကိုကြည့်ပြီး

ကိုယ်မမှား အောင်သင်ခန်း စာယူတတ်ရတယ်၊ ပိဋကတ်စာပေတွေ
အဖတ် များတဲ့ မင်းတို့ ငါတို့တစ်တွေလည်း ကပ်လမထောင်ရဲ့
အမှားကို ကြည့်ပြီး ကိုယ်မမှားအောင် သင်ခန်းစာ ယူတတ်ကြ
ရမယ်”

“ဒါဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဘူး”

“ပုထုလုပ်လေးမျိုးထဲမှာ အမြတ်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ စူး
သောတာပန် ပုထုလုပ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမှာပေါ့၊ စူးသောတာပန်
ပုထုလုပ်ဆိုတာ နာမရှုပပရိစ္စားည်ကဲ့၊ ပစ္စာပရိရှုဟည်ကို ပိုင်ပိုင်
နိုင်နိုင်ရသွားတာပဲ၊ ဒီည်ကြန်ပါးကို အပိုင်ရသွားရင် အပါယ်မကျနိုင်
တော့တဲ့အကြောင်း ဝိသုဒ္ဓမာရ်အနွေကထာမှာ ဖွင့်ပြထားတယ်၊ အီမံရှေ့မင်း
ဖြစ်ပြီးမှ ဘုရာ်ဖြစ်လိုရသလို၊ စူးသောတာပန်ဖြစ်ပြီးမှ မဟာသောတာပန်ဖြစ်
လိုရတယ်”

“ဒါကြောင့် စူးသောတာပန်ဖြစ်အောင် အရင်ကြိုးစားရမယ်။
ဒီနေရာမှာ ပိုလည်းစိတ်ဝင်စားအောင်၊ တရားကို ပိုလည်းမှတ်မိအောင်
ဗုဒ္ဓလက်ထက်က ကာတ်လမ်းလေးတစ်ခုနဲ့တဲ့ပြီး ပြောပြမယ်”

“ပြေားဆိုသာ နာတရားဆိုတာ စာပေသင်ယူသလို မှတ်မိဖို့လည်း
လိုသေးတာကိုး”

“လိုတာပေါ့၊ အင်္ဂလာရိပါ၌တော် ပုဏ္ဏာရိသုတ်မှာ မဂ်ဖိုလ်ရဖို့
အတွက် အင်္ဂ ၂-ချက်လိုကြောင်း ဟောထားရမှာ တရားကိုမှတ်မိဖို့
အချက်လည်း ပါနေတယ်။ အဲဒီ ၂-ချက်က –

မဂ်ဖိုလ်ရရန် အင်္ဂ ခုနစ်တန်

- ၁။ တရားအပေါ်မှာ ယုံကြည်မှုရှိရမယ်။
- ၂။ သူတော်ကောင်းကို မို့ပဲ ဆည်းကပ်ရမယ်။
- ၃။ ထိုသူတော်ကောင်းရဲ့တရားကို နာရမယ်၊ ဆွေးနွေးမေးမြန်း
ရမယ်။
- ၄။ တရားနာတဲ့အခါ သေချာနားထောင်ရမယ်။

၅။ နားထောင်တဲ့အခါ မှတ်မိအောင်နားထောင်ရမယ်။

၆။ မှတ်မိထားတဲ့တရားကို ဆင်ခြင်ပေးရမယ်။

၇။ အာရုံနဲ့တိက်ဆိုင်တိုင်းပွားများပေးရမယ် ဆိုတာပဲ။

“မှန်ပါ၊ သဘောပေါက်ပါပြီးဘုရား”

“ဒါဆိုရင် ဓမ္မပဒေသဗုံလက်ထက်က ဘာသာမတူပဲ မိတ်ဆွဲဖြစ်နေကြတဲ့ သူကြယ်နှစ်ယောက် အကြောင်းကို ပြောကြရအောင်၊ သာဝါဌီမြို့မှာ သီရိရှုတ္ထနဲ့ ဂရဟဒီနဲ့အမည်ရှိတဲ့ သူကြယ်နှစ်ယောက်ရှိကြတယ်၊ သီရိရှုတ္ထက ရတနာသုံးပါးကို ကိုးကွယ်ပြီး ဂရဟဒီနဲ့က အဝတ်မဝတ်တဲ့ နိုဂ္ဗာတ္ထတွေးတွေ့ကို ကိုးကွယ်တယ်”

“ဂရဟဒီနဲ့ဆရာ သီရိရှုတ္ထနဲ့တွေ့တိုင်း ရတနာသုံးပါးကိုစွန်ပြီး နိုဂ္ဗာဆရာတွေ့ကို ပြေားကိုးကွယ်ဖို့ အမြဲစည်းရုံးတယ်၊ ဆွဲဆောင်တယ်၊ ဒီလို့ပြောပါများလာတဲ့အခါ သီရိရှုတ္ထက တစ်ခွန်းပြန်မေးတယ်၊ မင်းကိုးကွယ်နေတဲ့ နိုဂ္ဗာဆရာတွေ့က ဘာတွေ့ကိုသိထားသလဲတဲ့၊ ဒီတော့ ဂရဟဒီနဲ့က ပြန်ဖြေတယ်၊ ပါကိုးကွယ်တဲ့ နိုဂ္ဗာဆရာတွေ့ဟာ မသိ တာဘာမှမရှိဘူး။ ဖြစ်ပြီးသား အတိတ်အကြောင်းတွေ့ကိုလည်း သိတယ်၊ ဖြစ်ဆဲပစ္စာပြန် အကြောင်းတွေ့ကိုလည်း သိတယ်၊ ဖြစ်လတဲ့ အနာဂတ်အကြောင်းတွေ့ကိုလည်း သိတယ်”

“သူ့ပြောတဲ့အတိုင်း သူ့ဆရာနိုဂ္ဗာတွေ့တွေ့က သိနိုင်ပါမလားဘုရား”

“ဘယ်သိနိုင်ပါမလဲ၊ သူ့ဆရာတွေ့ကို သီရိရှုတ္ထကြည်ညံ့လာအောင်ဆိုပြီး မှသား ပြောလိုက်တာပေါ့၊ ပါရမိဆယ်ပါးကို ရှင်းပြစဉ်က –

“မှသားပြောတဲ့သူ့ဟာ မလုပ်ရတဲ့အကုသိုလ် ဘာမှမရှိတော့ဘူး” ဆိုတဲ့ ဗုဒ္ဓဟောကြားတဲ့ ဒေသနာအတွေးအခေါ်တစ်ခုကို ထုတ်ပြခဲ့တယ်၊ အခုလည်း မှသားကို လွယ်လွယ်ပြောလိုက်တဲ့ ဂရဟဒီနဲ့ဆရာတွေ့ကိုသိနိုင်နဲ့ရဟန်တွေ့ကို သေကြောင်းကြံတဲ့အထိ မဟုတ်တာ လုပ်ရတာကို တွေ့လာရလိမ့်မယ်၊ ပဋိနန်ရိယက်ကြီးကို ကျူးလွန်မိလုန်းပါးထိ ရောက်ခဲ့ခြင်းရဲ့

အမိက အကြောင်းဟာ မူသာဝါဒပဲဆိတာ သတိထားခဲ့ပေါ့”

“ဒီလိုသိရတဲ့အခါ သီရိဂုဏ်က မနက်ဖြန့် နိုက္လာဆရာတွေ သူ့အိမ်
ကို ဆွမ်းစားကြဖို့ ဂရဟဒိန္ဒကတစ်ဆင့် ပင့်ခိုင်းလိုက်တယ်၊ ဆွမ်းစားလာပင့်
တယ် ဆိတာနဲ့ နိုက္လာဆရာတွေက ဒကာကောင်းတစ်ယောက်တော့ တိုးပြီ
ဆိတဲ့ အတွေးနဲ့ ဝမ်းသာကြတာပေါ့၊ ဒီဘချိန်မှာ သီရိဂုဏ်က သူ့အိမ်ဝိုင်း
ထဲမှာ လေးထောင့်ကျင်းအရှည်ကြီးတွေတဲ့တယ်၊ ပြီးတဲ့အခါ ကျင်းပေါ်မှာ
ကြီးတွေတန်း ထောင်ပြီး အပေါ်ကဖျားတွေ အဝတ်တွေ အုပ်ထားလိုက်
တယ်”

“နိုက္လာတွေ လာတဲ့အခါ ထိုင်ကြမယ့် ခုတင်တွေကို ခြေရင်းဖက်
ခြေထောက်တွေက ကျင်းနှစ်ခမ်းက မြေပြင်နဲ့ထိစေပြီး ခေါင်းရင်းဖက်
ခြေထောက်တွေကတော့ ဖျာပေါ်ကတစ်ဆင့် အောက်ကကြီးတန်းပေါ်
တည့်တည့်ကျအောင် တင်ထားတာပေါ့၊ ကျင်းကြီးထဲမှာလည်း မစင်တွေ
အပြည့် ထည့်ထားလိုက်သေးသတဲ့၊ ထမင်းအိုးကြီးတွေ၊ ဟင်းအိုးကြီးတွေ
အပေါ်မှာ ငှက်ပျော်ရွက်တွေ၊ ပိတ်စတွေနဲ့အုပ်ပြီး ဖုံးထားလိုက်တယ်၊
အထဲမှာတော့ ဘာမှုမရှိဘူး”

“နောက်နေ့ ဆွမ်းကပ်ချိန် ရောက်ခါနီးတော့ ဂရဟဒိန္ဒက ဆွမ်း
တွေ၊ ဟင်းတွေစီစဉ်လိုပြီး၊ မပြီးလာမေးတဲ့အခါ သီရိဂုဏ်က အိုးကြီးတွေကို
လက်ညွှေးထိုးပြပြီး ပြီးပြလိုက်တယ်၊ ဒီတော့ ဂရဟဒိန္ဒလည်း ဝမ်း
သာအားရ သူ့ဆရာန်ကိုပင့်လာတယ်၊ နိုက္လာတွေ သူ့အိမ်ရှေ့
ရောက်တာနဲ့ သီရိဂုဏ်က လက်အုပ်ချိပြီး စိတ်ထဲကလျောက်တယ်”

“အရှင်တို့သည် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာပွန်တရားအားလုံးနှင့်
ကာယက်၊ ဝစ်က်၊ မနောက်အားလုံးကို သိတယ်လို့ဆိုပါတယ်၊ အကယ်၍
အဟုတ်တကယ် သီရိုးမှန်ပါလျှင် တပည့်တော်၏ အိမ်ထဲသို့မဝင်ပဲ ဤနေ့
ရာမှ လူညွှေ့ပြန်ကြပါတဲ့၊ နိုက္လာတွေဟာ သီရိဂုဏ် စိတ်ထဲကလျောက်
နေတာကိုမသိတော့ အိမ်ထဲကို စိတ်နဲ့ပြီးဝင်ကြတယ်၊ ထိုင်ရမယ့်နေရာ
ရောက်တဲ့အခါ သီရိဂုဏ်ရဲ့ အမှုထမ်းတွေက အရှင်ဘုရားတို့တန်း၍ ငင်း

ဘားသော ခုတင်များရှိတွင် ထောကစဉ်ဝါလိုက် ရပ်ပြီးမှ တစ်ပြိုင်နက် ဆိုင်တော်မူကြပါလို့ လျှောက်တယ်”

“နိဂုဏ္ဍတွေဟာ အမှုထမ်းတွေ ပြောတဲ့အတိုင်း တစ်ပြိုင်နက်ထိုင် ချလိုက်တဲ့အခါ မစင်တွင်းကြီးထဲကို တစ်ပြိုင်နက်ကျသွားတယ်၊ မစင်တွင်းထဲကနေ ရှုက်ကိုးရှုက်ကန်းနဲ့ ဝရ်နှုန်းသုန်းကားတက်လာတဲ့အခါ “သင်တို့သည် အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာနှုန်းကို ဘုရားကြောင့်မသိကြတာလ”၊ လို့ အော်မေးပြီး အမှုထမ်းတွေက ပို အရှုက်ကွဲအောင် ဂိုင်းရိုက်ကြတယ်”

“နိဂုဏ္ဍတွေပြီးတဲ့အခါ ချော်လဲအောင် သံမံတလင်းတွေပေါ်မှာ လည်း ဆီတွေသုတေသန၊ တရော်က်ပွန်းရေတွေ လောင်းထားတယ်၊ ဒါကြောင့် နိဂုဏ္ဍတွေဟာ ပြီးရင်း တဗိုင်းဗိုင်းချော်လဲကြပြန်တယ်၊ ဒီအခါမှာလည်း အမှုထမ်းတွေက ချော်လဲတိုင်း စောစောက မေးခွန်းကို မေးမေးပြီးရှုက်ကြတယ်၊ ရှုက်အောင် လုပ်တာဆိုတော့ ရိုက်တဲ့တုတ်က ကြိမ်လုံးသေးသေး တွေ၊ ဝါးခြမ်းပြားတွေလောက်ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်”

“ဒီလိုလုပ်တာကို ဂရဟဒီနှုက စိတ်မဆိုးဘူးလားဘုရား”

“ဆီးတာပေါ့၊ ကောသလမင်းကြီးထိ တက်တိုင်တယ်၊ ဒီပြစ်မှု အတွက် သီရိရှုတ္ထကို အသပြာတစ်ထောင်းက်ရိုက်ဖို့ လျှောက်တင်တယ်၊ မင်းကြီးက ခေါ်ယူစစ်မေးတဲ့အခါ သီရိရှုတ္ထက အမှန်အတိုင်းပဲပြောတယ်၊ ဂရဟဒီနှုက သူ့ဆရာနိဂုဏ္ဍတွေဟာ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာနှုန်းအားလုံး မသိဘဲနဲ့ သိတယ်လို့ မူသားပြောပါတယ်၊ ကျွန်တော်မျိုးဟာ သူပြောတဲ့ အတိုင်း ဟုတ်၊ မဟုတ် စမ်းသပ်ကြည့်ခြင်းသာဖြစ်ပါတယ်”

“ဂရဟဒီနှုမူသားပြောလို့သာ ကျွန်တော်မျိုးက စမ်းသပ်မိခြင်းဖြစ်ပါတယ်လို့ ဖြေရှင်းလိုက်တဲ့အခါ တရားလို့ ဂရဟဒီနှုဟာ မူသာဝါဒကို ကြောင့် တရားခံဘဝကို ပြန်ရောက်သွားတယ်၊ ဒါကြောင့် မင်းကြီးက သီရိရှုတ္ထကို အပြစ်မယူပဲ ဂရဟဒီနှုကိုပဲ ဗ်ငွေ့တစ်ထောင်ရိုက်လိုက် တယ်”

“ဂရဟဒီနှုတော့ သိပ်ခံစားရှုမှာပဲ ဆရာတော်၊ ဘာကြောင့် လဲဆိုတော့ ကိုးကွာယ်တဲ့ဆရာတွေလည်း အရှုက်ခဲ့ခံရ၊ သူလည်းဒ်

ငွေဆောင်ရတာကိုး ဘုရား”

“အေး-ခံစားရမှာပေါ့၊ တကယ်တော့ သီရိဂုဏ္ဍာဟာ အဲသ လောက်
ထိ မလုပ်သင့်ဘူး၊ မလုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ကို ဘုရားကြောင့်လုပ်ဖြစ် သွားသလဲ
ဆိုရင် သူဟာ အန္တပုထလည်ဖြစ်နေလိုပဲ၊ ပြိုင်စိုင်မူမျှသမျှမှာ နိုင်ရင်လည်း
မကောင်းဘူး၊ ရှုံးရင်လည်းမကောင်းဘူး၊ ဘယ်သူနဲ့မှ မပြိုင် ဆိုင်တာဟာ
အပြစ်အကောင်းဆုံးပဲ၊ အကောင်းဆုံးပဲ၊ ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဗုဒ္ဓက
ဓမ္မပဒေသမှာ ဂါထာတစ်ဂါထာ ဟောဘူးတယ်”

“ဒီဂါထာဟောခြင်းအကြောင်းက အရင်ကောသလတိုင်းရဲ့ဘုရင်
မဟာကောသလမင်းကြီး၊ လက်ထက်တုန်းက နှုမတော်ဝေဒေသော်နဲ့ ပိမ့်
သာရမင်းတို့ လက်ဆက်တဲ့အခါ မဂေတိုင်းနဲ့စပ်နေတဲ့ ကာသီရွာကြီးကို
နှုမတော်အတွက်ဆုံးပြီး ပေးတားတယ်။ ရာဇ်ပြုဖူးဘုရင် အောက်သတ်
လက်ထက် ခမည်းတော်ပိမ့်သာရကို သတ်ပြီး မကြာမိမှာ မယ်တော်ဝေဒေသော်
မိဖုရားလည်း ကွယ်လွန်သွားတယ်”

“မဟာကောသလမင်းရဲ့သား ပသောနှုနီကောသလမင်းနဲ့ ဝေဒေ
သီဟာ မောင်နှုမဆိုတော့ ဝေဒေသော်ကမွေးတဲ့ အောက်သတ်ဟာ ပသောနှုနီ
ကောသလမင်းရဲ့ တူတော်တာပေါ့၊ နှုမတော်ဆုံးပြုဆိုတော့ ပသောနှုနီ
ကောသလမင်းက ကာသီရွာကြီးကိုစစ်ဆုံးပြီး လာသိမ်းတော့ အောက်သတ်
ကလည်း ပြန်တိုက်တာပေါ့၊ သုံးကြောမဲ့လုံး ပသောနှုနီ ကောသလမင်းကြီး
ရှုံးတယ်၊ နှုံးမျှမစင်သေးတဲ့ မင်းကယ်လေးကိုတောင် နိုင်အောင်မတိုက်နိုင်
ရကောင်းလားဆုံးပြီး စိတ်ထိခိုက်နေတဲ့ ပသောနှုနီ ကောသလမင်းကို
အကြောင်းပြုပြီး ဒီဂါထာကိုဟောတာပဲ”

“ဂါထာက –

ယော ဝေရာ ပသဝတီ

ခုက္ခာ သေတီ ပရာဇ်တော့။

ဉာသန္တာ သုခံ သေတီ။

ဟိတ္တာ ဉာပရာယော်–တဲ့

အမိပ္ပါယ်က -

အနိုင်ရသူသည် ရန်များလာတတ်၏။ ရှုံးသောသူသည်
လည်း ဆင်းရဲစွာ ဘိပ်နေရ၏။ ကိုလေသာငြိမ်းပြီးသောသူသည်
အနိုင် အဆုံးကို ပယ်စွဲနှင့်ပြီး ချမ်းသာစွာအိပ်ရဲ နေရ၏။

တဲ့ ဒီဟောကြားချက်အတိုင်းပဲ အခုဖြစ်ရပ်များ အနိုင်ရသွားတဲ့
သီရိဂုဏ်မှာ ရန်တွေများလာပြီး၊ ရှုံးသွားတဲ့ ဂရဟဒိန္ဒမှာလည်း စိတ်ဆင်း
ရဲစွာ ဘိပ်နေရတာပေါ့၊ ဘာသာအယူဝါဒရှိသူ အားလုံး သတိပြုသင့်တဲ့
အချက်လေး တစ်ချက်ကို ကော်ဘုရာ် အသောကမင်းကြီးက အခုလို
ပြောခဲ့တယ်”။

အခြားဘာသာတရားများကို လေးစားခြင်းဖြင့်

မိမိဘာသာတရား၏ မြင့်မြတ်မှုတို့ပြပါ

လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သည် မိမိဘာသာတရားကိုသာ လေးစား
ကြည်ညိုပြီး အခြားဘာသာတရားများကို ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှုမပြုသင့်၊ မပြု
ထိုက်ပါ။ သို့မဟုတ် တစ်ကြောင်းမထောက် တစ်ကြောင်းထောက်ထားကာ
အခြားဘာသာ တရားများကိုလည်း လေးစားဂုဏ်ပြုသင့်၏။ ယင်းသို့
ပြုသောအားဖြင့် မိမိဘာသာတရား ကြိုးပွားတိုးတက်ရေးကို ကူညီခြင်း
ကိစ္စလည်း ပြီးမြောက်သည့်အပြင်၊ အခြားဘာသာတရားများကို ကျေးဇူး
ပြုခြင်းကိစ္စလည်း ပြီးမြောက်ပါ၏။

သို့မဟုတ်ပါက မိမိဘာသာတရားအတွက် သေတွင်းတူးရာရောက်
သည့်အပြင်၊ အခြားဘာသာတရားများကိုလည်း ထိခိုက်စေပါသည်။ မည်
သူမဆို၊ မိမိဘာသာတရားကိုမူ ဂုဏ်ပြုပြီး၊ အခြားဘာသာတရားကို
ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပါက ငါဘာသာတရားကို ဂုဏ်သီကွာတိုးပွားစေမည်ဟူသော
ကိုယ့်ဘာသာတရားကို ကိုယ်အကြည်ညိုလွှန်ကဲမှုသာ ဖြစ်၏။ ဆန့်ကျင်
ဘက်အားဖြင့်မူ ယင်းသို့ ပြုလုပ်သောအားဖြင့် မိမိ၏ ဘာသာတရားကို
ကြိုးလေးစွာ ထိခိုက်နစ်နာစေ၏။ သိုပါသောကြောင့် စိတ်ဝမ်းမကွဲ တစ်
သဘောတည်းထားရှိတူညီခြင်းသည် ကောင်းမြတ်၏။ တခြားလူများ

ပြောဆိုကြတာတွေကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့နာကြား ကြပါစို့ တွေ့ခြားသူများယုံ
ကြည်ကိုးကွဲယ်သည့် ဘာသာတရား အယူအဆများကိုလည်း လိုလို
လားလား နာကြားမှတ်သားလိုစိတ် ထားရှိကြပါစို့ (အသောက မင်းကြီး)တဲ့။

“သိပ်ကောင်းတဲ့ စကားပဲဘုရား။ အသောကမင်းကြီး ဒီလို
သဘော ထားကြီးတာလည်း ဗုဒ္ဓရုံးအဆုံးအမကြောင့်ပဲဖြစ်မှာပါ ဆရာတော်”

“သိပ်သေချာတာပေါ့။ ကဲ့လာတ်ကြောင်းကိုဆက်ရအောင် အဖော်လို
ဖြစ်တဲ့ နောကပြီး ဂရဟဒီန္တဟာ ဒေါသဖြစ်လွန်းလို့ သိရိဂုတ္တကို ၁၅-
ရှင်တိတိ စကားမပြောဘဲနေတယ်၊ နောက်ကျမှ သိရိဂုတ္တနည်း အတိုင်း
လက်စား ပြန်ချေဖို့ အကြံရပြီး သိရိဂုတ္တနဲ့ပြန်ခေါ်တယ်၊ ဒီတစ်ခါတော့
သိရိဂုတ္တက ဂရဟဒီန္တကို ရတနာသုံးပါးကိုးကွဲယုံဖို့စည်းရုံးပြန်တယ်၊ ဂရဟ-
ဒီန္တက သိရိဂုတ္တသုကို မေးခဲ့တဲ့အတိုင်း သင်တို့ဆရာ ရဟန်းရေါ်တမဟာ
ဘာတွေကိုသိသလဲလို့ ပြန်မေးတယ်”

“ဒီအခါ သိရိဂုတ္တက ဘုရားရှင်ဟာ အတိုင်း အနာဂတ်၊ ပစ္စာပွန်
ကာလ သုံးပါးလုံးကို သိသည့်အပြင်၊ သတ္တဝါတွေရဲ့ စိတ်နေသဘောထား
များကိုလည်း ခဲ့ခြား၍သိကြောင်းပြောပြတယ်၊ သူ့အကွက်ထဲတော့ဝင်
ပြီချိပြီး ဂရဟဒီန္တက ဘုရားအမျှော့ရှိတဲ့ သံယာတွေကို နက်ပြန် သူ့အိမ်မှာ
ဆွမ်းစားကြပေးဖို့ သိရိဂုတ္တကို ပင့်ခိုင်းလိုက်တယ်”

“ဂရဟဒီန္တက ကလဲ့စားချေချင်တဲ့စိတ်ကြောင့် ပင့်ခိုင်းတာဆိုတာ
ကို သိရိဂုတ္တက မရိပ်မိဘူးလားဘုရား”

“ထိုက်သလောက်တော့ ရိုပ်မိတာပေါ့၊ ဒါကြောင့် ဘုရားရှင်ကို
ဆွမ်းစားသွားပင့်တဲ့ အခါ၊ သူနဲ့ဂရဟဒီန္တနဲ့ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ပြဿနာလေးကို
ထည့်ပြောပြီး လက်ခံသင့်မှုလက်ခံဖို့အကြောင်း လျှောက်ထားလိုက်တော့
ဘုရားရှင်က ဉာဏ်တော်နဲ့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်တော်မူပြီး သူကြယ်နှစ်ယောက်
လုံး သောတာပန်တည်မှာကိုမြင်တော်မူလို့ ဆွမ်းစားပင့်တာကို လက်ခံတော်မူ
လိုက်တယ်”

“ဂရဟဒီန္တဟာ သိရိဂုတ္တ နိဂုံးတွေအပေါ် လုပ်ခဲ့တဲ့အတိုင်း

ဖော်ရှင်(ဖြည့်သာ)

၃၉၁

တစ်ပုံစံ တည်း လုပ်ထားတယ်၊ ထူးတာကတော့ သီရိဂ္ဗ္ဗက နိဂုဏ်တွေ အရှင်ကဲ့ရဲ့ ကျင်းထဲမှာ မစင်တွေပဲ ထည့်ထားတယ်၊ ဂရဟဒီန္တကတော့ ဘုရားရှင်နဲ့ ရဟနာအရှင်မြတ်တွေ ချက်ခြင်းပျောက်မူရအောင် ရှားသား မီးကျိုးခဲ့တွေ လျဉ်းရှုစ်ဆယ်တိုက် အပြည့် ထည့်ထားတယ်”

“ရက်ရက်စက်စက်ကိုလုပ်တာပါလားဘုရား”

“သောတာပန်မတည်သေးသ၍ ပဋိနန္ဒရိယက်ဝါးပါးနဲ့ နိယတ မိဇ္ဇာဒီနိုင်ဆိတဲ့ ပြစ်မှုပြောက်မျိုး၊ တစ်မျိုးမျိုးကို တစ်ဘဝမဟုတ်တစ်ဘဝမှာ ကျူးလွန်နိုင်တာပဲ။ နောက်နေ့ရောက်တော့ ဘုရားရှင်နဲ့တက္က သံယာတော် အရှင်မြတ်တွေ ကြေလာတာနဲ့ ဂရဒဟဒီန္တက အရှင်ဘုရားတို့သည် ကာလ သုံးပါးကိုသိကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏ စိတ်နေသောထားကို ခဲ့ခြား၍ သိကုန်၏ ဟူဆိုပါ၏။ အကယ်၍ အဟုတ်တကယ်သီရိုးမှုန်လျင် တပည့် တော် အိမ်ထဲသို့ မဝင်ကြပါနှင့်လို့ စိတ်ထဲက လျောက်တယ်”

“ဘုရားရှင်က ကောင်းကျိုး ဖြစ်ထွန်းမှာကို သီမြင်ပြီးသားဆိုတော့ ရဲ့ရွှေ့စွာ ဝင်ကြတော်မူတယ်၊ မီးကျိုးတွင်းရှိရာ မြတ်စွာဘုရားခြေတော်ချ လိုက်တာနဲ့ မမြင်အောင်ဖို့လွှဲမ်းထားတဲ့ ဖျာတွေ၊ အခင်းတွေဟာ အကုန် ဖယ်ရှားပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်၊ မီးကျိုးတွင်းလဲ တစ်ဖက်မှာ ငင်းပြီးသား လည်းဖြစ်သွားတယ်၊ ရဲရဲနိုင်တဲ့မီးကျိုးတွင်းထဲက လျဉ်းဘီးပမာဏရှိတဲ့ ကြာပွင့်ကြိုးတွေဟာ စိတန်းထွက်ပေါ်လာပြီး မီးကျင်းတွင်းဟိုဘက် နှုတ် ခမ်းရောက်အောင် တံတားခင်းပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်”

“ဘုရားရှင်နဲ့ သံယာတော်များဟာ မိမိတို့ရဲ့ ရှေ့မှာ အသင့်ပေါ်လာ တဲ့ကြာတံတားပေါ်ကနေ တစ်ဖက်ကို လုပ်ကြပြီး အသင့်ခင်းထားတဲ့ အခင်း ပေါ်မှာ ထိုင်နေတော်မူကြတယ်၊ ဂရဟဒီန္တဟာ ပါးစပ်အဟောင်းသားနဲ့ အုံကြေညာလို့လွန်း အားကြိုးပြီး မှင်တက်နေမိတယ်၊ ခဏကြာတော့မှ ဘာမှမရှိတဲ့ ငုတ်ပျောဖက်တွေဖိုး၊ အတ်စတွေ အုပ်ထားတဲ့ ထမင်းအုံကြိုး တွေ၊ တင်းအုံကြိုးတွေဆိတ် မျက်စွေရောက်သွားတယ်”

“ဘုရားရှင်နဲ့ သံယာတော်များကို တကယ့်သူတော်ကောင်းကြိုးတွေ

ဆိတာ သိလိုက်တာနဲ့ သူရဲ့အမှားကိုမြင်ပြီး သိပ်နောင်တရသွားတယ်။ ကြည်ညိုလို လျှောင်စိတ်လည်း ပေါ်လာရော လျှောစရာကဘာမှမရှိဘူး ဘယ်လိုမဲ မကြံတတ်တော့တဲ့နောက် သိရိဂုတ္တအိမ်ကို အမြန်ပြေးပြီး ကပ်လျှောစရာဆွမ်းတွေ၊ ဟင်းတွေ ကူညီဖို့အကြောင်း တောင်းပန်တယ်၊ ဘုရားရှင်နဲ့သံသာတော်များရဲ့ ဘုန်းတန်ခိုးကို သိထားတဲ့ သိရိဂုတ္တက ဘာမှထည့်မထားတဲ့ ထမင်းအိုး၊ ဟင်းအိုးတွေကိုပဲ သွားဖွင့်ကြည့်ပါလို့ မှာလိုက်တယ်၊ ပြောတဲ့အတိုင်း သွားဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ ထမင်းတွေ၊ ဟင်းတွေ အလိုလိုပြည့်နေတာကို တွေ့သွားတယ်”

“အားရဝမ်းသာ ဆွမ်းကပ်ပြီးတဲ့နောက် မိတ်ဆွဲနှစ်ယောက် ဦးဆောင်ပြီး မြတ်စွာဘုရားထဲက အနုမောဒနာတရားနာယူကြတယ်၊ ဓမ္မပဒဏ္ဍာတော် အနွန်းတင်ဂါတာနှစ်ဂါတာကိုပဲ ထုတ်ပြပြီး တရား အဆုံးမှာ မိတ်ဆွဲ နှစ်ယောက်လုံး သောတာပန်တည်ကြလေ သတည်းလို့ အဆုံးသတ်ရတာပေါ့၊ ကထာစဉ်အတိုင်း အကျယ်ချဲ့ရေးဖို့ နေရာမပေး နိုင်ဘူး၊ တို့ကတော့ ဒီနေရာမှာ ဘာသာပြားတစ်ယောက်ကို သစ္စာဆိုက်တဲ့ အထိ အကျယ်ချဲ့ပြပေးရမှာပေါ့”

“ဒီလိုပြနိုင်ဖို့အတွက် အင်တ္ထိရှုတို့၊ သံယုတ်တို့၊ ဝိသုဒ္ဓမ်ဂို့၊ လယ်တီပီပနီ တို့ရဲ့ အကူအညီကိုယူရတာပေါ့၊ သစ္စာဆိုက်အောင်ဖော်တဲ့ ကထာအစဉ်ဆိုတာ—

ဒါနကထာ	=	ဒါနနှင့်စပ်သောတရား
သံလကထာ	=	သံလနှင့်စပ်သောတရား
သရိုကထာ	=	နတ်ပြည့်နှင့်စပ်သောတရား
မရှိကထာ	=	မဂ်ညာက်နှင့်စပ်သောတရား
တို့ပဲ့၊ ဒီလေးပါးထဲက မရှိကထာကို သုံးမျိုး		

ထပ်ခွဲတဲ့အခါ—

ကာမာနံအာဒီနဝါကထာ = ကာမဂ်က်တို့၏ အပြစ်နှင့် စပ်သော တရား။

နေက္ခမ္မအာနိသံသကထာ=ကာမဂုဏ်မှတ္တက်မြောက်မှု၏ အကျိုး
အာနိသင်နှင့် ပပ်သောတရား။

စတုသစ္စကထာ = သစ္စာလေးပါးနှင့်ပပ်သောတရား။

တို့ပဲ၊ ဟထမဆုံး ဒါနကထာကိုစဟောရတာက ပြုလုပ်ရတာလွယ်ကူ
လိုပဲ၊ သီလဆိုရင် ကိုယ်နှုန်းတို့ မန်ည်းထိန်းယူရတယ်၊ ဘာဝနာဆိုရင်
စိတ်ကိုထိန်းရတာဆိုတော့ ပိုခက်တာပဲ့၊ ဒါကြောင့်-

ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်စ၊ ဘာသာရေး စိတ်ဝင်စားစ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ကို ဒါနအကျိုးကို စဟောရ တယ်၊ လူဆိုတာ တရားမသိသေးရင်
အတ္ထသမားချည်းပဲ၊ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ကိုယ် ကိုပဲချစ်တယ်၊ ကိုယ့်
အတွက်ပဲ အမြဲလိုချင် တယ်”

ဘဝအဆက်ဆက်ကစပြီး အခုဘဝတိုင်အောင် လောက
ကို မိမိအတွက် ချည်းပဲ အသုံးချခဲ့တယ်၊ ဗုဒ္ဓက ဒါနပြုခိုင်းတယ်
ဆိုတာ ဘဝအဆက်ဆက်က စပြီး မိမိကိုယ်ကို ချစ်လာရာတနေ့
သူတစ်ပါးကို ချစ်တတ်လာအောင်၊ ဘဝအဆက်ဆက်ကစပြီး
အခုဘဝတိုင်အောင် လောကကြီးကို မိမိအတွက် အသုံးချနေရာ
ကနေ မိမိကို လောကအတွက် အသုံးချတတ်အောင် သင်တန်း
စပေးလိုက်ခြင်းပဲဖြစ်တယ်။

မိမိကို လောကအတွက် အသုံးချတယ်ဆိုတာ လောဘကိုပယ်
သတ်တာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ပစ္စက္၊ သံသရာဘာအကျိုးကိုမှ မမျှော်ကိုးဘဲ
အလျှော်ပုဂ္ဂိုလ်လိုအပ်နေတဲ့ အခါမှာ လိုအပ်နေတဲ့အရာကို ပေးလျှော်ခြင်းဟာ
သမှုဒယသစွာခေါ်တဲ့ တက္ကာကို အလုပ်နဲ့ပယ်သတ်ခြင်းပဲဖြစ်တယ်၊ ဒါနရှိရင်
ပစ္စည်းဉာဏ်ပေါ်များ ချမ်းသာတဲ့ဘဝကိုရောက်မယ်၊ ဒါပေမယ့် သီလ မရှိရင်
အသက်တို့မယ်၊ အနာရောက်များမယ် ဒါဟာ ပါကာတိပါတက်ကို ဖောက်
ဖျက်ခဲ့လိုပဲ”

“ပေါ်များချမ်းသာလာတဲ့ စီးပွားဉာဏ်တွေ ရောများမယ်၊ သို့မဟုတ်
မီးလောင်မယ်၊ သို့မဟုတ် မင်းကသိမ်းယူမယ်၊ သို့မဟုတ် သူခိုးမယ်၊

သိမဟုတ် အမြေခံသားဆိုး၊ သမီးဆိုးတွေက ဖျက်ဆီးမယ်၊ ဒါဟာ အပိန္ဒာဒါ နက်ကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့တဲ့အတွက်ပဲ၊ ပစ္စည်းဉာဏ်တော့ရှိပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် မိမိ စကားကို ဘယ်သူမှုမနာယူဘူးဆိုရင် စိတ်ဆင်းရဲရမှာပဲ ဒါဟာ မှသာဝါဒက်ကို ဖောက်ဖျက်ခဲ့လိုပေါ့”

“ဒါနေကြာင့် ပစ္စည်းဉာဏ်တော့ ပေါ်များချမ်းသာပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် မှန်းတဲ့သူတွေ ပေါ်မယ်၊ ရန်သူတွေ စိုင်းစိုင်းလည်းနေမယ်၊ မိန်းမဘဝ ချည်း ဖြစ်နေမယ်၊ ဒါမှုမဟုတ် မိန်းမအဂါ၊ ထောက်ဗျားအဂါနှစ်မျိုးလုံး မပါတဲ့ နပုံပဏ္ဍာက်ဘဝ ရောက်နေမယ်၊ ချစ်တဲ့သူနဲ့ကျောက်းရမယ်ဆိုရင် ဘယ်မှာ လာပြီး အပြည့်အဝ စိတ်ချမ်းသာတော့မလဲ၊ ဒါဆုံးကျိုးတွေဟာ ကာမေသု-မိစ္စာရက်ကို ကျူးလွှန်ခဲ့လိုဖြစ်ရတာပါ”

“ပစ္စည်းဉာဏ်တော့ ပေါ်များချမ်းသာပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် စိတ္တာ ဝေါနာ သည် ဖြစ်နေရမယ်ဆိုရင် ဘယ်မှာစိတ်ချမ်းသာနိုင်တော့မလဲ၊ ဒါဟာ သူရာမေရယ်ကို ကျူးလွှန်ခဲ့တဲ့အတွက်ပါပဲ၊ ဒါကြာင့် သီလဟာလည်း မဖြစ်မင် စောင့်ထိန်းရမယ်တရားပဲ၊ ဒါနှင့်သီလရှိပြီဆိုရင် နတ်ပြည့် လောက်ကတော့ အသာလေးရောက်ပါတယ်၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်ဘုံးရောက် ရင်ပဲ လူသက်နဲ့ဆိုရင် အနည်းဆုံး အနှစ်ကိုးသန်း နတ်စည်းစီမံကိုခံစား ရမယ်”

“နတ်ပြည့်မှာ ပရီယေသနဝင်းစာရှာဖွေရတဲ့ဒုက္ခမရှိဘူး၊ အချိန် တန်ရင် အသင့်ရောက်လာတဲ့ နတ်ပြုလာကို စားလိုက်ရုံပို့တယ်။ ပြုလာတဲ့ အပြည့်ပါတဲ့ အတွက် နတ်ပြုလာကိုစားပြီးရင် အညစ်အကြေး စွဲနှစ်စရာ မလိုဘူး၊ နတ်ပြည့်မှာ ဖြစ်မယ်ဆိုရင် ကိုယ်ဝန်ထဲအောင်းစရာလည်း မလိုဘူး၊ နတ်သားဆိုရင် အသက်နှစ်ဆယ်အခွဲယ် ချက်ချင်းဖြစ်တယ်။ နတ်သမီး ဆိုရင် ဘု-နှစ်အခွဲယ် ချက်ချင်းဖြစ်တယ်”

“ဒါပေမယ့် ဉာဏ်နဲ့ဆန်းစစ်ကြည့်တဲ့ အခါ အဆင်း၊ အသာ၊ အနဲ့ အရသာ၊ အတွေ့အထိဆိုတဲ့ ကာမဂုဏ်တွေခံစား တာဟာ ကလေးတစ် ထောက် အုန်းလက်ကို မြင်းလုပ်စီးပြီး

ကဆုန်ပေါက် ပြေးသလို မိမိပဲမော ပြီး ရောဂါရကျန်ခဲ့တာပါ။
တကယ်ခံစား သွားတာက ဝေဒနာကွန်းသပါ၊ ဝါလည်းမဟုတ်ပါဘူး၊
ဒီခန္ဓာ ကိုယ်ကြီးလည်း မဟုတ်ပါဘူး”

“တစ်ချို့နှစ်တွေဆိုရင် ကာမဂ္ဂက်တွေကိုမရပ်မနားခံစားလိုက်
ကြတာ၊ စားဖို့တောင်မေ့နေတဲ့ အတွက် သက်တန်းမစွဲပဲသေပြီး ငရဲကျ
သွားတဲ့ နှစ်တွေ အများကြီးရှိတယ်၊ (ဤဤ)မှာ ကာမဏာတ်ဆိုတာရှိတယ်၊
ဗာရဏသီမင်းကြီး နှစ်ရွာစံတဲ့ အခါ သားတော်ကြီးကို ထိုးနှန်းအပ်ပြီး၊
သားတော်ငယ်ကို အိမ်ရှေ့မင်းရာထူး ပေးခဲ့တယ်”

“ဒီအချိန်မှာ သားတော်ကြီးဟာ သူတော်ကောင်းစိတ်တွေဝင်ပြီး
မင်း မလုပ်တော့ပဲ ပစ္စန္တရာ်အရပ်တစ်ခုမှာ အခေါ်းအလုပ်ကိုလုပ်ပြီး
သာမျန် အရပ်သားတစ်ယောက်လိုပဲနေတယ်၊ ထိုးနှန်းကိုတော့ ညီဖြစ် သူကို
အပ်ခဲ့တာပေါ့။ သူ့ဖာသာ အေးချမ်းစွာနေနေတာဟုတ်ပါရင်နဲ့ နောက်ကြာ
တော့ သူအခေါ်း ဝင်လုပ်နေတဲ့သူငြောက သူကို မင်းသားမျန်း သိသွားတော့
အရေးပေးလာတယ်”

“အခွန်အတုပ်တွေလာကောက်တဲ့ အခါ သူလက်မှတ်နဲ့အခွန်လွှာ
အောင် လုပ်ခိုင်းလာတယ်၊ သူလည်း နာအေးပြီးရောဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ ညီဖြစ်
သူမင်းကြီးထံ အခွန်လွှာတ်ပေးဖို့ စာရေးတယ်၊ အစ်ကိုဖြစ်သူမဲ့ စာဆိုတော့
ညီကလည်းလက်ခံပြီး အခွန်လွှာတ်ပေးပါတယ်၊ တခြားလူတွေက လည်း
သူငြေားရဲ့နည်းအတိုင်း ချည်းကပ်ကြတော့ သူက ဆောင်ရွက်ပေး လိုက်
တာပဲ”

“နောက်တော့ တစ်နယ်လုံးကလူတွေက မင်းကြီးထံအခွန် မဆက်
ပါရအောင်၊ မင်းသားကြီးထံမှာပဲ ဆက်ပါရအောင်လိုပြစ်လာတယ်၊ သူကိုလည်း
လက်နက်ကိုင် အစောင့် အောင့်အရှင်တွေ၊ ကိုယ်လုပ်တော်အမျိုးသမီးတွေ
နဲ့ပါထားလာတော့ မင်းတစ်ပါးပုံစံဖြစ်နေတာပေါ့။ ၁-နှစ် ၁-နှစ်မှာ ရလာတဲ့
အခွန်အတုပ်တွေဟာ တအားများတော့ မင်းသားရဲ့လောဘဟာ ကြီးသ-
ထက်ကြီးလာတယ်”

“နှစ်အတန်ကြာလာတော့ မင်းသိမ်မင်းငယ်အဖြစ်နဲ့ အားမရတော့ ဘူး၊ ဗာရာကသီန်းတော်ကိုပါ လိုချင်လာတယ်။ ဒါကြောင့် လက်နက် လူသူ တွေစုပြီး ဗာရာကသီပြည်ကိုသွားရိုင်းပြီး ညီတော်ထံ ရာဇ်ပေးလိုက်တယ်၊ နိုင်ငံ အပ်မလား၊ စစ်ထိုးမလားပေါ့။ ညီဖြစ်သူဟာ ငယ်ပေမယ့် ဉာဏ်ပညာ ရှိတယ်”

“ငဲ့ရဲ့ စစ်သည်တွေဟာ လေ့ကျင့်ရည်ဝပြီးသား၊ ထွက်တိုက်ရင် နောင်တော်နဲ့ နောက်လိုက်တွေ အများကြီးသေကြမယ်၊ ဒါပေမယ့် ပညာရှိ တွေက အစ်ကိုရင်း သတ်ပြီး မင်းစည်းစိမ်ခံစားတဲ့သူလို ကဲ့ရဲ့ကြလိမ့်မယ်၊ ရွှေ့က်ပမာ တစ်သက်လျှော့သာ ခံစားရမယ့် မင်းစည်းစိမ်အတွက် နောင် တော်ရင်းကိုလည်း မသတ်လိုဘူး၊ အသိပေးပါးလည်း မကျလိုဘူးဆိုပြီး မင်းစည်းစိမ်ကို အသာတကြည်ပဲ လွှာပေးလိုက်တယ်”

“ကာမဂ္ဂကို တပ်မက်တဲ့တက္ကာဟာ ပထ်သတ်ရမယ့်တရားသာ ဖြစ်တယ်၊ ဒါကြောင့် သမုဒသစွာအနေနဲ့ ဟောခဲ့တာပေါ့။ ဆောင် ထားရမယ့် တရားမယ်လိုဘူး၊ တက္ကာရဲ့ပင်ကိုယ်က ပူးလောင်ခြင်း သဘောရှိ သလို သူကို လက်ခံထားတဲ့ ခန္ဓာကိုလည်း ပူးပြင်းလောင်မြိုက် ပစ်တတ် တယ်၊ အခုလည်း ကာမတက္ကာက ဗာရာကသီမင်းရဲ့ ခန္ဓာကို လောင်မြိုက် ခွင့်ရ သွားပြီ။ ဒါကြောင့် သူဟာ ဗာရာကသီပြည် တစ်ပြည်တည်းနဲ့ အားမရတော့ ဘူး၊ တခြား နိုင်ငံတွေကိုပါ သိမ်းယူဖို့ အင်အားစုလာတယ်”

“ဒီအဖြစ်ကို မြင်သွားတဲ့ သိကြားမင်းက လောဘ တအားကြီး တဲ့မင်း၊ လောဘဓာတ်ပူးပူးလောင်မှုကို ဒီဘဝမှာတင် သေချာသိရောမယ် ဆိုပြီး ဗာရာကသီမင်းထံ လူလင်ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ဆင်းလာတယ်၊ တွေ့တဲ့အခါ ပစ္စည်းသစ္စာ၊ လယ်ယာချောင်းမြောင်းနဲ့ပြည့်စုတဲ့ နိုင်ငံသုံးခုကို တွေ့ထား တယ်၊ အရှင် မင်းကြီး လိုချင်ရင် ကျွန်တော်မျိုးကိုယ်တိုင်ခေါင်းဆောင်ပြီး တိုက်ခိုက်သိမ်းယူ ပေးပါမယ်လို လျှောက်တင်လိုက်တော့ ဗာရာကသီမင်းဟာ သိပ်သဘောကျသွားတာပေါ့”

အဲဒီလိုပြောပြီး အမြန်ပြန်ထွက်သွားတယ်၊ ဗာရာကသီမင်းဟာ

သိကြားမင်းရဲ့ တန်ခိုးကြောင့် သင်ဟာ ဘယ်ကလဲ၊ ဘယ်အမည်ရှိသလဲ၊ ဘယ်အချိန်မှာ သွားပို့ကြမလဲစတဲ့ မေးခွန်းတွေ တစ်ခွန်းမှာမမေးလိုက်ရဘူး၊ လူလင်ထွက်သွားပြီး အတန်ကြာမှ သူ့ရဲ့စစ်သည်တွေကို စစ်ပြင်ခိုင်း တယ်၊ မျှူးကြီးမတရာတွေကို အကြောင်းခံပြောပြပြီး စစ်ပွဲအတွက် တိုင်ပင် တယ်၊ ဒီအခါ မျှူးမတရတွေက မင်းကြီး အဲဒီလူလင်က အခုံဘယ်မှာလဲ၊ နာမည်ဘယ်လို ခေါ်သလဲ၊ ဘယ် အရပ်ကလဲလို မေးတဲ့အခါ မင်းကြီးဘာမှ မပြောနိုင်တွေဘူး”

“နိုင်ငံသုံးခုကို ခေါင်းဆောင် တိုက်ပေးပါမယ်ဆိုတဲ့ လူလင်ကို ဆုလာသုံးများ ပေးသနအလိုက်မိသေးသလားဆိုတော့ ဒါလည်း မပေးလိုက်မိဘူး၊ ဒါနဲ့ပဲ တစ်နိုင်ငံလုံးစည်လည်ပြီး လူလင်ငယ်ကိုရှာပေမယ့် မတွေ့တော့ဘူး၊ ဒီမှာတင် မင်းကြီးဟာ လာသုံးတစ်ခုတော့ လွှဲပါပြီဆိုပြီး လောဘ အပူမိုးတွေလောင်လိုက်တာ ဝမ်းသွေးအန်တဲ့ ရောဂါဖြစ်ပြီး ဘယ်လိုမှ ကုမရတော့ပဲ အပ်ယာထဲ လဲတော့တာပဲ”

“ဘယ်သမားတော်မှ ကုမရတော့ဘဲ မင်းကြီးရဲ့ရောဂါဟာ တစ်နှင့် ထက်တစ်နှင့် ပို့လိုသာ ဆိုးလာတယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ ဘုရားအလောင်း ဟာ တက္ကသိုလ်ပြုည်က ပညာစုံပြီး ဗာရာကသီကို ပြန်ရောက်စဖြစ်တယ်။ ဒီသတင်းလည်းကြားရော မင်းကြီးရဲ့ရောဂါကို ပျောက်အောင်ကုသပေးဖို့ တာဝန်ခံပြီး ဝင်တွေ့တယ်၊ ရောဂါဖြစ်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းအရင်းကို မေးမြန်းလို သိရတာနဲ့ ဆေးဝါးနဲ့ကုမရမယ့် ရောဂါမဟုတ်ဘဲ စိတ်နဲ့ကုမရမယ့်ရောဂါ ဆိုတာ နားလည်သွားတယ်”

“စိတ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရောဂါဟာ စိတ်နဲ့ ကုမ္ပါး ပျောက်တယ်၊ ဆေးဝါးနဲ့ ကုလို့ မပျောက်နိုင်ဘူး၊ မင်းကြီးတို့ရောဂါသက်သာစေတဲ့ ပထမမေးခွန်းက အရှင်မင်းကြီး အခုံလို ပူဇေားသောကကြောင့် ရောဂါ ဖြစ်နေခြင်းအားဖြင့် အရှင်မင်းကြီး လိုချင်တဲ့ နိုင်ငံသုံးနိုင်ငံကို ရလာနိုင် ပါသလားတဲ့။ မရနိုင်ပါဘူးလို ပြန်ဖြေရင်း မင်းကြီးရဲ့ စိတ်ရောဂါဟာ တစ်ဝက်လောက ပျောက်သွားတယ်၊ ငါဟာ ကိုယ့်အတွက် ဘာမှ အကျိုး

၃၄၈

အနုပ္ပန္မိသာဒသသန

မရှိဘဲ ပူလောင် ဆင်းရဲနေတာပါလားဆိုတာ သဘောပေါက် သွားတယ်”

“ဒုတိယမေ့ခွန်းက အရှင်မင်းကြီးဟာ နိုင်ငံလေးခါကို ပိုင်ဆိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတာနဲ့ ပွဲတော်စာလေးပဲ တစ်ပြိုင်နက် တည်နိုင်မှာလား၊ မင်းဝတ် တန်ဆာလေးဖဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဆင်နိုင်မှာလား၊ စက်တော်ရာ လေးခုမှာ တစ်ပြိုင်နက် အိပ်နိုင်မှာ လားဆိုတော့ ဒီလိုလည်း မလုပ်နိုင်ပါ ဘူးတဲ့ ဒီလိုဆိုရင် နိုင်ငံလေးခဲ့ ပိုင်ဆိုင်ရတဲ့အတွက် ဘာမှထူးမလာပါဘူး၊ လုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်ရတဲ့ အာရဂ္ဂဒုက္ခတ္ထသာ ပိုလာမှာပါလို့ ရှင်းပြလိုက်တော့ မင်းကြီးရောဂါဟာ အတော်ကြီး သက်သာသွားတယ်”

“အဲဒီအခါကျမ် ဂါထာပေါင်း ၉-ဂါထာကို ရွတ်ဆိုပြီး တရားကို ဆက်လက် ဟောတယ်၊ တရားလည်းဆုံး မင်းကြီးရောဂါလည်း ပျောက်ပေါ့၊ တရားဆုံးတဲ့အခါ မင်းကြီးက ဆုင်ငွေတွေ ထောင်နဲ့ချိပြီး ပေးပေးမယ့် ပုဏ္ဏား လုလင်က မယူတော့ပါဘူး၊ ဘုံးကြောင့်လဲဆိုတော့ တရားဟောရင်း မင်းကြီး ဘေးက ကန္တဒါန်းဖြူကို သွေ့ပါတကသိုက်းရှုရင်း စုံနှစ်ရွား လိုပါပဲ၊ အဲဒီနှောက စပြီးတော့ ဟိုမဝန္တာတော်ထဲကြပြီး စုံနှစ်တရားနဲ့ပဲ နေသွား တော့တယ်”

“ကာမဂ္ဂဗုဏ်ကို တပ်မက်တဲ့တော်ဘာ တော်တော်ဆိုးတာပါလား ဆရာတော်”

“ဒီမင်းကြီးက ကာမတကျားကြောင့် ဝမ်းသွေးသွန်တဲ့ရောဂါ လောက်ပဲရတာ၊ မြို့တစ်မြို့က အသက် ၂၀-လောက်ရှိတဲ့ အဖိုးကြီး တစ်ယောက်ကတော့ ကာမတကျားကြောင့် သေတော်သွားဖူးတယ်၊ တစ်ခါ တော့ အသက်ငယ်ငယ် မိန်းကလေးတစ်ယောက်က ရဲစခန်းမှာလာပြီး တိုင်ချက်ဖွင့်တယ်၊ အမှုက မူဒိမ်းမှုပေါ့၊ ကျျေးလွှန်သူက အဖိုးကြီး တစ်ယောက်တဲ့ ရဲသားတွေလည်း အခင်းဖြစ်ပွားတဲ့နေရာကို ချက်ခြင်းသွား ဂိုင်းကြတယ်”

“ဟိုရောက်တော့ ကျျေးလွှန်တဲ့အဖိုးကြီးတော့တွေ့ပါရဲ့ ဒါပေးမယ့် မဖမ်းခဲ့ရတော့ဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား”

“သေနေလို့ပေါ့။ ကာမတဏျာကြောင့် အမောဖောက်လာတာ
တောင် ဂရုမစိုက်ဘဲ ဆက်မိပဲတော့ အသက်ပါပါသွားတာပေါ့၊ ဒါကြောင့်
ဗုဒ္ဓက ကာမဂုဏ်ကို အပြစ်ဆယ်မျိုးနဲ့ ဥပမာပြီး ဟောတယ်၊ အဆင်း၊
အသံ၊ အနဲ့၊ အရသာ၊ အတွေ့၊ အထိခို့တဲ့ ကာမဂုဏ်တရား တွေဟာ-

အဂါရကာသူဗုပ္ပမာ = မီးကျိုးတွင်းနဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

တိက္ခက္ခဗုပ္ပမာ = လေညာသို့ရှေ့ရှုယူသွားတဲ့ မြှက်မီးရှုံးနဲ့
လည်း တူတယ်တဲ့

ယာစိတက္ခဗုပ္ပမာ = ခဏတာရှားရမ်းဝင်းဝင်တဲ့ အဝတ်တန်
ဆာနဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

သုပ္ပနက္ခဗုပ္ပမာ = အိပ်မက်နဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

အဋိက်လူဗုပ္ပမာ = အသားမရှိတဲ့ အရှိုးနဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

မံသ ပေသူဗုပ္ပမာ = လူယူရတဲ့ အသားတစ်နဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

ရှုက္ခဖလူဗုပ္ပမာ = အသီးသီးတဲ့သစ်ပင်နဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

အဲသီသူဗုပ္ပမာ = စင်းနှီးတဲ့နဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

သတ္တိသူဗုပ္ပမာ = လှုနဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

သပ္ပသီရှုံးဗုပ္ပမာ = မြော်းခေါင်းနဲ့လည်း တူတယ်တဲ့

မီးကျိုးတွင်းနဲ့တူတာကတော့ ရှင်းနေပါပြီ။ မီးကျိုးတွင်းထဲကျရင်
ပူးလောင်ပြီး သေရသလို အတွေ့၊ အထိအာရုံကို လွှန်ကဲစွာခံစားချင်တဲ့ ကာမ
ဂုဏ် တဏျာမီးကြောင့် စောဘောကပြာ့ခဲ့တဲ့ အဖိုးကြီးဟာ သေသွားခဲ့ရတာ
ပဲမဟုတ်လား၊ ဆေးပညာအရေတွေ ဒီအဖိုးကြီးဟာ နှလုံးရပ်လို့ သေသွား
တာပေါ့၊ ဝိပဿနာပညာအရေတွေ လောဘကိုလေ သာ မီးလောင်လို့
သေသွားရတာပဲ”

“ကိုယ်ချစ်တဲ့သူကို တွေ့တဲ့အခါ နှလုံးခုန်နှုံးဟာ သီသီသာသာကို
မြန်လာတယ်၊ ဒါကိုပဲ အချစ်ဘတ္တရေးတဲ့ စာရေးဆရာတွေ၊ ဒါရိုက်တာ
တွေက “ရင်ခုန်မိတာ အချစ်လား”ဆိုတဲ့နာမည်နဲ့ ဝတ္ထုတွေရေးကြုံ၊ ရပ်ရှင်

တွေရိကြတယ်၊ နှလုံးခုန်တာ ပုံမှန်မဟုတ်ပဲ မြန်လာတယ်ဆို တာဟာ လောဘမီးက နှလုံးကို အားကောင်းကောင်းနဲ့ လောင်လိုပဲ၊ အလောင်များ သွားရင်တော့ သေမှာပဲ ခါးကြောင့် ရင်ခုန်မိတာအချစ် လားလို့ မဆိုသင့်ဘူး၊ ရင်ခုန်မိတာ သေမလိုပဲလို့ အမှန်အတိုင်း ဆိုသင့် တယ်”

“ကာမဂုဏ်တရားတွေဟာ မြက်မီးရှူးနဲ့တူပုံကို ပြောပြည့်းမယ်၊ မြက်ခြောက်တွေကို စုဝည်းပြီးမီးရှိထားတာကို မြက်မီးရှူးလို့ခေါ်တယ်၊ အဲဒီမြက်မီးရှူးကြီးကို ကိုင်ပြီး လေညာကိုဆန်သွားရင် မြက်မီးရှူးက မီးတွေဟာ ကိုင်စွဲသွားကို ပြန်လောင်မှာ၊ ဒီဥပမာအတိုင်းပဲ ဝတ္ထုအာရုံကာမ-ရုက်တွေကို စွဲလမ်းနေမယ်၊ သို့မဟုတ် တွေးပူနေမယ်ဆိုရင် အနဲ့အ လမ်းကို မလျော့မခြင်း၊ သောကကို မလျော့မခြင်း ကိုယ့်ကိုလောင်နေမှာပဲ”

“ရန်ကုန်မှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို တွေ့ဖူးတယ်၊ သူဟာ မရောက် သေးတဲ့၊ မဖြစ်သေးတဲ့အနာဂတ်ကို အမြဲတမ်း တွေးပူနေတတ် တယ်၊ ရပ်ကွက် မီးလောင်ရင် ငါတို့အိမ်လေးပါသွားလို့ကတော့ မီးသားစု အားလုံး နေစရာရှိမှာ မဟုတ်တော့ပါဘူးလို့ နေရေးကိုလည်း ကြံဖန်တွေးပြီး ပူးတတ်တယ်၊ ခင်ပွန်းဖြစ်သူသာ တစ်စုံတစ်ခုကြောင့် လက်ရှိရာထူးလေး ပြုတ်သွားရင် ငါတို့မီးသားစုတော့ စားဖို့ ဝတ်ဖို့ ခုက္ခရာရောက်တော့မှာပဲ ဆိုပြီး စားရေး၊ ဝတ်ရေးကိုလည်း ကြံဖန်တွေးပြီး ပူးပူးနေတတ်တယ်”

“ကလေးတွေကျောင်းသွားပြီဆိုရင်လည်း လမ်းမှာ တွေ့ရှုံးကလေး တွေ့နဲ့ ရန်များဖြစ်နေမလား၊ ကားများတို့က်လေမလားဆိုပြီး ပူးတတ်တယ်၊ သောကမရှိရင် မနေတတ်တဲ့ ဒီအမျိုးသမီးဟာ တွေ့ရှုံးပူးပူးရာရှိရင် ခင်ပွန်းအတွက် လည်းတွေးပြီးပူးတတ်တယ်၊ ငါခင်ပွန်းက ရှုပ်ဖြောင့်တယ်၊ ရုံးထဲကစာရေးမ တွေ့နဲ့များ ဖောက်ပြန်နေမလား ဆိုပြီး တွေးပူးပူးပြန်သတဲ့”

“သူပူးပ်သောက ရောက်နေတဲ့ အတိုင်းလည်း တစ်ခုမှ ဖြစ်မ လာပါဘူး၊ ဒါပေါမယ့် ကာမဝတ္ထုတွေကို အကြောင်းပြုပြီး ပူးပ်သောက (ခေါသ)မီးတွေကလောင်လိုက်တာ ဒီအမျိုးသမီးဟာ အသက်လေးဆယ် အရွယ်မှာတွင် နှလုံးရောဂါနဲ့ သေရှာတယ်၊ ဆေးပညာအရတော့ နှလုံး

ရောဂါ ကြောင့်သေတာပေါ့၊ ဝိပဿနာပညာအရတော့ ဒေါသကိုလေသာ မီးလောင်လို့ သေရတာပါ”

“ငှားထားတဲ့ လက်ဝတ်တန်ဆာတွေဟာ ခဏနဲ့ ပိုင်ရှင်ကိုပြန်ပေးရ သလို ကာမဂ္ဂ၏ပါးဟာလည်း မိနစ်ပိုင်း၊ နာရိပိုင်းခဏပဲ ခံစား နှင့်ပြီး သူ့နေရာသူ ပြန်ထားရတာပါ၊ တစ်ရက်လုံး၊ တစ်လလုံး၊ တစ်နှစ်လုံး အဆက်မပြတ် ကိုယ်ပိုင်အနေမျိုး ခံစားလို့မရပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓက ကာမဂ္ဂ၏ပါးပါးကို အငှားပစ္စည်းနဲ့ တူတယ်လို့ ဟောခဲ့တာပါ”

“အိပ်မက်ထဲမှာ အစားတွေစားရတယ်၊ အတွေ့အထိတွေ ခံစား ရတယ် လို့ မက်နေတဲ့ အချိန်မှာ တကယ်လို့ထင်ပြီး ကျေနှင်နေတယ်၊ အိပ်ရာ ကနီးလာမှ ဘာမှုမဟုတ်မှန်း ဘာမှုမရှိမှုန်းသိရတာပါ၊ ဒီအတိုင်းပဲ ကာမဂ္ဂ၏ ပါးပါးကို ခံစားနေစဉ်မှာတော့ လျှဖြစ်ကျိုးနှင့်ပြီး အနှစ်သာရကိုတွေ့ပြုလို့ ထင်နေပါတယ်၊ ခံစားလည်းပြီးရော ကိုယ့်အတွက် ဘဝအနှစ်သာရ တစ်ခုမှ မကျေန်တဲ့ အပြင် အကုသိုလ်လောက့် ပန်းနာရောဂါ။ ကိုယ်ခံအားကျ ဆင်းတဲ့ ရောဂါမျိုးစုံပဲ ကျေန်ခဲ့တာပါ။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓက ကာမဂ္ဂ၏ပါးပါးကို အိပ်မက်နဲ့ တူတယ်လို့ ဟောခဲ့တာပေါ့”

“အသားလုံးဝမရှိတဲ့ နားခြေထောက်ရှိုးကြီးတွေ၊ ဝက်ခြေထောက် ရှိုးကြီးတွေကို ခွေးတွေ သွားရည်တများများနဲ့ ကိုက်နေတာ မင်းတွေ့ဖူး လိမ့်မယ်”

“မှန်ပါ၊ တွေ့ဖူးပါတယ်ဘူးရား”

“အရှိုးက ဘာအသားမှုမရှိတဲ့ အတွက် ဘယ်လို့အရသာမှ ထွက်ပေါ်မလာနိုင်ဘူး၊ ဒါပေမယ့် ခွေးကတော့ တစ်နေကုန်အသားတွေ ထွက်လာနိုး ဤနဲ့နဲ့ ကိုက်နေတာပဲ၊ အရှိုးက ဘာမှထွက်မလာပေမယ့် သူ့ပါးစပ်က သွားရည်တွေက ထွက်လာတော့ သူ့သွားရည်နဲ့သူ ပြန်ကောင်းနေ တာပေါ့၊ အခုလည်း ပုထုဇူးတွေ အာရုံးပါးခံစားတဲ့ အပါ အာရုံးပါး ထဲက ဘာအရသာမှတော့ ထွက်မလာပါဘူး”

“ဒါပေမယ့် ပုထုဇူးရဲ့ သန္တာန်ကထွက်လာတဲ့ တက္ကသွားရည်

၄၀၂

အနုပ္ပါသာဘသုန်

ကြောင့်သာ ကောင်းတယ်လို့ အထင်မှားနေတာပါ၊ ဥပမာတစ်ခု ပုံထဲ၌နဲ့
ရဟန္တာ ထမင်းစားတဲ့ အခါ ရသာရုံကိုခံစားကြတာခြင်းတော့ အတူတူပဲ၊
ပုံထဲ၌က တဏျာဆိုတဲ့ သွားရည်ထွက်လာတော့ ကောင်းတယ် ထင်ပြီး
စွဲလမ်းတော့တာပေါ့၊ ရဟန္တာမှာတော့ တဏျာဆိုတဲ့သွားရည်မရှိတော့
ဘယ်လို့မှ ဖြစ်တော့ဘူးပေါ့၊ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓကကာမဂ်ကိုပါးကို အသား
မကပ်တဲ့ အရှိနဲ့တူတယ်လို့ ပြောခဲ့တာပေါ့”

“ခြေပြည့်သာမှာ ခကာတစ်ယောက်တွေ့ဖူးတယ်။ ပထမတော့
လူက အရက်ကိုသောက်တာဆိုတော့ ထမင်းစားကောင်းရုံးတစ်ခါတစ်ရုံပေါ့၊
ကြာလာတော့ အရက်က လူကို ပြန်သောက်တဲ့ အဆင့်ကို ရောက်တာပေါ့၊
ဒီအခါကျတော့ အလုပ်အကိုင်တွေ ပျက်လာပြီး တစ်ပတ်မှာ လေးရက်က
အရက်နဲ့ အချိန်ကုန်တယ်”

ကြာကြာလုပ်ရင် ဘယ်အလုပ်မဆို စွဲသွားတယ်၊
ဒါကြောင့် ကောင်းတဲ့ အလုပ်ကိုသာ **ကြာကြာလုပ်သင့်တယ်**၊
မကောင်းတဲ့ အလုပ်ကို **ကြာကြာ** မလုပ်သင့်ဘူး၊ အရက်ဟာ
ခါးလည်းခါးတယ်၊ ပူးလည်းပူးတယ်၊ အစာတွေ အန်ထွက်အောင်
လည်း မူးတယ်၊ ဒီလောက်ဆိုဝါးတဲ့ မကောင်းတဲ့ အရက်ကို
မသောက်ရ မနေ့နိုင်အောင် စွဲသွားတာဟာ နှစ်အ**ကြာကြာ**း
စွဲသောက်ခဲ့လိုပဲ။

အမေရိကာ ဒေါက်တာရှုပ်ဘားဆိုတာ ဦးနှလက်ထက် လွှာနဲ့တဲ့
နှစ်ပေါင်း ၁၀-လောက်က မြန်မာပြည်ကိုလာပြီး အရက်နဲ့ပတ်သက်
ဘဲဒဿနတစ်ခုကို ပြောသွားတယ်၊ အရက်ဟာ ဘယ်တိုင်းပြည်ကတယ်
သူမျိုးနဲ့မှ မတည့်ပါဘူးတဲ့ မွေးကာစကလေးရုံးမြိုက်ထဲကို အရက်လောင်း
ဆည်မယ်ဆိုရင် အူကွဲပြီးသေပါသတဲ့၊ လူရဲ့သွေးအစက်တစ်ထောင်မှာ
အရက်တစ်စက်ရော လိုက်မယ်ဆိုရင် သွေးနဲ့ပျောက်ပြီး အရက်နဲ့ လုံးငွေ့
လွှမ်းသွားပါသတဲ့”

“အရက်နှစ်စက်ရောလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ခေတ္တရူးသွဲပ်သွားမယ်

ဇူလိုင်(နွဲပြည်သာ)

၄၀၃

တဲ့၊ မဟုတ်တာတွေ လျောက်လုပ်မိတဲ့အထိ လူမှန်းသူမှန်းမသိဘောင် မူးသွားမယ်လို ဆိုလိုတာပါ၊ သုံးစက် ရောလိုက်မယ်ဆိုရင်တော့ ဦးနှောက သွေးကြောပြတ်ပြီး ချက်ခြင်းသေသွားမယ်တဲ့ ခုခေတ်မှာ အရက်သမားတွေ မကြောက် ဦးနှောက သွေးကြောပြတ် သေကြေတာဟာ သူတို့ရဲ့ သွေးအစက် တစ်ထောင်မှာ အရက်သုံးစက် ရောက်သွားအောင် သောက်မိကြတဲ့ အတွက်ပဲ ပေါ့”

အရက်ရဲ့ တတိယနဲ့နောက်ဆုံးအဆင့်က အရက်ကအရက်ကို ပြန် သောက်တဲ့အဆင့်ပဲ၊ ဒီအဆင့်ကျတော့ အစာအာဟာရက မစားသလောက နီးပါးကို ဖြစ်သွားပြီ၊ တစ်ချိန်လုံး အရောက်ပဲသောက်တော့တယ်၊ ရွှေပြည် သာက ဒကာကြီးဟာ အဲဒီနောက်ဆုံးအဆင့်ကိုရောက်သွားပြီ၊ ဒါကြောင့် အသက်ငါး ဆယ်နီးပါးလောက်မှာပဲ သေမယ့်ရောဂါစဲကပ်ပြီး အိပ်ရာထဲ လဲတယ်၊ အသက်ကုန်ခါနီးမှာ သူမျက်လုံးက တစ်စုံတစ်ခုကို တောင်းနေတယ်”

“ပါးစပ်က မပြောနိုင်တော့ဘူး၊ သေဖို့ရာ မိနစ်ပိုင်းပဲလိုတော့ တာပေါ့၊ မိသားစုတွေက သူတောင်းတာကို သေချာမသိတော့ မှန်းပြီးတော့ ပြုကြ ရတယ်၊ ပထမဆုံး ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားကိုယူပြတယ်၊ မဟုတ်ဘူးတဲ့၊ သူခေါင်းရမ်းတယ်၊ တရားစာအုပ်တွေ၊ သံယာတော်မာတ်ပုံတွေ၊ သားသမီးတွေ၊ မိတ်ဆွေတွေ ခေါ်ပြတယ်၊ သူလိုချင်တာ တစ်ခုမှာမဟုတ်ဘူးဖြစ်နေတယ်၊ ခေါင်းရမ်းပြုတယ်၊ ဒီအချိန်မှာ သူသူငယ်ချင်း အရက်သမားတစ်ယောက်က ရှုတ်တရက်သတိရပြီး ခါးကြားက အရက်ပုလင်းကို မြောက်ပြတယ်”

“အဲဒီတော့မှ သူခေါင်းညီတယ်၊ ဟုတ်တယ်တဲ့၊ နောက်ဆုံး အချိန်မှာတောင် အရက်သောက်ရင်း သေသွားချင်တဲ့သဘော၊ ဘာမှုမတတ် နိုင်ကြတော့ဘူး၊ သေမယ့်သူရဲ့နောက်ဆုံးဆန္ဒကို ဖြည့်ပေးရတော့တာပဲ၊ ဂလူးကိုစံ ပုလင်းထဲ အရက်ထည့် ပိုက်တပ်ပြီး သူပါးစပ်ထဲ တစ်စက်ချင်း ချ ပေးရတယ်၊ တစ်စက်ချင်းကျနေတဲ့အရက်ကို အရသာခံရင်း သူ့အသက် ပျောက်သွားတယ်၊ အပါယ်ငရဲကတော့ သေချာမှာပေါ့”

“ဒါလည်းပဲ အသားမကပ်တဲ့အရှိုးနဲ့တူတဲ့ ရသာရုံဆိုတဲ့ ကာမဂ္ဂက် ကို အသက်အသေခံပြီး ခံစားသွားတာပဲပေါ့”

“ကျိုးတစ်ကောင် သားတစ် တစ်ခုကို ရသွားပြီးဆိုရင် ကျွန်တဲ့ကျိုး တွေက အဲဒီကျိုးကို သားတစ်လွှတ်မချမချင်း လိုက်ပြီး ထိုးဆိတ်ကြတယ်၊ သားတစ်ကို ချိထားတဲ့ကျိုးဟာ နှုတ်သီးကလည်းမအားတော့ တြေားကျိုး တွေကို ပြန်မခဲ့ခိုင်ပဲ ထိုးဆိတ်သမျှ သွေးချင်းချင်းနှုတ်အောင်ခံရတယ်၊ နာလွန်းမက နာတဲ့အခါကျေမှု သားတစ်ကိုလွှတ်ချလိုက်တယ်။ ဒီအခါ တြေားကျိုးတစ်ကောင်က သားတစ်ကို ဆက်ချီပြန်တယ်”

“သားတစ်ကိုလွှတ်ချလိုက်တဲ့ကျိုးဟာ တြေားကျိုးတွေရဲ့ ထိုးဆိတ်ခြင်းဘေးက လွှတ်သွားသလို ဖြစ်ထွန်းနေတဲ့ စီးပွားရေးကာမဝဏ္ဏကို လွှတ်ချလိုက်မှပဲ အပြိုင်အဆိုင်တွေရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုက လွှတ်တော့တာပဲ။ သားတစ်ကိုဆက်ချီ တဲ့ကျိုးကို အေားကျိုးတွေက ဆက်ပြီးထိုးဆိတ်ကြသလို ပထမသူငြောင်းဆိုက နေရာလုပြီး ကြီးပွားနေတဲ့ဒုတိယသူငြောင်းကို တတိယသူငြောင်း၊ စတုတွေသူငြောင်း စသူတို့က ဆက်ပြီး ဒုက္ခပေးပြိုင်ဆိုင်နေကြည့်းမှုပါ”

“ကာမဂ္ဂက်တရားတွေကို အသီးသီးတဲ့ သစ်ပင်နဲ့ ဥပမာပေးထားတာက တော်တော်ရှင်းပါတယ်၊ အပင်ရှစ်ပင်ရှိရာမှာ အသီးသီးတဲ့ အပင်ဟာ ခူးတာလည်းခံရ၊ ချိုးတာလည်းခံရ၊ ခုတ်တာလည်းခံရ၊ ပုံတ်ချု တာလည်း ခံရတော့ ခကနဲ့သေရတယ်၊ မသီးတဲ့သစ်ပင်ကိုတော့ ဘယ်သူမှ ဂရုမဖိုက်သူး”

“ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိတဲ့ဆင်းရဲသားတွေ၊ ရဟန်းသံသာတွေကိုတော့ ဘယ်သူကမှ ဒုက္ခမပေးပါဘူး။”

တို့ကျောင်းဒကာတစ်ယောက်ရဲ့ သမီးဟာ စလောင်းကလာတဲ့ တို့မီအစီအစဉ်တွေ၊ ဤတော်လမ်းတဲ့ မိမိဒီချပ်တွေကို နားချိန် မဖြစ်စလောက်ထားပြီး နှစ်လုံးပေါက် ကြည့်တယ်၊ အဆင်းဆိုတဲ့ ကာမအာရုံကို ခံစားတာပေါ့၊ လေးငါး နှစ်လည်း ကြာရော မျက်စီမှုန်သွားလို့ အခု ဒီဂါရီမျက်မှုန်တပ် နေရပြီ”

“အတွေ့အထိဆိုတဲ့ ကာမအာရုံတွေ အလွန်အကျိုး
ခံစားခဲ့ တဲ့အတွက် ကုသလိုမရတဲ့ အေဒီနိုင်ပါအက်စ်ရောဂါဖြစ်ပြီး
ဘဝ ခုံးသွား သူတွေလည်း အများကြီးပဲ၊ စဉ်းနှီးတုံးပေါ်
တင်ပြီးအသား ငါးတွေ ခုံးဖြတ်တဲ့အခါ နောက်ဆုံးကျတော့ စဉ်း
နှီးတုံးသာ ပဲရဲ့ကျွန်ခဲ့သလို ကာမဂုဏ်တရားတွေ အလွန်အကျိုး
ခံစားတဲ့အခါ နောက်ဆုံး ဒီခန္ဓာကိုယ်ကြီးသာ ရောဂါဖြစ် ကျွန်ရစ်
တာပါ၊ ဒါ ကြောင့် ဗုဒ္ဓက ကာမဂုဏ်တရားတွေကို စဉ်းနှီးတုံးနဲ့
ဥပမာ ပေးဟောခဲ့တာဟာ သိပ်ကို သဘာဝကျပါတယ်”

“ကိုးခဲ့မြောက် ဥပမာက ကာမဂုဏ်တရားတွေဟာ စူးဝင်တတ်တဲ့
လုံးနဲ့ တူတယ်တဲ့၊ ချွန်ထက်တဲ့လုံးဟာ ရင်ဝကိုစူးဝင်ရင်သေဆုံးရသလို၊
ကာမဂုဏ်ကို တပ်မက်တဲ့ တက္ကာဟာလည်း နှဲလုံးသားကိုစူးဝင်ရင် သေဆုံး
ရတာပါ၊ သိရိုလက်ဘမှာ သာသနာထွန်းကားစအချိန်ကပဲ့၊ ရဟန်းငယ်
တစ်ပါးဟာ တရားဟော အလွန်ကောင်းတယ်လို့ သတင်းကြား တဲ့အတွက်
ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးဟာ မိသားစုအားလုံးကိုခေါ်လာခဲ့ပြီး တရားနာတယ်”

“တရားဟောနေရင်းက ရဟန်းငယ်နဲ့ဘုရင့်သမီးတော်တို့ဟာ
မျက်လုံး ချင်း ဆုံးသွားကြတယ်”

အဆင်း၊ အသံ၊ အနှစ်၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိ၊ အတွေ့
အာရုံဆိုတဲ့ အာရုံပြောက်ပါး ရုပ်တရားတွေဟာ ဒုက္ခသစ္ာထဲမှာ
ပါတဲ့အတွက် မမြတ်တဲ့တရားပဲ၊ ဆင်းရုတ်တဲ့တရားပဲ၊ ကိုယ့် မပိုင်တဲ့
တရားပဲ (အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထ) လို့ သိရိုသိပေးရမယ့်တရားသာ
ဖြစ်ပါတယ်၊ ပယ်သတ်ရမယ့် တရားမဟုတ်ပါဘူး၊ ပယ်သတ်လို့
လည်း မရပါဘူး၊ ဒီအာရုံတွေအပေါ် တပ်မက်တဲ့ သမှုဒသသစ္ာ
တက္ကာကသာ ပယ်သတ်ရမယ့် တရားဖြစ်တယ်၊ မျက်စိုး နား၊ နှား၊
လျှား၊ ကိုယ့်၊ စိတ်ဆိုတဲ့ အခံစာတ်ပြောက်ပါးဟာ ပုံထဲလျှော့
လည်းရှိတယ်၊ ရဟန္ဓဘမှာ လည်းရှိတယ်၊ အခံစာတ် ပြောက်ပါးရှိ
နေပြီ ဆိုရင်၊ အဆင်း၊ အသံ၊ အနှစ်၊ အရသာ၊ အတွေ့၊ အထိ

အတွေးအာရု (ဓမ္မာရု)ဆိတဲ့ အတိက် ဓာတ်ခြာက် ပါးဟာ ထိုပျော်နေချိန်မှတ်ပါး အခါပ်သိမ်းလာတိုက်နေမှာပဲ ဒီတော့ အာရုခြာက်ပါး ဂဲ အရသာကို တရားသိသူလည်း ခံစားတယ်၊ တရားမသိသူလည်း ခံစားတယ်ဆိတာ သေချာသိသွားပြီ၊ ဒါပေ မယ့်တရားသိသူက အာရုခြာက်ပါးကို မင်ဖိုလ် နိုဗ္ဗာန်ရှိုရိုက္ခာ အဖြစ် အသုံးချတယ်၊ သုဒ္ဓိဒနမင်းကြီးဟာ မင်းအဖြစ်နဲ့ အာရု ခြာက်ပါးကို ခံစားရင်း ရှူဗ္ဗားတတ်လို့ မင်းဝတ်မင်းစားနဲ့ ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီး ပရီဗ္ဗာန်ဝင်စဲခဲ့တာပါ”

“အာရုခြာက်ပါးကိုခံစားရင်း ဝိပဿနာရှုတတ်ရင် ကုသိုလ်ဖြစ်ပြီး မင်ဖိုလ်ရတယ်၊ ဝိပဿနာ မရှုတတ်ရင် အာရုခြာက်ပါးအပေါ်မှာ တပ်မက တဲ့ တက္ကာပေါ်ပြီး အကုသိုလ်ဖြစ်လို့ အပါယ်ကျတယ်ဆိတာကို သဘော ပေါက်သွား ပြီ့ဘုရား၊ ဒါပေမယ့် နိုဗ္ဗာန်ရိုက္ခာ ဖြစ်သွားအောင် အာရု ခြာက်ပါးနဲ့ တိုက်ဆိုင်လာတဲ့အခါ ရှူဗ္ဗားပုံအကျဉ်းလေးကိုတော့ ဆရာတော် ပြောပြုမှ ရှူဗ္ဗားတတ်မယ်ဘုရား၊ နည်းနည်းလေး နမူနာရှင်းပြပါဘုရား”

“သစ္စာလေးပါးအကြောင်းကျတော့ အကျယ်ပြောမှာပါ၊ မင်းက အခုသိချင်တော့ အကျဉ်းလေးပြောပြုမယ်၊ မိန်းမ၊ ယောက်သွား၊ ကား၊ ဆိုင်ကယ်စတဲ့ မြင်စရာအဆင်းရပ်တစ်ခုခုကို မြင်လိုက်တဲ့အခါ အဆင်း ရပ်အနိစ္စဟူ၍ဖြစ်စေ၊ မျက်စီအကြည်ရပ် အနိစ္စဟူ၍ဖြစ်စေ၊ မြင်သီ စိတ်အနိစ္စဟူ၍ဖြစ်စေ တစ်ခုခုကို ရှူဗ္ဗားလိုက်တော့ ဖြစ်လာမယ့်တက္ကာကို သတ်ပြီးသား၊ ဝိပဿနာကို ပွားများပြီးသား ဖြစ်သွားတယ်”

“ဒီလိုသတိထားပြီးပွားများနေရင် အချိန်တန်တဲ့အခါ မင်ဖိုလ် နိုဗ္ဗာန်ကို ရှုဗ္ဗာဖြစ်လို့ အဆင်းအာရုဟာ တရားသိသူအတွက် မင်ဖိုလ်နိုဗ္ဗာန်ရှို ရိုက္ခာဖြစ် သွားတာပေါ့၊ တစ်ခါတစ်ရုံ သတိကနောက်ကျနေလို့ တက္ကာ ဖြစ်ချိန်မှ သတိထားမိတယ်ဆိုရင်လည်းရတယ်၊ တက္ကာဖြစ်တာကို ဖြစ်မှန်း သိလိုက်ရတယ်၊ စိတ်ဟာ နှစ်ပျိုးပြိုင်မဖြစ်ကောင်းတာကြောင့် သိတဲ့မရှင် စိတ် ပေါ်လိုက်တာနဲ့ ဖြစ်နေတဲ့ တက္ကာဟာ ချက်ချင်း ပျက်သွားတယ်၊

အဲဒါဟာ တက္ကာလို၏တဲ့ နာမ်တရားရဲ့ အနိစ္စတို့ မြင်လိုက်တာပဲပေါ့၊
သတိပဋိနှင့် ပါ၌တော်မှာ ဒါကိုရည်ရွယ်ပြီး ‘သရာဂစ်တဲ့ သရာဂစ်တဲ့
ပဏာနာတိ’လို့ ဟောတော်မူတာပေါ့”

“နောက်ဆုံးဥပမာက ကာမဂ္ဂက်တရားတွေဟာ မြော်းခေါင်းနဲ့
တူတယ်တဲ့၊ မြော်းခေါင်းကိုကိုင်မိရင် အကိုက်ခံရပြီး မြော်းခေါင်တက်ကာ
ဒုက္ခရောက်ရသလို့ ကာမဂ္ဂက်ကြောမှာ နစ်မြောမိရင်လည်း ကာမ အဆိပ်
တက်ပြီး ဒုက္ခရောက် ရတာပဲ၊ ဤဝါ-မှာ စူးပေလောဘန်လာတ်ဆိတ္တာရှုတယ်၊
ဒီလာတ်ကိုဟောရခြင်း အကြောင်းကတော့၊ မယားဟောင်းရဲ့ ဖြားယောင်း
ခံရရလို့ လူထွက်ချင်နေတဲ့ ရာတန်းတစ်ပါးကြောင့်ပါပဲ”

“ကာမအဆိပ်မိပြီး ကာမဂ္ဂရဲ့ ကျေးကျွန်ဖြစ်သွားရင် ဒုက္ခ^၁
ရောက် တတ်ကြောင်း သတိသီးဝေဂရမချင်လို့ ဗုဒ္ဓကိုယ်တွေ့ အတိတ်
ဘဝေါက် ကြောင်းကို ပြန်ဟောတာပါ၊ ဗာရာဏသီပြည်မှာ မြှုပ္ပါဒ်မင်းကြီး
စိုးစံနေတဲ့အချိန်၊ ဘုရားလောင်းဟာ မြှုပ္ပါဒ်ပြည်ကစာစွာတေလာပြီး မိပုရား
ခေါင်ကြီးစမ်းမှာ သန္တေတည်တယ်၊ မြှုပ္ပါဒ်ပြည်ကလာသူ့ဖြစ်လို့ မိန်းမနဲ့
ပေါင်းသင်းထိတွေ့ဖို့ နေနေသာသာ မိန်းမရဲ့ အနိုက်တောင် မခံနိုင်လို့
အနိုးကွန်မင်းသားလို့ လွှာယ်လွှာယ်၏ကြတယ်”

“အမျိုးသမီးအထိန်းတော်တွေကိုင်ရင် ကော့လန်နေအောင်
တအား ငိုတတ်လို့ အမျိုးသား အထိန်းတော်တွေနဲ့ပဲ ယားရတာယ်၊ အဆွယ်
ရောက်လာတဲ့ အထိ ဘယ်အမျိုးသမီးမှ အကပ်မခံတော့ မင်းကြီးက
န်းဆက် ပြတ်သွား မှာကို စိုးစံမိလာတယ်၊ ဒါကြောင့် ချောပေါ့လှပေါ့ဆိုတဲ့
အမျိုးသမီးတွေနဲ့ ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးနဲ့ စည်းရုံးတယ်၊ မရဘူး၊ အဲဒီ
အချိန်မှာ ကချေသည်မ တစ်ယောက်က မင်းသားကို ကာမဂ္ဂက်ပါလာ
အောင် သူဖြားယောင်းပါ မယ်ပြောလာတော့ မင်းကြီးကလည်း အောင်မြင်
ရင် သားတော်ရဲ့ မိပုရား ခေါင်ကြီးရာထူးခန်းမယ်လို့ ကတိပေးလိုက်တယ်”

“ကချေသည်မရဲ့စည်းရုံးမှာ ပညာပါတယ်၊ သူက ယောကျား
လေးလို့ ဝတ်စားပြီး မင်းသားအအောင်နဲ့ မန်းမဝေးကနေ စောင်းတီးပြီး

တော့ သီချင်းဆိုပြုတယ်၊ မင်းသားကိုလည်း ဂရမဖိုက်ဘူး၊ ရက်အနည်းငယ် ကြာလာတော့ မင်းသားဟာ ရပ်နားထောင်တဲ့အထိ သူ့အသကို ခွဲလမ်းလာတယ်၊ နောက်ထပ် ရက်အနည်းငယ်ကြာတဲ့အခါ သူ့ရဲ့ရပ်ရည်ကိုပါ သေချာကြည့်လာတယ်၊ သူက အရင်မိန့်မတွေလို တမက်တမော သေချာ ပြန်မကြည့်ဘူး”

“မသိမသာ မျက်တောင်လေးတစ်ချက်ပြန်လှန်ကြည့်ပြီး မျက်လွှာ ပြန်ချ သွားတယ်၊ ပုံထဲည်ရဲ့ဓမ္မတာက မရရှိင်တာကိုမှ လိုချင်တယ်၊ ခက်တာ ကိုမှ တန်ဖိုးထားတယ်၊ ကချေသည်မလေးဟာ ဒီအချက်ကို သူရဲ့ဘဝပေး အတွေ့အကြံအရ သေချာသိထားတယ်၊ နောက်ထပ် ရက်အတန်ကြာ တဲ့အခါကျတော့ မင်းသားလေးက ကချေသည်မကို ယောက်၍လေး လိုလည်း ထင်နေတော့ သူနေတဲ့အခိုးထဲထိခေါ်ပြီး စောင်းတီး သီချင်း ဆိုစေတယ်”

“အိပ်ခန်းထဲထိရောက်ပြုဆိုမှတော့ ကျွန်တာမခဲယဉ်းတော့ပါဘူး၊ မင်းသား ဟာ ကချေသည်မရဲ့ အတွေ့အထိ ကာမဂ္ဂက်ရေယဉ်ကြာမှာ နစ်မော် သွားတယ်၊ ဖို့နဲ့မတို့ရဲ့ အတွေ့အထိကာမဂ္ဂက်ကို ရှောင်ကြည် ခဲ့တာဟာပြီးခဲ့တဲ့ ပြဟ္မာဘဝ တစ်ဘဝလောက်ပါ၊ ကျွန်တဲ့ ကမ္မာနဲ့ချိန် တဲ့ဘဝတွေမှာ မင်းသားဟာ ဒီအထိအတွေ့ ကာမဂ္ဂက်ကို ဘဝတိုင်းခံစား ခဲ့တာဆိုတော့ အသာဒဏ်တရားကပဲ အာဒီနဝိတရားကို နောက်ဆုံးမှာ နိုင်သွားတာပေါ့”

“အသာဒဏ်တရား ကာမဂ္ဂက်တရားတွေကို သာယာနှစ် သက်ဖွှဲ့ အနေနဲ့မြင်တာ၊ အာဒီနဝိတရား ကာမဂ္ဂက်တရားတွေ ကို အပြစ်အနေနဲ့ မြင်တာတို့ ပြောတာ၊ ကာမဂ္ဂက်တရားတွေကို အသာဒဏ် အနေနဲ့မြင်နေသမျှ သံသရာက ဘယ်တော့မှ မလွှာတိုင် ဘူး၊ အာဒီနဝိတရား အနေနဲ့မြင်မှုသာ သံသရာကလွှာတိုင်မှာ ခဲ့ကြောင့် ဗုဒ္ဓက သစ္စာလေးပါးကို ပြခါနီးမှာ ကာမဂ္ဂက်ရဲ့ အပြစ် အာဒီနဝိ ကထာကို ဟောတော်မှုရတာပါ”။

“အတွေ့အထိ ကာမဂ္ဂ၏ရဲ အရသာကို ခံစားလိုက်ရတဲ့ အနိစ္တိ
ကန္တမင်းသားဟာ အရှုံးကို အမဲသား ကျွေးလိုက်သလို ဖြစ်သွားတယ်၊
အမဲသား တစ်ခါစား လိုက်ရတဲ့ အရှုံးဟာ နွားမြင်တိုင်း လက်ညီးလိုက်ထိုး
နေသလို အတွေ့အထိ ကာမဂ္ဂ၏ရဲ အရသာကို ခံစားလိုက်ရတဲ့ အနိစ္တိကန္တ
မင်းသားဟာ မိန့်မှုမြင်တိုင်း လက်ညီးထိုးပြီး ဝါပိုင်တယ်လုပ် တော့တာပဲ၊
ပြီးတော့ ဒီကာမဂ္ဂ၏ရဲ အရသာကို ငါတစ်ယောက်တည်းပဲ ခံစားမယ်ဆိုပြီး
တွေ့သမျှ ယောက်သွားတွေကို ဓားနဲ့ လိုက်ခုတ်သတ်တော့တာပဲ”

“ကြောက်စရာပါလား ဆရာတော်”

“မြိုက်ကိုခံရလို့ မြို့ဆိုပိုင်တက်သလို ကာမပြီအကိုက်ခံရလို့
ကာမ အဆိပ် တွေ့တက်တာပေါ့၊ တဗြားယောက်သွားတွေကို လိုက်သတ်တဲ့
အထိ ဖြစ်သွားတယ်ဆိုတာ အရှုံးတစ်မျိုးဖြစ်သွားတာပါပဲ၊ စာမျာတော့
ဒီလိုအရှုံးမျိုးကို ရာဂုမ္မတ္တက = ရာဂရှုံးလို့ခေါ်တယ်၊ တိုင်းသူပြည်သားတွေ
ရိုင်း အော်ကြတော့ မင်းကြီးလည်း သားတော်ကိုဖမ်းဆီးပြီး ကချေသည်မ
နဲ့အတူ နိုင်ငံမှ နှင့်ထုတ်ပစ်လိုက်တယ်”

“ခုခေါ်လိုဆိုရင်တော့ တစ်ကျွန်း ပို့လိုက်တာပေါ့၊ သူတို့နှစ်-
ယောက် ဟာ ဂါရိမြစ်နဲ့ သမုဒ္ဒရာကြားထဲက ကျွန်းလေးတစ်ကျွန်းမှာ
သွားနေရတယ်၊ လူသူ မရှိတော့ အသီးအနှံတွေပဲ ရှာဖွေစားသောက်ရ
တာပေါ့၊ တစ်ရက် မင်းသား သစ်သီးရှာတွေကုန်တဲ့ အချိန်မှာ ရျာန်ရ
ရသောတစ်ပါး ကောင်းကင် ကနေ သူတို့နေတဲ့ ကျွန်းလေးပေါ့ ဆင်းလာ
တယ်။ လော်လည်တဲ့ ကချေသည်မဟာ ရသောကိုတောင် ချမ်းသာမပေးဘဲ
ပြားယောင်းတဲ့အတွက် ရသောလည်း ကာမေသုမိစ္စာစရက်ကြီး ကျူးလွှန်မိ
ပြီး ရျာန်လျော့တော့တာပဲ”

“ဒီအချိန်မှာပဲ မင်းသား ပြန်ရောက်လာတော့ မယားထိဓားကြည့်
ဆိုတဲ့ စကားအတိုင်း ရသောကိုသတ်ရအောင် ဓားနဲ့ နောက်က အတင်း
လိုက်တယ်၊ ရသောဟာ ကြောက်လန့်တာကြား ထွက်ပြီးရင်း သမုဒ္ဒရာကမ်း
ပပ်ကို ရောက်သွားတယ်၊ ရသောဟာ ကချေသည်မကြောင့် သူရျာန်လျော့သွား

၄၁၀

အနုပ်သာသော

တာကို သတိမထားမိပဲ အရင်လိုမှတ်ပြီး ကောင်းက်ကို ပျံတက်မယ့်ဆိတဲ့ အကြံနဲ့ အပေါ်ကို အရှင်နဲ့ ခုန်လိုက်တယ်”

“ရွာန်လျောင်ပြုဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ကောင်းက်ကို ပျံမတက် နိုင်ပဲ သမ္မဒရာထဲကျသွားတယ်၊ ဒီအဖြစ်အပျက်ကို အစအဆုံးမြှင့်လိုက်ရတဲ့ မင်းသားဟာ ရသေ့အပေါ် ထွက်နေတဲ့ ဒေါသတွေပျောက်သွားပြီး သံဝေဂ တရားဆီကို ဉာဏ်ရောက်သွားတယ်၊ ဒီ မိန့်မယ်ကြောင့် မိန့်မ အနဲ့ကို တောင် အလိုမရှိခဲ့တဲ့ ငါဟာ တွေ့သမ္မဇယာက်သွားတွေကို လိုက်သတ်သည် အထိ ရာဂူးကြီး ဖြစ်ခဲ့ရပြီး အခုလို တစ်ကျွန်းမှာလာပြီး နေရတယ်”

“ကောင်းက်မှာရှာန်ပျံနိုင်တဲ့ ရသေ့ဟာလည်း ဒီမိန့်မယ်ကြောင့် ကာမေသုမိစွာစရာဂံကို ကျူးလွှန်မြှုပြုပြီး ရွာန်လျောကာ သမ္မဒရာထဲ ကျော့ရပြီလို့ နာကျေည်စွာ ဖုန်းအောက် ပြောဆိုမိတယ်၊ ထိုပြောသံတိုကို ဉားသွားတဲ့ ရသေ့လည်း သတိသံဝေဂည် ပြန်ဝင်ပြီး ရေထဲမှာတင် သမထ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ရွှေ့လိုက်တဲ့အတွက် ရွာန်တရားတွေကို ပြန်ရပြီး ကောင်းက်ကနေ ဟိမဝိုဘာတောထဲကို အပြီးပြန်သွားတယ်”

“မင်းသားလည်း ကရောသည်မှာကို မြို့သွှေပြန်လွှတ်လိုက်ပြီး အားထုတ် လိုက်တာ ရွာန်အတိညာ်များတို့ ရွားခဲ့တယ်၊ အသက်ထက်ဆုံး ရွာန်တရားနဲ့ နေခဲ့လို့ သေတဲ့အခါ သူလာခဲ့တဲ့ မြှော့သုတေသနကို ပြန်ရောက်သွားတယ်”

“တာမဂုဏ်တရားတွေကို မြန်ရေယှက်ရေခံစားနေ တာဟာ နှုနာ ရောဂါသည် သူလက်ကို မီးက်တာနဲ့တွေ့တယ်၊ နှုနာ ရောဂါ သည်ဟာ နှုနာရောဂါပိုးတွေ ထက္ကလာတဲ့အခါ ယားယံ လွှန်း အားကြီးလို့ သူလက်ကို မီးကျိုးထဲထိလုမတတ်ထည့်ပြီး က်ငရတယ်၊ ပူလွှန်းအားကြီးတဲ့အတွက် နှုနာပိုးတွေ ပြီးဝင်သွားမှ အယားပျောက်တယ်၊ ဒီတော့မှ မီးကျိုးထဲက လက်ကို ပြန်ထုတ် ရတယ်”

“ဒါပေမယ့် တော်လေးကြာရင် ပိုးတွေက ပြန်

ဖော်ရှင်(ချွဲပြည်သာ)

၄၁၁

ထလာပြီး ယားလာတာပဲ၊ ဒီအခါ စောစောကလိုပဲ မီးကျိုးထဲ
လက်ထည့်ပြီး ကင်ပြန်တယ်၊ အပူးမာတ်နဲ့တွေ့လို ပိုးတွေ ပြန်
ဆုတ်တဲ့အခါ လက်ကို မီးကျိုးထဲက ရပ်ပြန်တယ်၊ နှုနာပိုးတွေ
ရှိနေသရွေ့ နှုနာရောဂါသည်ဟာ မီးကင်နေရမှာပါ၊ ဘယ်တွေ့မှ
မနားရပါဘူး၊ ထိန်ည်းတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသစတဲ့ ကိုလေသာပိုးတွေ
ထက္ကသော်း ကျွန်းလာတာနဲ့ ပုထုလုပ်တွေဟာ အာရုံရုံ၊ အရသာ
တွေကို ခံစား တယ်”

“ကိုလေသာပိုးတွေ ဌိမ့်ကျသွားတဲ့အခါ ခံစားမှုကို
ရပ်လိုက် ပြန်တယ်၊ အတော်ကြောရ် ကိုလေသာပိုးက ပြန်ထလာ
ပြန်တာပဲ၊ ဒီအခါ ကာမဂုဏ်ကို ပြန်ခံစားပြန်တာပဲ၊ နှုနာရောဂါ
သည်ဟာ နှုနာပိုးရှိနေသမျှ မီးကင်ပေးနေရသလို ပုထုလုပ်တွေဟာ
လည်း ကိုလေသာပိုးရှိနေသမျှ ကာမဂုဏ်အာရုံတွေကို ခံစားပေး
နေရတာပါပဲ၊ တဏာပိုးထက္ကလို ဝေဒနာကွန်ာက ခံစားနေတာကိုပဲ
ငါခံစားချင်လို ခွဲ့ကိုယ်ကြီးက ခံစားနေတာလို အယူမှားပြီး
ကာမဂုဏ်အတွက် ရောဂါအဖြစ်ခံကြ၊ အသက် အသခံကြ၊
အပါယ်အကျခံကြနဲ့ ဖြစ်နေတာပါ။

ကာမာနဲ့ အာဖီနဝ်ကထာ၊ နေက္ခမှုအာနဲ့ သံသကထာ၊ ပြီးတော့
စတုသစ္စကထာကို ဆက်ကြတာပေါ့”

“ဗုဒ္ဓက သေမင်းမမြင်တဲ့နည်း၊ တစ်နည်း အသေလွှတ်အောင်
လောကကို ဉာဏ်နဲ့ကြည့်တဲ့နည်းကို အခုလိုဟောကြားခဲ့တယ်။

သူညာတော့ အဝက္ခသူ ရော့ကထာ၊

မောသရာဇာ သဒါသတော့ အတ္ထာနဲ့ပို့ဗျား၊ ဉာဏ်

ငော်များ၊ မောသရာဇာ သံသကား – တဲ့ အမိုးယောက် –

မျှော်ရာဇာနဲ့ ပသာတိ – တဲ့ အမိုးယောက် –

ချုစ်သား မောသရာဇာ ဝါရိုတယ်လို အယူမှားတဲ့ အတ္ထာနဲ့သံသကား
ဒီနှိမ်ကို ဉာဏ်နဲ့ကြတ်ပေါ်ပြီး လောကသုံးပါးကို သူညာဖြစ်အောင် (ပါ) သုဉ်းဆိတ်

သွားအောင် (၆) အတိုးအလုံးအခဲ၊ အရည်အဖတ်၊ အမှုန်အမွှား ဘာမှုမရှိတဲ့ သဘောတရားထိ ဆိုက်ရောက်သွားအောင် ကြည့်ခိုင်မယ်ဆိုရင် သင့်ကို သေမင်း မမြင်နိုင်တော့ဘူး၊ (၆) သင်သေခြင်းတရားက လွှတ်သွား မယ်တဲ့”

“လောက၊ က—သတ္တာလောက၊ သခါရလောက၊ ဉာဏာသလောက လို့ သုံးပါးရှိတယ်၊ သတ္တာလောကဆိုတာ ငရဲကောင်၊ တိရစ္စာန်ကောင်၊ ပြောတွာကောင်၊ အသူရကာယ်ကောင်၊ လူ၊ နတ်၊ ပြဟ္မာဆိုတဲ့ သတ္တာဝါ အားလုံး ကို ပြောတာပေါ့၊ သခါရလောကဆိုတာ အဲဒီသတ္တာဝါတွေရဲ့ သန္တန်မှာ ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်တရားကို ပြောတာ၊ ဉာဏာသလောက ဆိုတာ အဲဒီသတ္တာဝါ တွေနေတဲ့ဘူး၊ ပိမာန်နေရာတွေဂိုပြောတာ”

“ဘာ ဘုံမှာရှိတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့အားလုံးကို ပရမတ္တသစ္စာနဲ့ စစ်ကြည့်လိုက်ရင် အာရုံကိုမသိတဲ့ရပ်နဲ့ အာရုံကိုသိတဲ့နာမ်လို့ နှစ်မျိုးပဲရှိတယ်၊ မင်းကိုယ်ကိုစမ်းကြည့်လိုက်ရင် မာတဲ့သဘော၊ ပျော့တဲ့သဘော တစ်ခုခုတွေ၊ မယ်၊ အဲဒါပထဝိရှပ်ပဲ၊ စမ်းမိကိုင်မိတဲ့ လက်တွေ၊ ခြေတွေ၊ ကိုယ်တွေ၊ ခေါင်းတွေ၊ အသားတွေ၊ အသွေးတွေ၊ အရှုံးတွေ၊ အူကလီ စာတွေက ပထဝိရှပ်ဓာတ် မဟုတ်ဘူး၊ မာနေတဲ့ သဘောလေးနဲ့ ပျော့နေတဲ့ သဘော လေးကသာ ပထဝိဓာတ် ဖြစ်တယ်”

“လက်၊ ခြေ စတာတွေက ခေါ်လို့ရအောင် နာမည်တပ်ထားတဲ့ နာမပည်၊ လူ၊ ယောက်ဘား၊ မိန်းမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တာဝါဆိုတာကလည်း ပုံ သဏ္ဌာန်ကြည့်ပြီး ခေါ်ထားတဲ့ သဏ္ဌာနပည်တွေပဲ တကယ်မရှိဘူး၊ အခုလို လူပုံသဏ္ဌာန်ကြီး ဖြစ်လာအောင် အငွေကလာပ်ရှပ်တွေကို ဖွဲ့စည်းပေးထားတာဟာ အာပေါ်ရှပ်ဓာတ်ရဲ့ သတ္တာပဲ၊ ပထဝီ၊ အာပေါ့၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓာ၊ ရသ၊ ဉာဏ်လို့ခေါ်တဲ့ သဘောတရား ရှပ်ဓာတ် ရှစ်ပါးပါတဲ့ ပရမာဏျမှြို့၊ ၃၆ လုံးကို ပေါင်းလိုက်ဖွဲ့လိုက်ရင် အဏုမြှို့၊ တစ်လုံးဖြစ်တယ်၊ အဏုမြှို့၊ ၃၆ လုံးကို ပေါင်းလိုက်ဖွဲ့လိုက်ရင် တွေ့ခိုမြှို့၊ တစ်လုံးဖြစ်တယ်၊ တွေ့ခိုမြှို့၊ ၃၆ လုံးကို ပေါင်းလိုက်ဖွဲ့လိုက်ရင် ရထမြှို့၊ တစ်လုံး ဖြစ်တယ်”

“ရထမြှို့၊ ၃၆ လုံးကို ပေါင်းလိုက်ဖွဲ့လိုက်ရင် သဲလုံးပမာဏ တစ်လုံး

အဇ္ဈာရိ(နွဲပြည့်သာ)

၄၁၃

စီ ခဲ့မြင်နိုင်တဲ့ လိက္ခာမြို့ဖြစ်လာတယ်၊ လိက္ခာမြို့ပေါင်းများစွာကို ပေါင်းလိုက် ဖွဲ့လိုက်တဲ့အခါ ဆံပင်မွေးညွှဲးတွေ၊ ခြေသည်းလက်သည်းတွေ၊ ခေါင်းကိုယ်၊ ခြေလက်တွေပေါ်လာပြီး လူပုံသဏ္ဌာန်ကြီးပေါ်လာတာပဲ၊ အဲဒီလို သဘောတရား ပရမတရပ် ဂ-ခုကိုစုပြီး ပုံသဏ္ဌာန်ဖြပ်ရပ်ကြီး ဖြစ်အောင် ဖွဲ့စည်းပေးတာ အာပေါ်ရပ်ဓာတ်ပဲဖြစ်တယ်”

“မင်းကိုယ်ကို စမ်းကြည့်တဲ့အခါ ပူသဘော၊ အေသဘော တစ်ခုခု တွေ့မယ်၊ အဲဒါ တေလောဓာတ်ပဲ၊ မင်းကိုယ်မှာ ထောက်ကန်တဲ့သဘော လည်းရှိတယ်၊ အဲဒါ ဝါယောဓာတ်ပဲ၊ အခု မင်းထိုင်နေနှိုင်တာဟာ ဝါယောဓာတ်က ထောက်ကန်ပေးထားလိုပြီ၊ လမ်းသွားတဲ့အခါ လူပ်ရှားနေတာလည်း ဝါယောဓာတ်ပဲ၊ မင်းကိုကြည့်ရင် မြင်ရတာဟာ ဝဏ္ဏဓာတ်ပဲ၊ အဆင်းရှုပ်လိုလည်း ခေါ်တယ်”

“မင်းကိုယ်ကို နမ်းကြည့်ရင် အနဲ့တစ်ခုခုရမယ်၊ အဲဒါ ဂန္ဓလို့ခေါ်တဲ့ အနဲ့ရှုပ်ပဲ၊ မင်းရဲ့အသားကိုစားရင် အရသာတစ်ခုခုတွေ့မယ်၊ အဲဒါရသ ဓာတ်ပဲ၊ အဲဒီအသားကိုစားတဲ့အတွက် ရှုပ်ဟောင်း ချုပ်ပျောက်သွားတဲ့ နေရာမှာ ရှုပ်သစ်တွေ အစားထိုးပေးလို့ မင်းဆက်လက်အသက် ရှင်နေမယ်၊ အဲဒါ ဉာဏ်ဓာတ်ပဲ၊ သက်ရှိသာက်မဲ့အားလုံး လိုက်ပြီးစမ်းသပ် ရှာဖွေကြည့်ရင် ဒီပရမတ် သဘောတရား ရှုပ်ဓာတ်ရှုစုံခဲ့တွေ့မယ်”

“အိမ်၊ ကျောင်း၊ ဇရပ်၊ မြို့ပြီ၊ နိုင်ငံ၊ တော်၊ ရေ၊ မြို့ သမုဒ္ဒရာ၊ နေ၊ လ၊ နက္ခတ်တာရာ စတာတွေဟာ နာမည်တပ်ထားတဲ့ ပည်တွေပဲ တကယ် မရှိကြဘူး၊ ခုပြောခဲ့တဲ့ ရှုပ်ဓာတ်ရှုစုံပါးပဲရှိတယ်၊ ဥပမာတစ်ခု သစ်ပင်လို့ ခေါ်တယ်ဆိုပါစို့၊ သစ်ပင်ဆိုတာလည်းနာမည် တပ်ထားတဲ့ နာမပည်တဲ့ တကယ်မရှိဘူး၊ သီချင်ရင် အမြစ်၊ ပင်စည်း၊ အကိုင်း၊ အခက်အလက်၊ အရွက်၊ အပွင့်၊ အသီးတွေ တစ်ခုခြင်း၊ ကိုင်ပြီး ဒါဘာလဲလို့မေးရင် အမြစ်၊ ပင်စည်း၊ အကိုင်း၊ အခက်၊ အလက်၊ အနွှက်၊ အပွင့်၊ အသီးလို့ပဲ ဖြေမှာပါ၊ သစ်ပင်လို့ ဘယ်သူ့မ မဖြေပါဘူး”

“ဘူးကြောင့်လဲဆိုရင် သစ်ပင်ဆိုတာ မရှိလိုပါပဲ၊ အမြစ်၊ ပင်စည်း

အကိုင်း၊ အခက်စတာတွေ စုပေါင်းထားတာကိုပဲ သစ်ပင်လို့ခေါ် နေကြတာပါ၊ ဒါဆိုရင် သစ်ပင်မရှိတာတော့ဟုတ်ပြီ၊ အမြစ်ပင်စည်စတာတွေများ ရှိနေသလားဆိုတော့ အဲဒါတွေလည်း နာမည်တပ်ထားတဲ့ ပည်ပါပဲ၊ မရှိပါဘူး၊ ဒါဆိုရင် ဘာပဲရှိသလိုရင် ပြောခဲ့တဲ့ ပရမတရှုပ်စာတ် ရှုစ်ပါးပဲ ရှိပါတယ်”

“သစ်ပင်ရဲ့အစိတ်အပိုင်း ဘယ်နေရာကိုပဲ စမ်းကြည့်ကြည့် မာသ ဘော၊ ပျော့သဘော တစ်ခုခုတွေ့ပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒါ ပထဝီဓာတ်ပါ၊ သစ်ပင်ပုံစံဖြစ်အောင် ရပ်ကလာပ်စည်းပေါင်းများစွာကို ဖွဲ့စည်းပေးတဲ့ သဘောက အာပေါ်ဓာတ်ပါ၊ ထိကြည့်ရင် ပူးသဘော အေးသဘော တစ်ခုခုတွေ့ရပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒါ တေဇောဓာတ်ပါ၊ သစ်ပင်ကြီး ပြန့်ကား ထွေက်လာတဲ့သဘောက ဝါယောဓာတ်ပါ”

“သစ်ပင်ကြီးကိုကြည့်ရင် မြင်ရတဲ့သဘောက ဝဏ္ဏဓာတ်ပါ၊ နမ်းကြည့်လို့ အနဲ့တစ်ခုခုရတာက ရွှေဓာတ်ပါ၊ စားကြည့်လို့ တွေ့ရတဲ့ အရသာတစ်ခုခုက ရသဓာတ်ပါ၊ စားလိုက်တဲ့အတွက် အသက်ဆက်ရှည် စေတ်တဲ့ ဓာတ်သဘောက ဉာဏ်ဓာတ်ပါ၊ ဒီတော့ သက်ရှိသက်မဲ့ အားလုံးမှာ ဒီရပ်ဓာတ်ရှုစ်ပါးပဲရှိတယ်ဆိုတာ ထင်ရှားလောက်ပါပြီ”

“မှန်ပါ၊ ထင်ရှားပါပြီဘူး”

“ရှုပ်တရားကိုသိပြီးရင် နာမ်တရားကို အကျဉ်းချုပ်သိရမယ် နာမ် ဆိုတာ အာရုံရှိရာကို ညွတ်တတ်၊ သိတတ်တဲ့ သဘောတရားလေးပဲ၊ ဒီ နာမ်ဆိုတဲ့ထဲမှာ စိတ်၊ စေတသိက် နှစ်မျိုးလုံးပါတယ်၊ စိတ်က မြင်သိစိတ်၊ ကြားသိစိတ်၊ နံသိစိတ်၊ စားသိစိတ်၊ ထိသိစိတ်၊ တွေးသိစိတ်လို့ ခြောက်မျိုး ရှိတယ်၊ စိတ်ဟာ သွေချည်းဆုံးရင် သန့်ရှင်းဖြူစင်ပါတယ်၊ ကုသိုလ်လည်း မဆုံးရဘူး၊ အကုသိုလ်လည်း မဆုံးရဘူး”

“အဆင်းတစ်ခုကို မြင်ရင် မြင်သိစိတ်ဖြစ်တယ်၊ မြင်သိစိတ် သက် သက်ကတော့ ကုသိုလ်လည်း မဆုံးရဘူး၊ အကုသိုလ်လည်း မဆုံးရဘူး၊ ဒီအချိန်မှာ နှစ်သက်တဲ့သဘော ဝင်လိုက်တာနဲ့ လောဘစိတ်ဖြစ်သွားတယ်၊

မနှစ်သက်တဲ့ သဘောလေး ဝင်လိုက်တာနဲ့ ဒေါသစိတ်ဖြစ်သွားတယ်၊ မြင်ရတဲ့ အဆင်းရုပ်က စေတိသော်လည်းကောင်း၊ ရဟန်းသော်လည်း ကောင်း ဖြစ်နေမယ်ဆိုရင် ကြည်ညိုတဲ့ သဘောလေး ဝင်လိုက်တာနဲ့ သွွဲ (ကုသိလ်) စိတ်ဖြစ်သွားတယ်”

“လူဗျင်တန်းချင်တဲ့ သဘောလေး ဝင်လိုက်တာနဲ့ အလောဘ (ကုသိလ်) စိတ်ဖြစ်သွားတယ်၊ ဒီလောက်ဆိုရင် လောကသုံးပါးကို သုညဖြစ် အောင်ကြည့် လို့ရပြီ၊ ပထမဆုံး ဘုံး၊ ပိမာန်၊ တော့၊ တော်၊ ရေ၊ မြေဆိုတဲ့ ဉာဏာသလောကကို ရုပ်နာမ်နဲ့ခွဲလိုက်ရင် အာရုံကို မသိတတ် တဲ့ရုပ်ထဲမှာ ပါတဲ့ အတွက်ကြောင့် ရုပ်ဆိုတဲ့ အပုံထဲမှာ ထည့်လိုက်ပါ၊ ရုပ်တရားလို့ ဉာဏ်နဲ့သိပြီး ကြည့်လိုက်တာနဲ့ ဉာဏာသလောကဆိုတာ ပျောက်သွားပြီ မနှုတော့ဘူး”

“ဒုတိယ သတ္တာလောကထဲမှာပါတဲ့ (၃၁)ဘုံသား သတ္တာဝါတွေက ရုပ်နဲ့နာမ် ရောနေတာဆိုတော့ ခွဲလိုက်ပါ၊ နာမ်တရားတွေကို သီးသန်နှုတ်ပြီး တစ်ပုံပုံပါ၊ နာမ်တရား မရှိတော့တာနဲ့ လူ မသာ၊ နတ် မသာ၊ ပြဟာ မသာ၊ အပါယ် ဘုံသား မသာတွေ ဖြစ်သွားတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ အာရုံကို မသိတတ်တဲ့ ရုပ်တရားဖြစ်လို့ စောစောက ရုပ်ပုံထဲ သွားပေါင်းပြီး ပုံလိုက်ပါ”

“အဲဒါဆိုရင် သတ္တာလောကဆိုတာလည်း မရှိတော့ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ရုပ်နာမ် ဆိုတဲ့သီးရလောက ကျွန်းနေတယ်၊ ဒါကိုလည်း ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့ ပျောက်အောင် ဆက်ကြည့်ရမယ်၊ ရုပ်နာမ်တရားနှစ်ပါးမှာ ရုပ်တရားဆိုတာ ပြောင်းလဲ ဖောက်ပြန်တဲ့ သဘောတရားလေးပဲ၊ အတုံး၊ အလုံး၊ အခဲ၊ အရည်၊ အဖတ်၊ အမှုန်၊ အမှားဘာမှုမရှိဘူး၊ နာမ်တရားဆိုရင်လည်း အာရုံကို သိတတ်တဲ့ သဘောတရားလေးပဲ အလုံး၊ အတုံး၊ အခဲ၊ အရည် အဖတ်၊ အမှုန်၊ အမှား ဘာမှုမရှိဘူး”

“အဲဒါလိုလည်း သီလိုက်ရော သမီရလောကဆိုတာ လက်ညွှေးထိုးပြီ စရာ ဘာမှုမရှိတော့ဘူး၊ သုညဖြစ်သွားပြီ၊ (၃၁)ဘုံမှုရှိတဲ့ သက်ရှိသက်မဲ့ အားလုံး သုည်းဆိတ်ပြီး ဘာမှုမရှိတော့ဘူး ဆိုမှုတော့ ရုပ်နာမ်ကို အကော်

၄၁၆

အနုပ္ပါသာဒသမ

အထည် အရှိထင်ပြီး ငါလိုအယူမှားတဲ့ သက္ကာယဒီဇိုလည်း နေစရာ၊ ခိုကပ်စရာမရှိတွေပါဘူး၊ ဗုဒ္ဓလက်ထက်က တိတ္ထိဆရာတိုး တွေဟာ သံသရာအဆက်ဆက် မပျက်မဆီးတည်ရှိတဲ့ အတ္ထရှိတယ်ဆုံးပြီး တွေးတော ကြံးဆပြီး ရမ်းသမ်းယောပြောကြတယ်”

သူတို့ပြောတဲ့ အတ္ထတွေက - ကာရကအတ္ထ အမှုကိစ္စတွေ ကို ပြုလုပ်တတ်တဲ့ အတ္ထကောင်လေးရှိတယ်တဲ့၊ ဝေးကအတ္ထ၊ အဆင်း အသံစတဲ့ အာရုံရဲ့ အရသာကို ခံစားတတ်တဲ့ အတ္ထကောင်လေးရှိတယ်တဲ့၊ သယံဝသီအတ္ထ၊ မိမိ အလိုက်လိုက်တဲ့ အတ္ထကောင်လေး ရှိတယ်တဲ့၊ နိဝဝသီအတ္ထ၊ ခန္ဓာကိုယ်မှာအမြဲတည်တဲ့ အတ္ထကောင်လေး ရှိတယ်တဲ့၊ သာမိကအတ္ထ၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်ကို အစိုးရပိုင်ဆိုင်တဲ့ အတ္ထကောင်လေး ရှိတယ်တဲ့၊ ဒီအတ္ထကိုပဲ “ငါ”လို့ မှားယွင်းစွာ ယဉ်ဆနေကြတာပါ။

သူတို့ယူဆတဲ့ အတ္ထကောင်မှ မရှိပဲနဲ့ ငါဆိုတာလည်း ဘယ်ရှိတော့ မှာလဲ၊ တကယ်တော့ သူတို့ဟာ မျက်စီ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ စိတ်ဆိုတဲ့ ဒွါရ (အခံဓာတ်) ခြောက်ပါးနဲ့ အဆင်း၊ အသံ၊ အနှစ်၊ အရသာ၊ အတွေ့၊ အထိုး၊ အတွေးအာရုံဆိုတဲ့ အာရုံ (အတိုက်ဓာတ်) ခြောက်ပါးတို့ အသီးသီး တိုက်မိမ့် ပေါ်ထွက်လာတဲ့ မြှင့်သိမိတ် (ပ) တွေးသီးတ် ခြောက်ပါးနဲ့ စေတသီက်နာမ်တရားကို အတ္ထကောင်၊ ဝိညာဉ်ကောင်၊ လိပ်ပြောကောင်လို့ အယင်မှားနေကြတာပါ”

“ဘဝသံသရာ တစ်လျောက်လိုး မြှုတယ်၊ ခိုင်တယ်၊ အနှစ်သာရရှိ တယ်၊ ချမ်းသာတယ်လို့ ယူဆတဲ့နာမ်တရားဟာ မဖြေပါဘူး၊ မဂိုင်ပါဘူး၊ အနှစ်သာရ မရှိပါဘူး၊ ဆင်းရဲပါတယ်၊ ဒါကို ခန္ဓာတွေနဲ့ ပြပါမယ်၊ ကြားသီးတ်တစ်ခုရဲ့ မမြဲပဲ၊ ဆင်းရဲပဲ၊ အစိုးမရ အနှစ်သာရမရှိပဲ ပုံစံ တစ်ခု ပြလိုက်ပါမယ်၊ ကျေန်တာတွေကို နည်းမှုပြီး ချဲ့ထွင်ပွားများပါ၊ မြတ်စွာဘုရား ရဲ့တရားကို သူကြွယ်နှစ်ယောက် နာကြားနေကြတယ်၊ ဒီတော့ သွှေ့ရှုလို့ခေါ် တဲ့ အသံရပ်က သူကြွယ်နှစ်ယောက်မှာ ရှိတဲ့ နားအကြည်ရှုပ်ကို လာတိုက တယ်”

ပေါ်မျက်နှာ

“နားအကြည်ရှင်ဆိုတာ မြင်နေရတဲ့ နားရွှေကြီးကိုပြောတာ
မဟုတ်ဘူး၊ နားပေါက်ရဲ့အဆုံးမှာတည်နေတဲ့ အသံရိပ်ထင်ရာမှုနှင့်ချုပ်လို
သဘောတရား ရုပ်လေးကို ပြောတာ၊ အသံရုပ်ဟာ တကယ်ရှိတယ်၊
ဒါပေမယ့် ကိုင်လို့၊ မြင်လို့မရဘူး၊ ထို့အတူ ပြခဲတဲ့ ပထစိစတဲ့ ရုပ်ဓာတ်
ရှုစ်ပါးရယ်၊ အခုပြောနေတဲ့ နားအကြည်ရှင်ရယ်ဟာလည်း အသံရုပ်လို့
သဘောတရား မျှပဲရှိတယ်၊ အလုံး၊ အတုံး၊ အခဲ၊ အရည်၊ အဖတ်၊ အမှုန်၊
အမွှားအနေနဲ့ ဘာမျှမရှိတဲ့ အတွက် ကိုင်လို့လည်း မရဘူး၊ မြင်လို့လည်း
မရဘူးနဲ့ ညာ၏နဲ့သိပါ”

“အသံရပ် လာအတိက်ခံရတဲ့ နားအကြည်ရပ်ဟာ တစ်စက္ကာ၏
အတွင်းမှာ အကြိမ်ပေါင်း ကုဋ္ဌဝါးထောင့်ရှစ်ရာရှစ်ဆယ်ကျော်
ဖြစ်ပျက်နေပါ တယ်၊ ပေါ်လာတဲ့ ကြားသီစိတ်လေးဟာလည်း တစ်စက္ကာ၏
အတွင်းမှာ အကြိမ်ပေါင်း ကုဋ္ဌတစ်သိန်း ဖြစ်ပျက်သွားပါတယ်၊ အသံရဲ့
အရသာကို ခံစားတဲ့ ဝေဒနာဇေတသိက် (ဝေဒနာကွွန်ာ)၊ တရားသံပဲလို့
မှတ်သားတဲ့ သညာဇေတသိက် (သညာကွွန်ာ)၊ တရားကို ဆုံးအောင်
နာဖြစ်အောင် တိုက်တွန်း ဖိုးဆောင်တဲ့ ဇေတနာဇေတသိက် (သံရကွွန်ာ)၊
နာမ်တရားတွေ ဟာလည်း စိတ်နဲ့အတူတူ တစ်စက္ကာ၏အတွင်း ကုဋ္ဌတစ်သိန်း၊
ဖြစ်ပျက်တယ် လို့ သိထားပါ”

“ဒီနေရာမှာ နားအကြည်ရုပ်လေး ပျက်သွားတာကို ဉာဏ်နဲ့ကြည့်ပြီး နားအကြည် ရုပ်အနိစ္စဟူ၍ဖြစ်စေ၊ ရုပက္ခနာအနိစ္စဟူ၍ဖြစ်စေ ရှုပွားရင် ကာယာနုပသာ နာသတ်ပြုနိုင်ရှုပွားတယ်လို့ ခေါ်တယ်၊ ကြားသိစိတ် အနိစ္စဟူ၍ဖြစ်စေ၊ ဝိညာကက္ခနာအနိစ္စဟူ၍ဖြစ်စေ၊ ရှုပွားရင် စိတ္တာနုပသာ နာသတ်ပြုနိုင်လို့ ခေါ်တယ်၊ အသံရဲ့ အရာသာကို ခံစားတဲ့ ဝေဒနာက္ခနာရဲ့ မုမြဲမှုကို ဉာဏ်နဲ့သိပြီး ဝေဒနာက္ခနာအနိစ္စလို့ ရှုပွားရင် ဝေဒနာနဲ့ ပသာ နာသတ်ပြုနိုင်လို့ ခေါ်တယ်”

“မှတ်သားတဲ့ သညာကွန်းနဲ့ တိုက်စွဲနဲ့ ဆောင်တဲ့ သီရကွန်း
ကိုဖြစ်ခေါ် သဘောတရား အနာဂတ်ပါး အပေါင်းကိုဖြစ်ခေါ် အနိစ္စလိုရွားရင်

မြောန်ပသုနာသတိပဋိနှင့်လို ၏တယ်၊ ပါးစပ်က မဆိုရဘူး၊ အရှင့်နွဲခါရ တိုက်တိုင်းညှဉ်နဲ့ သိပေးနေရပဲ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အုတွဲ ကြိုက်ရာရှိပွားနိုင်ပါတယ်”

“လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၂၄၀-ကျော်လောက်က ပေါ်ထွန်းခဲ့တဲ့ စတုဂိရီ တောင်လေးဆရာတော်လို့တွင်တဲ့ ဦးမေမာခိုဟာ လည်း ခန္ဓာဝါးပါးအပေါင်းရဲ့ အနိစ္စတုရှုံးရွားရုံး၊ ရဟန္တာ ဖြစ်သွား တယ်ဆိုတာ ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ရေးခဲ့တဲ့ ပကိုဇာကရှုဖွံ့ဖြိုးကျေမ်း ကို ကြည့်ရင်သိနိုင်တယ်”

“ခုမှ ကြားဖူးတာမို့ ဒီဆရာတော်ကိုးအကြောင်းကို နည်းနည်း
လောက်ပြောပြုပါဘာရာ့”

“ဒီဆရာတော်ကြီးဟာ ၁၀၂၆-ခုနှစ်နှစ်းတက်တဲ့ မှန်နှစ်းဆင်ဖြူ။ ရှင်မင်းတရားကြီးလက်ထက်မှာ ပေါ်ထွန်းခဲ့တယ်၊ ဆရာတော်ကို ၁၀၃ၦ-ပြည့်နှစ် ဥသျှစ်ကျေးရွာမှာ မွေးဖွားခဲ့တယ်လိုပဲပါတယ်၊ ဒီဆရာ တော်ဟာ ၁၁၁၄ ခုနှစ်မှာ နှစ်းတက်တဲ့ အလောင်းမင်းတရားကြီး နှစ်းစံသက် သုံးနှစ်အရ ၁၁၁၆-ခုနှစ်၊ ရဟန်းဝါ ၆-ပါလောက်ကစပြီး ရွှေဖွယ်ကျမ်းပေါင်း ၃၆-ကျမ်းကို ရေးသားတော်မှုးခဲ့တယ်”

“ବାଣି ରୁକ୍ଷତି ଯାଇଲେବେ ଦୂର-ଦୂର ଯିନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଦୂର-ଦୂରରେ

အမရပူရ မြို့တော်မြောက်ဖက်၊ မင်းရွာကျောင်းတိုက်အတွင်း၊ အရှေ့မှုံ
အဝင် နတောင်ဘက် သုံးထပ်ရွှေကျောင်းမှာ ပုံလွန်တော်မူတယ်လို့ စာအုပ်
နိဒါန်းမှာ အကျဉ်းပဲပါတယ်၊ အခုဆရာတော်ရေးခဲ့တဲ့ ပကိုဏ္ဏကရှုဖွယ်ကျမ်း၊
စာမျက် နှာ ဘဂ္ဂ-က ကောက်နှုတ်ချက်ကိုဖတ်ပြမယ်”

သုတဝီဖြစ်သော ပုံထဲလုပ်ရဟန်းတို့သည် ငါးပါးကုန်သော ခန္ဓာတ္ထိ
ကို အနိစ္စ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထ၊ အနတ္ထ ဤသို့ ယောနိသောမန်
သံကာရပြုလျှင် သောတပတ္တိဖိုလ်ကိုရသည်။ သောတာပန်သည်လည်း၊
ငါးပါးကုန်သော ခန္ဓာတ္ထိကို အနိစ္စ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထ၊
အနတ္ထ ဟု ယောနိသောမန်သံကာရ ပြုလျှင် အနာဂတ်မိ ပိုလ်ကို
ရသည်။ အနာဂတ်မှသည်လည်း ငါးပါးကုန်သော ခန္ဓာတ္ထိကို အနိစ္စ အနိစ္စဟု
ဒုက္ခ ဒုက္ခဟု၊ အနတ္ထ အနတ္ထဟု ယောနိသောမန် သံကာရပြုလျှင် အရဟတ္ထ
ဖိုလ်ကိုရ၍ ကိုလေသာဟူသော အညစ်အကြေး မတင်ဖြူစင်သန္တရှင်းသော
ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

သောင့်သံစမဂ်ကိုစွဲပြီးသော ရဟန္တာသည်လည်း ငါးပါးကုန်သော
ခန္ဓာတ္ထိကို အနိစ္စ အနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခဟူ၍လည်းကောင်း၊
အနတ္ထ အနတ္ထဟူ၍လည်းကောင်း ယောနိသောမန်သံကာရ ပြုအပ်ကုန်
သည်။ ပြီးပြီးသော မဂ်ကိုစွဲ သောင့်သရှိတော်မူကုန်သော ရဟန္တာ အရှင်
မြတ်တို့သည် အဘယ်သို့သော ဝိသေသအကျိုးကိုထောက်၍ ငါးပါးကုန်
သော ခန္ဓာတ္ထိကို အနိစ္စ အနိစ္စ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခ ဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ အနတ္ထ အနတ္ထဟူ၍လည်းကောင်း ယောနိသော မန်သံကာရပြု
ကုန်သနည်း။

“ဤသို့ဟူလျှင် ခန္ဓာဝါးပါးတို့ကို အနိစ္စ အနိစ္စဟူ၍လည်းကောင်း၊
ဒုက္ခ ဒုက္ခဟူ၍လည်းကောင်း၊ အနတ္ထ အနတ္ထဟူ၍လည်းကောင်း လွှဲလ
အားထုတ်အပ်ကုန်သော ယောနိသောမန်သံကာရမူတို့သည် ယခုပစ္စက္ခ

ဘဝ္မာ ချမ်းသာစွာ နေခြင်းဟူသော ဟာသုတိသုဟာရအကျိုး ပိဿာသကို
လည်း ပြီးစေတတ်သည်။ သတိသမ္မတည်တရား ပွားများခြင်းဟူသော
အကျိုး ပိဿာသ အကျိုးငှာလည်း ဖြစ်ကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် သောင့်သဝိစ
၁၆-ပါးကုန်သော မဂ်ကိစ္စ ပြီးကုန်ပြီးသော ရဟန္တာကြီးတို့သည်ပင်
ဖြစ်တို့ပါသော်လည်း ခန္ဓာဝါးပါး သခါရတရားတို့ကို ပဋိကွဲနွား အနိစွာ၊
ပဋိကွဲနွား အနိစွာဟူ၍ ယောနိသောမန်သိကာရပြုအပ်လှကုန်တော့သည်”

“ပဋိကွဲနွားကုန်သော ပဋိကွဲနွားအနိစွာဟူ၍လည်ကောင်း၊ ယောနိသော
မန်သိကာရပြုအပ်လှကုန်တော့သည်။ ပဋိကွဲနွားအနိစွာ၊ ပဋိကွဲနွား အနိစွာ
ဟူ၍ လည်းကောင်း ယောနိသောမန်သိကာရပြုအပ်လှကုန် တော့သည်။
ခပ်သိမ်းကုန်သော ဘုရား၊ ပစ္စာကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာတို့သည် ဤကဲ့သို့သော
ဓမ္မရသကို သက်တော်ထက်ဆုံး နှစ်နှစ်သက်သက် သုံးဆောင် ခံစားတော်မူ
ကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတရသုံး ဓမ္မရသော ဇိနာတိဟု ယောတော်မူ
သည်မှတ်။ ခပ်သိမ်းကုန်သော အရသာမျိုးတို့ထက် ကဲမိုးသာလွန်၍
ဖစ်ဖွုန်သံသရာ လောက်လောကုတ္တရာချမ်းသာကိုပြီး စေတတ်သော၊ မြတ်
သော ဓမ္မရသဟူလို့—တဲ့။

အဲဒါ တောင်လေးလုံးဆရာတော်ကြီးရဲ့ ရေးသားချက်ပဲ။

တရားကျင့်တာ သုံးမျိုးရှိတယ်၊ နာယူပြီးကျင့်တာ၊
ဆွေးနွေးမေးမြန်းပြီး ကျင့်တာ၊ ဆိတ်ပြိုမ်ရာမှာ ထိုင်ပြီးကျင့်တာ
တို့ပဲ၊ မမွေပဒမှာလာတဲ့ သာမာဝတီနဲ့ မောင်းမဝါးရာဟာ ခုံးတွေရာ
ငဲ့ သစ္စာတရားကို နာကြားရင်းကျင့်တာ တရားလည်း သုံးရော
ဝါးရာလုံး သောတာပန် တည်သွားတာပဲ၊ သံယုတ်ပါ၌တော်၊
ခေမကသုတ်မှာ မထောင် ၆၀-ဟာ နေမကောင်းတဲ့ အရှင်ခေမက
ထံ လူနာ မေးလာရင်း သစ္စာလေးပါးအကြောင်းကို မေးမြန်း
ဆွေးနွေးပဲလည်းပြီးရော (၆၁) ပါးလုံး လေးမဂ်လေးဖိုလ်ပြီး
ရဟန္တာဖြစ်သွားကြတယ်”

ရှုံးဝေအလွှာသုတ္တန်မှာလာတဲ့ ပိဿာခနဲ့ဓမ္မဖိန္ဒာတို့ အနီး

မောင် နှဲဆိုရင် ဝိသာခဒကာက ဘုရားထံနေ့စဉ်တရားနာရင်း ကျင့်လိုက် တာ အနာဂတ် တည်သွားတယ်၊ ခင်ပွန်းကိုအားကျေပြီး ဓမ္မဖိန္ဒာက လည်း ဘိက္ဗိုဇ်ဝတ်ပြီး တောထဲမှာထိုင်ကျင့်လိုက်တာ ရဟန္တာထိ ဖြစ်သွားတယ်၊ နာရင်း၊ ဆွဲးနွေး ရှင်းကျင့်တာက ဝိပဿနာယာနိုက ဝိပဿနာကျင့်စဉ်မှာပါတယ်၊ ဆော-တာပန်တည်ဖို့ ဆရာတာဝန်၊ အထက်မက်သုံးပါးရဖို့ တပည့်တာဝန် ဆိုတဲ့ စကား အတိုင်း ဝိပဿနာကျင့်စအချိန်မှာတော့ ဆရာ ကောင်းဆိုမှာ နာပြီး ကျင့်တာ၊ ဆွဲးနွေးမေးမြန်းပြီး ကျင့်တာကို အမိကထားသင့်တယ်”

“အခုလည်း သူ့ကြွယ်နှစ်ဖောက်ဟာ ဘုရားရှင်ရဲ့ သွားတရားကို နာကြားရင်းကျင့်နေကြတာပါ၊ တရားအဆုံးမှာ နှစ်ဦးလုံး သောတာပန် တည်ကြ တာဆိုတော့ အကျင့်ကပါပြီးသားဖြစ်နေပါပြီ၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာသိက္ဗာ သုံးပါးမှာ သီလစောင့်ရင် သီလပဲရတယ်၊ သမာဓိနဲ့ပညာပါ မလာနိုင်ဘူး၊ သမထ တစ်ခုခုပွားပြီး သမာဓိပြီဆိုရင် သီလကတော့ တစ်ခါတည်းပါသွားတယ်၊ ဒါပေမယ့် ပညာကတော့ ပါမလာဘူး၊ သမာဓိ လုပ်တိုင်း ပညာအလိုလိုရမယ်ဆိုရင် အခု အရှုပ်ဘုံက ပြဟ္မာကြီးတွေ လူဘဝကတည်းက ရဟန္တာဖြစ်နေကြမှာပါ”

“သူ့တို့ဟာ လူဘဝတုန်းက အရှုပ်ချာန်သမာဓိတွေရခဲ့ပေမယ့် ဝိပဿနာပညာကို သင်ပြုမယ့်ဆရာ မရှိတော့ ဘာမဂ်ဘာဖို့လဲမှုမရဘူး အခုတော့ နာမ်သာရှိတဲ့ အရှုပ်ပြဟ္မာကြီးတွေ ဖြစ်နေကြရတာပါ။ သိက္ဗာ သုံးပါးမှာ ပညာကိုရအောင် လုပ်လိုက်ရင်တော့ သမာဓိနဲ့သီလဟာ တစ်ခါ တည်းပါလာပါတယ်၊ သမ္မာဖို့နဲ့ သမ္မာသက်ပွဲဆိုတဲ့ ဝိဇ္ဇာမရွင် နှစ်ပါးကို ပိုင်အောင်လုပ်လိုက်တဲ့အခါမှာ ကျေန်စရာက မရွင်ပြောက်ပါး တစ်ခါတည်း ပါလာသလိုပါပဲ”

“ကြေးစည်ကို လက်ရှိက်တုတ်နဲ့တီးလိုက်တဲ့အခါ ငြေးစည်သံ

ထွက်လာတယ်၊ တကယ်တော့ ကြေးစည်သံဟာ ကြေးစည်ထဲမှာလည်း ကြိုရှိမနေဘူး၊ လက်ရိုက်တုတ်ထဲမှာလည်း ကြိုရှိမနေဘူး၊ ဒါပေမယ့်ကြေးစည်နဲ့လက်ရိုက် တုတ်ထိမိတာနဲ့ ကြေးစည်သံဟာ ပေါ်လာရတာပဲ၊ ထိနည်းတူ နားအကြည်ရှုပ်နဲ့ အသံရှုပ်နဲ့ ထိနိုက်မိတဲ့ အခါ ကြားသီစိတ်နဲ့ စေတသိက် နာမ်တရားတွေဟာ နားအကြည်ရှုပ်ထဲမှာလည်း ကြိုတင်ပြီး ရှိမနေဘူး၊ အသံရှုပ်ထဲမှာလည်း ကြိုတင်ပြီး ရှိမနေဘူး၊ ဒါပေမယ့် နားအကြည်ရှုပ်နဲ့ အသံရှုပ်ထိခိုက်မိတာနဲ့ ကြားသီစိတ်နဲ့ စေတသိက် နာမ်တရားတွေဟာ ပေါ်လာတာပါပဲ”

“ကြားသီစိတ်နဲ့ ဝေါနာ၊ သညာ၊ စေတနာစတဲ့ စေတသိက်နာမ် တရားတွေဟာ နားအကြည်ရှုပ်ထဲမှာ ကြိုတင်ပြီးရှိမနေပါလား၊ နားအကြည်ရှုပ်နဲ့ အသံရှုပ် တိုက်တဲ့ အချိန်မှာ ခက္ခဖြစ်ပြီး ခက္ခနဲ့ပျက်သွားတဲ့ တရားတွေပဲလို့ သီသွားတာဟာ အနိစ္စကိုသီသွားတာပါ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းနဲ့ အမြှိုက်ပိုင်စနေလို့ ခုက္ခပါလားလို့လည်း သီသွားတယ်၊ ဖြစ်တာကို မဖြစ်ပါ စေနဲ့ ပျက်တာကို မပျက်ပါစေနဲ့လို့ အမိန့်ပေး မရတာဟာ ငါပိုင် မဟုတ်တဲ့ အနတ္ထတရားပါးလားလို့ သီသွားတယ်၊ နောက်ထပ် အနတ္ထကို ထပ်သော ပေါက်တာက – ကြားသီစိတ်နဲ့ စေတသိက် နာမ်တရား တွေဟာ နားအကြည်ရှုပ်၊ အသံရှုပ်၊ အသံခာတ်လာလို့ရမယ့် ဟင်းလင်းပြု့၊ နားထောင်းမယ် ဆိုတဲ့ နှုလုံးသွေး၊ ဒီအရိုးလေးချက်က ထောက်ပဲ ကူညီမှ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တယ် ဆိုတာပဲ”

“ဒီအရိုးလေးချက်အနက် – တစ်ချက်ချက်ပျက်တာနဲ့ ကြားသီစိတ်နဲ့ စေတသိက်နာမ်တရားတွေဟာ ဖြစ်ပေါ်ခွင့်မရတော့ဘူး၊ ဒါကို ထောက် ဆကြည့်ရင် ငါ-ကြားချင်စိတ် ဖြစ်ချင်တိုင်း ဖြစ်နိုင်တာမဟုတ်၊ ဖော်ပြခဲ့တဲ့ အဂါးလေးချက်က ကူညီမှ ကြားသီစိတ်နဲ့ စေတသိက်နာမ်တရားတွေ ဖြစ်နိုင်တာပါလားလို့ နားလည်သွားတာဟာ အနတ္ထကိုနားလည်သွားတာ ပါပဲ၊ ကျွန်တာတွေ နည်းမှုပြီး ချုံထွေသီပါ၊ သူကြယ်နှစ်ဦးဟာ အာရုံ ၆

အန္တရာရ်(၁၇၆၅)

၄၂၃

ပါးအနက် တစ်ပါးပါးနဲ့ တိုက်ဆိုင်ခိုက်မှာ ဖြစ်ပျက်သွားတဲ့ ခန္ဓာဝါးပါးပဲ့၊ အနိစ္စကိုရှုရင်း သောတာပန် တည်ကြမှာပါ၊ ဒီနေရာမှာ ကြားသိစိတ်ကိုအမိုပြပြီး ခန္ဓာဝါးပါးအဖြစ်အပျက်ရှုပဲ့၊ မရွင်ရှုစ်ပါး ပါဝင်ပဲ့၊ သစ္စာလေးပါး ကိုက်ညီပြီး မင်ရပုံတိုကိုပြောပြမယ်

“ ဗုဒ္ဓရဲ့တရားသံက သူတို့ရဲ့ နားအကြည်ရုပ်ကို လာတိုက်တဲ့အခါ ကြားသိစိတ်နဲ့ စေတသိက်နာမ်တရားတွေ ပေါ်လာတယ်၊ နားအကြည်ရုပ်နဲ့ အသံရုပ်က ရူပက္ခနား၊ ကြားသိစိတ်က ဝိညာဏက္ခနား၊ အသံအရသာကို ခံစားတဲ့ ဝေါနာစေတသိက်က ဝေါနာက္ခနား၊ တရားသံပဲလို့ မှတ်သားတဲ့ သညာစေတသိက်က သညာက္ခနား၊ တရားဆုံးအောင် နားထောင်ဖို့တိုက်တွဲနဲ့ နှိုးဆော်တဲ့ စေတနာစေတသိက်က သရီရက္ခနား၊ ဒီခန္ဓာဝါးပါးမှာ ရူပက္ခနားက တစ်စက္န်အတွင်းမှာ အကြိမ်ပေါင်း ကုဋ္ဌဝါးထောင်ကျော် ဖြစ်ပျက်တယ်၊ ကျုန်နာမ်ခန္ဓာများက တစ်စက္န်မှာ အကြိမ်ပေါင်း ကုဋ္ဌတစ်သိန်း ဖြစ်ပျက်သွားတယ်”

ဒါကိုဉာဏ်နဲ့သိပြီး ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စလို့ ရှုပွားလိုက်တယ်။

မိမိ ဝိပသာ ရှုပွားနည်း မှန်၊ မမှန်ဆုံးတာကို မရွင်နဲ့ ကိုက်ကြည့်ရတယ်၊ မရွင်နဲ့ကိုယ်ရင် မှန်တယ်၊ မကိုယ်ရင် မမှန်ဘူး လို တွေ့ခြားမျက်နှာ မကြည့်ပဲ ဘုရားမျက်နှာကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်ပါ။ ဝိပသာ နာညာဏ်သက်သက်ဖြစ်နေတဲ့အချိန်မှာ သီလမရွင် သုံးပါး မှတစ်ပါး ကျုန် ဝါးပါးအမြဲပါတယ်၊ မင်ဝင်ပြီဆုံးတာနဲ့ မရွင်ရှုစ်ပါးလုံး ကိုက်သွားတယ်၊ ခုသွှေ့ကြွယ်နှစ်ထောက်က မင်ဝင်မှာဆုံးတော့ မရွင်ရှုစ်ပါး ကိုက်သွားတယ်၊ ဘယ်လို ကိုက်သွားသလဲဆုံးတော့ အသံကိုကြားလိုက်တာနဲ့ ပည်တွေ ဖယ်ရှားပြီး မမြဲတဲ့ခန္ဓာ ဝါးပါးလို့ ထိုးထွင်းသိတဲ့ပညာက သမ္မာဒီဇိုး မရွင်ပဲ”

“ အသံမှန်တဲ့အတွက် ခန္ဓာဝါးပါးပဲ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမဟုတ်ဘူးလို့ အတွေးအကြံ မှန်သွားတာက သမ္မာသက်ပွဲမရွင်ပဲ၊ ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စလို့ ရှုပွားဖြစ်အောင် အားစိုက်တာက သမ္မာဝါယမမရွင်ပဲ၊ တရားသံကိုကြား

သခိုက်မှာ ခန္ဓာဝါးပါး အနိစ္စလို ရှူဗားဖို့အမှတ်ရတာက သမ္မာသတီမဂ္ဂင်ပဲ၊ ရှူဗားသခိုက်မှာ ခန္ဓာဝါးပါး ဖြစ်ပျက်မှု အပေါ် စူးစိုက်တည်ကြည်နေတာက သမ္မာသမာဓိပဲ၊ ရှူဗားသခိုက်မှာ ဝစ်ဒုစရိတ် လေးပါးမှုရှောင်ကြည်ပြီး ဖြစ်နေတာက သမ္မာဝါစာပဲ၊ ကာယုဒုစရိတ် သုံးပါးမှ ရှောင်ကြည်ပြီး ဖြစ်နေတာက သမ္မာကမ္မန္တပဲ၊ ရှူဗားသခိုက်မှာ ကာယုဒုစရိတ်သုံးပါး၊ ဝစ်ဒုစရိတ်လေးပါးမှ လွှတ်ကင်းပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း စင်ကြယ်နေတာက သမ္မာအောင်ဝ မဂ္ဂင်ပဲ”

(မှတ်ချက်)။ ၁၃၁၈၂၂ပ ပရိစွေဒ္ဓာက်နှင့် ပစ္စယပရိရှုဟည် အကျယ်ကို စာရေးသူရေးသားသော “မင်တားဖိုလ်တား အန္တရာယ်များ” (သို့) “မြန်မာတိုင်း အသက်” စာအုပ်တို့၏ ကြည့်ရှုပါ။

ရှူဗားနည်းမဂ္ဂင်ကိုက်ပြီဆိုတာနဲ့ အချိန်ကျတာနဲ့ မင်ဖိုလ်ကိုရတာပဲ၊ အခု သစ္စာလေးပါးဝင်ပြီး မင်ကျပုံကိုပြောပြမယ်၊ သီ၊ ပယ်၊ ဆိုက်၊ ပွားဆိုတဲ့ ဆောင်ပုၢ်အတိုင်း ဒုက္ခသစ္စာက မြုမြေဘူးလို သိရှိသိရမယ့် တရား၊ သမုဒယသစ္စာ တက္ကာက ပယ်သတ်ရမယ့်တရား၊ နိရောဓသစ္စာ နိဗ္ဗာန်က မျက်မှောက်ပြုရမယ့်တရား၊ မရှုသစ္စာက ပွားများရမယ့်တရားလို သိထားပေါ့။

အခု ကြားသခိုက်မှာ ခန္ဓာဝါးပါးရဲ့ ဖြစ်ပျက်မှုကို သိအောင် ကြိုးစားတာဟာ မရှုသစ္စာကို ပွားတာပဲ၊ ခန္ဓာဝါးပါးဟာ မြုမြေတဲ့တရားပဲလို သိသွားတာဟာ ဒုက္ခသစ္စာကို သိတာပဲ၊ မြုမြေတာကိုပဲ ဆင်းရဲလိုပေါ်ကြောင်း ရှေ့မှာ ရှင်းပြခဲ့ပြီ”

“ခန္ဓာဝါးပါးဟာ မြုမြေတဲ့တရား၊ ဆင်းရဲတဲ့တရားလို သိသွားတာနဲ့ လိုချင်တဲ့တက္ကာဟာ သေသွားတယ်၊ အဲဒါ သမုဒယသစ္စာ တက္ကာကို ပယ်သတ်လိုက်တာပဲ၊ မင်ဝမ်းပြီဆိုတော့ ဒီအချိန်မှာ ဒီဇို့၊ ဝိစိကိစ္စနဲ့ အပါယ်ချမယ့် ကိုလေသာတွေပြီးပြီး၊ ခန္ဓာသတ်တွေ သိမ်းသွားတာဟာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းပဲ။

အာရုံ ခြောက်ပါးနဲ့ တိုက်ဆိုင်လာတိုင်း ခန္ဓာဝါးပါး အနိစ္စလို့ ရှုပွား လိုက်ရင် မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားပြီးသား၊ ခုက္ခသစ္စာကို သိပြီးသားဖြစ်တယ်၊ အချိန် ကျတာနဲ့ သစ္စာ လေးပါးလုံးကိုက်သွားပြီး မင်္ဂလာလိုက် ရမှာပဲ၊ ခုက္ခသစ္စာ တစ်ခု သာသိ အောင် ကြိုးသားပွားများနေရင် အချိန်ကျတာနဲ့ သစ္စာ လေးပါး တစ်ပြိုင်နှက် ဝင်ပြီး မင်္ဂလာပိုက် ဥပမာပေးမယ်”

“မူးနေတဲ့ အခန်းထဲမှာ ဆီမံထွန်းလိုက်ရင်း အလင်းရောက် ခြင်း၊ အမောင်ပျောက်ခြင်း၊ မီးစာတဖြည်းဖြည်းကုန်နေခြင်း၊ ဆီတဖြည်း ဖြည်း ခန်းနေခြင်းဆိုတာ တစ်ပြိုင်နှက် ဖြစ်ရသလို၊ မင်္ဂလာချိန်ရောက်ပြီ ဆိုရင် မဂ္ဂသစ္စာကို ပွားခြင်း၊ ခုက္ခသစ္စာကို သိခြင်း၊ သမုဒသစ္စာကို ပယ်ခြင်း၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မူးက်ပြုခြင်းတို့ဟာလည်း တစ်ပြိုင်နှက် ဖြစ်တာပါ၊ မင်္ဂလာပိုဝိတိစဉ်က ပထမဆုံး - အတိတဘဝင် ဖြစ်တယ်၊ လွန် သော ဘဝင်ပေါ့၊ နောက် ဘဝင်စလန ဖြစ်တယ် - လူပ်သော ဘဝင်ပေါ့၊ နောက် ဘဝင်ပွဲ ဖြစ်တယ်၊ ပြတ်သော ဘဝင်ပေါ့၊ နောက် မနောဒ္ဒရာဝွန်း ဖြစ်တယ်၊ ဆင်ခြင်သော စိတ်ပေါ့”

“နောက် ပရိကမ်း ဥပစာ၊ အနုလုံး ရောကြုံသူဖြစ်တယ်၊ ဒီလောတွေ က ကြားစိတ်ဖြစ်သနိုက်မှာ ခန္ဓာဝါးပါးအနိစ္စလို့ ရှုပွားနေတဲ့ ပိပသာနာ ကုသိုလ် လောတွေပေါ့၊ ရောကြုံသူစိတ်ဟာ လောကီစိတ်ဖြစ်ပေမယ့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုပြီး သိတယ်၊ ပုထုလုံအနွယ်ကိုပြတ်ပြီး အရိယာအနွယ်ကို စပြီးဝင် တဲ့စိတ်ပဲ၊ ဒီနောက် သောတာပတ္တိမင်စိတ် တစ်ကြိမ်ကျပြီး၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်လော နှစ်ကြိမ်ဟာ ဘဝင်တောင် မခြားဘဲ ဆက်ကျတယ်၊ နောက်ဘဝင် ဖြစ်တိုက်သမျှဖြစ်ပြီး သောတာပန်တည်သွားတာပဲ၊ မင်စိတ်ကျခါနီးအ ချိန်ထိ ပရိကမ်း ဥပစာစတဲ့ ပိပသာနာ ကုသိုလ်လောစိတ်တွေက ခန္ဓာဝါးပါး အဖြစ်အပျက်ကို သေချာသိနေတယ်”

“ဒုကြောင့် တရားထိုင်ရင်း ဘာမှမသိဘဲ မေ့ကနဲ့ဖြစ်သွားတာဟာ အိပ်ပျော်သွားတာ၊ သို့မဟုတ် စတုတွေချာန်ရောက်သွားတာ တစ်ခုခုပဲ၊

၄၂၆

အရှင်ပျိုးသောအသေန

ခန္ဓာအဖြစ်အပျက်ကို သေချာမသိပဲ မဂ်မဝင်နိုင်ဘူးလို့မှုတ်ပါ”

“မှန်ပါ၊ အခဲလို ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လာစ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်အတွက် အခြခံကင့် ပန်းတိုင်ရောက်တဲ့အထိ စိတ်ရှည်ရှည်နဲ့ ရှင်းလင်းဟော ပြတာကို ကျေးလူတွင်လျပါတယ်၊ ဒီကျေးလူတွေကို တပည့်တော် ရဟန်းဖြစ် တဲ့အခါ ဗုဒ္ဓဘာသနာ ပြန့်ဘူးအောင် သာသနာပြုရင်း ပေးဆပ်ပါမယ်ဆိုတာ ကတိပြုပါတယ်ဘုရား”

သာဓု... သာဓု... သာဓု... ॥

(မှတ်ချက်)။ ၁မောင်ရဲမြှင့်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ပြီး သုံးလကျော်ခန့် အကြောတွင် ရဟန်းဘောင်ဝင်ပြီး စာရေးသူ၏ကျောင်းတွင် ငါးဝါးခန့် နေထိုင်သည်။ ထို့နောက် ကော့သောင်းပြီးနှင့် ၂-မိုင်တောရရှိ တောင်ကြီး တစ်တောင်ပေါ်တွင် တစ်ပါး တည်း သီတ်းသုံးကာ တရားအားထုတ် နေခဲ့သည်။ သူ့ဦး စွာရောက်ရှိပြီး နောက်နှစ်မှာပင် သူ့ငွေးကျွန်းဟိုတယ် ဝန် ထမ်းများနှင့် တိုင်ပင်ပြီး စာရေးသူကို ပင့်ကာ ကော့သောင်း တစ်နှစ်လဲး တရားပွဲပေါင်း ၂၂- ညတိတိ ခြိမ့်ခြိမ့်သ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

သူကို အကြောင်းပြု၍ ကော့သောင်းပြီးနှင့် ရှစ်မိုင်ရွာ (လေယာဉ် ကွဲးအနီး)တွင် ဝေနေယျသူခဲ့ မျှော်ပို့သာကျောင်းကိုလည်း တည်ထောင်နိုင်ခဲ့သည်၊ သူ့ပြောခဲ့သည့်အတိုင်း စာရေးသူ၏ သူ့အပေါ် တင်ရှိသော ကျေးလူး များကို သာသနာပြုခြင်းဖြင့် ကျေးလူးပြန်ဆပ်ခြင်းပါတည်း။ သို့သော် “ဆရာတော် သေခြင်းတရားကို ဘယ်တော့မှ လျော့မတွေ့ကဲ့”ဟူသော သူ့ပြောခဲ့သည့် စကားအတိုင်း ၁၃၆၅-ခုနှစ်၊ တော်သလင်းလတွင် ငုတ်များရောက်ဖြင့် သီတ်းသုံးရာ တောင်ပေါ်မှာပင် ပုံလွှန်တော် မူးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ပြီးပြီး

ပေါ်ဘရှင်(ရွှေပြည်သာ)

၄၂

လေး ပုံလွန်တော်မူသွားခြင်းဖြင့် ဆရာဖြစ်သူ စာရေးသူ
အား သူ၏တရား အဆင့်အတန်းကို မှတ်ကျောက်တင်ပြခဲ့
၏။ ပုံတော်မူချိန်က သက်တော် ငဝ၊ သီက္ခာတော်(၉)ပါသာ
ရှိပါသေးသည်။

ပေါ်ဘရှင်[ရွှေပြည်သာ]

